SPICILEGIUM OSSORIENSE

Spicilegium Ossoriense:

BEING A COLLECTION OF

ORIGINAL LETTERS AND PAPERS

ILLUSTRATIVE OF THE

HISTORY OF THE IRISH CHURCH

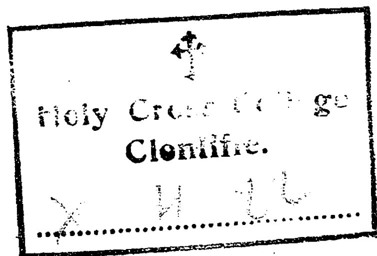
FROM THE REFORMATION

TO THE YEAR 1800

BY

RIGHT REV. PATRICK FRANCIS MORAN, D.D.

Bishop of Ossory

FIRST SERIES

DUBLIN:

W. B. KELLY, GRAFTON-STREET,

AND 4, LOWER ORMOND-QUAY.

1874.

The
UNIVERSITY
OF CHICAGO
LIBRARY

TO

HIS EMINENCE CARDINAL PAUL CULLEN,

Archbishop of Dublin, Primate of Ireland, &c., &c.

THIS COLLECTION OF

ORIGINAL DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF THE HISTORY OF THE IRISH CHURCH

IS AFFECTIONATELY INSCRIBED

AS A TOKEN OF

GRATEFUL FEELING FOR THE MANY FAVOURS RECEIVED AT HIS HANDS

BY

HIS DEVOTED FAITHFUL SERVANT,

✠ PATRICK F. MORAN.

KILKENNY,

17*th September*, 1874.

CONTENTS

OF THE FIRST SERIES.

ERRATA.	CORRIGE.
Page 61, line 26, Armacanus.	Armachanus,
„ 209 „ 3, 1535	1635.
„ 220 „ 18, 1537	1637.
„ 276 „ 31, Mongarrett	Montgarrett.
„ 383 „ 15, Dean of Ferns	Dean of Fermo.
„ 460 „ 16, 1688	1668.
„ 461 „ 11, 1688	1668.

SPICILEGIUM OSSORIENSE.

I.

VETUS ORDO

Visitationis Episcopalis in Dioecesi Ossoriensi.

[From the MSS. of Thomas de Burgo, who was consecrated Bishop of Ossory in A.D. 1759. This paper is marked by De Burgo, as copied " Ex manuscripto Illustrissimi et Reverendissimi D. Jacobi Phelan Episcopi Ossoriensis." Dr. Phelan was one of the most illustrious Prelates who adorned the See of Ossory. He was appointed Bishop on the 11th of January, 1669; was consecrated in Dublin by Dr. Patrick Plunket, Bishop of Meath, on Sunday, the 1st of August, the same year; and after an eventful Episcopate of twenty-four years, died in January, 1693. This *Ordo Visitationis*, as well as the following paper, was manifestly extracted by Dr. Phelan from much earlier records.]

Visitatio Episcopi in Domo Capitulari Ecclesiae S. Canici Cathedralis, Kilkenniae.

Decanatus Ecclesiae Cathedralis S. Canici, Kilkenniae.

Praecentoriatus Ecclesiae Cathedralis praedictae.
Thesaurariatus Ecclesiae Cathedralis praedictae.
Archidiaconatus Ossoriensis.
Praebendaria de Aghoure (anglicè *Freshford*).
Praebendaria de Blackrath.
Praebendaria de Mayne.
Praebendaria de Killamory.
Praebendaria de Tascoffin.
Praebendaria de Kilmanagh.
Praebendaria de Cloneamory.

Decanatus de Aghavoe.

Rectoria de Offerlane. Dux Ormonius Firmarius.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Bordwell.
Rectoria de Aghavoe.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Rathsaran.
Rectoria de Rathdowny. Dux Ormonius Firmarius.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Coolkirry. Baro de Upper Ossory Firmarius.
Rectoria de Kildelgy.
Rectoria de Aghamucart. Baro de Upper Ossory Firmarius.
Rectoria de Donaghmore.
Rectoria de Skeirke. Civitas Kilkenniae Firmaria.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Kildermoy.
Capellania S. Nicolai ibidem.
Rectoria de Syre-Kyran.

Decanatus de Aghoure.

Rectoria de Skiffin et Clontubrid. Decanus et Capitulum S. Canici Firmarius.
Rectoria de Fartagh. Domina Eleonora de Galmoy Firmaria.
Rectoria de Tubbrid Britain. Civitas Kilkenniae Firmaria.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Killahy.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Killeen et Cahir. Baro de Upper Ossory Firmarius (*Killeen* alias *Killenny*).
Rectoria de Cloghmantagh et Kilrush.
Rectoria de Rathlogan. Decanus et Capitulum S. Canici Firmarius.
Rectoria de Coolcasheen. Decanus et Capitulum S. Canici Firmarius.
Rectoria de Eirke.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Ballilorcan. Decanus et Capitulum S. Canici Firmarius.
Ecclesia Praebendalis de Aghoure (anglicè *Freshford*).
Rectoria de Urlingford. Decanus et Capitulum S. Canici Firmarius.
Rectoria de Gashare.
Ecclesia de Acharny.

Decanatus de Odogh.

Rectoria de Odogh.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Glashecron.
Rectoria de Rathbeagh.
Rectoria de Durrow.
Rectoria de Rossconnell.
Rectoria de Leughill.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Kilmenan.
Rectoria de Aghtyde et Attanagh.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Kilcormick et Donoghmore.
Vicaria ibidem (Vocatur passim *Balliragget*).
Rectoria de Coolcrahin.
Rectoria de Kilmocar. Dux Ormonius Firmarius.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Comer.
Vicaria ibidem.
Ecclesia Praebendalis de Mayne.
Rectoria de Mothill.
Rectoria de Kilmodimoy.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Mucully. Civitas Kilkenniae Firmaria.
Vicaria ibidem.
Ecclesia de Bellanamarra.
Ecclesia de Tulloroan. Membrum de Callan.
Vicaria de Dysert. Vicarii Chorales S. Canici Firmarii.
Ecclesia de Ballycallan. Membrum de Callan.

Decanatus de Siller.

Rectoria de Kilferagh.
Rectoria de Dunfert. Civitas Kilkenniae Firmaria.
Vicaria ibidem (vocatur passim *Danesfort*).
Rectoria de Kiltrangan. Vicarii Chorales S. Patritii, Dublinii, Firmarii.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Inchiwologhan.

Ecclesia de Outrath. Corpus Cancellariatus.
Rectoria de Tullyghanbroge. Vicarii Chorales S. Patritii, Dublinii, Firmarii.
Vicaria ibidem.
Ecclesia Praebendalis de Kilmanagh.
Ecclesia de Ballyburr. Membram Ecclesiae S. Canici.
Ecclesia Cathedralis S. Canici.
Ecclesia S. Patritii. Corpus Decanatus.
Capella de Grange, et Anamoll.

Decanatus de Claragh.

Rectoria de Rathcoole et Kilkiran.
Rectoria de Kilderry.
Monasterium S. Joannis, Kilkenniae. Civitas Kilkenniae Firmaria.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Gowran.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Blanchvilstown. Vicarii Chorales S. Patritii, Dublinii, Firmarii.
Rectoria de Dungarvan.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Claragh. Civitas Kilkenniae Firmaria.
Vicaria ibidem.
Ecclesia de Tullohirm. Corpus Praecentoriatus.
Ecclesia Praebendalis de Tascoffin.
Ecclesia de Madocstown.
Rectoria de Kilfane. Corpus Archidiaconatus.
Ecclesia B. Mariae, Kilkenniae.
Ecclesia S. Martini.

Decanatus de Kells.

Monasterium de Jeripont. Dux Ormonius Firmarius.
Rectoria de Jeripont. Civitas Kilkenniae Firmaria.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Knoctopher.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Kilcredy. Dux Ormonius Firmarius.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Aghavillir.

Vicaria de Bellaghtobin.
Vicaria de Mallardstown.
Vicaria de Earlstown.
Rectoria de Callan.
Vicaria ibidem.
Vicaria de Kells.
Ecclesia de Dunamaggan.
Ecclesia de Kiltorcan et Derrinchensi.
Ecclesia de Kilmogany.
Rectoria de Kilree.
Rectoria de Kilkeasy. Vicarii Chorales S. Canici Firmarii.
Rectoria de Kilkirril.
Ecclesia de Killaloe. Membrum de Callan.
Ecclesia de Stamcarty. Vicarii Chorales S. Patritii, Dublinii, Firmarii.
Ecclesia Praebendalis de Killamory.
Ecclesia de Ennisnag. Corpus Thesaurariatûs.

Decanatus de Obercon.

Rectoria de Thomastown et Columbkill.
Vicaria ibidem.
Vicaria de Rossbercon.
Rectoria de Kilcolbin.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Listerling.
Rectoria de Kilmahenock.
Vicaria de Kilcone et Kilbride.
Rectoria de Rowre.
Vicaria Ibidem.
Ecclesia de Ennisteage.
Vicaria de Tristlemore.

Decanatus de Iverk.

Rectoria de Kilkilihine.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Rathpatrick.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Killokighan.
Rectoria de Dunkitt.
Vicaria ibidem.

Rectoria de Illud. Civitas Waterfordiae Firmaria.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Kilmacoe.
Rectoria de Pollroan. Civitas Waterfordiae Firmaria.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Aiglinemartin.
Rectoria de Ballitarsny.
Rectoria de Fidowne.
Vicaria ibidem.
Vicaria de Portnescully.
Ecclesia de Rathkiran.
Rectoria de Clonimore.
Rectoria de Castlane.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Beawly.
Rectoria de Tubbrid.
Rectoria de Rossenan, Kilbecan, et Killahy.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Mucully.
Vicaria ibidem.
Rectoria de Tiperaghny.
Vicaria ibidem.

II.

Nomina Patronorum Ecclesiarum in Dioecesi Ossoriensi, Eorumque Dies Festivi.

[From the MSS. of Dr. De Burgo, who marks this paper as copied from the manuscript of his illustrious predecessor in the See of Ossory, Dr. James Phelan. See above, page 1.]

Patronus Cathedralis Ecclesiae Kilkenniae, S. Canicus, Abbas, 11 Octobris.
B. Mariae Kilkenniae, Assumptio ejusdem B.V., 15 Augusti.
S. Patritii Kilkenniae, S. Patritius Hiberniae Apostolus, 17 Martii.
S. Joannis Kilkenniae, S. Joannes Evangelista, 27 Decembris.

Decanatus de Aghavoe.

Ecclesiae de Ballintiampuil (anglicè *Church-Town*), S. Cedus, alias Edmundus Episcopus, 20 Novembris.
S. Kevani de Offerlane, S. Kevanus, 3 Novembris.
de Bordwell, S. Felicianus, seu Filianus, 2 Januarii.
de Aghavoe, S. Canicus, 11 Octobris.
de Rathsaran, S. Columba, Abbas, 9 Junii.
de Rathdowny, Dominica SS. Trinitatis.
de Coolkirry, S. Joannes Bap., 24 Junii.
de Kildelgy, S. Ernanus, seu Senanus, Abbas, 1 Januarii.
de Aghmucart, S. Tigernus, Abbas, 5 Aprilis.
de Donaghmore, S. Patritius, 17 Martii.
de Skeirke, Assumptio B.M., 15 Augusti.
de Kildermoy, S. Moginus, 9 Novembris.
de Syre-Kiran, S. Kiranus, Ep., 5 Martii.

Decanatus de Aghoure.

Ecclesiae de Skiffin et Clontubrid, alias Balhine, S. Fiacrius, Abbas, 8 Februarii.
de Fartagh, S. Kiranus, Epus., 5 Martii.
de Tubbrid Britain, S. Patritius, 17 Martii.
de Killahy, S. Bartholomaeus, Ap., 24 Augusti.
de Killeen et Cahir, S. Brandanus, Abbas, 16 Maii (Killeen, alias Killenny).
de Clomantagh et Kilrush, Nativitas B.M., 8 Sept.
de Rathlogan.
de Coolcasheen, S. Manihinus, Conf., 2 Jan.
de Eirke, S. Michael Archang., 29 Septembris.
de Ballilorcan.
de Aghoure, S. Lactinus, Episcopus, 19 Martii.
de Urlingford, Assumptio B.V., 15 Augusti.
de Glashare, S. Mariae.
de Acharny, S. Brigida, 1 Februarii.

Decanatus de Odogh.

Ecclesiae de Odogh, S. Nicholaus, Ep., 6 Decembris.
de Glashecron, S. Kiranus, Ep., 5 Martii.
de Rathbeagh, S. Catharina, V. et M., 25 Nov.
de Durrow, S. Fintanus, Conf., 16 Nov.
de Rossconnel, Assumptio B.V., 15 Aug.

Ecclesiae de Leughill, SS. Simonis et Judae, Ap., 28 Oct.
de Kilmenan, S. Finianus, Conf., 15 Nov.
de Aghtyde et Attanagh, S. Brigida, 1 Feb.
de Kilcormick et Donaghmore, S. Patritius, 17 Mar.
de Coolcrahin, S. Nicolaus, Ep., 6 Decembris.
de Kilmocar, SS. Petri et Pauli, Ap., 29 Junii.
de Comer, Exaltatio S. Crucis, 14 Septembris.
de Mayne, S. Mochinus, Ep., 4 Martii.
de Mothill, S. Niclaus de Tolentino, 10 Sept.
de Mucully, Nativ. B.V., 8 Septembris.
de Bellanamarra, Dominica SS. Trinitatis.
de Tulloroan, Assumptio B.V., 15 Augusti.
de Dysert, S. Brandanus, Abbas, 16 Maii.
de Ballycallan, S. Brigida, 1 Februarii.
de Kilmodimog, S. Dimacus, 20 Decemb.
de Kilmedom, S. Andreas, Ap., 30 Nov.

Decanatus de Siller.

Ecclesiae de Kilferagh, S. Fiacrius, Conf., 8 Feb.
de Dunfert, S. Michael Archang., 29 Sept.
de Burnchurch, S. Dullanus, 31 Julii.
de Inchiwologhan, S. David, Ep., 1 Martii.
de Outrath, S. Patritius, 17 Martii.
de Tullyghanbroge, S. Colmanus, Conf., 26 Sept.
de Kilmanagh, S. Aidanus, Ep., 31 Julii.
de Ballyburr.
de Grange, Inventio S. Crucis, 3 Maii.

Decanatus de Claragh.

Ecclesiae de Rathcoole, S. Thomas, Ap., 21 Dec.
de Kilderry, S. Mochinus, Ep., 4 Martii.
de Dunmore, Dominica SS. Trinitatis.
de Gowran, Assumptio B.V., 15 Augusti.
de Blanchvilstown, S. Nicolaus, Ep., 6 Dec.
de Dungarvan, S. David, Ep., 1 Martii.
de Claragh, S. Colmanus, Conf., 16 Octobris.
de Tullohirm, S. Kiranus, Ep., 5 Martii.
de Tascoffin, S. Scoffinus, 7 Januarii.
de Blackrath, Nativitas B.M., 8 Septembris.
de Kilfane, Conceptio B.V., 8 Dec.
S. Martini, S. Martinus, Ep., 11 Nov.

Decanatus de Kells.

Monasterii de Jeripont, S. Bernardus, Abbas, 20 Augusti.
Ecclesiae Parochialis de Jeripont, S. Nicolaus, Ep., 6 Dec.
de Knocktopher, S. David, Ep., 1 Martii.
de Kilcredy, Festum Omnium Sanctorum.
de Aghavillir, S. Brandanus, 29 Nov.
de Bellaghtobin, Nativitas B.V., 8 Sept.
de Mallardstown, S. Jacobus, Ap., 25 Jul.
de Earlstown, Festum Omnium Sanctorum.
de Callan, Assumptio B.M.
de Coulaghmore, Nativitas B.M., 8 Sept.
de Kells, Inventio S. Crucis, 3 Maii.
de Dunamaggan, S. Leonardus, Abbas, 6 Novembris.
de Derrinehensi, S. Killocus, 26 Mar.
de Kilmoganny, S. Moganus, Conf., 23 Augusti.
de Kilree, S. Brigida, 2 Februarii.
de Kilkeasy, S. Lucherinus, 28 Maii.
de Kilkirill, S. Kirillus, 10 Maii.
de Killaloe, S. Luanus, Conf., 4 Augusti.
de Stamcarty, S. Kiranus, Ep., 5 Martii.
de Killamory, S. Nicolaus, Ep., 6 Decem.
de Ennisnag, S. Moguntinus, 14 Feb.
de Sheepstown, S. Mochaeus, alias Mochinus, Ep., 4 Mar.

Decanatus de Obercon.

Ecclesiae de Thomastown, Assumptio B.V., 15 Augusti.
de Columbkill, S. Columba, Abbas, 9 Junii.
de Rosbercon, Nativitas B.V., 8 Septembris.
de Kilcolbin, Exaltatio S. Crucis, 14 Sept.
de Listerling, S. David, Ep., 1 Martii.
de Kilmahenock, S. Jacobus, Ap., 25 Julii.
de Kilbride, S. Brigida, 1 Februarii.
de Rowre, Assumptio B.V., 15 Augusti.
de Ennisteage, S. Columba, Abbas, 9 Junii.
de Disertmoyne (hibernicè Moyne), S. Moedocus, Ep., 31 Januarii.
de Cloneamory, S. Brandanus, Abbas, 16 Maii.

Decanatus de Iverk.

Ecclesiae de Kilkilihine, S. Killinus, 10 Februarii.
de Ballymagroin, S. Colmanus, 21 Maii.
de Ballypatrick, Assumptio B.V., 15 Augusti.
de Killokighan, S. Jacobus, Ap., 25 Julii.
de Dunkitt, S. Moacus, aliter Moedocus, Epus., 31 Januarii.
de Illud, seù Ullid, S. David, Ep., 1 Martii.
de Kilmacoe, S. Senanus, Ep., 22 Augusti.
de Pollroan, S. Ruanus, 15 Aprilis.
de Aiglinemartin, Purificatio B.V., 2 Februarii.
de Ballytarsny, Nativitas B.V., 8 Sept.
de Fidowne, S. Mochus, Ep., 13 Augusti.
de Portnescully, Assumptio B.V., 15 Augusti.
de Rathkiran, S. Kiranus, Ep., 5 Martii.
de Clonimore, S. Canicus, Abbas, 11 Octobris.
de Castlane.
de Beawly.
de Tubbrid, S. Killocus, 13 Aprilis.
de Kilbecan, S. Becanus, 27 Maii.
de Mucully, S. Canicus, Abbas, 11 Octobris.
de Tiperaghny, seù Tibrad-Fachtna, S. Modomnocus seù Dominicus Episcopus et Confessor, 13 Februarii.

III.

Taxatio Ossoriensis, A.D. 1537.

[From the Usher MSS., preserved in T.C.D., in the volume marked E. 3. 15. part 1, page 10.]

Extentus Beneficiorum et dignitatum ultra reprisas Ossoriensis Dioecesis captus apud Kilkenny die Mercurii proxime ante festum S. Patritii Episcopi anno R. Henrici 8$^{vi.}$ XXIX. per Walterum Cowly et Jacobum White, Commissarios.

Episcopatus ibidem - - - - - -	100 marcas		
Decanatus Ecclesiae Sancti Kanni, Kilkenny	£26	13	4
Precentoriatus ibidem - - - -	10	0	0

Cancellariatus Ecclesiae Sancti Kanni, Kilkenny,	£11	0	0
Thesaurariatus ibidem - - - -	11	0	0
Archidiaconatus - - - - - -	26	13	4
Collegium ibidem - - - - -	26	13	4
Rectoria de Callan - - - - -	40	0	0
Rectoria de Ballygallane - - - -	26	0	0
Vicaria ibidem - - - - - -	13	6	8
Vicaria de Callan - - - - -	13	6	8
Vicaria de Doungarvan - - - -	6	0	0
Rectoria de Kildery - - - - -	7	0	0
Rectoria Sancti Martini - - - -	10	0	0
Vicaria de Doungferte - - - -	10	0	0
Vicaria de Kiltername - - - -	10	0	0
Rectoria de Inchwollaghan - - -	13	6	8
Vicaria de Tullyhanbroge - - - -	6	0	0
Vicaria de Kilmaunayhe - - - -	5	0	0
Vicaria de Castlewoghe - - - -	10	0	0
Rectoria de Clashkroe - - - -	4	0	0
Rectoria de Rathbeaghe - - - -	10	0	0
Rectoria de Cwiltcraghni - - - -	9	0	0
Vicaria de Kilmakear - - - -	3	0	0
Vicaria de Comer - - - -	10	0	0
Vicaria de Dyserte - - - -	4	0	0
Vicaria de Muckullyn - - - -	6	0	0
Vicaria de Mochel - - - - -	6	0	0
Prebenda de Kilmanaghe - - - -	6	13	4
Vicaria de Dunmore - - - - -	7	0	0
Rectoria de Rosconill - - - -	20	0	0
Prebenda de Mayne - - - - -	8	0	0
Vicaria de Typperbreghne - - - -	2	0	0
Vicaria de Killahy - - - - -	2	13	4
Vicaria de Killenny - - - - -	2	13	4
Rectoria de Cloghmantaghe et Rectoria de Kilrushe	10	0	0
Rectoria de Cethboge - - - -	20	0	0
Vicaria ibidem - - - - -	10	0	0
Vicaria de Fforayllan - - - -	6	0	0
Rectoria de Boudell - - - - -	5	0	0
Rectoria de Templenicholl - - - -	4	0	0
Rectoria de Kildellighly - - - -	2	0	0

Rectoria de Durrowe - - - -	£6	0	0
Vicaria de Eyrke - - - - -	8	0	0
Rectoria de Kildermoyn - - - -	2	0	0
Vicaria de Yerupon - - - - -	6	0	0
Vicaria de Knoctoffer - - - - -	8	0	0
Rectoria de Aghbiller - - - -	6	13	4
Vicaria de Bellhyhe - - - -	6	0	0
Vicaria de Erlyb - - - - -	6	0	0
Vicaria de Kiltoyckyghan - - - -	3	0	0
Vicaria de Downekyte - - - -	6	0	0
Vicaria de Elyter - - - - -	2	0	0
Rectoria de Kilmaboyne - - - -	6	0	0
Vicaria ibidem - - - - -	4	0	0
Vicaria de Pornascullye - - - -	2	0	0
Vicaria de Rekernan - - - -	3	6	8
Rectoria de Ballytarsne - - - -	3	0	0
Vicaria de Polruayne - - - -	6	0	0
Vicaria de Ffidowne - - - -	6	6	8
Rectoria de Clonmore - - - -	3	10	0
Rectoria de Bewellye - - - -	4	0	0
Vicaria de Kilpecocke et Kyllarha - -	6	0	0
Vicaria de Rosebarcon et Shanboughe - -	3	6	8
Vicaria de Kilcollum - - - -	6	0	0
Rectoria de Listerlinge - - - -	5	0	0
Vicaria de Kylmakenoche - - - -	2	0	0
Vicaria de Kylcuayne et Kilbride - - -	1	6	8
Vicaria de Rowre - - - - -	3	6	8
Prebenda de Aghrowre - - - -	8	0	0
Prebenda de Killawre - - - -	8	3	4
Prebenda de Blackirall - - - -	7	0	0
Prebenda de Tascoffen - - - -	4	0	0
Prebenda de Clownemore - - - -	4	0	0
Rectoria de Delgye - - - - -	2	0	0
Rectoria de Killnedynall - - - -	1	0	0

IV.

Twelve Letters of Dr. Wauchop, Archbishop of Armagh.

[These letters have been copied from the originals in the Vatican Archives and the Royal Library at Naples. Dr. Wauchop, as we learn from the Consistorial Acts, was appointed Administrator of the See of Armagh on the 13th of July, 1539. He was a native of Scotland, had studied in Paris, and subsequently had lived for many years in Rome, and he enjoyed the repute of being one of the most distinguished Theologians in that capital of the Christian world. Le Plat says he was elected Archbishop of Armagh in 1541: however, in the Vatican Papers connected with the Imperial Conference at Worms, to which we will just now refer, there is a letter of Cochlaeus to Wauchop, dated the 20th November, 1540, and addressed "Roberto Electo Armachano." He was not consecrated till the 10th of February, 1545. In the Consistorial Acts of 23rd March, 1545, there is the entry: "Postulante D. Burgundio Griffo, Pisano, Advocato Consistoriali, Sua Sanctitas concessit Pallium, de B. Petri corpore sumptum, Reverendissimo D. Roberto Vauchop electo Armachano pro sua Metropolitana Ecclesia Armachana, Hiberniae Primatiali, et fuit commissum primo Diacono Cardinali ut illi daret."

In 1540 the Emperor Charles V. proposed that a Conference should be held in Worms in order to deliberate on the best means for restoring religious peace in Germany. The Holy Father, at the request of the Emperor, and hoping that the way might thus be opened for the celebration of the General Council, which he had so long and so earnestly desired, appointed as Nuncio a noble Bolognese, Thomas Campeggio, Bishop of Feltro, and sent him, with some able Theologians, to assist at the Conference. The Consistorial Acts give us the following short but important entry:—"A.D. 1540, die Veneris, prima Octobris fuit Consistorium apud S. Marcum. Sanctissimus D. Noster creavit suum et Sedis Apostolicae Nuncium R. P. Thomam Episcopum Feltrensem cum quibusdam aliis probis viris in Breve Suae Sanctitatis nominandis ad Dietam seu Colloquium Wormatiense intuitu Caesareae Majestatis ut intersit rebus tractandis et discutiendis." Dr. Wauchop was one of the Theologians chosen to accompany the Nuncio, and he received the title of "Consultor Sanctissimi Domini Papae." He acted with great energy and prudence throughout the conferences at Worms, and in a contemporary memorandum I find it stated that he always took for his motto: "Non est prudentia, non est consilium contra Dominum: ipse dabit cum tentatione proventum." The conferences were brought to a close on the 17th January, 1541; and on the 24th of January, the Bishop of Feltro, accompanied by the Master of the Sacred Palace and Dr. Wauchop, proceeded, by order of His Holiness, to Ratisbon, to represent the Holy See at the Imperial Diet which was summoned for that city. On the 15th of February they arrived at Nuremberg, and on the 25th we meet with Dr. Wauchop in Ratisbon. The following year Dr. Wauchop was again chosen to be one of the representatives of the Holy See at the Diet in Spire, for which city he set out from Bologna on the 17th January, 1542. The Bishop of Modena, better known to us as Cardinal Morone, writing to Cardinal Farnesi from Spire on the 10th February, 1542, says:—"Dr. Wauchop arrived here with his companions on yesterday, quite fatigued after the dreadful journey, on account of the great cold and snow: one of his mules died on the road, and was left with its baggage in the snow; and he also had to part with a horse and one of his servants who fell sick on the way." Morone further states that it was most important to secure the favour and co-operation of the Bishop of Spire, on whom the Holy See should place more reliance than on any other Bishop of Germany, and he adds, that "this Bishop reposed the greatest confidence in Wauchop, having, during the conferences at Ratisbon, put himself entirely in his hands."

When the Sacred Œcumenical Council commenced its Sessions on *Gaudete* Sunday,

December 13, 1545, the Archbishop of Armagh was one of the Bishops who took part in the proceedings, and throughout the first eleven Sessions which were held at Trent and Bologna, he was never absent from the deliberations of the Fathers. He was more than once chosen to preside at the preparatory meetings of the Theologians, and when the Fathers of the Council were requested by the Legates to select four Bishops to draw up the important Decree on Justification, the first name selected was "Robertus Armachanus."

Dr. Wauchop enjoyed the friendship of St. Ignatius, and as early as the month of March, 1540, obtained from him two of his first companions to labour on the Irish mission. The special instruction which St. Ignatius gave these holy men when setting out for our island was, to instruct the children assiduously in the catechism. When the General Council of Trent was prorogued on the 17th of September, 1549, our Archbishop proceeded to Scotland to seek aid there for the Irish chieftains. Dr. Dowdall, at this time schismatical Archbishop of Armagh, wrote to the Lord Chancellor and Council of Ireland on 22nd March, 1549-50, that he was a most dangerous man, "a very shrewd spy, as I hear say, and a great brewer of war and sedition."—(Shirley, "Original Letters," p. 38). The State Papers further inform us that he was successful in obtaining the promise of aid from both France and Scotland, and that he came to Derry "with two great Lords, Frenchmen, out of Scotland," to form an alliance with the two northern chieftains, O'Neill and O'Donnell.—(Cal. St. Pap. Ireland, vol. i., p. 107). These chieftains were ready enough to receive aid in men, money, and ammunition, but they do not seem to have at all relished the scheme proposed by Dr. Wauchop, that Ireland should be made an independent kingdom, with one of the French royal family as king. In a Vatican Index I find the entry, "Pro D. Roberto Armachano, Legato Hiberniae, facultates, lib. 8, Bullarii Secreti Julii Tertii, an. 1551, fol. 278, anno primo Pontificatus." This proves that Dr. Wauchop was appointed Papal Legate for Ireland in 1551, but he did not long enjoy that high dignity: whilst awaiting a favorable opportunity for entering the kingdom, he died in Paris on the 10th of November, 1551, and was interred in the Jesuits' church in that city. His death took place on the vigil of the festival of St. Martin, and his last words were those of that illustrious Bishop of Tours: "Domine si populo tuo sum necessarius non recuso laborem, sin minus nequaquam moleste fero ex hujus laboriosissimae vitae statione discedere, divino tuo conspectu et aeterna quiete recreandus."—(Lynch's MS.) O'Sullivan states that he closed his career in a manner worthy of the uniform piety of his life, with the zeal of an Apostle and the resignation of a Saint.

As regards the Archbishop's name, he is styled in some of the lists of Bishops of the Council of Trent, "Robertus Wauchop, alias Venantius." It is not easy to explain the origin of this latter name. We are told that he was considered one of the best horsemen of his time, and perhaps this may have given occasion to it. In a T.C.D. manuscript (E. 3. 28) he is called *Croye*, or *de Croye*, and the note is added, "Robert Croye, or de Croye, a Scottishe man, though born blind, yet was taken to be meet for to be the Pope's legate to Germany: after his return to Rome he was made by the Pope Archbishop of Armagh." Here, as in many other accounts of Dr. Wauchop, he is said to have been born blind. The trite German witticism, "Legatus coecus oculatis Germanis," probably gave rise to this opinion, though this epigrammatic phrase seems, in part at least, to be a pun on the name "Doctor *Scotus*," by which he was commonly designated. From childhood he suffered a great delicacy of sight, but there is no sufficient proof of his having been blind. The Consistorial Acts of 13th July, 1539, whilst registering his appointment as Administrator of Armagh, describe him as "Robertum Wauchop, Clericum Sancti Andreae Diaecesis, in aetate legitima et ordine sacerdotali constitutum, in Sacra Theologia Magistrum, debilitatem visus patientem."]

§ 1.—*Letter to Cardinal Farnesi from Worms, 26 Nov.,* 1540.

ILLMO. AC RMO. D. SUO D. A. CARD$^{LI.}$ FARNESIO, S.R.E.VICE-CANCELLARIO.

ILLME. AC RME. DNE. *Wormatiae,* 26 *Nov.,* 1540.

Rmae. Dtioni. V. tum summa obligatione afficior, tum litteris suis multum debeo, quae priores meas S$^{mo.}$ D. N. propter utilitatem privatam publice propositam gratissimas fuisse significant, id quidem si ab omnibus bonis observatum, nunc maxime in his Ecclesiae perturbationibus, ab amplissimis Principibus, Magnatibus, Praelatis valde observandum est. In hoc enim istarum novitatum bonum eventum constitutum video, ut unusquisque animum a minoribus curis et singularibus affectibus ad res serias, et universa totius Ecclesiae commoda traducat, ut potius a capitibus membra dirigi, quam capita membris sustineri videantur. Ad id ego singulos hortarer, si quantum zelus noster penetrat, tantum valiturus esset. Rma. D. V. quia ferventi zelo amplissimam auctoritatem maxime profuturam conjunctam habet, suae sapientiae et spectatae providentiae erit, ut jam illustratione susceptorum pro Republica Cath$^{ca.}$ laborum multos animavit, ita nunc exemplo et exhortatione plures inflammare, et talenta a Deo et natura sibi tradita uberrimis fructibus ampliare.

Scio me quae hic agunt Rmae. D. V. praescribere non oportere cum non ea tantum, sed quae in conjectura posita sunt ex litteris R$^{di.}$ D. Feltrensis cognoscat.

Reliquum est, ut Rmam. D. V. rogem quatenus benevolentiam S$^{mi.}$ et suam erga me non meis meritis partam, conservare, et omnia studia, omnem denique operam, et obsequium a me expectare velit, non fallam opinionem suam.

Perscripseram has litteras cum Cochleus vir certe tum pietate, tum doctrina singularis ad me venit, librum de ordinatione Episcoporum et Sacerdotum, quem ad Rmam. D. V. mitto, esse editum nuper ex typis receptum, ostensurus: editioni coronam dedit quaedam prophana et superstitiosa illorum protestantium Religio, quam illi in ordinandis eorum Praedicatoribus et sacrificulis observant; traditionem illius nefandi et fucati ritus ex Germanico in latinum sermonem versum S$^{mo.}$ D. N. destinavi.

Mitto etiam ad Rmam. D. V. alterum ejusdem opera hoc mense emissum libellum de veneratione Sanctorum. Speravimus plures tum latine, tum germanice scriptos, eosque erranti reducendae ac integre

conservandae plebi pernecessarios, nisi typographorum penuriae summa infelicitas obstaret.

De hac re suo, aliorumque, qui semper aliquid librorum in lucem emittunt, nomine apud me tum litteris antea (quas ad Rmam. D. V. mitto) tum verbo conquestus est Cochleus, idque occasione praestare ait, cur tanti hactenus populares et ignari libris germanico idiomate conscriptis a Catholica fide ad protestantes defecerint, quod typographos eorem sectae affectos, eosque quam plurimos, in manibus habeant, auctoribus in seminandis zizaniis sagaciores.

Nostri vero neque fidelem neque diligentem quenquam habent, ita ut multi libri alioquin uberrimum fructum relaturi, apud auctores torpescant.

Evocavit nuper unum ex affinibus suis Dnus. Cochleus, qui characteres integerrimos habet, fidelis est, et in ea arte expeditus, sed his omnibus inopiam inimicam habet, et cum reliquis necessariis satisfiat, sumptui satisfacere non potest, debebit plurimum Rmae. D. V. respublica Catholica, ac etiam scriptores fidei zelantissimi, si hunc typographum (quem sufficientem et idoneum tuus familiaris Dnus. Jodocus Hoestfilter Lubicensis Ecclesiae praepositus nomine Rmi. Card^lis.^ Moguntini in his comitiis consiliarius asseruit) aut parte pecuniae, quae per nuncium Pogium asportari debet, aut alia quavis subventione juvari procurabit. Et ad id commissionem a S^mo.^ D. N. haberi contendat.

Hodie nobis ex insperato Albertus Pighius advenit. Dnus. Jesus Christus Rmam. D. V. valde diuque incolumen conservet.

Ex Wormatio XXVI. Novembris, MDXL.

Illmae. et Rmae. D. V. humilis servitor,

R. VAUCHOP.

Ego Antonius de Surye ex mandato Domini subscripsi.*

A. DE SURYE.

§ 2.—*Letter to His Holiness, from Worms,* 27 *Nov.*, 1540.

Wormatia, 27 *Nov.*, 1540.

S^mo.^ D. N.

Pater Sancte. Solita fiducia in Jesu Christo, ut praesens loquor, sic abusus, quae judicavi Ste. V. digna scribo.

A Domino factum est istud, ut S^as.^ V. aliquos ex suis ad Vormatiae Comitia destinaret, ipsorum enim adventu statim perspectum est pro-

* This letter is endorsed, "Recepta Romae, xi. Decembris."

testantes, qui prius cum fastu et tumore secundum caecos suos affectus omnia disponebant, atque jam veluti reliquae illis aut cessissent aut consensissent Ecclesiae, superbia efferebantur, cognito Stis. V. erga hanc Provinciam Zelo, et pastorali erga suas oves providentia inspecta, paululum facilitate concordiam inter universas Ecclesias initam desiderare simulantes. Istud ego ab illis astu et malitia fieri non dubito, aliudque in corde, quam in ore gerere, certo scio.

Multa sunt quae mihi in hoc suspicionem augent. Primum Dnum. Feltrensem convenire (nisi ab eo vocati sunt) recusant. Id non est unionem appetentis indicium.

Deinde miserrima ista secta omnes civitates, omnia oppida circuit, ut leo rugiens quaerens quem devoret, novos ritus prophanos, Religionis intuitu, ut plebis imperitae animis facilius irrepat, inducit; horum ego aliquam traditionem e Germanica in latinam linguam traductam ad Stem. V. mitto.

Addunt ad eorum vesanam pertinaciam maximum robur Caes. Mtis. negotia nondum cum Christianissimo bene composita. Controversiae etiam Regis Romanorum cum Hungaro, et utrique ab immanissimo Turca imminens periculum, sperant enim utrumque pollicitatione subsidii vincendo, aut rem differri, et interim zizania seminata segetes suffocare, vel perpetuum chaos Reipublicae Christianae immitti posse, quod quidem futurum, et si Principum Germanorum et Praelatorum sua potius, quam Dei querentium tepiditas et negligentia non negent, Dei tamen suprema providentia, et quam toties inculcat fiducia, id expectare vetant.

Dominus enim fortis zelotes, et si desperatis rebus, dejectisque animis, Ecclesiae tamen suae non defuturus est. Verum hac forsitan patientia utitur, ut quo fuerit cadentis Germaniae casus gravior, eo sit Dei sublevantis major gratia, et ut debilitati humani auxilii, fortitudo divini remedii illucescat.

Superioribus diebus visitaverunt me duo ex istis protestantibus Butzerus (qui inter coeteros primatum habet et colitur) et Joannes Sturmius Argentinae Civitatis deputati consiliarii, statimque pro more suo in Stem. V. contumeliis debachari inceperunt, asserentes impudentissime potius Stem. V. Terrenum Regnum expetere, quam de Regno coelesti curare, aut etiam sperare.

Illorum injurias qua potui modestia compressi de Vestro erga generalem concordiam sollicito affectu fidem feci. Illi tum resipiscere, et quasi sancto vestro proposito gratulari. Sed persuadere mihi non

possum, ut qui apud Deum fideles non sint, apud homines aliquid sincera et recta fide loquantur: quinimo potius omnia ficte simulateque agere: faxit Dominus ut aliquando trabem eorum oculis oppositam non solum cognoscant, sed voluntatem auferendi habeant.

Die quinta hujus mensis Wormatiam venit Episcopus Justinopolis: Catholicorum et protestantium commercio ac colloquio (utriusque etiam ad commessationes saepius invitatus) quamdiu hic fuit usus est. Putabatur ex Germanis mandato Christianissimi Regis advenisse; ego ut id credam adduci non possum, fatebatur tamen se a M[te.] Sua Mille Ducatorum donatum et ejusdem se servum esse.

Decimaquarta hujus citra omnem opinionem recessit, a quibusdam ad Caesaris M[em.] ab aliis ad Regem Romanorum transivisse fertur.

Adventum Dni. de Granduelle, ac alia quae ad rationem Comitiorum pertinent, quia Rmo. Dno. Cardinali Farnesio Dnus. Feltrensis perscribit, illis non insisto.

Tantum de his, quae conjectura praevideri possunt S[tem.] V. moneo cum ad colloquendum nondum simus admissi.

Tentavi omnem viam, qua quid inter utriusque partis Consiliarios deinceps tractaretur, rescire possem; quid effecerim S[tas.] V. tum ex his, tum ex aliis, quas in posterum scribam, litteris intelliget.

Doctores et Caesaris et Regis Romanorum ad Comitia destinati, quotidie nobiscum bis conveniunt.

Mitto cum his litteris, quae a primordio colloquii usque in hodiernum diem tractata sunt.

Multum consolatus sum in Domino adventu Dni. Mutinensis, cujus peritiae et prudentiae multum confido.

Jesus Christus S[tem.] V. diu feliciterque conservet ad suam gloriam et Ecclesiae amplitudinem.

Ex Wormatia XXVII[a.] Novembris, 1540.

Vestrae Beatitudinis.

Devotus orator,

ROBERTUS VAUCHOP.*

§ 3.—*Letter to His Holiness from Worms*, 9 *Dec.*, 1540.

Wormatia, 9 *Dec.*, 1540.

Pater Sancte, Confidens in Christo Jesu, loquar ego ad Dominum meum qui sum pulvis et cinis.

In hac temporum et rerum perturbatione tum dolenda omnia,

* Endorsed "Receptae Romae, xi. Decembris,"

tum hoc magis moleste fero eos, qui Catholicae causae et gloriae favere et potuerunt et debuerunt, praeter omnem expectationem tepidos illius defensores jam videri, quippe qui Protestantium dictis factisque conniveant.

R$^{di.}$ Dni. Mutinensis Nuncii vestri adventum dux hujus negocii colloquii praefectus valde suspectum habuit, quasi ad impediendum prorsus colloquium a S$^{te.}$ V$^{ra.}$ destinatus esset, quod quidem aliter se habere jam diu ante a nobis protestantes intellexissent, nisi ab eodem Duce nos simul familiari et amicabili colloquio dissuasum esset convenire, unde nobis viam bonae spei expectationisque plenam ademptam cognovi.

Sperabam enim uberiorem fructum ex eo colloquio, quam ex publico, cum in hoc praesertim non pauci sint ex nostris nomine tenus Catholici :—

Consiliarii Electoris Brandeburgensis tres uxorati manifesti Lutherani ;

Comitis Palatini deputati non leviore nota insignes ;

Duo Colonienses privati Sedi Apostolicae parum affecti.

Miserandus profecto nostrae partis status si adversae comparemus. Illa vota plena habet, Nostra numerum votantium non implevit, atque viscerales inimicos habet, ut abunde Rdum. D. Mutinensem S$^{ti.}$ V. praescripsisse de his non dubito.

In his miseriis nos valde consolantur Maguntini et Bavari Praesidentium (quae quidem firmissima Ecclesiae sunt propugnacula) Consiliarii, qui causae fidei diligentia et zelo non desunt.

Argentinensis optimi Principis (tamen praeter ejus voluntatem et scientiam) et Palatini nomine praesidentes parum stabiles habentur.

Dux praefatus hortatu suasuque multo institit apud Dnum. Feltrensem, ut exhortationem publicam faceret. Renuit saepius, idque nostro consilio ; timebamus insolentem aliquam ab adversariis protestationem adduci, nihilominus cum statutum esset bonum esse, S$^{tis.}$ V. syncerum animum et fervorem, tranquillitatis zelantissimum, protestantibus explicari, et Dux etiam repetitis precibus, quasi Rdum. D. Feltrensem urgeret, tandem eam extorsit, quam heri in publico habuit: attente utrinque auditus est. Re diu consultâ coram Duce, frequenter ab utraque parte delata, postremo vero de illius consensu deliberata, per communem interpretem Nuncio S$^{tis.}$ V. responderunt his verbis.

Illris. Dnus., de Granduella Caesarae M$^{tis.}$ Orator, ac generosi

Dni. assistentes Electorum aliorumque Principum Consiliarii Rmae. D. V. tum gravem, tum Christianam et Catholicam orationem audiverunt. Ita respondent et pollicentur quidquid ad tranquillitatem et precem unionemque Ecclesiae pertinebit se facturos, ne videantur officio suo defuisse.

Ego specialem epistolam de Epo. Justinopolis S$^{ti.}$ V. rescribo qui ad nos 2^{a} hujus mensis rediit.

Memorialia actorum colloquii recepi, per primum mittam.

Mag$^{r.}$ Sacri Palatii, et Dnus. Petrus S$^{tis.}$ V$^{ae.}$ pedes deosculantur.

Dnus. Jesus Christus in his procellis S^{tem} V. consoletur et ad gloriam suam victricem Sathanae insultibus compressis faciat festinantissime.

Ex Wormatia, nono Decembris.

Quia privatorum commodorum studio potiusquam publicae utilitatis et pietatis erga Ecclesiam amore, colloquium istud dirigitur, bonam spem felicioris successus ad futuram Dietam confidenter rejicimus, atque integram et securam in Principum constantia cum adfuerint, collocamus, quos brevibus gratulatoriis et exhortatoriis invitare erit S$^{te.}$ V. quam dignissimum, maxime autem Illmum. ac Rmum. Cardinalem Maguntinensem, qui omnem operam et studium pro gloria Dei et stabilitate Ecclesiae pollicetur ; et nunc id abunde hic exhibet.

Nec non etiam Argentinensem Epum., qui nullis sumptibus parcit, ut populum suum in fide Ecclesiae et obedientia confirmet. Tria oppida olim a praedecessoribus suis Communitati Argentinensi impignorata, et antea Lutheranismo infecta redemit et ad fidem revocavit.

Interim istorum protestantium impudentiae et iniquitati per gratiam Dei resistetur, et ne hic efficiant, quod volunt, cavebitur.

Vrae. Stis.

humilis pedum deosculator,

R. VAUCHOP.

Pater Sancte. Horreo adscribere numerum eorum nempe 30,000 quos Protestantes doctrinae suae propugnatores, et sibi ipsis confoederatos in Italia esse jactitabant.

Ex his professores aliquos secreto in Urbe versari audivi.

Etsi isti diaboli, mendacii patris, filii sint, ejusque spiritu ducantur, omnia effingentes et mentientes, nihilominus omnia subdubitare, pericula arcere est.

Nihil ego quicquam formido, quam quosdam hujus sectae homines Florentiae latere, ibique propter interdictam dissuetudinem Missarum in contemptum et derisum convertendam, illi populo persuadere conari, sub eo praesertim Principe, qui aut connivere facile forsan etiam (quod Deus avertat) omnino favere posset. Volens enim interdicti vinculis dissolvi et satisfacere (ut in transitu a fide dignis intellexi) non passus est hactenus.

Non scribo haec temere, cui scribam video, novi consilium, novi Stis. V. animum, et meum ab ipsa satis perspectum certo scio, remedium adhibendum est, et prudentiae Ssis. V. praevidentia morbus expurgandus.

Novit Stas. V. quanta sit varietas temporum, quam incerti exitus rerum, quam flexibiles hominum voluntates.

Alter qui melius dare consilium possit, quam Stas. V. haud facile inveniri posset, sibi vero ipsi nemo melius dabit.*

R. VAUCHOP.

§ 4.—*Letter to His Holiness from Worms*, 15 *Dec.*, 1540.

Vormatia, 15 *Dec.*, 1540.

Pater Sancte. Post reditum Epi. Justinopolis audivi suspicionem, quam ille ante discessum in animis Oratorum ac ministrorum Caesaris reliquerat, videlicet: Quod pretextu negotiorum Christianissimi tractandorum, hujus colloquii effectum impedire velle putaretur. Audivi etiam huic suspicioni malevolentiam minasque conjunctas esse. Quaesivi diligenter cujusmodi esset; et unde haec non solum orta, sed etiam aucta suspicio. Itaque complures, D. etiam Mutinensem ac de ejusdem consilio ipsum Epum. Justinopolis conveni, et de hac suspicione ac malevolentia monui. Respondit se nihil egisse in Germania, neque acturum esse contra sanctam Ecclesiam et Vram. Stem. Suspicionem vero erga se inde oriri potuisse, quod saepius cum Saxoniae et Cleviae Ducum Oratoribus versatus esset. Auctam vero, quod nuper per Rhenum ad Cleviae Ducem cum literis Sermae. Reginae Navarrae (credo eas de matrimonii tractatu fuisse) descendisset, apud quem (ajebat ille) tantum abest, ut nocere impletioni colloquii et paci voluerim, quippe qui effecerim apud eum, ut literis suis Reginae Navarrae promiserit se constantem in causa Catholicae fidei futurum, atque etiam scripserit ad affinem suum

* Endorsed "Recepta Romae, 29 Decembris."

Ducem Saxoniae, et rogavit unice, ut modo mandata daret suis Oratoribus, quos hic habet, ut omnino descendant pacatis animis, ita ut modo fieri possit pax et unitas in Ecclesia.

Legit mihi literarum utrumque exemplum. Addidit postremo se hic privato nomine Colloquii spectandi gratia agere.

Colloquendo ulterius, ab eo extorsi voluntatem Christianissimi, quae est (ut ait) se istorum comitiorum effectum non impediturum. Verumtamen principum et civitatum futurum defensorem, quibus aut privilegia adimere, aut libertatem labefactare Caesar attentaret.

Valde turbatus est dictus Epus. aut quorumdam impositione, aut sui ipsius (ut saepe in convivio talia solent accidere) inconsideratis verbis in eo convivio praesentibus praedictorum Oratoribus Principum. Philippo Melanthoni dixisse, eumque hortatum esse ajunt, ut suam de fide sententiam persequeretur, in quam facile Galliae Principes descenderent. Rogavit Clevensis Principis Oratores, ut eum falso insultatum apud eorum Principem purgarent, ille vero apud Regem.

Nescio quid ex dictis actisque hominis tam varii et diversi eliciendum mihi sit. Nihilominus ego me totum in eam sententiam colligo, ut ille quidquid dicat, quidquid agat, ne minimo quidem Regis mandato, sed sua spontanea voluntate ad gratiam Regis acquirendam (quam ille satis liberalem novit prius) omnia facere.

Firmatur judicium meum in hac re his argumentis. Primum litteras, quas ad Illmam. Reginam Navarrae Cardinales Ferrariensis et Tornonensis, necnon etiam ad Franciae Cancellarium mittit prius ad Ducem Cleviae emandat, et rogat, ut cum commodum fuerit, eas ad Curiam Regis destinet, alioquin non per mediatores et lente, sed directe et festine mitteret.

Praeterea alios esse non dubito, qui Regiae M^tis. nomine cum ampliori mandato et majori felicitate Regni sui utilitatem in Germania procurent.

Haec omnia S^ti. V. scribenda duxi, et ejus sapientissimo judicio submittenda, praesertim cum hac in re agatur nonnihil de divisione voluntatum duorum illorum maximorum Principum, quos utinam aliquando Deus S^tis. V. opera firmiter conjungat.

Wormatiae, nono Decembris (sic.)

Pater Sancte. Pridie venerunt nonnulli ad Protestantes cum literis Regis Anglorum, quibus illis persuadere conatur, ne ulla conditione redeant ad obedientiam Sedis Apostolicae, promittitque illis

omne auxilium et subsidium ad hunc finem. Illorum nomina nondum excepi.

Monui Dnum. Feltrensem, ut super hoc certificeretur a Dno. de Granduella et de veritate plene informetur.

S$^{tas.}$ V. semper co-operetur gratiis sibi a Jesu Christo exhibitis et certam recipiet a Deo consolationem et salutarem, contra omnes hostes, ad ejus gloriam, Triumphum.

Quidquid mihi S$^{tas.}$ V. praeceperit et mandaverit, paratus sum et libenter, et sine aliquo timore (etiamsi coram Principibus, aut magnatibus jusseris), exequi et talentum mihi a Deo concessum secundum gratiam suam in hoc infirmó corpore pro ejus gloria impendere.

Mitto memorialia actorum a principio Colloquii usque ad XI. Decembris inclusive, quae nunc recepi, et per literarum ordinem conjunxi festinanter.

Ex Wormatia, XV. Decembris, 1540.*

S$^{tis.}$ V. Humilis pedum deosculator,

R. Vauchop.

§ 5.—*Letter to Cardinal Farnese, from Worms, 7 Jan.*, 1541.

Illustrissimo et Rev. D. Cardinali Farnesio.

Wormatia, 7 *Jan.*, 1541.

In his angustiis, quibus hic affligimur, litteris Reverendissimae Dominationis Vestrae sum consolatus, quas quidem Hostiae 22° Decembris conscriptas 4to Januarii recepi.

Intendo colloquio hoc finito, factis et non verbis per Dei gratiam Sanctissimi Domini Nostri et R. Dom. Vestrae expectationi respondere.

Prius scripsi quam spem de hoc colloquio conceperim, quod quidem tanquam tossicum Protestantium dolo procreatum est, ut tres Principes occulte eis prius faventes, nunc aperte se declarandi occasionem haberent.

De istis non dubito D. Mutinensem aperte scribere, et de omnibus quae rationem Colloquii concernunt, et actorum, quae postquam scivi illum diligentia sua a Maguntinensi suum originale recipere et mit-

* Endorsed "Receptae Romae, 29 Decembris."

tere, destiti ab eo officio, quod prius in memorialibus actorum mittendis exercebam.

Informavi D. Mutinensem amplissime de variis Protestantium dolis, ac occultorum fautorum technis, qui in familia Domini de Grandvella versantur et degunt, quorum opera etiam erga Caesaream Majestatem utuntur Protestantes. Hortatus sum etiam ipsum, ut de his Poggium, SS. Domini Nostri apud Caesaream Majestatem Nuncium, certiorem faceret.

Nescio qua bona ratione R. D. Feltrensis (cum quo indigni SS. Domini Nostri Consiliarii missi sumus) tam secrete omnia agat, ut nihil nobis de hoc colloquio tractatorum vel tractandorum communicaverit, cui tamen quaecumque a nobis intellecta ac bonorum virorum relatu audita semper retulimus, vel ea saltem D. Mutinensi, postquam per Breve commissioni junctus est, significavimus.

Bene consulit SS. Dominus Noster quod diligenter reformationi insistat, atque id quidem cum Catholicis valde placet, tum ab eis valde Sedi Apostolicae profuturum existimatur. Schismâ enim nullo modo cessaturum putant, nisi reformatione prius facta. Objiciunt delusionem in Concilio Constantiensi factam, in quo, sublato schismate per electionem Martini V. abusus, ut inquiunt, remanserunt, et neglecta fuit reformatio.

Tempore hujus Colloquii emersit unum, quod duxi SS. Domino Nostro significandum, videlicet, quod Rex Franciae missis aliquibus nunciis Wirtembergensem Ducem confirmavit, Ducem Saxoniae et Lantgravium sibi conjunxit, ultra alios sub se in Germania capitaneos confecit, et illis stipendia dedit rogavitque ut delectum militum pro sua Majestate agerent. Iam id faciunt, propter quod magna suspicio est belli in proximo vere futuri, quod ut Deus Opt. Max., vigilantia Sanctitatis Suae et prudentia mediantibus, avertat. Rex tamen Franciae, ut mihi Vergerius Episcopus dixit, id non facit eo animo ut pugnet, sed ut contra hostem se muniat.

Dominus Jesus Christus Sanctitatem Suam cum Reverendissima Vestra Dominatione conservet.

Ex Wormatia VII. Januarii, MDXLI.

Illustrissimae et R. D. V.

humilis servitor,

R. Vauchop.

§ 6.—*Letter to Cardinal Farnese, from Worms*, 18 *Jan.*, 1541.

ILLUSTRISSIMO ET REVERENDISSIMO D. CARDINALI FARNESIO.

Wormatia, 18 *Jan.*, 1541.

A Nunciis Apostolicis qui hic una adfuerunt intelligere potuerit Dominatio Tua, tum de Colloquii fine tum de Caesaris ad Dietam profectione. Haec ut repetam superfluum est.

Cupio intelligere mandatum Sanctissimi D.N. cujus te buccinam futurum non dubito, ad cujus clangorem et sonitum Robertum tuum semper paratum putato, neque quovis periculo cum uxore Loth retro aspecturum, quinimo quocumque jussum fuerit, non alicujus favoris venandi gratia aut temporalis mercedis intuitu sed sola quam gloriae Dei debeo et voluntati Sanctissimi D.N. obligatione. . . .

Coactus sum paucis hic cum Reverendissima D. V. agere adhuc jejunus propter Nuncii discessum.

Ex Wormatia XVIII. Januarii, MDXLI.

Reverendissimae D. V.

humilis servitor,

ROBERTUS WAUCHOP.

§ 7.—*Letter to Cardinal Farnese, from Nuremberg*, 19 *Feb.*, 1541.

ILLUSTRISSIMO, &c., CARDINALI FARNESIO.

Norimberga, 19 *Feb.*, 1541.

Recepi decima quinta hujus mensis litteras Reverendissimae D.V. vigesimo octavo prioris datas, per quas intellexi sibi non ingratum fore, ut in his quae ad Colloquium attinent, ad Internunciorum diligentiam, meam quantulamcumque in scribendo operam adjicerem.

Colloquio finito, etsi nihil relictum videatur quod scribi debeat, nihilominus praetermittendum non putavi, ut quid de ratione Colloquii et futurae Dietae sentirem, ingenue faterer et aperte dicerem. Edoctus praeteritorum comitiorum experientia et quam plurium bonorum virorum, qui non flexerunt genua ante Baal, opinione confirmatus, nempe per haec non esse ullam viam, immo ne semitam quidem, ad istorum resipiscentiam, quinimo potius amplissimum et largissimum iter inde patere, per quod majori furore, more suo solito, erumpant et contra Ecclesiam debacchentur. Iam enim luce clarius est Protestantes eo animo, quae hactenus concessa sunt comitia privata

expetiisse et nationalia, ut multorum inde defectionem ab Ecclesia commoverent, et ut facilius populum ad eam, quam non solum docere, sed etiam palam tueri ausi essent, doctrinam inclinarent.

In illis comitiis, etiamsi quod maxime profuturum erat, a Caesarea Majestate statutum sit, tamen neglectum fuit ac irritum, et propter executionis defectum, vanum prorsus et invalidum. Quae vero proxime procurarunt, non fecere proposito, ut videri volunt, pacandarum discordiarum, sed potius inflammandarum, atque etiam intentione, veluti postea cognitum est, ut tribus Principibus et saepius et diversimode tentatis occasionem deviandi prorsus ab Ecclesiae obedientia et recta fide darent et schismaticam pertinaciam obdurarent. Quod in dies magis ac magis, omnibus viis et sathanae adinventionibus facere moliuntur.

Et quia apud quosdam odiosum suum nomen norunt, et suam doctrinam penitus odibilem esse sibi ipsis conscii sunt, quasdam epistolas atque alia opera Catholicorum nomine in lucem edunt, ut eo praetextu cautius eorum virus in animos legentium serpat. Tot scutis occurrendum est, quot telis ab hostibus impetimur.

Spero Reverendissimum D. Legatum propediem adfuturum. Cui quidem ea antidota quae prudentissimorum expertorumque virorum judicio profutura existimantur, quaeque a plerisque mihi relata sunt, communicabo.

Reliquum est ut favorem Reverendissimae D.V. apud Sanctissimum D.N. pro ea pecunia de qua ex Spira Rev. D.V. scripsi, mihi adjutorem invocem, ne propter eam molestari possim. Rev. D.V. diu feliciterque valeat.

Ex Norimberga, XIX. Februarii, MDXLI.

Illustrissimae et Rev. D.V.

humilis servitor,

ROBERTUS WAUCHOP.

§ 8.—*Letter to Cardinal Farnese, from Ratisbon,* 27 *Feb.*, 1541.

REVERENDISSIMO D. CARDINALI FARNESIO.

Ratisbona, 27 *Feb.*, 1541.

Litteras Reverendissimae D. V. die quinta Februarii conscriptas, 25° hujus recepi, in quibus quod mihi mandatum fuit, paratus sum adimplere, quamvis doctrina nostra viso modo tractandi haec negotia parum necessaria est.

Nam Protestantes plus mihi videntur loquacitatis, quam sanae doctrinae eruditione velle contendere. Nempe qui sua vocabulis, a sanctis et doctis patribus nostris non receptis penitusque inusitatis, explicant et fucosa dicendi arte operiunt, ut inde populum seducant, et non solum ignaros verum etiam eruditos propensiores in suam sectam reddant, atque ut eorum haereses occultius lateant. Utinam tranquillis animis cum humilitate ad veram de fide disceptationem accederent.

Vellem magis in proxime elapsis Comitiis accessissent, sperassem eos, colloquente etiam omnium qui ex parte Catholica aderant minimo, errorem suum agnituros fuisse, et coram competenti judice convinci potuisse. At parum convenit reis in causa propria esse judices, aut certa et deffinita, de fide orthodoxa, in dubium revocare.

Ludovicus Dux Bavarus et Dux Brunsvicensis heri cum Caesarea Majestate pransi sunt. Guillelmus alter Bavarus eadem die vespere applicuit. Isti tres inter caeteros Germaniae principes valde sunt indignati propter suspensionem banni Imperialis, et sententiarum Imperialis camerae in favorem Protestantium, sub praetextu salvi conductus ad Dietam, concessam: ajuntque Imperatorem nec debuisse nec potuisse id concedere.

Reverendissime Domine, unum est in his Comitiis, quod plurimum semper dolui et doleo, privata videlicet commoda sub nomine publici negotii tractari, ita ut aliqua via ad singularem commoditatem per hos conventus excogitata esse videatur. Multo satius esset aperte, constanter et magnanimiter hanc causam ad gloriam Dei prosequi; atque felicior successus in particularibus actionibus, quae res Germaniae et Principum concernunt, Imperatori contingeret.

Nam veluti defectus ab Ecclesia defectum non modicum ab ipso apud schismaticos Germanos peperit, ita nil aliud quam ipsorum regressus ad obedientiam Ecclesiae praestandam, reverentiam erga Caesaream Majestatem melius regenerare poterit.

Reliquum est ut qua facere possum recordatione, cum gratiarum actionibus, mente teneam Reverendissimae Dominationis V. erga me, qua me R.D. Pogio affectuose commendaverit, benevolentiam: obtulit mihi omnem operam et auxilium.

Caesarei Reverendissimi D. Mutinensis diligentias in Colloquio adhibitas calumniati sunt. Sed heri in his amplissime Caesaream Majestatem alloquutus est. Credo eum sigillatim omnia Reverendissimae D.V. perscribere. Gaudeo quod jam mediatoribus ad Majesta-

tem suam non opus sit. Certius est enim et tutius cum ea, quam cum suis de hac causa tractare.

Dominus Jesus Christus Ecclesiam suam sanctam semper protegat, et Reverendissimam D.V. in bonis desideriis suis consoletur, cujus gratia vobiscum.

R.D. Feltrensis 23° hujus recessit, qui quidem nos semper benigne et humaniter tractavit.

Ratisbonae, penultima Februarii, MDXLI.

Reverendissimae D.V.

humilis servitor,

ROBERTUS WAUCHOP.

§ 9.—*Letter to His Holiness, from Trent,* 1 *March,* 1546.

SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO.

Tridenti, 1 *Martii,* 1546.

Beatissime Pater! Cum essem Florentiae mense Novembri scripsi ad Sanctitatem Vestram 14 ejusdem mensis, ab eo tempore silui licet multa et varia sermonum genera audiverim, quibus aures dare, fidens de optimo animo et constantia vestra nolui; interim tamen quae mihi visa sunt relatu digna, indicavi ei quam assignastis. Nec dubito Sanctitatem Vestram semper optimam spem retinere fidelitate mea erga Dei et Vestrum honorem, quam lubentius re factisque cuperem declarare, quam verbis significare. Absit hic inanis gloriae vel assentationis suspicio : non desii nocte et die animum semper habere intentum iis rebus, quas judicavi dignas Dei, et vestra in illum gloria postpositis acerbissimis variorum dolorum cruciatibus, et sinistra quorumdam interpretatione, erectus conscientiae meae, et simplicis oculi testimonio. Nunc charitas Christi urget me ; ut juxta confidentiam saepe explicatam, quam habes in Domino, futurum ut Ecclesia sentiat suo splendori vestra opera se restitutam, horter et filiali reverentia moneam Sanctitatem Vestram ad perseverandum cum omni fortitudine erga progressum sacrosancti Concilii. Quod vere magno miraculo, spretis impedimentis, a Sanctitate Vestra collectum est et inchoatum, et in hodiernum diem sancto ordine directum, maxima necessitate ab omnibus Patribus unanimi consensu statutum fuit continuo procedendum in componendis dogmatibus et moribus, tametsi multis antea hinc inde aliter sentientibus. Et certe animadvertimus Sathanam multa

quotidie moliri, et vias quasdam lubricas sternere ad interturbandum, (quas non dubito per Rmorum. Legatorum diligentiam vobis notas esse) quos omnes tres experimur plurimum laborare et optime, non sine S. S[is.] favore, fungi suo munere. Subvereor tamen ne aliqui sub spem boni moram in tractatione dogmatum seu morum fieri debere conantur suadere, cum e converso maturitate et acceleratione potius esse opus pii judicant, ne gratiae spiritui injuria irrogetur, et hoc videtur fructuosius et Ecclesiae et honori Vestro. Accendatur itaque animus ad fovendas teneras radices Concilii, et conficiendam Christianitati tam necessariam medicinam; morbi enim acerbitas jam moram non patitur. Non deerunt et plures et potiores, qui voluntatem vestram intrepide probent et exequantur, nec ullo pacto metuendum est quicquam hic fieri quod vel Sedis Apostolicae auctoritatem vel existimationem vestram ulla in re laedere possit, si libere sinatis jam statuto ordine rerum agendarum cursum. Quod si fiat, par erit Vestra in restaurando Ecclesiam, quae fuit Petri et Pauli in construendo gloria, cujus fructum et videbitis et experietis prius quam dormiatis cum Patribus vestris. Et credo, in longius tempus rem non posse rejici, quin non solum Respublica Christiana, verum etiam vita vestra pluribus pericuis et majoribus hostium insidiis exponatur. Gratia illius, cujus in terris vices geritis, et fortitudo vobiscum.

Tridenti prima Martii, 1546.

Vestrae Sanctitatis devota creatura et humilis pedum osculator.

Robertus, Archiepus., Armachanus.

§ 10.—*Letter to His Holiness, from Trent,* 13 *Jan.,* 1547.

Sanctissimo Domino Nostro.

Tridenti, 13 *Januarii,* 1547.

Beatissime Pater! Etsi ingentem toti Christiano orbi letitiae occasionem hic dies porrexerit, gaudeo tamen Tuae imprimis Sanctitati majorem reliquis omnibus datam esse, cujus singulari pietate et favore effectum est, ne a maligno eriperetur Christi ovibus tanta utilitas, tamque necessarius nostra aetate cibus. Ex qua re incredibili consolatione gaudeo, nec mihi temperare potui, quin de ea, quae mihi abs Te permittitur, fiducia confidens, invitarem Sanctitatem Tuam ad gloriandum et exultandum in Domino, qui labentis aetatis oneribus tam grata praebet et jucunda solatia. Habuimus sessionem decreto locupletissimo

et exactissimo recognito illustrem, in cujus approbationem claro Dei miraculo omnes omnium sententiae concurrerunt. Laetare itaque felicissime senex, Quem solita mea in Christo confidentia (licet inde male apud quosdum audiam) spero non visurum mortem, donec videat salutares istius S. Synodi et uberrimos fructus. Quum vero magnae me et pernecessariae causae Romam vocant, quemadmodum per Rmos., Legatos curavi certiorem reddere Sanctitatem Vestram, ne laeviter moveri ad itinera longa et periculosa iudicarer, caetera presenti sermoni reservabo, quae ingrata non erunt, si oviculae Suae vocem non dedignabitur audire. Interim interpretetur S. Sanctitas in bonam partem hoc meum qualecunque studium, quae me semper habebit suae Sanctissimae Sedis non fucatum amatorem, sed verum amatorem. Christus Jesus conservet Illam in senectute bona et quiete sempiterna.

Tridenti, 13 Januarii, 1547.

V. Sanctitatis devota creatura et humilis pedum osculator.

ROBERTUS, m. p.,
Archiepiscopus Armachanus.

§ 11.—*Letter to Cardinal Santa Croce, from Trent,* 17 *March,* 1547.

AL RMO. ET ILLMO. MONS. IL CARD. DI S. CROCE LEGATO DEL CONCILIO. (BOLOGNA).

Tridenti, 17 *Martii,* 1547.

RME. ET ILLME. DNE.

Profectionem in aliquot dies non sine fructu distulisse nunc cognosco, idemque a vobis probatum iri quum is heic praesens adero, confido. Invisi Rmum. Genuensem caeterosque hispanos Praelatos, qui non minori studio laborarunt ut Cesar aequi bonique consuleret istam e Tridento loci cessionem, quam antea contenderant ne fieret. Eo ipso sessionis die, et subsequente Car[lis.] tum die Lunae alii Praelati per citissimos equos curarunt, ne Caesaris animus tali nuncio irritatus redderetur alienior. Qui omnes asseverant sese ad mille mortis cruciatus paratiores, quam porrigere velle tenuem schismatis aut periculosae alicui novitatis occasionem. Plerique nihilo secius negant futuram isthic liberam pronunciandi (praesertim circa restitutionem proborum morum) potestatem. Quam ego falsam opinionem omnibus rationibus refellere sum conatus, addidique facili negotio fieri posse, ut Sanctissimus D. Noster Sua praesentia celebriorem

Synodum, qua est animi magnitudine praeditus, esse reddendam statueret. Quae spes concepta in spem optimam nonnullos erigere mihi visa est. Hoc uno metu anguntur hyspani, ne Ceasar adduci possit, ut credat hanc mutationem, praeter Pontificis mandatum, esse factam. Quod ego persuasisse arbitror. Caetera praesenti sermoni reservo. Oratores Galli hinc abierunt, primus die Martis Ferrariam, heri illum est secundus subsequutus Veronam. Hodie Danesius Patavium, aut Venetias. Episcopus Fesulanus egre tulit, se invitatum ad diem Sessionis acerbioribus verbis, ad purgandam, videlicet, contumaciam: respondi non existimare me ea verba serio, sed joco dicta esse. Car^lis. Triden. adest. Sollicitavi Theologos ut se in viam darent. Spero Gallos brevi Bononiae futuros. Osculor manus Rmi. et Illmi. Dni. Car^lis. de Monte, a quo vehementer cupio dari diligentem operam, ut conficiantur Canones ad frangenda quorumdam prava judicia dignos et efficaces. Cras hinc discedam. Et si D. Minoriensis moleste ferret sui Gabrielis, quem invitum diutius retinui, moram, juvabit me D.V. Rma. ad placandum illum. Gratia et fortitudo Jesu Christi vobiscum.

Tridenti, 17 Martii, 1547.

Robertus, Archiepiscopus Armachanus.

§ 12.—*Letter to His Holiness, from Bologna,* 29 *April,* 1547.

Sanctissimo Domino Nostro.

Beatissime Pater! Sciens Sanctitatem Vestram ab Angelo magni Concilii dirigi et de Vestra erga progressum SS. hujus Concilii voluntate fidens, quousque ea omnia statuantur, quae ad restitutionem sanae doctrinae et proborum in Ecclesia morum spectant, satis mihi hactenus visum est ad Rmos. Legatos ea referre, quae mihi digna occurrerunt, per quos reddetur S. V. de omnibus certior. Nunc vero cum ex variis locis voces spargi audiam conclamantes, idque postulantibus praecipuis Principibus, suspensum Concilium, commotus zelo imprimis pro gloria Dei et Vestra in Christo, dissimulare non potui dolorem meum, neque retinere desiderii mei consilium. Vere qui vel suadent vel consulunt hujus modi suspensionem, parum admodum perpendere videntur afflictae Ecclesiae utilitatem, et simul auferunt vobis paratam immortalis gloriae coronam. Nam qua viâ sedari imminens forte Schisma putatur,

ex ipsa suscitabitur vel Ecclesiae scissio vel (quod Deus avertat) regnorum integrorum discessio ab obedientia Sedis Vestrae. Et ubi Sanctitas Vestra hoc Concilio, tamquam fortissimo clypeo, uti potest adversus eos, qui occasionem sibi gratam, Religioni Catholicae noxiam, dari cuperent, sublato eo vel suspenso incidet in summas et inextricabiles difficultates. Quare forti sit animo S.V. et confidentia in Illum erecta, cujus in terris vices gerit, non dubitet, immo compellat praelatos absentes ad proficiendum. Ille enim, qui omnia aperiendi Concilii impedimenta tam insperato removit, efficiet ut evanescant turbationes propter hanc mutationem, quam a solo Deo iudico factam, insurgentes.

Fortitudo et perseverantia Jesu Christi Vobiscum.

Bononia, 29 Aprilis, 1547.

S. V. humilis creatura et pedum devotus osculator.

Robertus, m. p.
Archiepiscopus Armachanus.

V.

Bull of Pope St. Pius the Fifth for the erection of Universities in Ireland.

[From an authenticated MS. copy preserved in the Archives of the Irish College, Rome. It is endorsed "Sumptum ex Registro Bullarum Secretariae Apostolicae, collationatum per me Franciscum Causeum ejusdem Registri Registratorem die 17 Maii, 1631. Ita est, Franciscus Causeus, Registrator."]

Pii 5[ti.] Bulla qua datur facultas erigendi Universitates in Hibernia. 31 Maii, 1564.

Pius Episcopus servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Dum exquisita considerationis indagine perscrutamur quam magnum praecelsumque in hac labili vita bonum ab immortali Deo mortalibus concessum sit ut per litterarum studium tenebrosa ignorantiae caligine depulsa scientiae margaritam per quam ad bene beateque vivendum via panditur expedita, veritatis lumen studiosorum mentibus irradiat, fides Catholica et divini numinis cultus protenduntur, adipisci valeant, ad ea per quae studia hujusmodi suscipiant ubilibet incrementum libenter intendimus, et ut ea iuxta cordis nostri desiderium feliciter subsequantur operarias manus adhibemus, prout locorum personarumque qualitate pensata conspicimus in Domino salubriter expedire. Sane etsi in exteris fere

omnibus Christiani Orbis partibus non defuerint quorum erga Rempublicam diligentiâ Universitates studiorum generalium et Collegia ex quibus egressa iuventus literis bonisque moribus imbuta aliquos studiorum suorum fructus, tum ad Dei optimi laudem et honorem, tum ad Reipublicae decorem reportet, erecta sint : tamen, sicut accepimus in Hibernia ubi quinquaginta Cathedrales Ecclesiae, quarum nonnullae invicem unitae sunt, praeter alias dignitates Ecclesiasticas esse dicuntur, nihil fere omnino hac in re hactenus relatione dignum actum esse apparet. Et cum Hiberni in propria Insula nullam studii generalis Universitatem in qua studere et ad Doctoratus aut alios gradus promoveri possint, habeant, nec illis sicut aliarum Provinciarum incolis pecunia suppeditet unde in exteris Regionibus litteris vacare ac gradus huiusmodi suscipere valeant, propterea fit ut in universa Hibernia, nulli, ut creditur ad Sac. Theologiae praeter unum aut alterum, et ad Jurisprudentiae Doctoratus forsan nullus, ad Bacchalariatus autem in ipsa Theologia gradus non plures quam sex aut octo promoti reperiantur, et exceptis his quae pueri discunt nihil quod ad Theologiam spectet in ipsa Hibernia doceatur quantumvis grassantium haeresum et schismatis pericula ibi adsint et multa indies imminere plurimum verendum sit, cum etiam ab incepta ibi Christianae fidei cognitione, elapsis iam amplius forsan quam mille annis ordinarii locorum nulla adminicula relatu digna ad tam pium opus designasse videantur, experientiaque ipsa veri simile futurum appareat dictos ordinarios nullum ad ipsum pium opus sponte assignaturos praesidium, sed potius suo more beneficia Ecclesiastica non modo ad Theologiae vel Jurisprudentiae gradus huiusmodi non promotis, sed etiam talibus, quorum tum ignorantiam tum depravatos mores subticere potius quam recensere sit honestius, collocaturos; quantumvis in Tridentino Concilio a Nobis nuper confirmato diserte cautum fuerit ut non solum studiorum Seminaria propagentur sed etiam ut potissimum ad gradus praedictos rite promoti Ecclesiasticis Dignitatibus praefici debeant. Et sicut etiam accepimus in dicta Hibernia pleraque Monasteria et alia beneficia Ecclesiastica et loca saecularia ac Regularia existant, quae per Ecclesiae Catholicae adversarios partim suppressa et occupata, et partim ad profanos eorum usus redacta sunt vel per concubinarios publicos, impios, vel laicos, sic a piis institutis degenerarunt, ut illa fere nunquam fuisse appareant, vel certe ita appareant ut Religioni Christianae non mediocre dedecus afferant

in plurimorum Catholicorum non modicum scandalum. Nos igitur cupientes in Civitatibus seu oppidis vel Locis eiusdem Insulae ad hoc commodioribus Universitates studiorum generalium ac Collegia erigi et institui, prout etiam dudum status utriusque Viris quos suppositos vocandum convenirent in Comitiis Dubliniae tempore bon. mem. Reginaldi Sanctae Romanae Ecclesiae Card[lis.] Poli nuncupati, et clarae memoriae novissimae Angliae Reginae habitis, quorum insperata morte tam pium opus interruptum fuit, talia studiorum adminicula beneficiorum huiusmodi adiumento capessenda visum fuisse asseritur et ex quibuscumque Secularibus et Regularibus beneficiis ac locis Ecclesiasticis in eadem Insula constitutis, demptis tamen Episcopalibus, fructus redditus et proventus, ac domus et aedificia, quae pro Civitatum seu oppidorum aut locorum hujusmodi commoditatibus, Venerabili Fratri Nostro *Richardo Crenoch* moderno et pro tempore existenti archiepiscopo Armachano totius Hiberniae Primati, ac dilecto filio *Davidi Wolf* Presbytero Societatis Jesu in Hibernia existenti, et eorum cuilibet, aliisque personis per eumdem Richardum et pro tempore existentem Episcopum Armachanum subdelegandis ab eisdem Monasteriis, beneficiis et locis dismembrari et separari, ac Universitatibus et Collegiis erigendis huiusmodi pro illorum usu dotibusque, ita ut Monasteria, beneficia, ac loca Ecclesiastica huiusmodi omnino suppressa extinctaque sint et esse censeantur quorum aedificia et domus pro earundem Universitatum et Collegiorum usu ut praefertur convenire videbuntur. In caeteris vero Monasteriis, beneficiis et locis Ecclesiasticis huiusmodi ad usum praefatum applicandis Universitates et Collegia praedicta illorumque Superiores, vel Praefecti, ac Rectores, scholares, et Collegiales non amplius teneantur ad Monasteriorum, seu beneficiorum ac locorum Ecclesiasticorum eorundem onera supportandum quam eorundem Monasteriorum, seu beneficiorum ac locorum ultimi legitimi vel illegitimi occupatores seu detentores hactenus supportarunt, ne videlicet pietatis opus, ubi extorsionum impietas vel certe nefarium tempus hominum devotioni hactenus triumphavit, opprimi videatur, perpetuo concedimus applicari et appropriari, ut bonorum omnium largitore cooperante huiusmodi miseriis feliciter obvietur, et tandem in dicta Hibernia viri eruditi et Doctores succedant qui Ecclesiam Dei non opprimant, sed illam ex propriis bonis promoveant, ac fides Catholica inibi propterea non modicum suscipiat incrementum prout nostro Pastorali incumbit officio opportune providere volentes eosdem *Richar-*

dum Archiepiscopum et *Davidem* ac eorum utrumque a quibusvis Excommunicationis, etiam censentes motu proprio non ad illorum vel alicuius pro eis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam sed ex nostra mera deliberatione et certa scientia Richardo et pro tempore existenti Archiepiscopo Armachano ac Davidi praefatis et eorum utrique ut per se ipsos vel alium seu alios per eos ad id subdelegandos in quibusvis ad id commodioribus ac eis vel eorum alteri benevisis Civitatibus oppidis et Locis eiusdem Insulae Universitates studiorum generalium ad instar Universitatum studiorum generalium Parisiensium et Lovaniensium ac Collegia in quibus incolae et habitatores Civitatum oppidorum et Locorum eorundem, ac aliae personae ad illa confluentes Artibus et Medicinae ac Philosophiae nec non Theologiae et utriusque Juri ac aliis scientiis et facultatibus licitis studere et operam dare ac in dictis Universitatibus et Collegiis erigendis ac earum qualibet in quibusvis licitis facultatibus huiusmodi legi ac omnes gradus cuiuslibet licitae facultatis prout in praedictis ac aliis studiorum generalium Universitatibus conferri et concedi possint authoritate Nostra perpetuo erigant et instituant, et postquam erecta fuerint ex quibuscumque Monasteriis et Prioratibus ac beneficiis et locis Ecclesiasticis secularibus et quorumvis ordinum Regularibus, demptis tamen Episcopalibus, quoscumque illorum fructus, redditus, et proventus, nec non aliqua eorum domos et aedificia quae sibi ad id opportuna videbuntur, itaque ipsa etiam Monasteria, Prioratus, et alia beneficia ibi perpetuo suppressa et extincta remaneant dicta auctoritate etiam perpetuo dismembrent et separent, illosque et illa sic dismembrata et separata Universitatibus studiorum generalium, et Collegiis erigendis hujusmodi pro illorum respective dotibus, in cœteris vero Monasteriis, et Prioratibus ac beneficiis et locis Ecclesiasticiis ad usum antedictum applicandis et appropriandis Universitates et Collegia erigenda huiusmodi illorumque superiores vel Praefecti, ac Rectores Scholares et Collegiales pro tempore existentes ad Monasteriorum seu Prioratuum ac beneficiorum et locorum eorundem onera supportandum non aliter teneantur quam ipsorum Monasteriorum seu Prioratuum ac beneficiorum et locorum ultimi legitimi et illegitimi occupatores seu detentores hactenus supportarunt, Dioecesanorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia desuper minime requisita similiter perpetuo eadem authoritate concedant applicent et approprient. Nec non eisdem Universitatibus

et Collegiis erigendis, illorumque Rectoribus, Magistris, Doctoribus, Scholaribus et Collegialibus in illis pro tempore existentibus ac aliis studii causa inibi commorantibus quod omnibus et singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, gratiis, exemptionibus praerogativis, concessionibus, favoribus, et indultis, Parisiensibus et Lovaniensibus praefatis ac aliis Universitatibus et Collegiis approbatis eorumque Doctoribus, Magistris, Licentiatis, Bacchalariis, Rectoribus, Scholaribus et Collegialibus pro tempore existentibus quomodolibet concessis et concedendis, ac quibus utuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, etiam quoad Scholares post legitimum studii tempus ad omnes etiam Doctoratus et Magisterii ac Licentiaturae, nec non Bacchalariatus in facultatibus praefatis gradus cum solitis insigniis et praerogativis promovendum pariformiter et absque ulla penitus differentia in omnibus et per omnia proinde ac si illis in specie concessa fuissent uti, potiri, et gaudere libere et licite possint et valeant dicta authoritate Apostolica indulgeant eadem authoritate tenore praesentium committimus et mandamus eisque et eorum alteri et delegandis praefatis ut pro directione et manutentione ac felici regimine Universitatum et Collegiorum erigendorum hujusmodi, illorumque personarum et Collegialium quaecumque statuta Constitutiones et ordinationes licita tamen et honesta et Sacris Canonibus non contraria condendi et prout qualitas temporis id exegerit ac expediens fuerit illa mutandi et reformandi, aliaque de novo edendi, quae postquam condita mutata et reformata ac de novo edita fuerint, eo ipso eadem authoritate confirmata et approbata sint ac esse censeantur, ac per quoscumque inviolabiliter observari debeant, et ad id etiam censuris et poenis Ecclesiasticis cogi et compelli possint ac alias eisdem Archiepiscopo et Davidi super praemissis omnibus et singulis plenam liberam et omnimodam facultatem authoritate et tenore praemissis concedimus et impertimur; Supplentes omnes et singulos Juris et facti ac substantialium forsan omittendorum defectus si qui forsan intervenerint in eisdem; Ac erectiones et institutiones, ac concessiones, applicationes, et appropriationes aliquorum praemissa postquam ut praefertur facta fuerint; Nec non praesentes litteras nullo unquam tempore de surreptionis vel obreptionis vitio seu alio quovis defectu notari seu impugnari aut revocari, suspendi, vel limitari posse, sed illa valida et efficacia perpetuo fore, suosque plenarios effectus sortiri; Sicque per quoscumque Judices et Commissarios

quavis authoritate fungentes sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et authoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit irritum et inane decernimus. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris *Maionensi* et *Kildarensi* Episcopis motu simili mandamus quatenus ipsi vel unus eorum per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi, et quando opus fuerit ac quoties pro parte Richardi et pro tempore existentis Archiepiscopi Armachani et Davidis, nec non Rectoris et Collegialium erigendarum Universitatum huiusmodi fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant authoritate nostra omnia et singula praemissa per eos ad quos spectat firmiter observari. Nec non permittentes Archiepiscopum et Davidem vel eorum subdelegatos aut Rectores, Scholares et Collegiales dictarum erigendarum Universitatum vel eorum aliquem desuper quoquo modo molestari perturbari vel inquietari, Contradictores quoslibet et rebellos per censuras et poenas Ecclesiasticas aliaque opportuna Juris remedia appellatione compescendo ac legitimis super his habendis servatis processibus sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII. de una et Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore praesentium in Judicium non trahatur, ac novissime celebrati Lateranensis Concili, uniones perpetuas nisi in casibus a Jure concessis fieri prohibentis, ac nostra de unionibus committendis ex parte vocatis quorum interest; Nec non aliis Apostolicis ac in Provincialibus et Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus ac Ecclesiarum Monasteriorum Prioratuum et Ordinum huiusmodi iuramento confirmatione Apostolica vel quavis firmitate alia roboratis Statutis Consuetudinibus et fundationibus illorum privilegiisque Indultis et litteris Apostolicis Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus et Ordinibus praedictis eorumque Superioribus et personis; Nec non quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam derogatariarum derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis clausulis irritantibusque et aliis Decretis in genere vel in specie etiam motu simili aut consistorialiter ac alias quomodolibet concessis, ac etiam pluries approbatis et innovatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis,

specifica, expressa, et individua non autem per clausulas generales. Item importantes mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret illorum veriores tenores ac si de verbo ad verbum inserentur praesentibus pro sufficienter expressis, et insertis habentes illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum quod interdici, suspendi, vel excomunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo est nostrae commissionis, mandati, concessionis, impartitionis, suppletionis, Decreti, et derogationis infringere, etc. Si quis, etc.

Datum Romae apud S^um. Petrum Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Quingentesimo Sexagesimo quarto pridie Kalend. Junii Pontificatus nostri anno quinto.

FED. CARD^LIS. CAESIUS.

VI.

SOME DOCUMENTS CONNECTED WITH THE MOST REV. DR. CREAGH, ARCHBISHOP OF ARMAGH.

[Dr. Richard Creagh, to whom the following papers refer, was appointed to the See of Armagh on the 22nd March, 1563-4, as appears by the following consistorial entry:—"Die 22° Martii, 1564. Referente Reverendissimo Card. Morono, S.S. providit Ecclesiae Armachanae, per obitum Donati vacanti, de persona D. Richardi Crenoch, presbiteri Limericensis." He was consecrated on Dominica in Albis in the Papal chapel, Rome, and received the Pallium in the Consistory of 12th May, 1564.

Dr. Creagh landed in Ireland, probably at Drogheda, towards the close of 1564, and, having barely had time to assist at Mass, was arrested; and being soon after sent to London, he was committed to the Tower on the 18th of January, 1564-5. His escape from the Tower prison took place on the octave day of Easter, 1565. He was a second time arrested in 1567; but after an imprisonment of six months in Dublin, again made his escape. Before the close of that year, however, he was a third time arrested and committed to the Tower of London, where he remained till his death, by poison, on the 14th of October, 1585.

The first paper which we now publish, is an account of the Archbishop's escape from the Tower of London in 1565. It is copied from the original MS. preserved in the Vatican Archives. There is no name or date attached; but it was undoubtedly drawn up by the Archbishop himself. It is preserved among the papers presented in 1565.

The second paper is also taken from the Vatican Archives. It conveys special Faculties to the Archbishop; for though he was a prisoner in the Tower, yet he did not cease to communicate with the clergy of his Province and with the Holy See. A few short memoranda, preserved among the papers of Cardinal Morone, will serve to prove this. Among the papers of the year 1568 we have the following:—"Litterae Reverendissimi Archiepiscopi Armacani, 15° Maii: damnat promotionem Archiepiscopi Cassellensis: taxat Episcopum Dunensem et Conerensem: taxat monachos hybernos Romam venientes: in collegio Cardinalium deberent esse viri Catholici omnium regnorum, aut Cardinalis Protector haberet apud se virum probum ex illa natione: plures de Societate non essent habendi in Hibernia: Decanus Armachanus petebat resignari sibi Archiepiscopatum Armachanum et cupit obtinere a Sede Apostolica et a Regina: Prior Collegii Armachani, vir saecularis, impetravit fere omnia beneficia dicti Collegii: in Cloghrensi Episcopo tertius ordinandus Episcopus."

Again, in a Memorandum of 1569, we read:—"Litterae Reverendissimi Armachani ad patrem Polancum: quod Daniel ab ipso nominatus fiat Episcopus Darensis: contentio de Episcopatu Clogherensi inter duos, videtur ponendus tertius: Rapotensis et Darensis non iverunt ad concilium Provinciale propter bella: Archiepiscopus Armachanus haberet suam Ecclesiam si vellet consentire Reginae: posset mitti subsidium pro Armachano ad Praesidem Collegii Lovaniensis: Archiepiscopus Armachanus male tractatur in carceribus." Father Polanco, to whom this letter was addressed, was a distinguished Jesuit, and seems to have held the office of Procurator General of the Society. When the illustrious founder of the Society, St. Ignatius, was on his deathbed, it was Father Polanco that brought to him the blessing of His Holiness. To this Memorandum the following remarks are added:—

"Archiepiscopus Armachanus scribit expedire ut tertius nominetur Episcopus pro Clogherensi Dioecesi, non tamen favet D. Milero.

"Causa posset committi in partibus, D. Episcopo Acadensi et aliquibus aliis comprovincialibus Episcopis.

"Episcopatus Darensis in dicta Provincia Armachana vacat nunc per obitum Eugenii ultimi Episcopi.

"Duo Hyberni dictae Dioecesis pro eo obtinendo venerunt ad Curiam, videlicet, Cornelius Ocervalan cum quibusdam litteris Patris David Wolf et cum aliis Rectoris Lovanii: item Magonius Abbas commendatus litteris Episcoporum Rapotensis et Kilmorensis, cum approbatione Capituli Darensis.

"Administratio Ecclesiae Ardmachanae esset committenda alicui Episcopo durante captivitate Archiepiscopi, et, si placeret, Acadensi. Mittatur subsidium pro Armachano Primate ad praesidem Collegii Lovaniensis.

"Quod in qualibet parte Hyberniae deputetur unus Episcopus Catholicus pro Sede Apostolica qui faciat fidem de venientibus Romam, videlicet; pro Ultonia Episcopus Acadensis, durante captivitate Metropolitani; in Momonia Episcopus Limericensis; in Conacia idem Acadensis; pro Lagenia idem Limericensis."

Thus ends this short but interesting record. Another Memorandum presents two important suggestions:—"Promovendi ad dignitates in Hybernia essent sumendi de Lovanio. Redditus Monasteriorum essent applicandi Institutis ad docendum:" whilst in another a note is incidentally added, that "it was the Pope himself who defrayed the expenses of the promotion of Miler Magrath."

The third, and following papers, which refer to the closing years of the last imprisonment of Dr. Creagh, are taken from the State Papers in the Public Record Office, London, and are, with one exception, now published for the first time. Every incident

relating to this illustrious Confessor of the Catholic Faith must be full of the deepest interest to Irish Catholics. But there is another feature of these documents which enhances their importance at the present time. Some modern writers have questioned the accuracy of the Catholic historians who attest the lengthened imprisonment of Dr. Creagh, and Mr. Froude has adopted their opinion. Having stated that Cecil, on the arrest of Dr. Creagh, at the close of 1567, sent instructions to the Lord Deputy to put the Primate to death, he adds: "The poor wretch was spared the fate which was intended for him. Before he could be sent to London he escaped out of prison once more, made his way to Scotland, and thence to the Continent, to disappear from history."—(*Froude*, History of England, x., 483.) The following documents must convince the reader that little reliance can be placed on the unauthenticated statements of this flippant historian.]

§ 1. *An account of Dr. Creagh's escape from the Tower of London in* 1565.

Rmus. Dnus. Archiepus. Armachanus, intra unius horae spatium a tempore petiti littoris optati, audito tamen prius sacro in quodam Suae Provinciae Monasterio per milites cujusdam Capitani haeretici captus, ad arcem cui ille praesidebat ductus est ubi inter colloquendum incidit quaestio de Ecclesiae primatu. Cujus quaestionis audita declaratione coepit Capitanus ille fratris, pestilentiori haeresis furia insanientis, persuasionibus acquiescere, ut illo ad Reginam Angliae adducto praemia referret magna. Ad quam cum ille perductus esset et interrogationibus quibusdam in Curia Westmonasteriensi respondisset, inde brachio utroque inter praefecti turris Londinensis famulos detentus (Londini ferme longitudinem sic absolvendo, parvis ac magnis aspicientibus et spectaculi causam sciscitantibus) in ipsius turris profundissimum carcerem simul et obscurissimum projectus est, in festo Cathedrae D. Petri, ubi frigus aliaque passus incommoda certam liberationis spem aliquando futurae ex insigni quadam consolatione mane Die tertio, nempe Dominico concepit officium Missae memoriter dicturus. Hanc non minus insolitam quam vehementem consolationem horribilis pavor animum quasi in agone constituens ipso mane praecesserat, qua agone durante etiam mortuorum vigilias pro seipso recitavit, arbitratus hujusmodi ingentem terrorem praesagium quoddam suae necis fuisse eodem vel certe sequenti die secuturae. Hinc in tertiae hebdomadae exordio a carceris custode audiens quod postridie venturi essent commissionarii ipsum examinaturi, respondit, illos in festo S. Patricii Hiberniae Patroni, primique Praedecessoris sui et Ardmachanae Cathedralis Ecclesiae fundatoris sequenti scilicet hebdomada venturos, expertus

non semel antea quidem Patroni auxilia circa idem festum: in quo festo examinatus eductus est post quatriduum die nimirum S. Benedicti et in quoddam cubiculum positus. Hic dum ageret venit ad eum turris Londinensis Praefectus asserens illum summam commisisse traditionem, quod Romam petierit Papae obediendo in pertinentibus ad Hiberniae Ecclesias Reginae subjectas; recepturum vero eum beneficia Ecclesiastica et caetera talia ab ipsa Regina si ejus instituta promovere conaretur. Talia adhuc semel atque iterum per carceris custodem eidem carcerato inculcata sunt, ipso respondente quod inutilis servulus Xti respondere debuit. Tandem hebdomadis quinque in eodem cubiculo peractis cogitare coepit infra octavam Paschae de sui ad exeundum praeparatione, contemplatione cujusdem aviculae locum ubi in eadem turri custodiebatur egressae, plumasque parantis ad fugiendum a persequentibus. Quare in tunicae alterius manicis sarcinula composita, magnus a vigilibus custodibus nocte sequenti auditus est strepitus in ejus cubiculo et locis circumjacentibus cujus rationem cum mane ab ipso custos carceris peteret, respondit, quod verissimum erat, nihil tale se fecisse vel audivisse, signum tamen alicujus commotionis eodem mane in cubiculo vidit. Nocte alterâ immediate sequenti totum somnum absolvit somniando se carcere egressum scrutatores sui hinc inde fugitasse (quod res veritas triduo sequenti comprobavit), apparentibus quibusdam defunctis quibus antea die Paschae et sequenti Indulgentias suae dispositioni commissas applicabat. Itaque interrumpenti somnum et rursum dormienti, eisdem somniis recurrentibus, tandem crepusculum apparuit. Surgens igitur et in horis Canonicis progrediens cum ad finem orationis Dominicae lectiones praecedentis pervenisset ecce animo occurrit praeteriti somnii nova et alia recordatio, unde secum cogitabundus tandem exire statuit visum quonam pacto carceris ostia sese haberent. Hujusmodi cogitatio repulsa redibat; ita animo quietem repellebat. Tandem egressus vidit omnia carceris ostia aperta, quae firmis seris clausa esse solebant, at fugam animo multum aversatus, in cubiculum revertitur, quin rursum negatâ menti requie ad horas persolvendas, iterum exiens circumspexit ostia et in cubiculum reversus Deum precatur ut animum eo impellat quo divinus honor requirebat. Hinc paratam animo tunicam sub brachium capiens (quam liberationis occasionem Deo in exitu ordinatam, post exitum a se velut impedimentum projecit) ad ultimam tandem portam (quae forte sexta a cubiculo erat) recta pervenit, etsi itinere

illi non parum ancipiti et nunquam ante viso (nam per aliam portam in ipsam turrim introductus est). Hinc portae adstantes custodes aurea Reginae insignia purpureis in vestibus ferentes quaesiere an haberet scopas (quibus verisimile est eos intellexisse signum quod die illo ab exeuntibus petendum erat) ille cum non admodum velox esset ad respondendum interrogationi cujus nullam intellexerit rationem, respondit unus Custodum, habet (inquiens) pro scopis suam tunicam, quam scilicet sub brachio ille gestatat. Interrogatus quis esset respondit (quod biduo antea cogitavit posse, veritate servatâ, responderi, omnium servorum Xti se inutilem servum aestimans) servus sum, ait, Magistri Bilson (is Catholicus Sacerdos erat in eadem turri etsi custoditus, libertate tamen magnâ fretus) et post pauca cum se paratum ab existentibus in turri examinandum obtulisset (omnia suavi Dei dispositioni committens) dimissus est abire quo vellet. Qui dum inter ignotos ageret, audiebat illos de Epo. Londinensi turrim egresso barbâ canâ quo vocabulo pro barba alba (qualem iste liberatus non habebat) usurpare solet idioma Anglicanum. Triduum itaque inter illos conversatus perque Londinenses plateas (ab ipsis requisitus) soepe ambulans nonnunquam incidit in sui scrutatores, quibus illum alloquentibus anglice, respondebat Gallice, Gallus ab ipsis propterea aestimatus.

Infra octavam festi S. Patritii superiori anno Romae in Consistorio, ubi electus est, examinata sunt quae circa ipsum quaerenda erant, in ejusdem festi die anniversaria, anniversaria examinatio in eadem turri ab eo resumpta est, quaenam Romae fuerat. Eodem superiori anno circa horam septimam mane Dominica in Albis in Sacello S.D.N. consecratus est: anniversario die et fere hora ex carcere liberatus est. Sicut trecenti Ducati ab eodem S.D. pro itinere dati (praeter amplos sumptus pro tempore quo Romae agebat) illum liberare non poterant, quo minus in carcerem conjiceretur; ita nec trecenti Ducati (tantum enim valebant centum librae Anglicanae) quos Regina seu praemium proposuit, retrudere liberatum in carcerem poterant. Neque igitur jurejurando a singulis Naucleris exacto, neque pessimo animo quo erga omnes Catholicos afficiebantur ejus comites, neque id genus aliis diversis praevalentibus; ex Londinensis turris carceribus Lovanium, a pessimis haereticis ad optimos Catholicos, salvus perductus est nullius custodis aut conteranei ullo auxilio, sed divina dumtaxat benignitate cooperantibus piorum precibus.

§ 2.—*Brief of Pope Gregory the Thirteenth to the Archbishop of Armagh.*

VEN. FR. RICHARDO ARCHIEPISCOPO ARMACHANO.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ven. Fr. Salutem, &c. Pastoris universalis cura nobis divinitus demandata nos assidue tenet anxios et sollicitos ne oves a credito nobis grege usquam aberrent et si aliquas Xti ovile derelinquere contingit, illico apertâ pietatis Janua commodis rationibus ad illud eas reduci procuramus. Hinc est quod cum non sine magna animi nostri molestia jamdudum acceperimus in isto Regno Hiberniae quamplures personae existant quae alias Sathanae fraudibus deceptae fidem Catholicam deseruerunt, sperandumque sit eas ad cor in dies inspirante Dno. esse reversuras, Nos igitur illis sollicita nostra vigilantia benigne subvenire cupientes fraternitati tuae cum tu in Regno Hiberniae Primas existas de cujus integritate, prudentia, et erga Catholicam Religionem zelo plurimum in Dno. confidimus ut quascumque civitatis et Diaecesis Armachanae et Dublinensis Provinciarum personas dumtaxat, ad Te recurrentes, quae in aliquas damnatas haereses aut schismata inciderint, &c., absolvere, &c. Datum Romae apud S. Petr. sub annulo Piscatoris die 10 Aprilis 1575. Pont. nost. anno 3°.

§ 3.—*Order for the Punishment of Dr. Creagh.*

(ST. PAP. OF IRELAND, ELIZABETH, VOL. 22, NO. 49.)

It is thought mete that Creagh, the preest in the tower, be examyned of his being w^t^ Shan Oneyle, and therby to procede ageynst hym as an adherent to that traytor, for otherwise by his adheryng and mayntening of ye pope's authorite, he is to be punished, but as in case of the premunire, for the first fault.

(Indorsed) 22 Xbr., 1567.—" A memoriall for Irland."

§ 4.—*Examination of Dr. Creagh*, 22 Dec., 1567.

(St. Pap. of Ireland, Elizabeth, Vol. 22, No. 50.)

A frear, the Bp. of Downe, cam to Creagh abowt august, 1566; he went to Shan Oneyle, being in an Iland called Inishdarell, in company with the Bp. of Downe, and dyned with Shan uppon a wednesday, with whom was Tyrlough Lonnogh.

He asked of Shan whyther he had receaved the copy of a lettre from the pope, and required his favor, which Shan offred to hym.

The sayd Shan was than redy to goo with powre ageynst Pers, and willed this examynat to subscribe a lettre by which the frears of Knockfergus war willed to depart from Knockfergus, or els they shuld be spoyled.

He sayth that Shane told hym that if he shuld goo with powre ageynst Knockfergus than if they wold not Depart, they should repent; and after this Shane made the iorney.

He sayth that the next sonday followyng Shan Oneyle cam to Armagh, wher this examynat preched afor Shan and Tyrlogh Lennogh and Hugh Odonnell.

At an other tyme, whan Shan had made a Jornaye into Odonnells, and had hanged a prest, this examynat went to Dondavall to Shan, who required absolucion of hym, but this examynat cold not absolve hym for that it belonged to the authorite of the pope.

At an other tyme, Shan cam to Armagh to bury his brother, wher this examynat was.

Shan Oneyle told hym that he shuld be well used, and have his church as honorably as ever any archbishop had. This examynat sayth that an Irish man whom he had sene with Shan in houshold, told hym that he was sent into Monster to Jhon Mc an Erle, for to ayde Shan, but the party cold not gett into Monster because the L. Depute was at Lymeryck.

He sayth that he hard Shan report that he trusted to have favor of Jhon of Desmond.

(Indorsed) "Creagh."—22 December, 1567.

§ 5.—*Draft of Questions to be proposed to Dr. Creagh,* Jan. 8, 1568.

(St. Pap. of Ireland, Elizabeth, Vol. 23, No. 8.)

Interrogatories for Creagh, January 8, 1568.

Imprimis:—What time he came first to the company of Shane Onele. What lettres and messages he brought from Rome and other places.

What was the Intent and meaning of the said lettres and messages.

Item.—How often did he speke with Shane Onele, and of what matters.

Item.—Whether did he preache in the presence of Shane Onele; in what place; what was the contents of his sermons.

Item.—Whether did he extoll the authority of the Pope in his presence, and disswade the hearers from obedience to the Q. Majesty.

Item.—What was the intent of Shane Onele to have donn if he had not been killed and overcome.

Item.—What was the confederacy, by messages or lettres, betwixt Shane Onele and therle of Desmond, or his brother Sir John.

Item.—What did he tell Oliver Sutton thereof whan he sent him with a lettre to the L. Deputy.

Item.—What noblemen or gentlemen in Irland did he know to have had confederacy or intelligence with Shane Onele.

§ 6.—*Letter of Dr. Creagh to the Lords of the Council, in* 1574.

(St. Pap. of Ireland, Elizabeth, Vol. 48, No. 86.)

Right Honorable Lordes.

Where as I have ben sondry tymes charged with many lyese as well agaynest my bounden dutie to my naturall Prince and contree, as also contrarie to that I was sworn to in my yought (according the custom of Limerick) to behave my self as my sayde dutie requyreth. I trust your honors shall well accept to be here truely infourmed concerning such reportes, not onely for that all honestie doth requyre me so to do (thoe hitherto I have holde my peace therein chefely for avoyding suspition of caching vayne prayse and other the like things), but that also no meane man wolde gladly be, or remayne misinfourmede. Here in than discharging ones my conscience in telling, as aforesayd, the trute, my long silence shal be no further occasion that any others

sholde from hensfourt, through such tales, offend God. But where as comunly chanches that eche one estemese his owne doings (nam suum cuique pulchrum) beter or las ill than they be, I humbly crave your honorable Lps. is patience bothe in hearing and forbering with my rude writting (which yet shal be as brefe and playne as possibly I can), so that your owne wysdomes, and not any of my corrupt favor towards my self, may esteme thereof as your Lps. will think best; for thoe my greate synnes other wyse committed agaynest God's exceding Majestie have deserved often, also eternall punishments, yet tuching my behavior concerning my prince and contree, with all reverence I can, I take God to wittnes (esteeming those words an othe) that to my remembrance I will here writte nothing but the trute (thoe the self things for the moste parte be manifest other by reason, or else by experience and wittnes); and if the contrarie wilbe at any tyme truely knowen, I am fully content to be, withoute further adoe, therein delt withall as the Queen's Majestie and your right honorable Lordships will have it. First, then, your honors may know that for no presumption of my self agaynest her Majestie's procedings, I was made bushop, for before her raygne I refusede to be made bushop of the citie I was born in, and also archbushop of that province, viz., of Cassell; but at last, beyng stractly comanded, I did, for discharg of my conscience obey, beyng afore sworn in Lovayne to such obedience, the unabilitie of Irish scholers beying causer of such comandment, rather than any abilitee that in trute I do or did see in my self also for las office. Beying than in Rome offered also than the Archbushoprick aforesaid of Cassell (wher my kynisfolk and native contree is), I yeleded rather to be send to Ulster (a barbarous and bare contree, and I having never a living body there of myne acquayntance), wherein cannot, or, at the leest, colde not then any appointed bushop of the Quene's Majestie remayne, or get oute of it receave any profit, Shane Onell spending with his rebellion all that did belong there to the Archbishop, yea, allmoste to all other prelats and curats, causing also the self churchmen and pristes to healp him with ther wepens in the fylde. Wherefore, gessing what in deed might fall oute at laste, of my coming to the contree, desyred the very first day he sawe me, that I shold make me reddy to go with his errand beyond seas, to whom whan I answered I came for no such purpose to the contree, tolde no further what that errand sholde be; but taking an other way for kyping to him self the foresaide ayde

of church lands, prayde I wolde preche the next sonday and curag [encourage] his men to fight agaynest his enemyes. All the lordes, his mayntayners, and aboute 600 of his warrmen being present, strayght way after preching was endede, he rose upp, and in a very rage, among other his treatning and moste angry loude talk, did swere or affirm to destroy that cathedrall church of Ardmagha, which thing he made to be perfourmed within fyove days after causing all the ruffs to be bourned, & som of the walles to be broken, but perceaving that nother for that nor for fearde of any other things tretened by him in despite and reveng of that preching, I did srink from doing my dutie owed to God & sworn to my prince (for also I wrote to my Lorde Deputie Sidney requesting his honor to comand me any service I might with conscience do, of the which letters Shane did know), but also I came to the open fylde to curs him; than began he to trye me with gyfts, promessing or also swering afore the like company abovesaid, that for myne owne houses and men I sholde enjoy more of Ulstere comoditees than ever did any Archbushop there sins saint Patrick's tyme, if I wolde be content he might kype for his ayde the helpes aforesaid, which whan I did uterly refuse, he soght an earnest way to undoe me as an heretick, both, for letting him from ayde to warr (as he did pretend) to be agaynest hereticks (so naming the Quene's subjects), as also for refusing to sett my hand to his letter, which he sayde he wolde cause to be written to the Spaynish kyng; but I beyng soune after privelywarned that he soght therby onely meanes to undoe me as aforesaid, departed prevely oute of the contree, as also church & churchmen beyng sorere by Shane oppressed for my beyng there, for I was yet more ower warned that goyng to bed he swore that ther was none living he hatede more than the Quene of Ingland (sayd he) & our Primat, meaning my poore body, for the which his hate towarde me he wolde never from that first preching heare any other of my preching afterwardes thoe I preched ones in his owne house, and he absented him self; but not so Odonnill, which soune after that first preching left Shane (giving hyghe thanks to the precher), and helde with the Quene's subjects. The more I tarried in mentioning this preching, that also clene contrarie to all expectation, I was bourdoned here in Ingland (but never in Ireland I hard of), that I have cursed therin the Quene's Majestie, the which tale, beyng rehersed by my lorde thresurers carefull wysdome (who was than Mr. Secretarie) in her Majestie's affayrs, I aunswered,

that his honor receaving all my letters & writtings, knew I had no delegative auctoritie thereto, & of myne ordinarie power I colde curs none that was withoute Ireland, or also Ulster; & he that curses withoute any of those auctorities, doeth fall him self in the curs raythor than any other body; but for conclusion, remembring myne othe & offer made in the writtings begining, it is sure that I did nother so, nor yet said in any of my prechings in Ulstere (to my remembrance) any worde that perhaps by any of your owne honors might be misliked of. Wherefore, your noble wysdomes may also by consideration of the premisses perceave what tale was it that I have conspired with Shane at Lefir, the fiftyne of December, as myne Inditement in Dublin did contayne, & also her Majestie's letter at my said triall partely read, did seme to mention som the like thing. So that I wen nothing now needfull to reherse houe Capten Herne tolde me the lorde Deputie Sydney to have ben well infourmed of the contrarie things; or also houe the *lorde chaunslere*, chefe Justice, chefe Baron, & others in that triall sitting in commission, wolde not have the Quest to pass for that parte of the Inditement, for thereto I have also my self then largely aunswered; showing, moreower, that with Lefir I was never twentie or also 30 milese, and sawe not Shan six weeks afore that fiftene day of December, nor afther till Christmas eve, whan beyng warned of his purposed interprise to be gon (according his cursed custom) on Christmas day (viz. to go kill, bourn, and spoyll the Inglish pale) I did, by God's assistance, stay him therof, so that also nother afterwarde (as I am remembred) he toke any such interprice in hand during my beyng in the contree. I omitt the rest of such my deelings with Shane. To som wittness I com tuching brefely som other my behaviors, for my preching don afore my lorde of Succex (beyng her Majestie's worthy livetenaunt) and Sir Henry Sidney, thresure, (if remembrance fayll not) going by Lymerick upon Sir Donill O'Briene, as I had many thanks of his honor's gentilmen, so I lost for ever after a certayne Irish lorde's greate favor which, beyng then present, did till that preching favor me still. At my coming to Ireland, bushop to Ulstere, & hereing (*i.e.*, hireing) a ship at myne owne charges, so that thei sholde be bounde to dele but as I wolde, I was poysoned by them twyse for withstanding and staying them from invading at seabourd, Inglishmen, and so might take therfore such stuff as I had in the shipp my self, and also the golde which they sup-

posed I had, and thinking nothing but I sholde dye, broght me to Blavet, in Britayne, there to have a testimonial (as I wen) that I sholde be there buried, for otherwise having no such wittnes, nor that I landed in Ireland, thei sholde set them selfs fount daunger, chefely by reason of contree men that knew & sawe me shipped with them in Bisgay. Whan I came to Ulstere (hereing therto an other ship, and forgoyng the thother with giving them whole pament) I wrote, according my dutie, to the L. Deputie Sidney, requesting his honor to comãnd me any service as aforesaid; douting also nothing at me departure from Ulstere, but his Lp. wolde graunt me a protection to liv among my frends, her Majestie's subjects, seeing I have ben so sore persecuted for doing my dutie agaynest her enemyes. Mr. Tremayne may declare further of my deeling, which toke a very exact examination in writting of perhaps all my doings straight after I went oute with the Kypere of Dublin castell, which my goyng away, I think, no man wolde wonder that sholde know well houe I was delt therein withall, first in a holl where withoute candel there is no light in the worlde, and with candell (whan I had it), it was so filled with the smoke thereof (chefely in somer) that had there not ben a litill holl in ye next dore to draue in brethe with my mouth set upon it, I had ben perhaps shortly undon; but the two gentilmen that have chefely allected me to go oute with them self and the sayd kyper, thoght I sholde be much souner undon in the second loging with colde, beyng thereto towarde wenter removed, where scant was light and colde be withoute hindrance, no fyre. My dueling in Alesboure (in this toure the first tyme) for more than a moneths space might, maychanch, make a strong man to wish libertie, if for his life he colde, thoe God's wittness that I did not by my self or other procure that escape, but rather much gruged at it the self houre, till a litill upon myne unworthie prayrs (desyring God to giv the best) my mynde was clene changed, as I have often afore in sondry examinations showed it; but forgoing further rehers of bering, allmoste this eght years, yrenes—(*i.e.*, irons)—with one of my leggs (to the beholders is judgment) loste by the same, of my manifold seeknes, coliks, stones, of the raynes, such breking doune as latins calleth Ernia, and also exitus fundamenti, lose of all my bigg thyte—(*i.e.*, teeth)—save two, and dayly sore rumes, &c., and many other lyke miseries; as also houe I was accused in Rome by Magragh (now appointed by her Majestie Archbushop of Cassell),

and by others, also in Spayne of heresie and other the like things, and in obedience and rebellion agaynest the pope in my forsayd delings with Shane, this I say and many the like myne unhapines, miseries, and wrechednes forgoing to rehers largere; seeing (as I sayd first) that my privat affection towarde my self may make me to think better of my deelings, and care more for me grefese than in trute they be (my synnes undoubtedly deserving sore punishment of God, whom I thank moste humbly for not reserving them to everlasting paynes) I comitt, with as good will I can, all to your honors is wysedome and discretion, beseching with all the vaynes of my hart the goodnes of God to forgiv if I have or shall further be delt with otherwise than I have deserved. And thus wishing her Majestie, your honors, and all the realme, as much welth and prosperitie of soule and bodie as ever had any prince, lordes, or realme, I take my leve as humbly I can.

Your said honorable lordships
is unprofitable and unworthie servaunt in Christo,

RICHARDE CREAGH, prisoner.

To the right honorable the Lordes and others
of the Quenese Majesties honorable previe
counsell.

§ 7.—*Examination of Dr. Creagh in the Tower*, 16 March, $15\frac{79}{80}$.

(ST. PAP. DOMESTIC, ELIZABETH, VOL. 136, NO. 54.)

ARTICLES MINISTRED UNTO RICHARD CREAGHE, PRISONER IN THE TOWER.

1. Who hath had accesse unto you beside your keeper within these two yeares last past, and by what meanes, and what is the name of your said keeper: and whether have you had during the said space any more keepers than one.

2. Whether have you receaved any lettres from any manner of persons within the space of the said two years; if you have, by whom they were delivered, and from whom they were sent, and about what time.

3. What messages or lettres have you receaved out of Ireland within the said space of two years, and from whom, and who was the deliverer of the said lettres or messages.

4. What lettres have you lately, or at any tyme within this yeare or two last past, sent to any forrayne persons, or forrayne Princes or Potentate: or what lettres have you receaved from any such.

5. What straungers in this Realme or Citty of London have you acquaintance with for the conveying of lettres to and from you, when you wryte to, or heare from any beyond the Seas.

6. Do you knowe one Fogaza a Portugall, or one John Castell an Englisheman in Portugall.

7. Do you knowe the Father of the said Castell here in England; what calling and qualitye is he of, and whether is he living or dead: yf dead, wherof, where, and by what meanes to your knowledge or as you thinke, dyed he.

8. Have you seene no lettres at any tyme written from the said John Castell to his Father or to any other: yf you have, whether before or since the death of the said Castell's Father, and by whose meanes had you the sight of them, and what were the contents of the said lettres.

9. Have you lately written any lettres to the said John Castell; yf you have, then of what matter or contents, and by whom sent you the same.

(Indorsed) 16 March, 1579.—"Articles ministred unto Rich. Creaghe, prisoner in the Tower."

16 Mart., 1579.—Rychard Creaghe's awnswer to the artycles mynistred unto him.

1. To the fyrst, the seyd examynat saythe that certeyn pryssoners lodged under him, the one being cauled Seabryght, the other one Burnell, might have accesse unto him, and sometymes had accesse unto him: and non ells besydes the sayd persons had recourse unto him, saving that nowe and then some of Mr. Levetenaunte's men, besydes his keper, have had accesse unto him, but always in the presence of his keper. And further he saythe that within this two yeares he hathe had two kepers, and that his first keper's name was Jhon Colledge, and that his present keper's name is Wyllyam Sonker, whoe servethe Mr. Levetenaunt in place of Cater, and hathe had the charge of him sythence a lyttle before Christmas.

2. To the seconde, the sayd examinate saythe he hath receyved certeyn letters from sooche as releeve him, conteyning no other matter then concernethe eyther releef, bookes, or pertyculer matters concernyng him self, or some newse especyally towching the realme of Irelande. And being asked from whom he receyvethe the sayd letters, he saythe from one Shan Beg, and one Florence, sometymes his sarvants, the sayd Florence being nowe at Parrys, & as towching the other he hathe hearde notheng from him thes thre monethes, nor can not tell what is become of him. And being asked from whom ells he hathe hearde any thing eyther by message or by letter, or receyved releave espetyally of the subjects of this realme, he saythe from non other but sooche whos names he knowethe, not for that they dyd not subscrybe ther letters. But, upon further examination, he confessethe that he receyved also releefe from Cavalier Giraldy and Gwarras in the tyme of his said imprysonement. He confessethe also that he receyved some releefe from Card. Meren, w[ch] was delyvered unto his servaunt Florence or Segrey, and as he remembrethe the some he receyved was about 60 crownes.

3. To the thirde, he saythe he hathe receyved none.

4. To the fowrthe, he saythe that he never sent letter into any forreyn partes, but to his servaunt Florence and one Doctor Mychell,* dwellying at Lovayn, from whom he receyved releafe. But being forther examyned saythe, that he subscrybed two letters, the one to the King of Portyugall, and the other to the King's confessor: but by whom they were brought he knowethe not, but as he supposethe bi one of his two kepers whoe browght him a byll also with the sayd letter, sent as he supposethe from D. Watson, late Bishop of Lincolne, or by his servaunt. And being asked wherfor he subscrybed the same, he saythe in respect that he was persuaded that therby ther shoold growe some releefe unto sooche as are in prison for relygion, reseave he was to have his parte.

To the 5th and 6th artycle, he saythe he is acquaynted with no stranger. And being asked what acquaintance with Fogaza, he saythe he never knew him otherwyse then by meanes of the letters he subscrybed. And as for Castell he never knew him.

To the 7th, 8th, 9th artycle, he knowethe nothing.

(Indorsed) 16 March, 1579.—"Ry. Creaghe's confession."

* This is Dr. Michael Banes, President of the Pontifical College in Louvain.

§ 8.—*Queries for Fogaza, the Portuguese.*

(ST. PAP. DOMESTIC, ELIZABETH, VOL. 136, NO. 56.)

ARTICLES DRAWEN OUTE OF THE TWO LETTRES, THE ONE TO THE KING OF PORTIUGALL, & THE OTHER TO HIS CONFESSOR.

1. What those maters are which the Catholiques have comitted to Fogaca, to be imparted to the King of Portiugall, concerning them selfes, which they compt properlie theirs by theise termes in cultum ornatumque divinum.—[*In the Leter to ye Confessor.*]

2. What comon Temple it was which is mentioned in the lettres to the King to be for all the Catholiques in Inglande, by whome and by whose benevolence it hathe ben mayntained. Where it is, and what Fogaca hathe contributed to the maintenance thereof.—[*Kinge's lettre.*]

3. What exercise of Relligion, as massing, have you knowen to have ben secretlie used within this Realme, and in what placė, and by whome suche masses have ben saide, and who have resorted unto them.—[*Kinge's lettre.*]

4. What dothe the supplicacion containe, which is to be exhibited to the King's Confessor of Portiugall, and what is by them desird to be by him decreed thereuppon.—[*King's lettre.*]

5. What was answered to the lettres of Castell's father sent to him by his sonne the Jesuite, in epistola affixa, and who answered the said lettres.—[*Confessor's lettre.*]

6. What nobilis was he that opened Castelle's lettres to his father, by what autoritie; what aquaintance had old Castle with the gent., and what lettres of answere wrate he againe to yong Castle or to any others.—[*Confessor's lettre.*]

What is meant by sententiam excomunicationis; from whome is it sent; whether he be privie unto yt, or to the sending thereof; who did devise and write it; by whose order and comandement; where the partie is to his knowlege that wrate the said sentence, and the two lettres by him subscribed, and who did indite them.

For what purpose the Catalogue of the Papistes was sent to the King of Portiugall, whether the same were sent by his device or by whose, how he cam by the Catalogue, and at whose hands he had it.

(Indorsed) 16° Martii, 1579.—"The articles drawen out of the two leters sent by Doctor Watson & Creagh into Portingal," &c.

§ 9.—*Examination of Hugh Kenrick and others, regarding Dr. Creagh,* 16 March, $15\frac{79}{80}$.

(St. Pap. Domestic, Elizabeth, Vol. 136, 1580.)

16 Mart., 1579.—Examynatyons taken of Hue Kenrycke, Prorotarye in the Shrivas Coorte of the Cytte of London.

Being asked what messages and letters passed betwen him and Rychard Creaghe, nowe prysoner in the tower, he confessethe that one Flatesprygħe, an Iresheman, delyverd him certeyn money, being as he supposethe xv$^{li\cdot}$ x$^{s\cdot}$ to bestowe on Creage in money or apparell, wch he sent unto him from tyme to tyme by certeyn of Mr. Levetenaunte's men, cauled Cowlyge & Wylle. And further he confessethe that one Wylliam Whytyng, servaunt to D. Watson, dyd brynge unto him, a little before Christmas, as he [illegible], one letter wrytten in the Romayn hande, dyrected unto the K. of Portyngall, to the ende he myght procure the said Creaghe to subscrybe the same, wch letters he delyvered unto the seyd Wylle, servant to Mr. Lavetenaunt, to procure his subscryption. And being asked to what ende the sayd letters were wrytten, and whether he read the seyd letters, he saythe to the fyrst, that he was informed by the seyd Whytyng that they were espetyally in favor of one Fogaza (whom the seyd examinate protestethe he never sawe, nor never knewe, nor had ever any dealynges with him), and that by the favor that Fogaza myght have therby, sooche as were imprysoned here for relygion myght be by him the better releeved. And towching the readyng of the sayd letters, he saythe he never read them : for yt he conceyved that being subscrybed by Watson they dyd conteyn no undutyfull matter. Being asked whether he convayed any other letters unto him, he sayethe non but sooche as were wrytten from him self towching the said Creaghe's pertyculer matters.

Being asked whoe were pryvye to the seyd letters dyrected to the K. of Portyngall, he saythe no other person but the sayd Whytinge.

Being asked what letters he hathe receyved from forreyn partes, or sent any thyther to sooche as are remaynyng ther, in respect of the mislyking they have of the relygion presently receyved to this realme, he sayethe he hathe receyved none nor sent any.

Being asked whome he knowethe to be eyther the receyvers or conveyers of letters into forreyn partes to the sayd mislykers, he saythe he knowethe not.

Per me, Hugonem Kenrick.

(Indorsed) 16 Mar., 1579.—" An Examynacon taken of Hue Kenrycke, prorotarye."

17° Martii, 1579.—Elizabethe Kendrighé examined howe she cam to the knowlege that Hughe Kendrighe, her husband, was attached and committed for a letter, &c.

Saythe that uppon the xvjth daye of this present, William Whyting, comyng unto her howse, demanded in generall termes howe all did there; unto whome she answered that all did not well, for that her husband, as she understood, was sent for not long before unto Mr. Secretarye Walsingham. And being demanded what cause she had to doubte of her husband's being before Mr. Secretairye, sayethe, that Mr. Watson, of St. Hellens, having some notice that her said husbande was sent for to appere before Mr. Secretairye, caused one Chedesham, dwelling within St. Hellens, to repaire unto Mr. Secretairie's howse to lerne whether Kendreghe were come thither or not, who lerning that he was there uppon his retourne to Mr. Watson, gave this examinate to understande thereof. Yeat, nevertheles, this examinate not beleving (as she saithe), that her husbande shoulde be there, but thincking rather that he shoulde be gon to the Tower aboute some busines of the Yrishe bushoppe Creage, unto whome he hathe at sundry tymes, and uppon sundry occasions heretofore resorted: she caused the wief of one Cowliche, heretofore keper unto the said Bushoppe within the Tower, to be sent for unto her, who cam to her accordinglie, and she desired the wief of the said Cowliche to lerne whether her husbande were com unto the Tower or not, whereuppon the said Cowliche's wief repaired unto the Tower, and there lerned of her husbande, that one William, who of late had ben keper unto Creach, had confessed unto him that he had ben examined the night before by Mr. Secretary Walsingham uppon certen maters, and that he had discovered unto him howe he had received a letter from Kendrech, and had conveyed it unto Creach: and thereuppon this examinate began to feare that thereby her husbande was com into trouble: And thus muche, as she had lerned of the wief of Cowliche, she declared to Whiting at his coming unto her, on the sixtenth daye of this presente, aboute xj. of the clocke in the forenone. She saithe that Whyting bad her be of good chere for he knewe nothing that therein could be hurtfull unto her husbande.

the marke of this examinate.

The Examynacon of John Cowliche, taken the xvijth of Marche.

Inprimyes, this examynat saythe, that he keapte Rechard Creof, Iryche pryst, iij. years, in all which tyme mony was sent him by his contremen, as xx$^{s.}$ x$^{s.}$ & v$^{s.}$ at a time, which was delevered him, the sed Cowliche, ether in the bulwarke, or at the ward house, to the some of v. or vj$^{li.}$ as he Remembrth, but the naymes of them that brought the monye he knowthe not; he also reseved of Hew Kendred at on tyme a fryse gowne, & at another tyme a dublet of fustyn, a payre of hose, & an old gowne of clothe; this Examynat also Reseved of the sayd Kendred diwars somes of mony, as xx$^{s.}$ x$^{s.}$ & v$^{s.}$ at a tyme, to the some of v. or vj$^{li.}$, but who sent that monye to Creof this Examynat knowthe not; but as for lettars he never Ressevéd anye of Creof, nor ever brought him anye lettar frome anye mane; but this Examynat saythe that he carred lityll peces of papar, wherein was wrytten what mony he had brought to Creof, which papars he delevered to Kendred for his discharging, all which papars Cowlyche ded Rede, & seynge nothing wrytten in them but those somes, he was the bolder to delever theme, and this muche he is Redye to depose, and more he cannat saye.

Cowlyche, being Reexamyned, cawlethe to Remembrance, & saythe that aftar Antony Gwarras was delyvered from the Towre, his brothar remayning in the cytte sent to Creof xl$^{s.}$ by this Examynat.

John Cowledge.

Right honorable, for as muche as Creof hathe byne prysoner in the Towar v. years in my costodye only for papistre (as I took it), I had the lesse care of him, but for his salfe kepinge, for if I had doubted him I woolde not have changed his kepar, but I thinke I am ordayned to take harme by papystes, & therfor I beseche yow of yor honorable favour towards me in this behalfe, so shal I as allredye bound, love & honor you, all the days of my lyfe, as knoweth god who keape you in perfect healthe.

yor honors to commaunde,

Alynn Hupton.

§ 10.—*Examination of Fogaza,* 20 March, $15\frac{79}{80}$; *and further queries prepared for him,* 22nd March, $15\frac{79}{80}$.

(St. Pap. Domestic, Elizabeth, Vol. 136, Nos. 68 and 69.)

20 Marche, 1579.—Anthony Fogasas awntswers to the artycles propownded.

1. To the fyrst he saythe, that he hathe ben in England sythence his last comyng, ten yeares, and never departed hence sythence his sayd last repayre hether: that the cause of commyng into this realme was to treat and accorde after the arrest being sent hether to that purpose by the King.

2. To the seconde he saythe, that he never had any acquayntance with Whatson and Creaghe, and that he never sawe them nor sent any messages or letter unto them, more than the two letters dyrected to the K. and his confessor, saving that he procured Cavalier Girald to send almes unto Creage, but by whom that was sent he knowethe not.

3. To the thirde he saythe, he knowethe not the seyd partye, nor to whom he dyd apperteyne, but knowing him to be a Catholyke by his speeche, he delyvered the sayd letters unto the sayd to procure them to be subscrybed: but whoe was the audyter or the wryter of them he knowethe not.

To the fourthe & 5th he can saye nothing.

(Indorsed) 20 Mart., 1579.—"Ant. Fogazas awntswer to certeyn articles."

22 Mar., 1579.—Articles to be ministered unto Anthony Fogaca.

1. What lettres can you remember you have written unto the Duke of Alva during the tyme of your being here.

2. Did you never write unto the said Duke about the Earle of Westmorland's matters.

3. What meant theis wordes conteynid in a lettre of yours, bearing date the viijth of Decemb., 1572, directed to the said Duke. 'He that is to go about the matter of the E. of Westmerland, is not yet readye to go; & as I am informid stayeth till after the holy dayes. I am very

carefull of this matter, because it is of so great importaunce.' What was the said partye of whome you make mencion.

4. What Catholick gentlemen of this realme are you acquaintid withall.

5. What twelve were those you wrote unto the Duke of Alva in your lettres of the 26 of January, 1573, did secreatlye departe hence into Fraunce.

6. What secreat Papish exercises do you knowe to be in this Towne, and who are they that do usuallye resorte unto them, and what Chappell is that where you write that the Sacrament is continually keapt in this citty.

7. Of whome have you receavid any intelligence during the tyme of your aboade here.

8. What weare the two of whom you do especially write in dyvers your lettres that you were wont to receave Courte advertisments, and to conferr with them towching matters of importaunce.

9. What personnage of good quality was that of whom you write unto the Duke of Alva in your lettres of the 9th of February, 1573, that he tould you he had heard yt of her Mys. owne mouth, that she knewe the contents of Cardinall Ursine's instruccions as well as the Cardinall himself.

(Indorsed) 22 Mar., 1579.—"Articles to be ministred unto Fogaza."

§ 11.—*Memorandum regarding Dr. Creagh, prisoner in the Tower, 27th May,* 1585.

(St. Pap. Domestic, Elizabeth, Vol. 178, No. 74.)

1585, May 27.—Tower.—Ri. Creaghe, a dangerous man to be among the Irish, for the reverence that is by that nation borne unto him, and therefore fit to be continued in prison.

VII.

Documents relating to Dr. Maurice Mac Gibbon, Archbishop of Cashel.

[The Archbishop of Cashel, Dr. Maurice Mac Gibbon, was appointed in Consistory of the 4th June, 1567. He was one of those who laboured most strenuously to unite the Irish Chieftains against Queen Elizabeth. In 1569 he was appointed Representative of the Southern Confederates to the Court of Spain and the Vatican, and when setting out on this mission in February, 1569, was escorted from Cashel to the Sea Coast with solemn pomp by James Fitzmaurice and the other leaders of the Confederates. He endeavoured to return to Ireland in June, 1572, but landing in Scotland he was recognised and thrown into prison. He soon after effected his escape to Spain, and died at Oporto in 1578. The letter of Dr. Mac Gibbon to His Holiness in 1575, is preserved in the Vatican Archives. The other papers have been copied from the Simancas transcripts in the British Museum, London (additional MSS., 26, 056, A. B. C.); but when the original text is in Spanish, we have substituted in its stead a literal translation. The first paper has the following note added in Spanish, in Philip the Second's own hand, for the instruction of his Prime Minister: "I know not the meaning of this letter or who it is that sends it, and I have received no communication about it. It is the same statement which the Nuncio gave the other day. These letters will be considered in Council, but not the others which came with them which my Confessor has, and which I will forward before post hour; you will return them, and advise what answer should be given."]

§ 1.—*Statement presented to the King of Spain by the Archbishop of Cashel in the name of the Bishops and Nobility of Ireland.*

Exposicion del Estado de los Negocios de Irlanda que se ha de hacer a su Santitad y a la Magd. Catolica de la parte de los Obispos y nobles de Aquella Isla.

Singulari dei gratia et benefitio totum hoc Regnum ejusque incolas a tempore Celestini ejus nominis Papae primi, cujus instinctu Divus Patricius hujus Insulae hominibus fidem Christi predicavit nempe ab anno incarnationis ejusdem Christi 443 circa, et usque in presentiarum toto illo tempore 1127 annorum in firma et constanti fide sanctae matris nostrae militantis Ecclesiae Christi, inque vera obediencia et devotione Romanorum Pontificum sedisque Apostolicae sanctorumque ordinum et constitutionem ejusdem, absque ulla significatione cujusvis generis scismatis, sinistrae doctrinae, erroris, inobedientiae vel alterationis contra sanctam voluntatem et Catholicas constitutiones semper conservatas. Et non obstante quod jam quinque (decenniis) summa cum instantia sepius provocati, molestiis affecti et valde adflicti fuerint

diversis scismis, erroribus et haeresibus, instabilis et inquietae sectae et nationis Regni Angliae, Dei tamen clementiam totum hunc populum firmum et stabilem servasse in fide Catholica obedientia et devotione solita et inspirasse ne objectis erroribus acquiescerent.

Sciant quoque Sua Sanctitas et Catholica Majestas omnem nobilitatem universumque populum istius Regni more solito deinceps velle insistere vestigiis predecessorum suorum et manere firmum stabilem et constantem in eadem fide et unione ecclesiae Catholicae et perseverare in perpetua obedientia et devotione summorum Pontificum et sedis Apostolicae usque ad extremum vitae spiritum. Tanto quoque odio prosequi et abhorrere sectas et haereses ut vere malint mutare sedes aliove gentium migrare quam deinceps vivere sub haereticis aut acquiescere erroribus et instabilitati Anglorum qui in postremo scismate sub Henrico Octavo et Eduardo sexto regibus spoliarunt et vastarunt Ecclesias et monasteria istius regni et proscriptis et adflictis Episcopis et religiosis Catholicis, totum populum in summa confusione posuerunt. Hanc vero reginam Elizabetham etiamnum easdem movere tragedias carceribus detinere precipuos istius regni episcopos aliasque personas religiosas ob perseverantiam in fide et obedientiam Catholicam, per totam istam Insulam Summa cum instantia et vigore executionem rerum per ipsius quondam patrem et fratrem inceptarum missis ad hoc novis concionatoribus et episcopis haereticis cum magna copia librorum haereticorum in hoc populo distribuendorum, Eaque ratione populum istius regni continuo in omni humilitate rogare Deum ut ipsorum calamitatibus misereri finemque imponere adflictionibus, et animos Sanctitatis suae clementissimique Regis Catholici inspirare dignetur, ut jam tandem mature providere velint, ne regnum istud populusque tam erga Deum, suam Sanctitatem, et Catholicam majestatem devotus ex causa maledictae et contagiosae haeresis in Anglia vigentis inficiatur et vastetur.

Denique sciant sua Sanctitas et Catholica Majestas omnis nobilitatis universique populi istius Regni summum desiderium jamdudum fuisse, atque etiamnum in presentia esse absolute deveniendi sub tutela patrocinio et protectione Sanctitatis suae clementissimique Hispaniarum regis Catholici utpote illorum ad quos jam olim directe spectat omnis preeminentia et proprietas illius insulae eoque modo deinceps evitare afflictionem et periculum scismatis et heresis semper variabilis Regni Angliae, Deliberatos etiam esse mediante auxilio dei et favore clementissimi regis Catholici acceptare personam

alicujus Catholici et strenui Principis ex affinitate suae Catholicae Majestatis sive ea sit nationis et domus Hispanicae sive Burgundicae a sua Catholica Majestate ad id specialiter nominandam eamque amplecti recognoscere et coronare in verum legitimum et naturalem regem suum et istius insulae in perpetua successione et sic rursum erigere et stabilire regale solium, venerari presentiam unius regis, unius fidei et unius regni, obtenta tamen prius istius insulae donatione authoritate, et confirmatione suae Sanctitatis et Sedis Apostolicae. Eoque modo sperare se deinceps manere posse in solita et perpetua obedientia et devotione summo pontifici unioneque sanctae matris Ecclesiae Catholicae Christi et in prima amicitiâ et confoederatione domus Regiae Hispaniarum ex qua natione antiquitus omnis nobilitas istius regni originem duxit.

Et quidem haud immerito id summo affectu desiderare omnes istius insulae status quum regnum istud amplitudine, aeris temperie, fertilitate, et opibus facile equiparare possit Angliae regno, modo a Principe seu capite regio religioso et Catholico ibidemque residente juste pie et civiliter contingat gubernari. Detestari autem omnes generaliter Regni Anglici jugum tirannidem et inconstantiam, maxime vero ipsas haereses quibuscum deinceps nihil cupiunt habere comune praeter bonam vicinitatem et christianam dilectionem.

Nominatim vero hujus bonae intentionis et devotionis erga suam Sanctitatem Sedemque Apostolicam et Potentissimum Principem Dominum Philippum Hispaniarum omnium Regem esse Praelatos Proceres, Barones et Nobiles infrascriptos.

Archiepiscopus	Armacanus.	Item—Comes Desmontis,	
Hib.	Metropolitan.	potentissimus Hyberniae.	
Archiepiscopus	Dublinensis.	Comes	Kildariae.
———	Cassellensis.	———	Ormontis.
———	Tuamensis.	———	Clan-Ricardi.
Episcopus	Mithensis.	———	Tuamontis.
———	Kyldariensis.	———	Tyroni.
———	Waterforden.	Dominus	O'Donald.
———	Corcagiensis.	———	O'Bryn.
———	Lymbriciensis.	———	O'Ruork.
———	Ossoriensis.	———	O'Relly.
———	Clunfartensis.	———	O'Conor Ruo.
———	Rossensis.	———	O'Conor Don.

Dominus O'Conor Sligo.	Dominus Machartimor.
——— O'Conor Assy.	——— Macharti Reu.
——— O'Carvel.	——— MacWilliam burk.
——— O'Madyn.	——— MacGylle-patrik.
——— O'Suyllevan Mor.	——— MacNemara.
——— O'Suyllevan Vezze.	——— MacMorgo.
——— O'Molaghlen.	

Cum reliqius omnibus Episcopis Prelatis Religiosis Baronibus, Nobilibus Equitibus Civitatibus oppidis et tota communitate istius regni multis etiam Anglis viris Catholicis in ista Insula residentibus.

§ 2.—*Letter of the Archbishop of Cashel to King Philip of Spain, 26th July,* 1570.

"Encouraged by the confidence I have in your Catholic Majesty, I have dared to speak more freely than perhaps I should have done, but I trust your Majesty will excuse me, as the business is of such importance.

"I understand that the English, after having done us all the harm they could, wish to make peace with your Majesty, which is with no other intention than that they may be able, after the peace is concluded with your Majesty, to treat us more freely by doing all the mischief they wish against us. These injuries, which will be felt by all in general, will be more terrible for myself, because our chieftains have had great confidence in your Majesty, and I have written many times encouraging them to resist the English, assuring them that your Majesty would not fail to send assistance, as I was told by the Cardinal and other men of high position in the name of your Majesty. We have refused on this account, many times, the pardon the English have offered us for the past, telling us to enjoy our goods and lands as before, on condition we would be of their opinion, and recognise Her Majesty as Sovereign and Queen.

"Neither can your Majesty conscientiously refuse to send us some assistance in virtue of the promises made through me by your Majesty, and that without delay, as we have already been kept in suspense for one year and three months; for, you must hold in mind that your Majesty is the Catholic King, having received that name from your ancestors for

the increase of Catholic faith, by favoring the cause of Catholics. In the same way as the Queen of England has favored and favors the rebel heretics in France, your Majesty can, in an underhand manner, send some assistance to our chieftains, in arms and men, under pretence of their going to Holland, who, contrary to your will, or for some other cause, should go to Ireland.

"Your Majesty has now a good opportunity for so doing, by taking advantage of the arrival of that Englishman, Thomas Stukely, who has received such insults from his own countrymen that he will not fail to do them all the harm he can. He is a very daring man, clever in war matters, in which he has been engaged most of his life. He is well acquainted with our own country, its forts, its harbours. I have been informed that he has brought with him experienced mariners from all parts of Ireland. This is the most favorable season in the year, because now our land abounds with good corn and meat, much more than at other seasons of the year; besides if your Majesty does not send some succour within three months, the English will take such hold of our forts and harbours, that even if your Majesty were to make use of all your power, you would not overcome them. I mention this, because I have been informed that the English are making great preparations, and are endeavouring to take possession of the whole country, and to keep it in such subjection that the natives shall no longer be able to make any resistance as they have hitherto done in some places. If the English succeed in their plans (which God forbid), your Majesty will have the worst enemies whom you have ever known. All this your Majesty can prevent now, with the assistance of a few men, by being the first to take possession of the ports and fortresses. The whole success depends on celerity, for your Majesty will be able to do with 10,000 men, and a little expense, what you will not afterwards be able to accomplish with 100,000 men and all available power. If perchance your Majesty is not satisfied with my embassy, or doubts lest perhaps those who sent me should not keep their word, let your Majesty send some one with me to my country, and I shall make those chieftains place their fortunes and estates under your Majesty's jurisdiction by oath, or give any security required by your Majesty until they fulfil what they have promised. If it does not please your Majesty to send prompt assistance, as I was promised by the Cardinal and other noblemen in your Majesty's name, I request your Majesty to grant me the favor of allowing me to return to my native land, that

thus I may discharge my conscience of the great weight I have from the Church, and apologise to my brethren for my delay, by testifying my willingness to die for the Catholic faith, and for the liberty of my country, as much as each of them does. My remaining here would only serve to increase the expenses of your Majesty, without any benefit to myself or my country.

"The humble servant and chaplain of your Majesty,

"MAURITIUS CASSELLENSIS

"Archiepiscopus."

§ 3.—*Letter of Cardinal Alciato to the Archbishop of Cashel, with the reply of the Archbishop, 29th July,* 1570.

R^me. in Christo frater. Cum ex literis amplitudinis tuae Kal. Martii ad me scriptis S^mo. D.N. retulissem Hibernorum nobilitatem consilia inissie de se Regi Catholico dedendis, tibique ad illum opis sistendae causâ jampridem legato nuper dedisse mandata de spondenda ipsi regi eorum nomine obedientia pollicendique se quod imperatum fuerit facturos. Miratus est summus Pontifex isthaec sine autoritate innovari aut attentari quidem—cum facile sit recordari Hiberniae regnum ad Ecclesiasticam ditionem feudi nomine pertinere ideoque non posse nisi per Pontificem novo imperio subjici qui ut Ecclesiae jus quemadmodum debet tueatur, negavit se regi ejus generis literas quas petis scripturum. Verum si Rex ipse illius sibi regni feudum tradi postularet, ut ego quidem conjicio Pontifex non denegabit. Vale in Christo Domino. Roma nono Junii, MDLXX.

Amplitudinis tuae

Uti frater amantissimus,

F. CARD. ALCIATUS.

Vestrae dominationis Ill^mae. litteras accepi Madriti, VII. Cal. August. Roma nono Junii. Quamvis non mediocrem mihi attulerunt laetitiam cum scribat, V.D. Ill. fratrem me habere, meaque negotia non praeteriri silentio. Tamen non minimam mihi attulerunt confusionem litterae illae, cum ex ipsis intellexi a summo Pontifice non approbari consilium illud nobilium Hiberniae de tradendo Regno Regi Catholico eo quod ad ecclesiasticam ditionem nomine feudi pertinet—

non certe ut ecclesiam defraudarent suo jure hoc consilium inierunt Hiberni, sed ut potius a Tyrannide Anglorum jugoque illorum gravissimo colla eriperent. An non etiam et Anglia ipsa ad Ecclesiam nomine feudi pertinet? Nihilominnus 'tamen ipsius Pontificis et sacri concilii Tridentini decretis, permissum est cuicunque Principi Catholico volenti omnem Anglorum ditionem vi et armis eripere. Putabam ego semper summum Pontificem statim ut intellexerit legationem meam ultro Regem Catholicum ad rem tam piam suscipiendam exhortari voluisse. An tandem expectandum est quousque S.S. nos ab Anglorum manibus liberet? An ut Rex Galliae? qui vix se ipsum tueri possit. Quis obsecro alius Princeps Catholicus Hispano potentior? Quis magis Catholicus vel magis pius vel summo Pontifici magis obediens, aut cui major in his temporibus ad hujusmodi rem offertur opportunitas? Profecto si Hibernia sciret S.S. potuisse ipsam ab Anglorum faucibus liberare, nunquam alium quaesivisset dominum quam ipsum summum Pontificem. Et quis quaeso est qui vinctum aliquem accusare jure poterit si libertatem quocunque modo procurare velit. At dicet D.V. Ill$^{ma.}$ et Hispanos quoque solere imperium exercere haud secus atque coeteras nationes: fateor si quis a me saeculo elapso nempe quinquaginta annos ante haec tempora percunctatus fuisset quorum imperium potius maluissem, fortassis Anglorum protulissem atque non inficias ibit D. V. Ill$^{ma.}$ aliam jam esse rationem imperio Hispanorum atque Anglorum est. Si quis nunc in Hibernia aut in Anglia missam audiverit, eo animo quo decet nempe pio et Catholico Eucharistiam, confessionem aut alia sacramenta frequentaverit, aut res quascumque a sede Apostolica impetraverit ipso facto laesae Majestatis crimine damnetur. In Hispania impune hoc fit, et non solum impune sed et facientibus laus est, non facientibus poena constituitur. At rursum dicit omnia haec nihil ad rem facere. Oportere eum qui imperium Hiberniae obtinere velit a summo Pontifice eum petere. Et hoc quoque fateor, nec ego dubito regem Catholicum hoc facturum. Attamen meo judicio non debet imputari Hibernis impietas aliqua quod se suaque omnia regi Catholico dare promiserunt. Quibus enim aliis conditionibus potuissent Regem suis rebus occupatissimum ad opem ferendam allicere nisi tali? quam tamen conditionem scio non acciperet Rex nisi adsit consensus summi Pontificis—tanta est ipsius pietas et modestia. Atque sciat D.V. Ill$^{ma.}$ quod nisi celeriter aut rex Catholicus aut aliquis alius Princeps Christianus opem ferat nostratibus rem eo venturam ut nec summus Pontifex nec Hispanus nec Gallus

etiam si vellent remedium illis ferre possent—tantus est apparatus tantaque potentia jam Anglorum, et hoc ex nova amicitia novoque pacto facto cum principibus et civitatibus Germaniae, ut non jam Hiberniae tantum imminet exitium quale nunquam antea, sed et Scotiae, Galliae, Flandriae, totiusque Europae. Attamen si S.S. placet ut ego ab hac legatione desistam libentissimo animo faciam ita ut obedientissimum servulum decet, domumque ibo et collum securi praeparabo quemadmodum et necesse est pluribus aliis facere nisi divinitus nobis aliunde remedium allatum fuerit. Obsecro D.V. Ill$^{\text{mam.}}$ ut mihi rescribat quam cito poterit, quid S.S. in hac re videtur, velitne Regem Catholicum opem ferre an non, et quid me facere velit, nam necesse est mihi breve in patriam redire ut gregi mihi commisso prospiciam. Scripsi antea D.V. Ill$^{\text{mae.}}$ quo pacto Prorex Hiberniae vi expugnavit castellum quoddam meum atque inter caetera et Pallium quoque abstulit. Misi autem Romam ut S.S. mihi illud rursus concederet qui respondit tunc se missurum, cum ad ecclesiam meam rediero. Intelligat D.V. Ill$^{\text{ma.}}$ me non posse commode cum sim in patria nuncium aliquem Romam mittere, nec nuncius aliquis commode Roma ad me venire poterit, nam fere omnes portus Hiberniae ab Anglis occupantur. Multo commodius erit jam ad Secretarium Cayas qui est Regi Catholico in secretis rerum status per oratorem Hispaniae mittere, nam ita ad me devenerit ante quam discedet ab hac aula. In quo quidem impetrando a S.S. spero D.V. Ill$^{\text{mam.}}$ operam suam navaturum quemadmodum et in omnibus meis rebus semper se mihi praebuit dominum Clementissimum et patrem sollicitum.

Madriti 4 Cal., Augusti, 1570.

D.V. Ill$^{\text{mae.}}$ et R$^{\text{mae.}}$

Humilis ac minimus Servus
Mauritius Casselensis
Archiepiscopus.

§ 4.—*Memorandum presented to the Spanish King by the Archbishop of Cashel.*

Manuscript given to me by the Archbishop of Cashel in Madrid.

16*th December*, 1570.

Most Honored Lord,

In order to fulfil my duty towards your Majesty and to myself, I commence by unloading my conscience, and informing your Majesty of the following particulars, that the news may reach your Majesty before I depart hence ; for the time approaches that I should go and give an account of myself to my princes.

A short time since, a certain Englishman named Thomas Stuckley, came to Spain, who, as I have been informed, is from the County of Devonshire, in England. He is a private gentleman, whose eldest brother—heir to his father's property—lives also in England as a private gentleman, in the same way as the said Thomas lived for a long time, under the service of the Duke of Suffolk, being servant of the said Duke, and wearing his livery, as is customary in said country. After the death of the said Duke, having captured a ship (I know not by what means), and embracing the life of a pirate, he robbed all the vessels that he could, and then came to Ireland to sell what he had stolen. For this he was taken up by an Irish gentleman, conducted to England, and consigned to the London Tower, where he was kept in close imprisonment for some time; but afterwards, through the intercession of his friends and the favor of some nobles who had known him in the house of the aforesaid Duke, he was taken out of the Tower and set at liberty. There was at this time in London a rich merchant named Curtes, Mayor of London, who held that dignity some years: he had an only daughter, sole heiress of his property, and the said Thomas Stuckley married her without the knowledge of her father, and thus came into possession of a great estate; but in a short time he squandered away all the property. When he found the property all gone, he thought of trying his fortune once more at sea. He promised the Queen the conquest of Florida, if her Majesty would only give him some ships well fitted up, extolling the great advantages that this would bring to the crown of England. Having obtained three ships and a great number of men, who willingly offered themselves, imagining that they were going to find a quantity of gold and silver, and that they would soon become wonderfully rich, they all set out to sea, but leaving off the enterprise of Florida, Stuckley began to plunder as before, and hence returning to England, he was arrested for pursuing such a shameful course; and having now neither lands nor favor in England, he escaped to Ireland as a private soldier. There were in Ireland at the time two brothers (gentlemen) who were disputing about their property or lands. The eldest was protected by the natives of the country as being the real master of the property according to the laws of Ireland. The younger, in order to succeed, appealed to the Viceroy, stating that he wished to hold the lands in the name of the king, and to serve him as a faithful subject. Consequently, through the influence of the Viceroy and the power of

the English, the younger occupied the greater part of the lands, but afterwards was expelled from them like his brothers, because he would not join in the religion of the English. It was at this time that King Edward reigned in England; the Viceroy said that these lands belonged to the king, and hence that he would dispose of them as he pleased, and give them to whomsoever he wished. Accordingly, the Viceroy, by royal authority, gave them to a certain English captain named Herynge, who until this time kept them in his possession, though not with much peace; and on this account the said captain, who also was anxious to return to England, sold the said lands to the above-mentioned Thomas Stuckley for a very small sum of money, because the lands were not his own, nor had he leave or power to sell them. The present Queen, who was very vexed with the said Thomas for many reasons, because he had not done what he had promised, and because he had committed great depredations on many merchants of England, who were continually making their complaints to the Queen, and also because some said he had committed several murders in said lands, and had bought the property belonging to the Queen without her consent or that of the Viceroy, commanded the said Viceroy to arrest him, which was done without delay, and said Thomas was put in prison in the city of Dublin, and in such close confinement that no one could speak to him. A short time before, having learned that some of the principal lords of Ireland had rebelled against the Queen, and knowing the ill-will the Queen bore to him, feeling at the same time his impossibility to take revenge, he sent word to the Spanish Ambassador in England, entreating him to arrange with the Spanish King to send some men to Ireland in order to conquer it, promising at the same time that protection or favor would not be wanting to them. This he would not do because he was a Catholic; and it is plain that no protection could be hoped for from Stuckley who had destroyed so many churches, monasteries, and images; and what favor could he promise to give, who was a native of England, who was so hated by his own people, and much more hated by the Irish, as well on account of the natural and common hatred the Irish bear against the English, as on account of the particular hatred they bore him, for having purchased and occupied those lands, which most of Ireland well knew neither belonged to the Queen nor to him, who had no right to them.

Being thus in prison, as we have said, he asked leave of the Viceroy, through the medium of some friends, to go to England to ask the pardon

of her Majesty. This permission the Viceroy granted, to prevent the envy he might have caused were he to execute justice in his regard. Having obtained this permission, he publicly announced that he was going to England, and took out a passeporte to bring with him some horses which had been given to him by Irish gentlemen, as well as others which he had bought; he also took on board some men, sent by their Irish masters to ask forgiveness for certain things of which they had been accused, and to implore pardon of the Queen; others of their own free will, who had business in England, got into the same vessel. All were deceived, for after sailing from Waterford harbour with the intention of going to England, he brought them here to Spain, and now they do not dare to return to England or Ireland, and seeing themselves deprived of all resource, they are almost in a state of despair, principally on account of the fear they have of him, for he threatens them, in case they attempt to return to their country or to go elsewhere, to put them in prison, or something worse, that is, to throw them into the sea, for they are in his ship, as he did on another occasion with others. Your Majesty can be well informed of all this by the same Irishmen who are here, or in Galicia on this condition, that the same Thomas Stuckley be never told who gave the information, for if they suspect this they will never tell the truth, fearing, as it has been said before, this man, who has always been most singularly revengeful in his wickedness. As he is merely a private individual, it cannot be imagined that the Lords of Ireland should place in his hands a business of such importance, above all, as they have not given notice of it to me. They sent me here, and they know it is for their sakes I am at this court; neither can I believe that the Irish princes would wish that a private English gentleman should have command in the slightest degree in their kingdom, whilst they with such obstinacy resist the Queen of England, who has so often offered them peace on good conditions. Therefore, I consider his coming as a matter of deception, or an act devoid of common sense, for as far as I understand, he has received no commission from the princes of Ireland for your Majesty or anyone else. My opinion has also been confirmed by the arrival of a Franciscan Friar with certain despatches for me, the same whom I had formerly sent to Ireland, and who has also been in Cordova with your Majesty; neither did I receive any intimation by letter of the said Thomas Stuckley, nor did the friar hear any thing about him, except that there was a report that a certain famous Englishman had gone out to sea, and that it was feared

it was with the intention, as formerly, of robbing. It seems to me your Majesty should inquire from the said Thomas Stuckley by whose order, and for what purpose, he came to Spain ; for if it be a scheme of his own mind, it is clear he will be able to do but little, neither should he be permitted to go off at his pleasure, because, now that he has men and other preparations made for sailing, and not having his country to live in, he will go about plundering as before, and the King will have to give an account to God, if, having it in his power to prevent so much evil, he should not do so.

§ 5.—*Letter of the Archbishop of Cashel to His Holiness.*

BEATISSIMO PATRI SANCTISSIMOQUE DOMINO NOSTRO GREGORIO PP. XIII.

BEATISSIME PATER,

Spondebam Romano Pontifici et eius Successoribus atque iuramento vinctus eram in tempore meae consecrationis, ut de triennio in triennium conferrem me Romam, ut debitam reverentiam et obedientiam Suae Sanctitati tribuerem, habita tamen a Pio quinto Pontifice Maximo dispensatione septem annorum, dum illic egi Romae, censui ac prorsus rationi consonum esse duxi compos iuramenti et debitae obedientiae existere, dilapsis iam illis septem annis. Sed quia debilitas corporis post creberrima vincula et labores, quae propter fidem catholicam his praeteritis turbulentissimis temporibus perpessus eram, non sinit me adire Romam in propria persona, mitto proinde Sanctitati Vestrae perdoctum fratrem Cornelium Ryanum minoritam, ex gremio nostrae Dioecesis Cassellensis inter nostrates maxime idoneum, ut vices meas praestando Sanctitati Vestrae obedientiam promptissimam fungeretur. Quare in Christi ardore obtestor Sanctitatem Vestram, ut hanc promptissimam obedientiam meam ex manibus praedicti fratris et mei procuratoris suscipere dignemini, dispensando ulterius propter intercapedinem locorum et viarum pericula mecum, ne in posterum astringar ad iuramenta illa praestita in tempore meae consecrationis comparendi. Deus optimus maximus conservet Sanctitatem Vestram in multos annos ad gubernandum suam sanctam ecclesiam. Ex civitate Portuensi, 29 Novembris 1575.

Beatissime Pater,

Sanctitatis Vestrae,

minimus creatura

MAURITIUS CASSELLENSIS Archiepus.

VIII.

Brief of Pope Gregory the Thirteenth to the Bishop of Kilmore, March 12, 1580.

[Dr. Richard MacBrady was appointed to the See of Ardagh on the 23rd of January, 1576, and was translated to Kilmore on the 9th of March, 1580.

The Brief, addressed to this Prelate, which we now publish, is preserved in the Archives of the Pontifical " Secreteria Brevium " in Rome. These Archives have been repeatedly scattered in the revolutions that swept over the Eternal City, and only a few volumes remain of the Registers of the 16th century. One of these volumes gives the following list of Papal Briefs granted to Irish Bishops, within one month, in the year 1575 :—

"Mauritio Episcopo Cassellensi, absolvendi ab haeresi, &c., per totam Provinciam Cassellensem. 8vo Aprilis, 1575.

Gulielmo Ep. Medensi pro sua Dioecesi, et pro Provinciis Armachana et Dublinensi quamdiu Richardus Armachanus abfuerit a sua sede. 8 Aprilis, 1575.

Mauritio Ep. Imolacensi pro Dioecesi Imolacensi. 10 Aprilis, 1575.

Edmundo Ep. Corcagiensi et Clonensi, 10 Aprilis, 1575; his Faculties are moreover granted not only for his own diocese, but also, 'pro universa provincia Dublinensi ex qua es oriundus, et Casselensi quamdiu Archiepiscopi et suffraganei sui a suis Provinciis et Ecclesiis, civitatibus et Dioecesibus respective abfuerint.'

Venerabili fratri Thomae Episcopo Rossensi. Die 13 Aprilis, 1575.

Venerabili fratri Redmundo Episcopo Derrensi pro sua Dioecesi et tota Provincia Armachana quamdiu Ven. Frater Richardus Archiepiscopus Armachanus impeditus, a Dioecesi et Provincia Armachana abfuerit. 13 Aprilis, 1575.

Jacobo Episcopo Artfertensi pro Dioecesi Artfertensi. 29 Aprilis, 1575.

Donato Episcopo Alladensi pro Dioecesi Alladensi. Die 4 Maij, 1575.

Eugenio Episcopo Accadensi pro Dioecesi Accadensi, necnon pro tota Provincia Tuamensi. 4 Maij, 1575.

Hugoni Episcopo Limericensi pro Dioecesi Limericensi necnon pro tota Provincia Casselensi quamdiu Venerabilis frater noster Archiepiscopus a sua Dioecesi et Ecclesia et universa Provincia abfuerit. Die 3 Maij, 1575.

Donato Rapotensi Episcopo pro Dioecesi Rapotensi. Die 4 Maij, 1575.

Dermusio (sic) Episcopo Mayonensi pro sua Dioecesi. 4 Maij, 1575."]

Ven. Fratri Ricardo Epo. Kilmorensi.
Gregorius XIII.

Ven. Frater, Salutem, &c. Aequum reputamus et rationi consonum, ut gratiae quae a nobis de benignitate apostolica emanarunt, licet eorum quibus tamquam Iudicibus et executoribus litterae Apostolicae super gratiis hujusmodi confectae dirigebantur, superveniente obitu, debitae executioni per alios demandentur, et suum debitum consequantur effectum. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum

quamplurimorum Xti fidelium clericorum et etiam laicorum Hibernorum petitionis series continebat quod cum nuper bo. mem. Odo Epus. Kilmorensis sicut altissimo placuit extra Romanam Curiam ab humanis sublatus fuerit, et multae litterae apostolicae tam sub plumbo quam in forma Brevis, seu alias expeditae eidem Odoni Epo. commissae et directae propter ejusdem Odonis Epi. repentinum obitum illi minime praesentari minusque debitae executioni demandari potuerunt et propterea dicti Xti fideles nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus sibi in praemissis, ne idcirco dictarum litterarum frustrentur effectu, de aliquo opportuno remedio de benignitate apostolica providere dignaremur. Nos igitur singulorum Xti fidelium praesertim a Romana Curia longa terrarum mariumque intercapedine distantium commoditatibus consulere ac honestis petitionibus annuere volentes, fraternitati Tuae per praesentes mandamus ac desuper licentiam et facultatem concedimus ut omnes et quascumque litteras Apostolicas tam gratiam quam Iustitiam concernentes et tam sub Plumbo et in forma Brevis, quam alias expeditas dicto Odoni Epo. directas et Commissas ac executioni non demandatas exequaris et ad illarum executionem juxta traditam per Nos in illis formam procedas perinde ac si Tibi et non dicto Odoni Epo. Commissae et directae fuissent. Non obstantibus Apostolicis ac in Provincialibus, &c.

Datum Romae apud S. Petrum die 12 Martii, 1580, anno octavo.

IX.

[From the Barberini Archives, Rome, *Relazioni diverse*, lviii. 5, page 89, seqq. This paper was presented to the King of Spain by Dr. Lesley, Bishop of Ross, in Scotland, who had been for six years Ambassador or Agent of Mary Queen of Scots at the English Court. The text in the Barberini Archives was forwarded by the Bishop of Ross, accompanied with a short note in Italian, dated 11th April, 1580.]

Relatio de Statu Serenissimae Mariae Scotiae Reginae et Principis ejus Filii, ac totius Regni brevis narratio.

Padrone mio colmo.

Havendo fatto Illmo. e Revmo. Sigre. la presente narratione su lo stato della Regina di Scotia e del Principe suo figlio dove si contengono le persecutioni, li travagli e la prigionia di essa Regina, cominciando

fin dalla natività sua che fu del 1542, con la morte del Re Henrico suo marito e di molti altri Baroni e sudditi di quel Regno che se ne spera la deliberatione di esso Regno e della Regina introducendosi la Religione Cattolica; il che parendomi esser grande e soggetto degno ho giudicato convenevole di farne un dono a V. S. Illma. credendo quella che sempre si è dilettata di degne imprese et honorate. Però io la prego riverentemente che con buon animo e grato si degni di ricevere questo mio presente picciolo et umile et io desiderandoti maggiori grandemente pregaro N. S. Dio che la conservi felice lungissimo tempo.

In Roma,
Gli. XI. d'Aprile, 1580.

Anno Dni. MDXLII. Maria Scotorum Regina, Jacobi V. Scotorum Regis filia Septem diebus nata Patri in regnum successit cujus matrimonium Henricus $8^{us.}$ Angliae Rex pro filio suo Eduardo ambiens gravissima bella contra Scotos movit quibus Scotia IX. annis continuis graviter est vexata. Interea in his angustiis constituta ne
1548 in manus Anglorum incideret sex annis tantum nata procerum
suorum decreto in Galliam est transmissa ubi liberaliter educata Francisco 2° Delphino postea Gallorum Regi est desponsata, illa tunc XVI. aetatis annos agente.

1558 Paulo post matrimonium initum Maria Angliae Regina Philippi
Regis Hispaniarum II. uxor defuncta, Elisabetha ejus soror in illius locum Angliae regno est praefecta et in sceptri possessionem missa. Henricus vero Gallorum Rex Franc. cum antea intellexisset Elisabetham publico in Anglia decreto vivente adhuc Patre regni jure ac successione tamquam illegitimam privatam fuisse atque ita jus succedendi regno Angliae ad maritam Scotiae Reginam ut proximam heredem devolutum esse eo quod Margaretae Henrici 8^{vi} sororis natu majoris neptis est,
1559 illam Angliae, Scotiae et Hiberniae Reginam publicari curavit et
insignia utriusque Regni per illam voluit deferri. Quo facto Elisabetha ita permota est ut quibus potuit demonstrationibus Galliam et Scotiam intestinis dissidiis dilacerandam curavit, inde sperans se
1560 posse illorum instituta maxime prohibere. Quod ut facilius
posset consequi Proceres nonnullos Regni Scotici seditionem contra Gallos qui militabant in Scotia, sub quodam praetextu et religionis velo excitare fecit, sumptusque belli proceribus Scotis suppedi-

tavit maximumque exercitum Anglorum militum in Scotiam misit quorum opera Galli regno dissidere sunt coacti, Catholica religio toto regno abolita, Ecclesiae et altaria destructa, monasteria diruta, Episcopi, Abbates, et religiosi omnes Catholicam fidem constanter profitentes suis ejecti aedibus exules facti sunt, aut carceris poena pro
1560 exilio mulctati gravissimas pertulerunt injurias. Mortuo autem
Francisco Gallorum Rege Reginae marito, illa Scotiam denuo rediit existimans praesentia sua et auctoritate res civiles tumultas posse compescere ac religionem Catholicam saltem aliquod ejus exercitium restituere.

1561 Nonnulli quod cum secreto ipsius auctoritate tentarent, cives
factiosi Scoti, quorum antesignanus erat Jacobus Reginae frater notus, Sancti Andreae prior et postea Moraviae Comes, Reginâ Angliae illi pecuniam et omne auxilium subministrante, in bonorum procerum et civium capita conspirarunt.

1562 Unde Huntlaeus comes ab illis est occisus, ejus vero filius
primogenitus ad mortem damnatus perpetuis carceribus addictus; secundo autem genitus capite plexus: comes Suterlandiae proscriptus exulare cogitur: Araniae et Bothevelliae comites simul et Archiepiscopus Sancti Andreae aliique exulare sunt coacti.

1563 Itaque Regina sola in medio procerum haereticorum nihil
pro Religione denuo tentare ausa est. Ita omnia ipsius Jacobi
1564 et haereticorum arbitrio relinquere compulsa. Tandem videns
piissima Regina omnia in Regno pessimo ire Catholicosque graviter vexari neque aliquo potiori remedio malis occurrere his posse quam si principem aliquem pium et Catholicum in maritum sibi consisceret Procerum consensu omnium Henrico Stuarto ex regia utriusque regni Angliae et Scottorum familia suoque consobrino, cum tamen Pii quarti dispensatione solemniter nupsit. Illum nothum et sui factionis proceres ad arma sumenda contra Reginam excitavit quorum impetus Regina Scotiae cum marito volens repellere collecto magno exercitu ipsos est prosecuta et tandem in Angliam exulare coegit, ubi benigne Reginae Angliae mandato sunt recepti.

1565 Verum quod viribus et armis praestare non poterant dolis ac
machinationibus tentarunt. Itaque incautum juvenem Principem Henricum maritum suum in sententiam subdole trahunt eumque ad crudelissimam et Catholici viri Davidis Secretarii Reginae in quem omnem culpam sui exilii conjicerent caedem perpetrandam in ipsius

etiam Reginae cubiculo et praesentia Edinburgi, ea gravida existente, audere constituunt. Qua perpetrata Regina arctissime custodiae commissa est omnesque exules statim in Scotiam revocati. Henricus autem sequenti die tanti facinoris culpam agnoscens lacrimis veniam secreto a Regina petit quem cum illa in gratiam recepisset uterque noctu e factionosorum hominum manibus se caute subducens in Castrum Dunbar sese recipiunt. Unde collecto novo exercitu rur-
1566 sum Jacobum et suae factionis socios aliosque caedis auctores partim in Angliam partim in insulas exulare coegerunt. Hinc maximum in Henricum conceptum odium quod derelictis sceleris preparati sociis Reginae partes sit sequutus. Pro quibus postea cum Regina Angliae per suos oratores veniam petiisset, Scotiae Regina plus quam par erat ad ignoscendum proclivis omnem illis culpam remisit, praecipue vero Mortonio Comiti Ruthenio et Lindisaio qui caedem suis manibus commiserunt, numquam tamen ex eo illi conceptum contra Henricum odium deponentes a vindicanda injuria desierunt donec e medio crudeli is illis morte esset sublatus.

1566 Sequenti postea mense Iulii die 19°. Regina peperit filium suum Jacobum Scotiae nunc principem, magno totius Regni gaudio ac desiderio quem ex sacro Baptismatis fonte susceperunt Christianissimus Rex Galliae Carolus IX. et Elisabetha Angliae Regina, Duxque Sabaudiae, per suos oratores ad eum finem missos.

Peractis jam Baptismatis Sacris rursus nova a factiosis tentatur conspiratio consiliumque initum de tollendo e medio Henricum Reginae maritum, neque cessant donec caedes, plurimorum consensu, Bothwellio tamen comite cum nonnullis aliis exequente, peracta est et Henricus noster cum suis pulvere tormentario una cum domo ubi jacebat oppressus.

1567 Hac caede perpetrata Bothvellius omnium factiosorum procerum sceleris sociorum assensum obtinuit ut Reginam tunc viduam, etiam repudiata propria conjuge in uxorem duceret, qui statim collecto milite eam in itinere inter Sterlinguam et Edinburgham praecipuas civitates via aggreditur eamque renitentem in castrum Dumbarium cujus cura illi erat demandata, duxit et captivam cum proceribus nonnullis aliquo detinuit tempore ejus volens assensum extorquere. Proceres autem tantam injuriam Bothwelis suae Principi illatam non ferentes ipsum collecto exercitu aggrediuntur qui fugam saluti suae consulens in Orcades insulas se primum transmisit. Inde in Daniam

celeri cursu transfretavit, ubi a Regina Daniae retentus in castrum quoddam missus ibidem post aliquot annos extremum diem obiit. Regina vero ad proceres se sponte recipiens inhumaniter ab illis tractatur et in castrum quoddam intra Lacum levini fortissimum conjicitur ubi gravissimis minis, ac etiam morte soepius illi proposita nisi illorum votis pareret, litteras quasdam sua manu signare coacta est quibus omnem Regni administrationem in sui filii personam transferret ut interea Jacobum fratrem nothum, omnium factionum auctorem, Regis regnique regentem constitueret. Illa vero fletu ac lachrimis cohactam voluntatem testata illorum petitioni annuit, protestatione tamen prius habita ut si quando libertate donaretur quaecumque ab eo facta voluntati suae contraria revocaret.

1567 Postea princeps Reginae filius unum tantum aetatis annum agens Rex coronatur et Jacobus frater Reginae nothus regens solus Regni administrationem suscepit ac pro omni libertate omnia agit et in Catholicos et fideles Reginae subditos saevit.

1568 Regina interea cum nobilibus quibusdam secreto pro sui liberatione tractat et illorum opera Deo quasi ministro operante e carcere educitur et in Hamiltonium castrum se confert. Proceres undique ad eam adducuntur et Reginam suam atque principem justum amplectuntur et omnem illi praestant obedientiam, quorum auctoritate omnia quae per illam in carcere gesta erant revocat, et irrita esse denunciat. Jacobus autem regens, exercitum colligit, Regnum ac eos qui partes ipsius tenebant praelio adoritur ubi multi Regina etiam spectante occubuerunt. Illa vero illorum furorem evadere cupiens ad Scotiae milites versus Angliam se recepit.

Dum ista aguntur Regina Angliae litteras ac nuncios, ut saepe et ante, mittens illam bono esse animo hortatur et si aliquid adversi illi praeter exspectationem contingat suadet ut in Angliam se conferat ubi pollicetur se omnia officia sororis et consanguineae carissimae erga illam exhibituram maxime vero ad subditos in pristinam ac debitam obedientiam revocandos. His praeclaris verborum lenociniis allecta Regina in Angliam venit sed statim castro conclusa et arcta custodia septa nunquam ab eo tempore ad Reginae Angliae praesentationem admitti potuit: Simulavit namque illa interea se velle omnia inter Reginam Scotiae ac illius subditos compescere quamvis secreto illarum partes tueretur et faveret.

Indicta fuerunt comitia Eboraci in Anglia, conveniunt Dux Nortfolcus et alii proceres pro parte Reginae Angliae, Rossensis Episcopus

et nonnulli alii Scotiae proceres legati pro Regina Scotiae, Jacobus nothus Regens, Mortonius, et alii pro factiosis civibus, ubi nihil de concordia propositum sed potius ad mutuas accusationes et discordias legati hinc inde accenduntur atque ita tractatus post multos menses Londini dissolvitur, Scotique omnes ad sua redeunt solumque Rossensis Episcopus, Regina Scotiae procurante, illius orator in Anglia remanet ubi sex annos continuos eo munere fungens transegit non sine gravi vitae suae discrimine ac bonorum omnium jactura.

1569 Interea juravit Rossensis inter Regna pacem. Convenit ut Scotiae Regina donaretur libertate ea tamen lege ut nihil unquam de titulo Regni vivente Angliae Regina tentaret et ut filium suum principem ac sex alios Scotiae proceres obsides eo nomine darentur, subditi quoque in Scotiae Reginae favorem remissis omnibus injuriis redirent. Capita autem foederis et concordia Regni utriusque manibus signata fuere.

1571 Cum tamen ad executionem essent deventura Reginae Angliae consiliarii ac factiosi Scotiae proceres Regnum Angliae in contrariam sententiam traxerunt affirmantes nunquam quieti ac paci Angliae fore consultum si Regina Scotiae libertati donaretur propter foedus et amicitiam quae erat inter illam et alios principes Catholicos quorum opera et auxilio Reginam Angliae solio posset expellere et curaret ut in illius locum ipsamet sufficeretur. At vero ipsa Angliae Regina soepissime apud Rossensem Reginae Scotiae oratorem sese excusans omnem culpam in suos rejecit consiliarios et professa est se, propriam contra voluntatem honorem ac conscientiam suam, illam detinere. Quia tamen tam grave hujus rei nomine periculum statui suo inveniret nullis conditionibus illam libertate donare posse respondit; et ita re infecta ab ulteriore tractatione cessatum est. Dum haec tractantur omnia in Anglia et Scotia tumultibus erant plena. In Anglia quidem Comites Nortumbriae (*sic*) sperantes se posse Catholicam religionem promovere arma sumunt, XVI hominum millia conscribunt, castra quaedam et oppida et portus maris capiunt et muniunt. Verum cum auxilium quod se ab exteris principibus accepturos sperabant destituti essent coacti sunt post aliquot conflictus cum Regio exercitu quem contra illis adduxerant fuga saluti suae in Scotiam euntes consulere, ubi humaniter
1571 sunt excepti et etiam tractati. Verum Nortumbrius comes a regente Mortonio contra omnem humanitatem in Angliam deditus, capite plexus est et octingenti Catholici et plebei laqueis in Anglia suspensi. Regina Angliae interea exercitum ingentem in Scotiam mittit Westmorlandiae comitem et alios ejus socios quos rebelles

renunciaverat sibi reddi postulasset, et quia regni proceres Scotiae Catholici praesertim hospites suos qui illorum fidei sese commiserant restituere recusant, trecentos pagos et villas igne consumi curavit et quinquaginta castella diruit. Dux vero Norfolkiae Anglus qui nuptias cum serenissima regina Scotiae tentarat et procerum utriusque Regni Angliae et Scotiae consensum simul et Pontificis Maximi et summorum principum propter spem religionis Catholicae restituendae obtinuerat, Regina Angliae, sibi metuens, eundem Ducem cum quinquaginta comitibus et Baronibus et aliis nobilibus in carcerem intra castellum seu turrim Londinensem conjecit, Scotiae quoque Regina arctiori custodiae commissa, Rossensis Epus. in carcerem londinensem cum reliquis conclusus, deinde ad alios carceres translatus tres annos continuos illorum poenas sustinuit. Dux Northfolkius capite plexus poenas pro caeteris omnibus luit.

In Scotia vero inter Jacobum nothum regentem et alios proceres Scotiae qui reginae partes tuebantur varii fuere conflictus in quibus multi ceciderunt, inter quos ipse Jacobus primus regens secreto ictus periit, in cujus locum Lennoxius comes suadente regina Angliae secundus Regens est suffectus. Ille vero summam tirannidem atque crudelitatem in nobiles exercens praecipue vero contra regni primatem Archiepiscopum S. Andreae, ex regia Hamiltoniorum familia, ipsum publico laqueo suspendi curavit. Non diu tamen post in eodem loco sclopeto ictus periit.

Tertiûs autem regens Moriae comes in ejus locum suffectus sceleris conscientia quod reginae sedem occuparet perculsus, valde sibi metuens repentina morte concidit.

Praesens Scotiae Status.

Mortonius postremus omnium regens nobilibus exosus, Regis
1578 et procerum auctoritate in publicis comitiis mense Martio habitis munere privatus suo in provinciam relegatur, Rex vero nunc XIII. aetatis annum agens regni gubernacula juxta leges patriae suscepit et curatores elegit nonnullos ex proceribus praesertim ex regia familia, quorum consensu omnia nunc in Scotia geruntur; alii electi sunt ex nobilibus consiliarii partim Catholici partim sectarii.

Verum et ipse Rex et nobiles omnes qui illi nunc adhaerent summo amore et benevolentia Reginam Scotiae prosequuntur et Rege assidue instante decretum est ut oratores in Angliam ad Reginae libertatem certis conditionibus procurandam mittantur. Unde Regina Scotiae non mediocri consolatione est affecta. Regina Angliae hoc praesentiens

illam paullo liberius quam antea hac aetate coepit tractare, et sibi a Scotis metuens, oratores soepe in Scotiam misit illos exhortans ut solitam pacem et amicitiam conservent neque exterum militem in suos recipiant fines.

Cum itaque principis Scotiae animus totus a religione Matris Suae, voluntate dependeat, spes est maxima fore ut Regina libertate donetur, Catholica religio in Scotia restituatur et principes ad eam amplectendam in dies commoveantur et incitentur, quod in Dei gloriam, summum reipublicae christianae bonum et communem Ecclesiae utilitatem, Deo pios principum conatus juvante et promovente vertens, et ut hoc ut maxime turbatissimo tempore possit evenire, Deum opt. Max. deprecor. Quod vero ad titulum, jus, et successionem Angliae pertinet quoniam hoc tempore nihil tentatur quod praesentem Reginae statum offendat, si Sacratissima M. V. cupiat originem atque progressum intelligere omnia abunde ac suo ordine expressa reperiet in priore parte libelli quem a nobis his diebus S. M. V. de Jure ac titulo Serenissimae Reginae Scotiae ad Regni successionem Angliae una cum genealogiae tabulis est exhibitus, ita ut nullus de caetero sit dubitationis locus relictus, quin ipsi Scotiae Reginae, Elizabetha saltem decedente, regni Angliae successio omni debeatur jure, nam Sac. M. V. tamquam primarii orbis Xtiani Principis interest justam ac legitimam singularum rerum seriem et successionem dignoscere, praesertim florentissimi regni Angliae et eorum omnia jura qui etiam hoc nostro maximo tempore, egregio illius regni stemmate sunt profecti quos inter et M. V. per suos majores longa descendit serie, quam Deus opt. Max. diu nobis incolumem conservet.

Interea cum Rossensis habeat in mandatis a Sanctitate Sua quam primum in Galliam, post vero in Scotiam itum iri si fieri posset hoc vel maxime tempore propter non parvam neque levibus de causis religionis ibidem restituendae spem conceptam, supplicat humiliter M. V. C. ut huic tam piae ac justae monasteriorum in Germania pro Scotis restitutioni suam auctoritatem per litteras patentes suas interponat et exhibitae jam supplicationi pro causae aequitate provideat. Pro qua si ulteriorem informationem habere cupiat, negocium uni ex suis consiliariis dignetur committere, quem Rossensis plene instruet suaeque nationis jura et privilegia exhibebit : sic fiet ut et M. V. instructam piam fundatorum voluntatem pro sua auctoritate sustineat et Scotis jus illis a tanto tempore quaesitum conservetur.

X.

Poem on the Consecration of Dr. Dermid O'Hurley, Archbishop of Cashel.

[This poem is preserved among the MSS. of Cardinal Baronius, in the Vallicellian Library, Rome (*Codices*, H. 48). Dr. O'Hurley was appointed to the See of Cashel, in Consistory of the 3rd September, 1580. His episcopate was crowned with martyrdom, on 20th June, 1584.]

Ad Dermetium Archiepum. Hibernensem, Elogium Elegiaco Carmine Concinnatum.

Evvenit in dubium qui sunt virtutis honores,
 Proemia quaeve suo digna labore ferat ?
Soepe licet jaceat, non semper victa jacebit
 Doctrinam pietas quae comitata trahit.
Ecce hodie exurgit, caput et sublime per auras
 Effert in solio constabilita suo.
Ecce venit varia cultus Dermetius arte
 Et Logices Nodos atque Mathesin habens,
Cultor Justitiaeque Deae, Legumque Satelles
 Maximus et gemina Juris in arce potens.
Postquam Lovanii docuit sublimia sensa
 Humanae Sophiae Patris Aristotelis,
Postquam Rhemorum veneranda Doctor in Urbe
 Voce sua Legum pulpita personuit,
Doctores Doctor multosque creavit alumnos
 Tandem Romuleam pergit inire viam.
Venit et accepit meritos Virtutis honores
 Doctrinae meritos Ingeniique sui
Factus in Hiberno Sacer Archiepiscopus orbe
 Assumens patrium sub ditione gregem.
Hic jam, Dermeti clarissime, quis tibi sensus ?
 Quaeve tuos complent gaudia quanta sinus ?
Quid dicam ? vel quid mirer ? nova culmina ? mirer
 Uno te passu tot saliisse gradus !
Una Sacerdotem creat, una et Episcopon (*sic*) hora,
 Archiepiscopon et te facit hora simul.
Gaude jam triplicem virtutis habere coronam,
 Et ternos apices condecorare caput.
Jam fruere atque tuis fruere usque laboribus usque
 Teque tua dignum conditione puta.

XI.

Letter of the Earl of Desmond to His Holiness, 18th June, 1583, and a Note of Cardinal Alciati to the Spanish Nunzio.

(From the Vatican Archives.)

[The Earl of Desmond was murdered on the 11th of November, 1583. The letter of Cardinal Alciati, which is added, was probably written by order of His Holiness in reply to the letter of the Earl of Desmond.]

Geraldus Desmoniae Comes Vrae. Stis. Generalis Dux exercitus Catholicorum in Hibernia et Sincerus Servus, salutem precatur atque aeternam felicitatem optat.

Quia ratio postulat ut illi qui toto zelo inserviunt atque omni desiderio Sanctis. Vrae. praemia sibi suisque successoribus subministrentur, ut alii incitentur ut eorum exempla in servitio S. Stis. imitentur. Quare cum noster Consobrinus D. Jacobus Geraldinus noster praedecessor Generalis V. Stis. in Hibernia sit interfectus a filiis Guillelmi Burk et a quibusdam Satellitibus Capitani Micbrien Ara dignum censuimus oratum iri S. Stem. ut dignetur per Breve Apostolicum eorum terras perpetuo concedere Geraldo filio praedicti D. Jacobi Geraldini ejusque haeredibus, ut quemadmodum praedicti serviendo Reginae Angliae neci tradendo D. Jacobum praemia opimia recipiunt, ita nostra domus Geraldina decoretur a S Vra. nedum propter servitium in defensione fidei et Stis. Vrae. causa contra nefandam atque impiam potestatem Reginae maledictae Angliae, cujus rei causa magis cupimus gloriosam mortem ipsam impugnando quam legibus maledictae Reginae obtemperare, participesque fieri ejus maledictionis et fulmine anathematis feriri, quo ipsa aliique sibi adhaerentes innodata existit.

Litteras vero super praedictas terras confectas, V. Stas. dignetur mittere per Nuntium Aplicum Hispan. ad nostrum Ambasciatorem Cornelium Epum. Laonen. cui cupimus ut V. Stas. fidem in omnibus adhibeat, eumque fretum auctoritate Nuntii cum subsidio mittendo ad nos dignetur mittere, quia aliis palmam praeripit, quibus hoc esset concedendum. Valeat ac vivat Vra. Stas. in Neostereos annos.

Ex castris Catholicorum in Hÿbernia 18 Junii.

Stis. Vrae. Servus addictissimus prout opera ipsa comprobant contra adversarios hostesque Ecclesiae.

(In papers of 1583). Desmond.

N. Sigre ha commandato che Si scriva al Nunzio di Spagna che parli al Re Cath[co.] accio si contenti di mandare qualche Soldati Archibugieri in ajuto di quelli nobili Cattolici d' Ibernia, quali sono in gran pericolo di perdere tutte le loro terre parte delle quali già gli hanno preso gli Eretici, e quelle che gli restano vorriano pure conservarle con tale soccorso, quale si presuppone, che sara facile a S. M. mandarcelo con l'occasione di quelle navi che ogni anno da molte parti di Spagna navigano al lido Hibernico per causa di piscazione.

IL CARD. ALCIATI.

XII.

IRISH MARTYRS DURING THE REIGN OF ELIZABETH, BY FATHER JOHN HOLING, S.J.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE OF SALAMANCA.)

[Father Holing, the author of this valuable paper, was an Irish Jesuit, whom Tanner names among the heroic Confessors of the Society of Jesus. He died a victim of charity whilst attending persons attacked with the plague in Lisbon, in January, 1599.]

IESUS ✠ MARIA.

PERBREVE COMPENDIUM IN QUO CONTINENTUR NONNULLI EORUM QUI IN HYBERNIA REGNANTE IMPIA REGINA ELIZABETH, VINCULA, EXILIUM ET MARTYRIUM PERPESSI SUNT, COMPOSITUM A P. JOANNE HOLINGO, HIBERNO, SOCIETATIS JESU.

EPISCOPI.

Thomas Lourus Kildarensis Epus. vir pietate, et doctrina praeditus, sub Eduardi sexti Regis imperio omnibus, non solum dignitatibus, verum et bonis (quod Regem Ecclesiae caput esse negaverit) spoliatus fuit. Mortuo Eduardo, regnavit Maria Regina christianissima, a qua praedictus Episcopus in pristinam dignitatem, magno cum honore, et populi consolatione, restitutus est. At post sex annos, succedente impia Elizabetha et inhumaniter in Catholicos saeviente, in priorem incidit calamitatem adeo ut, rebus omnibus amissis, modo hic modo alibi, cum magno vitae discrimine, vitam degere coactus fuit, saepeque ad vitam tuendam pueros et rudes gramaticam, tanquam pauper pedagogus, docere. Sacramenta praeterea, et alia ut Epm. decet, magno cum zelo, et fervore quasi per totum regnum ministrabat. Vitia et

publice et privatim reprehendebat, monita salutis, consilia omnibus dabat. Hisce tandem, et similibus laboribus affectus per multos annos fortis hic Jesu Christi miles, in orthodoxa fide constantissime perseverans, senio, infirmatateque (nam octogenarius erat) confectus, in oppido quod Naze in Lagenia provincia dicitur, è vita discessit circa annum 1577, cujus corpus in dicto oppido sepultum jacet, multaque (ut fide digni testantur) edidit miracula.

Guillielmus Walseus Medensis Epus. theologiae doctor, eodem tempore, eisdemque fere rebus, et modo vexatus, spoliatusque fuit, ac in pristinam deinde dignitatem, tempore Reginae Mariae, restitutus. Facta autem Regni successore Elizabetha, iterum omnibus spoliatus, in carceremque conjectus fuit, compedibus illigatus: ibique diu detentus: quia nolebat perfidam haereticorum sectam sequi, neque Reginam esse Ecclesiae caput profiteri, donec verus ille Ecclesiae propugnator Deus in servum suum tantis cruciatibus affectum, oculos divinae misericordiae plenius conjecerit, eumque ab illa tartarea Anglorum fauce (soluta custodi quadam pecuniae summa) eripuerit. Qui nacta comoditate, clam profugus in Hispaniam, maximo cum vitae periculo, se contulit, et ut verus christianae religionis professor Compluti, quod est Hispaniae oppidum, vulgo Alcala de Henares, ejus anima e corporis vinculis ad salvatorem suum Jesum Xpm. evolavit circa annum 1578. Ante ejus mortem ibidem non semel illum allocutus sum, intimaque amicitia illi junctus fui.

Mauritius Gibbonius Archepus. Cassilliensis, ob defensionem Catholicae fidei, ab hereticis multa passus est, omnibusque bonis suis spoliatus fuit, tandem ut peteret auxilium, tamquam exul, et profugus in Hispaniam fugere coactus est, et in civitate Portuense, post multos labores, animam deo reddidit, circa annum domini 1578.

Edmundus Tannerus, Corcagensis et Clonensis Epus., sacrae theologiae doctor, commissariusque generalis summi pontificis in Hibernia, cum per diversas regni partes munere episcopali fungeretur, Clonmeliae unacum suo capellano ab hereticis captus et in ergastulum conjectus est. Ubi a quodam schismatico episcopo visitatus quem post diversas disputationes et conferentias ad gremium Sanctae matris ecclesiae reduxit; at vero post aliquot dies, Dei et cujusdam nobilissimi comitis auxilio, è custodia dimissus totum fere regnum discurrendo peragravit, Sacramenta aliaque officia divina, ut commissarium et episcopum decet, clam (propter persecutionem haereticorum) ministrabat, qua in re infirma utens valetudine, per quatuor annos perseveravit; tandem

inedia et labore omnino confectus, in Ossoriensi episcopatu, tanquam fidelis et diligens Jesu Christi servus, fatalem diem obivit anno 1589, mense Januario.

Thomas O'Horleus Rossensis Epus., vir sane doctus, probatae vitae, et fidei professor zelosus (qui interfuit concilio Tridentino) et incarceratione et diuturnis laboribus, tum in Anglia tum in Hibernia fidei causa, superatis, nobilium diligentia in limitatam libertatem est restitutus. Posteaper diversas regni Hiberniae partes innumeras propemodum Jesu Christo reconciliavit animas. At multis belli curis, incommodis, calamitatibusque affectus, quod bellum contra haereticos (summi pontificis nomine) non sine multorum incolarum strage alebant Hiberni; quo in bello sanctus praesul, licet adversa valetudine uteretur, egregie se gerebat, sacramenta ministrando, publicis concionibus, privatisque exhortationibus milites solando, suisque facultatibus, infirmos, vulneratos, indigentesque nutriendo; tandem labore et morbo debilitatus, tanquam incorruptae fidei exemplar, in quadam silva (septuagessimum annum agens) animam Deo reddidit in Corcagensi episcopatu, ibique sepultus jacet anno 1579.

Hugo Lasceus, Limericensis Epus., eoquod Catholicam fidem, summique pontificis auctoritatem profiteretur, dignitate et facultatibus spoliatus est. Tamen per diversas regni partes fugiendo episcopale munus exercebat, et in persecutione optimi praesulis agens partes obdormivit in Domino circa annum 1580.

Nicholaus Skeretus Archiepiscopus Tuamensis, post carceris angustias in Hibernia, à quibus Dei auxilio liberatus est et postea ab haereticis, licet frustra, undique exquisitus fuit, in Hispaniam tanquam refugii portum, et cum magno vitae periculo se contulit, ubi magno relicto suorum desiderio, Olyssipone animam suo creatori reddidit anno 1583, mense Februario; cujus morti interfui, ejusque corpus in divi Rochi templo sepultum jacet.

Ricardus Creag, Primas Hiberniae Archiepiscopus Ardmacanus, saepe ab haereticis captus, et partim in Hibernia, partim in Anglia in vincula detrusus est; ibique ita jejuniis suum macerabat corpus, ut a vino et carnibus semper abstinuerit: cujus vita morum sanctitate, longa patientia et multis miraculis decorata est. Nam in Hibernia cum detinebatur in castro Dubliniensi in subterraneo, et obscurissimo carcere in quem nec lumen nec sol unquam ingreditur, nec lucerna accendi permittebatur, aliquando nocturno tempore, lumine quodam divinitus emisso totus repletus est obscurissimus ille locus,

cujus novitate et insolito splendore nonnulli haeretici, qui propter aliqua delicta in superioribus carceribus servabantur commoti, et postea humiliter causam tantae claritatis ab illo perscrutati sunt, qui respondit se quidem ignorare, nam omnibus ait vobis notum est me jam multis diebus lumine omnino carere. Hinc nonnulli eorum indicantes hoc miraculose fieri, ad penitentiam et vitae emendationem permoti sunt, et ab ipsomet praesule ad Ecclesiam reconciliati sunt, quorum unus postea penitens fuit, ipsamque rem totam revelavit. Alia vice dum in arce Londinensi custodiebatur, et carceris custodi fideliter est pollicitus non exire arce sine ejus licentia; quapropter absque cathenis aut compedibus mansit, quadam vero die in ipso crepusculo, a quadam voce ter est admonitus ut continuo surgeret et exiret ; de qua voce multum dubitabat, tamen ad tertiam vocem surrexit, ut voci obediret, et in sua mensa vestem invenit, sed quis ibi illam posuerit aut unde venerit penitus ignorabat. Tulit sub brachio vestem et ad cubiculi sui portam perrexit, quam apertam invenit, et eodem modo sex alias portas, per quas illum transire oportebat, ultro omnes apertas invenit. At vero cum ad arcis januam perventum est, ibi carceris custodem, cui ut jam diximus, fidelitatem promisit, offendit, qui illum omnino non cognovit, sed putans externum esse, dure eum reprehendebat quod tam festinato arcem fuisset ingressus, et indignatione quadam alapam ei dedit et exire citius quam opus erat impulsit, et item cum custodis licentia miraculose evasit. Multa alia miraculose ei contigerunt, quae brevitatis causa omittenda sunt. Non multo post dictam libertatem, ad oves suas ut pastorem decet rediens, iterum ex odore balsami quod secum necessario ferebat ad usum sacramentarium, ut id Pater Goodus Glastoniensis mihi retulit, apprehensus est, et ad praedictam arcem Londinensem reductus, ibique ad mortem usque permansit. Continuo fidem catholicam, ecclesiaeque auctoritatem strenue defendebat; pro viribus, christianis, maxime suis subditis, ea quae ad salutem erant necessaria providebat, et presertim patres Societatis Jesu in regnum Hiberniae introduxit, qui non solum adultos et senes concionibus, sacramentorumque administratione juvabant sed et pueros et juvenes in christiana doctrina, et literis catholice erudiebant. E carcere saepe epistolis divina pietate et doctrina fulgentibus, multorum dubia solvebat mestosque solebat. A sede pontificia Jubileum et gratias pro Catholicorum consolatione obtinuit, et Concilium Tridentinum quantum potuit in Regno promulgabat; multaque alia ad Dei gloriam et animarum salutem fecit cum soepe tum in Hibernia

tum in Anglia ad iniquorum judicum tribunal collocaretur, ac multis falsissime accusaretur, ut tanquam traditor ac criminis laesae majestatis reus duodecim secularium sententia, contra omnes leges ecclesiasticas et civiles condemnaretur, semper miraculose et divino potius quam humano auxilio liber evasit. Nec inventi sunt qui illum condemarent, licet ob illam causam, aliquando in vinculis, cum bonorum confiscatione diu detinebantur. Hisce et similibus incomodis affectus invictus christi miles in catholicae fidei confessione in ipsis vinculis per 18 annorum spatium permanens senectute carcerisque squalore consumptus in arce Londinensi, uti verus et fortis veritatis catholicae confessor migravit ad Dominum circa annum 1585.

Mauritius Macbrien Imolacensis epus., postquam in multis regni partibus Episcopali fungebatur officio, ab haereticis apprehensus et in ergastulum conjectus est. Ipse vero in religionis cultu constanter perseverans, in ipsamet custodia obivit Dublinii circa annum 1586.

Patritius O'Heleus d. Francisci familiâ, Episcopus Mayoensis, unâ cum illustrissimo quodam viro, etiam religioso, nomine Conaldo O'Rorik, ab haereticis captus, et in carcerem inclusus, diuque detentus est; ubi multa ad Dei gloriam, animarum salutem, consilio et exemplo operatus est, patienter ferendo miserias et poenas ab haereticis inflictas. Tandem proregis jussu cum socio ad forum judiciale praesentatur, ubi in multis falsissime accusatus est, sed praeter Summi Pontificis auctoritatem quam animoso semper defenderit, ab omnibus liberatus est. Attamen non evasit haereticorum manus; nam, propterea quod Summum Pontificem est confessus verum unumque Ecclesiae caput, unâ cum socio, tanquam traditor, et reus criminis lesae majestatis ab iniquo judice condemnatus est. "Cur," ait Sanctus proesul, "tu impie judex sine ulla legitimâ causâ, et sine auctoritate, contra nos injustum hodie profers jusjurandum. En! tibi dico, decimaquinta abhinc die, a justo et omnipotente judice judicaberis." Quod et factum est; nam, eâdem decimaquinta die postea, prorex ille in aperto campo, in sua haeresi perseverans, miserabiliter obiit, et de justâ illius sententiâ, nullus dubitandi relinquitur locus—Episcopus, vero, cum socio pariter condemnato, e civitate Limericensi in oppidum quod vulgo Kilmallock, perductus est, quem magnorum armatorum numerus comitabantur, manibus atergo ligatis, cum fune in pedo, tanquam latro insignis, ne effugere possit, duodecim miliaribus passuum distans, quo in itinere patientia, sermonibusque piis omnes edificabat; Catholicos, vero, qui incogniti aderant, in fide confirmabat, schismaticos ad poenitentiam

movebat, omnibus salutaria consilia dabat. Demum, cum ad supplicii locum perventum est, prohabita populo concione de fide Sanctae Romanae Ecclesiae, Summique Pontificis auctoritate et obedientia, rogavit Catholicos qui aderant ut pro se suoque socio orarent. Deinde Christi Milites tanquam injusti fidei propugnatores, patibulo suspensi, martyrii coronâm adepti sunt, anno 1579. Corpus, vero, Episcopi per multos dies in ligno pendens, cum soepissime milites haeretici recreationis causâ, ab oppido exirent, ad sanctum illud corpus tanquam ad certam metam, seu scopum, sclopetis illudebant blasphemantes Deum, et dicentes, "ego percutiam Papae Episcopum in capite," alius dicit, "ego in pede," alius, "in manu," etc.; Ita Christi servus, et vivus et mortuus injuriâ est affectus ab haereticis anno 1579, regnante prorege. . . .

Dermetius Hurleus utriusque juris doctor, Archiepiscopus Cassellensis, dum munere suo episcopali fungebatur, ab haereticis captus, et ad castra Dublinium perductus et in carcere conjectus fuit. Cum speudo Episcopis, et haereticorum ministris frequentes habuit disputationes, quos omnes longe tum doctrinâ, tum rationibus superavit, strenue Catholicam fidem, et Romanae Ecclesiae auctoritatem defendebat. Illos deceptos, illorumque opiniones, et argumenta falsa, haeretica, et ab Ecclesia Romana—" extra quam," ait, " non est vera salus"—condemnata, et omnino aliena esse apertissime ostendebat. Cum vero, nec prece, munere, dignitate persuaderi potuit, ut in eorum conveniret sententiam, tormenta nova illi parantur; nam, ejus pedibus atroces haereticorum ministri ocreas, butiro, oleo, et sale oppletas—ac quod longe crudelius fuit—crudo ex corio conditas subjecerunt; postea, vero, catenis simul, et compedibus alligatum, aperto in loco, nempe, in medio castri—ubi spectaculum mundo, hominibus, et angelis—ubi ab omnibus videri potuit, lento igne apposuerunt, illicque detinuerunt, donec ipso corio consumpto, butiro, oleo et sale ferventibus, ossa non cute pro carne tecta verum etiam omnino munda fuerint relicta. In dicto tormento noviter invento invictus Christi miles—tanquam alter Laurentius, maximâ cum patientiâ, vultuque hilari perseveravit, ad poenitentiam, et Summi Pontificis obedientiam exhortando. Pro se vero cum orabat, perseverantiam et fortitudinem petendo, continuo "Jesu fili David miserere mei," aiebat; deinde superato igne, iterum ejus constantia, muneribus, dignitatibusque tentatur; sed, frustra. Nam, munera et dignitates tanquam futilia fortunae dona reputabat ut Christum lucrifaceret. Postea in ergastulum et obscurissimum carcerem reducitur,

et post sex menses tanquam traditor et reus criminis lesae majestatis, ab iniquo judice ad mortem condemnatus est. Ad extremum, post inaudita tormenta, et carceris molestias, albescente coelo, ne forte tumultus fieret in populo qui ejus exemplo doctrina et constantia permotus ad ejus defensionem perveniret, ignorantibus civibus patibulo suspensus martyrium consummavit Dublinii circa annum 1585, mense majo.

Sacerdotes.

Laurentius Morus, quem doctor Sanderus in suis libris Ill$^{mo.}$ Cardinali Comensi de bello Hibernico anno 1580, missis, Sanctum Dunenor sacerdotem nominavit, cum in portu qui vulgo Dunenoir vocatur, in eodem esset contubernio cum militibus Italis et Hispanis qui sub ditione et ducatu Sebastiani de Sancto Josepho Halo, dictorum militum Cornello, ut aiunt, a S$^{mo.}$ Pontifice Gregorio felicis recordationis XIII. in Hiberniam missi sunt cum duobus sociis suis, Doctore Olivero Plunketo Hiberno nobili, et Gulielmo Wollish, Anglo, ambobus militibus, qui a dicto Coronello proregi haeretico traditi sunt, propterea quod nolebant consentire ut castrum in quo pro defensione fidei pugnabant, dolo hareticis traderetur probantes evidentissimis argumentis quod ex tali traditione omnibus periculum et mors eveniret; ex castri vero defensione, et perseverantia, non tantum vitâ sed etiam victoriâ et honore potirentur dicebat ipse Deumque non defuturum iis qui in se sperant, ac pro suo amore, et honore, officio suo fideliter funguntur; ait praeterea, non obliviscerentur officii sui erga Papam eorumque duces qui eos ibi reliquerunt, sed locum quem pro fide Catholica ad propugnandum suscepissent, fortissime propugnarent et nullo modo fidem haereticis multa promittentibus proderent. At Coronellus vili pendens honori persuasiones, pecuniarum avidus, ipsum Sacerdotem cum suis sociis invictos proregi tradidit, a quo ipsis oblatum est, ut si reginam velint agnoscere tanquam legitimum Ecclesiae caput, libertate Sua uterentur. Cum vero respondissent omnes, se Catholicos esse, ac in confessione et defensione Catholicae fidei, per Dei gratiam, perseveraturos usque ad mortem: tunc prorex videns quod nec prece, nec proemiis persuadi possent in ejus convenire sententiam, ad fabri ferrarii officinam eos perduci fecit, ruptisque tribus in locis manuum, ac pedum ossibus sacerdotique pollicibus ac indicibus abscissis, eo quod saepissime Eucharistiae Sacramentum consecrâsset iisque illud tetigisset; totâ illâ nocte, ac die sequenti cum magna patientia dolorem illum

pertulerunt, et sacerdos non solum socium, *i.e.*, Plunketum ad patientiam, et perseverantiam adhortabatur, sed et milites, et alios ad poenitentiam et vitae emendationem, prout par erat inflammabat : coronellus, vero, et alii qui illos haereticis tradiderunt, justo Dei judicio poenam suae infidelitatis et traditionis solverunt. Nam, postea quam castrum proregi tradiderunt solum octodecem ex sexcentis militibus superstites evaserunt : ad extremum, sacerdos cum Plunketo, patibulo suspensi et militum cohorti uti ad certum scopum oppositi sclopetisque membratim divisi palmam martyrii adepti sunt, anno 1580, in festo d. Martini.

Mauritius Kimracha, oriundus de Kilmalock, sacerdos, sacrae Theologiae Bachalaureus, cum pertulisset multas belli calamitates, contra haereticos, milites Catholicos animando, sacramentaque administrando ab haereticis comprehensus, et in carcerem detrusus, diuque ibi detentus est quo tempore magnâ cum patientiâ et perseverantiâ ibidem Catholicos in fide confirmabat, piis exhortationibus multos ad poenitentiam movebat, exemplumque verae et Catholicae religionis omnibus dabat, solertia vero cujusdam nobilis nomine Victor Whiteus, qui carcerarium alloquutus est, et pro quadam pecuniae summâ eidem custodi solutâ, facultatem sacerdoti e carceribus clam exeundi, et dominica passionis, rem sacram in suis aedibus faciendi obtinuit, sed astutus, iniquus, pecuniae honorisque avidus custos, post sacerdotis discessum, ad quendam Anglum haereticum, militum ducem—is enim vocatur Noris qui casu illis diebus cum suis militibus in dicto oppido versabatur, se contulit; et conventione cum eo factâ, de petitione quadam a Regina obtinenda, totam rem illi aperuit. Dum, vero, magno cum desiderio talem sibi felicem horam expectabat, quam diligentissime sacerdos totam illam noctem in confessionibus audiendis consumpsit, et summo mane rebus omnibus ad sacrum faciendum paratis, auditores jam confessi sunt, in diversis cubiculis pro loci commoditate divisi orationi vacantes et ad communionem se preparantes morabantur ; alii, vero, in oratorio ipsum altare ornabant. Sacerdos qui adhuc aliquos reconciliabat, et nobilis ipse Victor in aula sua ambulabat, et expectabat aliquos alios Catholicos venturos, et eos qui venerant humaniter accepit et cum magna charitate ad oratorium duxit, et statim in aulam se recepit alios expectans. Rebus ita compositis, ecce depravata haereticorum militum cohors quae diversas per vias secrete et absque strepitu illuc convenit, domum nobilis intravit, ipsum que Victorem in aula ambulantem invenit, et statim apprehendit, tunc hostili cum clamore sacerdotem undique perscrutantur, primo, custodibus ad portas obser-

vandas, ne ullus exitus Catholicis relinqueretur, relictis, sed, heu! triste silentium ita defixit omnium animos, praesertim illorum qui in oratorio fuerunt, ut prae metu obliti, quid relinquerent, quidve secum portarent nescirent, et propterea altare cum paramentis, et calice ornatum reliquerunt, quod ita ab haereticis inventum est. Catholici vero, putantes domum exire incubiculis inventis reliquis invictis tanquam in carceribus haereticis detinebantur, dum autem suis militibus bona omnia nobilis notabat, et alii surripiebant, Catholici alii in ostium liminibus stabant finem expectantes, alii in inferiores aedium partes se recipiebant, alii e fenestris se projiciebant, inter quos quaedam nobilis mulier oblita sui propter repentinum timorem in terra cadens, in brachio grave vulnus accepit. Postea haeretici diligentissime domum perscrutantes, sacerdotem quaerunt, et gladiorum mucronibus in palea delitescentem illius pedem penetraverunt, quod vulnus patienter tulit, et sic pro tunc evasit. Deinde sacerdote non invento, haeretici pro sacerdote nobilem vinculis strinxerunt, et sibi et suis mortem minati sunt nisi sacerdotem eis traderet. Sacerdos, vero, temporis opportunitatem nactus, se fugi commisit, sed ubi audivit et fama percepit Victorem tum divitias tum vitam amissurum, eo quod paramenta et omnia ad sacrum faciendum necessaria domui suae in altari inventa sunt, quamvis probari non poterat factam fuisse rem divinam, ad Victorem amicum misit, se sponte venturum ad haereticos, ut illum de tanto periculo liberaret; at Victor illi persuasit ne ullo pacto veniret ad illos, eligens, potius, libertatem, bona, et propriam vitam, si oportuerit perdere, quam quod sacerdos moreretur, sed invictus Christi miles, nolens a victore vinci ultro in haereticorum conspectu comparuit quem cum furore, et ferina quadam impietate hastabant haeretici; et in ergastulum ferreis catenis ligatum ducunt; at non multo post, muneribus, dignitatibusque ejus constantia tentatur, nam, illi non solum libertatem, sed et quicquid a reginae ministris peteret offerebant, si jurejurando Reginam legitimum Ecclesiae caput affirmaret; quod cum constanter negaret, et Catholicam fidem et Summi Pontificis auctoritatem profiteretur, ad mortem tanquam traditor criminisque lesae majestatis reus condemnatur. Ille, vero, audita mortis sententia, placido vultu, Deo gratias agens, omnes ad Catholicae fidei confessionem et Summi Pontificis obedientiam adhortatus est, et dum ad Supplicium rapitur, adeo pie et docte populum concionabatur ut multos ad lachrymas provocaverit: cum ad adspectum patibuli perventum est, petita ab haereticis venia ut reliquum iter genibus flexis absolveret in con-

tinua oratione, haereticis ridentibus, Christi servum ludibrio habentibus, cum ad supplicii locum perventum est, ad populum conversus, pro temporis commoditate, divina verba habuit, ad extremum, omnes Catholicos rogans ut pro illo orarent, eisque benedicens, furca suspensus et semivivus dimissus capite abscisso, membratim in quatuor partes corpus divisum est, quae tota illa nocte a militibus observabantur ne forte a Catholicis surriperentur. Sequenti vero die quatuor partes super crucem in medio oppidi positae sunt, Caput, vero, in eminentiori loco ubi ab omnibus videri potuit, et hoc modo gloriose martyrium consummavit anno Domini 1585 die 30 Aprilis. Post aliquot dies, Catholici corpus (pretio quodem soluto) emerunt et Clonmelliae ubi passus est, honorifice sepulturae tradiderunt. Haec omnia tribus fide dignis accepi qui quando contingebant aderant unusque illorum ipsum altare ornabat; duo alii naturales dicti oppidi ipsosque sacerdotem et nobilem bene novi.

Edmundus Donatus Limerici natus societatis Jesu studiosus, propterea quod Catholicos consolabatur, quodque Jacobo Mauritio Geraldino duci christianissimo, contra haereticos bellum gerenti, litteras Summi Pontificis detulit, ab haereticis captus et severe excruciatus est, et primo Limerici in carcerem conjectus, deindeque ibi detentus fuit, postea Corcagiam usque supra 40 miliaribus passuum distans, manibus ligatis, tanquam latro et malefactor insignis perductus est, ibique in publicam custodiam cum latronibus missus fuit: permanens autem in confessione fidei Catholica, et aliis, verbo et exemplo, ad fidei professionem persuadens, audacterque negans Reginam Ecclesiae esse caput, ad mortem tanquam criminis lesae majestatis reus condemnatus est. Ad extremum, dilaceratus, suspensus, jugulatusque Martyrium consummavit, Corcagiae circa annum 1580.

Frater Daniel Nelanus Thomonensis et alumnus Monasterii defursei Onielan d. Francisci observantiae presbyter ab haereticis captus, et incarceratus est, propterea quod Catholicus et religiosus erat, nec ullo pacto haeriticis jubentibus habitum mutare, et habitu seculari uti sacerdos simplex incedere voluit (quemadmodum aliqui religiosi sui ordinis faciebant): haec prima hominis constantiae fuit probatio, illi offerebatur si vellet agnoscere Reginam esse totius Ecclesiae caput, quod non solum vita frueretur, verum etiam quidquid peteret a Reginae ministris, obtineret. Hoc, vero, strenue ac fortiter negavit Christi miles, dixitque solum Romanum Pontificem esse Ecclesiae caput. Ministri, vero, Reginae qui eo tempore Yohelliae civitati praefuerunt,

nominati Norris militum Archidux et Gulielmus Morgan, furore accensi per altam turrim ascendi monachum fecerunt, et paulisper suspenso capite ad terram verso praecipitem dederunt, quo facto eorum jussu illius pedibus fune ligatis, per urbis plateas ad equi caudam trahebatur, et summo cum Catholicorum civium moerore, ipsum ad ventosum pistrinum usque prope divi Francisci coenobium adduxerunt, ubi cruentati duces et in Christianos saevientes Norris et Morgan vocatis militibus ducentis praeceperunt fratrem Danielem pedibus in ala pistrini suspendi, et ante omnium oculos ibi affigi. Jusserunt etiam et militibus, ut unusquisque quater aut saltem ter tum Sclopetis tum sagittis eum feriret, quo facto, solem in ipso loco prae jaculorum multitudine, et sagittarum umbrâ haud facile videres. Et, ut scelus sceleri adderent, duces, audientibus militibus, imperabant sub vitae amittendae periculo, neminem ex industriâ illius cor attingere, quo gravius et diutius monachus sentiret tormenta. Dolendum erat, videri extensas in diversas partes manus, et latera pilis undique patefacta, totum denique corpus cruore aspersum; quae omnia patienter ferebat, et in his tormentis se Deo commendans, exspiravit: martyrii palmam adeptus est, Yohelliae, 28 die Martii, anno salutis, 1580.

Donatus Himrachus, Philipus Osee, et Mauritius O'Scallan Monachi d. Francisci ordinis oculorum acie orbati, in suo monasterio, in oppido quod Lislactim dicitur, ab haereticis inventi sunt. Nam reliquis fugientibus, illi—jam senio confecti—fugere non valebant, quos ita inventos haeretici in templum dicti monasterii duxerunt, et ante summum altare collocarunt, multisque injuriis affecerunt. At Christi martyres constanti animo in confessione fidei Catholicae perseverantes eodem in loco jugulati sunt circa annum 1581.

Frater Thaddeus O'Dala d. Francisci familiâ, oriundus ab Asquetin, comprehensus ab haereticis in coenobio dicti oppidi, eo quod habitum sui ordinis gestabat, Catholicamque fidem profitebatur, et tanquam latro et traditor Limericum usque ultra spatium sexdecem miliaribus passuum invictus inhumaniter perductus est, ubi fratrem habitu spoliatum in carcerem conjecerunt, ibique novem hebdomadis magno constantiae et in fide perseverantiae documento transactis ad tribunal arcessitur, ubi ab reginae magistratibus, multis accusatur, qui fortiter in confessione fidei Catholicae perseverans, duodecim haereticorum et schismaticorum sententiâ innocens Christi servus morte puniendus esse judicatus, eo quod Regina supremum Ecclesiae caput esse negaverit; ad omnia quae illi proponebant haeretici laetabundus ille responde-

bat, et secum volvebat neminem, propter poenas corporales, vel mortem ipsam segregandum esse a tali et tam divino consortio, nempe Dei omnipotentis maximi, cui omnia, tam humana, quam divina patent, dicebatque omnibus, mea nihil interest quicquid de mortali corpore feceritis cum meae amittendae animae a Summo Deo nulla vobis data sit potestas. His peractis, iterum in ergastulum detrusus fuit, in quo divini numinis aura favente aliorumque Catholicorum solertiâ maxime cujusdam pii sacerdotis, qui mutato habitu illum noctu invisit cui omni religionis cultû animi sordes expiavit; cum veneratione Eucharistiae Sacramentum ab eodem sacerdote sumpsit, qui multis animi doloribus, ei valedicens, discessit, et haud multo post, haeretici conflati—mixtis Catholicis incognitis—ad carceres accedunt, fratrem custodia educunt et manibus a tergo vinctis, tacita bonorum omnium mesticia alligatum ad equi caudam per plateas civitatis trahunt. Ille, vero, non tantum moerore quantum laetitia affectus, canticum illud, "Te Deum Laudamus," divino animi ardore canebat, fusis Catholicorum ubertim lachrymis, dum enim rapitur ad supplicium ex animo efflagitabat amicos, ut ipsi ab haereticis impetrarent ut d. Francisci habitu indutus patibulo affigeretur, quâ postulatione concessâ, risu quodam haeretici moti in odium habitus, carnificibus imperant illum una cum habitu ligno affigere, nam sic illis cordi erat sed separatim a corpore, per breve spatium pependit in patibulo ex quo eum extulerunt et fere vivum jugularunt, et multi quidem fide digni qui loco proximi adfuerunt, audiverunt jugulatum caput voce clara dicens, "Vias tuas, Domine, demonstra mihi; et semitas tuas, edoce me," et hoc modo, palmam martyrii adeptus est Limerici circa annum 1579. Corpus, vero, ut mos est, in quatuor partes divisum, quae et super civitatis portas positae sunt, non solum a corvis intactae, verum et incorruptae, multo tempore permanserunt; aliquorum, vero, latronum corpora eodem modo portis affixa brevi a corvis devorata sunt, maximoque cum fetore corrupta.

Nicholas Saunders, Anglus natione, nobilis, Sacrae Theologiae doctor insignis, sapientiae et doctrinae praestantissimum exemplar, ut ejus opera testantur, verus et zelosus Dei optimi maximi ubique cultor, post infinitos fere labores in diversis Europae partibus fidei causâ susceptos a Papâ Gregorio XIII. in Hiberniam missus, ut illos principes, et nobiles qui causâ fidei, ad instantiam Suae Sanctitatis contra haereticos arma tulerunt, consolaretur suisque exhortationibus in suscepto proposito confirmaret; quo in negotio prudentiâ, vitae exemplo, verbis

et scriptis multa fecit vel potius Deus miraculose suo ministerio : et de multis hoc unum non est silentio praetermittendum ; nam, semel, cum Illustrissimo Domino Joanne Geraldino militum cujusque ordinis praefecto, et paucis equitibus e provincia Momoniae in Lageniam provinciam profectus, ut Ill. d. Jacobum Eustatium Baronem, alias Vicont de Baltinglas conveniret ; hic enim tunc temporis cum quatuor suis fratribus, multisque ex suae familiae nobilibus contra haereticos castra movebat ; quo in itinere obviam venit comes Ormonius haereticus et Reginae familiaris cum exercitu non parvo, per suum enim Statum iter peragebat et clam se evasurum existimabat ; perveniens autem comes haereticus magna cum animi voluptate ad eorum adspectum exclamavit—ac si maximam praedam paulo post esset capturus—traditores jam incidistis in rete et laqueum, a quo nemo potest vos liberare jam jamque mercedem verae infidelitatis et inobedientiae accepturi estis. Illi, vero, Deo se commendabant, nam humano consilio, nec fugere, nec se defendere posse videbatur. Mirabile dictu, in die clara, subito sive ad preces doctoris sive non, Deus scit, vehemens tempestas densissimaque pluvia orta est, ita ut comes cum Satanae ministris, nec in Catholicos, vel e loco se movere, aut capita sua erigere per horae spatium potuerit. Catholici, vero, Deum laudantes absque ullo pluviae, vel tempestatis impedimento coeptum iter sequentes, evaserunt incolumes, retro relinquentes suppelectilia, quae ut cuique illis impedimento erant. Rebus igitur cum dicto Barone, duce animoso, compositis in Momoniam maximo vitae discrimine, idem doctor cum suis sociis, iterum reversus est, ubi multis belli calamitatibus et incommodis affectus, ponitentibus aures praebendo, Catholicos, consilio, exhortationibus, et publice et privatim in suscepta causa justa et Sancta confirmando sacramentaque religionis cultu administrando, maxime laborabat ; Summum Pontificem de belli successu, desideratoque auxilio certiorem fideliter fecit ; milites ad perseverantiam adhortando incitabat. Ad extremum, laboribus et infirmitate penitus consumptus tanquam verus Jesu Christi confessor, et Catholicae fidei propugnator, in quadam silva, non longe a civitate Limerici, praesente R$^{mo.}$ D. Cornelio Omulrian laonensi Episcopo cum multis aliis, officiis pietatis fungente O'Mulrian, Catholicos causamque fidei Deo commendans animam Creatori suo reddit, corpusque ejus in eodem loco sepultum jacet : obiit, A.D. 1581.

Richardus Frinceus, honestis parentibus prope Wexfordiam natus ; propterea quod Catholicus erat, Catholicisque Sacramenta et alia necessaria in eorum necessitatibus ministrabat, maxime cuidam patri Societa-

tis Jesu, et aliis Catholicis extremo periculo vitae laborantibus omnino que expectato Hispanorum auxilio destitutis; a quibusdam accusatus, et ab haereticis captus est, manibus a tergo ligatis, cum fune in pede tanquam latro ne effugere posset, ultra septem miliaribus passuum Wexfordiam usque ad carcerem perductus est, et per aliquot menses ibi detentus postea proregis jussu carcere educitur et Dublinium usque—distat sexaginta miliaribus passuum—eodem et crudeliore modo ductus in ergastulumque conjectus est; post aliquot, vero, dies ad tribunal arcessitur, et tanquam malefactor multis falsissime accusatur, quibus ille respondens vera confirmavit Summi Pontificis auctoritatem; falsa, vero, quae illi opponebantur negare minime dubitavit deinde iterum Wexfordiam mittitur, demum itinerum laboribus, carcerumque squallore et infirmitate consumptus optimum exemplum veri sacerdotis relinquens obiit, A.D. 1581.

Thomas Quoneus sacerdos, vir venerandus, ab ecclesia praeclare meritus quia infinitas fere animas Jesu Christo reconciliavit. Infantes, vero, et parvulos fide Catholica erudivit et propterea ab haereticis apprehensus et Waterfordiae in carcere diu detentus est. Deinde proregis jussu educitur, et una cum civitatis gubernatore et nonnullis aliis nobilibus vinctis, Dublinium versus navigare cogitur: in dicta autem navigatione naufragium passus est, et semimortuus in littore a quibusdam militibus inventus qui nescientes hominem sacerdotem Catholicum fuisse, eum spoliaverunt, qui et hyemali tempore, quando frigus maxime viget, quasi nudus incedebat. At illico scientes hominem sacerdotem et Catholicum esse, ei omnia sua restituerunt, eumque liberum dimiserunt qui Waterfordiam, quae sua patria erat, reversus, iterum ab haereticis captus est. Attamen propter hominis virtutem, non defuerunt nobiles qui pro Sacerdotis fidelitate se obligabant, ita ut domum pro carcere habuit in qua semper cum magna patientia, et in orthodoxa fide perseverantia vivens clam ad Dei gloriam, et Catholicorum salutem, Sacramenta poenitentiae et Eucharistiae saepissime ministravit. Tandem, Deo servum suum ad debitum laboribus praemium vocante, qui uno eodemque die post sacrum matutino tempore peractum vespertino vero sine corporis infirmitate, hilari vultu, magnaque animi tranquilitate obdormivit, A.D. 1583, aetatis suae anno. . . . .

De Laicis Dublinii.

Mauritius Eustatius illustri familiâ natus, Artium magister, Sacrae Theologiae studiosus, et Societatis Jesu, Brugis in Flandria, novicius

fuit—nescio tamen patre—qui quum rem ipsam novit aegre tulit et ad patres scripsit—modeste tunc rogans eos ut filium suum sibi mitterent, eo quod ejus haeres, et unicus suae matris erat, ipseque pater praepotens et dives satis. Patres, vero, filium e Flandriâ in Hiberniam miserunt, ut patris voluntatem quaereret, vel ipsum aliquo modo placaret, si ad Societatem redire vellet. Pater, vero, de filii adventu gavisus ei multa obtulit, nempe, pecunias, uxorem pulchram divitemque et similia, ut eum a suscepto proposito revocaret. Filius, vero, patri gratias agens, veniam ab eo petit Deo optimo maximo serviendi in Societate Jesu, allegans patrem alios habere ex secunda uxore filios, quos posset haeredes constituere, "tantum," ait "mihi veniam intrandi religionem cum tua benedictione peto"; quam petitionem, pater omnino recusavit, tunc filius per aliquot dies cum patre mansit dissimulando rem et opportunitatem redeundi in Flandriam expectando, qua nacta, iterum ad patres Societatis Jesu se recepit, a quibus benigne acceptus est. At patres certiores facti de ejus patris voluntate partim timentes aliquod malum futurum, partim iudicantes filium futurum magis utilem Ecclesiae, in Saeculo quam in religione, cum omni clementia, maturoque consilio filium, licet renitentem, absolute dimiserunt; qui iterum ad patrem reversus, dux equitum ab eo est constitutus, quorum alios ad Catholicam fidem revocavit, alios in fide confirmavit, suo exemplo, consilio, exhortationibus, aliisque operibus piis, maxime frequentatione Sacramentorum, octavo, vel saltem quindecimo die quamdiu cum illis fuit. Post aliquot menses, nescio patre discessit ut conveniret quendam Catholicum Episcopum a quo Sacris intiaretur. Famulus autem quidam quem pater filio assignavit, rem ipsam ejus patri secreto nuntiavit; qui subito equites illum quaesitum misit qui in itinere absque comitatu, illum invenerunt, et ad patrem traxerunt. Pater, vero impatienter ferens hujusmodi actiones, cum judex esset, forte correctionis causa filium vinctum Dublinium misit, in carceremque conjecit, et non multo post morte functus est filio in carcere relicto, legitimum dominium habente paternae haereditatis. Tunc haeretici ejus bonorum avidi, eum multis accusabant, praesertim quod Jesuita et Sacerdos erat, papista et papae traditor, reginaeque inimicus; et praeterea Catholicis bellum contra reginam moventibus manum dabat. Ad haec respondens, primo negabat se Jesuitam esse, sive sacerdotem fuisse; de papista, vero, ne verbum quidem, quia in odium Catholicorum esse inventum istud nomen, sed fidem Catholicam, Summique Pontificis auctoritatem, seque Catholicum, publice profite-

batur. "Manum," ait, "cum bellatoribus habere mihi impossibile est, quia ut vos scitis, vivente meo patre huc missus sum et in secreto carcere detentus sine ulla commoditate cum aliquo praeter quam cum solo custode loquendi." Tunc cum pseudo episcopis haereticorumque ministris de fide rebusque ad Catholicam fidem pertinentibus frequentes habuit disputationes in quibus victor semper evasit, nam, longe illos literis et doctrina superabat. Tandem superintendens Dubliniensis, et totius regni cancelarius suam filiam ei in uxorem, cum magna dote ac libertate amplissimâ offerebat, modo in suam deflecteret sententiam. Respondit vero, "Nolo et forsan si tua filia vult fidem Catholicam—sicut ego protestor publice profiteri, illam in uxorem ducam":—et certe puto illum hoc dixisse intentione salvandi animam mulieris, tali ardebat zelo. His peractis, in ergastulum reducitur, et statuto die ad tribunal ducitur ut duodecim haereticorum, —ut mos est in Anglia et Hibernia, sententia, illum ad mortem condemnarent tanquam criminis lesae majestatis reum: data sententia, innocens ad equi caudam per plateas civitatis trahebatur, ad patibulum usque, ubi de novo ex parte supradicti intendentis ei oblatum est, ut si ejus filiam velit in uxorem ducere, libertate et vita frueretur. At ille omnia ei oblata, his verbis strenue recusavit, "Domini mei Jesu Christi causâ, cum ignominia, dolore sanguinisque effusione laetus huc perveni, ubi infinitas invenio consolationes, et pro haeretica muliere, vita incerta, et falsa libertate, a Jesu Christo recedere nolo, sed quemadmodum ipse pro me in cruce mortuus est, cupio et spero me suo amore in patibulo moriturum." Ad extremum, strenuus Christi miles Deo se commendans, Catholicorumque orationibus, patibulo suspensus, membratimque divisus palmam Martyrii adeptus est, Dublinii, A.D. 1581, mense Novembre.

Robertus Scorlock natu nobilis, juvenis admodum pulcher et in omni actione probus, Literarumque haud ignarus, eo quod Catholicus esset et ad castrum Dubliniense perductus est, in vinculaque conjectus est. Post aliquot, vero, annos, ad tribunal collocatur et coram suo patre qui tunc pro tribunali sedebat et officio suo fungebatur (is vero judex erat) in multis accusatur. At inprimis cum senex, circiter octagenarius, suum filium haeredem juvenem pulcherrimum, tanquam traditorem sibi presentari videbat, paterna affectione motus, cum lacrymis eum alloquutus est, "Heu, heu, fili mi ut quid vixi usque ad hanc diem; quare me expectat mors? Cur sustentat terra talem miserabilem patrem qui proprium filium et haeredem cogitur judicare, doleo, O Mi!

doleo tuum statum, maxime, mortem ignominiosam, ad quam es condemnandus. Quare te Reginae legibus non conformes? Cur nostrae familiae maculam conquiris, meque senem tristitiâ afficis?" Cui respondit filius cum ea reverentia, quae probum filium decet. "Pater mi, magis dolendum est de damnabili officio, et miserrima vita vestra in qua propter lucrum temporale contra omnem bonam conscientiam, quam de mea morte, pro fide Catholica, quae non aestimanda mors, sed transitus a morte ad vitam. Nam, si haberem centum vitas, libentissime omnes expenderem in defensione fidei Catholicae." Pater cui ait, "Stulte agis, fili mi, adhuc juvenis es, et hac in re indoctus, nec scis quod dicis, tuum debes captivare intellectum, consiliis meis acquiescere, et Reginae obedire, et sic non solum mortem evadere, sed et paternam haereditatem possidere, honores acquirere, nostramque familiam augere." Respondit—" O pater, tua senectus non debet ignorare, Reginae leges injustas, haereticas, et a totâ Catholicâ Ecclesiâ condemnatas esse, ipsamque Reginam a Pio quinto Pontifice maximo nominatim excommunicatam fuisse, et propterea non licere ejus auctoritate fungi aliquo officio, quapropter officium tuum depone, ad Catholicam fidem reverte, crucem tuam tolle, Salvatorem sequere unaque mecum veni, nam, qui negat Christum coram hominibus, negabitur ab eo coram angelis;" quae verba juvenis multos ad lacrymas movebant. At senex ne Reginae amitteret amicitiam, in sua sententia pertinax de multis interrogavit, praesertim de sociis, de tradimento aliquo, de Catholicis quos noverat, de suis consiliatoribus et confederatis et similia et ad haec omnia filius nullum dedit responsum, sed iterum aggreditur ad patrem persuadendum ut ad Catholicam fidem se converteret, et ad publicam ejus professionem, sicut corde credebat, illi dicens. " Considera quaeso, pater mi, vitae brevitatem, mortis incertitudinem, tuos canos capillos, lippos oculos, crura prae debilitate curvata, humeros supra caput quasi elevatos, caput ipsum terram versus inclinatum, et memorare novissima tua, maxime, tribunal Summi Judicis, ubi es redditurus rationem de omnibus operibus, et de ipsomet judicio quod in isto tribunali sedens, sine ulla justa causa, vel auctoritate, contra tuum nepotem daturus es, qui propterea quod fidem Catholicam profitetur, forsan condemnabitur a te morti:" his denique cum multis aliis inter patrem et filium coram infinita quasi multitudine prolatis, quae propter novitatem hujus rei concurrebat, ad sententiam pervenitur—indicto omnibus silentio—tunc duodecim hominum sententiâ condemnatus—ut mos est—sicut contra traditorem et lesae majestatis reum injustam profert sententiam; vide-

licet "ut ad equi caudam per civitatis plateas usque ad supplicii locum traheretur, ibique in patibulo brevi quidem spatio suspenderetur, e ligno demissus jugularetur membratimque divideretur." O crudelis, impia, et inaudita sententia! Quâ auditâ, Deo gratias agens, hilari vultu, omnia patienter tolerabat, insignis exemplum constantiae perseverantiaeque omnibus relinquens; ad supplicium rapitur, in itinere vacans orationi, quasi soliloquium cum Deo habens, omnes bene edificatos reliquit et quanto majores corpori augebantur poenae, tanto abundantius in animâ crescebat devotio. Cum ad patibulum perventum est, conversus ad populum, omnes ad fidem Catholicam adhortabatur, seque Deo et Catholicorum orationibus commendans, cum lacrymis orans pro omnium, maxime patris conversione, Ligno suspensus, animam Deo reddidit, capitisque abscissione Martyrium complevit, Dublinii A.D. 1581, mense Novembris.

Robertus Mauritius Geraldinus, nobilis Sacraé Theologiae Bachalaureus, eo quod Catholicus esset et fidem Catholicam egregie pro viribus, verbo, et opere, defenderet, dolo a proprio fratre captus haereticorumque ministris traditus et ad carcerem perductus est, cum Pseudo-Episcopis, haereticorumque ministris frequentes habuit disputationes, in quibus ad Dei gloriam fecit multa semperque victor evasit. Ob quam causam, Medensis superintendens qui inter illos in doctrina et eloquentia primum obtinebat locum videbatur Roberto favere et multi Catholici debiles, qui interfuerunt disputationibus, in fide confirmati sunt. Muneribus et dignitate hominis constantia tentatur; sed frustra. Tandem, cum nec disputationibus, precibus, muneribusve perduci potuit ut haereticorum conveniret sententiam, ad tribunal perducitur, et tanquam traditor criminisque lesae majestatis reus, ad mortem condemnatur, et ad equi caudam ligatus ad patibulum trahitur. In itinere prenominatus superintendens—forsan compassione motus—se illi adjunxit, eum exhortans, ut suam nobilitatem, doctrinam, eloquentiam, vitamque ipsam—qua nil carius—consideraret, et "quamvis," ait, "data contra te mortis sententiâ Regina est misericors adhuc submittendo te illi tanquam Summo Ecclesiae capiti, a morte te liberabo:" cui respondit gloriosus martyr, "Quid me tentas, vade, vade, Satana, pro universo mundo non facerem quod postulas." Qui confusus de juvenis constantiâ, discessit; cum ad supplicii locum pervenit pro temporis commoditate populum concionabatur, affirmans quod d. Pauli auctoritate per multas tribulationes oportet intrare in regnum coelorum. Regiam viam ad coelorum regnum esse

illam quam ipse cum tanto labore et corporis dolore patefecit; a quo regno nec tribulatio, nec persecutio, nec fames, nec gladium, nec angeli eum debent separare Christianum, et multo minus, ait, prorex, superintendens, vel ipsamet Regina debent Christi servum—suo pretioso sanguine redemptum—separare a Deo. Ad extremum, pro universâ Ecclesiâ orans, se Deo et Catholicorum orationibus commendans, patibulo suspensus, martyrii coronam adeptus est, Dublinii anno 1583, mense Februarii.

Gualterus Lakinnus supradicti Martyris Eustatii famulus, pius et sincerus Catholicus ab haereticis captus et ad carcerem perductus est, deinde prece et muneribus ab haereticis stimulatus ut dominum suum accusaret, Reginaeque obedientiam tanquam Summo Ecclesiae capiti praestaret, quod fortiter recusavit. Tunc equuleo per multas horas torquebatur, ut saltem, poena coactus, aliquid sive verum, sive falsum contra dominum suum proferret, sed in vanum. Nam unum fassus est, nempe, se, et herum suum Catholicos esse. Postea ex equuleo dimissus, iterum varie tentatur, minis, prece, et muneribus. At ille nil aliud quam seipsum Catholicum esse, et pro fide Catholica mori, Deo adjuvante, paratum respondit. Quapropter haeretici judices illum tortoribus tradiderunt, a quibus iterum equuleo inhumaniter tractabatur, quibus in tormentis, membratim divisus martyrium consummavit Dublinii A.D. 1582. Mense Februarii.

Gulielmus Haganus juris peritus, nobilis, sincerus et probus Catholicus, et ob hanc causam apud proregem accusatus est. Qui cum per multos annos infirmitate laborabat, ab haereticis e stratu educitur et Dublinium usque quod duodecim distat miliaribus passuum, curru quodam ignominoso, cum poena et maximo corporis dolore, inhumaniter absque compassione vehebatur, ubi per octo menses catenis vinctus, in carcere detentus est, et multis falsissime accusatus, sed cum esset bene versatus in legibus et statutis regni, facili ratione, ab omnibus se liberavit. Tandem ad tribunal perducitur, ut tanquam traditor Reginaeque inimicus, suam audiret sententiam, propterea quod hospitio recepit quendam sacerdotem Catholicum avunculum suum missamque in domo sua audiverit contra Reginae Statuta; quae negare non voluit, et propterea ad mortem, eodem mortis genere quo supradicti judicatus est. Audita Sententiâ, non moerore affectus sed hilari vultu Deo gratias agens, gaudens ibat a conspectu iniquorum judicum dum rapitur ad supplicium, verbo et opere omnibus Catholicis, verum Catholici viri exemplum relinquens in patibulo suspensus, Martyrium consummavit Dublinii A.D. 1582, mense Februarii.

Thomas Eustatius nobilis, unâ cum suo filio et haerede nomine Christophoro eo quod Catholici essent, Catholicisque, in suis necessitatibus supeditarent necessaria, maxime propterea quod Catholicos Episcopos, et sacerdotes hospitio benigne recipiebant, sacraque audiebant, clam accusati sunt, et proregis jussu ab haereticis capti et ad carceres perducti sunt, et in multis falsissime accusati, constanter in confessione Catholicae fidei summique Pontificis obedientia, a quo non multo ante beneficium particulare receperunt, perseverantes tanquam traditores unâ condemnati, eodem mortis genere quo supradicti unâ ad patibulum perducti, alternatim recitatis primae psalmis, litaniis hymnisque, semotis amicis omnibus, ne illi a laude divina impedirentur, ad extremum sese Deo et Catholicorum orationibus commendantes unâ patibulo suspensi vitam humanam pro aeterna fuderunt, Dublinii, A.D. 1582, mense Februarii.

Gualterus Eustatius, et Thomas etiam Eustatius, fratres, illustrissimis parentibus nati, unâ cum fratre suo majore D. Jacobo Eustatio Barone de Kilculling et Baltinglass, hortatu summi Pontificis, adversus haereticos arma tulerunt, dolo fraudulenterque ab haeriticis capti, multis modis tentati sunt, ut ab obedientia Summi Pontificis recederent; Reginaeque jurejurando Ecclesiae caput profiterentur. Sin minus, aiebant, tanquam traditores, multorum tormentorum generibus crucientur. At illi pugnatissime in confessione fidei perseverantes, non solum haereticorum verba sed et tormenta parvi fecerunt; quorum quoque muneribus et honoribus constantia satis superque probata fuit; quibus spretis, haeretici, juvenum constantiam aegre ferentes, eos ad ignominosam mortem condemnaverunt. At nobiles Christi milites magna animi fortitudine praediti, omnia patienter tormenta cum adstantium admiratione pertulerunt. Tandem unâ ad supplicii locum perducti, causam fidei Catholicosque Deo commendantes unaque in ligno suspensi et membratim divisi animas suas Creatori reddiderunt Dublinii A.D. 1582, mense Februarii.

Daniel Sotton cum fratre suo Joanne etiam Sotton, nobiles, amboque divites et ab incunabulis in Catholicâ fide nutriti, propter invidiam, non autem quod Catholici essent, ut aiunt adversarii, sed aliis de rebus, ut infra—quamvis causa realiter religio fuit—falsissime accusati sunt clam apud proregem, mandatoque suo ab haeriticis capti et ad carceres perducti sunt, ubi tum publice tum secrete examinati et multis accusati sunt, sed primo quod celarent aliquos Reginae detractores, et praeterea quod in suis aedibus nutriebantur Reginae inimici. Quae

omnia negabant, tunc adversarii illorum dicebant, in domibus illorum aluntur sacerdotes Catholici et ipsimet papistae sunt, et tamen negant quasi tales non essent Reginae inimici, quo argumento cogitabant illos confundere haeretici. Ad quod responderunt nos a juventute semper habuimus nobiscum Catholicos sacerdotes non autem Reginae inimicos, et sumus semperque Catholici fuimus, et a parentibus nostris in fide Catholica educati ab ineunte aetate et pro fide mori parati sumus: tunc eorum constantia multis modis tentabatur, at inprimis haeretici illis persuadebant, quod illorum praedecessores fuerunt ex prima fere Anglicana nobilitate, Regibus obedientissimi et propterea magni apud illos habebantur et ideo si ipsi volebant Reginae obedire, jurejurandoque eam Ecclesiae esse caput confiteri, non solum vita, et libertate, sed et multis honoribus opibusque eorum dignitati convenientibus fruerentur, alienare autem se a tam nobili progenie indecens erat. Cui responderunt, Reges Catholici fuerunt tunc temporis, quibus licite nostri antecessores obedientiam praestabant. At modo nostro tempore Regina est haeretica, cui nullo pacto obedire licet nec hujusmodi juramentum praestare, nam, solus Summus Pontifex est legitimum Ecclesiae caput, cui in rebus fidei obediendum est. His dictis, haeretici ira et furore inflammati, eos tanquam traditores, et criminis lesae majestatis reos ad mortem condemnaverunt, qui unâ ad supplicii locum trahebantur. Cum autem ad patibulum perventum est, David major natu quadam carnis debilitate motus, de tali injustâ sententia conquestus est, cui Joannes, ejus frater natu minor, ait, "Care, care, quid dicis, frater pete a Deo veniam qui times comitari tuum salvatorem qui pro nobis injustissimam pertulit sententiam" et ad populum conversus, ait, "Christiani et praesertim qui inter vos sunt Catholici pro nobis orate, remittite injurias, orate pro persequentibus nobis, servate fidem Catholicam, quam patres nostri habuerunt et firmiter crediderunt, quum haec est regia via ad paradisum:" frater vero major confortatus et a fratre adductus, multis cum lacrymis, veniam a Deo petiit; magnoque cum fervore pro judice, et suis persecutoribus Deum orabat. Quo facto, multi ad compassionem et lacrymas movebantur. Tandem ambo Deo se commendantes patibulo suspensi, cursum praesentis vitae compleverunt Dublinii A.D. 1582, mense Februarii.

Waterfordiae.

Matheus Lamport, vir pius, simplex ac timens Deum naturali virtute praeditus, sincerus, ac fidelis Catholicus; propterea quod benigne

hospitio in suo pistrino—is enim pistor erat—Illustrissimum Baronem de Kilculling et Baltinglass cum patre Societatis Jesu et suo capellano post diuturnum bellum contra haereticos causâ fidei susceptum, profugos omni humano auxilio destitutos excepit, ab haereticis captus, et ad carcerem perductus est, saepe examinatus, et tentatus multis in rebus, praesertim de religione, de Catholicis quos noverat, quid sentiebat de Reginâ, et Papâ et similibus, unum tantum responsum, omnibus interrogationibus, dedit, "Nescio disputare vobiscum, hoc unum scitote, me Catholicum esse et credere quod credit sancta mater Ecclesia Catholica;" et citra omnium expectationem, eo quod simplex, et literarum omnino ignarus fuit, nullis tormentorum generibus perterritus, imo Dei optimi maximi amore, et gratia stabilitus, se passurum omnia quamvis gravia, et inaudita pro Christo tormenta pollicitus, quod non solum verbis sed et opere cum maximâ omnium admiratione comprobavit, nam ad mortem condemnatus per villae plateas ad equi caudam dilaceratus trahebatur patibulum usque, quibus in tormentis, licet non sine Catholicorum lacrymis, ipse vero, non moerore sed laetitiâ affectus, semper laudans Deum, patibulo suspensus, membratim divisus, animam Deo reddit A.D. 1581.

Robertus Meiler, Patricius Canavan et Edwardus Chaeverus cum duobus aliis nautis, viri vere pii et Catholici eo quod se cuidam patri Societatis Jesu, et sacerdotibus et aliis Catholicis nobilibus, causâ fidei profugis et omni humano auxilio carentibus adjunxerunt, eosque e potestate haereticorum in Gallias, clam transferrebant, ab haereticis capti, et in vincula conjecti sunt, ubi Dei gratiâ confirmati, publice fidem Catholicam profitebantur, a quâ nec haereticorum tormentis, nec parentum uxorumve persuasione amoveri potuerunt, et propterea tanquam traditores ad mortem condemnati sunt, et unâ ad patibulum perducti sunt, ubi se Deo et Catholicorum orationibus commendantes in ligno paulisper suspensi, semivivi dimissi sunt, tunc carnifex primo illis abscindebat pudenda, et in facies suas projiciebat, deinde intestina extrahebat et in ignem conjiciebat. Ad extremum, amputatis capitibus, et in quatuor partes membratim divisi Martyrium compleverunt Waterfordiae, anno salutis 1581, die vero Julii 25.

Petrus Meiler literarum studiosus, prope Waterfordiam nobili stirpe natus, haereticorum persecutiones fugiens in Hispaniam se contulit, et iterum in Hiberniam rediens ab haereticis captus et in ergastulum detrusus est; deinde variis modis tentatur ut haereticorum conveniret sententiam quam ipse recusavit, audacterque fidem Catho-

licam, Summique Pontificis auctoritatem confirmavit: tunc optio illi datur, Reginam jurejurando fateri Ecclesiae esse caput, vel mortem turpissimam tanquam traditor subire sit paratus. At servus Christi potius eligens millies mori, quam Catholicam fidem deserere, aut mulierem haereticam Ecclesiae caput confiteri, aperta voce, Reginam negavit, Papamque ecclesiae esse caput protestatus est, et propterea ad mortem est condemnatus, et per plateas ad equi caudam tractus ad patibulum in confessione fidei perseverans, omnia tormenta patienter tulit. Demum furca suspensus membratim divisus capitis abscissione, martyrii coronam adeptus est Galviae A.D. 1588.

Patritius Hayus Wexfordensis mercator et nauclerus peritissimus, probatus et manifestus Catholicus, propterea quod adjumento fuerit, Catholicis in necessitate constitutis, tum Episcopis tum sacerdotibus, aliisque Christi sectatoribus, non solum in sua domo, sed eos transferendo de regno in regnum quo facilius haereticorum insidias evaderent, et abundantius animas Christo acquirerent, apud proregem accusatus est, et ejus jussu ab haereticis comprehensus, Dublinium usque perductus in carceremque conjectus est, et constanter in fide Catholica perseverans, diu ibi detentus fuit, ubi multis carceris incommodis et squalore affectus, in gravissimum morbum incidit, et cupiens mori et cum Christo esse, ipso renittente e custodia mittitur, ne a Catholicis martyr nominetur; et paulo post carceris exitum, extremum vitae diem clausit Dublinii A.D. 1581.

In Momonia.

Duodeviginti senes Catholici, impotentes, caeci et claudi, viri simplices, et idiotae, in oppido quod dicitur Mohomack ab exercitu Catholico relicti, ne militibus impedimento fuissent, ab haereticis inventi sunt; et de sua fide examinati fuerunt, qui omnes uno ore profitebantur fidem Catholicam. Interrogati utrum Papam an Reginam pro capite Ecclesiae haberent, Papam aiunt. Tunc absque morâ in templum dicti oppidi Divo Nicolao dedicatam paleâ coopertum omnes conjecti sunt, portisque clausis, vivi cremati fuerunt, at ignis ardorem fugientes, tactuque exitum quaerentes hastarum pontibus, telorumque cuspidibus, ferina quadam immanitate iterum in ardentes flammas haeretici illos impellebant; adeo ut combusti non tam ex impietate perspicua quam ex telorum impulsione fuerint, et tandem non tanquam oculis capti sed quod summo artifici gratius videri solet, divino numine afflati, humanam, aerumnosamque vitam summis curis agitatam amis-

erunt. Animae, vero, per ignem probatae in gaudia coelestia intraverunt, anno post Christum natum 1580 die vero, Mensis Junii 26.

Non defuerunt multi illustrissimi et nobiles laici qui causâ fidei, ad instantiam Summi Pontificis, Gregorii XIII. in Hibernia arma tulerunt anno 1576 et anno 1578. At auxilio promisso, quod sperabant, destituti alii in Flandriam et Hispaniam fugerunt, alii in ipso bello extincti, alii exilium petere coacti fuerunt, alii vero, in servitio Regis Philippi terra marique pro fidei defensione tanquam milites insignes, militant. In Hiberniâ tempore belli ipsemet comes Desmoniae—Hiberniae prorex a Papa Gregorio XIII. creatus—cum duobus fratribus Joanne et Jacobo et unum supra viginti viri illustres ex sua familia mortui sunt. Ex familiâ Illustrissimi Jacobi Eustatii Baronis de Baltinglass, fratres Gulielmus, Gualterus et Thomas cum duodecim aliis nobilibus extincti. Ipsemet Baro in Hispania Sanctissime vita functus est. Multi et alii viri illustres ex aliis familiis et in bello, exilio et carceribus mortui sunt. Ex quibus multi sunt martyres gloriosi, alii adhuc superstites militant, ut dictum est.

MULIERES.

Multae mulieres simili modo passae sunt multa in multis regni partibus et in exilio, variaque tormenta, carceres, bonorum rapinas et similia de quibus pauca perstringam.

Dublinii quaedam nobilis vidua, nomine Matrona Ball, mater hospita et receptaculum Catholicorum magistra et Christianae doctrinae. Nam famuli et ancillae quae suâ domo ad alias partes tendebant vel ab ipsamet nobilibus postulatis dati fuerunt, tanquam periti scholastici ex optima Schola missi non suos solum conservos et conservas, sed et aliquando et saepissime haeros et dominas Christo lucrati sunt. Haec vidua filium habebat haereticum pro cujus conversione continuo fere lachrymosas fundebat orationes, multos Catholicos Episcopos, sacerdotes aliosque literatos opera data clam in domum suum vocabat, et postea filium ad convivium invitabat, ut saltem eorum conversatione, orationibus, praecipue disputationibus—tanquam altera Monica—filium ab haeresi revocaret. Hujus rei sum oculatus testis. Sed induratum cor illius, incapax disciplinae mansit. Mater tamen non cessabat, et per se et per alios pro eo orare et propterea semper habebat domi Sacerdotem Catholicum, qui pro se suique filii conversione quotidie Deo Patri aeterno sacrificium offerebat. Quam ab causam, saepe accusata, et ab haereticis capta fuit, nonnunquam et tempore missae, unâ cum sacerdote

celebrante apprehensa est; et cum eodem sacerdotalibus induto paramentis, publice per plateas, ad carceres perducta, et quamvis hoc modo, plures calices et paramenta perdidit—pecuniis nobiliumque auxilio e custodia publica dimissa—tum non omisit alia paramenta procurare, singulisque diebus clam sacrum audire. Tandem ejus filius, de quo superius facta est mentio, praetor sive civitatis gubernator factus, inhumaniter, propriam matrem, infirmam, senio confectam, ambulare non valentem, eo quod in sua sancta consuetudine, et fidei professione perseverabat, e domo sua extrahi fecit et quodam instrumento quasi feretro ignominose ad carceres per haereticorum ministros portari curavit ubia ministris mulieris animus, Jesu Christi fide speque munitus, omnia patienter sufferebat. Ad extremum, carceris squallore, laboribus infirmitatibusque, aliisque incommodis affecta Christianae et vere Catholicae mulieris relinquens exemplum obdormivit in Domino circa annum 1584.

Margeria Barneval virgo nobilis, sed virtute nobilior, a teneris annis suam virginitatem Deo dedicavit, et circa trigesimum aetatis suae annum a quodam Catholico Episcopo, velo benedicto secundum antiquam Hyberniae consuetudinem velata fuit et inter honestas castasque mulieres et devotas virgines versabatur. At cum res haec Archiepiscopo Dubliniensi a quodam exploratore defertur eam apprehendi curavit et ad carceres perduci. Deinde post aliquot dies coram se suisque haereticis ministris praesentari voluit eamque interrogavit: "Cujus es? Quod tibi nomen? Qui parentes?" Et ad haec categorice respondebat. Tunc subjungit, "ergo es nobilis;" tacuit illa. Iterum interrogavit: "Quot habes aetatis annos?" Respondit 33. "Virgo an nupta es?" "Virgo," ait. Tunc blasphemando et jurando, ait, impossibile est quod femina nobilis, robusta et formosa, 33 annorum sit virgo. Cui illa miror tuam dominationem jurejurando tale quid affirmare. Nam homines non possunt impossibilia facere. At ego femina cum sim minoris potentiae, usque hodie virginitatem semper servavi, eamque Deo dedicavi, quod si impossibile fuisset, facere non potuissem. His et similibus rationibus victus utcunque superintendens de religione quid sentiebat, eam interrogavit: religionem—inquit illa—et fidem Catholicam quam tenet Sancta Mater Ecclesia Catholica Romana, credo et fideliter profiteor, et in ipsa morituram me spero; tum superintendens ira et furore plenus videns quod nullo aut tormenti metu, aut carceris acerbitate vel verborum levitate a proposito deterreri posset ad carcerem reduci eam jussit, ubi de novo ejus constantia multis modis tentabatur sed immobilis

in sua sententia perseverans, parata ad omnia tormentorum genera pro fide Christi toleranda mansit. Post multos, vero, dies, parentes et amici ejus cum et nobiles et divites essent, cum custode carceris tantum precibus et pretio fecerunt, ut clam illam permisit exire, et interim cum quodam nauclero Gallico qui casu in portum Dublinensem appulerat et illico Gallias versus navigaturus erat tractabant, ut secure illam cum ancilla etiam Deo dedicata, nam et ipsa virgo erat, in civitatem quae vulgariter St. Malos transveheret—ea enim civitas fortis et bene murata est—et tunc pro majore securitate singulis noctibus, multi sanguinii et feroces canes tanquam vigiles sive custodes extra portas mittebantur; qui saepe homines nocturno tempore ad civitatem accedentes devorant de quibus in ipsa navi saepe loquebantur nautae. Virgo igitur cum ancilla sua—parva quidem, navim ingrediens, patriam, parentesque Deo commendavit, vela dabat laeta; et post aliquot dies, navis nocturno tempore desideratum portum appulit— et nauclerus cum suis—duobus ad custodiendam navim, cum illis duabus virginibus relictis—in terram se contulit virginibus promittens se summo mane reversurum. Circa primam noctis horam homines illi in navi relicti a daemone instigati virgines violare tentabant, quae seipsas totis viribus defendebant voce enim magnâ clamantes auxiliumque adeo et Beatae Virginis Mariae postulantes illos expellebant. At post unam aut alteram horam iterum illas tentabant verbis. Illae vero omnino consentire nolentes ad verbera pervenerunt, nam sumptis funibus fortiter illas verberabant, putabant enim hoc modo se obtinere posse quod volebant. Virgines, vero, dum verbera acceperunt se Deo—Virginum sponso—vehementer commendabant, qui nunquam deest in se sperantibus. Suas vero sponsas ab illis infamis hominibus defendebat, nam, homines fatigati in cellulas suas secesserunt, relictis virginibus, et statim dormiverunt; virgo autem valde timens iterum ac tertio impetum et ancilla certior facta quod profunde dormiebant, vestibus suis et clamide quadam Hybernica valde crassa fortiter se funiculo perstringebat et ancillae ait, "Filia in nomine Jesu mittamus nos in mare Dominus enim Jesus nos liberabit—ne ab istis diabolicis hominibus violamur opprimamurque." Signo crucis se armantes, Deo, B. Mariae virgini et omnibus sanctis se commendantes in aquam se projecerunt. Ancilla vero virgini a tergo adhaerebat, et vestes illae miraculose Christi virginibus pro navicula inserviebant. Cum autem ad litus perventum est recordata est verborum de canibus et ait, "O mater timeo canes," cui virgo respondit, "Bono animo esto, qui nos ab haereticis et perditissimis hominibus li-

beravit et salvas modo in terra perduxit ipse et potest, et vult a canibus nos defendere, quod si non vult, melius est nobis cum nostra virginitate a canibus devorari, quam ab hostibus violari." His dictis, ecce canes multi velocissimo cursu in illos tendebant et jam ad ancillam quae perterrita retro virginem stabat, adsunt canes quorum major anteriores pedes super humeros virginis erigebat. Virgo, quidem Deo se commendans, timens ne canis guttur suum apprehenderet versum illum "Quoniam circumdederunt me canes multi" dicit et in lingua Hibernica verba aliqua manu tangens et indulgens canem protulit: mirabile dictu—canis ille relicta virgine ad alios canes conversus, et vultu et voce eos praeire fecit. Quem virgines pauperculae—tanquam a Deo sibi missum—sequutae sunt, ad portam civitatis usque ubi reliquam noctis partem tanquam custos fidelissimus illas custodivit: mane hora solita cives portas aperiunt, virgines cum canibus inveniunt, et novitate rei stupefacti, "Cujas essent? et quomodo illuc venissent?" interrogabant, vehementer admirantes quod a canibus non sunt devoratae; quid plura? Illas ad Episcopum—qui tunc in Ecclesia erat—perducunt manifestantes omnibus quomodo illas inter canes absque laesione aliqua invenerunt, et ut eas viderent, multi ad Ecclesiam concurrerunt. Episcopus, vero, per interpretem illas examinabat, et fideliter totam rem revelabant casu enim aderat quidam cives nobilis, qui ante viginti annos linguam Hibernicam et Anglicanam in domo patris dictae virginis didicit, quia Hiberni cum Gallis, praecipue illius civitatis magnum habent commercium, et Hiberni mittunt suos filios in Gallias, et Galli suos Hiberniam causa linguae discendae—hic nobilis, ut audivit virginis nomen eamque est contemplatus, et signo quodam eam novit, statimque et interpres, et advocatus ejus factus est, Episcopus, vero, dubitans, et rei certitudinem scire cupiens, vocari fecit Nauclerum, deinde viros in nave relictos, et diligentissime ut decet in re tanti momenti, omnes sunt separatim examinati. Nauclerus ea quae novit, et quomodo parentes illius cum illo in Hibernia convenerunt, declaravit. Homines quidem qui illas violare tentabant cum verecundia, omnia ab illis acta contra virgines fassi sunt. Sed quomodo in terram descenderunt, penitus ignorabant. Quibus, ad virginum preces, indulsit praesul, et omnia supradicta accurate scribi fecit, et tanquam insigne miraculum in Ecclesia sua servandum curavit. Virginibus autem necessaria dabantur, quae post aliquot menses, ut vota sua d. Jacobo et aliis sanctis (voverant enim in tot tantisque periculis constitutae et divino auxilio incolumes semper evaserunt) persolverent in

Hispaniam se contulerunt, ubi ancilla posteaquam visitavit Sanctum Jacobum et nonnulla alia loca pia, febri laboreque consumpta migravit ad sponsum. Virgo, autem multis laboribus et itineris incommodis affecta, limina apostolorum religiose voti causa visitavit. Harum confessiones pluries accepi in Galicia postquam huc contingerunt; quae omnia supradicta mihi narrabant. Virginem postea Romae vidi et de supradictis quam diligentissime eam interrogavi quae omnia mihi fideliter ad Dei gloriam retulit; ab haereticis capta fuit anno salutis 1580 et anno 1583 mense Octobri Romam pervenit. In Hibernia vero, suo consilio et exemplo, multae virgines suam virginitatem Deo dedicaverunt quae caste et pie vivunt in hodiernum diem.

Multae et aliae mulieres, viduae, virgines, et matrimonio devictae ex provinciis Momoniae et Lageniae religionis causa cum suis maritis et parentibus in Gallias et Hispaniam fugerunt, et in illis regnis pauperrime vivunt.

Multi, adhuc, tum Ecclesiastici, tum utriusque sexus saeculares qui in ergastulis detinebantur, Dublinii et alibi in Hibernia causa fidei ad unum omnia sustinere parati sunt. Multi et in transmarinas partes et insalutatis amicis, se receperunt praesertim sacerdotes, pueri et aliqui tredecim vel quatuordecim annorum eligentes potius—absque ulla certa humana sustentatione—inter Catholicos cum puritate fidei Catholicae pauperculam vitam, quam inter suos parentes et amicos cum omnibus suis commoditatibus corporalibus versari.

XIII.

Letter of His Holiness Pope Clement the Eighth to King James the First in favour of his Catholic Subjects.

(From the Archives of the Irish College, Salamanca.)

Serenissimo Principi Jacobo Angliae Scotiae et Hyberniae Regi.

Magna sunt Jacobe Rex Sereniss[e]., magna et ad omnem posteritatis memoriam plane clarissima, quae fecit tibi is, qui magnus et potens est et facit mirabilia magna solus, qui Regum Rex est, Dominantium Dominus, per quem Reges regnant et qui Regna transfert, et sua divina Providentia, cujus dispositio admirabilis nunquam fallitur, quibus vult eadem Regna in Potestatem tradit atque ad-

ducit. Ipse enim omnipotens Deus, cujus natura bonitas, cujus Voluntas potentia, Majestatem tuam in Regno Scotiae inprimis nobili feliciter regnantem ad novum et amplissimum Angliae Regnum perduxit et te duplici corona insignivit, ut (quod in omni antiquitate eximium est et fortasse post tot saeculorum aetates in Britannia singulare) Tu unus totius nobilissimae insulae ditione potiaris et trium simul regnorum Angliae Scotiae et Hyberniae Rex potentissimus et nomineris et existas. Non haec sine Dei nutu et peculiari ejus numine evenerunt, quae a majestate tua penitus considerari, et suis ponderibus juste expendi, et quid propterea debeas ac pro tua prudentia optime intelligi non dubitamus: quinetiam sic de te nobis libenter persuademus te eo animo esse ut quae a Deo accepisti ad Dei potissimum gloriam et cum tuorum populorum tum communem Christianae Reipublicae tranquilitatem conferre statuas et concupiscas. Quare nos qui licet impares et immeriti a Deo tamen et Patre misericordiarum in hac sublimi specula collocati sumus, cum de tua hac tam ampla et magnifica Regnorum accessione accepissemus, majorem ea ex re, quam verbis facile explicare possemus, voluptatem caepimus. Regem enim tot naturae ornamentis insignem multo rerum usu et praeclara quadam animi lenitate et moderatione praestantem, longa rerum serie propugnatum, ea vero matre foemina lectissima natum, quae omni pietate se et Regalibus virtutibus enituit, Hunc tantum Regem Angliae et Scotiae praeesse et aequissimi imperii jura dare, non poterat nobis non esse multis nominibus perjucundum, praesertim propter Catholicos istos filios nostros in Christo dilectissimos, sic enim de tua pietate, de tua mansuetudine, de tua denique Regii animi magnitudine sentimus, ut nihil de te immite, nihil asperum, cuncta potius lenia, mitia et benigna a tua erga illos majestate expectemus: quinetiam praeter eam, quae tibi a natura ingenita est benignitatem, te nostrae commendationi, nostro desiderio, nostris postremo pro iis praecibus non parum tributurum, de te nobis certo persuademus. Facile enim voluntatem tuam de nostra aestimamus, et metimur, et quemadmodum conscii nobis sumus, quam egregie erga te afficiamur, et quo intimo sensu vera omnia bona et veram ex alto felicitatem cupiamus ita vicissim tuae in nos benevolentiae non unas neque obscuras significationes videmur perspexisse. Tuae igitur majestati novum Angliae Regnum cum faeliciter tum quiete, sincere ex animo gratulamur eamque rem tibi populisque tuis et rei Christianae universae fauste et prospere evenire ab eo, qui cuncta

attingit fortiter et disponit suaviter, summopere praecamur. Deinde a te enixe poscimus ut Catholicis, qui in Anglia regnisque tuis sunt, te ut hactenus fecisti lenem et mitem praebeas, neve quemquam in eos Religionis causa durius aut acerbius agere patiaris, quin potius afflictis praesertim Anglis permitte ut ex Superioris temporis acerbitate respirare et tandem post diuturnam tempestatem in tua clementia velut quodam tranquillo portu conquiescere liceat, quibus te Regem suum agnoscentibus, et omni obedientiae studio colentibus, illud unum fraudi ne sit, quod avitam et Catholicam Religionem retinent et profitentur. Cum immanes etiam illos et barbaros Reges populo Dei suos ritus suas caeremonias suorum denique majorum Religionem permississe exploratum sit, ut id nos ab humanissimo Rege et omnibus humanitatis artibus instructo impetraturos jure optimo sperare debeamus. Quod certe ita efficaciter a matre tua petimus, ut efficacius petere non possimus. Nos autem te florentem esse et ista regnorum tuorum amplitudine et gloria diutissime frui ita optamus, ut propenso etiam animo curaturi et pro nostra virili opera sedulo daturi simus, ne tua regnisque tuis pax, quies et tranquillitas ullo ex loco, ullave ex parte imminuatur aut perturbetur. Denique id tibi vehementer persuasum esse volumus, qui te liberosque tuos magis amet teque magis faelicem gloriosumque magis aveat quam nos esse neminem.

XIV.

Petition to the Marquess of Villena in Favour of the Catholics of Ireland.

(From the Archives of the Irish College, Salamanca.)

Marchioni de Villena pro Catholicis in Regno Hiberniae (anno 1604.)

Excellentissime Princeps,

Cum Hibernica natio constantissima semper manserit in Catholica fide retinenda, hujus suae constantiae testimonia et exempla praeter alia multa etiam alias demonstrata, duo recentia et valde publica notorium est per eam exhibita. Unum in ipso Hiberniae Regno quando intellecta Elizabethae reginae morte pleraeque passim civitates et oppida reconciliatis suis templis publicum in eis constituerunt Catholicae

religionis exercitium. In quo aggrediendo et tuendo quamdiu poterant, qua interea essent devotione in novum suum Regem repleti pariter sunt testati abundantissime Magistratus in foro inaugurationem ejus magna cum solemnitate et alacritate publicando: Cives ac populi in oppidis et agris passim ob eamdem laetitiam exultationis signa plurima exhibendo; Sacerdotes pro sacris altaribus et in divinis officiis pro eo publicas et devotissimas fundendo ad Deum preces: Concionatores Catholici e suggesto ad fidem ejus et obedientiam exhortando. Alterum exemplum paulo post secutum est in Anglia. Quo cum post ingressum novi Regis advenissent ex omnibus civitatibus et principalioribus oppidis Hiberniae complures oratores, ex quibus quatuor praecipui nomine totius Regni, inter alia quae Suae Majestati proposuerunt et apud supremum Angliae Concilium prosecuti sunt pro patriae suae instauratione et salute adeo constanter egerunt pro Catholicae religionis exercitio etiam publico ibi concedendo, ut quamvis iidem quatuor oratores ex mandato Concilii capti, custodiae traditi in turre Londinensi ibique detenti usque ad unius ex illis mortem, tamen in petitione ista semper perstiterunt quousque verbo Regio promissum eis fuit neminem in Hibernia pro religionis causa molestandum quod et ab eodem Concilio Angliae postmodum approbatum. Unde interim satis libere et notorie illic Catholicae religionis exercitium tametsi extra templum frequentatum, quousque tandem in mense Julio proxime elapso currentis anni 1604 Praeses Australis Hiberniae Provinciae, quae Momonia nuncupatur, molestare eos est aggressus, quaesita primum occasione ex recurrente tunc in festo D. Jacobi. Apostoli anniversaria solemnitate inaugurationis Regiae. Ad quam celebrandam cum Magistratus et populi in ejusdem Provinciae civitatibus pro affectu suo in praesentem Regem devotissime et fidelissime omni qua poterant pompa concurrissent nihilominus ab eodem Praeside ex eo solum capite quod cum se Catholicos profiteantur nollent contra conscientias suas in officiis ecclesiasticis cum Sectariis communicare, tractati sunt indignis illis modis qui describuntur in informatione hic adjuncta, transmissa ex Hibernia 25 die sequentis Augusti. Deinde idem Praeses ulterius progressus contra religionem edictum quoddam suum et Concilii Momoniae contra presbyteros omnes ejusdem Provinciae eorumque receptores et fautores curavit publicari 17 die ejusdem mensis Augusti quod et vigessimo post die coeptum est mandari executioni cujus etiam authentica copia hic adjungitur. Quia vero ista omnia existimantur attentata sine speciali ullo mandato

consilio aut consensu Regis Angliae, imo non cum ea providentia et cura quam officiales ejus adhibere debent, ne affectio illa et devotio minuatur quam Hibernica natio semper habuit singularem erga personam S. Majestatis et antea et postquam a Deo ipsis datus Rex: tantum ut Praeses suum inde faciat commodum tametsi id hoc tempore nimis incommode quaeratur. Quia licet qui sic affliguntur quocumque possunt pretio conscientiarum suarum vexationem libenter redimerent tamen in regione adeo exhausta bello, fame et peste non poterit inde ad Praesidem emolumentum magnum accedere. Idcirca ineunda est aliqua ratio commoda per quam haec ipsa ejusdem Regis Majestati tempestive innotescant. Quare cum ea videatur futura maxime pro gloria Dei, pro salute et solatio ejusdem Nationis, pro honore Catholici Hispaniarum Regis et pro satisfactione Regis Angliae postquam inter eosdem duos Reges tamdiu exoptata pax coaluit, ut per Suam Catholicam Majestatem Regi Angliae communicentur haec et pro remedio adhibendo commendentur. Ud id fiat ordinate quandoquidem certior de iisdem informatio missa est ad urbem hanc in qua Excellentia Vestra Catholicae Majestatis nomine residet et oratoris munere tanta cum prudentia fungitur Visum est inprimis eidem Excellentiae Vestrae haec omnia praesentare eique supplicare ut ad Catholicum Regem et Concilium Hispaniarum ea transmittat, oratoris qui ea praesentat nomine rogando ut ex ordine S. Catholicae Majestatis ulterius transmittantur in Angliam ad suum illic oratorem cum mandato ea ut praemissum Regi Angliae communicandi et commendandi tanquam quae scire et quibus remedium adhibere ejusdem Regis tantum interest quantum est Hiberniae regnum in pace tranquilitate fide et devotione erga eundem suum Regem conservare. Ubi cum omnes fere sint Catholicae religionis et professionis etiam persuasum habent titulum quo Reges Angliae dominium in eos acceperunt esse ut ejusdem religionis jura inter ipsos illibata et integra conservent juxta litteras hac de re datas ab Adriano quarto Pontifice Maximo quae anno superiore inter alias historias ex Anglia ad id missas Francofurti sunt impressae. Unde cum ex praetextu edictorum sive statutorum quae contra Catholicos in Anglia forte facta sunt aut publicata, non debeat peti exemplum similia in Hibernia condendi aut edendi. Accedit quod cum in Anglia sit praesens ipse Rex qui pro prudentia sua et authoritate potest suspendere aut moderari executionem ejusmodi edictorum et statutorum quae pro alia illic hominum et rerum conditione contingit emanare, si in Hibernia permittatur ejusdem officialibus statuere et

publicare similia, verendum est ne pro eorundem etiam libidine et cupiditate sequatur executio neque subditis tolerabilis, neque Regi honorifica. Utrumque ut evitetur causa est quae movit ad praemissa proponenda et petenda.

XV.

Letter from John Mushe, an English Priest, to His Holiness, from London, 26th of June, 1605.

(From the MSS. of the Altieri Family, Rome.—VII. F. 3.)

Beatissime Pater, ...

Rex antequam ingressus est Angliam et in ipso etiam introitu soepius pollicitus est se nullam prorsus velle persecutionem movere aut molestiam Catholicis Anglis inferre ob causam Religionis. Sed nihilominus in primis regni comitiis omnes iniquas illas leges ultro renovavit et confirmavit denuo quas Elizabetha antea sanxerat in perniciem Catholicorum et exterminium Romanae fidei. Sed et eis etiam nonnullos adjecit articulos qui graviorem saperent crudelitatem.

Deinde ut Catholicorum animos inani diutius protraheret et ludificaret spe, judices provinciarum vetuit leges in Catholicos exequi. Hac insolita principis clementia et temporum tranquillitate plurimum laetabamur omnes, meliora etiam sperabamus et mirum in modum indies augebatur Catholicorum multitudo.

Haeretici interea furentes frementesque acriter instabant ut leges executioni mandentur. Rex tandem datae fidei et promissorum vel oblitus vel poenitens, et ne videretur diutius a vestigiis sanguinolentae Reginae praedecessoris sui deviare, aut haberetur apud haereticos in persequendo Catholicos et promevendo haeresim tepidior quam olim illa impia fuerat mulier, ecce oscitantibus nobis et nihil minus cogitantibus sub mortem Clementis Octavi in asperrimam prorupit persecutionem. Haereticis ultro laxat crudelitatis habenas: Catholicis palam dura diraque omnia minatur, fremit, jurat, omnibus maledicit, cunctos devovet, tandem imperat ut ubique asperrime tractentur, ut ditiores octoginta scutata in singulos menses fisco pro mulcta denuo persolvant, ut pauperiores et qui solvendo non sunt omnibus statim bonis mobilibus et duabus tertiis partibus rerum omnium immobilium summa vi priventur; ut cujusque sexus Catholici in arctis-

simos ubique carceres conjiciantur, ut diligentissime exerceantur inquisitiones ne scilicet unus in regno Catholicus evadat magistratibus incognitus. Hactenus quidem abstinuit a sanguine sed facti videtur poenitens: nam provinciarum judicibus mandavit ut nemini parcant sed leges sanguinolentas saevissime exequantur in Catholicos. Fertur tam Regem patrem quam filium principem jurasse effecturos brevi se, ut prae inopia et fame omnes Catholici rodant carnes suas. Certe, Beatissime Pater, tanta numquam hactenus visa est in Anglia persecutio, numquam tantus timor invasit Catholicorum animos, numquam Ecclesia nostra tantam passa est calamitatem, numquam tam diligens facta inquisitio, numquam minor spes evadendi ultima supplicia et totius Ecclesiae nostrae eversionem. . . .

Londini, 26° Junii, 1605.

JOANNES MUSCHIUS, presbyter.

XVI.

"LITTERAE ANNUAE" FOR THE IRISH PROVINCE OF THE SOCIETY OF JESUS, A.D. 1609.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE, SALAMANCA.)

LITTERAE ANNUAE A PATRIBUS IN HIBERNIA AD R.P.N. GENERALEM, ANNO 1609.

Anno 1608 emenso, quaedam patrum nostrorum ad Dei gloriam et eclesiae gesta perstringenda sese offerunt: quibus proclive sit conjicere non defuisse socios muneribus, nec munera sociis.

Ac inprimis, quantumvis a fuga istorum procerum ad vos, non ille fuerit fervor, ac furor haereticorum in Catholicos qui esse consuevit; quin potius quaedam suspensa coniventia; dum forsan explorent quantum ab elapsis illis proceribus extimescere vel non extimescere debeant: attamen temperare sibi tantisper genius ille Calvinisticus nequivit, quin duos Sacerdotes alterum Dublinii, alterum in Septentrione morte affecerit: duos etiamnum in turri Dublinensi ergastulo compegerit: Ludimagistrum catholicum praelectione ac libertate privarit: alios sibi refractorios excommunicarit: et quia ab illa censura absolvi ab illis noluerint, aliquot mensium carceribus mulctaverit. Sed ex ipsius proregis ad cujusdam oppidi magistratum 13 Septembris

ipso hoc anno litteris, quam inviti abstineant a sanguine et direptione Catholicorum non erit obscurum.

'Scripsi (inquit) in favorem vestrum ad regem in Anglia, conciliumque quod certe minime fecissem, si tunc intellexissem quae postea ad me fuerunt perlata: permisistis conventiculum Sacerdotum, et aliorum similium seditiosorum sociorum (qui sibi perpetuo vindicant tanquam proprium, ut sint instrumenta infaelicitatis vestrae et vexationis), celebrari in oppido vestro, postquam obeundo Waterfordiam et vicina loca, disseminassent seditionum et pravarum dispositionum zizania animis miseri gregis qui ipsis adhaeret, imponentes. Hoc obstinate facitis contra suae majestatis aedicta: ita in Deum, regem et patriam delinquitis. Si ergo de hujusmodi synodis deinceps inaudiero, non excedetis solum favore meo erga vos comperto verum etiam tam gravis contemptus adhibebo cui non facile erunt ferendo authores remedium.'

Ex quibus liquet esse semper causam cur caute ambulemus et hanc qualemcumque tranquillitatem, non ab amore sed timore profectam. Hinc ad ea quae viri interea perpetrarunt; ac inprimis, quod Dei gratia est, bene inter nos et Saeculares Sacerdotes convenit; quorum proinde opera tam propter paucitatem nostrorum quam ut ipsis opitulemur libenter utimur, aliquando aversos ex contemptu ab illis poenitentes saepius iisdem subjecimus. Dissidentes (venia tanto bono petita, quanto scandalo rixatum fuit) conjunximus. Vicarium quemdam generalem falsi, ut putamus, criminis, quidam nobilis lingua procaci insimulaverat. Pater hunc adorsus, quanto se crimine obstrinxerit, quamque severas poenas a coelesti vindice ipsum expectare oporteat, edocet, ni et suae animae, et alterius aestimatione consulat. Cui cum pertinaciter primum restitisset, ad extremum tandem iis praesentibus ad quos criminationis aura affluxerat, crimen totum revocavit, et flagitii veniam non difficulter exoravit, ita ingenti malo divina ope est itum obviam.

Fuit etiam aliis pacificationibus insignis hic annus. Duae inprimis dispendiosae lites de terminis ac agris, duae inter conjuges ad divortium spectantes, una inter patrem et filium, una inter fratrem et sororem, una inter nurum et socrum, inter alios vero plurimae et maximae (ut saepius res ad arma spectaret) diremptae: in quibus extinguendis ea nostrorum habetur industria et aequitas, ut singulares pacis arbitri passim reputentur.

Mortuus est hoc anno vir equestris Richardus Shee qui longam aetatem vivens multis implicitus discordiis, tandem patris cujusdam praecep-

tis instituendum sese commisit: placuit patri ut antiquissime omnium in animum suum districto unius mensis subintraret: Deinde ad altare munus suum tantisper deponeret, donec universis fratribus quibus aliquando immerito iratus aut iniquus fuerat, reconciliaretur, et cuique suum (quod haerede presente ut testis esset paterni exempli ac imitator, prompte fecit) restitueret, tandem cum tantum superesse videretur imprudentiae cujusdam palinodia ex qua non leve praeter sententiam ipsus et unde potius bonum praesumpsit, obortum est scandalum; hanc quoque ipso natalis Domini die coram magistratu multisque nobilibus cum maturo animi sensu recinuit, obtestatus universos ut non tam damni imprudentem reum quam pudibundum culpae poenitentem sequendum sibi judicarent: animum erga Deum proximumque depravatis jam affectibus depurgatum, voluit divina ut assolet benignitas coelesti tam erga se, quam erga proximum amoris ardore locupletare; cujus fulgentissimae ecce scintillae, pertaesus vitae toto nisu mentis sursum ferebatur, et confessione facta, et repetita, eidem patri, terrena omnia fastidiebat, atque hinc insigni domo pauperibus extructa magnam insuper alendis illis frumenti copiam una cum aurea cathena quingentorum amplius aureorum praetio legavit. Aliis item pauperibus praeter frumenti 20 cados seu metretas, 24 insuper vestes et 5 ovium greges decrevit; virginibus 160, viduis denique ac pupillis 800 aureos testamento ordinavit. Sacerdotibus etiam in annos singulos 80 aureos nuncupavit. Debitoribus qui vix erant solvendo 400 aureos condonavit. Villicis bello pesteque depauperatis tertiam debitorum partem remisit. Cumque Societati apprime studeret, velletque subvenire antequam quod ejus causa meditabatur potuit ex animo efficere, subito pater (ut est necesse in tanta paucitate operariorum et messis copia) ad aliorum necessitates importune urgebatur, nec prius redire potuit quam optimus dominus optima sui parte ad coelos evolasset. Rediit tamen tempestive ut una cum socio justis parentaret. Et quidem talis ab utroque de ejus virtutibus habita est concio, ut unus e vestigio jurejurando praeciperet se 400 pauperibus erogaturum aureos, plerique item firmiter proposuerant majori se in pauperes misericordia usuros; quatuor denique qui tanto inter se prius odio exarserant ut utrinque ad arma proruerent in pacis foedera consenserunt.

Quo ingenti ex concionibus proventu inducor ut alios earumdem fructus eadem opera carpam atque delibem. Ad eas a populo famelico (qui jam primum isto pane filiorum pascitur) magna distantia, magno confluxu, magna Vitae emendatione accurritur, ad unicum quidem patrem

non nisi doctrinam tantum Christianam edocentem omnino 12 pagorum incolae se effuderunt. Concionibus tribuantur repetitae a 40 annis confessiones, rerum mala fide detentarum publicae ac privatae restitutiones, suspiriorum, ejulatuum, lacrimarumque profusiones, tanta ad Sacram Synaxim concursatio, tanta morum in melius commutatio, tanta sobrietas post tanta passim ad aequales haustus certamina, tot preces post tot blasphemias ac juramenta ac obscoenas cantiones, tanta concordia post tot duella, tanta denique (ut reliqua quae uspiam concionibus efficiuntur praeteream) castimonia post tantam luxuriam—unum pro mille testimonium esto, quod ex concione unica de foeditate ac gravitate peccati, octo simul, et omnes fere conjuges qui in publico adulterio vel diu vel semper impiissime vixerant, peracta publica poenitentia, magna admiratione omnium, magna gratulatione plurimorum, magno testimonio misericordiae divinae, et populi istius ad frugem (si existant qui illos sollicitent) propensionis, a priori vita in aliam eamdemque exemplarem se transtulerunt.

Baro quidam, vivente propria uxore, sed adulterii suspecta, filiam haeretici cujusdam (qui ab alio genero suo praedicante, ex doctrina Lutheri et Confessionistarum, licitum id esse parti saltem innocenti, didicerat) sibi copulavit, ex qua et proles suscepit: magno conatu ac sudore impium hoc conjugium assignata dote qua mulier honeste vitam toleret rescissum est; ita ut jam non obstante apud populum infamia, ille restitui, illa acquiri se ecclesiae gaudeat. Nunc veniamus ad haereticos nostros, spectatores tantarum ab iis indies defectionum ut quid agant nesciant. Duo socii excursione una ad quinque septimanas praeter reliqua quae perstrinximus lucra, sex saltem alios, duos vero ministros ad fidem reduxerunt. Hinc de reliquis toto anno per alios ab haeresi traductis proclive est conjicere.

Interim in Collegio suo Dublinensi hoc anno, exclusis omnibus qui impugnent, theses de Romanae Eclesiae Aposthasia fanatici proposuerunt invitatis prorege, cancellario, caeteroque haereticorum grege ad nobilem disputationem cohonestandam. Sed furoris tanti poena fuit furor, ex praecipuis enim unus repente evasit phreneticus, qui statim clamosissime multum in regem religionemque bacchatus, totam disputationem interturbavit: non evasurus ob laesam Majestatem suspendium, nisi publica aucthoritate obediens renuntiatus fuisset. Forsan non injucundius quod sequitur.

Paschale ultimo Waterfordiae coenam Calvinianam jam in mensa minister proposuerat quam volebat distribuere finita praedicatione.

Cum tandem perorasset coenam oblatam quaeritans totam a cane cujusdam Catholici consumptam deprehendit, furere etiam hinc licuit, interim solus canis ex Calvini coena se illo die refecit, coeterorum omnium mentibus perturbatis. Quod vix credatur, evadunt aliquando ministri praeter omnem consuetudinem Jesuitarum encomiastes eos esse eruditos, cathechismum vulgari lingua docere, magno reipublicae bono multa furta impedire, restitutiones indicere, abusos tollere, et in melius paucis annis totum regnum deduxisse confitentur.

Sed ab his, ad alia, et ab illis ad finem istarum litterarum transeamus. Vir nobilis grave aliquod designaverat flagitium ; eum noster corripiens acrius, quo afflatu incertum, sed certo aliquamdiu eventu, sterilitatem inter alia multa illi praedixit, tandem ad eundem patrem facti poenitens rediit, multis lachrymis ac precibus efflagitans ut maledictionem benedictione commutaret, ac thalamum insuper benediceret ; novit pater mutare sententiam, cum reus novisset mutare vitam, obsequutus ergo viri disiderio, paulo post uxor concepit, peperitque sobolem. Puerpera partus doloribus accerbissimis cruciabatur. Ad patrem misit qui remedium si quod haberet suppeteret, misit pater sacras reliquias ; quas pie deosculans, ac devote sibi applicans, dolore omni, ac paulo post toto onere enixa filium sublevata est.

His et similibus nostris officiis, totus populus est nobis addictissimus non sine quorundam tamen invidia. Quod Jesuita dicit, nefas censetur improbari, cum in aliquem locum demigramus, pia ambitione inter se contendunt quis nos hospites habebit, et non aliunde offendimus magis, quam quod ad unum potiusquam ad alium (quod tamen necesse est) divertamus. Alias quae Deus per nos operari dignabitur pari brevitate exponemus.

XVII.

Short Account of the Present State of Ireland, sent by the Archbishop of Cashel, some Fathers of the Society, and other grave Persons, this year, 1612, to the Superiors of the Irish Seminaries in Spain.

(Translated from the Spanish Original Text, preserved in the Archives of the Irish College, Salamanca.)

In July of last year, 1611, a new and furious persecution commenced against the Catholics of this Kingdom, excited principally by two heretical bishops, the one a Scotchman called Knox, the other

an Englishman named Babington, whose miserable end became soon after notorious. The one died suddenly, and the other was lost at sea, after they had satisfied their rage on an Image of Our Lady renowned for its miracles, which was the pride of the Christians of that part of the country which it adorned. This image the heretical bishops twice cast into the fire with their own hands, for none of their servants would venture to do so, and it came out on both occasions as safe and sound as ever. They then bored holes in it which they filled with chips and tar, and then our Lord permitted it to burn, repaying the miserable bishops for this great sacrilege with the deaths mentioned above. Others write to say that an arm of this image has been saved, which the Catholics carried off, while the heretics carefully scattered the ashes of the image lest anyone might collect them. This happened last September, 1611.

The native and Catholic magistrates, and other ministers of justice, have been deposed from their offices, and declared ineligible for any other under Government, for refusing to take the oath of the supremacy of the King over the Church, and absenting themselves from the sacrilegious meetings of the heretics; others are in prison, and the lives of many of them run a great risk. Cruel edicts have been published against the Catholics, and particularly against the alumni of the foreign seminaries, their parents, relatives, and friends, as also against all such as contribute to their education. In opposition to your colleges the heretics have established various schools, though till lately they had closed the door of all such establishments, and have placed heretical masters in them to corrupt the children from their tender infancy.

As to the noblemen and gentlemen, they annoy them in many ways, inspecting their written titles, and raising difficulties and objections to them, no matter how legally they may be drawn up, that they may by this means and through vile calumnies deprive them of their lands and possessions; and whoever does not submit to this must take out new writings made to the taste of the heretics and subject to a thousand penalties and nullities. Openly, and without disguise, they seize the lands of many who can prove the long possession of them by their ancient Irish families; and if they spare their lives, they think they show them great mercy, though they condemn them to exile, and prohibit their return under the penalty of death.

Many apostate families from England and Scotland come over to

these lands which the heretics divide among them, and one of the conditions they impose is, that they must take the oath of the supremacy of the King; and in this way they have peopled the possessions of the illustrious princes and Catholic Earls O'Neill, O'Donnell, Desmond, Maccarthy More, O'Rorke, Maguire, &c. They have also seized the counties and baronies of the De Burgos, O'Sullivan, O'Moore, O'Connor, O'Keenans, and others who took up arms against the heretics, and joined the forces of his Catholic Majesty in the wars which lasted many years, in which they inflicted severe losses on the English.

Though the heretics are so anxious to extend their sect and draw people to it, yet when they find any priest weak enough to come over to them and leave the Christian religion, they regard him with contempt, and look on him as a person of low sentiments and evil life, as was seen in the case of an English priest who, when offered the oath of supremacy, said he would take it, and added that he did not consider anyone a good and loyal subject who would refuse it, by which he scandalized the Catholics, and lost the good opinion of the Viceroy, who told the Chancellor that the man would swear anything, and he would not honour him with the oath.

Latterly, after harrassing the nobles, they have turned their hand to the merchants, whom they prevent from trading with foreign countries, allowing none but English to engage in this business; or if they permit any Irishman, it is only on condition of halving the profits with the King.

The object of the English in all these injuries is no other but to destroy the spirit and energy of the Irish, and compel them to become fugitives and leave their lands, or, remaining, to make them crouch in subjection like slaves, and thus root out the Catholic faith. To this end also they closed all the schools and places of study, exiling or murdering those who taught in them if ecclesiastics, removed the magistrates, prohibited the lawyers from pleading, and substituted in the place of all these, not persons better qualified, but the scum of society, who one and all rob the Christians, and in many instances murder them; so that not only the gallows are crowded with Christians, but even the trees are loaded with them, the lasting proof of the mad hatred and cruel tyranny of their enemies. All this, though occurring daily, is more marked at the Quarter Sessions, when they thus punish those who committed no other crime but that of harbouring priests in their houses.

What keeps everyone in a state of intense suspense is the fear of the approaching Parliament, which is to assemble after St. John's festival, in which the heretics intend to vomit out all their poison, and infect with it the purity of our holy religion, and it is expected that things will take place in it such as have not been seen since the schism of Henry VIII. began.

The wickedness and cruelty of these people may be seen in the Martyrdom inflicted the 1st of February, this year 1612, on the Bishop of Down, Cornelius O'Doveny, of the holy Order of St. Francis, at the age of eighty years and thirty of episcopacy, together with his chaplain, an Irish priest. In this Martyrdom they did not observe the ordinary course of justice, for though the jury should be composed of natives, out of the twelve there was only one Irishman, and he declared that he did not understand what was said, nor agree to the verdict, and the law is that if all do not agree the verdict is null and void. But notwithstanding all this, they were condemned to be dragged at horses' tails and hanged, to have their hearts and bowels burned, to be quartered, and to be left on the roadside to become the prey of the birds of the air and the beasts of the field. They could not find a native to act as hangman in spite of the rewards they offered, and so an Englishman had to perform the duty; nor did any Irishman take part in the proceeding.

The reason they assigned for the death of the bishop was that he was an accomplice of the Earls O'Neill and O'Donnell and others, who with the authority and approbation of the Pope, took up arms in defence of the Faith, aided and assisted by the Catholic King—an old artifice of persecutors to get up charges of treason and conspiracy against the Christians to cover their own malice and wickedness and their hatred of the Church, of which the cruel decrees and edicts issued here are more than ample proof.

They made enticing promises of wealth and honours to the holy Bishop if he would acknowledge the supremacy of the King, and attend their sacrilegious meetings and ceremonies, to which, like another Polycarp, he answered :—" How do you ask me to offend God, now in my eightieth year, when I have served Him so long, and He has always showered blessings on me in innumerable ways ? On other occasions He rescued me from your hands, and brought me out of the prisons in which I have lain several times. A very little life now remains to me, but if it were ever so long, it is all due to Him, and I offer it to

Him now with whatever kind of torments you may be pleased to deprive me of it." At the gallows he delivered a devout and fervent discourse with a serene and peaceful countenance. The people went on their knees to get his blessing, which he bestowed on them, and then they struggled to get a bit of his garments, which the blows of the soldiers could not prevent them from seizing; and they would certainly have rescued him from their hands if he had not prayed them not to deprive him of the crown he had so long earnestly desired, and to remember that his rescue would entail evils on them and do him no good. He exhorted them to perseverance in the Faith and in obedience to the Roman Pontiff, through torments, loss of property, and even death, and placed before their eyes the eternal reward, the end of all sacrifices. When he was mounting the scaffold, the people raised a terrible wail, and shed copious tears, and uttered such tender laments that even the executioners were softened. At that moment the clouds opened, and the sun appeared with a resplendent ring of reddish colour, which lasted till the butchery was over. That same night the Lord was pleased to honour his body with a miracle which was wrought on a paralytic, who, as best he could, crawled to it with reverence and faith, and as soon as he touched it was cured. In the end the Catholics carried off the body in spite of the soldiers.

XVIII.

Letter from the Rev. Richard Conway, S.J., Rector of the Irish College in Santiago, on the Martyrdom of Dr. O'Devany, Bishop of Down and Connor: written in 1612.

(From the original Spanish Text preserved in the Archives of the Irish College, Salamanca.)

In the month of May, 1611, the English heretics in Ireland seized in an island, which is in a large lake in the province of Ulster, the Bishop of Down and Connor, an old grave man, and a friar of the Order of St. Francis, and brought him to Dublin, the capital of that kingdom, where the Court resides, and locked him up in the Castle. At the same time, or the June following, they seized, in the city of Cork, a priest called Patrick Loughran, and brought him to the same

city and Castle of Dublin. From that time to the end of January, 1612, the Ministers of the King did their best to induce the Bishop and the priest to abandon the faith, sometimes with praise and promises, other times with threats, and again with the offer of bishoprics and benefices; but, seeing that nothing of all these things moved these servants of God to accede to their desires, they fulminated charges against them, accusing them of treason to the Crown of England, and with assisting the Catholics at war by saying Masses and administering the sacraments to them; but they could find on other crime in them. Sentence of death was pronounced against them, and the 1st of February of this present year they were brought to the scaffold. The Bishop was in a vehicle drawn by horses, and he said he went much more comfortably to death than his Master, our Lord Jesus Christ, who had to walk on foot and bear the weight of His cross.

Along the road by which they went there was a multitude of people of all degrees, such as was never seen at such a spectacle before; and the Catholics, despising the danger, cast themselves upon their knees to ask the bishop's blessing, which he gave them to satisfy their devotion, and the blows and kicks of the heretics were not sufficient to deter them.

Two heretical ministers went along with the Bishop preaching to him, and persuading him to submit to the mercy of the Viceroy. He answered them again and again that he was too old, and had not a high enough estimation of their religion to allow himself to yield to their wishes, and abandon God, from whom he had received so much good. They arrived at the place of punishment, where the heretics had everything prepared. They made the Bishop mount the scaffold, and on every step of the ladder he paused to pray, and then he addressed the multitude, and the ministers of justice interfered with him, that he might not pervert the people. The heretical ministers told him to confess that he died for treason to the King, and not for his religion; he answered that he could not lie, and that he died because he would not abandon the Roman Catholic faith, and in proof of this that they had offered him his life and property if he would become a heretic. At this the ministers clamoured that he should be despatched at once, and prevented from talking. At this moment a courier arrived from the Viceroy, demanding of the Bishop to confess before the people that he died a traitor and not for his religion, but he gave him the same answers as he had given the ministers.

When he was thrown off, the whole multitude gave one great shout of anguish, and then the place became as silent as if there were not a man in it.

They took him down very soon, and from the cheerfulness of his countenance, they thought he was still alive; then they cut off his head, opened his body, and burned his bowels, and cut him into four quarters.

The head disappeared, so that the heretics could not find it, and such a crowd seized his clothes in defiance of the ministers of justice that they did not leave a scrap for the hangman, nor a toe nor finger on the feet and hands of the dead; and even a great quantity of flesh was cut off by the Catholics, and was kept, as also his blood, and the earth moistened by it, as relics.

The day was cloudy and dark, and as soon as the bishop got to the first step of the ladder the heavens opened, and the sun appeared the colour of blood, and continued so till the Bishop was quartered, and then the heavens closed and became more obscure and murky than before.

The priest was all this time in view of the spectacle. From the bad treatment he got in prison, and because he was sick, he appeared very thin; but he gathered so much firmness and courage that one would think he was never sick; and he commenced to exhort the people, and he was immediately stopped and put on the scaffold, to his great joy; and he said that the only crime they found in him was the exercise of his functions among the faithful, and for that he died. They cut short his speech, and he was thrown off, and, while yet half alive, his head was cut off, and he was quartered. The faithful collected with great daring his blood and garments, and did not leave a single hair on his head or face, without the heretics being able to prevent them. Their quarters were left there that night, and were guarded by the Catholics, and that night a Catholic, with a lame arm, was cured by touching the dead. The next day the city was emptied of people who went to see them and commend themselves to them, to the rage of the heretics, and the Viceroy ordered them to be buried in that place. The following night twelve Catholic youths disinterred and brought them to a decent place, where they are buried with other martyrs.

The Viceroy and Council heard of the grief of the people, and how they regarded them as martyrs. "If the people venerate them as

such," said the Viceroy, "I will soon give them plenty like them." This short relation I got from some Fathers in Ireland, and from a person who was present and saw with his own eyes what passed, and was of the twelve who disinterred them; he told me in this College of Santiago, where he is at present a student, on the 19th of this month, 1612.

RICHARD CONWAY.

XIX.

LETTER OF DR. LOMBARD, ARCHBISHOP OF ARMAGH, TO THE KING OF SPAIN, 9 SEPTEMBER, 1613.

(FROM THE MSS. OF ST. ISIDORE'S, ROME.)

REX CATHOLICE,

Quae Majestatis Tuae est benignitas in beneficiis passim erogandis ad Catholicam religionem sive conservandam ubi integra, sive restituendam ubi dilapsa, sive sustentandam ubi quassata, sive protegendam ubi periclitatur, sive defendendam ubi impugnatur, sive plantandam ubi ignorata, sive propagandam ubi annunerata, cum etiam ad Hiberniam se extendat utpote in qua regione plerique et qui praecipui sunt operarii laborantes in evangelio Christi praedicando in sacramentis Ecclesiae administrandis in reliquis Xtianae et Catholicae religionis ministeriis exercendis, illi in tuis ditionibus partim Hispaniae partim Belgii et tua ex magna parte munificentia enutriti, educati, et eo usque provecti, quod effecti sunt idonei ad ejusmodi sacra et salutaria munia obeunda; quam ingens sequatur hinc fructus spiritualis manifestum facit constantia Hibernorum omnis gradus atque conditionis in Catholica religione retinenda et confitenda. Ad quem fructum promovendum quia persuasum mihi est pergratum fore Majestati Tuae ut quod notanter confert suggeratur, idcirco ego servus tuus, qui et ipse a prima mea adolescentia in Belgio tuo in Universitate Lovaniensi educatus audeo me supplicem modo exhibere Majestati Tuae, submisse petendo ut postquam ex benedictione Dei in tuis ditionibus praesertim Hispaniae plures sunt Hiberni Juvenes qui ordinem sacrum Instituti S. Dominici sunt professi, aliique propositum habentes idipsum vitae institutum amplecti, dignetur Majestas Tua ex regia sua munificentia sive in

Hispania sive in Belgio assignare collegium seu Seminarium aliquod, in quo qui inter istos selectioris sunt ingenii in ejusmodi studiis et exercitiis instituantur quibus reddantur maxime idonei ad Catholicam religionem in patria sua Regione Hibernia conservandam, instaurandam atque propagandam. Id quod et Deo bonorum omnium auctori et remuneratori gratum erit beneficium et me obligabit ad instantius continuandum officium quo non cesso preces supplicationesque offerre Divinae ejus Majestati pro salute tua aeterna et temporaria pro pace et prosperitate regnorum tuorum et dominiorum pro secura et salutari stabilitate generosae suae sobolis. In quo Rex Regum me exaudiat.

Roma hac die 9 Septembris, 1613.

Majestatis Tuae
humillimus Servus,
PETRUS ARDMACHANUS, &c., &c.

XX.

APPOINTMENT OF A VICAR APOSTOLIC FOR DOWN AND CONNOR, 27 FEBRUARY, 1614, WITH A LIST OF SIMILAR APPOINTMENTS FOR OTHER DIOCESES IN IRELAND.

(FROM THE SECRETERIA BREVIUM, ROME.)

"Feria quinta, die 27ª Februarii 1614. In Congregatione generali Sanctae Romanae et universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico apud S. Petrum coram Sanctissimo D. Nostro D. Paulo divina Providentia Papa V. ac Illustrissimis et Reverendissimis DD. Cardinalibus, &c. Sanctissimus D. noster Papa deputavit Patritium Henratinum, Sacrae Theologiae Doctorem et Presbyterum Hybernum ex hac curia in patriam revertentem, Vicarium Apostolicum Dunensis et Connorensis Dioecesium in Hybernia, cum facultatibus solitis," &c.

[The Brief for Dr. Hanratty's appointment was expedited on 7th March, 1614, and the following is the minute of it preserved in the "Secreteria Brevium."]

"Dilecte fili, Salutem et Apostolicam Benedictionem.

"Ecclesia Romana foecunda mater filiorum, quae quos per Evangelium genuit, alit, instituit, et propriis admotis uberibus modo lac modo cibum subministrans omnes Deo lucrifacere intendit, in Hiber-

niae Regnum prospiciens et in Civitatibus et Diaecesibus Dunensi et Connorensi pastore destitutis propius intuens, eorundem populorum saluti non minus quam propriae invigilat. Quapropter ne grex ille dispersus et aberrans luporum faucibus penitus exponatur, de tua fide, prudentia, atque experientia plurimum in Domino confidentes, te in Ecclesiis et Diaecesibus Dunensi et Connorensi Apostolica auctoritate invicem aut alias perpetuo unitis in spiritualibus et temporalibus Vicarium Generalem et Officialem ac Nostrum et Sedis Apostolicae Commissarium ad Nostrum et dictae Sedis beneplacitum auctoritate Apostolica tenore praesentium facimus, constituimus, et deputamus," &c.

[On the same day a similar Brief was expedited, appointing the Rev. Luke Archer Vicar Apostolic of the Diocese of Leighlin.

The following appointments are also registered in the Archives of the Secreteria Brevium :—

June, 1619, Florence M'Carthy appointed Vicar Apostolic of the Diocese of Ross.

December, 1619, Robert Barry, of Cork, appointed Prothonotary Apostolic; subsequently, in May, 1620, he was appointed Vicar Apostolic of the Diocese of Ross.

In February, 1620, four Briefs were expedited, appointing Maurice Hurley, of Cashel; Richard Conald, of Ardfert; Malachy Queelly, of Killaloe; and Daniel Kearney, of Cashel, to the dignity of Prothonotary Apostolic.

In May, 1620, Richard Conald was appointed Vicar Apostolic of Ardfert and Aghadoe.

In August, 1620, Nicolaus a Sancto Patritio, a Carmelite friar, was appointed Vicar Apostolic of Elphin.

On 17th December, 1620, Robert Miagh was appointed Vicar Apostolic of Cork; and Thadeus Egan was appointed Vicar Apostolic of Clonfert.

On the 11th of March, 1621, Donatus Dowling was appointed Vicar Apostolic "Dioecesis Dariocellensis," *i.e.*, of the Diocese of Kildare.

On the 1st of September, 1621, the Brief was expedited appointing John Cullenan Vicar Apostolic ot Raphoe.]

XXI.

Litterae Testimoniales Vicarii Gen. Cassellensis, 17 Jun., 1621.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

Ut Sancta Sedes Apostolica, et alii, quorum interest, intelligant, cultum Dei Matri debitum etiam inter persecutionum flagella, et haereticorum insidias, non languescere, sed novis quotidie incrementis roborari ; eoque perspecto, congregationes, hisce terrarum in oris, ejus Nomini dicatas, ampliore gratiâ et favore prosequantur ; notum facimus, ac testamur per praesentes, aggregationem in hac sede Casselensi, sub Beatae Virginis patrocinio, et moderamine Patrum Societatis Jesu ab aliquot iam annis, foeliciter inchoatam, Praelatis, Sacerdotibus, et honoratioribus civibus constare ; eosque non solum diligentes esse suarum regularum observatores, sed alios etiam bonorum exemplorum igniculis ad pietatem accendere, et sensim pellicere ad Sanctissimae Matris clientelam. Quo fit ut Sacramenta, apud nos Confessionis et Venerabilis Eucharistiae frequententur iam saepius, quam, nostra quidem memoriâ, hactenus unquam ; pax inter amicos foveatur, inter dissidentes laeta reparetur, pauperes et asservati custodiis subleventur, animabus defunctorum, peculiari studio, parentetur, et alia id genus pietatis officia a sodalibus, et eorum imitatione ab aliis obeantur.

In quorum fidem ac testimonium has manu nostra et sigillo munitas dedimus, Cassellìae in Hibernia 27° Junii, 1621.

Daniel Kearneye, Decanus et Vicarius Generalis
Cassellensis ac Protonotarius Apostolicus.

XXII.

Brief of Pope Gregory XV. appointing Rev. John Gaffney Vicar Apostolic of Ardagh, January 14, 1622.

(From the Secreteria Brevium, Rome.)

[Rev. John Gaffney was appointed Vicar-General of the Diocese of Ardagh in the year 1597. Being specially commended to the Holy See for his zeal and untiring devotedness in ministering to the spiritual wants of the faithful, he was appointed Vicar Apostolic on the 11th of March, 1621, but the Brief of his appointment was

not expedited till the 14th of January the following year. In 1634 he wrote to Rome, petitioning to be relieved from the burden thus imposed on him, stating as his motive for this request, that he was now weighed down with years, and "had governed the Diocese for thirty-seven years as Vicar-General and Apostolic."]

DILECTO FILIO JOANNI GAUNEO PRESBYTERO HIBERNO IN CIVITATE ET DIAECESI ARDACHATEN. VICARIO APOSTOLICO.

GREGORIUS PAPA XV.

Dilecte Fili, salutem et Apostolicam Benedictionem. Ecclesia Romana foecunda mater filiorum quae quos per Evangelium genuit, alit instituit et propriis admotis uberibus modo lac modo cibum subministrans omnes Deo lucrifacere intendit, in Civitate et Diaecesi Ardachatensi Pastoris solatio destitutis propius intuens eorundem populorum saluti non minus quam propriae invigilat; quapropter ne grex ille sine capite dispersus aberrans luporum faucibus penitus exponatur de tua fide, prudentia atque experientia plurimum in Dno. confidentes, te in civitate et Diaecesi Ardachaten—in spiritualibus et generalibus Vicarium Generalem et officialem ac nostrum et Sedis Apostolicae Commissarium ad nostrum et dictae Sedis beneplacitum auctoritate Apostolica tenore praesentium facimus, constituimus et deputamus, Dantes tibi plenam et liberam facultatem et potestatem quod ea quae sunt jurisdictionis, non autem ordinis quae Epus. Ardachatensis si adesset tam ex consuetudine quam de jure communi ac etiam ex decretis Concilii Tridentini in utroque foro habere et exercere posset necnon cum speciali facultate omnes et quoscumque haereticos et schismaticos in Ecclesiae gremium revertentes absolvendi ac cum eis de fructibus quovis modo per eos male perceptis locis et usibus piis applicandis componendi, illosque si tibi videbitur in totum vel in partem condonandi, Ecclesias et quaecumque loca pia quam celerrime et debita cum diligentia juxta sacrorum Canonum et Concilii Tridentini dispositionem visitandi et reformandi, synodum celebrandi, curata et non curata beneficia servatâ formâ juris ac dicti concilii conferendi, coemeteria, oratoria, capellas et Ecclesias quascumque pollutas reconciliandi, paramenta et ornamenta omnia Ecclesiastica ad usum Ecclesiarum totius Dioecesis necessaria, non tamen vasa ubi sacra unctio adhibetur, benedicendi et consecrandi, dimissorias et commendatitias litteras ad omnes etiam Sacros et Presbyteratus ordines concedendi, &c., &c., cum facultate et substituendi tibi in casu necessitatis alium Vicarium cum simili vel limitata potestate, quem Vicarium Nos cum eadem potestate ex nunc constituimus.

Datum Romae apud S. Petrum die 14 Jan. 1622.

XXIII.

Letter of the Most Rev. Dr. Fleming, Archbishop of Dublin, to F. Luke Wadding, O.S.F., October 15, 1623.

(From the St. Isidore's MSS.)

[Dr. Fleming's appointment as Archbishop of Dublin was not published in Consistory till the 23rd October, 1623, but, as appears from this letter, had been decided on some time previously. For the details of his life, see "The Archbishops of Dublin," page 298 seqq. Duffy, 1864.]

Reverende admodum Pater.

Gratae tuae litterae gratiores fuissent nisi tristissimum ad me nuncium perferrent: mehercule nihil mihi gratius contingere potuit quam ita impense a tam cordato viro diligi; nihil tristius quam tali cura implicari: si honos censendus sit, plurimi erant me digniores: si onus, plurimi fortiores. Nec haec a me questa sunt aut beneficii extenuandi aut gratiarum detrectandarum ergo, quod longe alienum est a genio meo: sed quod me indignum tali honore et imparem tali oneri aestimem. Etsi is qui cordis mei arcana intuetur, novit quam nolim hoc curae mihi imponi: quia tamen et Patriae et ordinis interest humeros supponere non detrecto licet mihi plurimae molestiae et varia obloquia inde subeunda sint. Caeterum, Pater charissime, noveritis mihi hanc curam mihi male cessuram ob imperitiam id generis negotia tractandi nisi vos levamen et opem feratis: quam levi negotio adferre possitis, si negotium Dni. Plunquetti cordi et curae suscipere non gravemini. Vir est magnae experientiae, multae eruditionis, optimae vitae, nec habent adversarii in quo ipsum reprehendant, nisi quod postposita ipsorum amicitia ordini nostro adhaeserit, seque pro eo murum firmissimum posuerit: dignissimus proinde est cujus dignitatem tueamini et promoveatis: Illmo. Cardinali a Trejo per epistolam et gratias referam et quidquid in me est obsequii gratus vovebo. Hoc ipsum a V. R. fieri meo nomine, etiam atque etiam peto. Ut V. R. studium semper agnoscere sum paratus, ita eam et ordini et omnibus de eo bene sentientibus incolumem tueri Deum obnixe deprecabor.

Lovanio, 15 Octobris, 1623.

Vrae Rev^dae. Pater^tis. addictissimus

Fr. Thomas Flemingus,

electus Dublinen. Archiepus.

Rev^do. Patri Fr. Lucae Waddingo,

S. Theologiae lectori, &c., &c.

XXIV.

Commendatory Letter of the Bishop of Emly, 2nd March, 1624.

(From the St. Isidore's MSS.)

[Dr. Maurice O'Hurley was appointed Bishop of Emly on the 25th of July, 1620, but the Bull of his appointment being seized and destroyed by pirates, was re-expedited in 1622. He was consecrated by Dr. Rothe, Bishop of Ossory, in Kilkenny, on the 7th of September, 1623.]

Mauritius Dei et Apostolicae Sedis gratia Imolacensis Episcopus, universis praesentes nostras litteras visuris salutem in eo qui est vera salus. Cum aequum sit benemeritos non fraudari veritatis suffragio, hinc est quod Rd[m.] Patrem fratrem Danielem Daleum Ordinis Praedicatorum Theologum et nobilibus parentibus inter Hybernos ortum, jam e natali solo abeuntem, fido hoc nostro testimonio prosequimur. Cui pericula nonnulla ab adversariis nostrae professionis crearunt studium propagandae fidei Catholicae, ejusdemque viis et modis licitis amplificandae atque conservandae ardor, quem apud nos vivendi integritate ministrandi sedulitate, hortandi monendique assiduitate comprobavit. Et quia superiorum suorum consensu et concilio apud nos commorari non permittitur eum hac nostra spontanea attestatione comitamur virtutis, innocentiae, zeli, indefessi laboris et solicitudinis ejus, quamdiu apud nos moram traxit: quibus hanc vineam Ecclesiae Hyberniae excoluit, verbo, opere, fide, doctrina, integritate et prudentia, amovendo scandala et simultates, promovendo religionem orthodoxam Apostolicam Romanam, refutando errores, fovendo bonos, fugiendo malos dirigendo omnes in viam salutis. Quia vero in his et hujusmodi aliis Ecclesiasticae vocationi congruis officiis strenuam et laudabilem operam navasse ipsum nobis constat, seque impendere studet, et superimpendi pro Christo et Ecclesia Dei patriaeque suae afflictissimae obsequio: bene est quod nos insuper attestemur praefatum Danielem omni favore, gratia, privilegio et praelatione quibus illum Sancta Sedes Apostolica insignire et condecorare voluerit oraculum esse dignissimum: eumque mereri fidem amorem et favorem Magnatum Praelatorum et Principum ad quos divertere, apud quos moram facere, quorumve alloquio, auxilio, gratia ipsum indigere contigerit aut inniti cupiverit, ipsumque omnibus et singulis quam possimus commendamus. In quorum omnium fidem et testimonium praesentibus subscripsimus et sigillum nostrum apponi fecimus. Datum in loco mansionis nostrae, 2ndo Martii anno salutis 1624.

Mauritius Imolacen. Eps.

XXV.

EXTRACT FROM A LETTER OF THE BISHOP OF CORK TO THE NUNZIO IN BRUSSELS, 4TH APRIL, 1624.

(FROM THE ARCHIVES OF THE S. C. OF PROPAGANDA, ROME.)

The Documents which follow in this Volume, except when a different source is indicated, are taken from these Archives.

[Dr. William Therrey was consecrated Bishop of Cork on Dominica in Albis, 1623, in Brussels, by the Papal Nuncio, assisted by the Archbishop of Mechlin and the Archbishop of Tuam. He was born in the city of Cork in 1573, and belonged to one of its most illustrious families.]

ILLME. ET REVME. DNE.

Annus hodie completur quod per impositionem manuum vestrarum Episcopalem gratiam atque consecrationem acceperim: in cujus beneficii recolendam memoriam, praesentem hanc mitto epistolam conditionis et status mei expositoriam.

Magnam illam, liberi religionis usus, spem quam ex matrimonio inter serenissimos Hyspaniarum infantem et Walliae Principem contrahendo concepimus, in terrorem et desperationem conversam jam apprehendimus. Particularis siquidem in personam meam exorta nuper fuit persecutio; eaque adeo subita, ut Praetoris, de domo in domum, me inquirentis manus, in domino difficulter effugerim. Mox inopinato eventu Regium prodiit edictum Ecclesiasticos omnes in exilium mandans. Proinde inter spem metumque victitantes de futuris nihil certi colligere, de praesentibus nihil solatii exspectare possumus.

GUILIELMUS CORCAGIEN. ET CLUANEN.

Dominica in Albis quae fuit 4 Aprilis, 1624.

XXVI.

COMMENDATORY LETTER OF IRISH PRELATES IN FAVOUR OF THE IRISH COLLEGE IN PARIS.

Omnibus ad quos praesens Instrumentum pervenerit, Nos infrascripti Praesules Regni Hiberniae salutem in Dno. precamur. Quia grave onus animarum curae nos in dies magis magisque premit, consi-

derantes innumera pericula quae nos circumstant in illa nostra sollicitudine cum fructu aedificationis proximorum administranda; et simul attendentes quam multa nostris ovibus naufragia immineant non solum a communi adversario professionis orthodoxae, verum etiam ab ipsis fidei domesticis, sive ignaris nostrarum rerum, sive turbulentis, sive etiam subdolis operariis; et in hac mole difficultatum sub qua gementes incurvamur, veluti fulchris quibusdam et substentaculis erigimur ope et praesidio Collegiorum nostrorum quae in Catholicis regionibus transmarinis foventur munificentia et charitate piorum benefactorum. Inter alia vero quae obtinemus profugae nostrae gentis refugia quia Seminarium nostrum Parisiense multos nobis hactenus suppeditavit insignes operarios, virtute, doctrina, zelo animarum salutis praepollentes, incredibile est quanto nobis dolori et damno adeoque Ecclesiae et Reipublicae nostrae *detrimento foret* si de statu et incolumitate illius periclitaretur; sive id ex insectatione cujuscumque e gente nostra obtrectatoris (quod aliquando factum aut attentatum audivimus) sive ex neglectu aut subtractione subventionis a Xtifidelibus exhiberi solitae in tam pii et fructuosi operis consummationem, sive undecunque refrigescente charitate provenerit. Idcirco nos infrascripti Antistites Catholici in hoc Regno uniti; satis superque conscii maximae utilitatis hucusque perceptae ex illo Seminario et praescii plurimorum incommodorum quae nobis ipsis sub jugo oneris nostri sudantibus et toti Catholicae apud nos communitati ex illius ruina aut desitione obtingerent, quanta possumus instantia commendamus omnibus et singulis proceribus tam Ecclesiasticis quam saecularibus caeterisque populis Catholicis ac praesertim inclitissimae civitati Parisiensi, necnon Universitati ibidem praecellentissimae, adeoque illustri Collegio Sorbonico et facultati Theologicae et artium facultati aliisque piis hominibus quos tangit Xtianae pietatis zelus, ut Seminarium ipsum nationis Hibernorum quod tot annis in illa urbe cum tantae frugis incremento ac munificentia fovere, tueri, conservare, augere; et ipsius superiorem seu Praesidem R. D. Thomam Mesingham virum spectatae integritatis et fidei, cujus summo labore, sedulitate, industria et prudentia regebatur hactenus et nunc regitur cum magna laude ipsius et totius patriae nostrae commodo similiter velint in suam tutelam suscipere, eumque animare sua benignitate et benevolentia ut tam pie susceptum opus regiminis illius Seminarii pergat constanter exequi, nostrisque necessitatibus subvenire per bonorum operariorum continuam subministrationem, prout in singulas Provincias hujus Regni antehac missi

inde venerunt probi Pastores et cooperatores qui nobis opitulantur in hac animarum vindemia pro honore Dei et matris Ecclesiae apud nos afflictissimae solatio. In quorum fidem, &c.

Datum 4[to] Septemb. anno 1624.

David, Ossoriensis Episcopus, Vice-Primas Totius Hiberniae.
Mauritius, Imolacensis Episcopus.
Thomas, Medensis.
Richardus, Episcopus Limericensis.
Malachias Quaeleus, Vicarius Apostolicus Laonensis.

XXVII.

Commendatory Letter in favour of the Capuchin Order, 4th September, 1624.

Quia ratio exigit veritatis attestationem, et veritas pietati suffragatur, idcirco Nos infrascripti Antistites Catholici unione hierarchica inter nos conjuncti in hoc Regno Hiberniae, deplorantes calamitatem quam pati cogimur in nostri muneris et officii administratione dum saluti commissi gregis advigilare nitimur, et in executione sollicitudinis impedimur tum ab haeterodoxis oppugnatoribus tum ab intestinis et domesticis insidiatoribus, quanto possumus ardore charitatis optamus et imploramus opem et subsidium idoneorum in Xto operariorum, qui nostris subveniant necessitatibus. Et quoniam regularis instituti homines, praesertim illi qui primaevo religionis vigore pollent et sua studia seseque a saeculo abstractos dedicarunt totos divino cultui propagando et saluti animarum promovendae ac proximorum aedificationi, errantium reductioni aliisque pietatis officiis prosequendis, ad rem et mentem nostram plurimum conducunt; hinc est quod Religiosos Patres ordinis S. Francisci Cappuccinorum quorum zelus, pietas, vitae integritas et indefessa pro Xto opera nobis in hac vinea laborantibus innotescit, ad hunc finem apprime utiles existimamus; et quemadmodum ab antiquis diebus in ipso primordio illius Reformationis, majores nostri desiderarunt in hoc Regno eorum industriam opitulationem et assistentiam, ita nos quoque quibus incumbit cura publicae salutis, solatii et refrigerii, exoptamus eorum praesentiam ut aliis praeluceant nobisque subveniant ad excolendam hanc vineam vomere pietatis et perfectionis Xtianae.

Et quia praesentium lator Rus. Pater Franciscus Nugent, Missionis Hibernicae Superior qui plures menses apud nos commoratur, perlustravit multas Hiberniae regiones et notitiam accipere potuit eorum quae gerantur passim in hec patria, Nos confisi de ejus pietate eruditione, prudentia, zeloque divini honoris et publicae salutis, cujus experimentum fecimus a multis jam retroactis annis, eidem commendamus et committimus ut SSmo. D. Nro. Congni. de Prop. Fide, Cardinali Protectori, Primati totius Hiberniae, Agenti nostro in curia, caeterisque quibus visum fuerit expedire, plene fideliterque referat statum totius Cleri et Catholicorum in hoc Regno, cum intentione studio et affectu procurandi nobis opportuna solamina et refrigeria.

Datum die 4a Sept., anno Sal. 1624.

David, Ossoriensis Epus. Vice-Primas totius Hibae.
Thomas, Midensis Epus.
Ricardus, Epus. Limericensis.
Mauritius, Imolacensis Epus.
Jacobus Talbot, Dioec. Dublinen. Vic.-Generalis.
Balthasar Delahoid, Prot. Aplicus. et Vic.-Generalis Armacanae Diaecesis.
Fergallus Mac Egan, Vic.-Gen. de Cluain Mac Enois.
Dr. Jacobus Talbot, Vic.-Aplicus. Darensis (Kildare).
Malachias Quaelius, Vic.-Aplicus. Laonensis.
Matthaeus Rochaeus, Vic.-Aplicus. Leghlinen.

XXVIII.

Petition to His Holiness on the part of the Earls of Tyrone and Tyrconnell and of the Archbishop of Tuam.

[This document bears no date. It was presented to the Sacred Congregation 22nd March, 1625, and was probably written in December, 1624. The Most Rev. Florence Conry, Archbishop of Tuam, was then residing with the Earls of Tyrone and Tyrconnell in Brussels.]

Beatissime Pater,

Ex parte comitum Tyroniae et Tyrconalliae et Archiepi. Tuamensis humiliter proponitur Sanctitati Vestrae qualiter ad instantiam istorum et aliorum de clero et populo Hiberniae jussit fel. rec. Gregorius Pont. praedecessor vester aliquot Praelatos promoveri pro dicto Regno et

specialiter pro Provinciis Ultoniae et Connaciae in quibus ad praesens nulli sunt. Verum morte ejusdem Sanctissimi Domini res mansit infecta et absentia Illmi. Card$^{lis.}$ Veralli Hyberniae Protectoris et morte, sollicitatio dictae promotionis cum V. S$^{te.}$ dilata hucusque et impedita est. Tandem de mandato S. V$^{ae.}$ nuper facta est informatio de statu dictae nationis et maxime praedictarum duarum Provinciarum per Illmos. DD. Nuncios Franciae et Belgii qua constat ad fidem conservandam et promovendam summe necessarium esse quod Praelatos habeant, et quidem, ob gravissimas causas, originarios, quibus nunquam a prima conversione caruerunt, et quorum defectu jam ab aliquot annis gravissima passi sunt spiritualia damna in mediis persecutionum fluctibus, solatio pastorum deficiente.

Quibus aliisque multis motivis quae proferentur mature perpensis supplicatur humiliter S$^{ti.}$ V$^{ae.}$ dignetur communi omnium Ecclesiarum sollicitudine et peculiari suae Hyberniae, mandare, ut dicta promotio pro consolatione dictarum Provinciarum cito expediatur, in qua praefatos supplices de S. Sede optime meritos, ejusque causa gravia quaeque perpessos speciali beneficio, dictasque Provincias suae constantiae honore debito afficiet S$^{as.}$ V$^{a.}$ Quam, etc.

XXIX.

Extract from a Letter of the Bishop of Ossory to Dr. Lombard, Archbishop of Armagh, 17 September, 1625.

(From the St. Isidore's MSS. The Original is in English : but the Orthography is modernized in the present text.)

Right Honourable my very good Lord,

In some of my former letters I have touched how dangerous it was for our merchants to traffick by reason of the multitude of pirates that are abroad, and such as never haunted our coast heretofore. Turkish rovers now in the west make me doubtful whether my letters from Drogheda about the beginning of August, or my other letters from Limerick about the end of the same month, will come at all or come in time to your Lordship's hands. Together with the last, which should go by the way of Paris, I sent £6 to make you a signet: hitherto I received nothing either out of Louth or Monaghan, but if I

may recover anything henceforth out of these two places, as I mean to try it shortly, I will not forget to send it to Gottifredo. . . .

We live here in continual fear of the infection which in England, especially in London and thereabouts, hath consumed already many thousands: and for the more safeguard here with us, not only the maritime, but also the inland towns, are kept with watch and ward to keep out all commerce of danger, which is hard to be well done. The numbers that died weekly in London were so multiplied, notwithstanding their new commanded holiday to be spent in fasting, praying, and preaching every Wednesday, with a solemn cessation from all servile works, lest the vehemence of the great mortality should disanimate the people, his Majesty commanded there should be no reckoning or enrolling how many should die by the week, as in some weeks they passed the number of seven thousand, and as it is noted by some, at least it is so reported by many, few or no Catholics die among so many that are on every side of them carried to their graves; and yet the Protestants, but especially the Puritans, spare not to say that this plague is come from God to punish the nation for their remissness and toleration with Catholics, and this they urged vehemently in the Parliament to cause his Majesty both to execute severely the laws already enacted against them, and to enact new (laws) as though there was not enough before.

XXX.

Names proposed for the See of Armagh in 1625.

(From the St. Isidore's MSS.)

[No name is attached to the Document, but as it is in Luke Wadding's handwriting, it is probably the copy of a letter addressed by that distinguished Franciscan to the Cardinal Protector of Ireland, soon after the death of Dr. Lombard, Archbishop of Armagh, who passed to a better life in the first months of 1625.]

Illustrissime et Reverendissime Domine,

Exhibeo hic Ill^mae. D. V^ae. brevem et sinceram relationem de qualitatibus eorum e quibus maxime convenienter aliquem eligi posse existimo in Pastorem Sedi Ardmachanae nunc pastore destitutae. Atque in primis propono Patrem Hugonem Cavellum in Provincia Ardmachana honestis et Catholicis parentibus oriundum. Studuit is tum Iberniae tum in Salmanticensi Universitate Canonico et civili Juri in

quibus apprime versatus assumpsit institutum Strictioris Observantiae Ordinis Sancti Francisci, in eoque ea diligentia Sacrae Theologiae incubuit, ut in ejus lectura transacto plurium annorum intervallo quo ei edocendae vacavit, juxta ordinis consuetudinem fuerit jubilatus. Fuit aliquando Collegii Sancti Antonii a Padua Lovanii Guardianus ; inde missus custos suae Provinciae ad capitulum generale habitum in Hispania anno 1620 ; deinde totius ordinis definitor generalis in reformatione Conventus Parisiensis aliisque muniis obeundis praefati ordinis Generali adstitit: immo et in toto ordine tantae aestimationis est, ut superiore anno Romae, cum ad eligendum Generalem suffragia conferrentur, suffragiorum multitudine Soli ei cesserit qui jam Generalis est, ibidem etiam in Capitulo Generali coram multis Cardinalibus, Religiosis aliisque viris doctissimis Theologiae defendendae praesedit. Nunc vero in Conventu quem Aram Coeli vocant Sacrae Theologiae lectionem primariam tradit. His accedit rara vitae illius integritas, morum exemplum et singularis modus tractandi Provinciae Ardmachanae incolas, et cum eis agendi ; adeo ut tam a Clero quam a Nobilibus et populo summe ametur ut qui et de ipsis et patria universa semper et ubique bene meritus fuerit.

Deinde Dominum Edmundum Dunganum item in Provincia Ardmachana honestis et Catholicis parentibus natum, a vita, moribus et doctrina bene commendatum. Doctor est Sacrae Theologiae aliquot jam annis in Ibernia vineae Domini cultor et nunc Dioecesis Dunensis et Conrethensis, quae Ardmachanae subest Metropoli, Episcopus. Hic quoque a Clero, populo et Nobilibus amatur.

Demum Dominum Hugonem O'Reyly in Provincia etiam Ardmachana Episcopum Kilmorensem nobilibus admodum natalibus oriundum, et in Ultonia in qua Ardmachana Sedes sita est, ob consanguinitatem cum Magnatibus praecipuis valde gratum. Porro quantum desiderari debeat in aliquo, qui Ecclesiae jam in Ibernia praeficiatur, quod a Dioecesis, cui praeficitur populo ametur, non ignorant quicumque rerum Ibernicarum statum penitus novunt. Et ut Illmae. V. D. aliquousque pateat, hic pauca subjiciam.

Et primo quidem alibi, quam in ipsa Dioecesi vel vicinis partibus, iisque magis amicis, oriundi minus grati populo semper existunt. Quod quamvis tollerari posset in aliqua Dioecesi in qua Ecclesiasticis provenirent beneficiorum reditus, tamen in Dioecesibus Iberniae non potest sine gravissimis incommodis tollerari. Nam cum ibi sola benevolentia et devotione fidelium alantur Ecclesiastici. Fideles autem

suos cognatos populares et amicos ignotis et externis praeferant, assumpti ex una Provincia in aliam, vel ex una parte unius Provinciae in aliam partem ejusdem, in qua non habent cognatos et amicos, a quibus intertineantur, coguntur vel in aliis regnis degere, vel in ipsa Ibernia cum suis amicis, ubicumque sint, cohabitare; atque adeo Dioecesis perinde manet destituta Pastore, quam si sua Sanctitas ipsi de Pastore non providisset.

Exemplo fuerunt Dominus Petrus Lombardus et ante ipsum Richardus Crevaeus uterque ex Provincia Momoniae et Archiepiscopus Ardmachanus, quorum alter semper Romae degit, alter in ipsa Ibernia, ita tamen ut in Dioecesi numquam resederit. Nec magis resedisset, si ex ipsa Provincia esset talis tamen qui in ea parte provinciae, in qua Dioecesis esset, non esset oriundus, nec in ea haberet cognatos et amicos.

Rationes enim impedientes aliquem ex una Provincia quominus residere possit in altera, impedire etiam solent unum ex aliqua parte Provinciae quominus residere possit in alia parte ejusdem Provinciae. Cum enim vel oriatur in Ibernia semper persecutio vel certe timeatur, ideoque metu incarcerationis et confiscationis incolae difficulter admodum cognatos et affines Ecclesiasticos recipiant, multo minus alienos conentur tutari ob pericula, quae illos ordinarie sequuntur vel sequitura putantur.

Itaque brevitatis causa omissis aliis ejusmodi pluribus obnixe rogo, ut Sua Illma. Dominatio propositos tres habeat commendatos sed prae reliquis Prem. Cavallum atque de iis suam Sanctitatem informet quod faciendo (ut plane spero) rem gratam Deo, Dioecesi Ardmachanae utilem et indubie totius Ecclesiae Ibernicae paci ac tranquillitati consultam praestabit.

XXXI.

Petition of the Earl of Tyrone to the Pope in Favour of Fr. Hugh M'Caghwell for the See of Armagh, in 1625.

(From the St. Isidore's MSS.)

Sanctissime Pater,

Humillimus Stis. V^ae.^ filius comes de Tyron in Regno Hyberniae Sacris B^nis.^ V^ae.^ devolutus pedibus proponit humillime commodum valde fore ad fidem et religionem Catholicam in praefato regno propagandam,

totiusque ejusdem regni feliciorem gubernationem si in diaecesibus nunc vacantibus eos Suae Stis. providentia dignetur jubere Pastores, qui ex ipsarum diaecesium provinciis sint oriundi, quorum vita, mores et doctrina ejusmodi sunt, ut ipsos ad quaecunque munia obeunda idoneos reddant ac dein quorum zelus ac merita talia hactenus extiterunt, ut de ipsis certe praesumi possit futurum ut nulla incommoda, vel difficultates declinent, ubi dicti regni ipsorum laborem aut operam exiget utilitas, et profecto incredibile prope est quanta incommoda dicto regno obvenerint, quod superioribus annis hujuscemodi non habuerit praelatos. Inde etenim fiebat ut Praelati partim belli incommodis deterriti, aliisque difficulatibus occurrentibus, partim consanguineorum et amicorum amore illecti degerint in partibus Hyberniae unde erant oriundi, a diaecesibus valde dissitis cum maximo proprii gregis et boni communis totius regni detrimento, immo etiam proximis annis, quibus, Catholicis proscriptis, haeresis omnia fere occuparit, prima et praecipua totius regni metropolis Ardmacha in ditione nostra sita, non solum ultimum suum piae memoriae Petrum Lumbardum numquam vidit, sed neque ulla Hyberniae pars postquam factus est Praelatus, neque etiam praedicta Ardmacha unquam vidit Vicarium Generalem supradicti Petri Lumbardi, quod verisimiliter accidit quia neuter eorum habuit in diaecesi Ardmachana nobiles, cognatos aliosve amicos apud quos posset commode degere et cum ignotis versari tempore haeresis sciret difficillimum.

Supplicans igitur ad B^nis. V^ae. pedes humillime provolutus obsecrat ut de providentia Apostolica Armacanae Sedi nunc vacanti aliquem praeficiat oriundum in provincia Ultoniae, in qua et ipsa sedes sita est. Tametsi autem provincia illa quosdam habeat ea cura dignos audeo tamen dicere (quod dictum cupio cum aliorum venia) neminem in universo Hyberniae regno illi curae magis idoneum esse, quam sit Pater frater Hugo Cavellus Ordinis Sti. Francisci nunc Romae in Conventu fratrum Minorum Araeceli Sacrae Theologiae lector primarius praeterquam enim quod sit ex primis ordinis sui patribus, quod multis in locis ob raram pietatem singularem doctrinam et prudentiam magnae sit aestimationis et in ipsa provincia Ultoniae natus, ad omnes ejus difficultates, et molestias subeundas maxime appositus, apud clerum, nobilitatem et populum tantae authoritatis ut libenter se suaque bona pro ipso indubie sint expposituri.

Ea propter iterum Sanctitatis Vestrae pedibus provolvitur ut hanc dicto Patri curam de Apostolica providentia committat. In quo

singulare beneficium praestabit illi sedi ac provinciae universae et cleri, populique ejus leniet dolorem quo gravissime jamdiu afficitur, quod ex suis nativis a plurimis annis nullum habuerit Praelatum.

El Conde de Tyron.

XXXII.

Letter of Dr. M'Caghwell, Archbishop of Armagh, August 3, 1626.

[Fr. Hugh M'Caghwell was appointed to the See of Armagh in the Consistory of 2nd April, 1626, and was consecrated on the 7th of June the same year. He died when about to leave Rome on the 22nd of September, 1626, and was interred at St. Isidore's.]

Rme. Dne.

Perlegi illos articulos, nec opus erat longa meditatione, ut meam apponerem censuram. Ad praesens clerus Hiberniae pace fruitur optima, licet particulares lites nunquam desint, quod eis cum omnibus aliis provinciis commune est. Querelae istae ante biennium tanquam abusus universales datae sunt contra quosdam regulares hibernos: qui tamen Episcopi Midensis et omnium fere totius regni Vicariorum Gnlium. et Aplicor. testimonia pro sua justificatione obtinuerunt, et V. Reverendissimae porrexerunt, quorum authentica copia habetur in hoc Collegio S. Isidori. Mihi certo constat ex Ultonia et Conacia, quae Regni conficiunt medietatem, nihil harum querelarum transmitti, sed ab aliquibus tantum alterius partis ordinariis moveri, ad quorum instantiam mihi videtur resolvendum quod communem totius regni statum concernat. Si scirent Regulares talia de se in universum ad S. Congnem. transmitti, possemus timere magnam pacis perturbationem. Fit eis vere injuria quod omnes traducantur, cum tamen abusus sint particularium. Ego in posterum intendo, sicut teneor, a parte cleri pastoralis stare, quod Dei dante, praestabo. Sed Epus. qui Ecclesiae suae ibi cupit bene provisum, debet arte et marte laborare pro utriusque cleri pace, et tranquillitate. Quando vero aliquid statuendum esset ad coercendos Regulares non esset consultum omnes simul impetere, vel de eis de abusibus condemnare, sed nunc hos, postea illos, ne conjunctis viribus negotium facessant ordinariis, populum et nobilitatem, apud quos multum possunt, avertendo a debita eorum obedientia et reverentia. Ceterum cum dubium non sit, abusus istos etsi non ab oibus., ab

aliquibus tamen committi, expedit, ut omnes commoneantur ex parte S. Congnis., etm. comminatorie, ut se emendent. Si Deus nos eo duxerit salvos, spero loquendo verba lenia lucrari coadjutorum animos. Faxit Deus, ut nos Epi. ita nostro munere fungamur, ut non censeamur dominantes in clero, sed forma facti gregis ex animo. Si V. Rma. cupit, ut de aliquibus horum capitum plura dicantur, veniam eo quando placuerit.

Interim D. O. M. Vram. R^mam.^ D. diu conservet.

Ex. S. Isidoro hac die 3 Augusti, 1626.

FR. HUGO, Archiepus. Armachanus,
T. Hiberniae Primas.

XXXIII.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL TO THE SECRETARY OF PROPAGANDA, 18TH SEPT., 1626.

(FROM THE ST. ISIDORE'S MSS.)

ILLME. AC R^ME.^ DOMINE.

Ante promotionem meam institutus est Vicarius Ap^us.^ Dioecesis Laonensis in provincia mea Casselensi R^dus.^ Dnus. Malachias Queleus Sacrae Theologiae doctor, et ejusdem dioecesis naturalis, Vir magnae sufficientiae et meriti, qui injunctum ministerium magna sollicitudine et fructu obivit, eandemque dioecesim, clerum et populum notabili omnium etiam haereticorum aedificatione reformavit in temporalibus et spiritualibus, ut ab eodem alii regni praelati exemplum quisque in suo districtu sumere non dubitarent. Hunc ad eandem sedem postulat unanimi consensu clerus et populus ejusdem dioecesis, quibus accessit Magnatum specialis super hoc transmissa ad Sanctam Sedem postulatio, concurrunt et proprio motu totius regni praelati Ecc^li.^ tam seculares quam Regulares ut ex transmissis ad defunctum Hiberniae Primatem Rev^um.^ Petrum Lombardum commendatitiis constat, et exhibendis etiamnum quando audire placuerit aut videre in hoc totius cleri vota; quin etiam nunc nihil frequentius solicitatur ab eisdem quam ut promotio dictae personae effectum habeat, idque mihi ut Sanctae Sedi placeret ante omnia in votis est, ut qui expertus sim quantum hoc dictae dioecesis Laonensis totiusque provinciae meae commodo sit

futurum et Catholicorum consolationi. Quapropter eundem quo possum affectu Ill[mae.] Dnationi. Vrae. et Sacrae Congregationi commendatum opto. Ceterum si promotio ejus differenda sit ad beneplacitum S. S[tis.] (ut qui pro nunc plures nolit promovere) non solum rogo inter primos ejus haberi rationem, sed etiam praesentibus admonere libuit et insinuare Ill[mae.] Dnationi. Vrae. non posse sine gravi scandalo totius cleri et speciali offensione populi et magnatum dictae dioecesis alium ejus loco substitui, neque inter eos qui eam Sedem praetenderent alium inveniri merito et talento parem, aut etiam qui damnum ex ejusdem Dni. Malachiae summotione emersurum reparare possit.

In quorum fidem, Dat. Romae 18 Septembris 1626.

THOMAS, Archiepus. Casselen.

XXXIV.

PETITION OF THE CLERGY AND NOBILITY OF THE DIOCESE OF ARMAGH TO HIS HOLINESS, 20TH NOVEMBER, 1626.

BEATISSIME PATER,

Ecclesia Ardmachana in Regno Hiberniae, ob mortem dilecti sponsi sui Fr. Hugonis, ejus nuperrimi Archiepiscopi, viduata luget: nonnulli ex adversariis praedictae provinciae procul dubio ad eam occupandam adspirant, qui nec in ea residere nec fructum ullum facere possunt; satagentes non in spiritualibus tantum sed et in temporalibus ejusdem incolas et magnates omni modo deprimere; unde turbae et dissensiones cum magno Religionis detrimento oriuntur. Quibus ut occurratur et ne res Ecclesiae non modo in provincia Ultoniae sed in tota etiam Hibernia detrimentum patiatur, supplicatur humillime Sanctitati Vestrae et in primis tum a Clero Ardmachano praecipuaque Ultoniae nobilitate, tum etiam a parte Excellentissimorum Principum Tyroniae et Tyrconalliae, dignetur Rev. Patrem Fr. Bonaventuram Magnesium Ord. S. Francisci, strictioris observantiae, Basilicae Lateranensis poenitentiarium, Tyroniae principis nepotem, etiam Comitis de Entrum et Vicecomitis de Rafrilan adhuc in Hibernia suis possessionis fruentis fratrem, qui doctrina, prudentia, pietate ac animarum zelo eximius est, vacanti Sedi subrogare.

Quod faciendo, &c.

XXXV.

Petition of the Clergy of Armagh to His Holiness in 1626.

(From the St. Isidore's MSS.)

Beatissime Pater,

Observantiae et obsequii osculum infigunt Beatitatis vestrae pedibus humiles et indigni Sedis Apostolicae filii, Bernardus Daniel Ecclesiae Ardmachanae Decanus, et Patritius Mathaeus Dioecesis item Ardmachanae Vicarius Generalis, sede vacante, reliquusque Clerus ejusdem Dioecesis et Ecclesiae; supplicantes humillime ut Sanctitas Vestra dignetur de paterna et Aplica. benignitate et providentia respicere super miserias et afflictum jampridem statum dictae Ecclesiae et Dioecesis, quae sita est in Tyronensi Dynastia cujus Incolae et temporales Dni. cum reliquis Dynastis Provinciae Ultoniae, quantum in defensione Fidei et Ecclesiae Catholicae pertulerint ab initio hereseos Anglorum toti potentiae coronae Anglicanae sese opponentes, fusius jam recensere supersedemus ne molesti prolixitate videamur, tantum asserimus supra quam significari potest, nocuisse hactenus supradictae Dynastiae totique provinciae Ultoniae assumptionem externorum seu alibi quam in ipsa dioecesi vel saltem in provincia Ultoniae oriundorum ad Sedem Ardmachanam. In primis cum Hugo Comes Tyroniae Praefectus Gnalis. exercitus Catholici in Regno Hiberniae et caeteri Catholici provinciae Ultoniae oppugnassent Elisabethae Reginae exercitum bello quindecim circiter annorum abfuit semper Archiepiscopus Ardmachanus desumptus ex provincia Momoniae seu Cassalensi atque adeo in tanto rerum omnium discrimine Catholici destituebantur supremi sui in illo Regno Pastoris consilio et auxilio: deinde cum finito illo bello per Elisabethae Reginae mortem, Jacobi Regis Scotiae successionem et Scoticae potentiae accessionem ad Anglorum vires oriretur in Hiberniae persecutio et quidem peculiariter in provincia Ultoniae, ut cujus incolae maxime resistebant semper hereticis, degebat continuo Romae Archiepiscopus Ardmachanae Metropolis etiam ex provincia Casselensi oriundus. Denique quoties ex dioecesibus suffraganeis praefatae Metropolis aliquae vacabant externi illi Archiepiscopi mittebant vel mitti a Sede Apostolica curabant Vicarios Generales alibi quam in ipsis Dioecesibus natos, qui nunquam residebant in suis sedibus sed aliquando visitabant; alii semel in anno, alii saepius, alii rarius prout cujusque ipsorum commoditas ferebat. Non sciebant siquidem

Archiepiscopi illi externi ignari rerum provinciae Ultoniae mittere alios qui continuo residerent, habebant enim ignotos Incolas et nativos ipsarum Dioecesium illius provinciae. Atque propter haec forte et multa ejusmodi superiori anno a Vestra Sanctitate fuit datus nobis et Sedi Ardmachanae P. Hugo Cavellus in Praelatum; vir certe secundum cor nostrum et totius nobilitatis et populi nostrae Dioecesis et qui si vixisset indubie illi Dioecesi multum profuisset: Sed quia tam cito obiit ut nullatenus prodesse potuerit rursum ad Sanctitatis Vestrae pedes devoluti supplicamus ut ex sequentibus dignetur in locum ejus aliquem substituere.

Quorum primus sit.—P. Robertus Chamberlinus natus ex nobilibus et Catholicis parentibus in ipsa dioecesi Ardmachana. In Salmanticensi Universitate creatus fuit Stae. Theologiae Doctor: et deinde assumpto instituto Fratrum Minorum Regularis Observantiae docuit in Collegio Sti. Antonii a Padua Lovanii octodecim circiter annis et adhuc docet Theologiam, est provectae admodum aetatis integerrimae vitae a Clero Nobilitate et populo Dioecesis Ardmachanae singulariter amatus.

Secundus.—P. Bonaventura Magnesius Ordinis etiam Min. natus in provincia Ultoniae, Comitis Tyroniae Consobrinus Comitum Tyrconalliae et Antrimensis consanguineus necnon Vicecomitis de Ravrylan Nepos, vita, moribus et doctrina admodum commendabilis jam in Ecclesia S. Joannis Lateranensis Romae Poenitentiarius.

Tertius.—Edmundus Dunensis et Conrethensis Episcopus de cujus vita moribus et doctrina supponimus constitisse satis cum ad Episcopatum non ita pridem promoveretur, est nativus provinciae Ultoniae et jam residet in sua Dioecesi.

Quartus.—Henricus O'Mellan Ordinis Minorum in ipsa Ardmachana dioecesi oriundus in Salamanticensi Universitate Theologiam absolvit Sedecim circiter annis in Hibernia et peculiariter in jam dicta nativa dioecesi Praedicatoris munus obivit cum magno totius populi fructu. Fuit saepius Conventus Fratrum Minorum Ardmachiae Guardianus, est magnae pietatis, commendabilis valde a zelo et gratia qua pollet singulari in tractando quoscumque suae provinciae Incolas unde et ab illis summe amatur.

Quemcumque horum dignabitur Vestra Sanctitas promovere ad Sedem Ardmachanam ejus promotione et evitabuntur incommoda quae solent provenire ex externorum ad eamdem Sedem promotione et votis Incolarum Dioecesis Ardmachanae satisfiet.

XXXVI.

Letter of the Bishop of Ferns.

(From the St. Isidore's MSS.)

[Though the following letter bears no name, it is expressly referred in a cotemporary note to Dr. John Roche, Bishop of Ferns. This distinguished Prelate was born in the town of Ross, in the County Wexford, and belonged to that branch of the Roche family which was represented by Lord Viscount Fermoy. He applied himself with ardour to the study of Philosophy and Theology in the most famous Academies of France, Spain, and Italy, and received at Bologna the Laurea in Sacred Theology. Cardinal Bentivoglio soon after selected him as his Domestic Theologian, and held him in such esteem that when entering Conclave he openly declared that were the burden of the Papacy to fall upon his shoulders, his first Cardinal would be the Irish Theologian, Dr. John Roche. He was appointed Bishop of Ferns in 1626, and died on the 9th of April, 1636, in his sixty-third year.]

Illme. et Rme. Dne.,

Quaeritur.—An expediat aliquem nunc assumere ad regimen Ecclesiae Ardmachanae in Hibernia?

Cum S^mus. D. N. et Sacra Congregatio Inquisitionis nihil magis optent, quam certam aliquam aut ad minus probabilem notitiam habere de idoneo viro, cui Ecclesiae Ardmacanae vacantis cura committi possit, valde dolendum est tam contraria nedum diversa esse Hibernorum Studia et vota ut etiam post multam adhibitam indaginem Sacra Congregatio penes quam eligendi arbitrium est, nihil certi statuere possit, quibusdam asserentibus nonnisi ex ipsamet Ultonia, in qua sita est Ecclesia Ardmacana, Antistitem debere assumi, aliis vero contradicentibus, non ad Ultoniam, in qua penuria est virorum idoneorum, restringi debere eligendum Antistitem sed ex qualibet Hiberniae parte posse assumi, cum attendenda magis in Praelato sit eminentia virtutis quam consideratio sui originis; quibusdam quoque acriter affirmantibus nonnisi de consensu Tyroniae et Tyrconalliae Comitum (quorum majores olim in illo tractu habitarunt) assumi posse Antistitem: aliis oppositum plane tuentibus tutum videlicet non esse Catholicis in eo tractu degentibus si pastori subjiciantur quem Rex Angliae in odium eorumdem comitum ferre non possit, ideoque non habendam esse rationem voti seu consensus comitum. Alii pro hac cura commendant Religiosos alii eosdem omnino excludunt tanquam minus indifferentes et tempori huic non convenientes. Haec atque his similia ex variis partibus Belgii Galliae et Hispaniae transmittuntur ad Sacram Congregationem contraria de eodem subjecto Hibernorum vota. Quid mirum ergo si haesitent superiores in electione viri idonei?

Atque ut quid sentiam de mandato eorundem superiorum paucis exponam, ingenue fateor me rubore suffundi quoties cogito irrepsisse honorum, et graduum ambitionem in gentem meam hoc calamitoso tempore, in quo ad patientiam solum, et persecutionem armare debemus. Sentio itaque noxiam hanc et intempestivam ambitionem quae et nos ipsos inquietat et superioribus nostris fastidium parit, e cordibus nostris evellendam esse, nec alia via evelli posse quam occludendo aditum ad honores: sane si S^{mus.} D. N. conceptis verbis pronunciet, Se nolle plures Episcopos pro Hibernia creare quam modo sint, cito defervescent ambientium studia et ad humiliora consilia se convertent: tunc discussis tenebris, quas nunc injicit confusio, lucis aliquis radius apparebit qui personam idoneam denotet pro vacante cura.

Sentio secundo sedulo curandum esse ut ad Ecclesiam Ardmachanam non promoveatur nisi qui certo modo emineat in Clero Catholico siquidem inter haereticos illa sedes occupatur a viro potente in Scriptis et Sermone, cui si gregarius aliquis detur in Antagonistam cedet hoc in vilipendium Catholicae Religionis: praestat ergo neminem assumere, quam aliquem qui causae nostrae dignitatem honestare non possit.

Sentio tertio non esse assumendum aliquem qui alio quam religionis nomine Regi Angliae exosus sit si enim de perduellione aut perturbatione status suspectus sit nunquam ipsi dabitur quies aut iis qui in aedes suas eum admittant. Quapropter parce et caute se deberent ingerere in commendatione personarum praedicti Comites Tyroniae et Tyrconaliae ne commendatis obsint dum sibi non prosunt.

Sentio quarto ex Clero Seculari assumi debere Antistitem Armacanum quia haec est recepta opinio omnium recte sentientium de rebus Hiberniae propter rationes saepe adductas quibus non contradicunt ulli Regulares nisi qui pro seipsis ambiunt.

His itaque praemissis. Salvo meliori judicio existimo non esse nunc assumendum aliquem ad regimen Armacanae Ecclesiae donec deposita contentiosa ambitione discant Hiberni Consilia humilitatis amplecti, nunc enim quae requiritur vera notitia viri ad regendum idonei omnino obfuscata est per informationes Hibernorum sibi invicem contradicentium, nec vacat periculo si electio fiat in obscuro. Porro hujus Ecclesiae provisio patitur aliqualem moram, nam ex eo quod nonnihil expectetur nullum eveniet Ecclesiae speciale detrimentum praeter id quod evenit proxime elapsis annis circiter triginta, quibus nullus proprius Antistes resedit in illa Ecclesia.

Atque ut tandem bona et utilis fiat electio capienda est informatio ab ipsis Episcopis in Hibernia residentibus de viro quem censent idoneo; hi enim cum exercitatos habeant sensus in cognitione temporum, loci et status sui, melius norunt quid patriae conducat quam alii scire possunt qui instruunt Nuntios Aplicos. in Gallia, aut Belgio. Erit igitur consultum ut vel nomine Sacrae Generalis Inquisitionis, vel Sacrae Congregationis de Propaganda Fide scribatur ad aliquem Metropolitanum ex residentibus in Hibernia qui Collegarum omnium Episcoporum ibidem residentium vota colligat, et transmittat. Interea vero temporis antiquior suffraganeus, seu Vicarius Aplicus. vacantis Ecclesiae curam gerat.

XXXVII.

Memorial of Fr. Bonaventure Magennis, O.S.F., regarding the See of Armagh.

(From the St. Isidore's MSS.)

[Father Bonaventure Magennis, the writer of the following paper, was a Franciscan, and held at this time the post of Penitentiary in the Lateran Basilica. He was appointed Bishop of Down and Connor on 9th of April, 1630. He had already, however, been more than once postulated for other Sees. Thus, for instance, Rev. Dr. Callanan, President of the Irish College, Rome, and agent of several of the Irish Prelates, petitioned, in 1626, for his appointment to Armagh. The petition sets forth that he was "doctrina, pietate, prudentia et animarum zelo eximius, clero, populo, et Ultoniae nobilitati gratissimus." It adds that he was nephew of the Earl of Rathfrilan, and a near relative of the Earl of Antrim and other noblemen who still enjoyed their ancestral domains "et quorum auctoritate et constantia, Catholica fides in Provincia Ultoniae prae aliis omnibus Hiberniae Provinciis integra et inviolata conservatur." It further states that he was "Excellentissimi Tyroniae Comitis nepos, omnium principum ne dicam totius Hiberniae sed omnium partium Septentrionalium de Sancta Sede plus benemeriti." Dr. Magennis departed this life the 24th of April, 1640.]

Rationes persuadentes non alium sed Ultoniensem esse deligendum loco defuncti Armachani, simul cum aliquibus adversariorum objectionibus Ad Ill$^{mum.}$ ac R$^{mum.}$ D. Cardinalem Ludovisium, Hiberniae Protectorem.

1° Ultonia in qua sita est Armacana Sedes semper fuit contraria et opposita caeteris Hiberniae Provinciis, cujus vivam memoriam sese habere ostendunt, utriusque partis indigenae, inter quos scintillae quae-

dam antiquarum inimicitiarum ad haec usque tempora satis vigent, ita ut perinde esset Ultoniensibus mittere pro Praelato ex alia Hiberniae Provincia oriundum, ac Genuensibus Sabaudum, vel e converso Sabaudis Genuensem, unde sanctissime instituit fael. recor. Gregorius XV. Patruus Ill^mae. ac R^mae. D.V. in singulis Hiberniae Provinciis promovendos esse dumtaxat naturales, qui affectu, et solicitudine domesticos curarent, magis quam externi, quorum quisque ad proprios affectu trahitur. Nam is Ecclesiae cuilibet est praeficiendus, qui ei solet esse utilior: at naturalis solet esse utilior, teste doctore Angelico 2. 2. q. 63. a. 2.: ubi ait quod *qui est de gremio Ecclesiae solet esse utilior, quia magis amat Ecclesiam in qua natus est.* Et propter hoc dicit mandatum fuisse Deuteron. 17. *Non poteris alterius gentis hominem facere Regem, qui non sit frater tuus.* Propter quod etiam cum inter canonicos de elect. juncta glossa, Verbo *aliam*, cavetur ne assumatur Praelatus ex aliena Provincia dummodo idoneus reperiatur in eadem. Quod cum ita sit, et Sta. Mater Ecclesia nihil aliud cupiat quam fidelium in spiritualibus incrementum, imo illud sit, post gloriam Dei institutionis Pastorum et Praelatorum principalis scopus, congruum omnino videtur ut ii deligantur in Pastores, qui ad hujus scopi consecutionem fidelem populum diligentius animabunt et indefessius instigabunt, quales semper reperiuntur esse indigenae cujusque loci, respectu Ecclesiarum ejusdem loci, ob innatum amorem quo eas prosequuntur, juxta doctrinam traditam.

2° Et dato, quod hic et nunc extraneus possit esse aeque utilis alicui Ecclesiae, ac nativus, hoc tamen non potest verificari de ullo extraneo, respectu Ecclesiae Ardmachanae, quia stantibus rebus, ut sunt, nullus extraneus poterit in ea residere: Nam hisce calamitosis temporibus, non audent Nobiles nec plebei in suas domos recipere, nisi sibi aliquo vinculo consanguinitatis, affinitatis, aut amicitiae devinctos, imo nec hos ipsos aliquando, metu persecutionis, recipiunt, taliter ut Ecclesiasticis saepe saepius necesse sit se in montibus et sylvis abdere, ubi, per sibi fidos, vitae necessaria recipiunt, ubi etiam populo Xtiano, clam convocato, sacramenta administrant et Dei Verbum proponunt. Quomodo ergo praesumendum est quod recipient ex aliena Provincia oriundum, a quo animo et affectu avertentur qui nec suos sine aliquali difficultate, aliquando audent suscipere? Ultra quod certum est, quod extraneus, etiam si posset, non residebit in Ultonia, ut omnium extraneorum, qui nostris temporibus dictae Ecclesiae praefuerunt, exemplo comprobatum est, quod si residere nequiverit neque voluerit,

quomodo quod infirmum et confractum est consolidabit: quomodo quod aegrotum, sanabit; et quomodo quod perierat quaeret?

3° Dices sufficere si resederit in aliqua ex vicinis Provinciis, nec requiri ut semper in Ultonia resideat. Respondetur, quod Ultonia reputabit se Viduatam et pastore destitutam nisi in ea propria ejus Archiepus. resederit. Et dato quidem, quod hoc sufficeret tempore necessitatis, quae quaeso hic necessitas, quandoquidem facile possit reperiri, non qui in vicina Provincia sed in ea propria residebit? Et ad quid promovere eum, qui non poterit residere, nisi, praerogativo aliquo speciali, ejus absentia suppleatur? at constat praerogativum ullum, absentiae excusativum, non posse reperiri in ullo extraneo comparato ad Ultoniae indigenas: nam si nobilitatem, moribus et doctrinae adjunctam, quis desideraverit, in Ultonia reperiet Nobilissimos et doctissimos, qui nisi reliquos Regni excedant ad minus non exceduntur. Si merita insuper majorum et Patriae, non est inter extraneos et Ultonienses locus comparationis, ut constabit ex quarta ratione. Ad quid ergo promovere extraneum qui in Ultonia non poterit residere si aeque benemeritus reperiatur ex eadem, qui et simul in ea residebit (ut jure divino, naturali et canonico tenetur quisque habens curam animarum) et gratissimus erit Nobilitati, Clero et populo.

4° Tertia ratio et quidem valde urgens est quod ex promotione alicujus externi ad Sedem Armacanam magna Prov[ae.] Ultoniae secutura sint damna: experientia namque constat Ultoniam quae fuit seminarium bonarum virtutum, in curia extraneorum Archiepiscorum multum suae splendoris et nominis perdidisse: tempore etenim promotionis Dni. Petri Lombardi ad Ecclesiam Armacanam Ultonia habuit septem Episcopos indigenas, reliquis Hiberniae provinciis utpote jugo haereticorum subjectis praelatis omnino destitutis: quibus mortuis, ob odium gentis Ultoniae, taliter restitit dictus Dns. Lombardus ut continuo Septemdecim annorum spacio Ultonia Praelatorum solatio destituta manserit, creatis interim de factione sua in nativa provincia et vicinioribus octo vel decem Epis. imo quando ante biennium clementia Smi. D.N. et vigilantia Ill[ae.] et R[mae.] D.V. factum fuit ut in Provincia Ultoniae aliqui eligerentur episcopi, in tantum restitit praefatus Dns. Lombardus, ut cum praeter ipsius conatum rem jam effectam vidisset, scripserit praefatis Episcopis, suis amicis, prohibendo ne electos Ultonienses consacrarent. In Collegiis etiam Belgicis Gallicis et Hispanicis fundatis quidem non pro una vel altera

dumtaxat Hiberniae Prov^a^ sed pro omnibus aequaliter, curaverunt externi ut de juventute Ultoniensi nulli vel saltem paucissimi reciperentur. Quid ergo de alio extraneo praesumendum est, nisi quod eodem pede incedet et quod commodum Ultoniae occurret promovendum illud potius impediet quam promovebit.

5° Quarta demum ratio desumitur ex meritis Ultoniae et principum ejus tam secularium quam Ecclesiasticorum. Et quidem si de ejus meritis loquamur, certum est eam omnium Septentrionalium Provinciarum esse de S. Sede plus benemeritam, nam ipsa semper in tota Hibernia fidem fovit et usque ad haec tempora illaesam servavit, in ipsa Concilium Tridentinum primo fuit receptum, in ea sola in Hibernia servatur novus temporum computus, reliquis provinciis Veteri Kalendario, haereticorum more, sese conformantibus: et non solum in hoc, sed nec in ullo alio simili potest cogi Ultonia (quidquid tentent haeretici eam eapropter dire persequentes) ut a S. Matris Ecclesiae consuetudine vel latum unguem deviet. Principes insuper ejus Tyroniae et Tyrconalliae Comites sunt de S. Sede optime meriti: Majoribus porro horum sceptrum tenentibus Regni, Hibernia fidei principiis imbuta est; eorumque parentes continuo quindecim annorum bello (S. Sede ita jubente) furentis in cedes Catholicorum Elizabethae Reginae Angliae gladium in propria sua viscera zelo fidei et obedientiae Romanae converterunt, reliquis Regni provinciis, excepta parte Conaciae, a parte haereticorum stantibus. Majores etiam eorum multas in Hibernia terras Ecclesiae donarunt multa monasteria et Ecclesias erexerunt, inter quas locum habet Armacana, eorumque ex familia plurimi prodiere Sancti. Propter quae et multa plura, quae a dictis comitibus eorumque successoribus in Ecclesiae utilitatem fieri possunt, saltem de congruo admittenda est eorum petitio.

6° Negatur etiam quod Ultoniae merita in Principibus Ecclesiasticis quos habuit minus elucescunt; nullus etenim inventus est Praelatus Ultoniensis qui hisce difficillimis temporibus suae curae sarcinam deponere visus est, aut operi aut labori se subtraxit, sed super grege excubias servare, eandem aut persecutionis aut belli aleam subivit nec tempori cedens neque passioni. Testis hujus Rmus. D. Edmundus Gauranus, Archiepus. Armacanus qui, admonente bonae mem. Clemente octavo, Comites Tyroniae et Tyrconalliae, cum subditis in fidei defensione armavit, in quo bello idem ipse martyrio decubuit. Testis R^mus.^ D. Redmundus Galchurius Epus. Derensis ab Anglis captus et caesus gloriosus martyr. Testis Frater Ricardus Brady, Epus. Kilmorensis,

saepe ab Anglis captus, in pace et senectute bona annos finiit post viginti et amplius annorum labores. Testis Frater Cornelius Dubenius Epus. Dunen. et Coneren. sexdecim vel circiter ab hinc annis glorioso martyrio affectus in Civitate metropoli Dublinii, uterque horum Ordinis Minorum Regularis observantiae. Testis R^{mus.} D. Cornelius Bullius Epus. Rapotensis qui etiam super grege suo vigil et praesens semper perseveravit. Hi omnes tantum abest, ut Regno metu persecutionis cederent, sed vix ipsa Provincia nisi causa salutis vicinarum, deficientibus alibi Pastoribus. Omitto multos inferioris Cleri qui plures numero fidei confessionem martyrio confirmaverunt, quam in ulla alia totius regni provincia. Tuto igitur Provincialibus Sedes Aplica. suae provinciae committet curam in quibus et exempla vigent fidelis administrationis, et merita quam in aliis frequentiora, ac proinde non debent opprimi, imo rationabile valde est, ut qui fidelius S. Sedi inservierunt, et inserviunt, ejusdem S. Sedis favorem et patrocinium peculiarius experimententur, quod si Ultonia id non experimentetur juste quidem conquaeretur, justior videbitur ejus murmur, quam Graecorum adversus Judaeos, eo quod in ministerio quotidiano despicerentur viduae eorum.

7° Rationes datae, ni fallar, sufficienter persuadent nullum alium nisi verum Ultoniensem esse deligendum in loco defuncti Armacani: et quamvis contra quoscunque aliunde oriundos valide militent validius adhuc id faciunt contra Mediae incolas, quae provinciuncula est a reliquis Hiberniae provinciis in politicis diversa: et quamquam Armacano, tanquam Metropolitano in spiritualibus subjecta sit, a Provincia tamen Ultoniae in cujus medio sita est Civitas Armacana in temporalibus est diversissima, eique ultra omnes Regni Provincias inimicissima: quippe quae antrum est et receptaculum Anglorum et ex eis oriundorum, qui Ultoniam, ob res contra eos fortiter gestas, odio prosequuntur mortali. Et quamvis Catholici sint, majori ex parte, adeo tamen sunt haereticis addicti ut nequidem videre eos velint qui Anglos possent offendere, quod patet quotidiana experientia et peculiariter, eo quod ex parte haereticorum, contra Catholicos fidem propugnantes, semper steterint, quemadmodum et semper sunt parati stare, si unquam occasio sese offerret. Exclusi ergo maneant a Gubernio Ecclesiarum Ultoniae omnes Medenses et consequenter Pater Provincialis Dominicanorum qui Medensis est, ob rationes datas, quia invisus est Ultoniensibus et quia in Ultonia residentiam non poterit facere. Et praeferre eum Episcopatui Medensi, cujus parentes et amici semper haereticorum fuerunt contra

Catholicos fautores, indigenis aliorum decem Episcopatuum Armacano subjectorum, qui fidem orthodoxam strenue contra haereticos propugnarunt, videtur omnino inconveniens, maxime cum ex his reperiantur subjecta, non solum populo magis grata, sed etiam magis apta et sine comparatione magis proficua.

8° Dices ex ordine Minorum tres esse Episcopos in Hibernia, ac consequentur ne Praedicatorum ordo pejoris videatur conditionis, expedire praedictum Patrem ad Episcopatum promovere.

Respondetur admittendo expediens esse eum ad Episcopatum promoveri, sed non in Ultonia, tum ob rationes jam superius datus, tum etiam quia nullus hujus instituti reperitur in tota Ultonia: et quando dicitur non expedire ordinem Praedicatorum esse pejoris conditionis ordine minorum, verissimum est ubi eorum merita sunt aequalia: sed non sunt aequalia in Hibernia: nam in Hibernia Dominicani ita defecerunt ut a multis annis non habuerint Provincialem, ante hunc qui jam a decennio est continuatus, eo quod aliis subjectis idoneis careant. Ordo tamen Minorum semper perseveravit in suo vigore et flore neque ullo modo defecit, sed ab initio Schismatis Anglicani usque in hodiernum diem strenue in vinea Domini laboravit Catholicos in fide confirmando et contra haereticos indefesse animando. Merita etiam personarum et talenta utriusque ordinis sunt valde imparia, numerus item quia soli concionatores fratrum Minorum excedunt duplo totum numerum Ordinis Praedicatorum: ac proinde non debent aegre ferre, quod in Hibernia et praesertim in provincia Ultoniae, ubi neminem habent, fratres minores eis praeferantur, cum id minorum merita, numerositas et talenta exigant ad quae adhuc non accedunt Dominicani.

Proponuntur aliquae adversariorum objectiones eisque satisfit.

9° Prima objectio: Ultonienses omnes sunt odiosi Anglis, ac proinde non convenit ullum eorum Ecclesiae Armacanae praeficere, quia illud nihil aliud foret, quam haereticos irritare, eisque occasionem praebere Catholicos infestius persequendi.

Haec objectio est adversariorum Achilles. Respondetur tamen falsum esse haereticos ab promotionem alicujus Ultoniensis sumpturos occasionem Catholicos plus persequendi. Quod patet exemplo duorum Epum. Ultoniensium de facto in patria laborantium, exemplo item bonae memoriae D. Archiepi. Dublinensis Eugenii Mathaei ex Ultonia oriundi et consanguinei Ex$^{morum.}$ DD. Comitum Tyroniae et Tyrconalliae, qui novem continuis annis gregi suo summa cum vigilantia

et fructu, sine metu novae persecutionis, praefuit, imo promotio Ultoniensis videtur potius fraenum haereticis ne invehantur contra Catholicos vel eos persequantur : nam quo plus haeretici Catholicos timent, eo mitius eos tractant, quod videri est nunc temporis per totam Hiberniam propter metum conceptum quod Catholici aditum darent Regi Hispaniarum ad invadendam Hiberniam.

10° 2ª Objectio : Comites Tyroniae et Tyrconalliae instant semper pro fratribus minoribus promovendis ac proinde non videntur exaudiendi.

Respondetur, quod licet in Ultonia nullus sit Antistes ex ordine minorum, jam sese contentabunt, modo detur eis aliquis Ultoniensis, sit ex Clero Seculari vel Regulari, quamvis quidem mallent fuisset Frater minor, non quia frater minor, sed quia sciunt talem Clero et populo Ultoniensi fore magis gratum, et proficuum, attendentes eum Ecclesiae cuilibet praeficiendum, qui magis idoneus reperitur, sive hujus, sive illius instituti sit. Plura alia hujusmodi objiciunt adversarii sed quia futilia ea omitto.

11° Tantummodo advertendum omnes conatus adversariorum eo tendere ut Ultonienses opprimant, et sub jugo Anglorum detineant, timent enim quod si eis daretur praelatus nationis, jugum illud excuterent ac proinde objectionibus factis et aliis similibus animum Sanctissimi et S. Congregationis ab Ultoniensibus avertere conantur, quod quam injustum sit aequo judici perpendendum relinquitur. Caveat ergo Illma. et R^ma. D.V. ne ab adversariis Ultoniae decipiatur et *provideat,* ut ait Moyses ad Dominum jam moriturus, Num. 27, *hominem, qui sit super multitudinem hanc et possit exire et intrare ante eos, et educere eos vel introducere, ne sit populus Domini sicut oves absque Pastore.*

12° Hic adjiciendum judicium meum de viris ex Ultonia ad regimen dictae Ecclesiae, magis idoneis. Et salvo semper meliori judicio e Clero Seculari ii sunt R^mus. D. Edmundus Dunganus Epus. Dunensis et Conorensis. Est Theologiae Doctor, vir integerrimae vitae et doctrinae rarae, apud Clerum, Nobilitatem et populum magna in veneratione habitus: et D. Hugo Kilmorensis Epus. a nobilitate doctrina et virtutibus plurimum commendatus, qui ambo vigilantia Ill^mae ac R^mae. D. V^ae. munere Episcopali ante biennium sunt donati. E Regulari vero Clero, primum obtinet locum, R^ndus. Pater Robertus Chamberlinus S. Theologiae Lector Jubilatus et Salamanticensis Doctor unus e gravissimis Theologis hujus temporis ; et secundum Pater

Henricus Mellanus Theologus et Concionator egregius, qui ambo sunt ex Ordine Minorum de Observantia cum duobus vel tribus aliis ejusdem instituti, quos sine nota forte proprii interesse non possum nominare. Alterius instituti neminem invenio in Ultonia quem nominare possem, quia praeter Fratres Minores et quatuor aut quinque Ordinis Cisterciensis nullos habet Ultonia Religiosos, quos si habuisset et fuissent idonei eos non subticuissem. Supplicatur eapropter quam humillime Ill$^{mae.}$ ac R$^{mae.}$ D. V$^{ae.}$ in qua tota spes Ultoniae est collocata, quatenus dignetur, exclusis quibuscunque extraneis, aliquem horum quem maluerit ad Ecclesiam Metropolim Armacanam promoveri facere idque celeriter. Pro qua gratia, &c.

XXXVIII.

Nomina Conventuum Ord. Praedicatorum in Hibernia ac Fratrum ibi Degentium.

[This paper was presented to the Sacred Congregation in 1627. It bears no name, but was probably an official list drawn up by the Provincial of the Order. I have met another letter of the same Provincial "ad fratrem Michaelem de Spiritu Sancto," dated from Louvian the 29th May, 1627, in which the following passage occurs:—"Quidam Religiosus ex nostratibus qui ex Hibernia in hasce partes nuper se contulit mihi retulit quod iu oppido de Athenry se praesente apertum fuit sepulchrum in quo jacebat corpus fratris Dominici Rolandi praedicti ordinis Religiosi illudque inventum esse testantur cum suo habitu quasi integro, caput cum sua carne integrum, reliquae partes ac ossa sine carne. Caeterum ejus ossa cum carne relicta, suavissime et fragranter redolebant, ejus quoque Scapularium ac Rosarium supercingulum post tot annos illaesa omnino reperta sunt. Tandem populus haec ossa secum cum maxima veneratione tulerunt."]

Ultonia.

Conventus Derensis.
Culrathensis.
Novae Villae.
Carlinsis.
Pontanae.

Meden.

Conventus de Mullinguear.
de Athrim.

Lagenia.

Conventus Dublinen.
Nassensis seu Decolle.
de Inseueyr.
de Athy.
Inurimor seu Arcloensis.
de Aghabo.
Kilkeniensis.
Rossensis.

Momonia.

Conventus Waterfordensis.
Yochuellensis.
Corchagen.
Gleanuiren.
Tralien.
Cassellen.
Loraten.
Killagen.
Limbricen.
S. Petri Martyris de Portumna.

Conatia.

Athenriensis.
S. Mariae Galvien.
Urlaren.
de Vico.
de Rathbrana.
de Muylevil.
Berecensis.
de Roscoman.
Tullsque.
Cluansavil.
Villaedum.
de Sligo.
Longforden.

Omnes vero praedicti Conventus habitabantur a Fratribus nostris antequam Henricus VIII. Rex Angliae ejusq. familiae Elisabetha sibi supremi capitis Eccliae. nomen usurpassent, et omnes conventus omnium religiosorum ordinum in Anglia et Hibernia oppressissent, religiosis omnibus ab eis expulsis, eorumq. redditus sibi ac suis subditis appropriantes ; sed ab Hibernia nunquam poterant fratres nostros penitus exstirpare. Nam quamvis expulsi a monasteriis suis erant, non tamen Regnum reliquerunt, sed apud seculares catholicos latitabant, et aliquando etiam ad aliquem conventum suum in desertis locis constitutum, et a catholicis possessum conveniebant, ibique capitula sua, prout poterant, celebrabant, et ordinationes pro temporum calamitate omnibus convenientibus statuebant, remanentes semper sub unius Provincialis, aut unius vicarii Generalis obedientia, qui fere per totum illud tempus suppressionis usque ad annum circiter 1612 erat Rdus. admodum P. Fr. Thaddaeus Duanus, eoque tunc per mortem ablato dispersi sunt fratres inter catholicos seculares eorum benefactores: sic remanserunt, donec circa an. Dni. 1613 et deinceps hucusque venerunt in Hiberniam fratres, qui erant educati in Hispania, qui fratres iterum congregaverunt ad duos vel tres conventus solitarios fratres nostros, et ex istis se extenderunt per Provinciam ita, ut jam 12 domos habitatas habeant, ex quibus octo sunt in oppidis et civitatibus, et aliae quatuor in desertis locis, et inter hos, ac illas haec intervenit differentia, quod in civitatib. et oppidis non possumus nostris antiquis vivere domibus, sed in domibus deforis saeculari modo fabricatis, et

intus ad formam religiosae habitationis ordinatis, ac dispositis. Nam in eis inveniuntur oratorium, dormitorium, refectorium, et aliae necessariae officinae religiosis convenientes a consortio seculari separatae, quas tamen pretio, seu annuali redditu conducimus, quos redditus et alia omnia nobis pro victu ac vestitu necessaria solum habemus ex eleemosynis catholicor. illarum partium. In conventibus vero illis quatuor, qui extra civitatem sunt, bene possumus vivere in propriis ordinis aedibus et monasteriis, licet aliquando in illis ab haereticis nocturna invasione appetimur. Omnes autem fratres nunc in Hibernia degentes qui sunt numero circa centum, aut supra, in praedictis domibus distributi habitant, nec eis exire licet, nisi ad predicandum vel ad postulandas eleemosynas, vel ad aliquod charitatis aut obedientiae opus exercendum, et cum Praelati licentia. Et in aliquibus ex praedictis domibus regularis disciplina ita viget, ut carnes nunquam (nisi ab infirmis) comedantur, et matutinae et aliae horae canonicae a tota communitate simul (absq. tamen cantu) absolvantur. In octo ex illis domibus sunt Priores canonice electi per voces conventualium, et in aliis quatuor sunt Vicarii. In septem vero ex illis Novicii educantur, et expleto tempore novitiatus in Hispaniam aut aliam ordinis Provinciam, in qua literar. studia vigent, mittuntur, et postquam cursus tam artium, quam Theologiae absolvunt, in patriam iterum ad fidem praedicandam revertuntur. Sunt autem nunc in Hispania circa 50 fratres Hiberni, et multi alii obierunt ibid., et procurator noster ibid. diebus nuper elapsis ad me scripsit, qd. hoc anno praeterito, postquam ego veni ad has partes, quinque fratres nros. absolutis studiis misit in Hiberniam, et ego cum inde venissem, reliqui in Provincia circiter centum fratres per supradictas 12 domos distributos nam,

In Conventu Dublinensi.—Praesident quatuor Sacerdotes, videlicet R. P. Fr. Thomas de Ascensione Prior, R. P. Fr. Dominicus Nugentius, R. P. Fr. Petrus Strang, P. Fr. Marcus Fearel, et tres juvenes, quor. nominum non recordor, et unus laicus.

In Conventu de Mullinguear.—Inhabitatur ab octo Sacerdotibus, quatuor professis juvenibus, duob. laicis, et sex vel octo novitiis. Nomina Sacerdotum sunt: R. P. Fr. Thomas de S. Dominico Prior, R. P. Fr. Io. Hanly sexagenarius, R. P. Fr. Hugo Magneill etiam senex, R. P. Fr. Bernardus O'Brian, P. Fr. Petrus Albanagh, P. Fr. Edmundus O'Hereaghty, P. Fr. Patritius Breassill, P. Fr. Guillelmus Ganly. Juvenum autem et novitior. nomina non occurrunt memoriae.

In Conventu Sligoensi.—Sunt octo Sacerdotes, vidlt. R. admodum

P. Fr. Daniel de Cruce Vic. Provlis, et Prior Sligoensis, R. P. Fr. Carolus Maccuil centenarius, R. P. Fr. Thomas Magneill sexagenarius, P. Fr. Hugo Martin, P. Fr. Hugo Poncha, P. Fr. Timotheus de Nativitate, P. Fr. Columbanus Higuyn, P. Fr. Christophorus Beblan, et tres aut quatuor juvenes et aliqui novitii.

In Conventu Urlacensi.—Sunt quinque Sacerdotes, nempe R. P. Fr. Dominicus Kerinus, R. P. Fr. Donatus Caelan senex, P. Fr. Hugo Gruayan, P. Fr. David Muril, P. Fr. Thomas Casside, et quatuor, aut quinque juvenes, quor. nomina obliviscor.

In Conventu Galviensi.—Sunt quatuor Sacerdotes nempe R. P. Presentatus Fr. Nicolaus Lynceus Prior, R. P. Fr. Antonius de S. Maria, R. P. Fr. Stephanus de Rossario, R. P. Fr. Petrus Martinez, et quinque juvenes professi, vidlt. Fr. Richardus Bumegheam, Fr. Dominus Linceus, Fr Edmundus Baret, Fr. Stephanus Linceus, Fr. Petrus Butler, et aliqui novicii.

In Conventu Athannensi.—Sunt quinque Sacerdotes, vidlt. R. P. Fr. Petrus Martin Prior, Fr. Magomus Barid centenarius, R. P. Fr. Malachias Brehun senex, R. P. Fr. Raymundus de S. Michaele, P. Fr. Thomas de S. Maria, et juvenes tres, scilicet Fr. Raymundus a S. Antonino, Fr. Gregorius a S. Dominico, et unus laicus.

In Conventu Culratensi.—Sunt tres Sacerdotes, vidlt. R. P. Fr. Thomas Cuircheus Prior, R. P. Fr. Jacobus Wolf, R. P. Fr. Dominicus Miagh, et quatuor juvenes, scilicet Fr. Stephanus Whet, Fr. Patritius Kainy, Fr. Patritius Hacket, Fr. Io. Hacquet, Fr. Moriarty Casseliensis, et duo laici.

In Conventu Corcagiensi.—Quatuor sunt Sacerdotes, vidlt. R. P. Fr. Thomas Linceus Prior, R. P. Fr. Dionysius Conensius, P. Fr. Stephanus Guldeus, et juvenes etiam quatuor, quor. nominum non recordor, ac aliqui novitii.

In Conventu Waterforden.—Sunt quinque Sacerdotes, nempe R. P. Fr. Io. Tonory Prior, P. Fr. Richardus Strang, P. Fr. Richardus Barry, P. Fr. Guillelmus Shea, P. Fr. Thomas Poverius.

In Conventu Kilkeniensi.—Sunt tres Sacerdotes, vidlt. R. P. Fr. Io. de Cruce Prior, R. P. Fr. Josephus Langton, R. P. Fr. Gaspar Boyton, et (ut reor) aliqui novicii.

In Conventu Lorachensi.—Sunt duo Sacerdotes, et unus laicus; nomina Sacerdotum sunt R. P. Fr. Antonius Madden Praedicator (*sic.*)

NOMINA FRATRUM

Ord. Praedicatorum in Hispania nunc Commorantium.

R. P. Fr. Richardus de la Penna, Procurator.
R. P. Fr. Didacus Arturo, Theologiae lector.
R. P. Fr. Io. Nollanus, Philosophiae lector.
P. Fr. Dionysius Henraghan.
P. Fr. Mauritius de S. Petro Martyre.
P. Fr. Philippus Cherinus.
P. Fr. Gibonus Wale.
P. Fr. Mahunus Kenedy.
P. Fr. Edmundus Suiny.
P. Fr. Io. Gibbon.
P. Fr. Patricius Geoghegan.
P. Fr. Oliverus de Burgo.
P. Fr. Vincentius de S. Maria.
P. Fr. Thomas Bernardinus.
P. Fr. Hyacintus de Cruce.
P. Fr. Thomas de S. Maria.
P. Fr. Petrus Heggin.
P. Fr. Timotheus Beolla.
P. Fr. Milerus Ceaghry.
P. Fr. Raymundus Dillonus.
P. Fr. Jacobus de S. Maria.
P. Fr. Hyacinthus Arturus.
P. Fr. Guillelmus de Spiritu Sancto.
P. Fr. Thomas Guid.
Fr. Edmundus Heigher.
Fr. Thomas Linceus.
Fr. Robertus Dolfin.
Fr. Thomas Joise.
Fr. Edmundus Robuick.
Fr. Nicolaus Halluran.
Fr. Gregorius French.
Fr. Io. Fahie.
Fr. Thomas de Victoria.
Fr. Henricus Burgo.
Fr. Thomas de S. Maria.
Fr. Thomas Walter.
Fr. Gregorius Farrell.
Fr. Arturus Geoghagan.
Fr. Andreas Hurly.
Fr. Albertus Brian.
Fr. Petrus Martyr.
Fr. Dominicus Geoghagan.
Fr. Dominicus Brimigam.
Fr. Guillelmus Geraldinus.
Fr. Thaddaeus Moriarti.
Fr. Io. Cuillain, et alii quor. nomina modo non occurrunt.

Apud Reformatos Galliae sunt tres fratres, videlicet,

P. Fr. Io. Gullielmi.
Fr. Dominicus Miagh.
Fr. Io. Geraldinus.

In Italia sunt quatuor fratres Hiberni.

R. P. Fr. Patricius Thaddei, Romae.
Fr. Laurentius Kelleus, Modenae.
Fr. Guillelmus O'Connor, Neapoli.
Fr. Patritius Herbert, Papiae.

In domo nostra Lovaniensi in Germania inferiori.

R. adm. P. Fr. Rochus de Cruce Prior Provincialis Provinciae Hiberniae.

R. P. Fr. Dominicus de Rosario Praeses.

R. P. Fr. Michael de Spiritu S^to. Phil. lector.

P. Fr. Jacobus de S. Maria.

P. Fr. Dominicus de Caena.

P. Fr. Edmundus de Rosario.

Fr. Antonius de Spiritu S^to.

Fr. Dominicus a S. Thoma.

Fr. Michael de S. Maria.

Fr. Dominicus Creagh novitius.

Fr. Thaddeus de Ascensione.

Fr. Richardus Poverius Donatus.

XXXIX.

Letter of Dr. Florence Conry, Archbishop of Tuam, March 17, 1628.

[F. Flathri O'Moelchonery, better known from the Latinized form of his name as F. Florence Conry, was a Franciscan. He had held the important post of Provincial of the Order, and throughout the brilliant Ulster campaign which brought the sixteenth century to a close, acted as Confessor to the heroic Chieftain of Tyrconnel. He was consecrated Archbishop of Tuam in 1609 by Cardinal Maffei Barberini, Protector of Ireland, who afterwards, as Urban the Eighth, conferred such benefits on the universal Church. Dr. Conry died in the Franciscan Convent, in Madrid, on the 18th November, 1629, but his remains were translated to Louvain in 1654, and interred in the Franciscan Church of St. Anthony. The following lines, composed by Nicholas Aylmer, an Irish Priest, were inscribed upon his tomb :—

" Hic jacet et floret Praesul Florentius aevis,
Dum pietas, virtus, docta Minerva viget.
Ordinis altus honor, fidei patriaeque patronus,
Pontificum merito laude perenne jubar.
Funde preces animae, lector, pia vota merenti
Gratia nam Magnis debita magna viris.
Vivus opus fabricae fratres devinxit amore
Pignus amicitiae mortuus ossa dedit."

A Memorandum was presented to the S. Congregation on the 7th August, 1629, which gives the following account of this illustrious Archbishop and of the western Province :—" Tuamensis Archiepiscopus a triginta annorum tempore ex quo pro-

motus est nunquam residere potuit aut potest, senectute impeditus et speciali edicto Regio sub poena criminis laesae Majestatis exclusus. Ista Provincia nullum habet Episcopum suffraganeum nisi Elphinensem; et tamen de Sede Apostolica specialiter benemerita est ampla effusione sanguinis pro fide Catholica, haereticis resistendo."]

ILLME., &c.

Quoniam satis explorate perspectum habeo, quanto studio cum SS. D. N. Illme. Cardinale agas, ut universis Hiberniae Provinciis idonei praesules praeficiantur; equidem non dubito, quin eis subveniendum potissimum judices quae calamitosis his temporibus Epor. adjutorio maxime indigere videantur. Quamobrem officii mei esse existimavi, ut Tibi, Card. Ampl[me]. significarem, quantum mea Conacia, sive Tuamen. Prov[a]. Episcopos desideret. Etenim haec quamvis ex Provinciis Hiberniae maximis, ac latissime patentibus sit, in ea tamen unus tantum suffraganeus Elphinen. Epus. est qui Episcopatui suo millia passuum fere octoginta longo, et triginta lato, vix potest curae satis impendere, nedum aliarum dioecesum illius Prov. occupationibus animum intendere. Auget et hujus Prov. incommodum mea absentia, qui post acerrimum atque cruentum illud ultimum bellum ab Hibernis in Anglos pro Cath. Religionis libertate gestum, Anglis et maxime Hiberniae concilio sum magnopere invisus, quod apud magnates Regni nostri bellum tunc gerentes gratia valuerim, ad eosq. Catholici Regis mandata aliquoties detulerim. Quamobrem nostrates Catholici meum in Hiberniam reditum sibi periculosum fore arbitrantur, ne Angli nobilibus et aliis, a quibus exciperer, exitium afferrent, quos persequerentur ut fautores atque protectores non solum sui quondam hostis, sed etiam hominis, haereticorum opinione nunc multa contra eos molientis, et ad ea Cath. Principes sollicitantis, ob quod in praesentiarum per Vicarios modo licet Provincialibus meis opem ferre. Quibus causis crebrisq. Provincialium meorum efflagitationibus motus (Illme. Card.) etiam atque etiam vehementer rogo, ut a SS. D. N. impetrare digneris, quo Clonfertensi Epatui. ejusdem Prov. Tuamen. proponatur D. Io. De Burgo in ead. dioecesi natus, ex nobili familia comitum Clanricardiae, Theologus D[or]. Salamanticen, vir prudentia ac aliis virtutibus praeditus, atque consanguinitate conjunctus cum multis nobilibus qui illi ut Epali. officio fungi quietius, pacatiusq. etiam hoc tempore persecutionis possit, non levi praesidio erunt. Ego illum solum ad hanc Ecclesiam commendo, qd. sciam aliorum commendatione alios non majoris meriti, minusque Clero, et nobilibus illius Dioce. gratos, esse proponendos. Ac ut uno verbo

dicam, si simul cum futuro Ardmacano praefatus D. Io. huic Clonfertensi Ecclesiae et D. Malachias Quaelleus Laonen., et D. Jac. Plunketus Kildaren. Episcopatui viri omni honore digni, virtutib. et doctrina eximii praeficerentur, electio foret suis membris absoluta et in multos annos sufficiens. Deus O. M., &c.

Madrito, 17 Martii, 1628.

Fr. Florentius Conrius, Archieps. Tuamen.

XL.

Letter of Fr. Bonaventure Magennis, O.S.F., 30th June, 1629.

Reverendissime Domine.

Die lunae praeterito mandavit mihi V. D. Revma. quatenus eam certiorem redderem de Ecclesiis Provinciae meae quibus scilicet providendum sit ut facilius reliquis vacantibus subveniri possit. Et ut paucis desiderio Revmae. Dnis. Vrae. satisfaciam, judicio non solum meo, sed etiam omnium Prima et praecipua est Ecclesia Dunensis quae a paucis (*i.e.*, sex) mensibus per mortem sui Antistitis vacat, tum propter magnitudinem Diaecesis, tum quia contigua est aliis duabus amplissimis Diaecesibus, Derensi videlicet et Dromorensi quae etiam vacant. Quod si quartum Episcopum nobis dare voluerit S. Sanctitas, secunda Ecclesia cui providendum judico est Ecclesia Clogherensis, cui contigua est Sedes Cluanensis quae identidem vacat. Caeterum sive aliquid Commune toti Regno statuatur, sive non, munificentia et zelo Revmae. Dnis. Vrae. haud dubie speramus Ecclesiam Dunensem recepturam antistitem, idque absque dilatione. Quo facto et rem Deo gratam et Provinciae Ultoniae utilissimam praestabit Rma. Dtio. Vra. Quem Deus, &c.

Ex Poenitentiaria S. Ioan. Laterani,
Die Sabbati ultimo Junii 1629.
Humillimus servus

Fr. Bonaventura Magnesius,
Poenitentiarius Lateranensis.

XLI.

Petition of Irish Bishops for an increase in the Hierarchy of England, 9th February, 1630.

Illme., &c.

Vetus est et ab antiquissima origine ducta, novisq. rationibus communis, quae cum Catholicis in Anglia intercedit Catholicae in Hibernia nostrae Ecclesiae. Nam et primarios quosdam fidei satores accepit una natio ab altera, quae vicem postea reddit cum grata beneficii accepti recordatione. Porro utriusq. nationis sub unius sceptri jure consociatio facit consortes ejusd. fortunae et conditionis, ut altera alteri sicut in bonis congaudere, sic in malis condolere debeat. Cum igitur experimento nostro satis, superque compertum habeamus, quantam jacturam paterentur res fidei apud nos, si vel Hierarchiae Ecclesiasticae spectabili facie carendum esset per totum Regnum, vel etiam per diversas Provas. si proprios Hierarchas, et Epos. singulae non haberent, quibus quoniam utrumq. provisum est de propriis pastoribus, cetera nobis laetiora, et gregibus nris. alendis et regendis commodiora contingunt. Nam hinc et religionis orthodoxae aptiorem normam, et unionis ac communionis accommodatiorem tramitem usu ipso experimur, et opere exequimur. Et quia vicina nobis natio Anglicana pos fidei divortium a schismate inchoatum, et in haeresim tandem induratum, dissipata Hierarchiae Episcopalis conspicabili successione, nunc tandem in dieb. nostris magno Dei beneficio respirare cepit, et postliminio frui solatiis proprii Praesulis et Pastoris, quem modo obtinent cum potestante juvandi, solandi, et gubernandi populum fidelem, eisq. suppeditandi ea auxilia, quae pastorali subministratione praeberi possunt, id qd. etiam fit cum maximo fructu Catholicorum. Et quia certa fide nos inde accepimus unius hominis quantumvis pii, zelosi, et diligentis industriam non posse sufficere tantae multitudini Orthodoxorum, nec lustrari ab uno posse tantum terrarum ambitum, nisi multo tempore et magno periculo tum ipsius visitatutoris, tum etiam visitandor. populorum; cum debita observantia proponendum existimavimus S. Congni. de F. Prop., ut provida circumspectione dignetur huic necessitati succurrere, qd. apposite fieri posse videtur, si numerus Antistitum augeatur ad ternarium, ut singuli sollicite advigilent cum ordinaria potestate inter eos divisa, vel conjuncta iis modis, et legibus, quibus S. Sua decernendum judicabit. Ita faciendo cleri desiderio,

populi indigentiis, bonor. expectationi satisfiet, et occasione periculorum plurimorum evitata, tranquille, ut credere par est, administrabitur res Cath[a.] Et qui obruuntur modo multitudine piscium in captura annuentes sociis, qui sunt in alia navi, ex eor. mutua ope sublevati, se invicem in omnib. pro hon[re.] Dei fiducialius adiuvabunt, et cath. fidem, ac disciplinam ecclesiasticam cum majore semper obedientia Sedis Apostolicae promovebunt. Quod ut feliciter succedat, V.V. Illms. DD. ut diu sospites esse velit divina benignitas, preces et vota offerent,

9 Febr. an. 1629, st. vet.

THOMAS, Archieps. Casselen.
GUILIELMUS, Episcopus Corcagien. et Cluanen.
RICH., Episcopus Limericen.
MAURITIUS, Imolacen. Episcopus.
FR. PATRICIUS, Episcopus Waterforden. et Lismoren.
DAVID, Episcopus Ossorien.
IO., Episcopus Fernensis.

XLII.

LETTER OF THE BISHOP OF WATERFORD AND LISMORE, 6 JULY, 1630.

ILLMIS. ET RMIS. DD. S.C. DE PROP. FIDE DOCTISSIMIS PARITER ET PIENTISSIMIS PP.

SALUTEM UTRAMQ., &C.

Quamquam mihi prorsus integrum non sit tantum Senatum, tot arduis praepeditum saepe negotiis, intempestivis forsan interpellare literis; meo tamen muneri non satisfecisse vererer, si Illmas. V́ras. Dnes. de statu mear. Dioecesium lineolis hisce certiores facere praetermisissem.

Effluxerunt novem menses, e quibus post multos evictos labores, et ardua declinata pericula perveni in hanc Urbem, quae Pastoris solatio et Ecclici. regiminis forma viduata remansit toto 50 annorum spatio, et amplius; ac eo magis effraenatae libertati, dissolutionibus, ac illegitimis consuetudinibus assueta, quibus eradicandis laboriossissimam mihi provinciam subeundam perspexi.

Longissimi itineris lassitudinem vix deposui, cum precipuas quasq. mear. dioecesium partes obirem, et remotiora quaeque loca perlustrarem. Inveni autem, unde contristarer, intuens rudera, et vestigia quaedam antiquarum Ecclesiarum, et monasteriorum spaciosa illa arva, quae olim vomere predicationis, Sacramentorum frequenti administratione, et Sanctis Eccliae. Cath. ritibus exculta erant, nunc situ et sentibus sylvescere, et externa heterodoxorum colluvie scatere. In decursu visitavi Parochos omnes, et confirmationis Sacramentum pluribus bis mille personis administravi, ex qbus. nonnullae erant sexagenariae, et septuagenariae. In unitis meis dioecesibus inveni quadraginta hierarchici Ordinis Sacerdotes, qui vigilanter et cum fructu cumulato animarum curam exercent in suis distinctis parochiis; Reglrium. vero Ordinum Sacerdotes 30, ex quibus quamplures animis lucrandis sedulo invigilant, vitae quoque et morum sanctitate populo praelucent.

Reversus in hunc refugii locum mei graviter cogitavi de dioecesana synodo cogenda, de morum reformatione in populo, et disciplinae collapsae restauratione, de submittendis in vineam operariis, et viis et modis juvandi remotiores, presertim angulares nostros accolas. Nam inter alios doloris stimulos ille non mediocriter mentem meam cruciabat qd. longissimi terrar. tractus, populor. multitudine referti, praecipue semotiores a civitatibus et oppidis, sitientes aquam salutis, esurientes panem verbi Dei, obsessi a lupis et ursis adversae professionis, vix inveniunt, qui vel fragmentum panis porrigat, vel calicem e profluente propinet; cum tamen abundent civitates et oppida missionariis, qui non compatiuntur afflictioni Jacob. Cui malo utinam a Generalibus Ordinum Reglrium. quantocius remedium adhibeatur; dignum enim est, ut qui Coadjutores destinati sunt in partem ministerii, Pastoribus et Parochis adjutorio sint, ubi necessitas id magis postulet.

Coacta Synodo dioecesana, prout tulit tempus et Status Eccliae., condidi Statuta Synodalia, et pro viribus et posse laboravi Regimen et Remp. nram. Ecclesiasticam reddere conformem ritibus et legibus S. R. Eccliae. et SS. Canonum; ad obviandum autem pluribus defectibus et querimoniis, et nonnullis fidelium necessitatibus subveniendum, in hac Urbe quae est caput, et praecipuum emporium mearum Dioecesium, instituui quinque Parochos, et convocatis Regularibus, intimavi ipsis novissimam Restrictionem facultatum Missionariorum juxta Decretum SSmi. D.N. Urb., PP. VIII., sicut ab omnibus aliis Epis. factitatum est in toto hoc Regno.

Sed inimicus homo, qui non desinit ubiq. spargere zizaniam, istis

salubriorib. studiis superseminavit salebrosas necessitates, et spiritum contradictionis, qbus. extirpandis, utinam cum aliorum sedulitate deserviat conatus meus qualisqualis, quem oro omnipotentem Deum, ut charitatis ipsius igne inflammet, ne quid effluat dicendo, vel scribendo, vel excidat omittendo, qd. pertineat ad amorem, et sollicitudinem, quem voveo et gero erga Dioeceses, et gregem mihi commissum. Quidam enim Reglres. indignantes quidquam libertatis, aut facultatum ipsis adimi, pacto inito statuerunt mihi pro viribus obsistere, ac proinde in me linguas suas exacuerunt, in promiscuis laicorum colloquiis mihi detrahere, et *gravibus me injuriis onerare saepius ausi* sunt, et qd. deterius est, *auctoritatem S. Pontificis* circa restrictionem facultatum *non sunt veriti revccare in dubium*, et *gregi meo* utcumq. poterant, per clanculares detractiones *me reddere odiosum ;* qd. quam sit animarum saluti et regimini oppositum, nemo non videt.

Praeter sollicitudinem gregis, incubuit etiam mihi Vicariatus gnlis. omnium Monasteriorum Ordinis Canonicor. Regularium S. Augustini in Hibernia, ac pro injuncti muneris exigentia, solertem feci indaginem de iis ; deprehendi autem monachos Cistercienses usurpasse tria saltem monasteria, praecipue Abbatiam de Motalia nostrae Lismoren. Dioecesis, quam per subreptionem a Sede Apostolica impetravit quidam Cisterciencis, asserens esse sui Ordinis, ac proinde arrogans sibi jurisdictionem in parochiis annexis illae Abbatiae, non sine eminenti animarum periculo. Sed praetenso illi Abbati manifeste demonstravi ex libris Taxarum Rndae. Camerae Apostolicae, ex antiquis monumentis ipsius Abbatiae, ex authenticis et veteribus instrumentis confinium Dominor., ex Registro antiquo Epi. Waterforden. aliisq. multis argumentis praefatam Abbatiam de Motalia esse Ordinis Canonicor. Reglrium. S. Augustini. Sed praetensus iste Abbas nullis vult cedere rationibus, aut duor. vel trium Episcopor. judicio stare, fretus quidem iniquitate temporis, quo non est adeo integrum Episcopis S. Pontificis, aut Eccliar. jura vindicare, aut injustos detentores a subreptitia possessione deturbare.

Id etiam inter visitandum adnotavi, quod quamplura bona Ecclica. de jure pertinentia partim ad Episcopum partim ad dignitarios, et partim ad parochos sine ulla dispensatione, aut consensu eorumd. qui curae animarum invigilant, usurpentur indebite a Catholicis, qui ea vel Regis Angliae dono impetrarunt, vel ab Haereticis pretio aliquo soluto emerunt. Qui quidem Catholici quorumd. missionariorum

susurrationib. et injuriosis opinionibus freti, ex tot, tantisq. bonis indebite usurpatis ne minimum quidem erogant in Epos. aut parochos, qui ferentes pondus diei et aestus, vitam in magna egestate transigere coguntur.

Frequentissimam etiam omnium ferme Epor. quaerimoniam audivi de turbulentia Cistercensium, qui jurisdictionis plus aequo sibi arrogantes, non solum Monasteria sua, sed et Ecclias. vel Parochias quoquo modo Monasteriis suis adnexas, et Monachos suos animorum curam exercentes, Synodo, visitationi, et correctioni Epor. subtrahunt, unde contentiones et scandalosae confusiones nascuntur, non sine offendiculo infirmorum.

Id autem maxime perturbat Hierarchicum regimen apud nos, et exterminium unitatis Ecclicae. praesagit, nisi tempestivum adhibeatur remedium, ut qui servare unitatem spiritus in vinculo pacis, et coadjutores se in vinea Dni. exhibere deberent, ii lolia contentionis, litium, odii, et invidiae disseminant, ac ex pessima semente longe pessimam messem colligunt, voce quidem enarrantes, sed opere enervantes justitias Dei, quor. effraenata contentio proprior est excitando tumultui, et inquietudini serendae, quam propagandae fidei, aut charitatis, et temperantiae fructibus percipiendis ; erga Epos. et Vicarios Gnles. Apostolicos irreverenter se gerunt, detractionibus et obloquiis onerare non pertimescunt; per seditiosas susurationes, et propositiones derogatorias jurisdictionis, et auctoritatis Epor. conantur gregis animos et observantiam ab Ordinariis suis penitus avertere; quidam etiam aegre ferentes, qd. Hibernia pristinum Ecclesiae regimen per Epos. et Pastores postliminio recepit, populo imponunt, quas fingunt, fabulas de quadam Democratia, felicitatem in libertate constituentes; Nobilibus autem et divitibus, qui bona Ecclica. indebite usurpant, persuadere conantur, qd. non expedit pro hoc temporum statu Epos. aut Parochos in Hibernia institui, unde quidam ex illis eniti videntur, nomen et munus Epor. et parochorum odiosum reddere populo. Quare verendum est, ne paullatim apud nos serpat heresis Puritanorum, qui ab Ecclia. Dei Epos. ablegandos asserunt; quae zizania dum singula cadunt, multiplicata nascuntur, non sine strage animar. ruina et exterminio unitatis Ecclesiae.

Ne igitur periclitetur tota navis tot mercibus onusta, et ut quantocius abstrahatur a scopulis, quibus illidi incipit, et occultis altercationum arenis, in quas sensim et sine sensu impingitur, expedit, ut

Illmae. et Rmae. VV. Dnes similiter et Generales Ordinum Regularium scribant ad omnes et singulos Reglres. versantes in Hibernia, stricte illis mandantes, ut observent locorum Ordinarios, qua par est, veneratione et amore, ne susurrationibus et derogatoriis opinionibus avertant animos et benevolentiam fidelium a suis Epis. et Parochis; ne exequantur privilegia dubia, aut obscura, aut litigiosa cum offensa, damno, vel praejudicio Ordinarior. aut Parochorum; ne praesumant dispensare cum catholicis in praeceptis, vel percipiendis Ecclicis. bonis Episcopor. aut Pastorum Hierachici Ordinis; ut postposito partium studio, et omni animor. exacerbatione deposita vitent omnes contendendi occasiones, murmurationes, obloquia, scriptiones amarulentas, conciones seditiosas, et rixarum incitamenta, ne quod alius aedificat, alius destruat, et qd. ab uno redintegratur ad unionem, et communionem confovendam, ab alio rescindatur.

Propter has aemulationes, contentiones, et sectas, ni fallor, permisit Deus, in poenam peccati novissimam exoriri persecutionem in omnes Ecclicos. hujus Regni, quamvis heterodoxi causam obtendant nimiam publicitatem communitatum, concionum, missarum, musices, grammatices, ac Philosophiae, et Theologiae praelectionum. Unde effectum est, qd. omnia Oratoria, inpraecipius Civitatibus, et Oppidis hujus Regni fisco Regis addicta, Franciscanorum domus Dublini solo aequata, et supellex ablata; communitates tum Regularium tum secularium Sacerdotum dissipatae sint. Faxit Deus, ut nostramed culpa, acerbiora gravamina et rigidius vexamen non promereamur; et Ecclia. Orthodoxa, quae apud nos reviviscere et paulatim exurgere videtur, quorumdam indefessa aemulatione, et turpiculi questus aviditate non supprimatur: quibus malis obsistendum conduceret nonnihil, ut quispiam ex Epis. qui nunc in Hibernia degunt, Nuncii Aplici. officio, et potestate ad triennium saltem fungeretur.

Sed vereor, ne hactenus longiusculus fuerim, quam innumera, quae vos circumfluunt negotia, patiuntur. Veniam itaque delicti enixe deprecor, et rogo Omnipotentem Deum, ut Ampl. Vram. diutissime incolumem servet.

Datum Waterfordiae die 6 Julii, 1630.

Fr. Patricius, Epus. Waterforden.
et Lismorensis.

XLIII.

Letter of Dr. Boetius Mac Egan, Bishop of Elphin, October 20, 1630.

[Dr. Mac Egan, a Franciscan Friar, was appointed to the See of Elphin in 1625, and was consecrated by the Archbishop of Dublin in 1626. He died 19th of April, 1650.]

Illme. Dne.

Anno jam quarto a Consecratione currente memor professionis et juramenti tum facti quo obstrictus teneor quolibet quadriennio Pontificis Maximi praesentiam adire et coram injuncti Pastoralis officii rationem reddere idque personaliter si fieri potest, aut certe per fidelem nuntium, cumque ut ex animo cupio et omnino debeo, ibi personaliter interesse non possim, saeviente jam vehementer persecutione, ne fideles nobis concrediti qui ad vultum proprii pastoris confirmari et consolidari solent, existimarent et se desertos et nos forte mercenarios qui lupo veniente fugeremus; et praesertim quod sumptus ad tantum iter conficiendum necessarii omnino desunt nobis qui tantummodo fidelium charitate et benevolentia sustentamur. Quare commisimus et per praesentes committimus R[do.] adm. Dno. Jacobo Fallon, hujus Conaciae Provinciae Procuratori et in urbe agenti, ut coram SSmo. D. N. et vestra Illma. Dmne. quae hujus afflicti Regni Ecclesiam in suum patrocinium et benevolentiae sinum suscepit, humillima obsequia nostra praesentet, statumque gregis nobis commissi fideliter exponat, eâ qua par est animi submissione rogantes ut absentiam nostram invitam quidem pro sua benignitate excusatam apud suam Sanctitatem habeatis. Interim Deus opt. max. S. S[tem.] et Illman. Dnem. Vram. diutissime incolumes servet suae Ecclae. communi bono, et hujus afflictae vineae consolationi: ut ex toto corde optat, Datum ex loco nostri Refugii in Hybernia, 20 Oct. 1630.

Vrae. Illmae. D. obseqmus. servus,

Fr. Boetius, Elphynen. Episcop.

XLIV.

Letter of the Archbishop of Armagh, regarding the Diocese of Kilmore, 2nd December, 1630.

[Hugh O'Reilly, a secular Priest, was appointed Bishop of Kilmore on the 9th June, 1625, and translated to Armagh on the 21st August, 1628. He departed this life in February, 1653.]

Eme., &c.

Literas Emae. et Rmae. D.V. ea, qua decuit, reverentia recepi circa indagandam veritatem supplicationis factae a Rmo. Eugenio Kilmoren. Epo. de impetranda a Sede Ap. Epo. et Epatui. Kilmoren. restitutione decimarum perplurium parochiarum Kilmorensis Diocesis a Monasteriis Abbatiae de Keanlios, alias Keananas Canonicor. Reglrim. Ord. S. Augustini, et Prioratus de Four, alius Baleoir, Ord. S. Bened[i.] in Dioce. Miden. sitis occupatarum, cujus rei statum, nullus, ut opinor, exactius, quam ego scire potest, cum in ea dioecesi et natus fuerim, et educatus, et ejusdem civitatis Epus. aliquot annos ante meam translationem extiterim. Quare Emae. celsitudini Vrae. sicut et in ceteris, ita et in hoc casu ex animo parere paratus, sinceram, ut sequitur, hujus rei relationem prima hac, quam nactus sum opportunitate, Vobis transmitto simul cum copia literarum Celsitudinis Vrae. ad me directarum, et memorialis Vobis in hunc finem porrecti.

Episcopatus Kilmoren. ab hominum memoria erat ex pauperrimis et tenuissimis totius Prov. Ardmacanae, ita ut ejus annui redditus secundum communem aestimationem sexcentos florenos gallicos non excederent : haec autem nimia paupertas provenit partim ex eo qd. pleraeque hujus Dioecesis terrae Ecclicae. Vassallis, qui tantum parvam aliquam recognitionem Epo. ab antiquo solvebant, sunt occupatae : partim etiam qd. plerarumq. aut saltem plurimarum parochiar. dictae dioece. decimae pene omnes, quae in Epi. et rectorum sustentationem cedere deberent ad manus Reglrium. praed[um.] nimirum Abbatis de Kenlios, alias de Keananas Ord. S. Aug[ni.,] et Prioris de Four, alias Baleoir Ord. S. Bened[i.] dioce. Midensis, devenerint, quo autem modo, aut via nescitur ; praeter hoc tantum, qd. predictus Prior de Four in pensionem, centum circiter florenos gallicos Kilmoren. Epo. quotannis persolvebat ; quar. decimarum defectu plurima Clerus, et populus Kilmoren. sustinebat incommoda, cum deficientibus mediis et

honesta ministror. sustentatione, nulli pene docti sacris initiari vellent, sed indocti dumtaxat, et Eccliae. inutiles, qui a pred[is.] Reglbus. vili aliquo stipendio contenti essent; unde animarum curam non sine animi dolore debitis fraudatam obsequiis ingemiscimus; nec ipse Eps. ad se sufficienter, aut juxta dignitatem sustentandum media habuit, pred[is.] Regularibus qui forte aliquando paucissimi numero erant, et in aliena dioece. residebant, fructus sibi sumentibus. Quocirca animar. lucrum ante omnia sitiens, et impedimentis spirituales tot populor. profectus impediendis, quantum cum Deo possum, occurrere desiderans, nec non Epi. et Cleri Kilmoren. paupertati fraterne condolens, cum jam in dictis Monasteriis de Keanlios, et Four nulla vigeat Reglris. observantia, nullusque, qd. sciam, ex alterutro Ord., h. e. Canonicor. Reglrium. praedictor., aut Ord. S. Bened[i.] in alterutra praed[um.] dioecesium vivat, et praefata duo Monasteria sacerdotibus saecularibus sint commendata, et alia etiam Monasteria, in ipsa Kilmoren. dioce[i.] sita sint amplis etiam possessionibus dotata; salvo in hac re meliori judicio, existimo sedem Ap. cum magno animarum Kilmoren. dioec. proventu facturam si omnes, quas, praefati Reglres decimas in Kilmorensi dioec. ante schisma habuerunt, ejusdem Dioc. Epo. et Clero restituere dignabitur, eosdemque fructus a praed[is.] dissolvere, et praed[ae.] civitati et Clero Kilmoren. perpetuo unire in Epi. et pastorum sustentationem nec non omnes Kilmoren. Ecclesias ex qbus. praed[ae.] decimae praelibatis Regularibus solvebantur, ab omni dependentia, et jure patronatus praed[um.] Monasteriorum et Reglrium perpetuo eximere conformiter S. C. Trid. decr. ss. 14, c. IX., et non obstante ejusd. Trid. ss. 24, c. XIII. de modis uniendi decreto vel aliis quibuscumque juribus, quorum solemnitates et requisita in hoc regno ob temporum conditionem servari aut praemitti omnino non possunt. Et licet in praesentiarum per hujusmodi Unionem aut dispositionem parum aut nihil emolumenti Clero aut populo Kilmoren. accrescat, cum durante schismate fructus nullos percipiant, sicut et Reglris. observantia nihil etiam detrimenti inde capere potest tum ob eamdem rationem, tum etiam qd. Reglres. ibidem nulli supersint, ad literarum tamen studia multi praemia, et tempora meliora sperantes excitabuntur, et quotquot jam in vinea laborant, ad eam excolendam reddentur alacriores, et sic, &c.

Datum ex loco mansionis meae, 2 Dec. 1630.

Hugo Reilly, Archiep[us.] Ardmac.
totius Hiberniae primas.

XLV.

THREE LETTERS OF THE BISHOP OF FERNS.

To the Cardinal Protector of Ireland, 20th July, 1631.

EMINENTISSIME ET REVERENDISSIME DOMINE,

In litteris decima Sexta Augusti anno praetergresso datis mandavit E. V. ut Acta quaedam in Conventu Eporum. habito Kilkenniae ante biennium transmitterem ad Sac. Cong. de Prop. Fide in quibus eadem Sac. Cong. cerneret quid pro pace in utroque Clero Saeculari et Regulari firmanda adunatis Episcopis ordinare visum fuit. Acta illa ante bimestre transportanda commisi tabellariis in Belgium proficiscentibus ad Illmum. Sedis Apostolicae Nuncium inibi commorantem quorum exemplar etiam per eam quam nunc tento viam Galliarum transmitto ut humilis obsequii mei exhibitio omni modo constet Eminentiae V[ae]. Addo etiam exemplar propositionum quas pridem miserunt Episcopi ad Regulares pro conservatione dictae pacis ex quibus plenius intelliget Sacra Congregatio quam studiosi pacis semper fuerint Episcopi, quam et in plerisque ex propositis assecuti sunt tandem patientia sua et iteratis monitionibus Sac. Congregationis quae frequenter injunxit observationem restrictarum facultatum in hoc regno.

Eminentiam Vestram Ecclesiae suae et Hiberniae Deus diu servet incolumem.

Die 20 Julii, 1631.

Eminentiae Vestrae
humus. servus,
JOANNES, Epus. Fernensis.

Emo. Card[li]. Ludovisio.

To the Sacred Congregation of Propaganda, 25th February, 1632.

EMI. ET RVMI. DNI.

Est in mea Diaecesi celebre municipium Rospons dictum quod olim incolis et opum affluentiâ plerasque Hiberniae civitates superavit, nunc nonnisi in ruderibus pristinam ostentat felicitatem. Inter cives ipsos, et in tota gente, traditione a majoribus accepta invaluit opinio quod non ob aliam causam inciderint in miseram sortem in qua modo jacent, quam quia locus et incolae anathemati subjecti facti sint ob

concrematos in coenobio suo quosdam viros Religiosos quos de flagitio quodam suspectos habebant. Exinde, inquiunt, fortunae ludibrium facti sunt etiam seri nepotes eorum qui olim peccaverunt. Cum autem Romanae fidei sint municipes omnes in eaque vivere et mori statuant, decessorum suorum si quod tale fuit facinus deprecantes, a Sancta Sede Apostolica, ab Anathemate si quod tale fuit, aut alio maledicto solutionem humiliter petunt. Atque Ego indignus ipsorum Epus. pro eis peto ut mihi committatur Apostolica auctoritate eos absolvere, Apostolicam impertiri Benedictionem et plenariam concedere Indulgentiam in die qua absolvendi sunt postquam per bona opera se disposuerint ad benedictionem acceptandam.

Quod faciendo, &c.

JOANNES, Epus. Fernensis.

25 Feb., 1632.

To the same, on the Appointments of Diocesan Chapter, 25*th February*, 1632.

EMI. ET RMI. DD.

Vix est ulla Diaecesis in hoc Regno gaudens Epi. solatio quae suum non habeat Capitulum complectens dignitates antiquitus fundatas in Cathedralibus, quae et hodie possidentur per eos qui Ecclesiastici consentur inter Novatores. Verum ego multo tempore alienus fui ab erectione Capituli in diaecesi mea, ut fomitem ambitionis et invidiae ab Ecclesiasticorum meorum animis arcerem procul. Ad occurrendum tamen malis quae apta sunt sequi ex intempestiva quorumdam ambitione coactus fui ad imitationem aliorum Eporum. etiam exoptare ut viri aliqui venerandi qui in mea Diaecesi sunt ad dignitates Ecclae. meae assumerentur: praesensi enim aliarum Diaecesum juvenes imperitos quia vacantes viderent Dignitates Ecclae. meae ex ambitionis aestu ad easdem aspirare voluisse et impetrare molitos in Romana curia. Quorum vanitati cum mihi necessario obstandum foret si quando se vellent ingerere per vim Bullarum male ascitarum duxi praeveniendam eorum temeritatem. Itaque ad quinque Dignitates Ecclesiae meae designavi quinque viros annis et meritis graves et primarios coadjutores meos in hoc exili ministerio quo fungor.

Ad Decanatum nominavi P. Gulielmum Deureux pene sexagenarium Vicarium meum generalem, concionatorem, viginti octo annorum operarium inconfusibilem.

Ad Cancellariatum D. Joan. Wadingum, quinquagenarium, clarum in sermonibus, peritum in consiliis et directione animarum, per 25 annos laborantem in Diaecesi.

Ad Archidiaconatum D. Danielem O'Bren cujus operâ utor in regendis populis, in quibus jure honestissimorum natalium et vitae probitate magnam obtinet auctoritatem.

Ad dignitatem Cantoris D. Richardum Fitz Harrys, sexagenarium, vitae innocentia et 20 annorum fatigatione spectabilem.

Ad dignitatem Thesaurarii D. Thomam Turnor, litteris, moribus et natalibus ornatum.

Istos quinque sacerdotes ex ipsa Diaecesi oriundos et in ea indefesse laborantes cogitavi potius honestare praedictis titulis, licet inanibus, quam exteros admittere quorum nulla in hanc Diaecesim merita sunt. Quae, sic a me gesta, ut rata habere velit Sac. Congregatio et auctoritatis Apostolicae robore confirmare Ego infrascriptus suppliciter oro et peto.

JOANNES, Epus. Fernensis.

25 Feb., 1632.

XLVI.

LETTER OF DR. WALSH, ARCHBISHOP OF CASHEL, 3RD MAY, 1632.

[The appointment of this illustrious Archbishop is thus registered in the Consistorial Acts:—"Die 2da Aprilis, 1626, referente Cardinali Francisco Barberini, Sua Sanctitas providit Ecclesiae Cassellensi vacanti per obitum bon. mem. Davidis Carnei ultimi Archiepiscopi in Romana curia defuncti, de persona R. D. Thomae Valesii presbiteri Waterfordiensis, omnia requisita habentis." Dr. Walsh was consecrated on the 7th June, 1626, and died the 5th of May, 1654.]

EMI. PP. AC DD. MEI. COLENDISSIMI.

Pro mea in Ecclesiam meam charitate duris his et inhumanis temporibus mihi sumpsi Provinciam percurrere latenter simulque adnotare quae notatu digna visa sunt et nostras animadversiones ad VV. EE. breviter transmittere ad ea tantum tendens quae divini cultus augmento et animarum saluti fore commoda dignoscuntur. In Provincia hac nostra Momoniae sicut et in aliis hujus Regni Provinciis res divina sine probabili bonorum Confiscatione aut gravis alicujus

molestiae periculo audiri nequit: nulla regalia munera, nulla honorifica officia, non regii favores Catholicis conferuntur; ideo populi multi legem Catholicam contemnentes a Romani Pontificis obedientia recedunt et maxime nobiliores qui plus caeteris regias frequentant aulas opes appetunt et honores ambiunt: hi enim purpuram magis quam Deum colunt et ad exemplum regis se componentes a verae fidei communione se libenter abstrahunt: crebris tamen missionariorum laboribus petiti et pervigili Pastorum cura sero aut cito ad gregis Xti caulam revertuntur: interea Catholici multo majorem partem Provinciae conficiunt.

Nullus Ecclesiasticus cujuscumque sit gradus, status aut conditionis habet proventus aliquos aut certas eleemosynas; non domicilium proprium aut commune: discurrimus omnes per aedes piorum fidelium a quibus nonnisi leviora esculenta aut poculenta, munuscula rara, vel tenues aliquas eleemosynes missionis laborum intuitu concessas habemus.

Sumus huic praefecti Provinciae Archiepus. unus et Episcopi Sex: Abp. Cassilensis est Provinciae Metropolitanus: Epus. Corcagienis et Cluanen: Epus. Limiricensis: Epus. Immilicensis: Epus. Waterfordien. et Lismoren: Epus. Laonensis: et Epus Rossensis: quorum ultimus est natione Hispanus, et in Hispania residens, curamque sui gregis gerens per Vicarium Generalem Hibernum. Sunt et duo adhuc Generales Vicarii: unus Ardfertensis et Achadoensis, sibi sumens titulum Vicarii Apostolici: alter est Funiborensis Vicarius jure nostro Metropolitico in suo munere constitutus: praeclare omnes in propriis residentiis ovium saluti invigilant.

Plures sumus huic Provinciae praefecti Epi. quam commode sustentari queant. Uno Ardfertensi et Achadoensi Epatu. excepto (Funiborensis enim Epatus. est adeo tenuis et angustus ut nullis unquam temporibus valuit Epalem. dignitatem sustentare) tot sumus ac si in pacifica Hierarchia fuissemus. Sanum erit non plures promoveri Epos. in hac Momoniae Provincia: hac enim stante rerum conditione sufficit Provinciae uni, unus Archiepiscopus et Epi. ad plurimum duo.

Sunt apud nos magno in numero diversorum ordinum religiosorum et saecularium sacerdotum viri doctissimi et divini cultus studiosissimi qui partem Eporum. sollicitudinis magna vivendi atque dicendi severitate sustinent. Illi non suis sed evangelii doctrinae commodis student. At sunt et alii, inferiorls litteraturae et zelus tum

regulares, tum saeculares qui etiam munera spiritualia in populo pro talentis a Deo traditis exercent. Sacerdotes saeculares singuli habent per plurimum suas singulas distinctas Parochias quarum curam in Sacramentorum et aliorum spiritualium munerum administratione diligenter agunt. Regulares a nupera missionariorum facultatum restrictione in parochialium Sacramentorum administrationem non facile se intromittunt quod illis quietem et nobis pacem plurimam acquisivit.

Prodiit nuperrime libellus quidam famosus inscriptus Examen Juridicum Censurae fac. Parisiensis Auctore Edmundo Ursulano Hiberno qui omni calcata reverentia et veritate, impudenti et execrabili modo prorumpit non solum in Epos. et Pastores hujus provinciae sed et totius Regni, improperans illis quae numquam excogitaverunt. Summopere laedunt, Patres Eminentissimi, injuriae tantae Praelatorum ac Pastorum patientiam eruntque commotionis magnae et formidabilis schismatis in clero et populo causa, nisi pontificali imperio fraenetur contentio, inhibendo ne libellus iste legatur aut retineatur inter fideles.

Extat in Diaecesi nostra sub invocatione S. Crucis, Monasterium Cisterciensis ordinis habens insignem particulam Dominicae Crucis venerationi expositam, ad quam devotionis causa accedit frequens et numerosus populus. Praefectus est huic Monasterio Abbas, frater Lucas Archerus, vir quidem religiosus et maturus, qui aliis sui ordinis comitantibus monachis, nullâ obtenta nostra aut petita licentia extrahit pro libito Reliquiam hanc extra Diaecesim et Provinciam. Concitantur frequenter jurgia nonnulla et dissensiones inter hujus ordinis fratres et locorum ordinarios, circa monasteriorum territoria et jurisdictiones: et animadvertentes ordinarii quaestiones multis esse dubitationibus involutas, magnisque difficultatibus obstructas, jecerunt (me principe) cum praedictis fratribus quosdam mutuae concordiae articulos, quibus scandali et jurgiorum occasiones praecluduntur. Habita fuit nuper consultatio quaedam clancula Eporum. et Vicariorum Generalium comprovincialium in civitate Limiricensi ubi ordinata et sancita fuere quaedam ab omnibus aeque amplectenda et exequenda pro defensione juris Epalis. et Pastoralis cum ea tamen moderatione quae tunc censebatur opportuna et necessaria.

Datum e loco refugii nostri die 3° Maii, anno 1632.

EE. ac RR. DD. Vestrarum

humus. servus,

THOMAS, Archiepus. Cassilensis.

XLVII.

Letter of the Prelates of Connaught to the Cardinal Protector of Ireland, 1 October, 1632.

Eme. Dne.

Cum admodum R. D. Jacobus Fallonus Vic. Apostolicus Achaden. ut negotiorum nostrorum actor et procurator fuerit a nobis in curiam destinatus, sed ob viae et temporis diversa pericula (Deo ita disponente) impeditus Parisios transire nequiverat, ad nosque sit reversus, et alias nobis et Reipublicae nostrae maxime necessarius ; hinc est, ne nostrae Provinciae negotia defectu fidelis et probati relatoris in direptionem abeant, quod nobis visum est de communi consilio et consensu eligere admodum R. D. Edmundum Duyer S. Theol. Doctorem, et Eccliae. Imolacen. Archidiaconum, virum probum, perfectum, et nobili familia ortum, magnae sufficientiae, et de fide Catholica benemeritum, viam salutis cum maximo animar. lucro hic a multis annis pure et zelose docendo, omnium nostror. negotiorum Procuratorem et fidelem relatorem. Quare Emae. D. Vrae., hujus afflictae patriae communi parenti humiliter supplicamus, ut nullius alterius cujuscumque nominis, aut auctoritatis is fuerit, relationes, informationes, aut commendationes inducentes ad divisiones, uniones, et promotiones aliquorum in hac nostra Provincia aut aliqua ejus parte accipiatis, nisi prius habita hujus nri. Procuratoris informatione. Et sic D. O. M. conservet V. E. Dnem.

Datum ex loco nostri refugii in Hibernia 1 Octobris, 1632.

Malachias, Archieps. Tuamen.
Fr. Boetius, Elphinen. Eps.
Io. Burgus, Vic.-Aplicus. Clonferten.
et Vicesgerens Duacensis.

XLVIII.

Letter of Malachy O'Queely, Archbishop of Tuam, 6 October, 1632.

[Dr. O'Queely was appointed Archbishop of Tuam in the Consistory of 8th April, 1630, and was consecrated in a private chapel in Galway on the 10th October, 1630, by the Archbishop of Cashel, assisted by the Bishops of Limerick, Elphin, and Kilmore. He died 25th of October, 1645.]

Eme. Dne.

Placuit Suae Sanctitati et S. Cngni. quatuor ex hujus Regni Praelatis, quorum unus eram, undecim propositionum a S. Theologiae facultate Parisiensi censuratarum examen committere. In mandatis accepimus unum ex nobis (qui regularis non esset) eligere, qui diligenter inquireret, an dictae propositiones passim per regnum fuerint probatae per Regulares. Non convenimus in electionem, obstante votorum aequalitate, ut modo scribimus ad Emum. ac Rmum. P. Card. Onuphrium, qui S. Sanctitatis ac S. Cngnis. placitum suis literis nobis intimavit. Idem significandum V. Emtiae. utpote hujus afflicti regni dignissimo comprotectori congruum duxi. Et quia ob magnam locorum intercapedinem et S. Rom. Curiae negotiorum infinita quasi volumina, multos aestimo annos fluxuros, antequam haec controversia processu juridico ad optatum perveniat exitum, plurimosq. video ex utraq. parte seculares et regulares valde proclives ad suas exercendas pennas, et ingenia colenda in hac controversia fovenda, promovenda, et aeternitati mandanda; mihi (salvo meliori judicio) convenientius, Eccliae. utilius, et consultius videretur, quod Vra. Ema. Dntio. proponat S. Sanctitati et S. Cngni. suppressionem harum propositionum, et librorum editorum et edendorum ex utraq. parte fore salubrius remedium singulor. animabus: si lis ita non finiatur, non minus ferme nocumenti timeo nrae. Reip. Ecclicae. his nostratium dissensionibus, quam adversariorum machinationibus obventurum. Laetantur adversarii his litibus, easq. pro viribus augent. Non est vere parum dolendum, hoc regnum, in quo semper viguit uniformiter divinus cultus tam pacis, quam bellorum tempore, cum paucioribus fulciretur literatis, modo quando multos habet literatos magnis scatere controversiis, sed quanto plura et auctiora ingenia sese dissensionibus immiscent, tanto iniquior processus, et miserior exitus expectatur, nisi dissidiorum fomenta extinguantur. Longa hactenus pace inter nos ecclesiasticos fruebamur in magnum animar. lucrum, regni solatium, vicinorumq.

regnor. bonum exemplum, ita ut nec Sacrosanctae curiae, nec universitatibus ante hec tempora importuni fuerimus. Modo necessum habemus recurrere ad communem patrem, et protectorem, ut quae per has controversias fracta sunt, rursus consolidentur, et quae dissoluta sunt, resarciantur. Vram. igitur Emtiam., communem patriae parentem humillime rogo, quatenus dignetur haec apud S. Sanctitatem, et S. Cngnem. proponere, mandatum suppressionis tam controversiae, quam libror. ex illa ortorum, et oriendor. sollicitare, et (si videbitur V.E.) petere has et similes altercationes nec Dei gloriam, nec regni famam aut commodum praeseferentes uni vel pluribus Regni Praelatis decidendas committi, ut si quae minus quam deceat contingant, intra privatos regni parietes debitum sortiantur exitum, patriaeq. fama diu conservata in suo in posterum nitore servetur. In propositis, spero pacis zelum me excusaturum, qui aliter forte argui possem praesumptionis. Haec et similia proponet nomine meo, et meae Provinciae, ejusd. Provinciae Procurator D. Edmundus Dwiraeus S. Theologiae Dr. apud V. Emtiam., et rogo ut fidem ei adhibere dignetur in concernentibus Provinciam, et neminem in ea permittat promoveri ad Epatum., nisi propositum per dictum nostrum Procuratorem, et commendatum a Prelatis ejusd. Provinciae, qui norunt promovendos, aut excludendos in patriae utilitatem. Et sic D.O.M. conservet diu incolumem Emam. V.D., &c.

Ex loco nostri refugii in Hibernia, die 6 Octobris, 1632.

MALACHIAS, Archiepus. Tuamen.

XLIX.

LETTER OF THE BISHOP OF WATERFORD AND LISMORE, 16 OCTOBER, 1632.

SPECTATISSIME DNE.

Singularis tua humilitas mihi hanc fiduciam ministrat, ut tametsi nihil promeritus, audeam tamen tuum officium libere requirere; sed eo audentius tuam benevolentiam alias expertus, nunc fidenter sollicitaturus accedo, quod certo cognoscam animum tuum esse indulgentissimum erga omnes, qui ex pastoralis officii debito animabus Deo lucrandis, et fidei propagandae invigilant, quo in genere quantumcumque ministravero, scio me servum inutilem. Sed inter plures, quae me circumdant,

et tangunt, curas quidem, eaq. non mediocris est, ut obviam innumeris malis, que oriuntur ex facili et promiscua Rescriptorum concessione pro Beneficiis in meis unitis Dioecesibus Waterforden. et Lismoren., qua in re medelam efflagitant motiva, quae sequuntur.

1. Postquam invaluit schisma in hoc Regno, Ecclesiae tam Reglres., quam seculares funditus eversae sunt, paucis quisbusdam exceptis, in quibus ritus Calvinistici celebrantur : quapropter Parochi rem divinam facere, et Sacramenta administrare in privatis Catholicorum aedibus coguntur.

2. Beneficia omnia tam reglria., quam secularia a laicis et ministris Protestantibus sunt usurpata; proinde curati Catholici ad paupertatis incommoda sublevanda, id sustentationis dumtaxat sortiuntur, quod Parochiani Catholici intuitu administrationis Sacramentorum impendere voluerint; et hinc est, quod in collationibus et institutionibus Parochorum sive per Sedem Aplicam. sive per ordinarios locor. nullum aliud Beneficium in Hibernia hac tempestate adipiscatur, praeter auctoritatem administrandi Sacramenta in certo quodam districtu.

3. Pro iniquissimo hoc schismatis statu cum aliud nullum efficacius remedium Episcopis, et Vicariis Aplicis. reliquum sit, quo Parochos in officio suo et disciplina Ecclesiae contineant, quam quod eos instituant in Parochiis ad nutum amovibiles. Sane regiminis ordo plurimum in hoc regno turbatur, et innumera mala in dies exoriuntur ex facili et promiscua Rescriptor. pro Beneficiis concessione, confusiones quoq. et scandala saepius in populo contingunt, dum Parochiani Catholici aegerrime ferunt Parochos ab Ordinario constitutos nunc de gremio loci, nunc Parochianorum aut cognatos, aut affines, nunc optime meritos de parochianis, illisq. plures annos laudabiliter inservientes, loco suo et sede dimoveri, victus et vestitus subsidiis privari, et exterminium quoddam innoxios perpeti, dum alii subvenientes et novis rescriptis pro iisdem Parochiis muniti, benemeritos, et veteranos Pastores expellunt. Ex quo fit, ut multi Sacerdotes spectatae probitatis et literaturae vix adduci possint, ut inserviant Parochiis, aut curam animarum subeant, veriti, ne posteaquam ipsi seminaverint, alii metant, et novissimi operarios priores pondus diei et aestus portantes, e vinea cum dedecore expellant.

4. Molestissime etiam ferunt Catholici, quod externi, seu aliarum Dioecesium Sacerdotes ut plurimum sint, qui haec nova Rescripta impetrant, et parochos de gremio loci per Ordinarium constitutos exterminant. Patet enim Parochianis Catholicis, quod parochi nullas habent Ecclesias nullisq. fruuntur decimis, aut proventibus Ecclesiasticis,

et quod aluntur sola parochianorum Catholicor. charitativa subventione, qua fraudari Sacerdotem de gremio loci, alias benemeritum, magnopere conqueruntur, Sanctamq. Sedem Aplicam. appellant.

5. Vacantia Beneficiorum, quae in novis istis Rescriptis supponitur, sane non ob negligentiam ordinariorum, sed potius schismatis injuriam, et Sacerdotum penuriam post schisma introductum a centum ferme annis contigit.

6. Innumera oriuntur scandala ex litibus motis contra veteranos Parochos, dum hi possessionem suam propugnant, et nova haec rescripta subreptionis et obreptionis vitio laborare, parochialesq. Ecclesias sibi collatas non vacare, nec beneficia in hujusmodi Rescriptis memorata, Catholicis, sed Protestantibus Parochis obvenire contendunt.

Quibus pensatis spero fore, ut dignetur S. Sanctitas pro bono pacis, ordinis, et regiminis Eccliar. mihi concreditarum eam mihi gratiam facere, praesertim misera hac persecutionum, et schismatis tempestate, quatenus approbet provisiones parochiarum per me factas, utpote minutias, de quibus non curat Praetor, ut aiunt; et decernat, ut nulli in posterum durante schismate concedantur Rescripta pro Beneficiis in meis unitis dioecesibus Waterforden. et Lismoren. (si Beneficia vere censenda sint) sine specialibus meis commendatitiis, praesertim quod hoc sit magis consonum S. Concilio Trid.

Ne graveris itaque, humanissime Dne. rem hanc optima, qua tibi videbitur, forma, meo nomine S. Congni. proponere, et quod decretum fuerit ad me transmittere in fasciculo cum superscriptione: Ad Ven. Virum. D. Thomam Messinghamum, Praesidem Seminarii Hibernor. prope S. Stephanum Parisiis, qui, ut est mihi amicissimus, literas vestras ad me quantocius destinabit. Pro tuo igitur singulari in me studio obsecro, ut velis hoc tanquam auctarium addere tuis in me officiis.

De statu hujus afflictissimi Regni id occurrit, quod in postremis comitiis resuscitata fuerunt statuta poenalia contra Catholicos, qui nolunt frequentare ritus et Ecclesias Calvinisticas, quibus territi quidam miselli ut declinarent poenam, adierunt Eccliam. Protestantium, jocantes interim et irridentes ministellum, dum Calvinisticos suos ritus celebraret. Sub poenis etiam gravissimis nuper praeceptum est, ut singulae urbes et oppida eligerent magistratus non Catholicos, sed Protestantes, cui praecepto aliquot urbes et oppida (proh dolor!) succubuerunt. Sed haec nostra civitas Waterfordensis, quamvis saepius concussa, illibata tamen, et fidelis per Dei misericordiam perstat. In Dioecesi Corcagien, est quidam Anglus, qui (ut a multis fertur) biduum,

vel triduum mortuus revixit, et cum ante obitum esset Calvinista, statim atque revixit, abjuravit Calvinismum, et publice saepius declaravit se vidisse in Inferno Lutherum et Calvinum, et proinde neminem salvari posse, qui eorum dogmatibus adhaereret; hinc excitati Protestantes eum in carcerem detruserunt. In dies expectatur novi Proregis adventus ex Anglia, qui, ut fertur, est acerbissimus in Catholicos; sed Dominus est, qui mortificat, et vivificat, deducit ad inferos, et reducit. Iam assueti sumus istis persecutionibus, et Dnus. dabit nobis vires juxta exigentiam nostram. Utinam dum accingimur ad perferendam persecutionem, componerentur lites et controversiae inter Clerum Dublinensem, quae quidem magnos excitant tumultus, et innumera pariunt scandala. Multa etiam mala proveniunt ex frequenti disceptatione inter Clerum Regularem et Pastoralem de praesidentia, et praecedentia in officiis pro defunctis sepultis in Ecclesiis Reglrium., quando officium fit in parochia extra locum exemptum. Conqueruntur etiam comprovinciales Episcopi et Vicarii Apostolici de Metropolitanis suis, quod saepius gravantur, et nimium vexantur admissione frivolarum appellationum, praetensione triennalis visitationis contra decretum Concilii Trid. citationibus injustis, suspensionibus, institutionibus, et inhibitionibus suor. Metropolitanorum de quibus latius scribent alii Episcopi, et Vicarii Aplici.; mihi sat sit haec carptim indigitasse.

Quod ad me attinet, ex quo in hanc curam perveni, debui multas difficultates, contradictiones, detractiones, convitia, scripta virulenta, odia, et tribulationes pati non alia de causa, quam quod studuerim aliqualem Ecclesiasticae disciplinae formam in has dioeceses induere, quae Pastoris solatio sexaginta annos viduata erant. Quibusdam etiam movit bilem, quod Parochos instituerim, facultatum restrictionem, sicut alii Episcopi intimaverim, Pastorali Clero indulserim, et Parochorum jura tutaverim sine tamen injuria aliorum qui oderunt me gratis, convitiis me proscindunt, nomen meum, et famam apud gregem meum minuere, et laedere moliuntur, scriptionibus suis venenatis mihi detrahere apud amicos meos Romae, et alibi laborant. Sed assuetus tandem his molestiis, eas jam incipio, gratia Dei fultus, despicere; non enim me latet, quod missi sumus sicut oves in medio luporum, et tanquam morti destinati. Sed jam longior sum, quam me fore putavi: suavitate tamen consuetudinis tuae, et studio tecum colloquendi evectus sum longius fortasse quam debebam, brevius certe, quam volebam. Vale igitur in seros annos, quos precatur,

Datum Waterfordiae, 16 Octobris, 1632.

FR. PATRICIUS, Waterforden. et Lismoren.

L.

Notes on the United Dioceses of Ardfert and Aghadoe, 1633.

(Translated from the Italian.)

[This paper is marked as written in 1633, though not presented to the Sacred Congregation of Propaganda till 1638.]

The following are the reasons why a Bishop should be appointed to the united Dioceses of Ardfert and Aghadoe :—

These Dioceses are most ancient, and are very extensive, being 60 miles in width, and 100 miles in length. They are now sixty years without a Bishop. The adjoining See of Ross is also vacant, and if a Bishop be appointed to Ardfert, he can at the same time minister to the spiritual wants of Ross.

In consequence of there being no Bishop in these united Sees, their property has been almost entirely lost: indeed, so sad has been their condition, that people have almost forgotten the memory of such Sees, and especially at Dunkerran, itself an old episcopal See, the whole property has been secularized.

There are almost an hundred Priests, including the Secular and the Regular clergy. The Vicar General, Rev. Richard Conald, Doctor in Sacred Theology, deserves to be promoted to the Episcopate. He belongs to the nobility of the Diocese: he is a Prothonotary Apostolic and Commendatory Prior: his life has been exemplary, and his whole career beyond the slightest whisper of suspicion in any way: he has served the Diocese for twenty-four years, to the great satisfaction of every one, as Vicar General and Commissary Apostolic: the Archbishops of Cashel, Dublin, and Tuam, and all the Bishops of the province of Munster, together with the clergy and people of the Diocese, desire his promotion, as appears by their letters.

The precise number of the clergy is as follows :—

Secular Priests 52, six of whom are Doctors in S. Theology: 12 Dominican Fathers, all preachers or professors: 7 Franciscans, besides lay-brothers, &c.; one, or at most two, of the order of St. Bernard; 12 Augustinians, all Theologians and preachers.

The parishes are at least eighty in number. There are five Priories of Canons Regular, one Abbey of St. Bernard, three Monasteries of the Franciscans, and one of the Dominicans.

LI.

LETTER OF THE BISHOP OF DOWN AND CONNOR, 30TH JUNE, 1633.

EME. &c.,

Posteaquam mihi renunciatum est de obitu Emi. D. Card. Ludovisii b. m. nuperi nostri Protectoris, viri de hoc regno, et de ipso me magnopere (quod nunc illi Deus ad animae refrigerium retribuat) optime meriti, coepi, secundum humanae conditionis sortem contristari, et dolore affligi. Verum enimvero cum intellexi nostratis Eccliae. curam V. E. Dnis. tutelae commissam esse, abstersa est ab oculis meis lacryma, et tristitia mea versa est in gaudium: statim scilicet ante meos mihi oculos liquido apparuit, quantum in fide emolumenti, quantum incrementi in virtutibus ex vestra protectione huic regno sit obventurum. Etenim quamquam cum Romae agerem (tunc temporis Poenitentiarius) V. E. Dnis. ignotus omnino fuerim, eam ego tamen exacte noveram: cujus actiones, quas vel ipse videram, vel ex aliis audieram, admiratione, et imitatione (si quis eas imitari posset) dignissimas animadvertens, studebam quam penitissime in V. R. Emtiae. notitiam irrepere, et penetrare. Tunc notavi ego diligentissime ferventem illum, et plane ebullientem in propaganda fide vestrum zelum, qui nunc conjunctus potentiae, et auctoritati, qua apud SSmum. Patrem Patrum omnium vestra valet Emtia. magnam huic afflictae insulae spondet firmiter consolationem unde quod ad me ipsum spectat, non existimo operae pretium esse, ut me, measque res commendem; certo namque scio solertissimam V. E. Dnis. prudentiam toti universitati ita evigilaturam, ut quod singulorum est, non negligat; quamquam fortassis potiori jure favendum, et subveniendum foret mihi, utpote inter comprovinciales juniori, et Dunen. et Coneren. Ecclesiarum earumque post metropolitanam dignitate praecipuarum, sollicitudinem gerenti: cui ponderi mei quam sint impares humeri, ipse non ignoro. Porro quod ad presentem huju Regni statum attinet, etsi quidem aperta orthodoxae fidei professio, et functionis ecclesiasticae permissio concessa non sit, magna tamen (Deo laus) est a persecutionis rabie cessatio; quae quamdiu sit duratura, nescimus, meliora tamen speramus a Deo, idque vel praecipue in gratiam D. V. Emae., quam, &c.

Datum ex loco nri. refugii hac ultima Jun. stylo vet. 1633.

FR. BONAVENTURA, Eps. Dunen. et Coneren.

LII.

Letter of the Archbishop of Tuam, 20th July, 1633.

Eme. &c.,

Literas Emi. ac Rmi. Dni. D. Card. Ludovisi Em. Vrae. praedecessoris circa promotiones in Prov^a. Cassellensi in hoc Hiberniae regno faciendas nuper accepi. Quod vero in dubium verti videbatur de Rmo. D. Richardo Conaldo S. Theologiae Doctore, Protonotario Apo., et Epatus. Ardfertensis Vic. Apo., ac de Rndo. Patre fratre Donaldo Dalaeo Ord. praedicatorum, viro quidem pio et docto, uter illor. ad dictam Sedem Episcopalem prae alio vehi mereretur, citra controversiam existimo d^um. Dnum. Richardum multis nominibus praeferendum, quippe qui pondus diei et aestus portavit, etiam nunc portat, quique eamdem Eccliam. et gregem sibi commissum *a* 24 *ad minus annis,* non sine ingenti vitae periculo, cum maximo fructu, animarum zelo, et utriusq. hominis reformatione pie et fideliter gubernavit, omnibus se praebens exemplar bonorum operum, et integra conversatione vitam ducens irreprehensam, et praelato dignam. Ceterum cum omni animi submissione rogo D.V.E., ut habita ratione calamitosi temporis, persecutionis in dies crescentis, et paupertatis huj. Regni, in mea Tuamensi Prov^a. curetis non multiplicari Epos. praeter a me, et meis suffraganeis commendatos, qui novimus promovendorum talenta, ingenium, et patriae necessitatem, voluntatem nobilium, et omnia, quae Reip. nrae. statui sunt magis conducibilia.

Haec sunt quae secluso omni partium studio significare censui D.V.E. quam familiae suae sanctae, et nro. afflicto Regno Deus O.M. diutissime incolumem conservet, ut ex animo exoptat, Eme., &c.

Ex loco nrae. mansionis in Hibernia die 20 Jul. 1633.

Servus Obsequentissimus,

Malachias, Archieps. Tuamen.

LIII.

MEMORANDUM PRESENTED TO THE CARDINALS OF THE S. C. OF PROPAGANDA, BY THE ARCHBISHOP OF ARMAGH, 2ND NOV., 1633.

ILLMI. HUGONIS, ARCHIEPI. ARDMACHANI ET HIBERNIAE PRIMATIS PETITIONES SUPPLICES AD EMOS. AC REVMOS. DNOS. S. CONGNIS. DE PROP. FIDE CARDINALES.

1o. Capitulum Ecclae. Ardmachanae quae Metropolitana est hujus Provinciae et totius Regni Hibae. Primatialis, ex quinque tantum Personis Capitularibus, iisque Dignitariis constabat vidz. Decano, Archidiacono, Scolastico, Cantore et Thesaurario; et quia ille numerus Canonicorum pro ejusdem Ecclesiae Primatialis dignitate et exigentia mihi et ipsi Capitulo videbatur exiguus ideo de ejusdem Capituli Consilio et votis personas Collegii Colideorum (ut vocant) Ecclae. praelibatae, numero duodecim, in ipsa eadem Ecclesia Ardmachana, florente statu Catholicorum, residentes et Cantorum munere fungentes, praedictis quinque Capitularibus antiquis adjunxi et in Capitulum meum assumpsi et stallum in choro vocemque in Capitulo singulis annui et concessi, ita tamen ut priori suo cantandi officio insisterent. Verum subortus est mihi scrupalus quia illi duodecim Sacerdotes cantandi officio in ipsa eadem Ecclesia Metropolitana fungebantur et Collegium Collideorum vocabantur, utrum licite potuerim sine Sanctae Sedes Aplicae. licentia et confirmatione illos in Capitulum assumere; neque Ecclesiae Ardmachanae facultates patiebantur ut plures crearem Canonicos Cathedralis nostri Capituli quam quinque tantum personas Capitulares quae ibi ab antiquo fuerunt (qui nimis pauci videbantur) praeter duodecim illos cantores, quibus de praebendis perpetuis et fixis sufficienter provisum erat quique Capitulo et Praelato Ardmachano magno usui esse possent et nulli oneri: quam Capituli auctionem de consensu antiquorum quinque Capitularium propter Ecclesiae utilitatem per me factam, a Sancta Sede humillime peto ex certa Scientia ad majorem efficaciam confirmari.

2o. Ego praedictus Hugo Archiepus. Ardmachanus, &c., postulatus sum in Priorem Collegii praedicti Collideorum Ardmachanae Ecclae. ab ipso eodem Collegio Collideorum sive Cantorum et a toto meo Capitulo; ideoque humiliter peto a Sancta Sede mihi eundem Prioratum per mortem ultimi possessoris ejusdem vacantem, octoginta circiter Marcis sterlingis secundum communem aestimationem valentem, con-

ferri; eo faciliorem Suae Beatitudinis in hoc favorem et gratiam expecto quod nulli nunc redditus per totam Hiberniam ex ulla dignitate Ecclesiastica percipiuntur.

3°. Ordo Cisterciensium seu Bernardini contendunt visitationem, correctionem, vocationem ad Synodum, approbationem ad Confessiones audiendas et absolutam et omnimodam Jurisdictionem Episcopalem absque ulla prorsus dependentia ab Epis. Dioecesanis deberi sibi ipsis ab omnibus Ecclesiis Parochialibus et Capellis in quibus habent Decimas in totum, idque (ut ajunt) ex Sedis Aplicae. privilegiis; neque hoc tantum sed et varia inferunt gravamina vicinis Parochis, Episcoporum jurisdictioni subjectis, de quibus nullum possumus habere remedium. Unde per universum fere regnum et praecipue per hanc Provinciam Ardmachanam graves motae sunt et in dies moventur inter Epos. et Cisterciences de hoc negotio lites. Quare maxime facit ad quietem et concordiam Cleri per totum hoc Regnum ut informemur a Sancta Sede an Cisterciences hujusmodi privilegiis gaudeant, quae, omnes nos Epi. Regni non arbitramur eis esse concessa in grave Jurisdictionis Epalis. et animarum dispendium. Unde suppliciter petimus de rei veritate informari et praedicta Privilegia si quae talia Bernardini superioribus temporibus habuerunt, si suae Sanctitati videbitur, moderari et Judicem in Provincia dari qui Eporum. et Vicariorum Sedium Vacantium, contra eos querelas audire valeat et decidere; quia occupatis jam per Protestantes redditibus non patiuntur nostra media ad curiam querelatum continuo recurrere.

Hugo, Archiepus. Ardmachanus, &c.

2 Nov., 1633.

LIV.

Letter of the Archbishop of Armagh to Cardinal Barberini, Protector of Ireland, 2nd November, 1633.

Eme. Dne.

Non parvum Concepimus moerorem ex morte Emi. Card. Ludovisii fidissimi Hiberniae Protectoris, fel. recordationis, hominis de afflicta nostra patria optime meriti, cujus memoria apud nos in benedictione est, sed audito rumore de admissione gentis nostrae in Vrae. Emae. Dnis. protectionem, animos resumpsimus et magna voluptate perfusi sumus. Quis enim summorum Pontificum de hoc desolato Regno, ab

ultima hominum memoria, plus meruit quam SS. D.N. Urbanus Papa 8vus. Eminentiae vestrae patruus qui in Ecclesiis nostris Pastorum solatio destitutis plures ordinavit Antistites, quorum opera sub Suae Sanctitatis felicissimo auspicio, vinea Dni. jamdiu apud nos inculta, insigniter reflorescit: Et certa nobis spes affulget Emum. Nepotem SSmi. sui Patris vestigiis inhaesurum, et patriae nostrae, continuatâ gentili meritorum successione, propitium semper futurum. Opinionem hanc nostram et spem confirmavit eventus, siquidem litteras pro publica hujus Provinciae causa ad Emum. Card. Ludovisium piae memoriae, per me missas Eminentia Vra. aperire dignata est et negotiorum in eis contentorum sollicitudinem piissime gerere, perinde ac si ad vestram Emam. Dominationem missae essent; paterni certe affectus erga nos tuos afflictos Hibernos evidens signum et felix ut confidimus omen. Irradiantem igitur nobis in primo sui ortu cum tantae benignitatis splendore, meritorum vestrorum auroram, candida, faventibus superis, sequetur et felix dies. Clarissima vestra Barberinorum familia quasi fato quodam et singulari providentia in hujus nostrae Nationis auxilium et solatium rebus in angustis data esse videtur; vere vos estis de semine virorum illorum per quos in Hiberniae Israel salus affatim facta est, et amplius abunde facienda speratur. Tibi igitur (ut Regius ait psaltes) derelicti sumus pauperes Hiberni, orphanis tu eris adjutor; sub Vrae. Eminentiae praesidium Confugimus sub umbra alarum tuarum protegi firmiter confidimus.

Confirmationem illorum statutorum Provincialium nostrorum, per Rev. adm. P. F. Lucam Vadingum Emae. V. Dni. nomine nostro porrectorum, dubiorumque in annexorum resolutionem, reliquorumque in iis contentorum sive cum iis connexorum, expeditionem, si non sint jam expedita, ut quanto citius fieri poterit, expedire dignetur obsecramus et tamquam pias et ultroneas vestrae tutelaris operae primitias exspectamus, si Suae Sanctitati videbitur annuere cujus nutui et voluntati ego me in omnibus semper supplex subjicio pro vestra perenni felicitate et incolumitate Deum opt. max. assidue deprecaturus.

Datum 2° Nov. 1633.

Emae. ac Revmae. Dmn. Vrae.

Humus. Servus,

HUGO, Archiepus. Ardmachanus,

Tot. Hib ae Primas.

LV.

Letter of the Bishop of Ferns to the Cardinals of the S. C. of Propaganda, 18th November, 1633.

Emi. et Revmi. Dni.

Ex Anglia tandem appulit in Hiberniam diuturno tempore expectatus novus Prorex, de cujus severitate in Catholicos fama quae percrebuit, terrefecit multos qui ad Deum ferventibus votis pro defensione accurrentes in tribulatione exauditi sunt: nam cor hominis immutatum est et clementius agit quam sperabatur sive intuitu Seren. Reginae nostrae, sive quod in saeculi prudentia reperiat indulgentiam utiliorem esse rationibus Regni quam foret severitas. Itaque quieti vivimus in privato exercitio conscientiae et ministerii nostri dum quotannis non modica pecuniae summa numeratur in stipendium militum praesidiariorum. . . .

Pro pastorali sollicitudine sua David Epus. Ossoriensis (qui ut Consecratione ita doctrinâ et devotione primus est inter Episcopos hujus Regni) Cautionem scripsit Ecclesiasticam pro diaecesi sua adversus gliscentes errores cujus exemplar cum his transmitto ad Sac. Congnem. V[am.] in qua si nihil repereritis nisi sanctam et dignam bono Pastore Cautelam, aequum est ut quotquot hic Pastores sumus eamdem publicemus et observemus in praxi.

Obiit de mense Octobri hujus anni vir minime malus P. Paulus Ragget Vic. Gen. ordinis Cistercien. apud nos, qui exul actus in Galliam sub Jacobo Rege ante sex menses inde reversius multa versabat animo circa reformationem suorum monachorum sed fato sublatus consilia ejus irrita manent. Quatuor amplissimorum quondam monasteriorum titulos ipse solus amplexus est nunc alii pro his titulis adipiscendis transvolabunt ad Urbem. Ego vero si censerem judicii mei habendam esse rationem dicerem libere nulli, nec illos nec alios Abbatiarum titulos conferendos esse qui nisi ad turbandam jurisdictionem Ordinariorum nihil inserviunt. Quales enim, apud Nos Abbates sunt, nullibi, quod sciam, in orbe sunt, qui nec Concistoriales sunt nec Electivi (eligi enim non possunt ubi nec conventus sunt nec monachi qui eligant) sed post simplicem signaturam seu Bullam in Dataria expeditam, Benedictionem a benevolo aliquo Epo. impetrant et cristas postmodum attollunt ad administrandum pleno jure amplissima territoria in iis quae respiciunt curam animarum, nec visitationem Eporum.

aut correctionem admittunt nec Diaecesanas Synodos frequentant, Dominationem omnem aspernantes.

Quae cum summa animi mei demissione ad Vos Patres Emi. ponderanda transmitto ut sciatis quae geruntur apud nos et vicissim sciamus quid fieri praecipiatis. Vos incolumes conservet Altissimus O Sacri militantis Ecclesiae Cardines.

Die 18 Nov. 1633.

Eminentiarum VV.

Humus. Servus,

JOANNES, Epus. Fernen.

LVI.

LETTER OF THE BISHOP OF FERNS TO MONSIGNOR INGOLI, SECRETARY OF PROPAGANDA, 19TH NOVEMBER, 1633.

[TRANSLATED FROM THE ITALIAN.]

VERY REVEREND SIR,

With the exception of some slight dissensions among the clergy of Dublin, there is not much to trouble us in other parts of this kingdom, although we place but little confidence in this calm. Some, however, have been sowing the cockle of pestiferous opinions, as your Reverence will see from the documents which are herewith forwarded to the Sacred Congregation. We are endeavouring, under the guidance of the Bishop of Ossory, to root out the evil plants, whilst we await the instructions of the Sacred Congregation as to the further course which we should pursue.

I endeavoured, in accordance with the instructions conveyed by your letter of the 4th of March last year, to forward letters through the Tuscan Ambassador who resides in London, but this did not succeed, as I have not any permanent correspondent in London who could call at the Ambassador's for the letters sent in reply. Hence I have abandoned that course, and I now send the letters through France, availing myself of the kindness of the Nuncio at whose hands I have at all times experienced the greatest courtesy. . . .

The 19th November, 1633.

Your most obliged servant,

JOHN, Bishop of Ferns.

LVII.

Letter of Dr. Eugene M'Sweeny, Bishop of Kilmore, 2nd March, 1634.

[Dr. M'Sweeny was appointed Bishop of Kilmore in 1629, but not consecrated until the following year. He died October the 18th, 1669.]

Bme. Pater.

Jam quartum annum agens in regimine Diaecesis Kilmorensis, ad quam Dei Providentia et Vrae S^tis. benigno favore sum evectus, in qua propter officii mei exercitium multas molestias, inimicitias et persecutiones, partim a quibusdam clericis contumacibus et incorrigibilibus partim a laicis tam nostrae quam adversae Religionis clericorum fautoribus, passus, qui praeter alia me coram supremo hujus Regni Magistratu citari fecerunt, quamvis comparere renuerim, immunitatis Ecclesiasticae tuendae gratia; quorum omnium insidias evasi etsi non sum omnino adhuc ab illa vexatione liber, existimarem me tutiorem et magis quietam vitam ad meam et proximorum salutem transacturum si alio translatus essem ad Derensem Scilicet Ardmachanae Provinciae Diaecesim Episcopi Solatio dudum carentem et cui ipse alias tamquam Vicarius Aplicus. populis non ingratus praefueram, tum ut praedictas inimicitias et persecutiones evaderem, tum quod Diaecesis illa proxima est loco Nativitatis meae; unde si quid mihi adversi aut molestiae occurreret facilis ad meos amicos esset accessus; tum denique quod Magistratum civilem mihi tam ratione meorum amicorum in vicinia commorantium quam meae familiaritatis et amicitiae cum quibusdam ex illis fore mihi favoribilem non dubitarem. Quapropter Bme. Pater, Sanctitati Vrae. humillime supplico quatenus eadem qua hactenus me benignitate prosequatur et ob praedictas rationes me ab hac Kilmorensi cui nunc praesum ad aliam Deren. ejusdem Provinciae Diaecesim transferre dignetur, &c.

Datum in loco Refugii nostri, 2 Martii, 1634.

Sanctitatis Vrme. humus Servus,

Eugenius, Kilmorensis Epis.

LVIII.

Letter of the Archbishop of Tuam, with an account of his Diocese, in 1634.

Eme., &c.

Anno 4°· a consecratione currente memor professionis et juramenti tum facti, quo obstrictus tenebar quolibet quadriennio Pontificis Max. praesentiam adire, et coram injuncti pastoralis officii rationem reddere, idq. personaliter, si fieri posset, aut certe per fidelem nuntium, cumq. ut ex animo cupio, et omnino debeo, ibi in propria persona interesse non possum, saeviente in hac afflicta patria persecutione, ne fideles mihi concrediti, qui ad vultum proprii pastoris confirmari, et consolidari solent, existimarent se desertos, et me forte mercenarium, qui lupo veniente fugerem, et praesertim, qd. sumptus ad tantum iter conficiendum necessarii omnino mihi desunt, qui tantum fidelium charitate et benevolentia sustentor. Quare Rndo. admodum D.D. Edmundo Duiar nrae. Provinciae in Urbe Procuratori commisi curam reddendi rationem villicationis meae, ex quo assumptus sum ad Archiepiscopatum Tuamen. coram SSmo. D.N. et Ema. D.V. ea, qua par est, animi submissione, rogans Emam. D.V., ut absentiam meam invitam quidem pro sua benignitate excusatam apud S. Sanctitatem, et praedicto D. Duiar, et nulli alio ei opposito in rebus nram. Provinciam concernentibus, aut in Praelator. in ea promovendor. promotione fidem habere dignetur. Interim D.O.M. Suam Sanctitatem et Emam. D.V., quae hujus afflicti Regni Eccliam. in suum patrocinium et benevolentiae sinum suscepit, diutissime incolumes servet suae Sanctae Eccliae. communi bono, et hujus desolatae patriae ut ex toto corde optat,

Ex loco nri. refugii in Hibernia.

Die 16 Maji, 1634.

Malachias, Archps. Tuamen.

Ratio Pastoralis Officii Tuamensis Archiepi. in Hibernia.

Archieps. Tuamen. anno 4°· a consecratione currente, memor professionis et juramenti, quo obstrictus tenetur injuncti pastoralis officii rationem reddere coram SSmo. D. N., si non personaliter, saltem per fide-

lem nuntium, me infrascriptum per suas ad Card. Protectorem Antonium Barberinum literas Procrem. et nuntium ad illud munus litter. praestandum constituit, et ordinavit, quod fideliter in hunc, qui sequitur, modum perstringo.

Archiepus. Tuamen. suspectus per haereticos habitus, quod munus consecrationis intra limites regni contra statuta regni, et prohibitiones, gravissimas minitantes poenas in contra facientes, necesse habuit aliquot menses fugam capere, ne persequentium insidiis interceptus, iniquae carcerationis, aut exilii damnum pateretur.

Quanto primum licuit, Agentem in Curiam hanc destinavit, qui Sedem Apam., ac Eccmos. Principes de Hiberniae Ecclesiae statu (sub haereticor. saeva tyrannide) fluctuantis hactenus, ac pene confusae nunc demum singulari S. D. N. Urbani VIII. benignitate non mediocriter instauratae, plene informaret, graviumq. difficultatum, dubior., ac impedimentorum passim exorientium, quibus non aliter quam per Sedis Aplicae. dispositionem provideri possit, salutaria remedia adhiberi procuraret.

Item pallio recepto, Sacramentum Confirmationis tum in propria Dioecesi, tam extra de consensu respective Ordinarior. centum mille hominibus circiter utriusque sexus ministravit.

Item suam Dioecesim quotannis in propria persona visitavit, quae continet insulas in medio mari sitas, aliaq. loca aspera, montosa, et fere inaccessibilia, in quibus ante hominum memoriam nullus visus est Episcopus; tot passus est incommoda, objectus saepe periculis in mari, sepius in terra noctes adjecit diebus pedibus incedendo, ut difficile dictu sit, quantis aerumnis, quantisq. laboribus onus suum supportaverit; ea tamen consolatione destitutus est, ut sedem suam metropoliticam Tuamen., metu pseudo-Archiepi. hominis deperditi in ea commorantis videre nequiverit; hinc fit, ut in visitatione suae Dioecesis sola nobilium Catholicor. charitate eum in domos suas hospitio misericorditer recipientium, sustentetur.

Item Synodum convocavit Provincialem, cujus statuta Sedis Aplicae. confirmatione probari curavit, pacem adeo cum suis suffraganeis conservat, ut omnes unius oris et labii videantur, ac dioecesana Metropolitani statuta omnes receperint, iisq. se ac suos conformant.

Item haereticos ad magnum numerum Eccliae. conciliavit, praedicationis munus per se ipsum praestat, quoties per haereticos licet.

Item Archiepatus. Tuamen. habet maneria, seu castella 24. Capitulum constat ex Decano, Praecentore, Archidiacono, Praeposito, et

12 canonicis, ac 5 vicariis choralibus. Parochos continet jam, prout res sunt, 56, Parochias vero 89, praebendas 12, Rectorias 16.

Haec breviter ex literis ipsius Archiepi. Tuamen. extraxi, ac de ejus mandato S. Congni. humiliter praesento.

Hac die 14 Sept., 1634.

Edmundus Duyer, Agens Archiepi. Tuamen.

LIX.

Opinion of the Archbishop of Armagh regarding the conflicting claims of the Carmelites and Franciscans in Dundalk, 20th May, 1634.

Illme., &c.

Vrae. Illmae. Dnis. literas reverenter accepimus, quibus exponitis S. Congnem. EE. Cardinalium de Prop. Fide Vrae. Ampl., commisisse, ut nostram inquireret informationem et opinionem de gravaminibus, quae PP. Carmelitae hujus Regni Hiberniae ad eamd. S. Congnem. detulerunt, sibi ipsis fuisse a Religiosis aliorum ordinum, et Epis. quibusdam Hiberniae illatis; ad quarum literar. effectum executioni mandandum, ad instantiam Reverendor. PP. Carmelitarum, viz. Antonii Walsh Vic[ii.] Provlis. ipsor., et alior. ejusd. Ordinis, citavimus R. P. Petrum Taaffe Ord. S. Francisci Regularis. Observantiae, ad undecimum Decembris 1633, a quo PP. Carmelitae allegabant se fuisse gravatos: quo tempore continuo triduo causa coram nobis ventilabatur; et postulatis per PP. Carmelitas ad 14[am.] diem Maji proxime sequentis induciis, et per nos concessis, ead. 14[a.] Maji die 1634 institutam querelae eorumdem Carmelitar. examinationem reassumpsimus, et biduo tum continuatam perfecimus. Quorum PP. Carmelitar. contra dictum P. Franciscanum oppositiones, et ejusdem propositae in processu nostro responsiones, et defensiones parte utraq. praesente in nostra Audientia propositae in processu nostro super eodem negotio in oppido de Dundalke facto, quae Vrae. Illmae. Dni. de verbo ad verbum, sive ejus copiam mittimus, fusius continentur, sed brevius sumendo,

Summa informationis meae haec est, FF. Minores S. Francisci de Observantia, ex quibus est dictus P. Petrus Taaffe, a PP. Carmelitis

accusatus, a pluribus saeculis Monasterium et conventum in oppido de Dundalk dioecesis nostrae Ardmachanae habuisse, et tantummodo tempore schismatis propter persecutionis furorem ex eod. oppido aliquot abhinc annis recessisse, et in quodam conventu sui Ord. in ead. nostra Ardmachana dioecesi constituto receptos; ubi autem FF. Minores existimaverunt persecutionem aliquantulum mitigatam, et qualemcumq. tolerantiam se habituros in d°. oppido residendi, considerantes oppida non posse ultra unum conventum Regularium sustentare, et insuper timentes, ne qui alterius Ord. Fratres ad idem municipium venirent, sive in eod. residerent (et praecipue PP. Carmelitae, quorum unus jam tum ibidem cubiculum conduxit), ad idem oppidum ipsi accesserunt, et antiquum suum conventum restaurarunt, et conventualiter in eo vixerunt, dicto P. Petro Franciscano Praesidente. Postea vero PP. Carmelitae supervenerunt, et in eod. municipio residere constituerunt per modum hospitum, vel missionariorum (ut ipsi ajebant). Tum PP. Franciscani antedicti conventualiter praeexistentes se PP. Carmelitis opposuerunt, et oppidum ipsi strenue reclamaverunt, et restiterunt propter loci paupertatem, qui cum vix unum conventum Regularium posset sustentare, dixerunt non alium se habituros conventum, quam suum solitum et antiquum a tot annor. centuriis fundatum viz. Franciscanor., qui paulo antetantisper ab oppido recessit, dum persecutionis procella tranquillaretur, et etiam tum ante PP. Carmelitas, ad oppidum reversus conventualiter in eo vivebat et praeexistebat; quin et ordinarius loci, viz. Vic^us. Apostolicus Sedis Ardmachanae tum vacantis, qui et ipse ejusd. Municipii de Dundalk pastor erat, sub poena interdicti ipso facto incurrendi, oppidanis praecepit, ne Sacris Carmelitarum adessent, ut Carmelitae oppido cedere cogerentur, prout ex ipsor. oppidanor., et dicti tunc loci ordinarii confessione et instrumentis tunc desuper confectis nobis luculenter innotuit. Etsi PP. Carmelitae modo proponerent in eod. oppido residere, certe oppidani nullatenus paterentur, considerantes se non posse PP. Franciscanos et Carmelitas simul alere; et cum Ampl. Vra. non tantum informationem, sed etiam opinionem meam in casu posito requisierit; ideo cum clare constet praelibatum oppidum de Dundalk dioecesis nostrae non posse propter eximiam paupertatem ultra unum conventum Reglrium. sustentare, opinio mea est, perantiquum et praeexistentem Franciscanor. conventum potius ibid. continuandum, et permittendum, quam ullos fratres ulterius ordinis cum Franciscanor. destructione, quae certo sequeretur, ad oppidum admittendos, et quacumq. via sive hospitii, sive missionis sive conventualis residentiae

Fratres alterius Ordinis praeseferrent in eodem oppido residere, quia eleemosynis oppidanor. vivere intenderent, quidquid aliter dicerent, hoc non posse fieri propter loci paupertatem, quin praeexistens, et a tot seculis fundatus Franciscanor. conventus dissolveretur, et scandala multa generarentur ; et in commune sentio, salvo semper meliori judicio, ubicumq. in hoc afflicto regno Religiosor. conventus actu existit, non esse fratres alterius ordinis, etiam missionarios, ultra unum mensem ad residendum ibidem admittendos nisi Religiosis praeexistentibus, et Ordinario loci, et incolis ipsis consentientibus, propter patriae nrae. paupertatem, quia os bovi trituranti claudi non debet, quod certe apud nos fieret, novos Religiosos aliter admittendo ; et nisi ea praxis in his partibus servetur, proclive est, ut pro aedificatione destructionem, pro religione dissentiones, pro charitate simultates inter religiosos ipsos, in oculis protestantium, quod Deus omen avertat, videamus. Atque ita nullum meum judicium interponens, sed tantum opinionem (prout Vra. Amplitudo requisivit) declarans humiliter finem facio, pro Vrae. perillustris Dnis. utraque salute, Deum sedulo deprecans.

Datum vigesimo Maji, 1634.

Postea Illmus. Ardmachanus Hiberniae Primas subscripsit.

Haec copia literarum Illmi. Hugonis Archiepi. Ardmachani et totius Hiberniae Primatis ad Illmum. ac Rmum. dominum D. Fabium de Lagonissa Archiepum. Compsanum, et in Provinciis Belgicis, ac Burgundiae Comitatu Nuntium Aplicum. concordat cum originali, prout facta collatione comperi. Ita testor.

Datum 27 Maji, 1634.

EGO PHILIPPUS GERGANUS,
Illmi. Hiberniae Primatis Secretarius.

LX.

LETTER OF THE BISHOP OF FERNS TO THE SECRETARY OF PROPAGANDA.

[TRANSLATED FROM THE ITALIAN ORIGINAL.]

Yours of the 4th of February is the last letter which I have received from your Excellency, and in it, with your usual kindness, you acquaint me with the Resolutions adopted at the special Congregation

of Cardinals which was held on the affairs of Ireland. Even before the receipt of your favour, I had learned from other sources how strenuously you laboured to gather everything that was important from the many letters which were sent hence, or which were there presented to you. May God reward the constant affection with which you labour to establish some sort of a settled form of spiritual government amongst us. I will communicate your letter to the Bishop of Waterford, and I will myself be obedient to the instructions which it conveys. As, however, the Decrees of the S. Congregation, to which it refers, have not as yet come to hand, I will, with my Episcopal colleagues, defer for the present any remarks concerning them.

For the present I will only say, and this with all due deference, that it will be a very odious matter to abolish at once all the now existing Vicars Apostolic, for they have been a long time in possession of their posts, and have laboured within their own sphere with no less profit than the Bishops themselves. That design could more easily be carried out by degrees according as these places become vacant either by promotion or by death.

As regards the present state of our Ecclesiastical affairs here, we enjoy, thanks to God, great peace and concord in all this Province, except the City of Dublin, and in the adjoining Province of Cashel: each one minds his own business, and any trifling differences that arise are easily arranged by the exercise of a little patience. The Superior of the Jesuits and the Provincial of the Franciscans, who are old and experienced men, showed a great desire, in their visitation circuits, to be on good terms with the secular clergy, and a readiness to chastise their young subjects should occasion so require. I deem it my duty to bear this testimony to their prudent zeal, and I would wish to add, that as a rule, aged Superiors effect much more good when invested with authority than young inexperienced men. I make no mention of the other Religious Orders, because there are none of them in my Diocese, with the exception of one or two Cistercians, who are excellent men.

I said that the City of Dublin is not entirely free from dissensions among its Ecclesiastics. Such, indeed, is the case. The old animosities still linger among a few, though less noise is now made than formerly. The worst feature of the matter is, that they now bring their litigations before the Viceroy, and make the most bitter accusations against each other before him. I think that before long

they will repent of having had recourse to his tribunal, for the Viceroy is a stern man, and desirous of maintaining peace amongst us, not through any affection which he bears ourselves, but because the laity are always more or less agitated by our dissensions. For the present the Viceroy is engaged with State affairs, and can pay no attention to such trivial matters; but as soon as the Parliament, which has now met for the second time, will have closed its Sessions, we will see an exercise of authority which will not be pleasing to everyone.

In the present Parliament it was unanimously agreed, as well by the Catholics as by the Protestants, to present a gift to the King greater than what the King himself expected. They granted six subsidies, to be paid within four years, amounting to about 800,000 scudi, a large gift for a kingdom so poor as our's.

In return for the devotedness thus shown by his subjects in the first Session of Parliament, we are in hopes to obtain in this second Session several Graces from his Majesty, Graces which have often been asked for, and also promised, but hitherto without effect. There are several heads of these Graces which have for their object to relieve the Catholics by moderating the penal enactments, and abolishing the exactions which are made in the Protestant Episcopal courts for Baptisms, Marriages, and Burials, at which Catholic Priests may have ministered. Even though we should not obtain more than a part of the desired Graces, the gift will not have been made in vain.

The Bishop of Ossory, who is the senior Bishop of Ireland, is suffering a little from infirmity. When he shall be taken from us, our loss will be truly great, for he is a worthy Prelate and a great servant of God, and he acts as a sentinel keeping us all in order, Bishops, priests, or friars that we may be, telling each one his faults, and for this reason some censure him as being over zealous, but in truth we stand in need of such a watchful monitor in these regions of license and liberty.

From Kilkenny, the 15th of November, 1634.

Your Excellency's

Most affectionate and obliged servant,

JOHN, Bishop of Ferns.

LXI.

Two Letters of the Bishop of Ossory, the 3rd May, 1635.

Illustris., &c.

Ex alior. relatu et ex rebus ipsis, quae te auctore et instigatore tractata sunt in Cngne. EE. DD. Cardd. quae pro negotiis, et necessitatib. Eccliae. Hibernicae annuente SS. Dno. N. instituta est, manifestum evadit, quanta sollicitudo nrae. tranquillitatis, quantus divini honoris zelus in tuo regnet pectore, qui nullis exigentib. meritis nris. tam solerter et indefesse incumbis in nrar. miseriarum levamen.

Ego quia incognitus hactenus non presumebam meis literis tuam interpellare Dnem., nunc tandem accepta auditione Decretorum. S. Cngnis., quae nri. Cleri monimine et regimine concepta fecit, et quomodo ex summa dignatione Ilmi. D. N. licitum est visitationem SS. Liminum per Procrem. etiam non dioecesanum, etiam in Urbe residentem obire quolibet quatriennio usq. ad terminum 25 annorum, hinc ego sumpsi audentiam his literulis sollicitandi tuam humanitatem, et obtestandi, ut Procrem. meum D. Edmundum Duirium presbrum. et popularem meum, S. Theol$^{ae.}$ Doct. digneris instruere, quid eum oporteat facere in exhibenda EE. Patribus relatione, quam ad eum mitto de statu meae dioecesis, ut eam una cum meo juramento fidelitatis, ac professione fidei chirographo meo consignata in odorem suavitatis, veluti obedientiae meae, et observantiae canonicae holocaustum percipiant, ac mandata S. Sedis ad me transmittenda, reverenter ipse excipiat.

Caetera quae illi injungo, coram vobis ipse aperiet. Meae partes erunt pro salute, et incolumitate vra. diu feliciter prosperanda Deum orare.

Datum 3 Maji, 1635.

Servus, &c.,

David, Epis. Ossoriensis.

Eme. Dne.

Magna est Sedis Aplicae. dignatio, qua longinquitati locorum, et tenuitati Epor., aliisq. aerumnis, et onerib. nris., commiserando subvenit, dum recenti decreto S. Cngnis. de Prop. Fide, S. Sanctitate annuente, concessum est, ut nram. de visitandis liminibus obligationem liceat nobis implere per Procrem. etiam externum, et in Curia residentem.

Quod certe nobis tam dissitis per locor. intervalla, tam imparatis a sumptu itineris requisito, tamq. impeditis curar. multiplici gravamine magnum levamen, et solamen est. Idcirco ego, fratrum meor. quamvis minimus tamen ex iis, qui modo superstites sunt, antiquissimus, hujus indulti beneficio frui volens, et reverenter amplectens gratiosam hanc dignationem SSmi. D.N. delegavi meam vicem Procuratori non dioecesano, sed in Urbe nunc moranti D. Edmundo Dwirio Sacerdoti Hiberno, S. Theol. Dri. ut pro me, et nomine meo, ac Eccliae. meae et Dioece. Ossorien. exhibeat S. Senatui Concilii Trid. interpretum Relationem succinctam praesentis status ejusd. Dioece. simul cum juramento fidelitatis, et professione fidei munitam mea subscriptione, et sigillo, ut officio meo satisfaciam, interveniente Vra. Emtia., cujus, &c.

Ex loco praesentis meae mansionis in hac Dioece. Ossorien., 3 Maji, 1635.

David, Epus. Ossorien.

LXII.

Letter of Dr. John O'Molony, Bishop of Killaloe, 20th May, 1635.

[Dr. O'Molony was appointed Bishop of Killaloe on the 9th of April, 1630. He was remarkable for his great holiness of life, and died in Limerick a few days before its surrender to Ireton in 1651.]

Revde. Admodum Domine.

Pater de Burgo Procurator noster in Urbe ante aliquot dies Suâ Epistolâ mihi significavit quomodo aliqui ex his partibus Vestrae Reverentiae litteras in me satis dentatas mittere ausi sint ; certe nescio praeter tibi satis notos adversarios antiquos, quos suspicarer ; qui hic etiam clam et palam elapso jam triennio meae residentiae his in partibus ad sumendam de me vindictam, in seducendo populum et clerum operam navarunt non vulgarem ; sed cum oleum et laborem hic perdiderint ibi apud Sedem Apostolicam et Vram. Revam. de me conqueruntur in attribuendo mihi magnam equorum equitum et peditum Catervam ; cum plures duobus nunquam tamquam familiares in visitatione (aestivo tantum tempore habitâ) adhibui mihi socios, quorum et meis et aedicularum mearum expensis vix possum satisfacere, nec sum

solvendo, in quibus aediculis satis pauperem dego vitam, et hospitibus Catholicis qui me invisere non dedignantur, quidquid a Clero et populo in mei sustentationem recipio, volens nolens (cum nullum sit oppidum in hac Diaecesi in quo privatim inter cives degerim) ministrare cogor. Nullas unquam indui praetiosas vestes, et dum in partibus Galliarum multo quam nunc opulentior existerem, et nullo modo in praesentiarum tales induere valeo neque cupio; culpas cleri similiter ac populi, cum acrimonia pro opportunitate temporis loci et personarum, post varias admonitiones ut moris est, repraehendo, admitto resignationes spontaneas beneficiorum, quae in easdem personas amplius non confero, quod aliqui eorum aegre ferunt, Vicarii ad nutum ordinarii et non perpetui ob devoluta ad Sedem Apostolicam beneficia vel prorogantur vel mutantur vel interdum talibus officiis pro ratione suorum demeritorum idque in Synodo et semel in anno privantur. Haec est ex rei veritate ratio meae villicationis, quam clerus et populus una cum his Vrae. Revae. significant; quem interim computum calculo suo pro antiqua vestra in me benevolentiâ confirmare non adversetur quaeso Reverendus Pater ac Dne. plurimum colendus quem Nestoreos annos incolumem servet Xtus. optimus maximus Suae Ecclesiae nobisque prae omnibus.

20 Maij, 1635.

Vrae. Revae. addictmus. Servus,

JOANNES, Laonensis Epus.

LXIII.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF TUAM, 25TH JUNE, 1635.

RME. DNE.

Accepi Rmae. D. Vrae. litteras amoris vestri erga nos et gentem nostram, testes locupletissimas et istius amoris et studii immortalis apud nos memoria est et semper esse debet quamdiu aliquis humanitatis nedum religionis sensus supererit in nobis aut in successoribus nostris, quare cum non pares tot beneficiis quibus obstricti sumus, certe quas maximas possumus habemus gratias obnixe rogantes ut quo coeperit studio ac pientissimo zelo rebus nostris benevole prospicere eo

semper affectu feliciter ad gloriam Dei et Ecclesiae hujus Regni quietem et prosperitatem perseverare studeat sicuti fiducialiter in tua benignitate speramus ac pro hac Deum opt. max. assidue precabimur. Ut litteris Revmae. D. Vrae. responsum tempestivum demus omnes libentissime optaremus sed attento perturbato hic rerum statu nec facile nec tuto adhuc convenire possumus ut communi calculo transmittamus quae opportuniora videbuntur pro quiete Ecclesiarum hujus Regni et populorum aedificatione quam citius fieri poterit conveniemus et ad id omnem operam et studium impendemus. Caeterum in hac Provincia Tuamensi, laus Deo, optata utimur pace et quiete ; omnes tam saeculares Sacerdotes quam regulares pro conditione sui status et ordinis fideliter laborant sine aliqua fere querela cum magna populorum aedificatione et fructu et si quid huic paci obstare videtur curabimus, Deo propitio, omnia suaviter et amicabiliter terminare.

Habemus agentem in Curia, D. Duiraeum S. T. D. Prothonotarium Aplicum. ac virum probatissimum ex nobilissima familia ortum quem, et quae ipsi committemus de tempore in tempus circa commune Provinciae bonum et meum particulare, patrocinio commendo Rmae. D. Vrae., quam diutissime servet incolumem omnipotens, ut nos et nostri omnes semper ex animo precabimur.

Datum in loco nostri Refugii in Hib[a.]

25 Junii, 1635.

Emae. ac Rmae. Dnis. Vrae.

Servus obsequentissimus,

MALACHIAS, Archiepus. Tuamensis.

LXIV.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF CASHEL, 13TH OCTOBER, 1635.

EME. ET RVME. DNE.

Litteras Emae. Vrae. cum inclusis a S. Congne. de Prop. Fide Decretis pro recto Ecclesiarum Hiberniae regimine edictis accepimus: quod per illas injunctum fuit magna Sedis Aplicae. ac Emae. Vrae. observandae voluntate adimplevimus, suam singulis decretorum copiam

destinando ; illos insimul commonendo ut promptae executioni omnia demandarentur. Caeterum pro Emorum. PP. votis concordiam inter Clerum Saecularem et Regularem, ubi res nostram postulaverit industriam, tota sedulitate conabimur. Interea immensas Deo gratias referimus quod in Casselensi nostra Dioecesi utrique clero una sit pax et unus animus. Deus opt. max. Emae. Vrae. dignitatem ad plurimos conservet ac augeat annos.

E loco Refugii nostri, 13 Oct., 1635.

THOMAS, Archiep. Casselensis.

LXV.

LETTER OF THE BISHOP OF FERNS, 20TH OCTOBER, 1635.

(TRANSLATED FROM THE ORIGINAL IN ITALIAN.)

When leaving Rome I brought with me the usual Faculties which are granted through the Holy Office to the Irish Bishops, and as the term for which they were granted has nearly expired, I send you the original document, that their Eminences of the Holy Office may graciously renew these Faculties for such time as they may deem fit ; and when this favour is granted I pray you to consign the rescript to Don John Baptist Bentivoglio, who will forward it to me through his agent in France.

Although the Cardinal Protector of Ireland informed me, in August, 1634, that the Decrees sanctioned by the Sacred Congregation for the Irish Church would be communicated to me by my Metropolitan, it was only in September, 1635, that they were thus communicated to me, and I know that other Suffragans also complain of the slowness of their Metropolitans in communicating such matters which concern the Suffragans as much as the Metropolitans themselves. As, however, I had received a copy of these Decrees privately from Rome, I sent my reply to the Sacred Congregation several months ago, adding after each Decree the remarks which I considered opportune. I still adhere to the opinions which I then conveyed to the Sacred Congregation.

I have heard that the Bishop of Meath excuses himself from the task assigned to him by the Sacred Congregation regarding the Englishman Paul Harris, whom the Sacred Congregation is anxious to see removed from the Diocese of Dublin. I am not surprised that the Bishop of Meath should hesitate to execute that commission, for he foresees that it would give rise to still greater noise and confusion on account of the favour which Harris enjoys with the Royal Ministers, the more so as the Viceroy has given orders to the same Harris *not to* depart from the city on any account. For my part, I think it would be better to leave this old crotchety man alone, since he does not attempt to administer any of the Sacraments, nor does it affect him in the least that the laity never assist at his Mass. He lives in a very poor and quiet room, and with the exception of that rage of animosity which he has shown towards the Religious Orders, he was always esteemed a learned and exemplary man.

Wexford, 20th October, 1635.

Your most affectionate, &c.,

JOHN, Bishop of Ferns.

LXVI.

SOME DOUBTS PROPOSED TO THE SACRED CONGREGATION BY THE ARCHBISHOP OF ARMAGH.

[Though this paper seems, from intrinsic data, to have been drawn up towards the close of 1632, yet it is classed among the documents of 1635, and probably it was only in that year that it was presented to the S. C. of Propaganda.]

Casus, seu Dubia, de quibus S. Cngnis. de Propda. Fide Resolutio, seu Declaratio Requiritur.

1°. Quia jam de facto non habemus in Provincia Ardmachana, nisi quinque Epos., et aliquando tantum unum, aliquando tantum duos, licet nra. provincia decem suffraganeas Sedes habere dignoscatur; cum multi Doctores teneant, solos Epos. in Concilio Provli. vocem decisivam

habere, aliiq. teneant non Epos. tantum, verum etiam Abbates exemptos, Jurisdictionem Epalem. habentes, et capitula Cathedralium Eccliarum., Sede vacante, sive eorum Procuratores, et capitulis non existentibus, Sedium vacantium generales vicarios, vocem definitivam habere, humillime petimus, ut S. Cngtio. suam super hoc declarationem edere dignetur.

2°· Quidam ex suffraganeis nrae. Provinciae contendunt seniorem suffraganeum Sede Metropna. vacante succedere in jurisdictione Metropolitica, in admittendis querelis, et appellationibus ad Sedem Metropoliticam, et Primatialem Admachanam interponendis, in visitanda Provincia, in conferendis beneficiis devolutis, in creandis, negligente aut non existente capitulo suffraganeo, Sede vacante, Vicariis Gnlibus. in eisdem Sedibus suffraganeis; ex altera vero parte caplum. Sedis Metropnae. allegat, praedicta omnia, Sede Metropolitica vacante, jure sibi competere, seq. in oibus. succedere jurisdictionalibus, in quibus jure antiquo succedebat; praeter ea, quae in jure novo seniori suffraganeo concessa expresse reperiuntur, ut convocatio Concilii Provlis. &c. Quaeritur etiam super hoc S. Cngnis. declaratio.

3°· Placuit concilio Provli. Ardmachano mense Julio hujus anni labentis 1632 a nobis coacto, supplicationem S. Sanctitati porrigi in hunc effectum, ut quia Epi. tenuissimos habent reditus non excedentes regulariter bis octoginta aureos annuatim in hac Provincia, liceat unicuiq. eorum auctoritate Aplica. unam pinguem suae dioecesis parochiam proxime vacaturam, durante schismate, sibi retinere, instituendo in ead. idoneum presbyterum cum congrua fructuum portione, utq. idem nobis et dioecesi nostrae Ardmachanae ead. gratia concedatur. Cui nrae. petitioni S. Beatitudinem suppliciter petimus annuere. Ego tamen Archiepus., et Primas Admachanus praedicti Conc. Provlis. praeses, pro mea parte, a S. Sede humillime peto, praefatam gratiam parochias tenendi nobis hujus Provinciae Epis. fieri ea tamen conditione nobis omnibus et singulis ex Mandato Aplico. imponenda, ut abstineamus tum nos Epi., tum reliqui collatores Prov. nrae. ab annatis, seu fructibus primi anni in Collationibus et aliis Provisionibus faciendis, quos fructus quidam ex Comprovincialibus ex antiqua consuetudine sibi vindicant; quam consuetudinem, sicut SS. Canones, et SS. Pontificum Bullae sustulerunt, et reprobarunt, ita ego, quantum in me est, perniciosam, et scandalosam existimo, et radicitus ex Prov$^{a\cdot}$ nra. extirpandam.

4°· Utrum Vicarius Gnlis. a Metropolitano in Sede suffraganea

vacante, non existente, aut negligente capitulo Suffraganeo, per devolutionem creatus, dependeat nihilominus quoad reliqua a Caplo. hoc est, possitne ab eo corrigi, vel deponi ; an vero a Caplo. sit exemptus, et Metropno. quoad supradicta subjectus.

5°. Utrum Vicarius Gnlis. datus a Sede Apa. alicui dioecesi vacanti regatur a Cathedrali Caplo. dioecesis, an autem sit ab eod. Caplo. exemptus.

6°. Vel si Vicarius Gnlis. Aplicus. delinquat, possitne a Caplo. Cathedrali Sedis vacantis puniri, vel deponi ; vel saltem a Metropno., vel, Sede Metropna. vacante, a Caplo. Metropolitano.

7°. Vel utrum derogatum est jurisdictioni Capli. Sedis vacantis, in qua constitutus est Vicarius Aplicus., per omnia, sicuti si viveret Epus.; vel an Caplum. possit tunc dici, dioecesis aut Cathedralis Ecclesiae vacantis ordinarius.

8°. Invaluit in Prov$^{a.}$ nra. consuetudo immemorabilis, ut praelati dispensantes in gradibus prohibitis consanguinitatis, affinitatis, &c., recipiant taxam aliquam pecuniae per modum sustentationis, seu compositionis ; quam consuetudinem humiliter supplicant S. Sedi, durante schismate, tolerari tum ad juvandam eor. inopiam, tum ad repellendam frequentiorem dispensationum sollicitationem.

9°. Quia Conc. Provle. non potest apud nos, quoties causa posceret, vel urgeret necessitas, convocari propter schisma et timores continuos; dignetur S. Congtio. declarare, utrum Decretum Trid. ss. 24, cap. 3, Reform. prohibens Metropno. visitare Cathedrales Ecclias., et dioeceses Comprovincialium causa non prius cognita in Conc. Provli., extendatur ad Ecclias., seu dioeceses vacantes, et pastoris scilicet Epi. solatio destitutas.

10°. Ego etiam praedictus Hugo Archiepus. Ardmachanus, et totius Hiberniae Primas humiliter peto a S. Sede Aplica. delegari mihi facultatem creandi 5 vel 6 Prothonotarios Aplicos. ex selectioribus, et sufficientioribus presbyteris ad publica scripta authenticanda, fidemq. instrumentis faciendam, quod dioecesi, et Prov$^{ae.}$ nrae. apprime utile et necessarium judico.

LXVII.

State of the Dioceses of Kilmore and Derry in 1636.

Informatio Diaecesis Kilmoren.

Diaecesis Kilmorensis continet Parrochias 40 : Parochos animarum curam exercentes 28: in ea nulla est Civitas, oppidum autem est unicum de Cavan, ubi extabat Conventus Ord. S. Franc., dum Catholica viguit Religio, nunc nonnulli dicti ordinis patres in privatis aedibus commorantur.

Villa in qua sita est Eccla. Cathedralis habitatores habet Anglos et assertores haereticae pravitatis, simul cum ipso Pseudo-Epo.: per universam quoque Diaecesim Angli mixtim, Scotique haeretici cum Catholicis nativis vivunt.

Territorium ex magna parte silvis ac montibus obsitum ex parte fertile et amoenum.

Cathedralis Eccla. olim completum habuit Capitulum verum quia Emolumenta nulla sperari possunt duo tantum de Capitulo extant presbiteri Dioecesani, Decanus et Archidiaconus.

De Diaecesi Derensi.

Haec Diaecesis magnum habet districtum: 60 et amplius Parrochias; parochos 40 plus minus : vacat a multis annis (vidz. 36) ; non alios habet de Capitulo praeter Decanum et Cantorem. Civitas est perpulchra, per Anglos nuper ad statum perfectum perducta ; in eaque per eosdem Ecclesia Cathedralis erecta cum magna solemnitate in usum Ministerii sui juxta haereticorum mores.

In hac Diaecesi perplures sunt haeretici tum Angli tum Scoti : nonnulli tamen ex illis sinceri solidique sunt Catholici, sicut et omnes nativi, quorum plerique nobilitate et opulentia vigent.

Territorium fertile est et amoenum rivis ac adjacente mari peropportunum.

Eo loci Sanctus olim Columba celeberrimum erexit Monasterium sui ordinis qui et territorio agnomen dedit, propter ejus pleraque inibi patrata miracula. Item conventus est ordinis S. Dominici alterque Eremitarum S. Augustini.

LXVIII.

Letter of the Archbishop of Armagh on the proposed translation of the Bishop of Kilmore to the See of Derry, 13th May, 1535.

Eme., &c.

Vras. non ita pridem Emor. Patrum S. Congregationis jussu ad me perscriptas sub inclusa his forma, ea, qua debui, reverentia recepi, quibus quanta per maturam inquisitionem potui diligentia satisfacere sum conatus. Constat certe, nec in meis tantum, sed et omnium hujus Ardmacanae provinciae Praesulum oculis et auribus est, quantas jam per quadriennium persecutiones a nonnullis suae dioecesis tam de clero, quam de populo passus sit Epus. Kilmorensis, quorum in ipsum malevolentia et invidia excrevit, ut non semel, sed saepius edicta regia ad tribunal protestantium cum aperto perpetuae incarcerationis (ni quid severius) periculo fuerit provocatus. Neque adhuc ab eor. iniqua provocatione omnino immunis manet. Deinde in Kilmoren. dioecesi paucos, aut fere nullos sibi intimos, aut familiares habet, a quibus foveri, aut tutari, urgente necessitate sperare possit. Neq. alia ei pro vitae sustentatione media suppetunt, quam quae a paucis sibi subditis Curatis subministrantur, quar. summa aureos 130 non excedit. Sedes autem Derensis, quae jam ab annis 36 Ordinarii pastoris solatio destituta manet, nativae illius patriae proxime vicina adjacet, cujus clerus et populus, quibuscum summam habet necessitudinem, et familiaritatem, longe hilarius et liberalius eum tractabunt. Accedit, quod ob interjacentes perplures etiam potentes Anglos et Scotos tutus in illam dioecesim aliis Episcopis accessus non pateat, ut incolarum plerisque ne adhuc quidem Epi. imposita est manus. Quibus incommodis statim subvenietur, si petitae translationi S. Sanctitas annuere dignabitur. In quam ego his motus rationibus plenis eo votis, tum quod inde sperem sedandam in dioecesi Kilmoren. commotam tempestatem, tum ut tollatur longa Derensis viduitas, tum deniq. ut tam boni Praesulis animus jamdiu vexatus pacetur: eoq. libentius in haec vota trahor, quod ipsummet eamd. plurimum expetere, et exoptare sciam. Sed in hoc, uti est in aliis omnibus, Aplicae. Sedis

dispositioni et voluntati me integre et humiliter submitto, Deumq. O. M. instanter et ex animo precor, ut Emam. D. Vram. diu incolumem et felicem huj. afflicti regni protectorem conservet.

Ex incertae mansionis loco Maji die 13 a. 1636.

Eme., &c.

Obsequentissimus,

HUGO, Archieps. Armacanus totius Hiberniae Primas.

RME. DNE.

Epus. Kilmoren. ad evitandas persecutiones, quas a Sacerdotibus et laicis suae dioecesis patitur, vellet ad Eccliam. Deren. transferri, cujus fuit alias Vic., Aplicus. Verum cum Emi. PP. de praefatis persecutionibus, et de necessitate aut utilitate petitae translationis nullam habeant notitiam, jusserunt Ampl. Tuae perscribi, ut informationes de praedictis assumat, et cum suo voto ad hanc S.C. transmittat, ut postea maturius decernere possint, quid opportunum hac in re illis videbitur. Et cum his Ampl. Tuae fausta a Dno. precor.

Romae 2 Aug. 1635.

Ampl.

Uti frater studiosissimus,

CARD. ANTONIUS BARBERINUS.

Franciscus Ingolus, Secrius.

Ad Archiepum. Armacanum.

LXIX.

THREE LETTERS OF THE BISHOP OF OSSORY IN 1636.

EMI. PATRES,

Qua potui sollicitudine et assiduitate jam annis sexdecim advigilavi huic Ossorien. diaecesi, in qua gubernanda non mearum virium quas scio tenuissimas, sed divinae bonitatis quae nec limitem habet nec terminum, fiduciâ fretus, sic progressum feci ut et in disciplina Ecclesiastica et in moribus atque institutis Xtianis et in fidei Catholicae tuendae ac propagandae constantia et in pacis ac concordiae nexibus

prout tempora ferebant observandis et fovendis diligentiam nullam praetermissam esse appareat.

Verum quia devexa nunc aetas nostra laboribus fatiscens, molestiis fatigata, et senilium curarum multitudine fracta, minus idoneum reddit ad oneris a me suscepti continuationem, suppliciter postulo ut S. S^{tas}. per vestram interventionem, Emi. Patres, dignetur me exonerare hac gravi sarcina aut saltem idoneum Coadjutorem concedere qui possit oneris gravitatem sublevare. Nam et ipsa senectus et aegritudo superveniens ex qua vixdum plene convalui me sufficienter admonent appropinquationis meae ad hujus tabernaculi depositionem.

SSmo. Dno. nostro et Emarum. Vrarum. exquisitissimis judiciis meipsum totumque hoc negotium humiliter submitto.

Hac die 6 Julii, 1636.

DAVID, Epus. Ossoriensis.

EME. DNE.

Per mortem Revmi. D. Joannis Fernensis Epi. quae 9 Aprilis accidit non mediocrem jacturam patitur non sola ipsius Diaecesis sed tota propemodum Ecclesia hujus nationis. Facultates ad eum missae una cum Emae. V. litteris non prius huc pervenerunt quam ipse viam universae carnis ingressus fuerat. Diaecesi Fernensi quae nunc regitur a Vic. Generali per ipsum constituto et per Metropolitanum ejus post discessum confirmato D. Gulielmo Devereux viro prudenti et gravi, si propria daretur optio ab eodem cuperet in posterum gubernari cum titulo et potestate Vicarii Aplici.

12 Julii, 1636.

DAVID, Ossoriensis.

Card$^{li\cdot}$ Protectori.

RNDE. DNE.

Arcta illa necessitudo, quam Dni. V. admodum Rndae. cum cognato meo, et confratre Rmo. D. Io. Fernen. Epo. intercessisse comperiebam, me urget ad triste nuntium de morte ipsius vris. auribus inferendum.

In eo jam 9 Apr. mortuo amisimus multa honoris, et decoris nri. ornamenta; multa sapientiae et consilii praesidia, multa etiam Religionis cath., et disciplinae ecclesiasticae promovendae firmamenta. Sed inter

cetera nobis incommoda illud esset incommodissimum, si hinc videri posset intercisa scribendi consuetudo, qua ille necessitates huius Eccliae. Hibernicae in sinum vestrum congerere, et vos remedia praestolari consuevit: vosq. non frustra id expectari, usu et opera demonstrastis neq. enim deficiebat in negotiis nris. vel movendis vel promovendis industria vestra, et assiduitas de nobis semper bene merendi. Num igitur eo sublato spes nra. concidit universa? Minime id quidem. Considerat enim tua sapientia coelo impendi, et superis, quidquid officii vel humanitatis pro Deo impenditur his qui Deo servire student.

Et nos igitur in posterum bene sperare jube, vir humanissime, ut inter alios audeat Ordinarius Ossorien. defuncti Fernen. consanguineus (apud quem etiam ossa ejus reposita sunt) Suae Eccliae. causas sensim exponere. Id qd. omni cum fiducia facere intendit, prout modo incipit facere per R. D. D[em.] Edmundum Duirium Agentem nrum., quem vobis notum et commendatum esse ipsi gratulamur, et nobis gaudemus. Cui et ego Eccliae. meae negotia committo. Sed sine vri. favoris nutu, et approbatione, quid ab eo recte confici possit, non video.

Cum his Deum precor ut, &c.

Datum die 12 Jul. a. 1636.

Servus inutilis

D. Fr. Ingolo. DAVID, Ossorien.

LXX.

LETTER OF THE BISHOP OF RAPHOE TO THE SECRETARY OF THE SACRED CONGREGATION, 5TH SEPTEMBER, 1636.

[Dr. John O'Culenan was consecrated Bishop of Raphoe in 1629. He had the privilege of suffering torture, imprisonment, and exile for the faith. He died in Brussels the 24th March, 1661, and was interred in the chapel of the Blessed Virgin in the Collegiate Church of SS. Michael and Gudule.]

ILLME. DNE.

Cum ex vris. litteris una cum facultatib. nuper ad me transmissis vere nunc percipio vrum. erga fidem zelum indeficientem, ac etiam inusitatam in me, licet immeritum, propensionem, curam, atq. sollicitudinem usq. adeo, ut de fidei cath. propagatione in Epatu. meo Rapoten. simul, ac de meo praesenti statu plenius informari Illma. D.V. desideret.

Quapropter non possum non minus quam mutuum, etsi imparem, vobis repraesentare amorem, ac meum obsequium, gratias pro his rependendo immortales. Sane Illme. Dne., non absq. intrinseco cordis moerore reminiscor, quam densum in dies haeresis lolium germinat assidua Anglor., Scotorumq. Protestantium inundatione in meum potissimum Epatum., nativis vero omnibus inde proscriptis in tantum, ut vix in eo supersint ultra septingentos Catholicos alicujus notae viros, ac 16 Sacerdotes: hinc deficientib. mihi sumptib. ad meam sustentationem necessariis, ac etiam ingruentib. in me variar. calamitatum, ac simultatum procellis per falsos fratres et Ecclicos. ratione officii mei sive correctionis in eos crebro agitatis (quor. autem sinistris machinationibus, falsisq. accusationibus detentus fueram Dublini trimestre, ac bis coram Pro-Rege, et consiliariis reductus, et adhuc obligatus, ut per totum Regnum innotescit) quanto citius ad S. Sanctitatem iter arripere cogar; nisi vram. charitatem, prudentiam, et solertiam mihi summa penuria (defectu medior. laboranti) de Aplica. benignitate aliunde provideantur media: quod quidem meo ac prudentum judicio consultius est, quam sine necessitate alios in his partib. creare de novo Epuiscopos Quamobrem cum Vram. Illm. D. uti meum verum habeo Patronum ; cui in hoc negotio, imo in meis rebus totaliter fidam, vos vehementissime in Xti. viscerib. obsecro, et obtestor (considerata praed[a]. mea penuria et necessitate) quatenus pro me apud S. Sanctitatem diligenter agat, ut me ad Epatum. Derensem meae dioec. proximiorem, etiam pro nunc Antistite destitutum transferre dignetur, ne videar mendicare, quod statum episcopalem dedecet. Unde spero, Illm. Dnem. Vram. (his auditis) compassionem habere erga me, informando S. Sanctitatem de miserabili meo statu, quo facto me tanquam eorum servum in perpetuum Illma D.V. obligabit. Denique est mihi ibi in Seminario Hibernor. Romae Philippus Clery nepos, optimae spei adolescens, meor. negotior. procurator, actor, et gestor satis fidelis, quem in omnibus, et quatenus meis advigilabit rebus, easq. prosequetur, ut eumd. vestro favore, consilio, assistentiaque promovere et adjuvare dignetur, obnixe supplico, atq. rogo sic durante mea in terris peregrinatione tantorum beneficiorum per vos praestitutor. nunquam immemor ero meis in sacrificiis quotidianis.

Interim Deus O. M., &c.

Datum ex loco mansionis nrae. 5 Septembris, 1636.

Jo. Culenanus, Eps. Rapoten.

Illmo. D. Franc[o]. Ingolo S. C. Secretario.

LXXI.

Letter of Dr. Edmund Dwyer in the name of the Archbishop of Cashel, in 1637.

Emi. Dni.

Archiepus. Casselen. exponit Emae. Vrae. qualiter Synodum Provincialem convocaverit ut tractaret cum suis suffraganeis de negotiis ad regimen Ecclesiasticum Provinciae Momoniae spectantibus, verum habita fuit notitia ab officialibus haereticis et coacti sunt dicti Praelati discedere re infecta : hinc fit ut respondere non poterant ad Sac. Congnem. circa depositionem Diaecesum, quae scilicet aptae sint ad Epos. sustentandos tempore schismatis, et quae non ; aut nominare personas magis idoneas quae promoveri deberent tempore vacationum.

Insuper Archiepus. affirmat Suffraganeos suos parum curare de hoc Decreto quia quatuor ex ipsis Waterfordiensis, Corcagiensis, Limericensis, et Laonensis, Diaeceses adeo amplas habent, refertas Civitatibus, oppidis et nobilibus divitibus ut tempore schismatis vivere decenter possint juxta sui status conditionem et quod Archiepus. ipsemet et Epus. Imolacensis, Diaeceses angustiores et minus aptas ad sustentationem Eporum. habent.

Supradicta extraxi ego Agens Archiepi. Casselen. ex Epla. ipsius Archiepi. et de mandato ipsius Sacrae Congni. expono.

Edmundus Dwyer.

LXXII.

State of the Diocese of Elphin, 3rd January, 1637.

[This authentic account of the Diocese of Elphin was presented to the Holy See in 1637. The original letter bears the marginal note, "Haec est relatio Status Episcopalis Elphinensis Dioecesis, porrigenda SS. D. nostro Urbano PP. VIII. et Emis. PP., S.R.E., Cardinalibus per eximium D. Edmundum Dwyer, S.T.D. et nostrum in Urbe legitimum procuratorem ad haec et alia nostra negotia facienda."]

Elphinensis Civitas ab Anglis et Scotis Protestantibus totaliter possidetur, inter quos nullus Catholicus habitare, aut commorari permittitur: ruri sparsim per totam dioecesim vivunt Catholici et haeretici,

verum catholici in majori numero sunt. In omnibus procedimus (quantum injuria temporum patitur) secundum normam et praescriptum Conc. Trid. Hoc tempore praeter aliquos alios sacerdotes, quadraginta duos (laus Deo) habemus in nostra Dioecesi Sacerdotes: in qua ante nostram in eamd. promotionem, tredecim tantum fuerunt parochi. Nostra Dioecesana et Provincialia statuta nuper confirmata per Sedem Apam. adamussim a nostris Sacerdotibus (auxiliante Omnipotente) observari facimus. Testes synodales habemus. Prae timore Protestantium convocare in unum capitulariter omnes nostros Sacerdotes (ut canones praescribunt) non audemus, sed cujusque decanatus Sacerdotes singulis annis in locum solitarium capitulariter quasi convocamus eosq. inibi juxta juris exigentiam visitamus. Haec siquidem nostra Dioecesis antiquitus in septem parvos fuit divisa Decanatus. Quisque parochus suos docet parochianos Xnam. doctrinam, singulis saltem diebus Dnicis. idq. in locis sceretis, atque silvestribus: ibi missas celebrat sustentatus solummodo eleemosynis fidelium Catholicorum sine ullo subsidio proveniente ex Ecclico. censu: sicut et nos ipsi sustentamur, et alimur sola Catholicorum devotione et participatione eleemosynarum nostror Sacerdotum sine ullo proventu Ecclico. sustinentes (laus Deo) pondus diei et aestus, et fugientes de domo in domum, et de monte in sylvam sequentes vestigia Salvatoris nostri, spiritu ipsius ducente, non habentes hic civitatem permanentem, ubi reclinemus caput. Unde multum expedire videtur (si S. Sanctitati visum fuerit) ut in posterum durante schismate in hoc afflicto regno nullus ad statum Epalem. promoveatur, nisi ex fide dignis testibus repertus bonos et intimos habere saeculares, potentes eum sustentare, fovere, et alere, aliter sane, nisi miracula patrentur, status Epalis. vilescet, et contemnetur in his terris. Imminet enim jam omnibus hujus desolati Regni Catholicis mortiferum tam spiritualium quam temporalium bonorum (nisi miserator et misericors Dnus. nobis suis pauperculis cito succurrat) omnimodae supplantationis periculum. Canones siquidem (ut vocant) nonnullos nrae. Religionis (si id permittat omnipotens) radicitus destructivos, Regia auctoritate, primates hujus Regni Protestantes hoc praesenti tempore ediderunt, quibus stricte cautum est, ut omnes hujus Regni incolae sub maximis poenis fateantur, et acceptent Serenissimum nrum. Regem tanquam supremum in spiritualibus, et temporalibus caput in omnibus suis Ditionibus, cautum etiam, et proclamatum est, ut omnes nostri cujuscumque aetatis juvenes et scholares instruantur, et educentur a ludimagistris Protestantibus, et ut omnes habitatores (quod avertat

Deus) hujus misserimae patriae templa Protestantium singulis Dominicis diebus adeant, et qui contrahunt matrimonium coram Catholico Sacerdote, unicam ad minus marcam, et totidem, qui infantes baptizandos nostris porrigunt parrochis, solvere cogantur ; et ut nulli in posterum sepeliri possint in sepulcris majorum jacentibus in Monasteriis, in quibus fere omnia sepulcra hujus nationis jacent, et nonnisi perpauca in parochialibus templis, ob singularem devotionem populorum, et procerum nrae. gentis semper in Religiosos. Haec et plura alia hujus farinae portenta brevitatis causa prosequi omitto; unum autem aut alium canonem adjiciam, quo sancitum est, ut tenelli nostri omnes ad Pseudo-epos. Protestantes confirmandi ducantur, quod nunquam hactenus factum novimus, nec fieri mandabatur. Praeterea quod omnes agnoscant potestatem legitimam conferendi ordines sacros, quibus ipsis visum fuerit, in dictis Pseudo-epis. In utroq. nostri Catholici passuri sunt, et patiuntur plurimum. Ex nostratibus multa nos millia omnis aetatis confirmavimus, et ad minimum ducentos ex Regularibus et Saecularib. ad SS. Ordines promovimus. Quod ad temporalia bona attinet, sub funiculo distributionis hae omnes terrae in praesenti jacent. Inceperunt enim Regis ministri jam a medio anno totam hanc Conaciae provinciam metiri, quod adhuc (licet nullo tempore, exceptis Dnicis. dieb. cessent) non perfecerunt, verum quota pars, vel an aliqua relinquetur incolis Catholicis prorsus adhuc ignoratur : sed certo certius est, intentionem Regis esse (nisi Dnus. noster, in cujus manu cor cujusq. Regis est, aliter disposuerit) totam nostrae gentis terram, nisi quae portio adhuc incerta Catholicis relinquetur, distribuere inter suos novos supersenimatores Protestantes. Quae mala ut maturius praeveniantur, et infirmi ac pusillanimes de facto privati et privandi suis antiquissimis possessionibus, non labantur in extremam desperationem, quam humillimis precibus possumus, flexis genibus rogamus Ilmum. Nrum. Patrem, ut pro nobis desolatissimis pauperibus motu pastorali, et sua paterna compassione, literis, si placet, suis privatis apud piissimam et Catholicam nram. Britanniae Reginam intercedat, quatenus illa petere dignetur a nro. potentissimo Rege remedium hisce intolerabilibus malis adhibere, aut aliquam saltem instigationem ex solita sua erga subditos clementia, ne tota gens semper Cath. Religionis tenacissima et hic et in futuro saeculo pereat. Ne mirentur, obsecro, nri. EE. DD., quod intermiscuerim haec indiscreta fortasse verba nrae. Relationi, cum ad eam pertinere non videantur : extrema siquidem, quae omnes modum, et legem excedit, et nescit, necessitas nos cogit. Quare cum summa nostri

cordis submissione ad pedes SSmi. D. N. ac Patris prostrati licentiam in hoc nro. hic (si quis sit) excessu petentes ad nrum. scopum redeamus.

Religiosi nulli ab initio schismatis in hac nostra Dioecesi usq. ad nostram in eamd. promotionem, nunc autem ex Dei providentia (omnis honor Creatori nro.) et industria nostra duo Religiosor. conventus ex SS. Ordinibus SS. PP. nrorum. D. Dominici, ac Seraphici P. P. Francisci, in speluncis et sylvis habitantium et in vinea Dni., quoties permittitur, strenue laborantium.

Sequitur hic completus numerus Prioratuum et Conventuum, nec non Religiosar. mulierum locorum in hac Dioec$^{i.}$ situatorum. Quinque sunt Prioratus canonicor. Reglrium. D. Augustini, nimirum Prioratus de Roscomain, sive, ut vocant, Tempullanoyghnayne. Prioratus de Dorean, Prioratus de Cluantuastearta, Prioratus de Kilmore, et Prioratus de Inishmhicrinin, Prioratus villae de Athluain Ord. S. Benedicti, Prioratus de Teaghloin Ord. S. Io. Hierosolymitani. Monasterium. de Isleibhe Ord. Carmelitarum, et parvum aliud monasterium vulgo vocatum Keallraghna Galishe ejusd. Ord., ut aliqui, et tertii Ord. B. N. P. Francisci, ut alii existimant. Abbatia celebris Buyll Ord. D. Bernardi. Abbatia Insulae SSmae. Trinitatis Ord., ut ajunt, Praemonstratensis. Monasterium de Ardiarna quarumd. Religiosarum, quarum Patronum ignoramus, excepto quod alii dicunt D. Bernardum, alii D. Augustinum esse.

Ordinis S. P. Dominici quinque sunt Prioratus, scilicet Prioratus de Roscomain, Prioratus de Tuillsge, Prioratus de Chinseanmhuile, Prioratus de Balleinduin et Prioratus de Sligo. Unicus conventus Ord. Seraphici P. N. Francisci situatus in Civitate Elphinen. estque de observantia. Omnia praedicta loca (laus Deo) hoc tempore possidentur a Protestantibus, imo et a temporibus ferme Regis Henrici VIII.

Iuramentum fidelitatis praestari et emitti solitum a nostrae functionis et qualitatis personis Sedi Aplicae., et S. Pontifici, et a nobis antehac aliquoties emissum, et praestitum nunc idem in Dno. confidentes vovemus, et promittimus nos durante nostra vita firmiter observaturos. Sic nos Deus adjuvet, et haec SS. Evangelia. In quorum omnium ac singulorum fidem et testimonium hisce subscripsimus et sigillum nostrum parvum, quo ad talia utimur, apposuimus, osculantes pedes SSmi. P. N. Urbani VIII.

Datum in Camera nostra privata 3 Jan. 1637, stylo novo.

FR. BOETIUS, Elphinen., Epus.

LXXIII.

Letter of Dr. Roche McGeoghegan, Bishop of Kildare, 14th February, 1637, soliciting the appointment of Fr. Edmund Dempsy, O.S.D., to the See of Leighlin.

[Dr. Roche McGeoghegan, of the Order of St. Dominick, known in religion as Fr. Roccus de Cruce, was appointed to the See of Kildare in 1627, and continued to govern that See until his death in 1642.]

Frater Rochus Dei et Aplicae. Sedis gratiâ Epus. Kildarensis omnibus ad quos praesentes, Salutem in Dno. Sempiternam.

Cum justitiae simul et charitatis opus sit veritati testimonium adhibere per praesentes fidem facimus et attestamur Rev. adm. Patrem Magistrum Fr. Edmundum Dempsy Ord. Praedicat. professum necnon et Suae Provinciae Hib. Priorem Provincialem virum esse religiosum honestae et inculpabilis vitae ac insignem Verbi Dei concionatorem qui a multis jam annis passim per totam Hiberniam et specialiter in Diaecesi Laghlinensi cum magno animarum fructu et nonnullorum haereticorum conversione utiliter praedicavit, eumdemque Patrem ex nobili et perantiqua prosapia natum et obtinuisse a suo Patre Vice Comite de Clannmalyr sufficiens patrimonium quo durante vitâ sua decenter vivere valeat. Cum itaque plerique Catholici Leghlinensis Diaecesis cum suo Metropolitano Illmo. Archiepo. Dublinensi eundem Rev. adm. P. fratrem Edmundum in eorum Praelatum ac Pastorem quaerant et postulent, Nobis idem dignus videtur cui Sedes illa Leghlinensis a sua Sanctitate prae aliis conferatur. In quorum fidem, &c.

14 Feb. 1637.

A Letter of F. Bernard O'Brien, from Ballibrittas, 2 September, 1637, says of the same Edmund :—

In Hispania ubi doctrina floret et viget, in luculentissima Universitate de Alcala studium artium et Sacrae Theologiae imo cum gloria et laude et fratrum Praedicatorum maxima aestimatione feliciter perfecit, quamque ibi doctrinam hauserat, in Hibernia cum magno animarum fructu his 14 elapsis annis Seminavit et quotidie indesinenter Seminat; ordinemque Praedicatorum tanta dexteritate cum multorum admiratione his tribus annis praeteritis indefessus rexit et regit magna adhibitâ diligentia et rara prudentia ut ipsi etiam ejus malevoli inimici coguntur fateri.

LXXIV.

Letter of the Archbishop of Tuam to his Agent in Rome, 16th March, 1637.

Eximie Dne.

Vestrae Dnis. litteras recepimus de morte patris Rmi. Dni. Francisci Ingoli et pro ejusdem animae refrigerio oravimus nos et nostri pastores et idem serio recommendavimus nostris suffraganeis eorumque pastoribus in signum amoris et studii apud nos immortalis praedicti Revmi. Ingoli erga gentem nostram et praelatos hujus Regni: et revera memoria ejus benevolentiae et curae de nobis ac hoc afflicto regno est et erit semper apud nos aeterna quamdiu aliquis humanitatis nedum religionis sensus supererit in nobis aut successoribus nostris. Fuse scripsimus mense praeterito et adhuc fusius scribemus circa mensem Maii de rebus concernentibus nostram Provinciam ac specialiter de controversia nostra cum Praeposito Galviensi qui indirectis viis utitur ad declinandum judicium Romanae Curiae et rogamus D. V. ut strenue te geres in hoc negotio quod committimus protectioni dicti Dni. Revmi. Ingoli nec permittas machinationibus adversariorum jus nostrum et successorum nostrorum laedi vel extingui. Illmus. D. Primas hujus Regni et nos tres alii Archi-Praesules ejusdem circa festum S. Michaelis proxime futurum invicem conveniemus deliberaturi de rebus spectantibus ad ministeria respective nostra ac potissimum de numero Episcoporum necnon Episcopatuum qui possint alere vel sustentare Epos. ac interea temporis desideramus ut nulli praeter per nos specialiter commendatos promoveantur ad Sedes Episcopales et de hac nostra mente quaeso praedictum Revmum. D. Ingolum faciat vestra Dtio. certiorem, necnon agat serio cum Emo. ac Revmo. D. nostro Protectore, nomine nostro humillime expostulans ut neminem permittat assumi ad culmen Episcopalis dignitatis in hoc nostro afflicto Regno favoribus Principum aut aliis modis praeter commendatum per Metropolitanum et suffraganeos ejusdem in singulis respective Provinciis qui norunt ingenia mores et merita promovendorum et praeferendorum. Valeat vestra Dominatio felix.

Raptim ex loco nostri Refugii in Hib[a.] 16 Martii, 1637.

V[rae.] D[nis.] amicus integerrimus

Malachias, Archiep. Tuamen.

Rev. Dno. Edmundo Dwyerio. Romam.

LXXV.

Another Letter of the same to the Cardinal Protector, 30th March, 1637.

Eme. Dne.,

Vrae. Emae. litteras datas 26 Augusti, 1636, ego et reliqui nostrae Provinciae Praelati accepimus cum debita reverentia. Summas omnipotenti gratias egimus quod Vrae. Emae. sollicitudini nos ex omnibus orbis regionibus commendatos reliquerit: nostrum beneficium in hoc nobis invident caeteri: nos filii anticipamus majora, imo de certo speramus. Quae scribit Vra. Eminentia de Collegii Lovaniensis necessitatibus mirum in modum vera esse sentimus: verum nos acrius pungit, nos non posse ipsis de praesenti subvenire, ob temporum iniquitates superfluentes in hisce nostris partibus, quibus dicendis modo supersedemus, ob rationes quas scribere periculum esset.

Ex loco nostri Refugii, 30 Martii, 1637.

Malachias, Archiep. Tuamensis.

LXXVI.

Letter of the Bishops of the Province of Armagh to the S. C. of Propaganda, 17th May, 1537.

Emi. et Revmi. DD.

In Synodo Provinciali Ardmachana habita die 15° Maii hujus anni 1637, perlecta fuerunt decreta Em$^{arum.}$ Vestrarum de numero Eporum. in provinciis Hyberniae minuendo, de modo subveniendi et providendi aliquousque necessitatibus Eporum. hac tempestate in Hybernia existentium; et pariter propositum fuit Emas. Vras. velle se certiores fieri de Diaecesibus quae in Provincia supradicta aptae et sufficientes existant ad alendos et sustentandos Epos. ac dein quae Diaeceses in administrationem convenientissime possent conjungi duranti horum temporum schismate: et vero quoad decreta nos ea accurate cum responsionibus quas quatuor Regni Hyberniae Archiepi. jam antea conceperant et suis Dominationibus Emis. transmiserant absque nostro interventu, tempori consulentes, cum nos propter varias difficultates non valuerimus

adesse universim, contulimus iisdemque responsionibus exacte consideratis sumus contenti, ut quibus consideratis considerandis aptiores in eo proposito non advertimus fuisse excogitandas. De reliquo nulla profecto Diaecesis in hac Provincia Ardmachana secundum praesentem rerum statum sufficit Epo. sustentando, respiciendo quantumcumque moderate et modeste dignitatem Epi. Nulla siquidem Diaecesis Provinciae illius valet annue sexcentis Florenis Brabanticis, calculatis omnibus emolumentis et fidelium ordinariis largitionibus; quaelibet namque Diaecesis ejusdem Provinciae per Anglorum et Scotorum Colonias expulsis indigenis Hybernis qui soli in Ecclesiasticorum sustentationem conferunt, singulis annis in emolumentis deficit, adeo quod Diaecesis quae valuit suo Praelato sexcentis ante biennium, hoc anno vix quadrigentos conficit et verisimilius intra biennium procedentibus ut modo procedunt rebus non sit confectura ducentos et in toto Regno nihil decimarum, primitiarum, nedum praediorum aliorumve solidiorum fructuum Ecclesiasticorum relictum est quod jampridem non fuerit applicatum et appropriatum Protestantium usibus. Caeterum in Provincia Ardmachana, Diaeceses minus sufficientes ad sustentandos suos Praelatos reputantur communi calculo Drummorensis, Rapotensis, Ardaghaden, Cluanen. Reliquae autem Diaeceses accommodatiores ob latitudinem et amplitudinem districtuum et quod inde consequitur ob numeriosiores populos quorumque utrumque caeteris Provinciae praefatae Diaecesibus est aut aequale aut in eo modicum sese excedunt et sustentationis illud aliquale supra insinuatum suppeditant. In administratione vero propter co-extensionem et vicinitatem territoriorum praecipue convenirent sub unius regimine Diaecesis Midensis et Cluanensis; Killmorensis et Ardaghaden; Ardmachana et Clogheren; Derensis et Rapoten; ac Dunensis denique et Connorensis jamdudum canonice unitarum et Drummorensis. Atque cum his acquiescimus, DD. VV. Eminentissimarum, quibus Deus opt. max. omnia prosperet, affectu et obsequio servi,

Ex loco Synodi Provincialis, hac 17ª die Maii, 1637.

Hugo, Archiepus. Armacanus, Tot. Hib. Primas.
Thomas, Midensis.
Joannes Culenan, Epus. Rapotensis.
Eugenius, Kilmorensis.
Fr. Bonaventura, Dunen. et Connoren.

LXXVII.

Letter of the Archbishop of Tuam and others to the Cardinal Protector, 25th August, 1637.

Eme.

Exiit nuper a S. Congne. mandatum ad quatuor Hiberniae Metropnos., quod convenientes in unum cum aliquot Epis. Regni conducentia magis ad Reip. Ecclicae. in Eporum. numero et evehendis ad dignitatem Episcopalem eidem S. Cngni. significarent. Quia tamen temporum iniquitas non permittit hunc conventum (et quod alia vice Metropni. soli non impune convenere) epistolis nostros confratres consuluimus, quid melius in hoc casu faciendum censerent, mutuis hinc inde literis tandem conclusum est singulos Metropnos. in suis conciliis provincialibus hoc anno tenendis debere hanc quaestionem discutere, et suum sensum S. Cngni. tempestive intimare. Nos igitur pro nostro modulo compertum habentes inter cetera Vram. Em. cum S. Cngne. velle familiam Dominicanam de hac Dni. vinea satis bene meritam favore prosequi benigno, et ex illa ad pastorale munus unum assumere cum Dno. duximus Rdum. admodum P. fr. Raymundum Dempsium S. Theologiae magistrum, ejusdem familiae modo Provlem. variis vicibus antea priorem, qui ad illam promoveri debeat dignitatem, V. Emtiae. Sacraeq. Cngni. eligendum et praesentandum ; novimus enim quanta animi modestia, quanta artium dexteritate, et prudentia, et quanto pio zelo in charitate fovenda, et scandalis extinguendis se gesserit in utroque suo regimine, Prioris scilicet, et Provincialis; novimus praeterea ipsum nobilibus ortum patribus, avis, atavisq. non solum non futurum Reip. in sua honesta sustentatione oneri, sed miro levamini, quo speramus V. Emtiae. Sacraeq. Congni. satisfactum iri in vestra singulari cura circa Epor. sustentationem condecentem. Rogamus itaq. Vram. Em. et S. C., ut obstructis iniquorum loquentium oribus, eumdem P. Raymundum in solamen suae Protectioni commissorum variis aliunde viis afflictorum ad illam Episcopalem dignitatem promoveri curet, et rogabunt altissimum pro Vrae. E. incolumitate, &c.

Datum Rosstrisiae 25 Aug. 1637 in Hibernia.

Vrae., &c.

Malachias, Archieps. Tuamen.
Fr. Boetius, Elphinen. Epus.
Fr. Oliverus de Burgo, Vic. Aps. Duacen.

LXXVIII.

Letter of the Bishop of Down and Connor to the Secretary of Propaganda, 28th August, 1637.

[The Franciscan Mission in the islands on the Scottish coast to which the present letter refers, was probably given in charge to Dr. Magennis soon after his appointment to the See of Down and Connor. A short Memorandum, presented on the 7th of August, 1629, assigns the necessities of that Mission as a chief motive for the speedy appointment of a Bishop to the then vacant See. It is as follows:—"Diaecesis Dunensis habet octoginta milliaria Italica longitudinis; et latitudinis in aliquibus partibus quadraginta milliaria circiter. Adeo contigua est Regno Scotiae ut ex aliquibus ejus partibus quatuor vel quinque horarum spatio in Scotiam transfretari possit. Insuper de facto omnes Missionarii illius tractus Scotiae sunt Hyberni, et ex Provincia Ultonia oriundi et ordinarie ex Diaecesi Dunensi. Dicta Sedes Dunensis nunc vacat per nuperam mortem sui Antistitis qui justitiae ac tutandae Pontificiae potestatis causa, feliciter in vinculis diem suum obiit. Quapropter valde expediens videtur ut in ea successio continuetur eo vel maxime quod id summis votis desiderat nobilitas, clerus, ac populus et subsit eadem necessitas, si non longe major, qua permoti SS. D. N. Papa et Illustrissimus D. Cardinalis Protector ante quinquennium dictae Ecclesiae provideri fecerunt. Quare," &c.

The following is the substance of the statement regarding the Mission in the Scottish islands presented by Fr. Ward to the Bishop of Down and Connor, and forwarded by him to the S. Congregation. Fr. Ward returned to Ireland from Rome through Spain, and having received the blessing of the Bishop of Down and Connor, and of the Superiors of the Franciscan Order, set out for the Hebrides, to enter on his Mission, in November, 1635. Within two months 50 heretics were converted in the island of Sgiahnach. In 1636, in twenty-two towns of the islands of Eustia and Beinmhaola, 203 heretics were brought to the fold of Christ. In the islands of Barra, Feray, and Barnaray, 50 persons were converted within one month. In the last-named island Fr. Ward was pursued by a Protestant minister, who took out a commisison for his arrest. On this account he had to fly to the mainland of Scotland, where, on the mountains of Muidheart and Arasoig, 206 heretics were in two months received into the fold. He adds:—"labor missionis in illis barbaris ac remotis locis est quasi indicibilis et Romanis saltem incredibilis. Aliquoties diversis annis fuit ibi idem Missionarius spatio sex mensium sine eo quod gustaverit ullum genus potus praeter aquam aut lac; pro victu utuntur communiter lacticiniis, et in aestate vix habent panem. In insulis Hebridum et in montanis Scotiae nulla est civitas, nullum oppidum, nulla schola, nulla civilitas, nullus qui potest legere exceptis paucis qui educati fuerunt in locis valde dissitis. Tandem cum praefato missionario defuerunt vinum et hostiae ad sacrificium peragendum in civitatem Edenburgensem non sine magno labore et miseria per itinera varia et longissima pedes se contulit. Unde cum vinum et panes iterum ad montana secum adduceret in gravissimam infirmitatem cecidit." Notwithstanding all these difficulties, between the 8th of September and Christmas-day, in the districts of Locheabar and Muiduirt, with those of Sleibhte and Gleaneilge, no fewer than 139 heretics were restored to the Church of their fathers. The mission was attended with the same success in 1637, and so numerous were the invitations to preach and instruct which he and his companions received from

various districts, that they were not able to accept one-third of them. In all this part of Scotland there is only one native Priest, Father Reginald MacDonnall, who lives in the island of Eustia, where, in a remote desert spot, he sought a refuge from the fury of the persecution. The account given by Fr. Ward of this missioner is most interesting:—"Propriis manibus et pedibus terram effodiendo, piscando, conchasque marinas colligendo, uti propriis oculis perspexi, victum sibi acquirit: insulanos suos aliquoties visitat et in fide et perseverantia confirmat: dicit se diutius ob nimiam paupertatem manere non posse, insulani enim sunt adeo pauperes ut ipsum et ministellum, cui velint nolint decimas et tributa solvunt, sustentare non possunt."

For many particulars connected with the early history of this Mission, see "Lives of the Archbishops of Dublin," vol. I., page 363.]

Revme. Dne.

Litteras aliquot quas ad V. Rmam. D. dedi interceptas non dubito, quia nihil mihi rescriptum est quod, ut mihi firmiter persuadeo, non contigisset si meae ad vestras pervenissent manus et idipsum est quod me in scribendo rariorem facit, quia non audeo quae aliquando secreta habeam tabellis committere ne interceptione communia fiant. Verum tamen praesens missionis Scoticae (ejus mihi a SSmo. Patre cura est demandata) occasio cogit ut iterum pericliter et fortunae aleae rem committam, spei plenus quod Deus Opt. max. negotium ad majorem sui nominis gloriam coeptum ad felicem perducet exitum. Res hoc sese modo habet. Rev. P. Cornelius Vardaeus O.S.F. de observantia, qui ante meam in Missione provinciam Missionarius fuit annis abhinc duobus meis suasu et permissu in insulas Hebridas et montana Scotiae profectus est ad Seminandum verbum Dei non sollicitus quid in crastinum manducaret sed divinâ nixus clementiâ et quorumdam quos ibi ad fidem Xti antea converterat fretus auxilio; et ab eo tempore ad hunc usque mensem operam maxime strenuam in ingentibus laboribus et aerumnis Xtianae Vindemiae navavit non sine egregio fructu et magna animarum Xto lucrifactione ut ex suae illic villicationis Summario (quod ego approbans, hic inclusum ad urbem transmitto) quis percipere potest. Sed et quamvis alias P. Vardaeus fide dignus est ne tamen fortassis in re tantâ sibi blandiretur fidem ipsi non adhibui prius quam Scotigenarum quorundam magnatum hic et in suo Regno magnae aestimationis et famae relatione et attestatione rem exploratam habuerim. Sed penuria quae magnis soepe rebus obstat coactus nuper in patriam rediit nec ultra pondus sustinere valet; propinquorum siquidem in ipsum liberalitas, si non omnino exhausta aliquatenus tamen defessa est et, quos ipse nuper ad fidem convertit, Scotis gravis esse non vult ne forte tali gravamine infirmos deterreat;

et tandem profecto Missio haec (quod maxime dolendum foret) missa fiet nisi S. Sanctitas pro suo singulari de propaganda fide zelo necessaria ad sustentationem suppeditabit ; cuique nimirum Missionario per annum scuta centum, quam summam necessariam esse quotidiana experientia docet. . . .

FR. BONAVENTURA, Ep. Dunen. et Conoren.

LXXIX.

LETTER OF THE BISHOP OF OSSORY TO THE SECRETARY OF PROPAGANDA, 28TH SEPTEMBER, 1637.

PERILLUSTRIS AC RME. DNE.

Literas S. Cngnis. de Prop. Fide in causa Cleri Laonen. adversus suum Praelatum 26 Julii a. 1636 datas, et seq. Decembri ad me missas ab Archiepo. Cassellen. recepi paulo ante festa natalitia proxime praeterita, et quamquam senio gravatus, et tunc valetudinarius non distuli per literas meas D. Vic. Aplicum. Cluanen. monere de mea imbecillitate virium, et simul de prompta voluntate exequendi mandatum Aplicum. ut ante initium sequentis Quadragesimae loco et tempore condicto ex certa deliberatione nra. statueremus inter nos de via expeditiore, et modo efficaciore verae informationis capiendae in toto illo negotio juxta mentem S. Sanctitatis, et S. Cngnis. Accidit autem vel invaletudine dicti Vicarii, vel absentia ejus e dioecesi, vel formidine adversariorum, a quibus suae libertati metuebat, vel tedio capessendi itineris, vel etiam negligentia illorum, quorum interesse poterat, et quibus commissum erat, ut tempestive ipsum commonefacerent, quod ne semel eum videre vel alloqui potuerim, ante 12 Julii, nec tamen deeram ego in Januario locum adire, ubi sperabam ipsum posse convenire.

Et cum itineris istius ac mea de illo videndo spe fuissem frustratus, in Majo proxime secuto ulterius progressus eram ad finem Cluanen. dioecesis, ut si ille conveniri a me posset, uterq. junctis animis et consiliis aggrederemur ad notitiam querelarum accipiendam, sive ille nollet, aut non valeret interesse, ego solus in arcem causae ingrederer, factumq. est, ut cum ille esset mihi irreperibilis, ego absq. illo (sic

enim mandati mei tenor ferebat) quosdam primarios examinarem, quorum dicta ad singula interrogatoria scripto commisi, et quia querelantes illi pauci e tanto clero suas ad me literas et nuncios instanter urgebant, ut reliquum examen confici curarem, quanta fieri posset celeritate, eorum desideriis, et commoditatibus omnium obsecutus assumpsi in partem oneris virum gravem, prudentem, eruditum, S. Theologiae Doctorem D. Io. Crevaeum Vic.-Generalem vicinae dioecesis Limericen. quae contermina est dioecesi Laonen. (cujus amplitudo multas continet dicetas) nec ex ejus meditullio, multominus ex ultimis ejus finibus evocari poterant examinandi absq. strepitu, et sumptu gravi, praesertim incommodissimo tempore, quando Pro-Rex hujus Regni adornabat iter cum multo comitatu ad illas partes, judicio Regni, subjiciendas regio fisco, quod etiam mox factum est. Elegi praefatum Doctorem prae aliis, teste Deo et conscientia mea, quia cognovi spectatissimis testimoniis, ipsum virum probum, sapientem, omni exceptione majorem, et ab omni partium studio alienum, et magis ad pacis artes, quam ad contentiones propensum. Ipso usu et opere talem fuisse deprehendi, et, ni ego fallor, luculenter id apparebit, cuicumque ipsius industriam et prudentiam, et indefessos labores in capessendo, et prosequendo examine eorum, qui longinquiores erant, et remotiores ab aditu, vel accitu nostro. Ne quid tamen secus fieret, quam ego expectavi a probo, et prudente examinatore, qualem me assumpsisse credidi, et de facto comperi, tertium iter ipse ego utcumq. viribus auctus, vel confirmatus hoc mense Sept. suscepi, idque duobus prioribus longius et laboriosius confeci, non alio magis fine, quam ut coram partibus cognoscerem de exitu examinis, paratus recognoscere, quod rectum erat, et insimul satisfaciendo corrigere, si quid erratum esset in processu examinationis. Errorem in substantia nullum inveni, seriem totius notitiae captae elaboravi, et in scriptum redactam habeo. Unus tantum aut alter superest in maxime dissita illius dioecesis Laonen. latebra; et dum isti quaerentur, ut accedant omnem operam per me pono, ac per alios pacificos cooperatores, et concordiae publicae zelatores impendo, ut pacem et charitatem resarciamus; ne capiti membra dissocientur, ne disciplina nutet, ne authoritas collabescat, ne querelae inanes succrescant, ne si quae verae, maneant incorrectae, ne scandala nutriantur, ne adversantium nobis in fide subsannationes multiplicentur.

Et quia hujus reconciliationis ineundae tela subtexitur, et sperati eventus indicia collucent, quoniam de Epi. Laonen. innocentia quaesitum est, in illa exactionum causa excutienda, quae potissimum com-

missa est, ut extrajudicialiter per nos informationes capiantur illa nec plena probatione convulsa videtur, nec semiplena corruit, ac proinde nec accusatoris intentio videtur sufficienter fundata, ac juridice comprobata. Si Emis. PP. non displiceat, retinebo paulisper penes me integra acta, quousq. experiamur successum intentae pacificationis, et interim pertentabimus duos illos, qui desunt ad examinis integritatem. Hoc saltem consequemur ex istius cognitionis molimine tam operoso, quod in posterum omnes reddentur cautiores, ne causas querelarum veras dent, et ne sine causa querelantes se, aliosve turbent posthac inutili criminatione. Haec a me latius deducta, ut dignetur Rma. V.D. loco, et tempore manifestare Emis. PP. oro et obtestor. Conditiones locor. et temporum, quae apud nos crebrerrime mutantur generant audacioribus libertatem, maturioribus metum, perspicacioribus cautelam, omnibus utinam in pietate soliditatem, in sedulitate et solertia constantiam, et temperamentum progignant. Paleae disperguntur in ventum, triticum autem congregatur in horreum Dni. Cum his Amplitudinis Vrae. augmentum gratiae a divina bonitate postulo.

Datum hac die 28 Sept. a. 1637, e loco mansionis in dioecesi Ossorien. in Hibernia.

Servus inutilis,

David, Eps. Ossoriensis.

LXXX.

Letter of the Emperor Ferdinand to the Pope, recommending Fr. Francis Ferral for the See of Ardagh, 5th Oct., 1637.

Bme. in Xto Pater, &c.

Post officiosissimam, &c.

Hibernia Insula, quae in Oceano sic circumlatrantibus falsorum dogmatum monstris hinc inde cincta, divini tamen luminis adspirante aura, verae atq. orthodoxae Religionis cultum utcumq. conservat, eo peritiores vigilantioresq. Sacrorum Antistites postulat, quo propinquior tabes praesentius minatur, intentatq. periculum. Cum itaq. nobis complurium, quos ob singularem fidem, atq. observantiam in Nos suam, peculiari gratiae, ac dignationis nrae.

Caesareae favore prosequimur, luculenta praedicatione laudatus sit Doctus, devotus, nobis dilectus, Fr. Franciscus Ferral Hibernus fam. franciscanae strictioris obs. Religiosus, cum ab antiqui et praecipui in Hibernia generis claritudine, tum a castigatae vitae, morumq. probitate, tum ab exacta rerum divinarum, aliarumq. liberalium disciplinarum cognitione, ac scientia: quippe quas non solum in diversis sui instituti Monasteriis, sed in nostra quoque Bohemiae Metropoli Prague in Collegio Cardinalitio vulgari cum omnium doctorum applausu, et admiratione publice docuerit, et doceat, eaq. dederit ubique integritatis, prudentiae, ac virtutis specimina, ut ad vacantem Eptum. Ardaghaden tertium jam communibus et Cleri et populi votis postulatus sit. Idcirco Nos eo, quo rem catholicam auctam, et laboranti in Hibernia religioni catholicae consultum inprimis cupimus, studio eumdem Sanctitati Vrae. meliorem in modum commendatum lubentes suscepimus: ab eadem, pro solita nostra filiali observantia, ac fiducia reverenter, atq. obnixe petentes, uti memoratum Religiosum fr. Franciscum Ferral ad suprad$^{m.}$ Eptum. Ardachaden. vel praeclararum ejus virtutum et ab ejus loci Clero et populo toties postulationis intuitu, vel nostrae etiam commendationis hujus suffragio promovere benigne velit, factura non solum rem Nobis gratam, sed rei quoq. Xnae. confidimus, utilem ac fructuosam. Caeterum summam precamur divinitatem, ut Sanctitatem Vram. Eccliae. Suae dutissime superstitet, sospitet, fortunet.

Datum Ratisbonae 5 Oct. 1637.

LXXXI.

Letter of the Archbishop of Armagh to his Agent in Rome, 24th October, 1637.

[The Irish Bishops, when suffering from special persecution, made use of assumed names in their Roman correspondence. This letter gives us the name which the Archbishop of Armagh availed himself of on such occasions.]

Doctissime Dne. 24 Octobris, 1637.

Scripsi ad Te via Tuamensi jam a duabus septimanis fuse de omnibus de quibus scribam hic succinctim, nimirum quod non potui aestate praeterita *ad te scribere*, quod fui commissus carceri castelli

Dublinensis per sequimensem cum maximo damno salutis meae, ita ut non antehac omnimode convalui; quae incarceratio contigit ex malitia cujusdam vel quorumdam forte, quorum unus Donaldus Casy non negat, imo jactat se causam meae incarcerationi dedisse: de Cardelio non multum fido quin fuit ad id accessorius, licet non certo scio, sed innocentia mea in objectis me coram aequo judice liberavit. Scripsimus praedicta via, quae Diaeceses conveniant fieri in administrationem et qualiter coepiscopi mei convenerunt cum iis omnibus quae nos quatuor Archiepi. conclusimus.

Desiderat, ut scribis, Card. Protector cognoscere qui essent digniores ad promotionem. Existimamus nos qui fueramus in eodem loco, Ego et Medensis et Kilmorensis quod inter saeculares adhuc non promotos Emerus Matheus Vic. Aplicus. Clocherensis qui jam a quatuor annis bene administravit curam sibi impositam, et inter regulares existimatur Pater Thomas Kiernan concionator qui per decem annos in vinea Dni. gubernando et concionando inoffenso pede laboravit.

Carolus Conaly appulit huc Kalendis Augusti quando ego in carcere fui. Commendavi causam Rainaldi M'Donaill antea, nunc etiam commendo. Incipiam cum Cardelio statim; in Concilio Provinciali praeterito Majo habito, contra suffragium Dunensis habitus est Cardelius suspensus et irregularis.

Vester,

DILL. BITAGH.

Eximo D.D. Edm. Duir, S.T.D.
et Archi-Praesulum Hib$^{ae.}$ Agenti,
Romae.

LXXXII.

LETTER OF THE BISHOP OF DOWN AND CONNOR TO THE SACRED CONGREGATION, 20TH NOVEMBER, 1637.

EMI. AC RMI. DNI.

Si occasionibus, quas horum temporum calamitas frequentes parit, tabellariorum corresponderet opportunitas, ex his ad Urbem partibus

crebrae forent literae, nostrarum miseriarum nunciae, quibus intellectis Vrae. procul dubio ad commiserandum Emae. commoverentur Dominationes. Nam etsi quemquam nrum. ob orthodoxae fidei professionem directe inquietari, aut molestari non liceat, quae nostrorum Principum magna est clementia, nrae. tamen Religionis exercitium quorumdam officiariorum industria (ne quid aliud dicam) paulatim diminuitur. Hic siquidem in Septentrionali Ultoniae tractu, gravi pecuniaria (ut caetera taceam) mulcta puniuntur, qui matrimonium contrahunt coram alio, quam protestante Ministro, et qui prolem alii quam protestanti baptizandam offert. Praeterea novae et novae alienigenarum coloniae adducuntur, qui expulsis genuinis colonis, omnem pene terram late occupant, ita ut pastorum plerique minime in suis paroeciis tot suae Religionis habeant subditos, qui eorum honestae sustentationi sufficiant. Et non augmenti spes affulget, sed in dies decretionis metus ingravescit. Porro existimavi ego esse operae pretium, VV. EE. Dnes. de lamentabili hoc nostrarum rerum statu certiores reddere, propter quasdam Reglres. familias, quae (quamquam olim hic floruerint) sua coenobia longo jam tempore deseruerunt coacti; at nunc (zelo, ut mihi persuadeo firmiter, pio) me, aliosq. hujus Provinciae Prelatos sollicitant, et fatigant ad suas rursum congregationes restaurandum, cum tamen hic eo miseriarum ventum sit, ut etsi eorum monasteria extarent adhuc integra, quae tamen aut funditus diruta, aut partim in palatia, partim (proh! dolor) in stabula versa sunt, eos, et reliquum Clerum, qui tam saecularis, quam regularis jamjam praeexistit numerosus, patria nullatenus alere possit, propter recensitas, et multas alias, quas patitur, aerumnas; existimavi, inquam, operae pretium esse EE. VV. Dnes. hac de re certiores reddere, ut dignentur (si placeat) apud SSmum. Patrem agere de opportuno inhibitionis remedio, ne qua scilicet regularis familia ultro eas, quae jam in patria domicilia habent, admittantur, donec (per Dei gratiam) evanescente schismate Regnum in utrisq. bonis proficiens sufficientes possit Eccliae. proventus elargiri. Verum enim vero, Deus est mihi testis, quod non in ullius religiosi caetus detrimentum sic expostulem, quin imo, quod ex animo cupiam, quod quivis religiosus ordo, si alias commode sustentari possit in Dioecesibus mihi commissis, mansiones haberet, quo facilius oves mihi creditas ad Xti. caulam reducere valeam; sed quia certa experientia comperi patriam alias satis onustam ulteriori ferendo oneri esse prorsus ineptam; et profecto si nos Praelati secus in favorem Religiosorum aliquid moliremur, plebs saltem rudis et durae cervicis cum magno Eccliae. scandalo reclamaret, et fortassis rem in

jus vocaret cui incommodo non dubito, quin pro sua circa propagandam fidem singulari cura mature succurrent VV. EE. Dnes. Quas Deus O. M. diu incolumes conservet.

Datum ex loco nrae. mansionis in Hibernia 20 Nov. 1637, stylo veteri.

EE., &c.

Humus., &c.

Fr. Bonaventura, Epus. Dunensis et Conerensis.

LXXXIII.

Petition of the Bishop and Chapter of Limerick.

[Translated from the Italian Original. There is no date, but it is classed among the Papers of 1638.]

Your Eminences,

The Bishop and Chapter of the most celebrated city of Limerick, in Ireland, humbly pray the Sacred Congregation to promote the Rev. Father Fr. Richard Goolde, of the Order of the Most Holy Trinity, Master in Sacred Theology, first Professor and Regent of Studies in the Convent of his Order at the University of Alcala, to the dignity of Coadjutor in the said diocese of Limerick for the following reasons :—

1st. On account of the Bishop's age, for he is in his ninety-second year, has laboured for forty-two years in the cause of the Catholic Faith, and his labours have produced a most abundant fruit.

2nd. The above Father Richard is one of the most learned men of this nation, exceedingly esteemed for his many virtues, born of one of the most noble and wealthy families of this city, which has given proofs of the greatest heroism in defence of the Catholic Faith, and he is nephew of the martyr Richard Creagh, who was Archbishop of Armagh and Primate of Ireland, and was crowned with martyrdom in the reign of Queen Elizabeth, after an imprisonment of eighteen years in London. As there is no Convent of the Order in this kingdom, it is only as a Prelate that Fr. Richard can come to labour amongst us.

LXXXIV.

Letters of Rev. Philip Clery, and of the Bishop of Raphoe in 1638, to the Secretary of Propaganda.

Illme. Dne.

Spero per Dei gratiam haec pauca esse respectu eorum quae Vra. Dno. Illma. autenticata accipiet ex Hibernia *de sanctitate abbatis Samoren.* Ego quidem partem pueritiae meae sub alis ipsius transegi ; etsi per aetatem nondum sciveram inter virum sanctum, et improbum discernere, audivi tamen jam tum multa de vita illius praedicari, quae nunc intelligo fuisse probatae sanctitatis documenta, et argumenta. Inter caetera enim, quae illi tribuebat vulgus, cessit in proverbium, aquam benedictam illius sanare aegrotos, et praecipue homines veneficiis, aut daemonio agitatos liberare, et hujus rei vidi ipse exemplum propriis oculis : vidi praeterea, quod uxores Hibernicae anglorum haereticorum ex Ultonia in provinciam Conaciae, quo persecutio eum propulit, destinabant cursarios pro aqua benedicta ipsius, quoties incidebat aliquis morbus aut in homines, aut in armenta, pecora, vel equos. Audivi insuper communiter tota vita sua non fuisse illum iratum, nec protulisse verbum, quod offenderet Deum aut proximum, nec ab ullo unquam scitum esse quod a carne sua tentatus fuisset, adeo enim castitatem innocentia conservavit, ac proinde ab hominibus petulantis linguae millies audivi illi exprobrari, quod esset naturae frigidae, eo quod magis hoc mirabantur, quod praeter fidem saecularium et nomen monachor. nullam reliquerit virtutem incorruptam, eo tempore anglorum voluptuosa doctrina et vitae prope diabolicae consuetudo. Scio etiam semel eum investigatum ab haereticis de nocte intravisse in stabulum bovum, et impios eum subsecutos lucernis et armis non potuisse in stabulo eum videre, quantumvis manibus eum hinc inde propellerent, putantes unum ex bobus esse ad aperiendam sibi viam inter animalia. Vixit igitur sub jugo religionis ab anno 12°· aetatis suae usq. ad 95um· quo obiit sine mutatione habitus religiosi in vestem saecularem, urgente quantalibet persecutionis procella. Hae sane omnes et singulae virtutes adeo illor. temporum statui in Hibernia repugnabant, ut ipse, nisi speciali Dei gratia regeretur, eas attingere minime valeret.

Ceterum, Illme. Dne., magnum est mihi argumentum affectus vestri

erga religionis Hiberniae incrementum, quod has pietatis notas adeo enixe amplectatur. Si enim opus esse judicet, testimonia adhibenda esse pro confirmatione epistolae, ex qua relationes extraxi, mihi dignetur dicere, et plures Romae inveniam, qui manu Epi. Rapoten. scriptam fuisse testabuntur. Deus conservet, &c.

Servus humillius.

PHILIPPUS CLERY.

Pars Epistolae, quam Rmus. D. Io. Epus. Rapoten. scripsit 18 Jul. 1638, ex Hibernia ad Philippum Clery Alumnum in Sem°· Hibernor. Romae de obitu Ven. viri P. Jacobi Culenani Cisterciensis Ord. Abbatis Samorien., germani fratris P. Gelasii Cullenani ejusd. Ord. Abbatis de Bullis, qui propter praedicationem fidei Orthodoxae contra Diplomata Reg. Elisabethae prima fuit persecutionis victima.

Hoc tantum de amicis occurrit scribendum, quod omnes, qui supersumus per gratiam Dei, bene valeamus. Sed avunculus tuus P. Jacobus Abbas Samorien. 15 Sept. elapsi 1637, vitam cum morte, seu, ut verius dixerim cum coelesti beatitudine commutavit, annum circiter 95um· aetatis agens, tanta tamen aetate nihil pene immutante venerabilem vultus pulchritudinem. Ceterum etsi omnes Ssmam. illam ejus simplicitatem, et innocentiam in vita admirati, et venerati sunt, multo tamen magis in morte coli meruit. Nam eodem die, quo exoriente sole expiravit, ego cum clero meo, quem magna ex parte triduo ante ad illum funerandum invitavi, immediate post emissam animam, missas et cetera officia celebravimus: quo tempore corpus ejus tam suavi odoris flagrantia domum compleverat, ut Ecclici., qui mecum adstabant, affirmassent illud esse miraculum, utpote nuncium gloriae, quam tunc ingressa esset anima illius, nec tale signum aliunde provenire potuisse, quam a mirabili Dei gratia. Sequenti vero die solutis honoribus pro paupertate status nostri, et iniquitate temporum satis magnificis, eundem sepelivimus in sepulcro suor. majorum in Monasterio Samorien., indutum omnibus Abbatis ornamentis, haereticis praeter consuetudinem hoc indulgentibus reverentiae ac sanctitati illius. Sed, mira narro, per 15 dies post illius mortem mane et vespere audiebatur suavissima harmonia cantantium ad tumulum illius in choro Monasterii. Et haeretici vicinae urbis Belsanae, ceteriq. impii, qui circa monasterium habitant, quotidie confluebant, ut quid viderent, vel intelligerent, sed nihil videntes, distincte intelligebant: Gloria Patri, et Filio, &c. In

nomine Patris et Filii, &c., saepissime ingeminari. Unde Protestantes, qui habitabant molendinum, quod est conjunctum cum coenobio, tanto miraculo exterriti fugerunt in Urbem. Caeteri vero haeretici, inter quos praecipuus erat frater Pseudo-epi. uno ore dictitabant eum non mortuum esse, sed vere beatorum felicitate in coelo perfrui. Multa enim miracula, multasq. singularissimas gratias in vita sua impetravit a Dno., de quibus omnibus, quae manifesta sunt, quando placebit Deo, memoria fiet.

LXXXV.

Letter of the Archbishop of Tuam and the Bishop of Elphin, 27th Sept., 1638, to the Cardinal Protector of Ireland.

Eme.,

Ampla posterioribus hisce temporibus beneficia a S. Sede Ap[a.] in hoc Hiberniae regnum collata, plures Episcopos promovendo, collegia fundando, missionarios mandando, privilegia multa indulgendo, aliaque plura pro benignitate sua elargiendo, omnia nostrates (nec immerito) Emae. P.V. zelo, benevolentiae, studio, ac sollicitudini accepta referunt, plura sperant, et majora sibi promittunt. Quae hujus munificientiae Apostolicae et paternae sollicitudinis vestrae rore apud alios Episcoporum opera et assistentia florere, et vivere cernimus, in nostra hac Conaciae Provincia Episcoporum penuria et defectu marcescere gemimus. Huic ingenti malo pro munere nostro volentes obviare, opportunum judicavimus Emtiae. Vrae. locorum necessitatem exponere, ut amplius pastoralis absentiae dispendia populi fideles non sustineant. Quapropter humiliter rogamus Emtiam. V., ut dignetur paternae sollicitudinis V. providentiam aliis variis hujus nationis Ecclesiis ostensam, manifestatam, et cum evidentia probatam, in has nras. Conaciae partes extendere, et Eccliae. Achaden. in Conacia sitae de condigno pastore providere. Qui autem ad d[am.] Sedem Achaden. assumi debet, ac omnibus aliis praeferendus ob varias rationes a nobis judicatur unus, quem certe scimus Cleri, et populi, nobilium, et mediocrium communibus votis plurimum commendari, R[dus.] admodum P. fr. Ludovicus Dillon Ord. Min. Strictae Observ. Illmi. Vicecomitis Dillon (qui in d[a.] dioecesi Achaden. amplas possessiones habet) filius, huj. Provinciae olim Definitor, nec non aliis variis sui Ordinis

officiis tam in his nris., quam ultramarinis partibus laudabiliter functus ; cujus vitae integritatem, morum gravitatem, eruditionis copiam, agendar. rerum peritiam noster Clerus et populus longa experientia probaverunt, et viderunt. Ejus itaq. promotionem toti dioecesi Achaden. non tam utilem, quam gratam fore pro certo tenemus, tum vel maxime quod totius dioecesis nobilitatem sanguinis manicis sibi devinctam et catenatam habeat, tum et quod ejus familia amplas habens possessiones, et plurimos vasalles magnae sunt sustentationi Ecclesiasticorum necessitatibus, sicut mirae repressioni adversariorum Protestantium insultibus. Cujus rei quanta sit habenda ratio his diebus iniquis in hoc Regno, plurima nos exempla docent. His igitur, aliisq. urgentibus motivis humiliter petimus, ut nra. haec postulatio non frustretur suo optato fine. Pleniorem informationem de hoc viro exhibere possunt admodum RR. PP. nostrates minoritae in Urbe residentes, et huj. Prov^ae. Conaciae Agens D. Edmundus Dwyraeus in S. Theologia Doctor Vrae., Em., quam Deus O. M. conservet incolumem, ut optat omnibus votis,

27 Sept. 1638.

MALACHIAS, Archieps. Tuamen.
FR. BOETIUS, Elphinen. Epus.

LXXXVI.

LETTER OF THE BISHOP OF OSSORY TO THE SECRETARY OF PROPAGANDA, 24TH JANUARY, 1639.

Quia ab antiquo scivi jurgia et dissidia ipsorum popularium meorum semper et ubique domi forisque nocuisse universae nationi, in eo summam laborum meorum ab annis jam fere triginta, quibus in hac arena luctor, collocasse videor ut inutiles altercationes cessarent.

Audeo dicere opportune et feliciter advenisse vestras illas litteras, quarum occasione habitaque cum Epo. Laonensi communicatione factum est, Deo corda tangente, me presente atque satagente, ut laeta reconciliatio ejusdem Episcopi cum Archiepo. Cassellensi, in mutuos amplexus utroque inclinato, redintegraretur.

Obtabam utique ut Archiepus. Tuamensis posset adesse : ad ipsum scripseram, sed longe aberat et in negotiis Episcopalibus suae

Diaecesis utilissime occupatus, nec litteras meas tempestive recepit nec propter brevitatem temporis et itineris longitudinem potuit intervenire ut ex ipsius responso intellexi. Haec quam dixi concordiae redintegratio inter Cassellensem et Suffraganeum ejus Laonen. contigit in festo exaltationis S. Crucis XIV. Septembris, idque ego post Deum acceptum refero beneficio Litterarum Amplitudinis Tuae.

De cautione Ecclesiastica ante aliquot annos, me inscio, missa sed ultro deferente vecturam Illmo. Nuncio Gallicano in suo fasciculo, non ob aliud magis me cura coquebat, quam ut recto calle ipse incederem, et cum aliis procederem, si occasio surgeret ac necessitas urgeret in hac Diaecesi, quae alias Diaeceses non admodum dissitas in discrepantes opiniones et diversa studia trahebat. Sed Deo laus omnia hic quieta sunt et tranquilla, utroque clero tam saeculari quam Regulari in bonum conspirante, utroque aemulante charismata meliora sine ulla gravi lite, rixa aut scandalo.

Itaque rebus sic stantibus mihi satis erit si vigiliae et labores quibus in cura gregis utor prout in Relatione mea de statu Diaecesis ad meum procuratorem P. Edmundum Duireium in urbem transmissa latius continetur non displiceant illis in urbe Eminentissimis luminibus quorum nutum et voluntatem scire et sequi magnopere desideravi et desidero.

Cum his Amp. Tuam quam summa prosequor observantia, divinae tuitioni supplex commendo.

Amplitudinis T. servus ad humilia obsequia,

DAVID, Epus. Ossorien.

24 Januarii, 1639.

LXXXVII.

LETTER OF THE BISHOP OF DOWN AND CONNOR, 16TH APRIL, 1639, TO THE SECRETARY OF PROPAGANDA.

[There is a fragment of another letter which the Bishop of Down and Connor addressed on the same day to the Cardinal Protector of Ireland, in which he thus speaks of the happy fruits of the Mission in the Scottish islands: " Quamplures illius Missionis fructus, ipse cum ingenti animi mei gaudio percepi: multi quippe per illam Missionem plantati, ut Confirmationis rore rigarentur ad uberius gratiae incrementum a Deo reci-

piendum ad meas manus accesserunt. Ipsi summa laus et honor qui talia per suos servos ad ingentem militantis Ecclesiae consolationem et triumphantis honorem operatur."

The present letter makes known to us the hopes cherished by the Catholics of the North, of being enrolled in the royal army to combat against the Scotch Puritans. A few months later these hopes were realized, and one of their first cares was to solicit the appointment of Catholic chaplains to minister to their spiritual wants. In the private Archives of the Jesuits in Rome there is a letter written to Rome by Fr. Robert Nugent, Superior of the Order in Ireland, on the 1st October, 1640, in which he gives some further particulars on this head : "Operariis nostris (he says) nova nunc messis oblata est rem strenue agendi, siquidem in regis exercitu qui in aestate conscriptus est, plurimi ac longe majori numero sunt Catholici, imo non tantum gregarius miles, verum signiferi, centuriones, tribuni, ac chiliarchae aliquot Catholicam non tantum fidem profitentur, verum enixe nostrorum operam expetierunt. Unde ad expeditionem tam justam, honorificam ac utilem duos e nostris destinavi ac propediem, tertium vel etiam quartum adjungam." From a subsequent letter we learn that the names of the three Jesuit chaplains were Thomas Maher (Latinized *Macharius*), Michael Chamberlain, and Matthew Hartegan].

RME. DNE.

Vestris literis, quas binas accepi, unas mense Octobri, alias Febr. elapsi ultimo, hactenus respondere non potui tum propter adversam corporis valetudinem, tum propter raritatem fidelium tabellariorum ; tot enim compertum habetur esse literarum interceptores, ut vix quis sciat, qua via tute literas transmittere possit; praeterquamquod per Britannicum oceanum navigatio jam temporis non sit valde libera, propter rebelles Scotorum contra regem Angliae factiones. Et quod literarum contingat interceptio, et diuturna malitiosa detentio vel inde mihi constat, quod quaedam Emi. Dni. bonae memoriae Cardinalis Ludovisii literae ad me datae solum post triennium ad meas manus pervenerunt; et certo certius mihi persuadeo, quod pleraeque mearum literarum intercipiantur ; multas quippe et ad T. R. Dnem. et alios in Urbe literas dedi, quibus nihil unquam rescriptum est, quod ad me pervenerit. Porro quod ad missionem in insulas Hebridas et montana Scotiae attinet, nihil quod penes me erat, adhuc omissum est, et facultates a S. Cngne. missas Patri Hegarty tradidi ; sed operarii vix jam quidquam in illa vinea praestare possunt propter defectum denarii diurni, quo ibidem vitam sustentare queant : ita ut si S. Cngtio. uberiores evangelicae praedicationis in illis partibus fructus expectet, operae pretium est, provisionem illam annuam, de qua in vris. literis fit mentio, suppeditare : quod si fiat veteres Miss[rii.] aut (illis deficientibus) novi idonei in vineam mittentur.

An vero expediret ibi Epum. constituere, et in quem sors illa

cederet, diligentem quanta potui maturitate deliberationem, et consultationem institui; et tandem resolutum est, esse instituendum ibi Episcopum. Et certe (omissis aliis rationibus) occasione tumultuosi temporis, quod toti Regno Scotiae procul dubio nunc imminet, Praesul ibi constitutus plurimum poterit rem Missionis promovere, modo S. Cngtio. ipsi de substentatione providebit; et verosimilius est, quod nostratium viri Principes cum exercitu contra Scotos in illam partem mittentur, qui maximopere praesentia Catholici Antistitis confortabuntur.

Verum enim vero P. Fr. Patricius Hegarty communi digito sorti designatur, et meo judicio aptissime: hominem ipse siquidem apprime novi: vir est probitate insignis, doctrina praeditus, munere praedicationis clarus, zelo religionis fervens, et ob suam prudentiam, et exemplarem conversationem, non ultimus inter amicos multis Magnatibus, et praesertim Illmo. Dno. Comiti de Antrim, qui in mea Conorensi Dioecesi, Insulis Scotiae valde vicina, vir primarius tum in Anglia, cum in Hibernia auctoritate potens, Patris Hegarty promotionem desiderat. Et in sollicitando hoc negotio uti opera et industria eximii Dni. Duyer, qui, ut spero, illam libenter provinciam suscipiet, poterit Vra. R. D°. quam ex animo tutelae Dei O. M. commendo ego,

Ex loco nrae. mansionis in Hibernia 16 Apr., 1639.

Rmae., &c.

Affectu et Obsequio,

FR. BONAVENTURA, Eps. Dunen. et Conoren.

LXXXVIII.

LETTER OF THE BISHOP OF RAPHOE, 25TH JULY, 1639.

Liceat mihi humillimo clienti, Emam. Vram. a gravioribus Reip. utriusq. curis ad nri. incolatus miserabilis hac tempestate vices parumper avocari. Protector Eme., prae reliquis hujus regni suffraganeis divina ita disponente providentia dioecesis mihi contigit genuinis catholicis destituta, Scoto—Anglo—protestantium plantatione mirum in modum afflictissima: ita enim pauper in ea hodie superstes populus, et frequentioribus Regiis subsidiis, et multiplicata auctione censuum,

facultatibus exhaustis gravatur, ut nedum sibi sufficiat; et ita sane, ut nec miseri mei, et perpacui numero pastores a populo, nec ego a pastoribus quidquam obtinere valeam, quo fit, ut ejusd. dioecesis annuus redditus ne vel famulis quidem meis ad vitae sustentationem sufficiat. Hinc fuit, Eme. Dne. qd. jam ante triennium per nepotem, et agentem meum in Urbe D. Philippum Clery (quem Em. Vrae. unice commendo) sollicitari curaverim pro translatione ad viciniorem dioecesim Deren. a 37, et amplius annis proprio carentem pastore, vel saltem pro ejusdem, durante schismate, administratione in custodiam: quae cum longius differri intelligam quam mea necessitas patiatur, cumque alia nulla mihi suppetant media honestius vivendi, quam sicuti hactenus (erubesco sane dicere) ostiatim mendicando, id quod nec personam, nec dignitatem decet, Em. Vestram supplex et humiliter orabo, dignetur hisce meis calamitatibus velle esse succursum, SSmi. P. apud serenissimam Reginam Angliae impetrando mihi relaxationem a bannis, quibus obstringor de non exeundo hoc Regno sine Regis et concilii expressa licentia, ut dum gregi meo defectu mediorum ulterius advigilare non valeam, saltem ubi viget religio mori liceat in pace. Haud equidem, Eme. Dne., pro vinea Dni. recuso laborem, si de aliquali sustentatione mihi foret provisum cum non ignorem hisce vel maxime bellorum et haeresum de novo insurgentium tumultibus (quibus adversarius noster tanquam leo rugiens circuit quaerens, quem devoret) vigilantiam, et sedulitatem pastoris populo Dei apprime fore necessariam; quae Eme. gratiae vrae. maturius ponderando supplex et humiliter propono: interea donec de voluntate Summi Pontificis desuper his plenius informabor, saluti animarum mihi commissarum insistere non desinam. Hisq. Em. Vrae. pias manus deosculans pro utraq. felicitate, dum vixero, vovere non desistam,

Ex loco refugii nri. 25 Jul. 1639.

Eme., &c.,

Humillimus, &c.,

JOANNES Rapotensis.

Rationes, quae suadere possunt Epum. Rapoten. transferendum esse in sedem Derensem.

I[a] quod ex quo Rapotensis Epus. suscepit regendam Ecclesiam Rapoten. tanta sit in ea haereticorum facta supplantatio, ut catholici alicujus notae viri ultra septingentos non extent, reliquis omnibus

extirpatis, eorumq. bonis confiscatis adeo ut in tota fere dioecesi non sit ulla domus, in qua tres dies hospitari possit, nisi impensis suis, quae nulla ei suppeditantur de reditibus Ecclesiae.

II^{a} quod ob miserias et calamitates dioecesis, alienas et longinquas dioeceses habitare cogatur, quod aetati ejus decrepitae tam difficile est, quam dignitati indignum.

III^{a} quod Sedes Derensis proposita 10 tantum nilliaribus distet a Rapoten., ac proinde possit cum commodo Catholicorum habitans in Derensi, Rapotensem Sedem ministrare, quousq. Episcopum sibi proprium sustentare possit, restitutis per Dei gratiam bonis Ecclesiae.

IV^{a} quod dicta Sedes Rapoten. ita oceano cincta sit, ut ex ea exitus aut aditus non pateat nisi per dioecesem Deren. continentem ipsi, ac propterea nulla alia dioecesis aut pars dioecesis dari possit ad sustentandum Praelatum, nisi sola Derensis.

V^{a} quod in proposita Sede Deren. plures sint nobiles Catholici Hiberni simul et Scoti amicissimi dicto Praelato, et praesertim familiae Hamoltonae quatuor Illmi. Catholici, qui d$^{um.}$ Praelatum non solum promptissime sustentabunt, sicut antea fecerunt, quando in dioecesi ejus habitarant, sed insuper pro auctoritate, quam habent maximam in toto regno, eundem tuebuntur, et ab impietate haereticor. partim sibi subditorum protegent. Neutra autem horum habitat in Rapotensi.

VI^{a} quod merita d^{i} Episcopi hoc exigant. Tot enim calamitates, et oppositiones pro tuenda fide hactenus supportavit, ut in tota Hibernia manifestum sit eum unicum esse, in quem terminetur omnis haereticor. acerbitas, et persecutio, quod confirmat frequens de eo apud Pro-Regem accusatio, et incarceratio, in qua ultimam supplicii sententiam expectavit.

VII^{a} quod in similibus persecutionib. praeter patrimonium suum et familiae, tres et suos fratres, Abbates Cisterciences, tam doctrina, quam pietate claros amiserit, quorum primus celebri martyrio, alii duo perpetuo ex Hibernia exilio mulctati sunt.

LXXXIX.

Letter of the Bishop of Kilmore, in 1639, proposing various Queries to the S. Congregation.

Emis. DD. meis DD. Cardd. S.C.

Ego Eugenius Eccliae. et Dioec. Kilmoren. indignus Epus. humillime supplico, ut ad infrascripta dubia respondere dignentur.

1m Utrum Metropnus. Epo. suffraganeo, et parocho renitentibus, possit alteri Sacerdoti nullum jus verum, aut coloratum in Parochia habenti, et ab Epo. prohibito, ne ullos e Parochianis ad suas Missas admitteret, concedere licentiam celebrandi Missam in eadem parochia.

2m Utrum Sede Metropna. vacante, aliquod jus, vel auctoritas in suffraganeas sedes repletas, vel vacantes seniori suffraganeo competat praeter ea, quae in S. Conc. Trid. sunt expressa : aut quis tunc nullo in sedibus illis existente canonicor. capitulo Vicm. Glem. constituere debet.

3m Utrum Epi. in regno Hiberniae hoc tempore creati ignorantes ob praecedentia bellicosa, et schismatica tempora, an ipsorum praedecessores in conferendis beneficiis vacantibus fuerint juxta Laters. Conci. statuta negligentes, nec ne, possint omnia suae dioec. beneficia perpetuis Viciis. carentia personis idoneis suo Ordinario jure cum Metropolitani consensu infra annum concedere. Et supposito, qd. tales collationes de rigore juris validae non sint, an non sunt tolerandae, prout Innoc. III. c. 4. Xa. de negl. prael. suppl. respondit, maxime ad vitanda scandala, seditiones, et tumultus tam in clero, quam in populo diversae religionis, prout nostror. regnor. populi sunt; et ob consuetudinem conferendi beneficia quovis tempore vacantia, quam invaluisse nonnulli testantur; et an literae Apostolicae super eisd. beneficiis impetratae non facientes de similibus collationibus mentionem, surreptitiae sint censendae, et nullae.

4m Utrum Commissarius, seu Vic. Aplicus, cui Sedes Apa. in hoc regno solet committere curam certae alicujus dioec. cum auctoritate omnia in tali dioec. gerendi quoad jurisdictionalia, quae Eps. si in tali dioec. esset, gerere posset, nominatus in litteris Aplicis. Epus. et judex delegatus in solidum sub hac verbor. forma : probamus, &c., Kilmoren., Dunen., et Clocheren. Epis., cum tamen Clochoren. non sit Epus., sed Vicus. Aplicus., sit censendus legitimus judex delegatus in talibus litteris, ita ut posset de causa in eis contenta definitivam ferre sententiam.

5^{m} Utrum in Brevibus Apostolicis, quibus creantur in hoc Regno Vic. Aplici., necesse sit, sicut et in praebendis, vel beneficiis, mentionem facere illius, qui eam antea possidebat sola senioris suffraganei, aut Metropni., et non Aplica. auctoritate.

6^{m} Utrum Epi., aut alii dioecesum superiores, qui hoc tempore nullam aliam habent sustentationem, quam quaedam subsidia, quae a suae dioec. parochis recipiunt, possunt aliquid accipere ab iis quibus collationes beneficiorum concedunt, aut dispensationes in imped. cancis. ; quidam namq. asserunt consuetudinem invaluisse talia accipiendi.

7^{m} Quotam stipendii, quod a parochianis Sacerdotes in hoc regno accipiunt, vdz. julium unum, duos, aut circiter a singulis conjugibus (aliud namq. jam in hoc regno non est beneficii genus) partem habere debeant dioecesum Superiores, quartam, tertiam, aut quantam.

8^{m} Utrum possit superior dioecesis durante schismate, unire Cathedrali Eccliae. certam aliquam parochiam, percipiendo omnes ejusd. fructus, praeter congruam Vic$^{ii.}$ substituti substentationem, et non residere magis in illa parochia, quam in alia ejusd. dioecesis.

9^{m} Utrum Reglibus., aut Commendatariis huj. Regni Abbatibus, seu Priorib., quor. monasteria, terrae, &c., sunt, ut fertur, auctoritate cujusdam legati a latere tempore Serenissimae. M$^{ae.}$ Agliae, et Hib. Reg$^{ae.}$ temporalisata, et laicalia facta, gratia pacis et quietis praed$^{rum.}$ regnor. tunc et nunc schismati obnoxiorum, competat jam ulla auctoritas praesentandi, aut instituendi Vic$^{os.}$ in illis parochiis, in quibus ante schisma praesentabant, aut instituebant Vic$^{os.}$; destructo enim, ut a quibusd. asseritur, fundamento, seu temporalisata, cetera sunt destructa, seu temporalisata.

10^{m} Utrum regulae Cancellariae habeant vim juris, sicut et reliqua pars juris canci. in hoc regno ; aliqui siquidem asserunt non habere, eo quod non fuerint receptae ; non receptas fuisse probant, quia in judiciis hactenus non erant practicatae ; quod si verum essent, simili argumento concluderetur reservationes Aplicas., et devolutiones non fuisse in hoc regno authentice receptas, quia ab immemorabili tempore non erant ex consuetudine a Praelatis huj. regni aut observatas, ut supra, in fine dubii 3$^{ii.}$ tactum est.

11^{m} Utrum impetrans litteras Apas. super aliquo beneficio, super quo ante datam illar. litterarum alteri per Epum., ut sup. dub. 3° dixi, facta est collatio, illudq. uno integro, aut plurib. annis pacifice possedit, non faciens in eisd. litteris mentionem de tali annali, aut triennali possessore, sit censendus surreptitius, ejusq. litterae surreptitiae, et nullae.

12[m] Utrum in die jejunii extra, aut infra quadragesimam jejunanti, non habenti aliud genus potus, quam lac, aut aquam, prout sunt nonnulli huj. regni ruri degentes, liceat ad sedandam sitim lac bibere, extra unicam refectionem jejunii.

13[m] Utrum iis, qui de jure a jejunio sunt excusati, v.g. operariis, infirmis, &c., qui juxta privilegium Ilmi. D.N. Clem. VIII. f. v., sicut et alii non excusati lacticiniis una refectione vesci possunt, liceat in 2[a] aut 3[a] refectione, quam in aliis cibis sumere possent, uti lacticiniis, praesertim si pauperes sint, aut tales, quibus nullum aliud cibi genus praeter panem, aut lacticinia suppetat.

EMI. DD. MEI.

Haec paucula mihi proponenda videbantur, non qd. ad me solum omnia spectarent, sed partim ad hanc partim ad illam, et partim ad omnes huius regni dioec[es] nec qd. ipse, sicut et alii particulares Doctores, aut scioli, qui nimium de sua doctrina praesumentes non verentur de rebus etiam abstrusissimis dijudicare, et fidelium animis laqueum injicere, respondere non possem, sed eor. pleraq. nro. sint regno particularia, ideoq. a classicis DD. non satis dilucide tractata. Nec erubesco a S. Sede Apostolica in dubiis occurrentib. responsa petere, cum videam magnam partem juris canonici ex solis Epor., aliorumq. dubiis, et SS. Pontificum oraculis, responsis, et decretalibus litteris constare.

D. O. M. Eminas. Dnes. Vras., &c.

EUGENIUS, Kilmoren. Epus.

XC.

LETTER OF DR. FLEMING, ARCHBISHOP OF DUBLIN, TO FR. LUKE WADDING, 13 SEPTEMBER, 1639.

(FROM THE ST. ISIDORE'S MSS.)

[The name Thomas Barnewall, appended to the letter, must not mislead the reader. This was the assumed name under which Dr. Fleming carried on correspondence with his friends. See "The Archbishops of Dublin," &c.]

REVERENDE PATER,

Licet nuper ad Vestram Reverentiam scripseram, nactus tamen opportunitatem latoris D. Fallon, nolui omittere quin breviter signifi-

carem contenta prioris epistolae et simul negotium latoris vobis commendarem, quod ipse vobis significabit in quo quod ipsi praestabitis, mihi praestitum agnoscam.

Significavi in prioribus mihi non displicere immo summe placere lentam vestram festinationem ut ipse potius quam alii vestra corrigatis et emendetis ante impressionem ne vos aliis deridendos exponatis nimia festinatione. Rogavi Dominum Rely ut procuret meis expensis P. Wel., Historiam, Hanmeri ac Campani de rebus Hibernicis ac insuper librum Usserii de Origine Ecclesiarum Britt. si nunc sit venalis ut esse audivi. Rogavi et nunc rogo ut quando occurrent mirabilia et extraordinaria de factis nostris aut ea probetis verosimilia ex aliis authenticis Historiis per notas additas aut ea omittatis ne fabulas texere dicaris, ad quod vos adjuvabit liber expurgatorious Patris Pinedae Jesuitae, quo ostendit quid in quolibet Historico maxime Cambrensi et similibus reprehendatur: librum numquam vidi sed impressum in Hispania audeo a multis laudari et vobis non solum utilem sed necessarium sentio ne sicut Messinghami Florilegium Sanctorum nostrorum ob insertam historiam lupi ex Cambrensi, vestra prohibeantur, et spero quod hae meae admonitiones non praesumptioni sed affectui tribuentur quo in vos et laudabiles vestros conatus feror. Salutet quaeso nostros nominatim, maxime P. Guardianum Brandanum, P. Boetium, necnon P. Carron et caeteros omnes quorum precibus me commendo, quorum quotidie in meis pauperibus ac tenuibus non obliviscor. Deus ob communis patriae honorem conservet incolumem. Raptim haec.

Vestrae Paternitatis confrater et servus,

THOMAS BARNEWALL.

Dublini, 13 Sept. 1639.

XCI.

LETTER OF F. HAGERTY, SUPERIOR OF THE MISSION IN THE SCOTTISH ISLANDS, 31ST OCTOBER, 1639.

RME. DNE.

Missionis in Insulas Hebridas, et Montana Scotiae curam, quam mihi, longe licet impari, et inferiori, S. Cngtio. de Prop. Fide committere dignata est, subire, etsi non ut par est, aliquousq. tamen pos-

sim, in propositis habeo (idq. monente R. D. Fr. Bonaventura Dunen. et Conoren. Epo. qui nuper ejusd. Missionis praefectura fungebatur) ad V. Rmam. Dnem. de rebus missionis, quoties daretur opportunitas, literas dare, cum ut S. Congregationi Status missionis innotesceret, tum ut V. Rmam. Dnem. consultam haberem, si quid, quod ad Missionis promotionem conducere possit, aggredi vellem. Porro quod nunc scribendum occurrit, est, quod quia Xti. vindemiam operariorum inprimis promovet industria, eor. existimen, quantum fieri poterit, selectum habendum, adeoq. quamd. renovationem nunc esse perutilem, si non etiam necessariam: aliqui siquidem veteranor., qui multis jam annis in hac palestra animose desudarunt, rude nunc donandi a missione missionem obtinere debent. Pater namq. Patricius Bradaeus post multos in sua missione laudabiliter exantlatos 14 annor. spatio labores, jam senio confectus adeo est, ut corpore sit inutilis, et ineptus ad ulterius subeundum tam grave pondus. Sed neq. P. Cornelio Vardeo, strenuo quoq. multis annis operario, quamvis aetatis non nimium adhuc provectae, vires suppetunt, quia ejus corpus alias etiam tenerum, diuturnae incarcerationis, quam per Xti nomen pertulit, aerumnae penitus debilitarunt, ita ut tam hic, quam ille requie indigeant, et alii sint in eor. locum sufficiendi.

Quod vero ad sufficiendos attinet Ven. P. Antonius Higueus Definitor Generalis in Urbe in Collegio S. Isidori residens hac de re consuli poterit; interea ego existimo, idq. de consilio multor. viror. discretor., quibuscum hac de re serio egi, Patres Fr. Io. Gormley, et Fr. Antonium Gerlonum, Seraph. Ord$^{is.}$ strictoris obs. concionatores nostrates, esse aptos et idoneos ad eam provinciam per Dei gratiam subeundum; nam sunt corpore vegeti, ac probitate, doctrina, et zelo praediti, quos (si mittentur) gnavam navaturos operam non dubito, modo annua ista provisio, quam S. Cngtio. constituit, illis suppeditabitur, sine qua neq. ii, neq. alii pro hoc rerum statu Domini vineam in Scotia colere nequeunt; quamquam ipse ego, qui tamen ejusmodi nihil decem his elapsis proxime annis receperim, opportune importune instare operi suscepto non desii, nixus solum post divinum auxilium, familiaritate et amicitia, quam cum Magnatibus quibusdam Scotis dudum inivi. Verum enimvero meor. laborum compensationem et consolationem non mediocrem praestiterunt, et majores ad alios subeundum faciunt animos, subsecuti Spiritu Sancto cooperante fructus. Nam (ut de reliqua mea retroacta villicatione sileam, cujus fidelia aliquot ratiocinia ad Urbem transmisi) hoc ipso anno septingentos vel circiter Scotos, quor. plu-

rimi sunt ex illustribus insular. et Montanor. Scotiae familiis oriundi, Deus totius consolationis dignatus est per meam, quantumvis vilem operam ad fidem Cath. convertere, quos omnes, post peccatorum suor. confessionem, S. communione in hoc nro. conventu de Bunmargio refectos Rmus. D. Dunen. et Conoren. Antistes postea sancto Confirmationis Sacramento roboravit. Messis quidem multa, sed ut commodius digni mittantur operarii, operae pretium est ut ego quam primum intelligam, quid de renovatione, quid etiam de annua provisione sentiat V. R. Dnatio., quam Deus O. M. diu conservet incolumen.

Datum Bunmargy in Hibernia hac ultima Oct. 1639.

Rmae., &c.,

Fr. Patritius Hegerty, Missionis Scoticae Praefectus.

XCII.

Letter of the Archbishop of Tuam to the Cardinal Protector of Ireland, in December, 1639.

Eme. ac Rme. Dne. Protector noster,

Patres quos in insulam Sancti Xtophori ad excolendam in ea vineam Dni. (quod sine dolore non scribimus) in viam universae carnis ierunt, tanta est aeris intemperies, et incolarum feritas quod accedentibus alienigenis mors versatur in limine : verum hoc non terret quominus alios eo mandare nobis animo sit et quantocius, Eminentiam Vam. ac Sacram de Prop. Fid. Congnem. obnixe rogantes ut tanto bono consulere non dedignemini et euntibus in illam missionem tam de sustentatione congrua quam facultatibus necessariis tempestive providere curetis. Interim et in perpetuum cuncta prospera Emae. Vrae. precabitur.

Humillimus Servus,

Malachias, Archiepus. Tuamen.

Emo. ac Rmo. D. Antonio, Card. Barberini,
Protectori nostro Colendissimo.

XCIII.

Letter of the Archbishop of Tuam and the Bishop of Elphin, 9th December, 1639.

Eme. Dne.

Pro munere nostro promovendi in Dno. commune bonum Ecclesiae hujus afflictae patriae et provinciae ubi omnia sunt sub funiculo distributionis et incolae antiquis sedibus et possessionibus pelluntur, ad instantiam et ardentia desideria Nobilium et populi Achadensis nostrae provinciae Conaciae, soepissime scripsimus ab octo circiter annis, idque singulis fere annis ad vestram Emam. Domnem. quatenus in Epum. illius Diaecesis Achadensis jam fere ab initio schismatis Pastoris solatio destitutae promovendum curaret, si suae Sanctitati et Vrae. Eminentiae placeret, Revnm. adm. Patrem, P. Ludovicum Dillon O.S.F. strict. observ. qui varia jam munia in suo ordine cum laude obierat et proxima cognatione vel affinitate attingit universam fere nobilitatem provinciae et istius maxime Diaecesis quae maxima ex parte possidetur a suis fratribus, nepotibus et proximis cognatis, vel affinibus, qui omnes nihil habent proprius aut antiquius ejus assumptione ut praemittitur. De hujus religiosi Patris meritis et sufficientia quotannis fere, plurima testimonia omni exceptione majora cum votis cleri et populi transmisimus, sed adhuc sine omni effectu. Quare humillime et omni animi demissione supplicamus et adhuc petimus quatenus pro sua singulari prudentia promovere velit dictum Rev. Patrem ad solatium bonorum, &c.

Malachias, Archpus. Tuamensis.
Boetius, Elphinensis Epus.

Datum Galviae, 9° Decemb. 1639.

XCIV.

Letter of the Archbishop of Cashel, 24th February, 1640.

Rme. et Colendissime Dne.

Memini in responsione ad litteras vestras super promotione D. Richardi Conaldi ad Epatum. Ardfertensem et Achaden me aliquid scripsisse de spectata viri probitate, deque ejus idoneitate ad Epatum. illum quem a multis retro annis sub nomine Vicarii Apostolici dili-

genter administrat; nunc idem ex sensu et impulsu Congnis. Eporum. et Vicariorum Generalium nuper habitae et quorum sententiis inhaereo ego iterum loquor, eumque Revmae. Dni. Vrae. commendo, non quasi de novo, cum a multo jam tempore invenit gratiam in oculis vestris; sed oro ut gratia non jam nova, novis proficiat incrementis; favor enim quem Rma. D.V. genti nostrae impendit me ad gratiam hanc poscendam impellit. Xtum oro ut Te omnesque actus tuos benigne fortunet.

Ex Hibernia 24 die mensis Februarii, 1640.

Revmae. ac Colmae. Dnis. Vrae.
Semper studiosissimus,
THOMAS, Archiepus. Cassilensis.

XCV.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF ARMAGH, 15TH APRIL, 1640.

EME. DNE.

Emae. V. Litteras datas 16 Aprilis 1639, accepi superiori jam proximo mense, circa Religiosos S. Dominici, quorum sicut et Regni Hyberniae ac omnium Hibernorum protector et patronus est Emus. Dnus., quod jampridem cum singulari gaudio intellexi. Et vero ego et ordinem S. Dominici et religiosos ipsius et institutum eorum praecipuo amore atque affectu prosequor et amplector. . . . .

Die Aprilis 15, anni 1640.

HUGO, Archiepus. Ardmachanus.

Emo. Dno. Cardinali Antonio Barberini.

XCVI.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF TUAM, 30TH APRIL, 1640.

EME. CARD. PROTECTOR NOSTER,

Emae. Vrae. litteras 30 Aug. datas una cum declarationibus Emorum. DD. Cardinalium S. Conc. Trid. interpretum super dubia a Regularibus quibusdam exhibita accepi, quas pro obedientiae et obsequii mei debito ad suffraganeos illico misi, quamvis super his dubiis nulla

fuerit unquam exorta quaestio aut Controversia in hac Thuamensi Provincia.

Et vero quod ad hanc attinet Provinciam, magna pax et Concordia (authori Deo gratias) inter Clerum saecularem et Regulares viget, quam suffraganei et ego (compositâ quamprimum si qua se offert querelâ) servare pro virili studemus. . . . .

Die ultimo Aprilis, 1640.

MALACHIAS, Archiep. Tuamen.

XCVII.

LETTER OF THE PRELATES OF CONNAUGHT, 23RD JULY, 1640.

EMI., &c.

Quoniam exceptis ex Urbe literis sparsum hic est in vulgus, quemdam ad S. illius Congnis. tribunal objecisse adversus R. P. F. Edwardum Dillon instituti S. Francisci, quominus ad Ecclesiae alicujus praelaturam promeveri deberet, eum ex ea Dillonorum familia descendere, ex qua gravissimi in Ecclesiam hostes, et Catholicorum persecutores extiterint, Nos autem infrascripti Praelati in Concilio Provinciali congregati, rogati ut pro nostro munere veritati et innocentiae testimonium perhibeamus, notamque (si quae ex falsa illa criminatione huic non minus nobili, quam Catholicae familiae illic respersa est) nostro unanimi testimonio refellamus, testamur eos, qui ex hac familia orti, in fide orthodoxa retinenda fuisse constantissimos, et e nostra nobilitate inter praecipuos, qui Evangelii ministros periculosissimis temporibus auctoritate protegerent, et facultatibus foverent. Nam Illmus. Vicecomes de Costelagh D. Theobaldus Dillon praed$^{i.}$ P. Fr. Edwardi parens in fide catholica (uti omnes retro ejus majores) semper educatus, eam ad mortem usque retinuit, ac tunc, cum acerrime saeviret persecutio, maxime in quemvis, qui illius fidei zelo in partes abiret ultramarinas, vel quempiam mittendum hoc studio curaret, filios suos non tam ut in literis, quam ut in Religione proficerent, in Belgium et Gallias magnis obitis periculis et sumptibus destinavit, quor. duo, d$^{us.}$ videlicet P. Edwardus, et alius suscepto S. Francisci habitu regressi, suum ordinem mirifice ambo (praecipue Edwardus natu major, et Professione in Ordine) propagarunt, plures conventus pro suppressis, et prope illos, animose inchoando, et felici successu (Dei nutu) perficiendo. Filias etiam aliquot suas d$^{us.}$ Illmus. vicecomes, ut Religiosam vitam profite-

rentur, sub idem ipsum persecutionis tempus, ad ea regna transmisit, quae domum ex superiorum praescripto reversae, initium dederunt Clarissarum Recollectarum religiosissimo monasterio, quod in agro paterno, patris subsidio, extruxerunt, tantaeq. virtutis opinione administrarunt, ut earum exemplo allectae praecipuor. nobilium filiae sese in eodem coenobio Deo devoverint, crescente in dies numro. ut nunc fere numerentur in eo prope 60 moniales, pluresq. inde coloniae alio jam ductae, deducendaeq. (si tempora ferant) multo plures. Omnia autem haec Religionis incrementa Illmi. illius Vicecomitis pietati et liberalitati debentur, filiorumq. sudoribus, Edwardi inprimis, qui zelo et prudentia, non minus quam doctrina pollet, et nobilitate. Cujus exemplum secuti octodecem ex filiis et nepotibus ejusd. Illmi. Vicecomitis in Religione Deo hodie militant. Qui vero ex filiis ejus in saeculo sunt, paternae pietatis vestigia prementes, Ecclesiam omnibus, qbus. possunt, modis promovent. Unius enim eor. alis tecti Franciscani Kilconellensis monasterii, antiquum suum conventum (perinde ac ante suppressionem) incolunt, qd. miraculi instar habetur in hisce locis et temporibus. Alio ejus filio cum statu intercedente (quod summis viris pro aliis monasteriis negatum) impetratum fuit, ut in Athlonien. coenobio qui devotionis causa vellent, sepulturam sibi deligere possent, in quo etiam vicecomites ejus parentes sepulti sunt. Quantum vero omnes hujus stirpis, viros Ecclicos. honorent, et diligant, et re etiam adjuvent, plures nostrum oculati testes sumus, et ipsi saepius experti. Quod si quis cognomine Dillonus lapsis retro temporibus minus aequus in Catholicos fuerit, non fuit ex hac familia, nec propter solam cognominis cum isto comunionem, deberet haec, quae vera semper Eccliae. filia fuit, apud Em. Vras. Ecclesiae scilicet Patres, et Principes sic injuste traduci. Et quia invidiosae illi criminationi, quam egre ferunt illius familiae optimates, apud Em. VV. diluendae haec satis arbitramur, finem facimus D. O. M. rogantes, ut una cum SS. D. N. Emes. Vras. quam diutissime servet in commune Ecclie. suae bonum, et afflictorum solatium.

Datum Galviae, 23 Jul. 1640.

Emtiarum. VV. Servi, &c.,

MALACHIAS, Archieps. Tuamen.
FR. BOETIUS, Elphinen. Eps.
FR. OLIVER DE BURGO, Vic. Apus. Duacen., &c.
F. IO. DE BURGO, Vic. Apus. Clonferten.
AND. LYNCH, Vic. Aps. Alladen.
JAC. FALLONUS, Vic. Aps. Achaden.

XCVIII.

Letter of the Archbishop of Tuam, 6th October, 1640.

Eme. Dne.

Virtutes et merita venerabilis viri D. Richardi Connaldi S.T.D. Prothon. Apost. et pariter Ardfertensis Diaecesis deputatione Apostolica Vicarii Generalis et officialis, his elapsis viginti sex annis inducunt immo et cogunt ut ego me et oratorem et intercessorem exhibeam apud Amplitudinem Tuam : praedictus siquidem D. Richardus a Metropolitano Suo Archiepo Cassellensi et suffraganeis ejus ad Epatum. Ardfertensem postulatur ; et sane ex praefati Richardi in maturitate aetatis, vitae integritate, morum et conversationis honestate, litteraturae sufficientia, atque in regiminis animarum elaborata pluribus annis experientia, sunt eminentiae, quod sine exceptione, omnium prudentium qui ipsum noverunt judicio, dignus plane existimetur ejusmodi dignitate. Quare rogo tenere ut sua Revma. D. dignetur et per se et per alios quoad commode poterit ejus promotioni favere.

Die 6to Octobris, 1640.

Malachias, Archiep. Tuamen.

XCIX.

Letter of F. Hagerty, Prefect of the Scottish Mission, 4th December, 1640.

Rme. Dne.

Intellexi a Revdo. D. Eugenio Colgano qui hisce diebus Roma huc appulit V. Revmam. Dnem. multum de me conqueri quod non soepius certiores vos reddam de nostro progressu et profectu insuper fidei Catholicae per nos missionarios in Scotia promulgatae ; aut meae litterae soepius ad vos transmissae in itinere interceptae sunt aut si eas recipistis ansam de me conquerendi non habuistis. . . Iam fere ab octo annis huic missionis Scotiae Conventui, scilicet Bunamargy, ex commissione Sac. Cngnis. praesum guardianus, in quo non minus in Scotis convertendis laboro quam si in ipsa Scotia actualiter fuissem.

Nam singuli per nos conversi aut convertendi ad me ex Scotia tamquam apes ad alvearea huc confluunt, prout ex relatione anni superioris vobis missa et approbata per manum Reverendissimi D. piae memoriae fris. Bonaventurae Magnesii hujus Diaecesis Antistitis qui 24° Aprilis hujus anni obdormivit in Dno. intelligere fas est : qua in relatione intimabantur mille personae continuis quatuor mensibus per me et meos fratres in hac eadem domo ad gremium S. Matris Ecclesiae receptae, et per manus ejusdem Rmi. Sacro Confirmationis Sacramento confirmatae ex quibus erat nobillimus et perillustris Dnus. Alexander M'Donnell Dominus de Largy qui uno post mense in summa speciali dulcedine requievit in pace, ad cujus exemplum multi alii magnates et proceres ad fidem orthodoxam suscipiendam animati sunt. Ut verbo dicam uno, singulis hisce octo annis quingentos ad fidem recipio, et tantumden et ultra in fide confirmo, nisi tantum hoc anno ratione tumultus moti inter Scotos et regem, in quo edicto regio liber transitus prohibetur ab Hybernia in Scotiam et a Scotia in Hyberniam et hoc ipso tamen ducentos recepi. . . . . .

Fr. Patritius Hegerty, O.S.F.,
Miss. Scoticae Praefectus.

C.

Letter of the Prelates of the Province of Connaught, in 1640.

Eme. et Rme. D. Protector noster, &c.

Doctor Io. de Burgo in civitate, ac dioecesi Clonfertensi Provinciae Tuamen. in Hibernia a duodecim annis et amplius Vic^us.^ Glis., Officialis et commissarius Apus. sanguine clarus, doctrina, et exemplo clarior ante multos annos abhinc est per omnes Praelatos d^ae.^ Provinciae juxta decretum S. C. de Prop. Fide de evehendis ad Praesulatum ad nos transmissum, imo per reliquos hujus regni Antistites communiter tam propriis nominibus, quam reliqui Cleri et populi nomine SSmo. D. N. et Eminentiae Vrae. commendatus, et ad dictam Clonfertensem Sedem a multis annis vacantem omnium votis postulatus. Verum post gratiam ipsi a S. Sanctitate factam, eamd. ad hunc effectum Emtia. Vra. interpellante, nemine ipsius personae, vel qualitatibus

obtrectante, aut opponente, sed universis ipsius promotioni applaudentibus, litigio quorumd. disputantium, quis simul cum illo ad aliam ex in hoc Regno vacantibus assumi deberet, ipsius optata promotio retardata est. Hujus enim promotionem (ut sepius Emtiae. Vrae. exposuimus) necessitates Reip. nrae. Ecclicae. mirum in modum ambiunt, ut quae hunc in adversitatibus murum, in quiete pastorem, fotorem, et consolatorem reperit a duodecim annis et amplius, sub jugo gemit, in vinea Dni. excolenda fortiter insudans, nunc praedicando, nunc haereticos oppugnando, et ad meliorem frugem convertendo, sanctaeq. Rom. Eccliae. reconciliando cum ingenti periculo suae libertatis ob poenalium legum Regni rigorem. Tamen huj. meritissimi viri pondus diei et aestus a tanto tempore portantis promotione retardata ansam arripuit quidam Reglris. Hibernus in Urbe degens nobis nisi ex relatione ignotus, et statum rerum nrar. omnino ignorans, libidini suae ambitionis satisfacere desiderans huc transmittendi quasd. postulationes ab ipso in Urbe formatas a dioecesanis Clonfertensibus subscribendas, hinc unus, qui easd. transmitti curavit quasi clam circumibat terram mendicando chirographa aliquor. dioecesanor. intimando eis sub sacramento de secreto servando, ne praxis ista nobis innotesceret, qui Emtiae. Vrae. et S. Cngni. detrimentum inde eventurum aperire valeremus.

Terrebant nos hactenus, Eme. Dne., leges Regni poenales plectentes postulantes a Sede Aplica. tam capite, quam terrar. bonorumq. caeteror. confiscatione, aliter propriis nominibus supplicarent Clerus et populus Clonfertensis pro promotione praefati Doctoris de Burgo, ut per nos antea postularunt, et modo postulant.

Quare supplices rogamus Em. Vram., et in Xti. visceribus obtestamur, ut non patiatur diutius Sedem anted[am.] Clonfertensem viduare, sed dignetur dictum D. Io. de Burgo pro eadem obtinere, et orabunt semper pro incolumitate, et felici statu Em. Vrae.

Servi Obsequentissimi,

Malachias Archieps. Tuamen.
Fr. Boetius, Elphinen. Epus.
Jacobus Fallonus, Vic. Aps. Achaden.
Andreas Lynche, Vic. Aps. Alladensis.

CI.

Letter of the Archbishop of Armagh, 3rd July, 1641, to the Secretary of the S. Congregation.

[In another letter written on the same day, the 3rd July, 1641, to the Cardinal Prefect, Dr. Hugh O'Reilly strongly recommends, for the vacant See of Down and Connor, the same three to whom the present letter refers. He thus writes: "Oriundi sunt in ipsa provincia Ardmachana et grati admodum nobilibus et populis praedictae Diaecesis Dunensis et Connorensis. In iis respicio citra omnem respectum humanum, et honorandam censeo doctrinam, experientiam, prudentiam et alias qualitates, hoc tempore in nostris partibus si ullibi ad gubernationem Ecclesiasticam necessarias, quibus praefati Henricus, Thomas et Emerus singulariter pollent." The reader must not be surprised to find that the deceased Bishop of Down and Connor is styled *Hugh* in the following letter, though we have hitherto spoken of him as *Bonaventure* Magennis. The Christian name of this illustrious Prelate was Hugh, but with the habit of St. Francis he assumed the name of Bonaventure, and this alone he used in his subsequent correspondence. Some interesting facts connected with his early life will be found in a volume of poems composed in his honour, and published in Rome, by Christopher Chamberlain, on the occasion of his consecration as Bishop of Down and Connor.]

Rme. Dne.

Scripsi jampridem D. V. Rmae. de obitu Dni. Hugonis Epi. Dunensis et Connoren; annus nunc integre revertitur ex quo obiit. Ego tunc providi in locum ejus administratorem Vicarium generalem donec et ipse magis attente et studiosius considerarem de quibus promovendis ad illam Vacantem Sedem informarem S. Sem. Exinde sollicito studio et singulari circumspectione determinavi, quos Sae. Sedi proponerem. In iis seligendis experientiam, doctrinam et modos procedendi in rebus agendis, ac patientiam in adversitatibus, aeque ac locorum Borealium Prov. Ardmachanae in quibus sita est Diacesis Dunensis et Connoren. necessitates et populorum accolentium affectus, et alias conditiones ponderavi aliaque varia eodem pertinentia studiose discussi.

Hi sunt vero quos propono: *P. Henricus Mellanus* aetatis circiter sexaginta annorum Religiosus ordinis S. Francisci minorum: fuit soepe in variis suae Religionis officiis, et nuper sui ordinis in Hybernia Provincialis. *P. Thomas Kiernan* aetatis circiter quadraginta sex annorum, functus in clero saeculari auctoritate Aplica. aliquot annis officio Vicarii Generalis in Diaecesi Clocherensi nunc Religiosus in ordine minorum S. Francisci et Conventus cujusdam in Hybernia guardianus. Denique *Emerus Matthaeus* aetatis supra quadraginta

annos Sacerdos Saecularis jam multis annis S. Sedis Aplicae. in Diaec. Clogherensi Vicarius Generalis. Quivis horum oriundus est in ipsa Ardmachana Provincia et gratus populis Diaecesis Dunensis et Connorensis et optime aptus ad gubernationem Diaecesis ejusdem. Rme. Dne. non utor multis verbis in praedictis commendandis S. Sti. Protectori nostrae gentis aut Sacrae Congni., nec ut uterer, duxi expedire aut meae aetati aut eorum dignitati, solicitudini et prudentiae. Accidit etiam quod supponam S. Sanctitatem et Emos. DD. concipere facile de me eam opinionem quod non proponerem ullum eligendum Praelatum in provincia mea, his turbulentissimis temporibus, nisi quem scirem propria notitiâ et experientiâ omnino idoneum. Divina et Apostolica dignatione promotus fui ad Episcopatum Kilmorensem anno 1625 et subinde ad primatum Armachanum anno 1628, quo toto tempore resideo in provincia mihi commissa : incumbo juxta tenuitatem talenti mihi a Deo dediti utilitati populorum meorum ac conservationi et propagationi fidei nostrae Apostolicae contra inimicum hominem. Novi intime praefatos Henricum, Thomam et Emerum : operam eorum variis negotiis Ecclesiasticis frequenter impendi; industriâ eorum in pondere et aestu diei aut repellendo aut mitigando etiamuum quoties datur gravior occasio, utor : quo modo processerint et procedant in suis officiis respective, functionibus et territoriis ut plurimum adverti. Deus mihi testis est non considero in ullo ipsorum carnem aut sanguinem aliosve ullos humanos respectus sed solum doctrinam, experientiam, prudentiam, constantem zelum et alias qualitates, quibus pollent non mediocriter, necessarias ad gubernationis Ecclesiasticae onera sustinenda. Caeterum rogo obnixe ut suis aliis beneficiis et favoribus plurimis in nos collatis adjiciat assistentiam et favorem in aliquo praefatorum ad sedem Dunensem et Connoren. promovendo V. Revma. Dtio. : quam Deus opt. max. conservet ad multos annos incolumem nobis et S. Sedis Aplicae. obsequiis.

Datum ex loco mansionis nostrae mensis Julii tertio die 1641.

Rmae. D. Vrae. ad obsequia paratissimus,

Hugo, Archiepus. Ardmachanus,
totius Hiberniae Primas.

CII.

Letter from Brussels to F. Luke Wadding, 6th January, 1642.

(From the St. Isidore's MSS.)

Mitto tibi in sequentibus felicem novum annum, de processu rerum gestarum in Hibernia. De ortu belli intellexisti ex litteris illuc missis, de processu vero quae accepi ex fide dignis, accipe, et certo scias quod potius multa ex his quae vera sunt et vere possum referre, reticeam, quam quidquam ultra veritatem extollam. Praecipua nobilitas totius Hiberniae contra haereticos arma sumpserunt, sequentes civitates interceperunt, videlicet Derium S. Columbae, Culrahanum, Petram Fergutii, Niverium, Carlinam, Dunum, Dundalkiam, Pontanum, Atrium, Gallinam, Corkagiam, Dungannanum prope Waterfordiam (locus est munitissimus qui dominatur mari per quod introitur Waterfordiam) Kilmantam in Lagenia, et caetera loca ab inde usque ad Dublinium. Dominus Alexander Macdonnell filius comitis de Antrim fuit interceptor Derii S. Columbae, Culrahani, Petrae Fergutii: D. Constantinus Magnesii, interceptor Niverii, Duni et Carlinae: D. Felix Ruffus O'Neil reliquorum omnium locorum adjacentium Provinciae Ultoniae: D. Hugo Phelemi Mac Bruin Dunganani, Dungarvani, Kilmantani, et totius illius comitatus: D. Vicecomes Rochaeus civitatis Corcagiensis: civitatis Galviensis, nescimus quis fuerit interceptor, quia Angli impediunt omnem aditum et exitum ad patriam. His itaque constitutis, et relictis ubique praesidiis, omnes ex omnibus Hiberniae partibus conferunt se Dublinium versus ut civitatem capiant et nobiles captivos, de quibus audistis, liberent. Numerus exercitus excessit triginta millia. D. Phillippus Relly cum suis accessit ad reliquos nobiles, et nunc est cum eis in obsidione civitatis Dubliniensis. D. Magnesius cum D. Alexandro Macdonell, conjuncti cum Medensibus impedierunt omnem ingressum et egressum ex civitate Dublinii. Miserunt nuncium ad haereticos, qui minabantur nobilibus captivis mortem, quod si unam guttam eorum sanguinis fudissent, centuplum lueret sanguinis haereticorum Anglorum, multos enim magnos nobiles Anglorum habent in vinculis. Praecipui qui dicuntur participare militum praefectis sunt Comes de Antrim, Comes Westmediae, Comes de Clanrickard, sed sunt plures de quibus audiemus brevi. Dns. Hugo Phelimei Bruin erexit fortalitium in portu Dubliniensi totius com-

mercii impeditivum. Speramus jamdudum Dubliniensem civitatem esse interceptam. Ill^{mus} Armacanus Hiberniae Primas, consecrata ecclesia Armacana, summum Sacrum ibi fecit cum solemnitate, et similiter fecit in civitate Pontana, habuitque publicam per totam civitatem processionem. Ipsum corpus exercitus concomitantur quatuor episcopi consecrantes omnes ecclesias, cum multis et variis ordinibus religiosis, et praecipue ex Francescano in habitu regulari incedentibus. Prudenter et modeste se gerunt milites, adeo ut illis prohibitum sit rem cujuscumque violenter arripere. Solvunt ubique Catholicis pro victualibus. Cum audisset rex Angliae, ex nunciis Hibernorum, conditiones quas Catholici postularunt vetuit eos vocari rebelles, sed conspiratores. Angli inter se dissentiunt, Puritanis causantibus sibi in Hiberniam proficisci timendum ne Protestantes Angli ibi degentes in ipsos insurgerent, idemque Protestantibus de Puritanis timentibus. Dicitur etiam (nescio an rumor e certo) quod Scoti Hiberni insurrexerint contra Anglos Scotos, et ab eis quatuor civitates coeperint. Dicitur etiam quod Comes de Tyrconnel et D. Constantinus O'Nell in Hiberniam ex Hispania sint profecturi. Quid nostri Hiberni hic degentes fecerint, scietis brevi. &c., &c. Bruxellis, 6 Januarii, 1642.

CIII.

Letter of the Cardinal Protector to the Archbishops and Bishops of Ireland, 2nd February, 1642.

(From the St. Isidore's MSS.)

Archiepiscopis et Episcopis Catholicis in Regno Hiberniae constitutis.

Multum est in quo apud Divinam bonitatem DD., VV., in grege sibi commisso custodiendo demereri valeant. Sed non minus gratum Deo accidet in praesentia obsequium illud quod Religioni, ecclesiae, Catholicis summa cum utilitate exhibere poterunt. Quid igitur in difficillimo hoc rerum statu praestituri sitis, sponsionis loco est egregia pietas et domus Domini zelus, quo incensi illius gloriam omnibus humanis rebus anteferre consuevistis. Minime vos latet

quantum publico bono expediat, ut quilibet vestrum Episcopalis muneris memor, honorificet ministerium suum, et cuncta sedulo atque alacriter promoveat, quae ad Divinum cultum amplificandum et Christifidelium incolumitatem tuendam proficua habentur. Ego sane de eximia virtute qua vos insignitos esse jam pridem percepi, praeclara omnia expecto, nec vereor, ne cunctis periculorum contemptis terroribus, quaslibet occasiones constanter amplectamini re ipsa perspectum sit, quantum utilitatis ex optimis animarum Pastoribus in commune bonum proficisci possit. Cum tamen ampliorem istius Regni protectionem nactus fuerim, meas partes esse existimavi praecipuam DD., VV., solicitudinem declarare, atque illud ipsum a vobis petere, ad quod propriae charitatis incitamento vos impellendos esse confido. Qui enim bonorum opinioni hactenus summa cum laude satisfecistis, procul dubio neque officio, neque publicae de Pastoralibus vestris conatibus expectationi quidquam deesse patiemini. Ita Altissimus, quemadmodum enixe postulo, religiosis DD., VV., votis atque operibus praesto sit.

Romae, die 2 Feb. anno 1642.

CIV.

LETTER OF THE SAME TO THE ARCHBISHOP OF DUBLIN, 2ND FEB., 1642.

(FROM THE ST. ISIDORE'S MSS.)

ARCHIEPISCOPO DUBLINIENSI.

PERILLUSTRIS AC REVERENDISSIME DOMINE,

Ut nemo est qui Dei causam majori studio aut constantia agere debeat quam ii quibus animarum salutem aeternus Paterfamilias commendavit, ita D. tuae virtutes satis omnibus suadent fore ut in hoc rerum statu nulla ex parte desiderari patiaris eam sollicitudinem quam peculiari tua cum laude hactenus exhibuisti. Praesentes sane Regni istius difficultates amplum Catholicae religionis propagandae aditum tibi aperient. Sanctissimus Dominus Noster, qui Apostolicae charitatis oculos isthuc convertit, plurimum de perspecta tua pietate ac vigilantia sibi pollicetur. Et quamvis pro certo habeat, pastoralis muneris partes

omnes te sedulitate impleturum, tamen ut paterno erga dilectissimos filios affectui satisfaciat, idipsum a te postulat, quod te propriae virtutis impulsu praestiturum confidit, nimirum ut qualibet ope ac officio Catholicorum defensioni, ecclesiae dignitati et divini cultus conservationi prospicias. Haec profecto animi tui zelum mirifice commendabunt, et a Deo clémentissimo rectefactorum remuneratore, qui pro sui nominis gloria excubantibus praesto est, amplam mercedem praestolari poterunt. Interdum D. Tuae intimo charitatis affectu Apostolicam impertitur benedictionem, cui quantum per opportunitatem licuerit nunquam benevolentiae meae documenta deesse permittam.

Romae, die 2 Februarii, 1642.

CV.

Extract from Letter of F. Robert Nugent, S.J., to Rome, 24th March, 1642.

(From the Jesuit Archives in Rome.)

Miserias hujus regni exprimere universas, humani vix est ingenii: nihil hic videre est, nihil aut audire, maxime in orientalibus regni partibus quam depraedationes; parvulorum, foeminarium proinde ac virorum interneciones; flammas integrae familiae supellectilem omnemque substantiam momento devorantes: denique tantus est utriusque partis Anglorum scilicet et Nostratium furor ut nonnisi cum alterutrius gentis extinctione aut ab hoc Regno relegatione sedari posse videatur. Angli in Religionis Catholicae, Nostratiumque illam colentium, nisi eam abjurarent, internecionem conspirarunt. Nostrates utriusque defensionem susceperunt. Militum numero Hiberni sunt longe superiores, sed inermes poene omnes, nec video, causam quomodo optimam, bellumque sanctissimum contra inimicum omni armorum genere instructissimum tueri possint nisi et Principes Catholici, et inprimis Sua Sanctitas (cujus gregem lupi rapaces invadere conantur) eos armis et pulvere nitrato instruere dignetur.

CVI.

Letter from Limerick to F. Luke Wadding, 28th February, 1642.

(From the Barberini Archives, Rome.)

Occasionem nactus mercatoris Rupellam contendentis monendum te putavi de misero statu patriae, sed quem posthac Deo juvante feliciorem speramus. Nullus est modo totius Hiberniae Comitatus qui non sit in armis, paucis civitatibus exceptis, nullus in Hibernia Anglus ruri commoratur sed ad urbes confugerunt omnes et arces seu castella, quae etiam nostri Hiberni sine pulvere tormentario satis multa capiunt. Exercitum habemus in Momonia quindecim millium, quocum pugnare se velle simulavit Dominus de St. Leger, Anglus Praeses seu praefectus hujus Provinciae, sed adproquinquantibus nostris aufugit Praeses et Corcagiam se recepit, insequente nostro exercitu, animo nonnisi capta Corcagia, Youghilla, et Kinsalio, ad nos redeundi. Alii nostri exercitus jam ceperunt Tredacum, Waterfordiam, Clonmelliam, Kilkenniam, Casseliam, Kilmallocum, omniaque loca Corcagiam usque. Nondum captum est Dublinum.

Habemus hic Dei beneficio tot arma quot sufficiunt duobus millibus instruendis. Urbis nostrae custodiam et praefecturam, primo pro Regis, deinde pro nostro usu retinemus ac reservamus, nullos enim Anglos ad nos accedere sinimus nec Hibernorum quenquam nobis praeficimus.

Limerici, in Hibernia, 28 Februarii, 1641, styl. vet.

CVII.

Extract from Letter of Rev. Edmund Dwyer to Fr. Luke Wadding, 1st April, 1642.

(From the St. Isidore's MSS.)

From Crositke in Brittany.

I am upon my departure homewards in a French bark bound for Waterford, and two captains of our countrymen in my company. But few days past, above eighty captains and other officers and soldiers,

well experienced, departed from the same harbour, who now, by God's will, are arrived. . . . The Ambassador of England sought to hinder the departure of our captains, by referring that they were to go help the rebels, but the Cardinal took no notice of his speech, and so he wrote to England to have a watch upon the coast to apprehend them at sea. . . . All this country is as zealous for our cause as we are ourselves, and do report an army which is gathering here of six or seven thousand men to go for our country, which rumour partly helps our cause. . . . I have received two hundred crowns at Paris, of nine Giulj a crown, for my voyage, which I did accept because it was referred to myself, no order being given to furnish me with anything, but am most sorry that I have no more to pay for many soldiers who are here staid for want of means to pass homewards. I am scarce able to pay for three or four men of condition who come with me. . . I caused the French merchant, in whose ship I go, to send a dozen barrels of powder in his ship, in hope it could serve at home.

CVIII.

Letter of F. Robert Nugent, S.J., to Rome, 24th April, 1642.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

Magnates Catholici acrius contenderunt ut Duos e nostris, alterum in Galliam, alterum in Belgium destinarem, ad Catholicorum principum opem implorandam, quod consultatione prius habitâ visum fuit concedendum. Quare P. Matthaeum Hartigan in Galliam et P. Henricum Plunkettum in Belgium una cum magnatum litteris misi. . .

Hoc interim dixerim, omnia hic caede ac incendiis misceri. Pugnant Catholici pro fide, pro regio jure, pro Patria contra Puritanos.

CIX.

Decrees of the Irish Bishops and Clergy assembled in Kilkenny, in May, 1642.

(From the St. Isidore's MSS.)

[The names of the assembled Prelates are not given in the St. Isidore's MS. Another copy however of this important document is preserved among the Rinuccini papers in Florence, and it is there added that these Decrees were signed by "Hugh, Archbishop of Armagh; Thomas, Archbishop of Cashel; Malachy, Archbishop of Tuam; Rock, Bishop of Kildare; David, Bishop of Ossory; John, Bishop of Clonfert; Emer, Bishop of Down; Fr. Patrick, Bishop of Waterford; Boetius, Bishop of Elphin; the Procurators of the Archbishop of Dublin, and of the Bishops of Killaloe, Limerick, Cork, Kilmore, and Emly; two Vicars General, viz., of Ferns and Kilkenny; four Abbots of the Cistercian Order; the Provincials of the Dominicans, Franciscans of Strict Observance, and Augustinians; the Superior of the Irish Jesuits; four Guardians of the Order of St. Francis; F. Thomas Strange, a Theologian, and several other Theologians and Canonists."]

In nomine SS. Trinitatis Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Acta conventa ordinata et conclusa in congregatione generali habita Kilkenniae diebus 11, 12, 13, et 14 mensis Maii anno Domini 1642, a Praelatis qui interfuerunt, intervenientibus absentium praelatorum procuratoribus, necnon regularium ordinum superioribus, cum multis aliis dignitariis, doctisque viris tum in S. Theologia tum in jure canonico versatis, et praetoribus aliisque de clero catholico universae Hibernicae quorum et nomina infra ad calcem recensentur.

Cum bellum quod nunc in Hibernia Catholici contra sectarios maxime Puritanos gerunt pro defensione Catholicae religionis pro conservatione praerogativarum ac jurium regiorum Seren^{ssmi.} Regis nostri Caroli pro Serenissimae Reginae nostrae indignissime a Puritanis habitae ac regiae prolis honore, incolumitate, salute, pro injuriis quae illi inferuntur, evertendis et impediendis, pro justis et legitimis Hiberniae immunitatibus, libertatibus, juribus conservandis pro defensione vitae, fortunarum, bonorum, terrarum, possessionum suarum sit a Catholicis susceptum contra injustitiae juratores, oppressores et hostes suos maxime Puritanos, idque nobis esset ex variis et veris Provinciarum comitatuum et procerum manifestationibus ex unanimi totius pene Regni in hoc bellum consensu et foedere, declaramus illud bellum ex

parte Catholicorum licitum et justum esse, quo ex bello si ex Catholicis deprehendantur aliqui ex injusto titulo, avaritia, crudelitate, vindicta, odio, vel ulla alia simili mala intentione procedere aut fine, judicamus illos graviter peccare, proinde censuris ecclesiasticis, nisi moniti resipiscant, puniendos et coercendos. Quandoquidem ab adversariis rumores sparguntur litterae scribuntur et Proclamationes imprimuntur, et nomine Regis quae Regis non sunt unde machinamenta varia et pericula provenire possunt, et imminere nostrae genti et ideo occludentes viam falsitati et commentis politicorum adversariorum, volumus et praecipimus ut nulli ejusmodi rumores litterae aut proclamationes fidem obtineant aut locum, donec cognoscantur in concilio nationali an vere a Rege provenerint, posito sed relicto in sua libertate et donec agentibus a Regno destinandis decreto concilii nationalis liber accessus ad suam Majestatem et reditus talis ut natio certior fiat de Suae Ma[tis.] intentione ac voluntate.

Cum nulla familia, civitas respublica, nedum regnum possit sine unione ac concordia stare, sine qua Regnum hoc in praesentiarum maxime periclitatur, necessarium putamus ut omnes Hiberniae proceres, nobiles, Generosi, magistratus, civitates, provinciae sibi invicem sacramento unionis et concordiae ligentur et conceptum unionis et concordiae juramentum pie et Xtiane suscipiant, et sancte observent. Ad hanc porro unionem conservandam et exercendam statuenda duximus sequentia.

Mandamus severe omnibus nostris subditis, tam ecclesiasticis quam saecularibus ut nullam prorsus distinctionem faciant, veteris et recentioris Hiberni, ut nullam alienationem simultatem vel discordiam foveant inter provincias, civitates, oppida vel familias, denique ut nullas aemulationes aut comparationes ingerant aut instituant, institutasque promoveant. Ut in singulis Hiberniae provinciis unum sit concilium ex clero pariter ac nobilitate conflatum, quo in concilio sint ad minimum tot personae quot in provincia sunt comitatus Provinciae, ex singulis vero civitatibus et oppidis celebrioribus personae duae.

Statuatur unum generale totius regni concilium ex clero nobilitate civitatibus ac oppidis celebrioribus, quo in concilio sint ex singulis Provinciis tres aut unus ex singulis civitatibus aut oppidis nobilioribus ubi civitates non sunt, cui concilia Provincialia subordinentur et ad illud ab illis appellatio fieri valeat donec concilium hoc nationale opportune cogi possit : si res ulla magni momenti occurrat aut concipiatur

in una provincia cum legatione expressa mittatur et deferatur ad conciiia aliarum provinciarum nisi subitaneum et urgens sit negotium et ad alias minime provincias spectet.

Legatio ex una provincia ad exteras nationes censeatur facta pro reliquis provinciis, et quidquid inde fructus aut emolumenti provenerit distribuatur inter civitates, provincias et partes indigentes maxime si hujusmodi fructus aut auxilia devenerint ex liberalitate externorum principum, statuum, praelatorum, aliorumve quorumcunque, adhibita cautione hac ut sumptus et damna cum proportione compensentur.

Si ex provinciis aliqua minus commode aut nullo modo ad exteras nationes a se aliquem legare possit curet hoc intimare et significare alteri provinciae quae id praestare possit et debeat ratione unionis et foederis juxta instructiones ab altera provincia missas quoad loca et Principes ad quos legare vellet.

In singulis provinciis conficiantur fideliter commentarii et notae incendiorum, homicidiorum, et eorum omnium quae, crudeliter, perfide, inhumaniter, impieque a Puritanis hostibus committuntur et perpetrantur, notata die, loco, causa, modo, personis, caeterisque circumstantiis et authoritate publica addita.

Sit in singulis Baroniis tabellarius pedester fidelis et juratus per quem ejusmodi crudeliter gesta et alia committenda vicinioribus locis scripta significentur : similia ab una provincia in aliam de illis commode scribatur ad consolationem directionem et cautelam populi.

Personae magnae in una Provincia captae, nec prece, nec pretio, nec cambio liberae mittendae sunt nisi de consensu magnatum et praelatorum aliarum provinciarum et pariter captivorum ex una provincia libertati seu redemptioni invigiletur et prospiciatur ex omnibus provinciis quoad fieri poterit.

Si qui deprehendantur contumaces aut periculosi in una provincia, comitatu vel oppido, mittantur ad provinciam aliam vel comitatum alium in quo possint tutius custodiri et sine aliorum periculo vel damno versari.

Quicunque in uno comitatu vel provincia declaratur causae vel patriae proditor, et adversarius censeatur et puniatur pro tali in reliquis comitatibus et provinciis ubicumque fuerit deprehensus et fautores et receptores ipsius notorii ex certa scientia iisdem poenis mulctentur, quibus ipse proditor vel adversarius mulctari debet et plecti.

Mandamus et decernimus ut nulla provincia maxime pertinens ad unionem, nullus comitatus, civitas aut oppidum, et ut nulla persona

qualiscunque quaerat pacem aut submittat se hostibus sine consensu concilii generalis totius regni sub poena excommunicationis ipso facto incurrenda, et pro ulteriori robore hujus statuti observando, volumus ut in singulis provinciis juretur sancte a proceribus, nobilibus, corporationibus et ordinibus provinciariis et desuper instrumentum conficiatur authenticum et singulae provinciae mittant singula instrumenta firmata chirographis juramentorum aliis provinciis in testimonium juramenti praestiti, et qui hoc mandatum verbotenus observare detractaverit pro adversario causae communis et regni habeatur et ut talis puniatur nisi excusatus sit ratione inferius insinuanda.

Perfectam pacem et charitatem juxta debitum unionis observari inter provincias, comitatus, civitates et familias curent praecipue locorum ordinarii, concionatores, confessarii, parochi et alii ecclesiastici.

Bona mobilia vel immobilia Catholicorum recuperata ab hostibus causa praesentis belli devolvantur ad priores et proprios possessores et dominos, deductis expensis, necessariis et rationabilibus taxandis vel determinandis a concilio cathedrali vel provinciali proximo vel a commissariis comitatus, in quo habitant.

Cum multi variis modis erga hanc causam se gerant, quidam opera et auxiliis adversariis adsistunt, quidam victualibus et armis, quidam consilio et authoritate et quasi adversam partem sustentando, quidam denique neutraliter se habent, alii demum, juramento neglecto, causam deserunt, et unionem Catholicam. Nos igitur determinamus et judicamus, omnes et singulos ejusmodi desertores pro hostibus nostris pugnantes, ad bellum euntes, defendentes, aut alio quovis modo assistentes, et arma et comeatum administrando aut consilium aut favorem praebendo excommunicandos esse, et excommunicatos volumus emissa declaratione praesentis decreti in singulis respective dioecesibus et una pro trina admonitione praemissa, cujus administrationis locum suppleturam declaramus ipsam declarationem vel intimationem factam in loco, ex quo facile intelligere possunt ii ad quos spectat. Judicium vero et poena neutralium sit penes ordinarios respective locorum, modo ipsi ordinarii non sint contrarii judicio hujus congregationis quo casu relinquimus Metropolitanis procedere contra ejusmodi ordinarios juxta juris depositionem, et causae exigentiam, quod si noluerint Metropolitano obedire, deferantur summo Pontifici. Si vero et ipsi Metropolitani vel delinquentes poenas sanctis canonibus sancitas incurrant, et ad sedem Apostolicam deferantur.

Statuimus omnes et singulos invasores, usurpatores qui ab initio

praesentis belli ullius Catholici sive Angli sive Hyberni qui non adversatur huic causae bonorum mobilium vel immobilium possessiones spirituales vel temporalas invaserunt et detinent excommunicandos esse, prout praesentis decreti tenore excommunicamus, nisi moniti resipiscant, et omnes et singulos qui in posterum talia bona mobilia vel immobilia, possessiones spirituales vel temporales invadent aut detinebunt simili censura enodamus, imo eos omnes et singulos qui terras aut possessiones detinebunt contra publicam authoritatem, sicuti et eorum fautores et assistentes et specialiter hac censura invadentes, declaramus omnes et singulos qui directe vel indirecte prohibent dare census seu redditus praefatis possessoribus iis qui possiderunt ad inchoationem usque praesentis belli, et qui sine facultate possessorum talium colligunt aut extorquent redditus aut aequivalentia sub praetextu dandi militibus, aut aliis attinentibus subditis eorundem possessorum.

Mandamus itidem omnibus et singulis ecclesiasticis tam regularibus quam saecularibus ne supradictorum excommunicatorum confessiones audiant, et ipsis sacrosancta sacramenta administrent sub poena excommunicationis latae sententiae.

Homicidae, mutilatores, graves percussores, fures injusti spoliatores raptores bonorum quorumcunque extorsores, eorumque omnium fautores, receptores et quocunque modo assistentes excommunicati sunt et excommunicatos esse ac fore; donec resipiscant et condigne satisfaciant, volumus, definimus ac declaramus aeque ac si nominatim singuli denuntiarentur: circa satisfactionem talium criminum hactenus commissorum imponendam, si non sint per canones vel statuta provincialia vel dioecesana censurati ipso facto, discretioni ordinariorum et confessariorum relinquimus ipsorum absolutionem.

Artifices armorum et pulveris tormentarii invitati vel invitandi ad nostram patriam exempti sint ab impositionibus et vectigalibus sicut et mercatores qualescunque transferentes conducentia nostrae Catholicae causae ut arma et pulverem tormentarium libere absque vectigalibus pro transferendis ad nos aut transportandis ad alias regiones a nobis commoditalibus in commutationem illarum commoditatum valeant, durante hoc bello, et hoc in singulis provinciis, civitatibus ac oppidis declaretur.

Censemus expedire ut in proxima nationali congregatione futura ex clero ac nobilibus, deputentur Nuntii nomine totius Regni ad Regem

Christianissimum, Caesaream Majestatem ac Suam Sanctitatem, unus praelatus, unus ex Magistratibus et alius ex Jurisperitis.

Volumus et statuimus ut singuli ordinarii, Dignitarii aliique proprietarii respective locorum locent terras domos, praedia, decimas et alia bona ecclesiastica titulorum et dignitatum cum assistentia Coronelli aut alterius primarii Comitatus, Baroniae aut parochiae per ipsum Ordinarium aut dignitarios dictos ac proprietarios assumendi et assignetur ipsis ordinariis, dignitariis aliisque proprietariis necessaria ac congrua sustentatio, reliquum autem pro sustentatione militum, donec aliter fuerit decretum.

Collectores et pariter receptores reddituum ecclesiasticorum eligentur ab ordinariis locorum cum consensu proprietariorum et praesentia cujusque respective comitatus, Baroniae, aut parochiae Primarii nobilis.

Ordinarii et alii Proprietarii ecclesiastici valeant assumere praedia, Aedes et alia bona ecclesiastica suorum respective titulorum, cum obligatione dandi subsidia belli ut supra, aut habendi in partem solutionis congruae sustentationis, modo non assumant ex manibus Catholicorum ejusmodi aedes, praedia et bona habita locata aut alia obligatione obstricta.

Ingressus in ecclesias et celebratio missarum in illis relinquitur discretioni ordinariorum.

Praecipimus omnibus et singulis Generalibus, Coronellis, Capitaneis, caeterisque militariae nostrae Catholicae praefectis et aliis nobilibus, quibus incumbit corrigere, ut seriose animadvertant in delinquentes custodire mandatum suprapositum de homicidiis, mutilatoribus, percussoribus, furibus, spoliatoribus, &c., si secus fecerint injungimus ipsis et curatis, seu capellaneis ipsorum respective ut denuncient et declarent ipsos interdictos et excommunicatos esse nisi et Reipublicae et parti laesae satisfecerint aut satisfieri curaverint, quod parochi et capellanei praedicti observent sub suspensionis latae sententiae poena.

Ut haec omnia acta et proposita felicem consequantur effectum, recurrendum duximus ad Deum Opt. Max. jejunio et elymosinis. Volumus ergo, rogamus et quantum opus est mandamus ut singuli sacerdotes tam saeculares quam regulares semel in hebdomada missam celebrent, omnes autem et singuli, etiam laici jejunium observent feria 4ª, 6ª et Sabbatho unius hebdomadae et deinceps semel in hebdomada, feria scilicet 4ª vel Sabbatho jejunent durante beneplacito ordinariorum

et preces ad Deum fundant pro felici successu hujus belli nostri Catholici consecuturi indulgentias 50 dierum prout singuli praelati manifestabunt in suis respective dioecesibus post jejunium illorum trium dierum per hebdomadam, praemissis Sacramentali Confessione et communione et elymosina aliqua in hunc finem facta.

Curetur ut in qualibet legione seu regimento militum sint saltem duo confessarii et unus praedicator nominandi ab Ordinariis locorum et regularium Superioribus et eorum competentem sustentationem commendamus ac in Dno. praecipimus Tribunis militum.

Caeterum ut haec omnia ordinata acta et statuta executioni demandentur, volumus et decernimus ut omnes Archiepiscopi Vicarii Apostolici generales et regularium quorumcunque ordinum Superiores tam hic praesentes quam absentes serio et instanter invigilent sub poena indignationis et ulterioris animadversionis super quo eorum conscientias quantum possumus oneramus. Insuper rogamus et volumus omnes nobiles magistratus et alios quoscunque militiae praefectos auxilio brachii saecularis assistere praedictorum omnium statutorum executioni in singulis districtibus quoties opus fuerit.

Expositionem difficultatum forte oriundarum in praemissis relinquimus penes Metropolitanos respective provinciarum et Ordinarios respective locorum qui in nullo adversantur Causae: Nullus autem alius ejusmodi difficultates exponere praesumat. Haec et alia ejusmodi omnia acta, conventa et dicta subjecta sint judicio et censurae Sanctae Sedis Apostolicae.

CX.

Letter of F. Francis Stafford to F. Luke Wadding, 25th May, 1642.

(From the St. Isidore's MSS.)

Very Rev. Father,

All health and happiness attend your Paternity. The present calamity and distress of this afflicted kingdom might verily move all well affected people to have commiseration on us, the poor inhabitants thereof: for having a long time groaned under the heavy yoke and oppression of heresy which did not diminish, though very violent, but rather increase by the long continuance, yea, it came to such a

head that the heretics in their parliament did lately conclude to cast off all the Catholics from their means and lifes, if they did not conform themselves to them in religion: whereupon, the poor Catholics, to secure the health of their souls, their life and posterity, hath taken arms in their own defence. This began very suddenly the last October, and although the matter was not very discreetly carried in the beginning, by reason that the prelates and prime of the realm had not any communication hereof beforehand (for which we remain unprovided and destitute of powder and ammunition), yet it was generally embraced by all the Catholics who have taken the oath of the Covenant, to wit, to spend their life and estate in defence of our holy faith, king and country, for the aforesaid conclusion and conspiracy of the parliament did not proceed from his majesty, but from the damnable Puritans of England and Ireland, so as we do not swerve in any point from our duty unto his royal majesty, but our pretence is, in the second place, after our holy faith, to defend his prerogatives which the Puritans do not allow, and our own lifes and estates. But, alas! R. F., we cannot perform this without the assistance of foreign countries, for our enemies are very strong, and possessed of the strongest forts and garrisons of the kingdom, with new supplies of swords and ammunition out of England at a call, wherein the Puritans will not fail to the extent of their power to assist them, and if they were not broken in themselves in England, we would before now have felt the smart of their malice, but our good God would have them divided amongst themselves for our preservation. If your paternity, according to your accustomed zeal for the honour of God and good of our country, did endeavour by His Holiness and others of your friends to obtain for us the assistance of Spain or France, it would prove very grateful, and if they cannot afford us men in regard that they are employed at home, at least that they will be pleased to assist us with armour and ammunition, of which we have great want, for we have men sufficient to withstand all that have as yet come to the kingdom, though but few that are expert in martial affairs. In the beginning of this trouble my Lord Maguir, who intended to take the Castle of Dublin, was betrayed, unfortunately, by one of his own men, taken prisoner by the estate, and so remains as yet with a few of his adherents. Others got themselves to their hills and so escaped. Many of the Protestants and Puritans fled, "bag and baggage," into England, others were drowned in the way, others fled to Dublin, where they are entertained

as soldiers, and this, with the garrison of Dublin, and some assistance that came out of England, have spoiled and burned all the country about in the whole county of Dublin, Drogheda, a great part of the county Kildare, Meath, Kearleagh, and they have several garrisons and forts in the other parts of this kingdom. Yea, in every county they spoil and burn all before them; and in some place they have killed man, wife, and child, and we hear continually that there are more to come out of England, so as we are in a poor taking, except we get assistance from abroad. Of both sides there hath been much blood spilled, but they lost three men to our one, yet six or more. &c., &c.

Wexford, 25th May, 1642.

CXI.

Letter of F. Matthew O'Hartegan, S.J., to Rome, 2nd June, 1642.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

R. P. Nugentii Missionis Superioris concessu a Primoribus regni delegatus cum uno alterove Saeculari auxilium petiturus veni a Rege Xtianissimo et a Sede Apostolica per ejusdem hic D. Nuntium. Hic lubens nos amplexus jubet esse bono animo, spondet opem. Ille quid facturus sit necnon liquet. Res interim patriae bono sunt loco. Periculum tamen grave est ab hoste armatissimo. Animis inferior nobis est hostis et viribus, superior armis et multo instrumento bellico.

Biterris, 2 Junii, 1642.

CXII.

Letter of F. Henry Plunkett, S.J., to Rome, 8th July, 1642.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

Tandem hic in Gallia post longam in navigationis expectatione moram, appuli, a R. P. Nugentio urgentibus regni nobilibus ex Hibernia missus, ut cum aliis nostratibus apud Principes Xtianos rem patriae, tot jam furiis haereticorum agitatae agam; quae ni cito ope, inprimis

armorum naviumque quibus destituimur subveniatur in proximo prorsus gradu est periundi; et Romana et avita nostra Religio, Ecclesiastici imo et Catholici penitus omnes extingui et extirpari. Itaque si SSmus. Pater velit Cymbam ibi piscatoris Sacri faustis navigare velis et nobis in extremo non dico temporali sed spirituali periculo laborantibus, adesse; si Principes Orthodoxi cordi habeant fidem ibi Xti conservari, nunc, nunc, aut numquam junctis viribus conentur tempestive remedium applicari, propemodum enim est aliter ut fundamenta omnia Sacra tam diuturno tempore posita ruant prorsus et labantur.

Parisiis, 8 Julii, 1642.

CXIII.

LETTER TO THE PROVINCIAL OF THE CAPUCHINS, 12TH JULY, 1642.

RME. PATER,

Quandoquidem jussu Protestantici Status in Hibernia una cum fratre laico Simone, ejectus Patria ut et alii non pauci de Clero in Gallias deportatus sum; officii mei duco R.P.V. hac super re breviter certificare. Octobri proxime elapso tota Hybernia insurrectionem fecit in Protestantes Anglicos, quos nusquam non ejiciebant sedibus suis: Dublinium, Metropolis Hyberniae, statuum ac Proregis sedes, ita se opposuit, receptis militum copiis ex Anglia ut tota jam Provincia (ut vocant) Hyberno-Anglica circa Dublinum sine difficultate potiti sunt, Nobilibus sponte domicilia sua dereliquentibus et remote se conferentibus; ob defectum bellici apparatus quocumque penetrant Angli, igne et ferro cuncta devastant, non parcentes vel teneris infantibus pendentibus ad ubera Matrum, intentione stirpitus eradicandi totum genus Hibernicum.

Dublinii fruebamur Nos Cappucini, ut et alii Religiosi, residentiali domo et capellâ optime ornatâ in quâ publice et in habitu nostro Missas quotidie celebrabamus, sed cum appulissent milites ex Anglia ab illis feraliter irrumpentibus profanata sunt sacella nostra, Altaria eversa, sacrae Imagines diffractae, conculcatae, combustae: Residentiae nostrae expilatae; Sacerdotes nusquam non investigati tandemque capti et in carceres conjecti; quos inter et ego consociusque meus praefatus, caeteris de familia nostra opportune ex urbe dilapsis. Interim ego tam ante carcerationem quam in Carcere et in navi per sex continuos dies

tempestatibus agitatus gravi morbo conflictor; cum appulissem quatuordecem dierum spatio sub medicorum cura fui tam in insula Rhe quam Rupellae, unde debilis et invalidus et iners me committo, quinquagenerarius cum sexagenario consocio meo.

Habemus adhuc in Hibernia intactas aliquas Residentias. P. Barnabas Commissarius noster, octo leucas distabat Dublinio cum nos in exilium mitteremur in loco dubiae securitatis. Si Hibernis adfuisset copia bellicorum instrumentorum jam-dudum tota insula potiti essent.

Mirabilis est zelus Catholicorum Deum quotidie orantium ut Catholici victoriam habeant. Sed et hic in Galliis res ita cordi est Catholicis quod praeter viscerosas quas Deo fundunt preces, nonnulli super contritione Josephi nostri etiam ad lacrymas stimulentur. Obsecro charitatem Vestram ut commendatum habeatis in orationibus et Sanctis Sacrificiis tam vestris quam fratrum subditorum vestrorum statum Hiberniae.

Justiciarii et Consiliarii Regis Dublinii ejus erant primo sententiae, quod Universos nos (viginti eramus numero) patitulo suspenderent, sed obnitente comite Ormondiae et quibusdam aliis satius duxerunt transmittere nos in Gallias, ita tamen quod Navarchis (in duas dividebamur naves) liberum foret demergere nos in altum mare, sicut ipse Navarchus noster narravit nobis; qui tamen renuerunt tam immane scelus committere. Utinam digni fuissemus aut patibulo suspendi aut in mare demergi.

Litteras ex partibus aut portubus circa Dublinum nemo audet aut hinc illuc transportare. Patri Barnabae non est securum aut degere ubi est aut inde quopiam se transferre. Ita militibus Anglicis in Ecclesiasticos ferocissimis tota illa pars Patriae residentibus ceu praesidiariis in castris nobilium passim incessa est. Jam expletus est mensis unus ex quo Dublinio discessi, quod ex illo tempore factum sit ignoro.

Pictavii, 12 Julii, 1642.

Rmae. P.V. Filius et Servus humus. in Xto.,

FR. NICOLAUS, Cap[us.] Hibernus, Sup. Guard[us.] Dublin.

P.S.—Status, coeterique haeretici a multo jam tempore minati sunt cunctos Dublinenses Catholicos spoliare bonis. Unus illorum Colonellus Gybson serio affirmavit hoc non futurum quousque totam urbem sacerdotibus et Religiosis exonerarent, illorumque praesentiam unicum esse obstaculum. Deus confundat consilium eorum.

CXIV.

Extract from Letter of Rev. Edmund Dwyer, from Rochelle, the 26th August, 1642.

(From the St. Isidore's MSS.)

Non sine lachrymis referre hic valeo summas quas perpessus sum miserias intra paucos menses. Magis mora tamen quam afflictiones corporis animum penetrant. In transitu enim Britannici maris a duâbus piraticis Maurorum navibus interceptus vix potui Breviarium cum aliquot epistolis, quas habui, in profundum abjicere cum ingressi hostes navem, interioribus etiam vestimentis me spoliarunt ac viginti et uno diebus catenis vinctus et cippis ligneis detentus, pane biscocto fracido et aqua putrida Pasquam Resurrectionis peregi. Toto eo tempore ne quidem ad secessum permissus sum abscedere aut ab uno latere ad aliud me devolvere. Magis propterea mortuus quam vivus in terram abductus, in foro venditus, et cognitus presbyter ex confessione cujusdam nautae tortura compulsi qui negando me mercatorem presbyterum fassus est pluris venditus sum quam pro aspectu merebar aut opulentia. Dum reliquum vitae spatium in ea civitate, Sali nuncupata, acturum me existimabam, misericors Deus ex singulari sua beneficentia prospicere dignatus est; ultra enim meam et omnium exspectationem quidam mercator, professione Calvinista, hujus urbis qui inibi circa idem tempus cum nave mercibus onusta appulit, absque ulla securitate, notitia personae, aut alia probabili specie recuperationis, solvit pro mea libertate bis centum scuta monetae Romanae et ratione lucri cessantis obligavit me ad alia centum scuta solvenda hic Rupellae.

Paulus Harrisius, cum aliis decem et octo Presbyteris et uno Capuccino, proscriptus huc appulit ante duos menses onustus auro et argento dum alii saccis vacuis ejecti fuerint. . . . Eugenius O'Neil cum duabus suis navibus salvus portum de Keallbegg attigit.

CXV.

Extracts from Letters of F. Robert Nugent, S.J., to Rome, 10th October, 1642.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

Abiit ille (P. Matthaeus O'Hartegan) hinc sub initium Maii proxime elapsi una cum Saeculari generoso et integro viro ad id assignato; et

per plurimas hostium naves, quibus portus omnes occludebantur, per mille pericula, exigua et inermi navi vectus, salvus et incolumis Gallias tenuit. Cum hinc abiret eo loco Ecclesiae et Hiberniae res versabantur, ut ob armorum, pulveris nitrati, et Ductorum penuriam actum plane de nobis videretur, nisi singulari Providentia prospexisset Deus. Nihil tunc familiarius quam innocentium Catholicorum omnis ordinis et aetatis promiscua caedes, Puritano hoste ob armorum copiam ferociente, et omne crudelitatis genus exercente : pagi, villae, oppida integra, Nobilium et generosorum splendidae aedes et caetera passim deflagrabant, horrea frumento plena et segetes flammis injectis cremabantur ; uno verbo decretum Puritanis fuit, Ecclesiam Catholicam et Hibernos omnes delere, nullam eorum memoriam aut semen relinquere. Hoc palam edicebant, hocque praestabant. Obstitit Deus et conatus eorum potenter repressit.

Appulit enim in Ultoniam boreali Hiberniae parte sub medium Junii eximius in bello Dux nobilissimus Eugenius O'Neile qui omnium primus e Belgio, Ultoniae ac toti Patriae subsidium opportunum et diu expectatum attulit. Cum illo venerunt aliquot praestantes in bello Duces qui ab eorum appulsu feliciter in Ultoniam soepius cum Puritanis Scotis a Parliamento Anglicano in illas partes submissis conflixerunt, eorumque vires prius nobis plurimum metuendas fregerunt ac enervarunt, aliquot castra ac loca munitiora ab eis vindicarunt et nuperrime unanimi Ultoniensium voto et consensu idem Illmus. Eugenius in eorum Generalem creatus Puritanos Scotos flamma ac ferro persequitur.

Quin etiam 8ª Septembris die, Deiparae natalitiis sacra, appulerunt Wexfordiam naves omnino quinque, armis, pulvere tormentario et milite instructissimae, Eminentissimorum DD. Cardinalium opportunum et quasi coelitus ad nos missum subsidium. In illis ad nos venerunt Illustriss. viri, eximii in bello, diuque probati Ductores Praestonus, Cullen, Plunchett et alii qui subsidio hoc ad Dei gloriam Ecclesiae et Hiberniae bonum feliciter utuntur. Et hinc factum est ut Episcopi variis in locis Cathedrales Ecclesias ingressi rem sacram et divina officia in eis celebrent et alia templa Ecclesiae Romanae ritu consecrent, nonnullis Religiosis ad antiqua sua Domicilia et coenobia redeuntibus. Et hanc suam felicitatem ac Ecclesiae restitutionem, multasque quas in dies de Puritano hoste tam reportatas quam speratas victorias, post Deum Opt. Max. SSmo. D°. N°. et Eminentiss. DDnis. acceptas fert Hibernia, singularem Dei per illos de se agnoscit providentiam et

perpetuam opportunorum beneficiorum gratamque servabit memoriam. Emi. DDmi. Catholicam Ecclesiam in Hibernia conservarunt, Hibernos Catholicos ab interitu et deletione vindicarunt, Puritanos hostes dejecerunt, et ad bene de re Catholica in Anglia Scotiaque sperandum signum erexerunt. . .

Comitia Catholicorum totius Regni 24° hujus Octobris Kilkenniae inchoanda Hiberniae gratitudinem SS^mo. D^o. N^o. Eminentiss. D^nis. necnon Aplico. Nuntio in Galliis degenti testatam solemniter reddent, et quas debent, referent gratias. . . . . .

Tres e nostris non obstantibus quotidianis periculis Dublinii vivunt, videlicet P. Thomas Quin, P. Joannes Purcell, P. Jacobus Latinus, qui Catholicis inibi misere a Puritanis oppressis magnae consolationi sunt; sed inprimis P. Quin qui omnibus omnia factus, nunc militari, nunc generoso nunc rustico modo incedit, ut sic Puritanos deludat, et Catholicis inibi degentibus prospiciat. Venit ad me e Belgio P. Bernardus Davett sub ultimum Junii, quem in Ultoniam ad Illmum. Eugenium O'Neile misi.

P.S.—His scriptis intelligo Dublinii patrem Latinum a Puritanis captum in carcere detineri.

CXVI.

Letter of the Supreme Council of the Irish Confederates to His Holiness, 28th November, 1642.

(From the St. Isidore's MSS.)

Beatissime Pater.

Plerique improvide nos patriae consuluisse autumant quod integrum jam annum armatam Puritanorum vesaniam inermes sustinentes, nullum qui de rebus nostris, Sanctitatem Vestram certiorem redderet in Urbem destinaverimus; causa et quidem praecipua haec videri possit. Bellum quod in manibus, non una omnes suscepimus, hi tardius, hi maturius, ut cuique necessarium visum est et expediens, primo se injecerunt motui; paulatim et per partes, saeviente in dies magis magisque hostium dementia, scintilla in flammam evenit et totam pervasit, accenditque Hiberniam. Jamdudum res nostra acta est, in unum coaluerunt Catholici; nec antehac unanimi consensu licuit sed nec decuit divisim

et diversis studiis supra petram et in unitate fundatam adire Sedem Apostolicam. Jamvero totius regni status et ordines ad solemnia comitia Kilkenniam coacti, et ad Sanctitatis Vestrae pedes provoluti, uno ore, uno animo, benedictionem petunt. Quanta hactenus fidei Catholiae causa passi fuerimus, jam Orbi Christiano satis superque innotuit. Catholicis in hoc regno neque ad Rempublicam gerendam, neque ad honores capessendos patebat aditus: insidebant Hibernorum cervicibus caeteri plerumque ex ima faece homines, indigenae nobilitate pervetusta insigniti, tanquam ad rus colendum nati, ignotam et humilem occulte degebant vitam. Haec et alia infractis pertulimus animis, ut privatis frueremur aris ad immolandum Deo viventi quod sic Eum nos forte velle pati existimaremus. At cum satis compertum haberemus, Puritanos hostes decrevisse religionem Catholicam radicitus apud nos evellere et extirpare spe bona pleni confidentesque Deum suae ecclesiae non defuturum nudi licet et inermes contraivimus, et ex ipsis hostium manibus arma extorsimus pauca quibus hactenus bellum sustinuimus adversus crudelissimos hostes omni belli apparatu satis instructos, quorum neque capiemur promissis, nec veremur vires et arma vestris freti auxiliis. Itaque, Sanctissime Pater, obtestamur Te, quem res ipsa patronum poscit ut genti nostrae, Apostolicae Sedi semper devinctae, pro fide Catholica jam in arduis periclitanti, paterne potenterque subvenias. Quem actorem et procuratorem nostrum apud Sanctitatem Vestram constituimus, Admodum Rev. Pater Lucas Waddingus Ordinis S. Francisci de Observantia religiosus, rerum nostrarum ac negotiorum statum prout illi commisimus fideliter aperiet et postulata nostra quorum effectum speramus, humiliter proponet. Illi fidem haberi obnixe imploramus, simulque Sanctam Vestram Hiberniae regno, Nobis ipsis nostroque bello Benedictionem demise rogamus. Kilkenniae, 28 Novembris, 1642.

Sanctitatis Vestrae, ad pedum oscula provoluti.

MALACHIAS, Archpus. Tuamensis.	MONGARRET.
HUGO, Armacanus.	EMER. Dun. Conoren. Epus.
JOANNES, Epus. Clonferten.	JOANNES CUSAKE.
MAURITIUS, de Rupe et Fermoye.	GEFFR. BROWNE.
B. BELLINGE.	PATR. DARCY.
GERALD FENELL.	B. LOMBARD.

CXVII.

Instructions from the Supreme Council to F. Luke Wadding, 8th December, 1642.

(From the St. Isidore's MSS.)

Instructiones observandae per Patrem Lucam Wadding.

Primo. Obtineantur indulgentiae pro assertoribus praesentis belli.

2°. Excommunicentur adversantes directe vel indirecte et etiam negative se tenentes, praecipue Hiberni et alii Incolae soli Hibernici, et specialiter neutrales.

3°. Sua Sanctitas et Sacra Congregatio Em^{orum.} DD. Cardinalium de propaganda fide, scribant principibus Xtianis Caesari, Gallo, Hispano, Portugallo, Polono, Bavaro, statui Genuesi et Catholicis Holandii in favorem nostri belli, exhortando ut faveant terra marique et assistant; et pariter procurentur litterae a sua Sanctitate ad Reginam nostram in favorem totius gentis Hibernorum.

4°. Procurentur litterae Suae Sanctitatis et Sacrae Congregationis ad Eminentissimum principem et Cardinalem D. de Richelieu, comitem Olivarem et clerum praefatorum statuum et regnorum.

5°. Inculcetur vive Suae Sanctitati et Sacrae Congregationi de propaganda fide quantum conducet propagationi fidei Catholicae universim in Aquilone prosper eventus belli Hibernorum: fides semel propagata solide in Hibernia pervadet Angliam et Scotiam, recreabit Catholicos Hollandiae, respiciet multis gradibus terra marique Daniae Suevicae Norbigiae et totius inferioris Germaniae reductionem ad obsequia Apostolica et praebebit tutissimam stationem classibus et commerciis Catholicorum in medio Oceano.

6°. Procurentur litterae seu bullae, non dissimiles litteris Cardinalis Poli, aut alia ineatur via pro tranquillitate regni et ad compescendam intempestivam nonnullorum ecclesiasticorum ambitionem: Significetur fuse quot alioquin extinguentur familiae et quantis periculis et seditionibus fiet Catholicorum confaederatio et unio diu expectata et feliciter inita verosimiliter imo procul dubio obnoxia.

7°. Nulla audiatur praetensio ad dignitates majores ecclesiasticas vacantes in Hibernia donec finiatur hoc bellum nisi a Metropolitano Provinciae in qua dignitas erit, et supremo consilio Regni rogetur admitti: alias si uno impetu (quod Deus avertat) vinceremur, quantum

gravaremus vicinas regiones, in quanto despectus periculo esset status ecclesiasticus.

8°. Obtineatur salvus conductus a regibus Christianissimo et Catholico et a statu Hollandiae pro nostris mercatoribus et aliis, ut transportent ad nos libere commoditates praecipue necessarias bello, et reportent alias merces in transmutationem; citra periculum haec creduntur effici facile posse via Legatorum Sedis Apostolicae et R[mi.] Philippensis aliorumque amicorum.

9°. Ut obtineantur litterae ad Legatos seu Nuntios Apostolicos in favorem nostrae causae quo promoveant in locis suae Legationis respective, et ad alios amicos, prout judicabitur a sua R[tia.] expediri.

10°. Inculcandum, si inficiat Haeresis puritanica Aquilonem et occidentem nostrum totaliter, in quanto periculo erunt vicina omnia regna similis infectionis.

11°. Procuranda declaratio Suae Sanctitatis de nulla admittenda appellatione interposita vel interponenda a personis censuratis ob assistentiam exhibitam adversariis hujus sacri belli vel subtractam in occasionibus, cujusmodi est Thomas Deis episcopus Meden. permanens adhuc in sua contumacia suspensus ante novem menses a concilio provinciae Arm[canae.] praesidente Ill[mo.] Ardmacano Archiepiscopo, quod nollet comparere aut subscribere justificationi aut approbationi praesentis belli, dicit vero se appellasse, sed nullatenus prosequitur et in nullo Regni conventu comparet.

12°. Petatur nostro nomine a Sua Sanc[te.] ut Iber[us.] Mac Mahun Dunnensis et Connerensis Epus. sed nondum consecratus, qui bene de nostra causa meruit, quia illa dioecesis in inimicorum Puritanorum potestate totaliter remanet, transferatur ad Episcopatum Clogherensem, ubi natus fuit et in qua dioecesi per quatuordecim annos pie et multo cum fructu egit vicarium gener[lem.] Apostolicum, unde convenienter nostro supremo consilio, quorum unus est, poterit adesse.

Kilkenniae, 8 Decembris, 1642.

MOUNTGARRETT.	CUSACK.
HUGO, Ardmachanus.	JEOFFRY BROWN.
GORMANSTOWN.	BELLINGS.
DERUPE.	GERALD FENELL.
JOANNES, Epus. Clonfertensis.	PATRITIUS DARCY.

COMMENDANDA PRAESULIBUS.

1. Ut quamprimum in concilium nationale coacti serio cogitent de commissi sibi gregis dominici salute, et susceptam a primoribus causam Ecclesiae promovendo.

2. Ut unionem et concordiam modis omnibus foveant inter magnates, ne vel familiarum vaecors aemulatio vel provinciarum de primatu contentio vel praeceps Dynastarum imperandi ambities populorum aut ducum studia distrahant.

3. Ut Saecularibus Dnis. qui Ecclesiae suis juribus et splendori restituendae proposito et zelo fortunas et vitas suas exponunt, clerus uterque morem gerat et gratum sese exhibeat.

4. Ut abstineant omnes ab intempestiva et praecoce Ecclesiasticorum bonorum, titulorum, proventuum, fructuum et id genus inquisitione et repetitione atque etiam gravi censura mulctetur qui vel verbo ausus fuerit de ipsis disserere.

5. Ut nervos omnes intendant proceres in unum secum convocandi velut parliamentum una cum nobilitate et plebe, tum ex singulis ordinibus peritissimi et prudentissimi seligantur aliquot qui ad modum status considentis rem universam temperent.

6. Ut magnatibus authores sint abstinendi ducatu et regimine exercituum, laudatissimo et necessario D. de Muscry et sociorum nobilium exemplo, imperium expertis ducibus et capitaneis quibus gens abundat permittendo.

7. Ut haereticorum quorumvis maxime Hibernorum et Catholicorum procrastinantium pro re communi sese ostendere facultates serio conquirantur et publicentur in expensas belli.

8. Ut bona Ecclesiastica quaevis etiam decimae cedant in usum et stipendium militum donec regnum fuerit pacatum et jura Ecclesiae vindicata: aequum sane videtur Ecclesiam Ecclesiasticorum sumptibus vindicare.

9. Ut Catholicos instanter hortentur de suo conferre si quando opus fuerit.

10. Ut jura omnia regia, redditus, vectigalia et id genus sedulo colligentur in usum Reipublicae conferenda.

11. Ut Ecclesiastici cujuscunque ordinis aut gradus, privatas intermittant simultates, neque putent abituros impune qui secus fecerint.

12. Ut solliciti caveant ne sacerdotes nisi boni nominis, exempli et litteraturae, turmis Catholicis intersint.

COMMENDANDA PROCERIBUS.

1. Divinae majestatis gloriam prae oculis habere, sana Praelatorum monita et Ecclesiasticum culmen suspicere et amplecti.

2. Ut turpis lucri studio ductus nemo praesens negotium tractet neque vero (respuant) Catholici ad sumptus belli necessarios de suo ubi opus fuerit lubenter conferre.

3. Ut vel recens natas vel a majoribus forte transmissas simultates ponant.

4. Ut cum aliis alii de primatu ac turmarum ducatu non contendant, gloriosum ducentes cum principibus multis vivis ac domestico numquam satis laudando D. Baronis Muscry exemplo sub expertis militando discere quam, majorum inanes titulos ac imagines vanam peritiam aut gentile supercilium prae se ferendo, externis ludibrio et popularibus et patriae damno esse irreparabili.

5. Ut quantocyus convocent regni totius comitia, adhibitis Praelatis Ecclesiasticis, nobilibus ac plebe.

6. Ut statum fixum ex selectissimis comitiorum ac omnium ordinum eligant.

7. Ut religiosissime observent decreta et Sanctiones Sanctioris illius concilii.

8. Ut praeter provinciales et velut levioris armaturae milites alium habeant exercitum ex selectis provinciarum peditibus et equitibus conflatam a supremo aliquo duce indigena vel advena vel ab ipso sanctiore consilio regendum.

9. Ut myoparones aliquot parent et qua nautis, qua etiam militibus et militari instrumento egregie instruant, literis ultro citroque referendis et consiliorum communicationi cum fautoribus et sociis, sede inprimis Apostolica et rege Xtianissimo conducentes.

10. Ut bona Haereticorum Hibernorum inprimis atque etiam Catholicorum procrastinantium, a quibus plus quandoque pericli est, publicentur et in stipendia militum catholicorum.

11. Ut vectigalia ac Regum jura diligenter conquerantur et in usum bellantium convertantur.

12. Ut Ecclesiasticorum bonorum Catholicos possessores nihil inpraesentiarum sollicibet metus restitutionis aut Ecclesiasticae alicujus censurae, paterne credant omnibus olim providendum esse.

CXVIII.

Letter of the Supreme Council to the Cardinal Protector, 9th December, 1642.

Eme. Dne.

Placuit Bmo. Patri ante sesquiannum promovere D. Emerum Matthaeum Vic. Aplicum. jam tum in Dioecesi Clocherensi ad Episcopatum Dunensem et Connoren. Et vero multae rationes movent nos ad supplicandum modo ut idem D. Emerus transferatur ex Dunensi et Connoren. ad Clocherensem Dioecesim. Atque inprimis praefatus Emerus ab initio nostrorum Communium Conventuum est membrum publicis occasionibus et conciliis apprime utile, cujus officiis et obsequiis uti non possemus ex Dioecesi Dunensi et Connorensi utpote in anglo Regni remotissimo sita: secundo Dioecesis Dunen. et Connoren. per Anglos et Scotos est totaliter vastata adeo quod perinde sit ibi Episcopum esse ac si esset apud Infideles titularis. Deinde supradictus Emerus oriundus est in Dioecesi Clocherensi et egit in ea Vicarium Generalem auctoritate Aplica. quindecim annis cum singulari sui commendatione unde et nobilitati et populo illius Dioecesis est omnino gratus atque acceptus. Dioeceses etiam Dunen. et Connoren. et Clocherensis sunt Provinciae Armachanae et supradictus promotus ad Dunen. et Connoren. nondum est consecratus. Atque his et aliis de causis rogamus enixe Emam. Vam. ut aliis suis in nos beneficiis et favoribus adjiciat praefati D. Emeri translationem ad Dioecesim Clocherensem.

Kilkenniae, 9 Decemb., 1642.

Mountgarret.	Gormanstown.
Mauritius de Rupe et Fermoy.	Joannes, Epus. Clonfertensis.
Hugo, Ardmachanus.	&c., &c.

CXIX.

Letter of Rev. Edmond Dwyer to F. Wadding, 11th Dec., 1642.

(From the St. Isidore's MSS.)

Most R. F.

Your letter gave me a great deal of consolation, and did wish others did perform their part at least on paper or parchment with such

diligence as our country hath great need of. I am here dayly at greater charges than my ability is able to withstand, all in the score which were in my opinion a sufficient cause to cast me off in time, or grant some consolation to the kingdom. I have now a tertian ague, a relish of Barbary for aught I can judge. Out of our country I assure your R. we are not so valiant nor so industrious, neither (which is worse) so sincere as our good willers would wish, nothing better amongst us than emulation, desire of government partiality, &c., &c. Owen Roe and Hugh McFeilim according their ability, their adversaries being very strong, hath behaved themselves well. Preston and Barry nothing to purpose, whose fault it is I know not: only this, that besides what is done about Limerick, not a whit done in county of Cork, besides a little the Condons do in their one country, whom if the rest did imitate, things had been more prosperous than we see them.

There is no true relation that Duncannon is besieged, notwithstanding the brave assurance here published by our Colonels before their departure. £4000 st. must be numbered before they would attempt it. In the river of Limerick are 14 Parlament ships all this summer, and took Glanne, a good castle in Kerry, and other castles on both sides of the river, which hinder the merchants from trafic, and the country people from aneereing their cattle to the shore. Yet a French ship, laden with powder and armour at St. Malos, for Limerick, not able to enter unto the river, took harbour at Dangancouve, where three Parlament ships came to sink or take it, but they landed 3 pieces of ordinance and sunk two of them, the other scarce escaped the harbour; but they are assured she is lost at sea. They recovered eight pieces of ordinance from the said lost ships, and are in expectation to recover 14 more; 100 dead corpse were cast a shore. There was also cast, by foul weather, at Dungarvan, a Hollander come from the Indies, where also ours recovered 5 pieces of ordinance, some say there was silver in it, having had no merchandize, only balasted with stones, but ours are not so ingenious as to fight it out, God help them. It is expected they will conclude something to purpose in their High Councell, which is had in the beginning of November. The Biscaners doth us a great deal of shameful detriment in taking up as many barks of ours they can hit upon, under colour they carry butter to their adversaries Frenchmen. In this manner the Spaniard helps us. Truely it gives a cause of jest to the Frenchmen, and really to brag of their own humanity and christianity towards us, notwithstanding our hopes and service was unto the

Spaniard, for here is special order to permit us take away any quantity we please of armour and powder, and to assist in all our affairs. The agents which were to be sent shall not come forward as I hear, only Dr. Tyrrell excepted. I hope soon to find some particular news if the wind serve, untill which time I wish your R. much happiness, and do remember my humble service to father Daly, f. John, f. Barron, f. Conny, and all the rest.

Rochell this 11 of December, 1642.

Y. R.

Most humble and most affectionate servant,

EDMOND DWYER.

CXX.

MEMORANDUM PRESENTED BY THE CITIZENS OF GALWAY IN 1642 TO THE ARCHBISHOP OF TUAM.

(FROM THE ST. ISIDORE'S MSS., AND THE BARBERINI ARCHIVES, ROME.)

SOME PARTICULAR MOTIVES OF THOSE TROUBLES IN IRELAND.

The Lord Archbishop's of Tuam's Grace in his Conference to be had with the Right Honorable the Earl of Clanricard, of St. Albin's, Lieutenant Governor of the town and county of Galway, is prayed by the parties undernamed, on the behalf of themselves and of all joined in ye holy union for maintenance of true religion and lawful rights of the King and his people, among other his more powerful and effectual discourses, to offer unto his Lordship's consideration the following reasons, inducing them to take in hand the present interprize.

That it is a maxim undeniable by Catholics that Religion, the only tie between God and man, is not to be forced; that men's consciences in point of religion are to be guided by the Church, not temporal Princes, and that no respect of loss of life, worldly honor, lands or goods, can dispense with such connivance to such a prejudice thereof as might hazard the obscuring of the true religion. Eleazur Sexagenarius, to save life, children, kindred, friends, and goods, would not consent so much as to sit at the table where pork had been eaten, though in all things else he was left to his own freedom, &c.

This ground being laid, it is to be observed what course are and have been taken to subvert religion in this Kingdom; and upon due

consideration thereof had, it will plainly appear whither the scope of the said proceedings tended, wherein your Lordship may observe as followeth, viz. :—

1. All estates in the Kingdom made subject to a plantation, upon principal specious grounds of advancing and settling puritanism and degrading of Catholic religion, without consideration had of the merits of the present possessors or their deserving ancestors, without consideration of being of English or Irish extraction, without due regard of letters patents from the Crown, or of prescription immemorial, or respect to covenants, upon valuable considerations, upon the Crown, or esteem of public faith to make the same good.

2. That ye children of Catholics falling out to be wards, are forced in their youth to such puritanism, and are married to Puritans, to the great peril of their souls, as woeful experience daily teacheth, &c.

3. That such as are to sue livery are not admitted by laws thereunto without swearing an oath contrary to their conscience if Catholics, whereby is given full cause either of loss of estate or eternal damnation, or, at ye least, an evil omen of thriving where the heir, to redeem his fortunes, begins with perjury.

4. No Catholic native is admitted to learn in any Catholic school within this Kingdom, or is hardly suffered, where the parents are able to find them, to go to foreign Catholic countries to learn, whereby barbarous manners and ignorance in all human and Divine learning is brought into the introducing of Atheism, heresy, and incivility.

5. No Catholic native, however deserving, is capable of service near his Prince, or advanced in church, arms, arts, science, law, places of judicature, clergyship, even of a justice of peace, mayor, or head-borough, by which means the minds of men are dissuaded from walking the ways of honor and virtue; and base, corrupt, and ignorant strangers supply their rooms, to the unspeakable loss of this unfortunate Commonwealth, &c.

6. All attempts to introduce in this Kingdom by Parliament all the laws of England enacted against recusants failing, printed declarations, warranted by Parliament in England, do report that Ireland is bound by the Acts of Parliament of England, though in the making thereof this Kingdom hath no concurring voice, whereby they are made subject to the laws made in England against recusants.

They voted in Parliament in England, that to move the King for toleration of religion was high treason, &c.

All or most part of the time of the Parliament in England is spent

in finding out new ways to extirpate our religion, and to punish and persecute ye professors thereof there, where upon her most excellent majesty, the right of foreign ambassadors, contrary to the public faith of contracts and law of nations, is violated, which gives us just cause to suspect what is reserved and prepared for us.

In pursuance of the like project upon us, we have been interdicted from arms and ammunition, being invited by a late proclamation, made in the beginning of the present troubles, to stand upon our own defence, and to provide arms for our own defence; nevertheless the same, by letters subsequent directed to the said Lord Clanricarde, was countermanded, as appears by his letters to the mayor and officers of the town of Galway, and what good meaning was thereby intended every indifferent man may judge, &c.

Since the beginning of these troubles, Dublin, Cork, or Youghall offended not, yet ye Catholics there were disarmed, and their goods rifled with impunity, which course others may fear, and expect no more favour than Polyphemus promised to Ulisses, &c.

Before any declaration made in Galway, the persons, ships, and goods of our gentry and merchants were seized upon and arrested, and are so still detained upon no other ground but under colour of a quarrel to their religion, &c.

That all the Catholics of this Kingdom are engaged in this common cause of religion, very few excepted, and therefore it would ill become us, being but a handful of their members, to expect the fruit of their pains and labour, and not participate of their hazards, losses, and dangers.

That the general opinion conceived of the disunion of this Kingdom would be confirmed by a present separation of this country from the rest, to the great weakening of such as already adventured for this Catholic cause, and to the great discouragement of such as yet are members, and great encouragement of such as propound to themselves the ruin of our religion, persons, and estates, &c.

That there is no hope that upon the general subversion of religion this town and county should be preserved as a relic and nursery of that which Puritans term Popery and superstition, &c.

It is a proven maxim that *qui mecum non est contra me est* in this war. We cannot be admitted members if we fight against the Catholic cause; we must expect that judgment given upon that King of Israel, the reason whereof is given in holy writ to be "impio praebes auxilium et cum operantibus iniquitatem amicitia jungeris," &c.

CXXI.

Letter of F. Matthew O'Hartegan from Paris, 30th March, 1643.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

Oblatae mihi fuerunt 25 hujus mensis per R. P. Jordanum Foresterie Provinciarum Galliae in aula Procuratorem supplices litterae viginti millia Hibernorum quos persecutio et iniquitas temporum exulare coegit et sedes figere in Insula $S^{ti.}$ Christophori et locis circumjacentibus. Has D. Du Poenus, Praefectus Classis Gallicanae illorum tractuum attulit, quibus et ipse adprecator accessit ut duo aut plures e Societate nostra Hiberni eo destinarentur, qui Pastoribus destitutos contribules regerent et Xtianis Sacris reficerent. Litterarum exemplar mitto ad R. P. Guillelmum O'Malone ut illud V. $P^{i.}$ ostendat et de modo periclitantibus animabus subveniendi agat. Obtestor et ipse V. $P^{m.}$ ut me velit eo mittere : favet vehementer quod brevi defungar imposita mihi rerum in hac aula tractandarum provincia, vires mihi satis firmae, trium linguarum Gallicanae, Anglicanae et Hibernicae (quarum in illis partibus promiscuus usus) peritia non vulgaris, zelus animarum per Dei gratiam intensus, et prona vehementer in eam aut similem missionem voluntas.

CXXII.

Letter from Limerick, 1st April, 1643.

Venerabilis Pater,

Licet ad Patrem Andream vulgari lingua scripserim succincte de statu nostrae patriae in hoc bello, lege tamen naturae et gratiae devinctus consentaneum duxi aliqua ex praecipuis vobis scribere latina lingua ut facilius Patribus Capituli communicentur.

Inprimis fundamentum hujus belli est perversitas Puritanorum parlamenti Anglicani qui humanam et divinam Majestatem despicientes, utriusque jugum per sua edicta et privata Concilia excutere voluerunt; et ita contra Catholicam Religionem conspirarunt ut eam funditus extirpare in tribus Regnis, et non tam illam in nostra Hybernia sed et totam nationem extinguere decreverint, aestimantes Hybernos adeo constantes

et tenaces Catholicae Religionis esse ut nisi tota gens enecaretur, aut a patria expelleretur, impossibile esset Catholicam Religionem in Hybernia eradicare. Unde totam nostram Patriam inter se et Scotos diviserunt et privatis personis dominia et haereditates nobilium et aliorum vendiderunt recipientes ingentem summam pecuniarum ab illis ad apparatum bellicum necessariam ad patriam invadendam terra marique. Hinc nostra subitanea insurrectio ad justam defensionem quae in principio non armis sed potius rudibus et rusticanis instrumentis peracta est ad terrorem adversariorum cum nondum haberemus arma aut pulverem tormentarium nisi parcissime, cujus defectu patria in variis locis exusta ut plurimum destructa erat per nostros inimicos, qui soli arma et munitionem bellicam in fortalitiis possidebant. Denique non tantum in Catholicae Religionis et nostrae patriae totalem interitum conspirarunt sed et contra Majestatem Regis et proles legitimas a castissima et Religiosissima Regina nostra genitas, adeo ut nihil Regi nostro nisi titulum inanem reliquerint, et honorem Reginae maculaverint, et prolem Regiam ut illegitimam voluerint jure haeriditatis privare et tandem se eorum dominos facere, sine Rege, sine Sacerdote, sine Religione: haec vera causa nostri belli ut amplius patebit ex juramento quod omnes Catholici et veri subditi solent in hac patria jurare cujus copiam in latinam linguam translatam ad vos mitto.

Nunc pauca de statu praesenti breviter. Sciat R. V. quod post varias belli convulsiones et terrores et multa perpessa damna et internecionem maximae multitudinis inermis plebis, mulierum et infantium, modo animo erecti sumus cum spe maxima totalis victoriae; tanta enim armorum copia et munitionis bellicae ex Gallia et Flandria recepimus et in dies recipimus ut nihil amplius horum desit. Insuper expertissimi Duces et multi veterani milites advolarunt, qui omnia negotia bellica ita stabilierunt ut modo inimicos vix timeamus, imo prosequimur, ex castris expellimus et cominus et eminus profligamus. Nuper inimici collegerunt omnes vires simul, et cum magna praeparatione prodierunt Dublinio et post varia incendia et alia nocumenta facta resolverunt invadere civitatem quae vulgari nomine vocatur Rosse, quae licet non sit adeo fortis est tamen maximi momenti. Plantarunt tormenta bellica contra illam et tamdiu vi globorum ignitorum muros quatiebant donec fecerint rupturam sexdecim Ulnarum: tum tanto furore per latam illam portam, urbem invaserunt ut improbo conatu fere ad horas novem incursionem continuarint: frustra tamen, nam invenerunt manum robustorum

virorum et fortiorum Saxis qui eos tanta strage repulerunt ut totus exercitus coactus fuerit obsidionem levare. Interim Generalis Lageniae Dnus. Preston advenit et inimicos persecutus est et variis conflictibus multi utrinque ceciderunt, sed multo plures ex parte Inimicorum; et ex duabus navibus quae venerant pro subsidio eorum, unam tormentis in flumine submersit, alterum coepit simul cum tormento magno bellico et aliis munitionibus; adhuc inimicos persequitur et quotidie detruncat et speramus quod totus hic exercitus excidetur; nam omnes viae quibus possent evadere sunt vallatae et obsessae et ipsi in magna penuria victus. Si hic exercitus destruetur, favente Deo, tota vis Anglorum in Hybernia ruinam patietur, cum nullum subsidium sperent ex Anglia quia et ibidem bellum saevit.

Interim sciat P. V. quod in hac civitate fortissima sicut in variis aliis civitatibus et maxima parte patriae omnes Religiosi incedunt habitu regulari, clerici clericali; Missae dicuntur in Ecclesiis reconciliatis, Religiosi acceperunt possessionem Monasteriorum suorum quae reficiunt; Sacerdotes reddituum Ecclesiasticorum; processiones fiunt publicae, &c.

Duo fortalitia Anglorum a nostris obsidentur; unum eorum maximi momenti est prope Waterfordiam, terra marique obsessum; alterum procul a mari non ita forte sed bene instructum militibus: tamen nullius illis restat spes subsidii, cum praedictus exercitus in quo vis inimicorum consistebat ita confractus sit ut prodire ad longum tempus non possit. Vale et vive et salvus revertere.

Limerici, 1643, 1° Aprilis.

V. R. Conservus in Dno. F. C. C. C.

CXXIII.

Letter of Fr. George Dillon, S.J., to Rome, 3rd August, 1643.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

Cum Dublinii habitarem, illius Residentiae statum Pis. Vae. oculis quotannis exponere solebam: id et nunc agam, licet ex sexdecim aut Septemdecim qui ad eam spectabant Residentiam non amplius quam tres ibi jam morentur. Inde in agrum non procul positum secessi

sub extremum anni 1641; nonnullos Patres prius varia in loca tutiora praemisi et quatuor alios ut Dublinii permanerent reliqui: quorum unus P. Henricus Cavellus paralisi diu antea dimidiato in corpore correptus e loco sine periculo dimoveri non poterat. At crudeles Puritani hunc aegrum in Gallias relegarunt ubi humanissime a nostris tractatus iterum in Hiberniam venit et per viginti et unam dies foeda jactatus tempestate ad navigationis et post paucos dies simul ad vitae terminum pervenit. Sic verus Xti confessor obiit. Alter vero e quatuor Dublinii relictis dum infirmis salutis remedia porrigere statuit, a Puritanis in via captus in custodia his pluribus mensibus detinetur. Tertius aeger se intra cubiculi parietes continet et adventantibus orthodoxis subvenit. Quartus vero egregiam domi forisque navat operam et vario prodiens schemate operarium se praestat utilem. En quomodo se habent Dublinenses Nostri. Caeterum Catholici alii miserrimo sunt loco et fortunarum ac vitae amissionem in horas praestolantur, quippe illic Proreges et Consiliarii ac Puritani exercitus imperator sedes habent.

Jam cum nulla porro spes Dublinium adeundi affulgeret, ad occidentalissimum Hiberniae ac forte totius Europae angulum missus sum, Galviam nimirum, oppidum modicum quidem, numerosum tamen et confertis ac compactis ex impolito marmore aedibus non inelegans. Hic habitant sex, e quibus tres professi quatuor vota: Coadjutores spirituales bini: sextus Pater cui nomen Bernardos Davettus jam octodecim annos circiter in Societate numerat. Domus ipsa in qua hactenus versati sumus communia cum aliis et propria etiam praetulit damna. Cum enim Puritanorum vicinae arci proximior esset atque diametro opposita variis machinis quassata est et crebris tandem tormentorum ictibus tectum ex magna parte succubuit. Globi enim ferrei majores, quos ejaculabantur Puritani libros triginta et binas appendebant. . . .

De aliis antiqua non repeto quae ante Junium proxime elapsum peracta sunt: ab eo mense haec occurrunt.

In Lagenia Provincia, multum praevalent Puritani. In ea quippe Dublinium jacet, praecipuum emporium et Angliae vicinum. In ea etiam est Pontana marittimum oppidum et Trimia in Media situm quae omnia loca Puritanis parent. Catholici tamen in ea Provincia sat munitas habent urbes ut Kilkenniam, Rossam, Wexfordiam et copiosum alunt militem.

Kilkennia nuper in Julio summo honore et gaudio exceptus Revmus. D. Petrus Franciscus a Scarampo a SSmo. Dno. Nostro huc missus. Patria haec quae semper Apostolicam Sedem venerata est, illum tanquam a Deo missum suscepit.

Momonia quae ad Austrum posita est fere tota in Catholicorum est potestate. Hic Casselia, Sedės Archiepiscopalis, Limericum urbs valida, Waterfordia, Clonmelia, aliaque plurima munita loca ad Catholicos spectant. Corcagium autem Civitas, Kinsala et pauca alia oppida Puritanis adhaerent. In Junio praelio memorando fusi sunt Puritani, et mille tercenti occisi ab octoginta Catholicis equitibus. Captus fuit supremus militum tribunus Anglus, tormenta (culverinos vocant) tria, cum impedimentis omnibus. Et haec omnia non integris duabus horis gesta sunt. Puritanus ipse tribunus supra naturam esse non diffitetur.

Jam Connacia quae ad occidentem jacet fere etiam tota penes Catholicos est. Galvia oppidum in ea praecipuum (in qua nunc resideo) a Puritanis in arce positis extrema quaeque sustinuit, pluresque in oppido aedes tormentorum majorum ictibus pulsatae sunt. Miraculo non videtur carere ex tribus circiter explosionum millibus non tres mortales occubuisse. Puritani tandem post obsidionem non integre trimestrem deditionem fecerunt et ex arce Junii 25to abierunt: moenia arcis jam disjiciuntur et solo aequantur. Hinc quietiora hic sperantur tempora, quod procul hinc jam distet Satan omnis et occursus malus. Hinc scholas nostras cives expetunt quas et habendas brevi speramus. Alia Puritanorum praesidia aggreditur miles Catholicus in Comitatu Roscomaniae hujus Prov$^{ae.}$ quem locum si cum duobus aliis occupet omnia in Conatia pacata fore confido.

Ultima occurrit Ultonia ad Aquilonem sita ubi belli hujus fuere incunabula. Illa jam pene colonis vacua est. Illic Scoti ex Caledonia plurimo milite advecto grassantur. Dicuntur habere delectum supra viginti peditum millia. De numero horum uti et equitum non ausim pronuntiare. Totam Provinciam incendiis, caedibus, vastatione ad solitudinem pene redigerunt quod et ex parte a Catholico exercitu factum. Jam Catholici nonnisi tria aut quatuor munimenta in ea possident. Caetera vel deserta sunt aut a Puritanis Anglis, Scotisque possidentur.

CXXIV.

Letter of Pope Urban VIII. to the Citizens of Dublin, 27th April, 1644.

Urbanus Papa VIII. ad Populum Dublinensem.

Dilecti filii salutem et Aplicam. benedictionem. Ex relatione dilecti filii Marci de Rupeforti, Procuratoris Provinciae Hiberniae Ord. Praed., cognovimus qua vos constantiâ, quave animorum conjunctione vosmetipsos, vestrasque fortunas belli ludibrio et saevitiae dominantium exposuistis pro patria, pro Religione, pro fide, parati potius in carceres et in crucem ire quam infidelitatis, aut haeresis labe foedari: laudamus fortia pectora et hortamur ut in ea vocatione qua vocati estis perseveretis ut impositum vobis acerbissimum servitutis jugum excutere valeatis. Deo enim Duce et auspice vitae praesentis aerumnae, vobis et Patriae libertatem, dimicantibus vero pro fidei causa gloriam parient quam vobis a Divina Majestate sua precantes Benedictionem pontificiam impertimur.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die XXVII. Aprilis, MDCXLIV. Pontif. nostri anno 21°.

Felix Contelorius.

CXXV.

Letter of the Supreme Council to the Cardinals of Propaganda, 23rd November, 1644.

Emi. Dni.

Catholica Religio in Hibernia plurimis annis, persecutionibus, cultorum caede et proscriptionibus, mulctis et bonorum Confiscationibus suppressa, sustinet quaecumque tyrannicâ praedominatione haeresis praescripserat infligenda; ad ultimum a Puritanica Secta, Catholicae fidei juratis hostibus extirpationi destinata, caput extulit: Ecclesias plerasque ingressa, aras restauravit caeremonias et splendorem

pristinum assumpsit pro quibus tuendis supra triennium jam bellum gerimus et eo deventum est ut summa rerum veniet in discrimen, Hostibus ex Anglia, Scotia, Hollandia ac quacumque Puritani incolatum habent, requirentibus aes et commeatum, quibus Religionem Catholicam ejusque Professores expugnent et extirpent. Nos igitur necessarium duximus, sedem Apostolicam et Emas. Domnes. Vestras quibus fidei Catholicae Propagandae aeque ac tuendae incumbit administratio, fusius et magis speciatim quam hactenus informandas. Quare mittimus ad urbem D. Ricard. Bellings unum de nostro Concilio et Confoederatorum Catholicorum Secretarium Status: causas ille, originem et progressus praedicti belli et praesentem nostram conditionem ac proposita novit universim: Emis. Dominationibus Vrae. omnia aperiet in quibus ut illi plenam fidem adhibere dignentur obnixe rogamus.

Kilkenniae 23 Nov. 1644.

Hugo, Archiepus Armac. Tot. Hib. Primas.
Malachias, Tuamensis.
Castlehaven.
Emerus, Clocheren. Epus.
Geoffr. Browne.
N. Plunkett.
Patr. Darcey.
Tho. Ffleming.
Mountgarrett.
Fr. Thomas, Archiep. Dublinen.
Thomas, Archiep. Cassilensis.

CXXVI.

Letter of Monsignor Scarampo, 14th July, 1645.

(From the Rinuccini Papers, Florence.)

Comitia Generalia dissoluta sunt die 5° hujus mensis, conventura iterum die 7° Augusti. Stant interim proposita eorum, nempe in non dimittendis Ecclesiis, in obtinenda revocatione statutorum Elizabethae et communicatione politicae gubernationis. Omnia mordicus negant Protestantes etsi infirmi annona et milite; etsi publice dicatur Serenissimum regem, Serenissima Regina persuadente, per D. Fitzwilliams mandasse satisfieri Catholicis; etsi demum nimis

certum sit Suam Majestatem in aliquo proelio plures mille milites amississe et Ibernorum subsidiis indigere. Iverunt nudiustertius vocati Dublinium nostri Agentes et hac hebdomada aliquid ultra audiemus, licet decisionem usquequo resideant Comitia, ipse non exspectem. Die 18° hujus mensis induciae expirant, si prorogentur adhuc vigebit tractatus pacis. In Conacia incendia rerum omnium, praedae animantium, caedes puerorum et mulierum ab 8,000 peditibus et 500 equitibus Scotis et Anglis. Obsederunt et coeperunt, amissis plusquam quingentis ex his, Sligoam, opportunissimam nostro malo et eorum securitati munitionem, in qua posteaquam se pactis dediderant, occiderunt barbare praesidium nostrum circa ducentorum militum necnon omnes pueros et mulieres. Remedium aut nullum aut tardum, deficientibus mediis utinam non animis.

CXXVII.

Letter of F. Robert Nugent, S.J., 15th September, 1645.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

Modo, serio de pace agitur, magnaque est multorum de ea spes. Alii tamen percupiunt ut in adventum Illmi. Nuntii differatur; quid vero futurum sit, incertum. Revmus. Medensis Thomas Deis jam obtulit nobis pro fundatione Collegii sufficientes reditus ad alendos quindecim e Nostris pro praesenti, in sua Diaecesi, petitque ut P^tas. V^a. dignetur fundationem illam acceptare.

Non dubito quin P^tas. V^a. etiam fundationem Galviensem a P. Davetto vobis significatam acceptavit. Deus uti spero hisce modis pedetentim hanc missionem in Provinciam promovebit. Supremum quippe Confoederatorum Concilium intendit in proximo Parlamento si pax sit stabilita, novam erigere Universitatem pro Juventute Catholica, ejusque curam societati committere.

Kilkenniae, 15th September, 1645.

CXXVIII.

Petition of the Irish Carmelites to the Nunzio, regarding the Monastery of Knoctopher, with a List of the Ancient Houses of the Order in Ireland, 1645.

(From the Rinuccini Papers, Florence.)

Octaginta jam transiere anni (Ill^me. D^ne.) cum partim expulsis, partim occisis nostris patribus in Hibernia, Carmeli vertex exsiccatus fuit et hic electus B^mae. Virginis Mariae ordo desolatus pariter et extinctus donec tandem divinae placuit misericordiae per Generalem nostrum, temporis et Regni huius ratione habita, exiguum eligere numerum, qui profligatum restaurando ordinem pristina sua occuparet loca: factum est autem ut antiquus humani generis hostis, tanti boni aemulus, laborarit, quo nos pusillum vestrum gregem, aliis fere omnibus Mendicantibus immo et monachis multis sua Monasteria possidentibus, ab incolis terrae non modo haud recipiendos sed etiam violenter expellendos curaret: insurrexerunt enim in nos viri iniqui Dei et sui immemores, qui nos ex unico Cnoctoferensi Conventu in quo ingressi fueramus vi et armis expulerunt insuper et percusserunt; Thomam dico Witheum cum aliis sexaginta qui adhibitis scalis muros nostros ascenderunt, mortem ipsam nobis minantes: forte voto astricti, pro fide tunc pugnabant cum Catholici essent? judicabit Dominus si sic orthodoxa fides astruatur et non potius contra eorum vota destruatur. Obtulimus libellum supplicem Illustrissimo Domino Episcopo Ossoriensi loci Ordinario, et Senatui Supremo, et tamen inde nullum aut remedium aut solamen habuimus: quo facto quid nobis agendum esset penitus ignoravimus. Obtulimus pro Ecclesia nostra et domo, redditus annuos sed minime impetravimus, ita ut, tanquam profugi, huc illuc discurrere cogamur, non habentes ubi caput reclinemus, cum tamen in Hibernia Monasteria nostra numerum superent vigesimum quartum, omnia majori ex parte a Catholicis possessa sed nobis occlusa. At vero cum Monastica et regularis vita, quam omnes in Domino vovimus, absque Conventu aliquo, ut vobis liquet, subsistere nequeat, statuimus tugurium aliquod aedificare prope Conventum nostrum de Cnoctofer ubi simul habitare et secundum vota Virgini Deiparae inservire possimus. Quod et fecimus vendentes eleemosynas et victum ipsum exiguum quem acquirere poteramus, ut

Domino loci satisfaceremus. Quod ulterius praestare non valemus cum eleemosynae desint. Quare, Illustrissime Domine, nobis jam tandem ad vos solum superest recursus pariter et refugium, quatenus miserum nostrum attendentes statum, manum porrigatis auxiliatricem, fàveatisque ut dimissis omnibus praediis et terris, si sic visum fuerit, ipsummet Monasterium de Cnoctofer cum suis hortulis obtineamus, praesertim cum praedicto Thomae Whiteo nulli alteri usui sit quam ut in eo braxet et cervisiam vendat: et precabimur, &c.

Nomina Conventuum Carmelitarum in Hibernia nobis nunc cognita.

In Lagenia. Monasterium Sancti Salvatoris de Cnoctofer, prima Sedes: Monasterium Laghlinense: Dubliniense: Pontanense: Athboense: Trimense: Ardeense: Sancti Simonis prope Naas: Kilkarmense: Arderamense: Scrinense.

In Momonia. Monasterium Turlense: Barvegalense: B. Virginis prope Ardfinan: Felense: B. Virginis prope Limericum, alias Lehense: Kinsaliense: Kastelhavense.

In Conacia. Monasterium Smalense: Loughriaghense: Callarense: Galviense: Dalcaccense: Montanense.

In Ultonia. Monasterium Rathmoclense: Savacense.

CXXIX.

Extracts from Letter of F. Robert Nugent, S.J., from Kilkenny, 10th January, 1646.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

Nuperrime Supremum Catholicorum Confoederatorum Concilium me accersiit mandavitque ut ob bonum publicum hujus regni curam praeli huc nuper e Galliis advecti in me susciperem. . . .

Commisi quatuor e Nostris ut diligenter examinarent opera P. Stephani Viti eorumque de iis judicium ad P^tem. V^am. juxta ea quae suis litteris nuper praescripsit, transmitterent; sed cum opera ipsius sint varia, et Patres ipsi in quam dissitis locis degant et nihilominus Revmi. Episcopi (qui parati sunt impressionis expensas solvere) et ipsum supremum concilium vehementius instant ut protinus quoddam ipsius

opus de Sanctis et antiquitate Hiberniae typis mandetur, vix aut ne vix quidem aequae ipsorum postulationi resistere possum, cum ipsum Manuscriptum a multis illorum fuerit perlectum et judicatum non modo typis dignum sed et pro hujus Regni honore et bono pernecessarium . . .

Illmus. Nuntius gratissimus est nostris Confoederatis et supremo concilio et cum eo omnia sua consilia communicant, nec determinant quidpiam quoad res ad religionem spectantes illo inconsulto . . . Laboravit aliquamdiu leviori febri, sed Deo laus modo omnino convaluit; amplissimam familiam alit, summo cum splendore. Plurimum gratulantur omnes tam insignem virum a Sua Sanctitate fuisse huc destinatum. Illmus. D. Dominicus Spinola intimus noster amicus jam a tribus septimanis periculosa febri laborat, nec adhuc vis morbi sese remisit, quamvis a duobus diebus melius de eo speramus.

Hactenus de pace cum sua Majestate ineunda magnam spem habuimus, quae subito pene evanuit ob incarcerationem Illmi. Comitis Gla Morgan, fidei Catholicae tenacissimi qui fuit a Rege huc missus cum summa potestate et privata auctoritate a Prorege independente, concedendi conditiones maxime et Ecclesiae et Religioni favorabiles. A Prorege in carcerem 16° Decembris est conjectus. Hinc tota ipsius expeditio et negotiatio est eversa et omnis spes nostra de pace subversa ut modo nihil aliud nisi bellum cogitetur.

CXXX.

Letter of Monsignor Scarampo, of the 4th March, 1646.

Illae duae paternae admonitiones frequentius animo sunt revolvendae, scilicet ne Catholici Protestantium artibus deludantur et ne ab indiscreto pacis desiderio alliciantur. Sane si non sit pax Dei, nulla pax erit in Hibernia, et sine libero Catholicae Religionis exercitio pax Dei esse nequit. Unde si absque eo fiat pax, consurgent Ecclesiastici, Religiosi, populus, qui hunc qualemcumque Ecclesiae gratissimum splendorem amittere nolunt, et ecce inter ipsos Catholicos Confoederatos ortum bellum, ex quo, bellorum suscipient majorem ansam adversarii. Horum artes minus miror notas esse Romae unde tantum distamus, quam ignotas fere ipsis Hibernis Con-

foederatis qui quotidie ipsas experiuntur et dolent et nihilominus quasi sopore aliquo depressi vel aliqua fascinatione coacti aut vinculo aliquo obligati, ad illas praecavendas et praeveniendas non excitantur generose ut in aliis rebus solent. Nec difficile profecto est tales dignoscere artes. Quicumque enim videt duos et ultra annos frustra impensos in tractatu pacis cum immodico Catholicorum dispendio et detrimento, videt etiam nihil aliud intendi quam diversis modis debilitari Catholicos et inter semetipsos dividi.

CXXXI.

Letter of Cardinal Roma to the Supreme Council in Ireland, 17th March, 1646.

(From the St. Isidore's MSS.)

Ilmi. et Revmi. Dmni.

Catholicae Religionis zelus quo DD. VV. Ill. aestuant non meam tantum in Hiberniae Regnum charitatem excitavit sed et omnium quos vel leviter Res christiana tangit. Fateor tamen me eo ardentius in vestra Sancta desideria ferri quo a Majoribus a Deo Gratiis auctus ejusdem Dei Gloriam proximorumque Salutem mihi in primis incumbere noverim. Scio nihil aut parum mea in DD. VV. Ill. studia profuisse. Sed Altissimus qui corda intuetur et pia Servorum suorum desideria exaudit non patietur nostras pro Hibernico Regno preces vacuas redire. Illud mihi pergratum fuit quod D. Richardus Bellings ad vestram notitiam mea pro vestra Gloria et Religionis Catholicae incremento et florido statu ardentia vota deduxerit, longe gratius quod pro vestra humanitate hoc libenter audieritis, et vestris ad me litteris testatum volueritis. Precor Omnipotentem DD. VV. Ill. adsit, conatus dirigat, triumphare de Fidei hostibus concedat, ut denique in gloriosa et diuturna Pace conquiescere detur meque DD. VV. Ill. ex corde commendo.

Datum Tiburi, die 17 Martii, 1646.

DD. VV. Ill. addictissimus,

Card. Roma.

CXXXII.

Letter of Pope Innocent the Tenth to the Mayor of Limerick, 19th of March, 1646.

(From the St. Isidore's MSS.)

Innocentius Papa X. Magistratui Civitatis Limericensis.

Dilecti Filii, Salutem et Apostolicum Benedictionem. Diu promerita Pontificiam Benevolentiam Vestra civitas eam nunc ipsam multis ibi uberius adauxit animi Inductione sane laudabili qua cum supremo Regni istius Hiberniae Consilio consentire ultro constituit, et quam antea deliberationem inierat inter adversantes et depugnantes Regni Partes neutram contra alteram juvare penitus abjecisse. Id enim vero Catholicis dignum mentibus opus nostram sibi commendationem jure accersit, quam vobis hilari his litteris deferimus, enixe pariter hortantes, ut Mentem istam ea qua vestrae virtutis est constantia perpetuo servetis; futuram nempe illam omnipotenti Deo longe gratissimam, Catholicae Religioni impense opportunam, vobisque universim ac Regno ipsi maxime salutarem. Nos adeo intenti plane in vestram salutem et securitatem animo, paterno vos studio complectimur atque Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Datum Romae apud S. Petrum Sub annulo Piscatoris, Die 19° Martii, 1646. Pontificatus Nostri anno 2°.

Gaspar de Simeonibus.

CXXXIII.

Letter of F. Edward Clare, S.J., 2nd June, 1646.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

Negotia regni jam sunt perturbatissima, militibus plena omnia; unde timenda fames, annonae ae victualium secutura caritas. Nuperae pacis a Clero et Catholicis repudiatio, inde prioris Gubernii dissolutio, ex hac libertas orta et impunitas, hinc malum omne. Interim Catholicus exercitus multa loca et castra recepit, et speramus, Deo bono propitio, fore ut Ecclesia Dei, invitis haereticorum et daemonum machinationibus, splendori suo atque honori, serius ocius hic sit restituenda.

Waterford, 2 Junii, 1646, styl. vet.

CXXXIV.

Letter of the Bishop of Limerick, 8th of October, 1646.

Illme. et Revme. Dne.

Rarius ad I. D. V. Scribere cogor ob summas difficultates transmittendi Epistolas hinc: lator praesentium D. Dalton notus Illmae. D. V. referet statum praesentem rerum apud nos. Jam sumus eo reducti ut fidem Catholicam stabilire cogamur aut omnes ad unum perire: animus unus omnibus est et qui pacem iniquam concludere voluerunt carceribus detinentur omnisque spes illius pacis cum ipsis evanuit et quia necessitate coacti fuimus illam pacem respuere, ita numerum hostium auximus et nostrae vires debilitatae et aerarium publicum penitus exhaustum Praefectorum fallaciis: itaque nisi inde subsidia pinguia transmittantur extemplo periclitabitur salus hujus Reipublicae, fidesque Catholica extirpabitur, pro qua sola tuenda absque fuco aut praetextu hoc bellum est renovatum. D. Eugenius O'Neill et Prestonus cum duobus exercitibus bene instructis in via sunt Dublinum versus, faxit Deus cum bono successu expugnatio illius Civitatis Regni Metropolis. In hac Provincia Momoniae res sunt in majori declinatione propter hostium potentiam, et jam extremas vires recolligimus si forte hac hieme antequam majora auxilia ex Anglia veniant possimus eos profligare, in illa semper spe quod inde, sequenti vere, habebimus omnia neccessaria pro aestate. Clerus enim cum consilio D. Nuncii nuperam pacem rejecit et in eosdem omnis culpa a saecularibus imputabitur nisi viderint inde auxilia correspondere expectationi. Plura de hoc negotio et statu rerum praesenti referet lator praesentium, et manus D. V. I. reverenter osculor.

Dnis. V. Illmae.

Servus humus.

Edmundus, Limericensis.

Limerici die 8 Oct., 1646.

CXXXV.

The Jesuit Church in Waterford.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

[The claims of the Jesuit Fathers to the possession of St. Peter's Church in Waterford are fully set forth in the following paper. Suffice it to add, that the Holy See, through the Nunzio Rinuccini, commissioned the Archbishop of Cashel to inquire into the case, and he, having fully investigated the matter, solemnly pronounced judgment in favour of the Jesuits on the 29th of May, 1648, decreeing, at the same time, that the Archidiaconal Title should be transferred to some other Church, or to a Chapel of the Cathedral, according as the Nunzio should direct. In the documents connected with the case some further particulars are given in connection with the Chapel of Saint Saviour's, to which the present document only incidentally refers. It was founded, together with three perpetual chaplaincies, by the Rev. John Cullen, on the 20th May, 1469. The funds, however, allotted to the chaplains were but scanty indeed. The reader will form some idea from the following item in reference to the anniversary Office and Mass:—" Ordino et dispono quod annuatim et in perpetuum die anniversarii mei, Praecentor, Cancellarius et Thesaurarius dictae Ecclesiae, quilibet eorum recipiat sex denarios si interfuerit officio Mortuorum et Missae in dicta Capella, et si Decanus fuerit executor officii, habeat annuatim octo denarios: quilibet Vicarius et Clericus habeat quatuor denarios. Ita quod post officium Mortuorum annuatim et in perpetuum die anniversarii mei fiant expensae, per receptorem reddituum dictae Capellae, duodecim denariorum, videlicet pro pane duo denarii, pro cervisia duo denarii et pro vino octo denarii."]

Pro Patribus Societatis Jesu Waterfordiae.

Sanctissimus Dominus Paulus foelicis recordationis Papa quintus per Bullas suas datas Romae apud S. Petrum anno Domini 1609, 3 Aprilis Pontificatus sui anno quinto concessit et assignavit Praeposito Generali et Religiosis Societatis Jesu pro usu perpetuo Religiosorum eiusdem Societatis in Regno Hiberniae pro tempore degentium, Parochialem Ecclesiam S. Petri Waterfordiensis tunc vacantem et in ruinam collabentem cum annexis juribus, bonis, proprietatibus et pertinentiis suis universis, cuius Ecclesiae et ipsi forsan annexorum redditus et proventus, valorem viginti quatuor marcharum sterlingarum secundum communem aestimationem non excedere narratum fuerat. Huius concessionis executionem commisit Episcopo Waterfordiensi vocatis prius qui fuerint evocandi, dummodo tempore datae praedictarum Bullarum non esset in ea alicui specialiter ius quaesitum, et sine alicuius praejudicio: cum clausulis absolutoriis, et expressionis legitimae vacationis, et status et redditus et derogatoriis et aliis in forma.

Deinde sanctissimus D. N. D. Urbanus PP. VIII. per Bullas suas datas Romae apud S. Mariam Majorem anno 1629, 3 Januarii Pontificatus septimo ex eo quod Ecclesia Waterfordiensis a tempore Bullarum Pauli V. usque in annum 1628, Pastore caruerit et eaedem Bullae executioni mandari non potuerant, interimque praedictus Pontifex Paulus V. et Gregorius XV. eius successor obierant, ad instantiam dictorum Praepositi Generalis et Religiosorum Societatis Jesu, commisit Episcopo Waterfordiensi paullo ante electo ut Bullas praedictas Pauli V. servata earum forma in omnibus, et per omnia exequeretur.

Hanc tamen executionem retardaverunt, et impediverunt iniqua tempora suppressionis Catholicae Religionis in Hibernia et dum nunc meliora fieri coeperunt Revmus. Episcopus Waterfordiensis ad executionem invitatus, obstaculum proposuit, quod nimirum narratum non fuerit summo Pontifici, Ecclesiam illam Parochialem esse titulum et praebendam, et proprietatem dignitatis Archidiaconatus in Ecclesia Cathedrali Waterfordiensi, in quo Archidiaconus S. Petri nominari semper, et usque in hanc diem consueverit, nec aliud omnino habet, quam illam parvam Parochiam, cum ex temporum iniuria cessaverint oblationes fidelium, ex quibus tam ille, quam caeteri Dignitarii vivebant. Responsum est non impedire Summi Pontificis concessionem, quod non fuerit expressum Ecclesiam pertinere ad archidiaconatum, cum tamen expressum sit fuisse Parochialem; et verum quoque sit tam Archidiacono, quam cuicumque alii Parocho esse inutilem, cum nunc penitus collapsa sit: immo Summum Pontificem voluisse concedere, non habita ratione cuiuscumque ad quem spectare posset, cum in suis Bullis habuerit eius statum pro expresso: nec curasse de reditu: imo etiamsi fuisset viginti quatuor marcharum sterlingarum integre Societati assignavisse: Re tamen ipsa iurat praesens archidiaconus se unam libram sterlingam circa tres Ducatos Camerae Romanae ab illa Parochia annuatim non accipere, quae constat triginta circiter pauperibus familiis. Nec cepere Patres aut fructum, aut emolumentum aliquod in illa Parochia, sed tantum nudam eamque sine tecto et cum muris jam ex vetustate ruinatis, Ecclesiam cum area, et situ circa eam iacenti.

Tamen non acquiescit Episcopus executor etsi ab universa Civitate Waterfordiensi, et magistratu exoratus, qui Ecclesiam illam, cum parva area et situ qui ad eam spectabat, quantum in se est, a societate possideri vult, et a Summo Pontifice ipsi concedi desiderat: et ab eodemmet Archidiacono, qui illam cedere in favorem Societatis paratus est.

Humiliter ergo petitur a Sua Sanctitate ut aliquod ex infrascriptis remediis adhibere dignetur ad omnem scrupulum tollendum.

Primum est, declarare quod illa Concessio perinde valeat ac si narratum fuisset Ecclesiam Parochialem pertinere ad Archidiaconatum, simulque committere ut Parochiani illi pauci, et pauperes uniantur alicui vicinae Parochiae, quae sunt in Civitate quatuor vel quinque nec valde numerosae.

Secundum supprimere ipsammet dignitatem Archidiaconatus, quae ut dictum est, nullum fere habet emolumentum, aut redditum, neque tenetur adstare choro, immo nec ibi habet locum neque vocem in capitulo, sed tantum assissit Episcopo dum celebrat pontificaliter, cuius generis sunt plures et miserabiles Archidiaconatus in Hibernia.

Tertium si non placet Sanctissimo Patri Archidiaconatus dignitatem supprimere, sed magis augere, poterit loco Ecclesiae ejusque areae Societati Jesu concessae et confirmandae et Parochiae alicui alteri Parochiali uniendae, dare dignitati Archidiaconatus in perpetuum Capellam Sancti Salvatoris in Ecclesia Cathedrali iam ante ducentos annos institutam, ut ex testamento cuiuspiam transmittitur, sed nunc collapsam ut celebrari in ea non possit, toto fere tecto aperto. Iam ab hominum memoria nullus visus est in ea Capellanus ita ut cessare debeat quodcumque ius praesentandi collatum ex testamento dignitariis illis et maiori, seu Praetori Civitatis. Immo tali iure facile cederent, si unitam perpetuo Capellam Archidiaconatui viderent. Praedia autem et alia bona assignanda eidem Capellae, eorumque redditus exiguntur ab aliis dignitariis, nemine hactenus contradicente. Sane plurimum dignitatis et commodi adderetur Ecclesiae Cathedrali, si Capella illa satis ampla suo decori restitueretur, ibique unum et forte alterum sacrum, si redditus recipiantur, haberetur quotidie, et Archidiaconus ipse et ille forte Capellanus in choro divinis officiis adessent. Interim tota Civitas, immo Comitatus Waterfordiensis gauderet beneficio institutionis suae juventutis a consueta Patrum Societatis disciplina.

Ut autem ex benignissima quae speratur Suae Sanctitatis mente haec omnia faciliorem habeant executionem, aut alius omnino executor, aut alter saltem Episcopo Waterfordiensi adiunctus desideratur: hi possunt esse Archiepiscopus Cassilensis Metropolitanus, Episcopus Clonfertensis et Corcagiensis.

CXXXVI.

Letter of the Bishop of Clogher to His Holiness, 15th February, 1647.

(From the Vatican Archives.)

Beatissime Pater.

Tot et tanta sunt merita Joannis Baptistae Rinuccini Sanctitatis Vestrae Nuntii in Hibernia, ut ego humillimus Sedis Apostolicae servus ab eadem petere non erubescam pro ipso Cardinalatum, quem multa et praeclara ejusdem Rinuccini gesta pro Ecclesia Catholica quodam veluti jure exigunt, ac totus orbis non sine maximo fundamento sperat. Certe si purpura premium est virtutis, ac laborum susceptorum pro defensione fidei, audacter asseram nullum esse in Ecclesia Dei Praelatum qui ipsi anteponi possit; Testis enim oculatus sum perpessionum, constantis animi in rebus arduis, prudentiae summae in casibus qui praeveniri non potuisse videbantur. Neque ullus immunis a passione qui objicere ipsi possit vel unicum factum quo prudentissima S^tis. Vrae. electio de tali Ministro condemnetur, etsi multi canes perotici aliique ipsorum fautores latrare non desinant, dum auctoritate Sedis Aplicae. ac virtutibus Rinuccini, quas admirantur, invidentes, mordere tamen non possunt: nec inter ultimas S^tis. Vrae. Nuntii virtutes venire debet, quod ab iniquis odio habeatur. Suppliciter ergo rogo S^tem. Vram ut dignetur hunc virum promovere de Ecclesia Catholica adeo benemeritum ut vix ullus vivat Praelatus qui pro eadem tot subierit labores, et incommoda. Deus servet diu incolumem S^tem. Vestram.

Sanctitatis Vestrae,

Kilkenniae, 15 Februarii, anno 1647.

Humillimus et obsequentissimus filius,

Emerus, Clogherensis Episcopus.

CXXXVII.

Narrative of the Imprisonment and Sufferings of Dr. O'Culenan, Bishop of Raphoe.

(From the Rinuccini Papers, Florence.)

[Besides the important Latin record which we now publish, there is, among the St. Isidore's MSS., a very quaint and curious paper entitled—"A brief and methodical relation of the most cruel and tiranical persecution which the most revered and zealous Prelate, the Lord Bishop of Raphoe, John O'Cullenan, suffered in Ireland of late, not making mention of his former intollerable persecutions by the furious heretics who bear sway in that nation." It seems to have been written by some of the Religious of Louvain, and forwarded to Father Luke Wadding. As it adds some interesting details not mentioned in the Latin document, I here insert it in full:—"When the venerable Prelate came into the hands of these ministers of iniquity, he was in such cruel manner abused by them that he was left as a man dead without life or spirit. After the expiration of two days they lead him unto the bank of a great river, expostulating with him whether he had rather die by water or to be executed by the sword. He replied that it was his desire rather to be put to the sword than to be drowned. Upon this Christian resolution they stripped him wholly naked, putting him upon his knees: extending his hands and raising his eyes to heaven, he recommended his soul to his Creator: after praying a good while, the soldiers came to him, full of fury and hellishly raged, intending out of hand to shoot him with their muskets. They, for half an hour or more, applied their enkindled matches to their powder, but could not in any wyse, using all the arts of human invention, give fire: those infernal heretics, armed with all cruelty, cried out with a loud voice that he was a devil, and that neither bullet nor powder could end him, being guarded by some charms, enchantments, and hellish superstition. When they could not prevail with him with their shot, they called for their pikemen to exercise their malicious cruelty on him. Being ready for execution, there arrived unexpected one Sir James Askin, Colonel of the Army, commanding them to save his life, and abusing them with very harsh language, styling them villains and traitors, that they did nothing but murder a gentleman to whom they had already given quarter. Their fury being appeased by the persuasion of the Colonel, the Bishop was lead from thence to a most horrid dungeon, excluded from all human society, wherein he was exposed to all miseries which can be inflicted on nature for the space of four years, during which time he never was suffered to leave the prison but once, when commanded to appear as a malefactor before their Council, thundering out menaces and opprobrious words in order to his execution in case he would not abjure the Catholic faith and adhere to their religion, which, if he would do, they offered him a most ample patrimony, and a condition that might surmount both in honour and riches any that the Pope or Antichrist could ever confer on him. The Bishop answered that for any human respects and worldly promotions, though they gave him the command of the whole world, he would never forsake God or Holy Church, out of which there is no salvation for anyone, and against which all the powers of Hell can never prevail. At this resolution they were wholly inclined to execute the Bishop, and said to him that death should be his reward; to whom he replied that they could not honour him more than to suffer for his Lord and Master, Christ Jesus, and His Church. Moved by his

answer, they commanded the jailor to bring him back to prison, wherein hourly he expected death. God, of His infinite goodness, inclined to deliver His servant from this more than inhuman captivity, was pleased to bless General Owen O'Neill with a most miraculous victory against the foresaid heretics, in which battle he had the slaughter of six thousand men, and got this venerable Prelate as an exchange for other noblemen that were taken in battle. After coming out of prison he proved himself such a faithful Prelate both to God and Holy Church, that he adhered wholly, without any resp ct to blood or flesh, to the Lord John Baptist, Archbishop of Fermo, Nunzio Apostolic. for the interest of Holy Church and the common good of the Catholics of that nation during his residence in Ireland. At length, exiled unto these foreign nations, he, with other Catholics, resides here now in the Low Countries."]

Hoc anno (1647) in Hibernia Ill. et Revmus. D. Joannes O'Culenanus Ep. Rapotensis e carcere, in quo quadriennium squaluerat, liberatus est. Hujus dignissimi Antistitis sex frates natu majores erant omnes Ecclesiastici, praelati omnes, et omnes magno animarum lucro et fidei propagatione Dominicam in Hibernia vineam excoluerant. Natu maximus, Doctor Sorbonicus et ordinis Cisterciensis Abbas celebris monasterii Buillensis ab haereticis Anglis sub Regina Elisabetha captus et Dublinium raptus est ubi Prorex et alii Reginae ministri divitias ipsi et honores, ipsamque Archiepiscopi Dubliniensis et Cancellarii totius Regni dignitatem ea lege decreverunt, ut ad ipsorum sectam deficeret et Reginam in Ecclesiae caput agnosceret. Quod cum de muliere ebria sanguine martyrum se pronuntiaturum negasset nulloque casu a fide Catholica desciscere voluisset, demum Dubliniae post multos cruciatus suspendio martyrium complevit. Ipse autem Rapotensis, cujus occasione fratrem memoravimus, postea in Belgio exul rogatus a P. Richardo O'Ferallo, Capucino Hiberno, per literas Roma Bruxellas missas, ut suae incarcerationis historiam ipsi significaret transmisit in urbem ad eundem datas Bruxellae 30° Januarii, 1654, literas Anglicanas quas exceptis ultimis lineis huc non spectantibus ex ipso autographo latine verto: "Reverende Pater. Hic transmitto ad te succinctam relationem omnium miseriarum quas ab haereticis captus toleravi. Illi me, ubi cum bonis viris nobilibus, iisque popularibus, eram, obsidione incinxerant, et licet vitam pacti essemus, illos tamen omnes numero septuaginta duos trucidarunt, et me semimortuum tradiderunt custodiendum cuidam centurioni Calvinistae. Hic postridie hora quinta me ad magnum fluvium traxit, affirmans tunc mihi moriendum, eligerem ergo utram vellem trucidationem vel submersionem. Respondi me jam esse semimortuum, ipsum cum reliquis mihi spopondisse incolumitatem et fidem mihi datam violari non posse nisi cum juris divini et humani transgressione.

At ille: quidquid (inquit) sit, morieris. Dixi autem, si mihi moriendum est, occidi malo quam submergi. Quo dicto instar infantis recens nati adeo fui denudatus, ut ipsam subuculam plagis cruentatam tergo detraxerint, quo viso flexis genibus et expansis manibus animam Deo commendabam. Cumque hunc in modum prolixius orassem, accesserunt tres milites qui in me genuflexum glandes plumbeas bombardis jacularentur; verum ad similiorae spatium balistas exonerare nequibant, nec pulvis nitratus licet soepissime mutatus flammam admittebat. Quare sub finem vociferantes asseverabant me esse magum et superstitiosum daemona, in quem perimendum nihil possent globuli plumbei vel pulvis tormentarius. Toto ergo hoc tempore cum essem genuflexus et nudus, acciverunt demum hastatos qui me hastis transfoderent. Ante vero quam ad me pervenissent, appulerat ab exercitu Tribunus haereticus, Askinus nomine, qui praefato Centurioni: Occidis, inquit, hunc hominem propria autoritate antequam raptetur Londino-Deriam, ubi ex lege moriturus; et subjungens: abstine manus (inquit) nebulo et proditor; virum honestum contra fidem publicam tuo ipsius privato imperio vis trucidare? Itaque primo Deus, deindeque ille chiliarchus me ab illo centurione liberavit, adeo ut a diebus antiquorum martyrum vel omnino neminem vel certe me Deus miraculose servaverit. Exinde tractus fui Londino-Deriam in carcerem quo quadrennium adeo squalui ut toto illo tempore nec lunam nec solem extra carcerem viderim, interea confectus fame, siti, frigore et aerumna in modum maximopere miserandum, excepto quod semel extractus fuerim ipsorum Concilio sistendus, qui optimam quamque suae mihi religionis dignitatem et honorem ea obtulerunt lege ut ipsorum sectae nomen darem, addentes me hac ratione magno futurum exemplo et praelaturum facem dignis commiseratione indigenis Hibernis sedentibus in tenebris et umbra mortis. Presserunt ergo ut ad haec responderem. At ego: superstes (inquam) mihi est bona mater quam consulam. Illi autem rogarunt numquid mater in vivis esset? Professus sum haud aliam esse quam Ecclesiam Catholicam Apostolicam Romanam adversus quam portae inferi nunquam essent praevaliturae. Quo audito ad unum omnes mortis in me sententiam tulerunt. Unde, ut alia multa deprecandae prolixitatis studio praeteream, magna indignatione praeceperunt ergastulario me in carcerem reduceret, ubi in singulos dies mortem expectabam, donec Supremo Numine aspirante Praefectus Generalis Eugenius O'Nellus Benborbiensem victoriam reportasset, inter quam multos proceres et Chiliarches cepit, quorum nonnullos

mecum commutavit. Et hunc quidem in modum carcere liberatus fui." Hactenus Rapotensis.

Qui a Scotis Ultoniam incolentibus, a quibus haec mala passus esset, dimissus Kilkenniam hoc anno ad finem Aprilis pervenit, quem Nuncius tanta pietate amplexatus est ut ad appulsum ejus cicatrices osculatus, ipsum exinde quamdiu in Hibernia permansit plerumque mensa exceperit quod Dioecesis Rapotensis a praefatorum haereticorum colluvione occuparetur.

CXXXVIII.

Letter of Five Irish Bishops to His Holiness, 9th May, 1648.

(From the Vatican Archives.)

Kilkenniae, 9 Maii, 1648.

Nos infrascripti huius Regni Praelati desiderantes cooperarios nostros utiles in hac Christi vinea, suis meritis honoratos ornare, et amplius onerare ut in hoc campo certaminis nobiscum concertare valeant; hinc est quod inter primos quos in Provincia Ultoniae promovendos novimus, selegimus eximium ac sapientissimum Dnum. Thadaeum Clery Sacrae Theologiae Doctorem, Priorem Purgatorii Sancti Patritii, multis titulis ornatum, ut ad Sedem vacantem Derensem Episcopatum promoveatur, vel ad quamcunque aliam dignitatem vacantem, ad quam in meritorum suorum premium Apostolicus favor eum promovendum duxerit. Nempe quem nullum Canonicum impedimentum tenet; imo quem et multa sua merita, ac multorum annorum in Religionem Catholicam zelus, et maiorum ac parentum splendor, ejusdem Catholicae religionis perpetua ac incontaminata professio adornant. In quorum omnium et singulorum fidem his subscripsimus Septimo Idus Maii Anni Milesimi Sexcentesimi quadragesimi Octavi Kilkeniae in regno Hiberniae.

Fr. Ter: Imolacensis.
Robertus, Corcagensis et Cluanensis Episcopus.

Thomas, Midensis.
Joannes, Rapotensis.
Walterus, Clunfertensis.

Hae sunt verae signaturae hic nominatorum Episcoporum sic attestor.

Jacobus Fallonus, Vicarius Aplicus. Alladensis et Prothonotarius Apostolicus.

CXXXIX.

Petition of the Discalced Carmelites to His Holiness, in 1648.

[Translated from the Italian original, which was read in the Congregation of Propaganda on the 8th of June, 1648.]

The Discalced Carmelite Fathers of Ireland, prostrate at the feet of your Holiness, humbly beg to state that the Heretics having put to death three of the Religious of their order, and sentenced many others to imprisonment and banishment, have driven them from their various Convents and Residences. At present, some gentlemen moved by compassion, have offered to establish them in their respective lands, assigning to them also in some places the ruins of the Convents of the Grand Carmelites which have been abandoned for more than a hundred years, and have been transferred by sale to the hands of seculars, and which it is said were in those times secularized by virtue of a Bull issued by the Apostolic See. Your petitioners, being desirous to accept such generous offers with the consent of the Nunzio in the Kingdom of Ireland, have met with opposition from various parties, which will be removed if your Holiness will commit the charge of this matter to the said Nunzio. Wherefore they pray that this favor may be granted, &c.

CXL.

Letter of the Bishop of Waterford to the Supreme Council of the Irish Confederates, 14th June, 1648.

(From the Rinuccini MSS. Florence.)

Illustrissimi Domini,

Litteras vestras duodecimo hujus mensis datas recepi quibus quod in hac Civitate Interdictum et cessationem a divinis observem, me coarguitis, et rogatis ut desistam, affirmantes fore ut secus mea bona fisco addicatis. Illustrissimae Dominationes Vestrae intelligere dignemini, me, receptis Illmi. D. Nuntii Censuris et Apostolis, doctissimos e saeculari et regulari hujus Civitatis clero congregasse et post

maturam ac seriam considerationem, nos, nemine discrepitante, judicasse teneri ex conscientiae legibus et sub poena incurrendi graves censuras ad observandum Interdictum et cessationem a Divinis, et sic ex conscientiae teneretudine ac mera obedientia processimus, nec sane ex ulla animi propensione adstipulandi cuiquam, cui Regnum distrahere vel Regimen arbitrarium introducere vellet. Quod a nostris cogitationibus longe alienum est. Cum autem ad Concilii consessum nonnullus super appellatione sermo fieret, fateor me tunc per modum discursus et quantum mea memoria mihi non defuit, dixisse quod censura suspenditur per interpositam legitimam appellationem. Quod autem ad Ill. D. Episcopi Ossoriensis exemplum attinet, id pro suo momento sufficienter consideravimus, sicut etiam quanti facienda sint aliorum Praelatorum exempla qui non inferiore pollent doctrina et charitate, et licet credam me esse valde memorem nominum, quibus huic civitati, quantum ad ejusdem et pastorem et indigenam pertinet devincior, nihilominus nullius alterius obligationis extensio multum objiciatur. Quod autem ad confiscanda mea bona temporalia attinet, doleo hostem, in occupanda parte eorum potissima, vos praevenisse et reliqua ex majore parte a nobilibus detineri, sicut Illustrissimis DD. Vestris, in libro quo Dioecesis meae bona Ecclesiastica censentur, declaraveram. Sed licet per fas vel nefas, ob actum merae obedientiae erga Sanctae Ecclesiae sanctiones, omnibus quae mihi mundus suppeditare potest spoliarer, nihilominus juges fundam preces quatenus Confoederatos hujus Regni Catholicos feliciter et prospere gubernetis. Quae ardentissimo vovet desiderio.

Waterfordiae, 14 Junii, 1648.

Ill. DD. Vestrarum Studiosissimus,

Patricius, Waterfordien. et Lismoren. Ep.

P.S.—Postquam haec scripseram, mihi relatum est Praetorem id effecisse ut vestra epistola communibus in aula forensi pubblice legeretur, qua mente et quorum jussu ipse melius noverit.

CXLI.

Letter of the Bishop and Clergy of Limerick to the Nuncio, 15th June, 1648.

(From the Rinuccini Papers, Florence.)

Illustrissime et Reverendissime Domine,

Monitorias vestras litteras 1° Junii accepimus, et subsequente festo, quod in quartum ejusdem mensis incidit, promulgavimus. Octava autem a promulgatione die huc appulit Reverendissimus Limericensis, a quo uterque Clerus paulo post convocatus est, omnibus vero ac singulis visum est ad Vestram Ill. Dominationem confugere, ac praesentem rerum conditionem ac pericula quibus involvimur proponere ac manifestare. Sed antequam eo descendimus visum est id praefari: Nos quotquot sumus Apostolicae Sedi ac V. Illustrissimae D. tamquam obedientiae filii nos subjicimus. Pericula autem quae nobis imminent sunt sequentia:

1°. Duobus exercitibus nobis infensis circumcingimur, sine ullo prorsus vel praesidio vel defensione.

2°. Vehemens est dissidium inter ipsos saeculares, unde si haec animorum alienatio palam erumpet eventus erit dubius ac periculo plenus, praesertim in hac Civitate, ac in nos culpa transferetur.

3°. Milites ad occasiones anhelant hunc locum devastandi.

4°. Sunt nonnulli qui ita sentiunt Ecclesias nostras hac ansa data in manus adversariorum posse revolvi. Quod si templa occludantur in ea tanquam in res derelictas insilient, et quod deterius est, forte non invenientur numero vel animo pares qui sęse opponant murum pro domo Dei. Nam occulta quaedam simultates ac schismata timentur emergere, parata, si occasio sese obtulerit.

5°. Omnia loca circumquaque adeo sunt ab hostium copiis exhausta et oppressa et praesidiis vacua ut ne in minima quidem re audiant sese opponere.

6°. Nulla est in hoc regno civitas quae talibus angustiis constringitur tum terra tum mari. Unde opponendo nos locum potius destruimus, quam quicquam commodi praestamus.

7°. Spondemus nos semper fideles futuros; id solum deprecamur,

ut aliquantulum donec tantorum periculorum aestus deferveat, supersedere ac desistere liceat.

Limerici, 15° Junii, 1648.

Illust. ac Revmae. Dnis. Vestrae
obsequentissimi filii,

EDMUNDUS, Limericensis Ep.
JOANNES WARREN, Decanus Limericensis.
FR. JACOBUS WOULFE, Prior Conv. Limericen. ord. Praedicatorum.
FR. THADDEUS GORMANUS, Guard. Franciscanorum Limerici.
FR. MAURITIUS LACY, Prior fratrum Eremitarum.
GUILLELMUS HURLAEUS, Soc. Jesu.
FR. CHRISOSTOMUS, Superior Capucinorum Limerici.
FR. STEPHANUS THYRAEUS, C. D. Superior def. prov.

ILLUSTRISSIME AC REVME. DNE.

Convocato clero hujus Civitatis deliberavimus unanimi consensu scribere ad Ill. D. V. ut liceret ad aliquod tempus suspendere denunciationem excommunicationis contra acceptantes cessationem armorum cum D. Barone de Insequin, tum quia ipsemet hodie fuit in hac Urbe, ejusque exercitus cum exercitu D. Generalis Taaffe est ad tria et sex hinc milliaria. Unde certo certius fuit quod nullus obediret nostris ea in re mandatis, ob periculum imminens, si non vitae, saltem perdendi omnia bona extra civitatem prout iidem exercitus minantur omnibus non acceptantibus dictam cessationem. Tum quia nullibi in hac provincia publicatae sunt censurae, multominus denunciatae, praeter Waterfordiam et hanc civitatem, et videtur valde durum omnibus ut non simus conformes Ecclesiae Metropolitanae, cum majus immineat nobis hostium periculum, nec subsidium expectare humanitus possimus, donec destruamur; praeceptum autem Ecclesiae cum tam gravi damno ex communi Doctorum sententia obligare nequit. Deus det nobis concordiam et pacem, ac Ill. Dominationi Vestrae prosperitatem, ut optat,

Limerici, die 15° Junii, 1648.

Illmae. et Revmae. D. V.

Servus humillimus,

EDMUNDUS, Limiricensis Ep.

CXLII.

Letter of the Bishop of Clonfert to His Holiness, 20th September, 1648.

(From the Vatican Archives.)

[Dr. Walter Lynch, who was appointed Bishop of Clonfert on 22nd of January, 1647, and died in exile in 1664, stands foremost among the illustrious Bishops who adorned the Irish Church during the most critical period of our history. He was the son of James and Apollonia (commonly called Anable) Lynch, who were respectable citizens of Galway. Having pursued the course of Humanities and Philosophy at Lisbon, he returned to Ireland and taught school, first at Gartinsegrara in his native county, and subsequently at Limerick. Desirous of devoting himself to the sacred Ministry, he proceeded to Paris and read his Theological course with great *eclat.* He was soon after promoted to the Deanery of Tuam, and held for many years the perilous post of Warden of Galway. It was at the special request of the Nunzio Rinuccini that he was advanced to the See of Clonfert. The Supreme Council of the Confederates had recommended some other person for that Bishoprick, and for some time regarded with jealousy the appointment of our Prelate. They soon, however, learned to admire his ability and virtues, and we find him, throughout the closing years of the Confederation, taking a leading part in their deliberations. When driven into exile he lived a short time in Brussels, and thence proceeded to Jaurin in Hungary, where he was elected Canon of the Cathedral and Auxiliary of the Bishop of Jaurin. On his death in 1664, his funeral was celebrated with solemn pomp, and he was interred in the Cathedral. The following letter of the Most Rev. Ignatius Paoli, of the Order of the Passionists, Bishop of Nicopoli and Bucharest, which was published a few years ago in our Catholic newspapers, gives some interesting particulars connected with this great Prelate:—

"In travelling through Hungary, in the discharge of the duties of my diocese, I chanced to meet a directory of the diocese of Jaurin for the present year, and in an account of the foundation of the Cathedral I found a Latin inscription, of which the following is a translation, and which, I believe, will be of interest to most of your readers:—'This Church possesses a famous and venerable ornament in an image of the Most Holy Virgin, which Walter Lynch, formerly Bishop of Clonfert, in Ireland, brought with him to this country. This venerable Prelate was obliged, during the persecution of Cromwell, to leave his own country, and was, in the year 1655, enrolled among the Canons of Jaurin. He had this image with him, and venerated it with a particular devotion. The Bishop died in the year 1663; and as a memorial of his great virtue and piety this image was placed in the wall of the church, near an altar of St. Anne. On the 17th March, 1697—Feast of St. Patrick—this image was seen by a vast number of people, of every rank and religion, miraculously to sweat blood. Shortly afterwards Count Sigebert Heister, Field Marshal and General of Jaurin, who was a witness of this prodigy, erected a beautiful altar for its reception. Still later, Francis Zichy, a Bishop and Count, had another altar, yet more magnificent, erected for it, where it is now venerated with a special anniversary solemnity.'"

The date here assigned to Dr. Lynch's death is, in reality, not different from that

which is marked by the cotemporary Irish writers, for it is probable that the Hungarian record followed the style of the ancient Calendar, according to which the first months of 1664 were computed as belonging to 1663.]

Beatissime Pater,

Post humillima pedum oscula Sanctorum. Pro mea ad Sedem Clonfertensem promotione gratias habeo ingentes, quas referre non possum, et cum aliud non suppetat elargiendum, perennes pro S^tis. Suae foelicitate praeces effundam. Porro licet in me dotes ac virtutes tanto muneri subeundo necessarias non agnoscam; Quod tamen ab Innocentio optimo Pontifice mihi oneris est impositum, si non omnino absolute, saltem innocenter per Dei Optimi maximi gratiam portare conabor, ac Illmum. Dnum. Nuncium qui laborantibus nobis vere lumen, et columen est, in promovenda re Catholica pro viribus adiuvabo. Enim vero cum septem jam annis et ultra pro Lya, hoc est fide Catholica hic gemente desudaverim, septem alios pro expectata Rachele decertare non omittam. Desiderant hic (Pater Sanctissime) boni omnes ut Dnum. Nuncium, qui collabentes res nostras saepe restituit, itemque Dominum Scarampi popularium nostrorum delicias ad majora provehere sua Sanctitas dignetur, Idque (si meae ignoscatur audaciae) peropto qui sum,

Galviae in Hybernia XX. Septembris, 1648.

Pater Beatissime,

Sanctitatis Suae Servus, et Clientulus Obsequentissimus.

Walterus, Clunferten. Episcopus.

CXLIII.

Letter of Four Irish Bishops to His Holiness, 9th Nov., 1648.

(From the Vatican Archives.)

Beatissime Pater,

Tanta est hic rerum in deteriora corruentium perturbatio, ita in lubrico versatur Ecclesiae, et fidei orthodoxae status, ut quod avidissime desideravimus unum aliquem R^mum. Antistitem e corpore nostro ad Sanctitatem suam destinare omnino nequeamus. Etenim mys-

terium adhuc quam maxime operatur iniquitatis, et omnes suas ut videtur humani generis hostis exercet vires, ultima quoque et insolita pertentat, quo percussis pastoribus oves a salutari vero Religionis pastu in invia et inaquosa dispergantur. Ad quem quidem finem assequendum veterator ille nefarius per membra sua hoc est per politicos quosdam haereticorum fautores, qui honoribus inhiant, et hiante semper avaritia infames sunt, cessationem armorum (quae lapis offensionis, et petra scandali fuit) cum Inchiquino Barone haeretico firmandam, etiam Clero reluctante, procuravit, cujus cessationis articulos licet Illmus, Dnus. Suae Sanctitatis Nuntius cum quatuordecim Archiepiscopis et Episcopis Kilkenniae anno superiori tanquam impios, fidem labefactantes, Clero Catholico supra modum injuriosos, publico suo instrumento, Consiliariis supremis exhibito, declaraverit, eo ipsi non obstante immo contra fidem prius datam, quod Episcoporum consiliis in rebus fidem et conscientiam attingentibus regerentur; Excommunicationes itaque ac Ecclesiae admonitiones susque deque habentes; in articulis ejusmodi consenserunt, eosque per vim in Civitatibus, plerisque emporiis, ac municipiis Regni huius promulgari effecerunt, unde factum fuit ut Ill$^{mus.}$ praefatus rei indignitate permotus, et pravorum sibi metuens quas praesenserat machinationes, et consilia, ad arcem Mareburgicam Domini Eugenii Oneill ad tempus se subduxerit, et deinde in castris militarium perfugium sibi quaerere coactus est, inde in castrum viri cujusdam nobilis se recipiens, ibi diu subsistere non valens nocturno itinere per vias asperas et difficillimas ad aliud ejusdem Domini castrum tribus comitatus Episcopis aufugit, Athloniam postea receptus Galviam inde in Regni angulo ad occidentatem plagam sitam, non absque discrimine pervenit, qui postea locus a Clanricardio Marchione obsessus fuit, in quo nos inclusi indigna prorsus, et extrema passi sumus, nam in omnibus suis ad cives obsessos propositionibus expelli nos et ejici mandabat, et toto obsidionis tempore, imo per aliquot ante menses pedem extra muros movere non ausi sumus, donec illa accepta pecuniarum summa, et per factionis suae sectatores promulgata quoquo modo, et furtive cessatione, obsidionem solveret. Verum enimvero Beatissime Pater hic finis malorum non fuit, sed et calumniantium mendaciis onerati facti sumus tanquam homines non audientes, et non habentes in faucibus redargutiones aliis praeterea incommodis, necessitatibus, et malis opprimimur, in Babiloniaca cocti fornace probamur. Bonis ac decimis omnibus expoliatis media ad vivendum non suppetunt, sed et rebelles, Regis

proditores, ac perduelles pronunciati, ac proscripti sumus cum aliis nostris confratribus, et Coepiscopis; et forma quaedam iniquissimi, ac sacrilegi juramenti iam prodiit, quam si ad sancta Dei Evangelia coram officialibus laicis non asseruerimus, carceris nobis et exilii perpetui, bonorum confiscationis etiam fautoribus nostris poenae destinatae, ac decretae sunt.

Multa alia moliri intelligimus contra Dei Ecclesiam in Assemblea, seu Conventu generali nunc sedentes, atque ex veteri factione pacem cum Ormonio olim transactam, et publico Regni suffragio damnatam, quasi post liminio revocare, et obtrudere collaborant: nihil sibi in mundo gratius accidere opinantur, eoque litterae, machinationes, et decreta sua collimant, quam si Ill$^{um.}$ Dnum. Nuncium, qui saepe (ipsis indignantibus) labantes res nostras restituit, e Regno propellant, arbitrantes, et non immerito, quod eo uno expulso, prona erit in reluctantes victoria, populumque fere universum facillime in suas pellicere nequitias impietatesque poterunt: sicut enim primus ejus in Regnum appulsus dubios confirmaverat, nutantes erexerat, maturas dissipaverat factiones, ita suo discessu omnia ipsorum regi arbitrio non dubitant.

Ex praedictis autem omnibus nihil nos angit, et excruciat magis, quam quod ex nobis ipsis insurrexerunt quidam docentes ea, quae non oportet. Decem et septem sumus Episcopi Dno. Nuntio adhaerentes, alii septem verbis, scriptis, adinventionibus nostros conatus elidunt, et confundunt omnia, super conscientias suas suscipiunt animas eorum, qui nostram authoritatem, nostrasque censuras et judicia contemnunt: contra prohibitionem Illmi. Dni. Nuntii praefati, ad Assembleam se receperunt, ubi impiissima et falsissima contra eum allegata, et decreta superius memorata suis approbant suffragiis, seu connivent ad minus, et silentio eadem confirmant. In ipso etiam Illmi. praefati conspectu ex eminentiori Collegii loco prospectantis, Electus Tuamensis Archiepiscopus, Aladensis, et Finiborensis Episcopi laicis circumcincti suae factionis hominibus per scalas Cemeterii muros transiendo, utramque Cemeterii videlicet et lateralem Ecclesiae portam perfringi curaverunt, indeque in contemptum Interdicti ab eodem promulgati in Ecclesia interdicta per Tuamensem celebratum fuit, non sine maximo bonorum et universae propemodum Civitatis scandalo.

Grave esset consimilium narratione ulteriore aures suae Sanctitatis onerare: ad referenda porro alia quamplura destinamus Rndum.

Patrem Dnum. Josephum Arcumone Theatinum propter suum zelum et labores plurimum benemeritum cui fidem adhibere dignabitur. Certe ad horum remedia malorum Concilium Nationale, quod indictum fuit Galviae, celebrari vetuerunt, et magnum confoederatorum numerum frivolis, ac fraudulentis appellationibus subverterunt, et incautos aliis artibus in suos traxerunt errores. Haec porro breviter enumerare visum est nobis nunc praesentibus ad fidem Suae Sanctitati faciendam, aliis nostris confratribus partim in castris cum Domino Eugenio, partim in aliis refugiorum suorum locis absentibus: Nec dubitamus quin Sua Sanctitas pro paterno suo amore, ac sollicitudine his non solum condolebit, sed omnia, quae excogitare poterit, remedia applicabit. Interim vero utramque Suae Sanctitati foelicitatem ad bonum Ecclesiae adprecamur, et sacros pedes humillime deosculamur.

Galviae, 9 Novembris, 1648.

Sanctitatis Vestrae.

Humillimi, obsequentissimi, et fidelissimi servi Congregationis Ecclesiasticae Hiberniae Subdelegati,

JOANNES, Rapotensis Episcopus.
ROBERTUS, Corcagen. et Cluanensis Epus.
FR. ANTONIUS, Epus. Clunmacnosensis.
WALTERUS, Clunfertensis Episcopus.

CXLIV.

LETTER OF THE BISHOP OF RAPHOE TO HIS HOLINESS, 15TH NOV., 1648.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

SANCTISSIME PATER,

Secundus ego licet indignus, Provinciae Ardmacanae Senior comprovincialis senio jam, et diuturnae meae, pro Christo incarcerationis molestiis fractus per quatuor annos, muneris tamen mei esse duxi, quos diuturna experientia novi de nostra Republica Ecclesiastica benemeritos, et omni exceptione majores Vestrae Sanctitati ad communem nostrae Provinciae utilitatem spiritualem meo calculo commendare. Humiliter itaque expono, quod inter omnes promovendos singu-

larem inveni eximium, ac sapientissimum Dominum Thadaeum Oclery Sacrae Theologiae Doctorem, ortum piis, honestis, multisque non infimae notae nobilibus sanguine conjunctis parentibus qui pro fide orthodoxa tuenda triennalis incarcerationis erumnas, ac bonorum spoliationem constanter toleraverunt. Deinde huc in Patriam reversus Dioeceses Dunensem et Connerensem ex commissione Rmi. Dni. Midensis tunc Viceprimatis, ac Rapotensem authoritate mea trium annorum spatio, pio ac indefesso labore Verbum Dei docte, utiliter, et communi omnium applausu seminando feliciter administravit. Postea unanimi omnium Episcoporum Provinciae Ultoniae consensu procurator electus, et Romam missus, sed a dicto suo proposito ab Excell^mo. Dno. Suo Comite de Tyrconill in Flandria detentus Sacellani majoris ac examinatoris generalis totius Regis Hispaniarum exercitus in Belgio, ac tandem Vicarii generalis in Cathelonia non segniter munus exercuit, postmodum a quinque annis patriam secundo repetiit, in qua multum insudavit in promovendo praesens pro fide bellum. Hunc ergo virum sapientem tot titulis de nostra Republica benemeritum nullo vitio, aut canonico impedimento praepeditum dignissimum censeo, qui viduatae Ecclesiae Cathedralis Derensis (ex cuius gremio ipse est) pastor, et praesul praeficiatur. Quapropter ad Sanctitatis Vestrae Sacros pedes provolutus humillime rogo, ut haec debita, et justa fiat protectio, ne lucerna haec diutius sub modio lateat, sed super candelabrum illud nobilissimum Derense posita luceat, quoniam a quinquaginta annis praedicta Ecclesia Derensis est orbata proprio Episcopo, et vero sponso. Ad quam igitur iterum enixe supplico propter Deum et loci illius necessitatem, ut praedictus Doctor tanquam benemeritus, ac dignus promoveatur. Deus Optimus Maximus Sanctitatem Vestram in Ecclesiae commodum incolumem diu servet.

Galviae, XV. Novembris, 1648.

Sanctitatis Vestrae.

Humillimus ac indiguus servus

JOANNES, Rapotensis Episcopus.

CXLV.

Letter of F. William St. Leger, S.J., to Rome, 30th Dec., 1648.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

Evenit quam plerique timebant, Confoederatorum divisio et Scissura, qua ex divisione secutum summum Hiberniae infortunium, nimirum vastitas, desolatio, sanguinis effusio, &c.; quae omnia fuissent impedita si haec ultima armorum cessatio cum Barone de Inchiquinio non fuisset impedita; et summa spes pene certa fuit Catholicam religionem et ditionem amplius propagandi, Dubliniumque et alia loca recipiendi. Nam si Confoederati Catholici eos exercitus et copias in haereticos hostes duxissent quibus se mutuo petebant; si media et opes contra hostes non se ipsos expendissent, quid non fecissent, praesertim commodissimo belli, verno scilicet tempore, cum haereticus hostis maxime esset debilis? . . .

D. Baro de Inchiquin Parlamentariorum haereticorum in Provincia Momoniae hactenus Generalis post varias de Confoederatis Catholicis relatas victorias, post depraedationes et multorum in quibus Catholici vivunt locorum miserandas expilationes tandem cum exercitu movit proxime Kilkenniam et praedis abactis, castris subactis, spoliatis oppidis, terram omnem adusque portas Kilkenniae fecit sibi tributariam et vectigalem; sed et ipsi Kilkenniae ita ab illo timebatur, ut si accedere vellet aut tentare vix fuerit resistentia. Habet ille sub se maximam Momoniae quae regni occidens est partem cum civitatibus, oppidis, portubus, praesidiis munitissimis, et copioso ac veterano exercitu.

Dublinium et adjacentia quae in oriente regni sunt loca occupat alius Parlamentariorum Generalis Jones qui non ita pridem de Confoederatis Catholicis maximam reportavit victoriam.

Ab Aquilone in Ultonia et Connacia sunt item Scoti et Angli Parlamentarii: omnes hi regis et Confoederatorum Catholicorum hostes ab Anglia et Scotia subsidiis et copiis in dies instructi Confoederatis Catholicis qui in illorum medio sunt bellum ab omni parte movent et ruinam intentant.

Sed ecce D. Baro de Inchiquin, mense ultimo Februarii deserto Parlamento pro Rege se palam declarat. Hinc armorum cum illo potius quam ullo alio, Cessatio coepta cogitari: tunc quod

ipse Hibernus antiqua stirpe, ampla in Hibernia territoria haberet ac possessiones. Haec armorum cessatio Provinciis Momoniae et Lageniae quas ille tangebat, in Provincialibus Congregationibus super hoc convocatis, utilis et omnino necessaria visa et ita omnium suffragiis judicata ac publico instrumento testata est ac signata. Haec Cessatio in speciali Nobilium et Dominorum totius Regni Conventu mense Junio convocato utilis item probata est et necessaria, et ad illam servandam solemniter omnes jurarunt. Haec denique cessatio in Generali totius Regni Conventu seu Comitiis quibus aderant Comites, Vicecomites, Barones, Equites, Armigeri, Cives ac civitatibus electi, Catholici omnes, approbata et confirmata est, et illi adversantes Regni ac Reipublicae hostes extincti sunt ac declarati. Haec cessatio 15 articulis constans die Maij 2° conclusa, edicta et promulgata est.

Abfuit sub hoc tempus Kilkennia, Illmus. D. Nuncius relicto post se auditore suo generali, Decano Firmano. Hic varias chartas et censuras in illos qui Cessationem amplecterentur ab Illmo. Nuntio missas valvis affixit: quae censurae indiscriminatim quasvis implicabant personas, Episcopos, religiosos exemptos, et ipsos de supremo Concilio Dominos et omnino omnes nisi cessationi jam publica fide latae et promulgatae renuntiantes submitterent se et adhaererent isti parti exercitus quae in armis stabat contra cessationem. . . . . . .

Porro de Universa hic Societate sciendum in Singulis Residentiis Nostros Cathedrali seu Matrici Ecclesiae se conformasse. Quod ipsum Kilkenniae ubi tunc ipse fui, factum. Nam Revmus. ordinarius accepta censura convocavit utrumque Saecularem ac Regularem Clerum, negotium exposuit et illorum sententiam rogavit: res vero visa est ita gravis, dubia et periculosa ut ad illam examinandam dies aliquot statuerit et ampliaverit, intra quos rem sacram et divinum officium de more ab omnibus celebrari voluit. Ante horum dierum finem missa sunt a Supremo Concilio ad Clerum puncta seu dubia de hac controversia, et Episcoporum ac Theologorum responsa super illis rogata pro conscientiarum directione et securitate: quae dubia proposita rem omnino difficilem et periculosam reddiderunt et viam ac oculos aperuerunt ad ulteriorem et penitiorem rerum indaginem et examen. Unde qui adfuerunt Theologi non dubitarunt declarare, appellationem omnino legitimam, &c., &c.

Kilkenniae, 30 Dec., 1648.

CXLVI.

Letter of the Archbishop of Cashel and others to His Holiness, 1st February, 1649.

(From the Vatican Archives.)

Beatissime Pater,

Vinea Domini in Hybernia ob grassantem in illa diu haeresim est vepribus repleta et spinis, indigens operariis strenuis, qui diruta restaurent, qui illam purgent a sentibus vitiorum, et cum haec cura non tam corporis, quam virtutis animi sit eos ad hanc vineam operarios demandare Sanctitatem Vram. humiliter rogamus, qui zelo et charitate proximi fervent, ut ubi vitiorum et errorum vepres magis excreverant diligentiori conatu eradicentur. Tales autem operarii reputantur Patres Capucini, qui non sua, sed quae Dni. sunt quaerunt, ac victu et vestitu moderato contenti pacem cum coadiutoribus conservant, emulationes et rixas fugiunt, propriam animae vineam per exactam regularis disciplinae observantiam excolunt, manumque studiose operi apponunt. Hos ergo R[me.] Pater Vinitores foventes, defendatis, ac in vinea Hyberniae multiplicari faciatis obnixe et instanter in Dno. rogamus ad honorem Dei et Ecclesiae incrementum. Deus Optimus Maximus S[tem.] Vram. ad utilitatem Reipublicae Christianae diu servet incolumem.

Datum Kilkenniae, 1 Februarii, 1649.

Beatitudinis Vestrae Humillimi filii,

Thomas, Archiepiscopus Casillensis.
Patritius, Ep. Ardaghadensis.

CXLVII.

Letter of F. Egan, S.J., 5th February, 1649.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

Revd. in Christo Pater,

Circa consultationem de censuris et Apostolis refutatoriis Illustrissimi Domini Nuncii hic habitam coram R[mo.] Ossoriensi (quantum ad

me spectare possit praedicta consultatio) haec occurrunt, quae ex R. Vae. praescripto hic subjicio.

Rogatus a Rmo. quid de iis censuris sentirem? utrum obligarent nec ne? Respondi in haec verba. Video (Rme.) ex una parte Cessationem armorum a supremis Consiliariis cum D. Barone de Inchiquin initam; ex alio video censuras ab Illustrissimo D. Nuncio latas contra eos qui dictae cessationi adhaeserint. Video Dominos consiliarios a censuris ad suam Sanctitatem appellasse; Illustrissimum D. Nuncium Apostolos refutatorios eis concessisse. Res ergo haec, de qua hic disceptatur, gravissima est: ideoque mallem ego in re tam ancipiti consilium accipere quam dare. Nihilominus video communem esse Theologorum et Jurisperitorum doctrinam: *In dubio parendum esse Superiori*, et sic in praesenti dubio faciendum existimarem. Noster etiam P. Salingerus postea rogatus dixit consulendos esse Theologos et Canonistas.

Cum finieram, Rmus. loqui exorsus, et ad me sermonem dirigens: video, inquit, Ram. Vestram satis esse propensam ad favendum authoritati Praelatorum, quibus in dubio deferendum censet, et laudandum zelum. Deinde cumulatissime laudavit Illmum. D. Nuncium, subiunxit tamen solum Romanum Pontificem habere infallibilem Spiritus Sancti adsistentiam, caeteros non item. Dein ex Concilio Tridentino aliquid legi mandavit, quo (quantum memini) cavetur, ut nonnisi parce et gravi de causa, et ubi spes affulget curationis, utamur Praelati gladio spirituali censurarum. Mox ipse Rmus. produxit tres epistolas a DD. supremis Consiliariis ad suam Rmam. directas, in hunc finem ne scilicet publicaret censuras in sua Ecclesia neve Cessationi sese opponeret. Demum de observandis vel non observandis Censuris nihil in illo Conventu statutum, sed in alium diem reiecta quaestio est: Ego vero deinceps nulli cleri conventui interfui, verumtamen cum in propria causa minus idoneus testis videar, R. Va. poterit ex aliis, qui interfuerunt, rem totam dignoscere.

Rae. Vae. sacrificiis et precibus me enixe commendo.

Kilkenniae, 9 Februarii, 1649.

Rae. Vae. Servus in Christo,

JOAN. EGANUS.

CXLVIII.

Letter of the Bishop of Clogher to the Nunzio Rinuccini, 24th February, 1649.

Illme. et Revme. Dne.

Scripsi Illmae. V. Gratiae alias fuse de Captivitate mea, superiori anno, de afflictione, periculo et statu Catholicorum et Catholicae Religionis in hoc regno—utrum mea desuper epistola pervenerit ad manus Illmi. Dni. mei incertum ad haec habeo. Caeterum vadit eo nunc P. Antonius Daly qui jam olim guardianus fuit Athloniae et plurima incommoda passus est nostra causa. Ipsi ego cogitationes meas commisi Illmae. Dni. V. communicandas.

Illmae. Revrmae. V. Dnis. obsequentissimus Servus,

Emerus, Clogherensis.

Apud Clunes, 24 Feb. antiquo computo, 1649.

CXLIX.

Letter of Irish Bishops in favor of the Capuchins, 15th March, 1649.

Beatissime Pater. Post pedum oscula.

Kilkeniae, 15 Martii, 1649.

Cum non minus ad pastoralem nostram curam pertineat malos operarios ab ovili dominico arcere, quam bonos quantum in nobis est defendere, et promovere : Hinc est, quod cum impares nos viribus ad haec praestanda quandoque cognoscimus, ad supremum dominici gregis pastorem recurremus, ut eius authoritate perficiatur quod a nobis effici nequit. Dignetur igitur Sanctitas Vestra hunc pastoralem nostrum conatum vestro efficaci remedio promovere. Agnovimus enim

ab aliquot annorum lustris Patres Capucinos ad hoc ovile Hyberniae Pontificia authoritate destinatos proficuos et strenuos subsidiarios esse: Eorum etenim continuus labor in ovibus instruendis et fovendis, sancta itidem et exemplaris regularis disciplinae observantia, humilis submissio pastoribus et ordinariis, concordia cum Ecclesiasticis, et exiguum patriae onus, ob frugalem victum et vestitum, hanc adeo opinionem apud nos, huiusque Regni Proceres universumque Populum genuerunt, ut paucis ab hinc retro annis in 1646 omnes simul totius Regni Praelati, Archiepiscopi, Episcopi, Abbates cum caeteris omnibus regni ordinibus seu proceribus in Dieta generali Kilkeniae convenientes, ac de publicis tam Patriae, quam Religionis negotiis tractantes, communi omnium voto et voce eorum ordinem in legitimam regni prolem amplexati sunt: Quare, Bme. Pater, Nos quibus praecipua animarum cura incumbit, in his remotissimis Europae partibus, et laceris periclitantis Ecclesiae Hyberniae temporibus, apud S[tem.] Vram. humiliter instamus, ut ordinem Capucinorum tanto virtutum nitore micantem Hybernia nostra ob oculos intueatur et complexetur ejusque apud nos stabilitas pontificia vestra authoritate confirmetur, quatenus purioris et praestantioris sobolis exemplo et pia morum conversatione iniquorum corda de malo ad bonum, et de vitio ad virtutem magis alliciantur. Et quoniam non modicum impedimentum introductionis reformatorum ordinum apponitur hic per praeexistentes Religiosos, qui non nihil sibi assumentes ex decreto Clementis VIII. de non erigendis novis Conventibus, omnem lapidem movent ut cohabitationem dictorum Patrum Capucinorum impediant, humiliter petimus ut penes ordinarios locorum stet potestas facultatem praebendi erigendorum Conventuum, dictosque Capucinos admittendi, etiam non attento aliorum Religiosorum sensu, maxime cum judicaverimus querimonias, et oppositiones dictorum praeexistentium Religiosorum esse minus justas, aut rationi consentaneas. Praesertim cum experiamur, etiam in hac nequitia temporum bello, et media laborantium locupletem Dei providentiam erga singulas religiosorum ordinum ac Monialium familias, quas jam multiplicari plus solito, et in plerisque Civitatibus simul sustentari perspicimus, in quibus Capucini ob victus et vestibus parcimoniam nullum vel perexiguim patriae onus, vel benefactoribus incommodum adferre consueverunt. Rogamus igitur, Bme. Pater, ut dictus ordo Capucinorum apud nos stabiliatur ad solatium tam Cleri, quam populi, vestroque favore, ac speciali diplomate, ad omnes instituti sui exercendas functiones admittatur cum eadem libertatis

plenitudine qua alibi. Hanc gratiam meretur pius ordo Capucinorum quam comuni voto et desiderio expetimus et flagitamus.

Datum Idibus Martii, 1649.

Vestrae Sanctitatis Humillimi in Christo filii,

David, Episcopus Ossoriensis.
Thomas, Episcopus Midensis.
Ed. Limericensis Episcopus.
Fr. Patritius, Episcopus Ardachensis.

CL.

Letter of Rev. Patrick Lynch, Warden of Galway, to the Secretary of Propaganda, 2nd April, 1649.

Rde. Adm. Dne.

Excepimus hic nuper Ormonium tamquam proregem cum magnis expensis qui tamen cum suis nihil nobis contulit, nisi tempus nocturnum et diurnum otiose immo pecaminose potationibus, aleis, lusibus conterere, in tanto mortalium luctu, fame, siti, et mortalitate pauperum. Urgebamur in Congne. Ecclesiastica subscribere cuidam chartae laudanti et extollenti pacem initam cum Ormonio, pauci consenserunt.

Huc appulit, cum duobus mensibus non abesset frigata S. Petri, ductis duabus quas cepit navibus, altera vendita Ostendae. Hunc bonum successum attribuimus omnes merito cum suis, Illmo. Dno. nostro a quo caetera quae hic peracta sunt intelligatis.

Vrae. Rae. Dnis. servus obsequentissimus.

Patricius Lynch, Praep. S. Nic. Galviae.

Galviae, 2 Aprilis, 1649.

CLI.

Letter of the Archbishop of Armagh, 18th July, 1649.

Illme. Dne.

De meritissima vra. promotione satis laetor. Ut referam, quae infausta a discessu vro. huic misero contigerunt regno, vix verba sufficiunt;

inter reliqua non est contemnendum, qd. ingens excitata fuerit persecutio in Franciscanos, eorumq., provincialem, eo et maxime quod strenue conati sint partes et opinionem viri Illmi. D. Nuncii, et ut res aliquo colore fieret suasu quorumd. male perdita fama ejusd. ordinis, et favore aliquorum saecularium, Commissarius Gnlis. Belgarum, P. Petrus Marchant misit in regnum quemd. Delegatum P. Raymundum Caron, qui omnia in d[a.] Religione susdeq. evertit, ut Provlem. et suos fratres ab opinione Illmi. D. Nuncii deterreret : multa edidit scandala trahendo religiosos manu laicali ad publicos carceres, totam Provinciam inquietavit, et praelatos et fratres in maximum adduxit discrimen, et odium populi. Vadit eo tam a nobis, quam ab ordine R. P. Antonius Daly praecipue ut his malis remedium procuret salutare. Quare obnixe rogo V. Illma. D. dignetur eidem praebere fidem, et favorem, et efficere, ut d[us.] P. Marchant revocet d[am.] suam commissionem, et in posterum melius et majori cum indifferentia cum hac agat provincia. Offerat quaeso V. Illma. D. mea sincera obsequia Illmo. D. meo Nuncio, cui sacras deosculor manus, meq. utriusq. favori commendo, &c.

Ex loco mansionis, 18 Jul. 1649.

Hugo, Archiepiscopus Ardmachanus,
totius Hiberniae Primas.

CLII.

Correspondence with the Assessor of the Holy Office, 4th December, 1649.

Illme. et Revme. Dne. mi Carissime.

A quam plurimis amicis fui certioratus quod Pater Roa Carmelita Ibernus qui ad praesens Romae degit scripserit in Galliam et Iberniam cum aliqua jactantia se fuisse in hac curia a SSmo. D. Nostro, et EEorum. DD. Cardinalium collegio honorifice tractatum et appellationem consiliariorum dicti regni Ibernici ab excommunicatione Illmi. Dni. Nuncii fuisse a Sua Sanctitate vel a S. Congne. admissam; necnon librum typis mandatum Kilkenniae, nomine Epi. Ossoriensis sub titulo *Queries* fuisse cum magno plausu et laude receptum. Unde ad conventum Carmelitarum ubi dictus P[r.] Roa manet, perrexi ;

ut ab ipso scirem an esset verum quod mihi ut supra indicatum: qui audacter respondit se scripsisse in Iberniam et Galliam totum quod a D. V. Illma. accepit.

Propter quod eam enixe precor ut ad veritatem patefaciendam ne innocenter populi cum maximo discrimine decepti remaneant dignetur veritatem super hoc negotio ad me scribere ut possim opportune supradictos meos amicos certiores reddere dictum P^em. Roa falsa publicasse, et quod contrarium eis scripto a D. V. Illma. acceperit. Erit hoc justitiae consonum et ego remanebo perpetuo obligatus D. V. Illmae. cui manus deosculor.

Datum ex Collegio de Propag. Fide, die 1 Decembr. 1649.

Devmus. et humilis servus obligatissimus,

DIONISIUS MASARIUS.

Revmo. Dno. Albizio, Assessori S. Officii.

ILLME. DNE.

Nec P^r. Roa admissus hactenus fuit ad audientiam SS. D. N. Innocentii PP. X. nec appellatio Consiliariorum regni Iberniae eorumve litterae quas ipse detulit receptae. Immo ab EEmis. DD. Cardinalibus negotiis Ibernicis a SSmo. propositis et a me uti eorumden negotiorum Secretario rejectae fuerunt: propterea nescio quo pacto P^r. Roa tam audacter scripserit in Galliam et Iberniam ea quae mihi significat Illma. V. D. Nil aliud a me audivit nisi quandoque verba satis aspera, quandoque lenia et dulcia. Si quid ulterius ipse profert, mendacia sunt, sicuti mendocissimum est libellum cui titulus *Queries* fuisse Romae magno cum applausu et laude receptum, cum usque adhuc nec in latinam versus sit linguam nec ad manus Emmorum. DD. Cardinalium neque ad meas pervenerit.

Deus opt. max. Dnem. V. Ill. servet.

Datum in S^o. Officio die 4 Decemb. 1649.

Observantissimus servus verus,

FRANCISCUS ALBIZIUS.

Illmo. D. Dionysio Massari S. Congnis. de Prop. Fid. Sec^o.

[Concordat utraque epistola cum suus originalibus. In cujus fidem subscribo, Romae ad S. Isidorum 15 Jan. 1650.

FR. PAULUS KING, Guard^s. S. Isidori de Urbe.]

CLIII.

Letter of the Irish Bishops to His Holiness, 12th Dec., 1649.

Bme. Pater,

Ad pedum oscula provoluti.

Superiori prope biennio convenire nequivimus bello et divisionibus impediti, tandem controversiis compositis natio Hibernorum in unum corpus contra communem hostem cath. Religionis et patriae coaluit, et nos in Spiritu S°. congregati Sanctitatis vrae. Breve directum ad nos 1648, die 18 Augusti ad concordiam et unionem omnes Catholicos huj. Regni adhortandos dirigens, perlegimus, et sane in hac Cngne. praecipue nobis curae fuit concordiam inter Catholicos huj. Regni promovere, et solidare, omnia et singula perperam acta tempore discordiae nuperae emendare, aut penitus abscindere et abominari secundum enormitatem facti. Et vero in comitiis, seu assemblea observata Kilkeniae an. 1648, invenimus processum ab anonymis aliquibus immissum et institutum fuisse in prejudicium D. Nuncii: D. Archiepum. Tuamensem eod. tempore ex illa assemblea destinatum ad D. Marchionem Ormoniae Pro-Regem distantem tunc Kilkenia 14 milliaribus noluisse abire donec firmiter ipsi promitteretur nihil actitatum iri in processu illo usq. ad ejus reditumi; abfuisse pariter tunc reliquos Epos. et praecipua quaeque illius assembleae membra, inde accidisse, quod a paucis male affectis quaedam contra D. Nuncium Aplicum. actitata in Libros comitiorum irrepserint, articuli calumniosi fuerint ingesti, et litterae procuratoriae ejus Gratiae ex Regno discessum requirentes, quae omnia et singula diligenti examine et inquisitione comperimus, surreptitie emanasse, calumniosa esse atq. adeo bonorum omnium accolarum huj. Regni voluntati displicere, intentioniq. fuisse contraria, atq. haec studio adhibendi veritati testimonium contigisse, et esse, sicut dictum est, sancte asserimus.

Cluainmacnoisae, 12 Xbris, 1649. &c.

Hugo, Ardmacanus.
Fr. Th. Dublinen.
Thomas, Cassellen.
Io. Archieps. Tuamen.
Emerus, Clogheren.
Edmundus, Limericen.
Nicolaus, Fernen.
Fr. Edmundus, Laghlinen. Epus. et Procurator Waterfordien.
Fr. Hugo, Duacen.
Andreas, Fineboren.
Walterus Cluanforten. Epus. Cngnis. Secrius.

CLIV.

Letter of the Bishop of Leighlin, 12th December, 1649.

[Dr. Edmund O'Dempsey, O.S.D., was the son of Turlogh, Viscount of Glanmalure, and Baron of Philipstown, and at an early age was enrolled among the children of St. Dominick. In 1634 he was elected Provincial of his Order in Ireland, and more than once the Irish Bishops solicited his advancement to the Episcopate. He was at length appointed to the vacant See of Leighlin in 1641. He died in exile in Spain on the 6th September, 1658.]

Perillustris et adm. Rev. D. Decane.

Cum jam satis sciam te pro amicitia renovanda malle ab amico sollicitari quam ea marcescente quietum esse; sciat ergo Dtio. V. Perillustris a discessu vestro ex hoc Regno nos sequaces vestros et qui Illmo. D. Nuntio nostro adhaesimus in controversia tum orta plurima ab adversae opinionis parte et damna et injurias pertulisse, immotos tamen in sententia prima hactenus perstitisse et licet summa necessitate ducti, nempe quia peste, fame et bello undique vexabamur et imminentem Dei vindictam et hoc procul dubio propter contemptum auctoritatis Sedis Sanctae (ut ego saltem existimo) perspeximus, convenimus cum reliquo clero proprio motu apud Cluonmacnois et ne deleretur nomen gentis nostrae a facie terrae consensum dedimus omni viae ad re-unionem ducendae.

Miror quod tamdiu tardet V.D. responsum postulationis pro sede Kildarensi, cognato meo Dno. Dempsy Vicario Aplico. dictae sedis qui a tot annis pondus diei et aestus in medio tribulationum multarum portavit, et in hac ultima dissensione orta inter clerum Hyberniae circa acta per Illmum. D. Nuntium contra adhaerentes treguae initae per conciliarios cum Barone Inchiquin, Illmi. partes constantissime tuebatur et immotus tuetur. Hoc promovere habet in mandatis Illmus. Dunensis qui fultus vestro auxilio procul dubio gratum obtinebit responsum. Precor itaque ut acceleret perillustris V. Dtio. et observantiam meam erga suam Illmam. Dnem. significet Illmo. Dno. Nuntio, &c.

Clonmacnois, 12 Decemb. 1649.

Vrae. Dnis.

Servus deditissimus,

Fr. Edmundus, Leighlinen. Ep.

CLV.

Letter of the Bishops assembled at Clonmacnoise to the Nunzio Rinuccini, 13th December, 1649.

Illme. et Revme. Dne.

Tam vehemens hac tempestate hanc patriam inundavit malorum torrens, fame pedetentim ingruente, peste grassante et Bello omnia vastante, per illuviem Puritanicam quam Anglia nuper in nostras oras evomuit aperto ore ubique protestantem Missae exercitium nullibi permissum iri ubi Parliamentum Angliae potietur rerum, ut non obstantibus quibusdam antehac distantiis inter nos positis unanimiter omnes extrema necessitate coacti nobis operae pretium duxerimus nostras omnium vires in unum conjungere ad quoscumque movendos lapides ut citius ac melius hosti communi valeamus resistere. Quare in paterna V. Illmae. Dnis. cura erga nos confidentes quam suppliciter rogamus ut posthabitis oblivionique traditis occasionibus quibus Dnio. V. Illma. huc usque offensa existit, praesentem necessitatem nostram ob oculos solum habens, Agentes a nobis eo destinatos in suis obtinendis petitionibus promovere et adjuvare dignetur, pro Deo, religione ac patria et ita vestras sacras manus deosculamur.

Rme. et Illme. Dne.

Observantissimi filii.

CLVI.

Letter of the Archbishop of Dublin and others to His Holiness, in 1649.

Bme. Pater,

Post SS. pedum oscula et imploratam benedictionem.

Turpem a nobis ingratitudinis notam amoliri non possumus, si nunc (quod hactenus propter temporis injurias non fuit permissum) gratias ingentes non habeamus Sanctitati Suae, sicut per praesentes eo nomine habemus, quod ex charitate et paterna benignitate sua erga laborantem nimis Hiberniam nram. Illmum. ac Rmum. D. Joannem Baptam. Rinuccini Archiepum. et Principem Firmanum Nuncium suum Apli-

cum. Extraordinarium ad nos mittere dignata sit. Is enim, quoad hic vixit, vere sese patrem patriae nostrae ostendit: vere vigilem ac sollicitum pastorem, zelo optimo honoris Dei ac S. Fidei reparandae plenum, qui non modo pecunias, quas a Sanctitate S. transmissas habuit, sed et alias, quas mutuas habere poterat, militibus Catholicis pro fidei causa propugnanda distribuit: et quocumque pecunias, et quandocumque erogaverat feliciter perpetuo a nostris pugnatum fuit, Deo piis ejus desideriis ac votis sincerissimis aspirante. Sed et (fremat invidia licet) nihil ejus integritati, vitae innocentiae, aut morum gravitati objici poterat aut etiamnum potest vel ab infensissimis adversariis ejus. Dolemus igitur vehementer, quod a factiosis quibusd. consiliariis, aliisque eorumdem sequacibus (perpaucis tamen, si bonorum comparatio fiat) tantus, tamque insignis Praelatus contumeliose tractatus, et per summam injuriam a regno expulsus fuerit. A quo tempore divinae ultionis argumenta quamplurima iratum genti nostrae propterea Deum O. M. ostenderunt. Pro tanto ergo Pastore ac parente nobis dato, qui saepe labantes res nostras (quidquid garriant malevoli) restituit, gratias ingeminatas agimus rogantes, et humillima supplicatione ad pedes S. Sanctitatis provoluti obsecrantes (si nrae. tamen parcere dignetur audaciae), quatenus praefatum Illmum. optime meritum, et dotibus omnibus Praelato condignis ornatum ad majora, hoc est ad Cardinalatus eminentissimam dignitatem provehere cumprimis S. Sanctitas dignetur, quod et purpuratorum PP. ordini ornamento et splendori futurum credimus, verum et popularibus nris. universis maximum allaturum gaudium, et animos ad omnia pro fide cath[a]. subeunda pericula additurum, quo concesso omnes pro salute et incolumitate sua ad bonum Ecclesiae Dei, ad Christum Servatorem nrum. perpetuos habebit oratores. Quibus et preces et vota nra. conjungemus, et conjungimus.

S[tis]. Suae.

Servi humillimi et obsqmi. clientes,

FR. THOMAS, Archiepus. Dublinen. Hiberniae Primas.

CAROLUS O'RELLY, S. Theol. Doctor et Decanus Tuamen.

WALTERUS, Clunferten. Epus.

FR. FRANCISCUS SULLEVANUS, FF., MM., Strictior. Obs. Min. Provincialis.

JACOBUS FALLONUS, Vic. Aplicus. Achadensis.

PATRICIUS LYNCHAEUS, Praepositus D. Nicolai, Galvien.

CLVII.

Letter of the Bishop of Emly, 10th February, 1650.

[The heroic Martyr-Bishop of Emly, Terence Albert O'Brien, O.S.D., was consecrated by the Nuncio Rinuccini in 1647. He was sentenced to death in Limerick by Ireton on the 31st October, 1651. When led to the scaffold he summoned that arch-enemy of the Irish Catholics to appear within a month to answer for his crimes at the tribunal of God. Ireton, before he could take his departure from Limerick, was seized with the plague, and expired on the 26th of November, 1651.]

Illme. Dne.

Clerus hujus Regni extrema urgente necessitate convenit 13° Decembris apud Cluanmacnoise ad cogitandum de aliquo opportuno remedio patriae et religionis nunc plus quem unquam periclitanti; nam super ingratos (proh dolor) Hybernos iratus modo tonet Deus, nonnullos emissa necat pestis, non paucos fames, ex Anglia nobis imminet gladius, etenim Crumwell sub auspiciis rebellis Parlamenti circa 20$^{um.}$ Augusti ultimo elapsi cum pugnaci exercitu in hanc insulam transfretavit, veteranis Haereticis in Regno antea existentibus se conjunxit, aliquot civitates, inter alias Pontanam, Wexfordiam, Rossponτum, Carrigiam et Fethard expugnavit in eis quidquid censeri potest sacrum temerando, delendo.

Ab illa Congne. varias litteras secundum sententiarum varietatem ad S. S$^{tem.}$ et D. Nuncium per Revmum. D. Dunensem et Connorensem destinavimus. Interim unionem inter nos in communis hostis oppugnationem voventes, salva cuique et illaesa sua sententia.

Fr. Terentius, Imolacensis.

10 Feb., 16$\frac{49}{50}$.

CLVIII.

Letter of the Archbishop of Armagh and other Irish Bishops, 26th March, 1650.

Illme. &c.

Inter multa mala, quae possa est Hibernia tempore, quo Illmus. D. Nuncius Aplicus. in ordine ad Religionis Cath. dilatationem et auctores factae jam cessationis cum Barone de Inchiquium in opinione disside-

bant, dissensio quorumd. FF. Franciscanae familiae contra Illmum D. Nuncium scriptis et concionibus insurgentium non ultimum sibi vindicat locum, imo nro. judicio inter praecipuas Regni calamitates eor. dissensio principalior habenda est; cum jam aliis sopitis, illa vigeat. In ea enim litigant ex una parte tota fere familia S. Francisci in Hibernia, nimirum Provlis., PP. Provinciae, Definitores, Lectores, omnes Jubilati, pleriq. Superiores, inter quos nonnulli reperiuntur viri docti ac pii. Ex altera parte P. Petrus Marchant Commissarius Gnlis. Belgarum, pauciq. alii FF. minoris notae. Nos considerantes ex dissensione desolationem oriri, quibus potuimus modis, et viis, unionem nationis in clero, et populo in quadam Cngne. Archiepor. et Epor. habita Clonmacnois 4° praeteriti Nov. procuravimus, expectantes S. Sanctitatis determinationem quoad censuram Illmi. D. Nuncii, ejusq. adhaerentium, atq. interpositam appellationem, et insuper advertentes in maximum praejudicium quietis communis Regni, ac Franciscanae familiae honoris vergere detrimentum, praefatam eor. altercationem ad eor. reconciliationem laboravimus; sed frustra. Provlis. enim, et ipsi adhaerentes (ut sup. diximus) allegant ex admissione Commissionis praefatorum P. Marchant, et P. Caroni immunitatem Ecclicam., jurisditionem Illmi. D. Nuncii, et privilegium suae provinciae violari; Pr. vero Marchant et illi alii dicunt auctoritatem Praelatorum-gnlium. Ordinis per resistentiam alior. contemni. Quare rogamus V. Ill. D. laborare dignetur, ut mittatur Iudex indifferens auctoritate Aplica., qui partium rationes audiat, litemq. inter omnes componat, alioquin nullam habebunt in hoc Regno quietem, nec alios habere permittent, sed rixae et dissensiones cum totius Regni scandalo insuper pullulabunt, nam nec alium Pris. Marchant delegatum unquam admittent Provincia Franciscana in Hibernia quam unum e quatuor a Definitorio Provli. nominatis, seu praesentatis, prout ex statuto, seu privilegio Capituli Romani 1612, ordinatum est, praesertim suspectum, et partialem, qualis omnium judicio ab eo missus habetur. Iterum igitur precamur obnixe, ut quantocius aliquis visitator a Sede Aplica. mittatur independenter a P. Petro Marchant, ni forte (prout jam etm. dicitur falsa informatione eor., qui Illmo. D. Nuncio Aplico., et meliori, ac saniori parti Cleri huj. Regni adversabantur), decipiatur P. Marchant, et Illmo. D. Nuncio et Clero adhaerentes immature condemnaret sub palliato et specioso titulo reformationis introducendae, et inobedientiae puniendae, in quo non solum innocentes Religiosi illius Ordinis immerito paterentur, eo qd. pro Ecclia. Dei steterint, sed etm. Illmo. D. Nuncio. ac Praelatis Hiber-

niae magna fieret injuria, cum indirecte et implicite ipsi etiam condemnarentur, quando Religiosi eor. mandata et censuras observantes culpabiles in hoc judicarentur, qd. vergeret in maximum detrimentum jurisditionis Ecclesiasticae : ita judicant,

Ex loco nri. refugii 26 Martii, 1650.

HUGO, Archieps. Ardmachanus.
FR. THOMAS, Arch. Dublinensis.
FR. BOETIUS, Elphinen.
WALTERUS, Clunfertensis Epus.

CLIX.

THE STATE OF IRELAND IN APRIL, 1650.

Brevis relatio de statu Hiberniae nunc agonizantis: Galviae, Aprili, 1650 :—

Inprimis castrametatus est Ormonius in Autumno elapso prope Dublinum; ibi in fugam coacti per praesidiarios Dublinien. sub conductu Iones. 2°· Pontana capta per Crumwellum cum maxima strage nostratum : 3°· Rosse seu Ratispontum : 4°· Wexfordia, Kilkennia, Carrig, Cassell et tota Provincia Momoniae capta praeter Waterfordiam, Lymbericum et Duncannon. Tota Lagenia praeter Catherlagh cui preest Drummorensis Epus. : Conacia adhuc non est capta. Ultonia tota subjugata est praeter Charlemont. Nulli parcitur ab hoste, Ecclesiastico Saeculari aut Regulari. In extremis sumus angustiis. Pestis grassatur Kilkenniae, Lymbrici, Loughrae, Athloniae. Infiniti fere obierunt hoc anno peste. Kilkenniensis Epus. obiit. Dnus. de Mayo, Comes Fyngall, Comes de Roscommon obierunt.

CLX.

LETTER OF F. JOHN YOUNG, 20TH APRIL, 1650.

(FROM THE JESUIT ARCHIVES, ROME.)

Jam res in deterius quotidie ruunt, jam capta Kilkennia, pluribusque civitatibus, nostroque exercitu magna ex parte profligato reliquae

patriae ac religioni Catholicae perniciem minatur hostis. Ubicumque pedem figit, templa vertit in stabula; Ecclesiasticos vel in exilium mittit vel suspendio tollit; nullum ludibrii genus omittit in imagines, vasa sacra, et quidquid ad divinum cultum pertinet. Nulla vel vix ulla resistentia, nostris Ducibus ac militibus fatali quodam terrore correptis.

CLXI.

Letter of Rev. Cornelius Fallon to the Secretary of Propaganda, 26th April, 1650.

Illustrissime Domine.

. . . Qui adversae factionis exstiterant, nunc clare fatentur Ormonium et Inchiquin eos decepisse; et Religionis et Regni destructionem inde evenisse nisi Deus desuper sua gratia occurrat. Pro certo fertur Fernensem et Limiricensem palam in suis concionibus contra praefatos exclamasse, suamque deceptionem intimasse.

Item, proh dolor! Illustrissimus ac Reverendissimus D. Elphinensis decimonono hujus mensis viam omnis carnis intravit et sepultus est in conventu de Kilconnel.

Ill. D. V.
humillimus servus

Galviae, 26 Aprilis, 1650. Cornelius Fallon.

CLXII.

Letter of Rev. P. Lynch to the Same, 1st May, 1650.

Illme. Dne.

Non possum non summopere laetari de exaltatione vestra ad tantae fastigium dignitatis, in qua constituti possitis universo orbi, et praesertim vestrae Hiberniae multum prodesse, vestrae, inquam, in qua licet plurima indignissime passi sitis a pseudo-hibernis, schismaticis, et fautoribus haereticor., id tamen contigit vestrae patientiae, et notae probitati, qd. exagitatae virtuti, et constantiae assolet evenire, quae dum ab improbis deprimitur, ascendit semper in altum.

Citius scripsissem, nisi me impediret morbus contagiosus, qui in hoc loco grassabatur quinque mensibus, duravit autem octo, sed jam tandem per div. misericordiam ab eo liberi sumus : redegit hanc urbem in desertum ob fugam omnium pene civium, et mortem trium millium : soli remanserunt mecum duo collegae, qui quotidie in templo expositi, sacramenta infecto populo ministravimus, et tamen per divinam benignitatem incolumes sumus.

De omnibus, quae contigerunt in hoc regno a vro. discessu, scio vos a multis certiores factos ; de ignominiosa fuga Ormonii e castris Dublinensibus, de captis Wexfordia et Rossa, de obsidione Waterfordien, et Clunmellen. dissoluta, ac demum de capta Kilkenia a duce puritanor. Crumwellio, quo dicitur multos sacerdotes, religiosos, nobiles, mercatores in patibulis suspendisse, dicitur etm. Epus. Ossorien, occisus aut mortuus. Nuper vitam cum felici morte commutavit noster Rmus. Elphinen. in monasterio de Kilconell. Tandem post mortem D. Eugenii ductor et dux generalis exercitus Ultonien. electus est Rmus. Clogheren., in hoc post Divos nostri spes unica belli.

Rogo obnixe, ut semper auxilio sitis R. P. Josepho in expediendis negotiis ejus curae commissis, quae compendiose fierent, si possent impetrare confirmationem veterum privilegior., ac concessionem novorum, seu exemptionem a jurisdictione Tuamen., ita ut immed[te.] subjiciamur Sedi Apostolicae, ex mera gratia S. Sanctitatis. Opto vobis omnem felicitatem, et humillime, &c.

Galviae, Kal. Maii, 1650.

Patricius Lynchaeus, Praepositus D. Nicolai, Galvien.

CLXIII.

Letter of the Bishop of Clogher, 14th May, 1650.

Illme, &c.

Superiorum annorum acta circa causam Religionis Cath. in hoc regno, novit, et meminit Dntio. V. Ill. In compendium redigam pro informatione aliquali Dnis. V. I. praecipua, quae contigerunt post suae Gratiae dicessum, ne forte variae aliae meae epistolae sup. iisd. objectis Romam non pervenerint. Inprimis tempore dicessus suae D. Ill. fui ipse captivus, et subinde per 9 hebdomadas, donec per fenestras castri,

in quo fueram, et muros adjacentes nocturna fuga, et favore quorumdam amicorum militum evaseram sub fine mensis Aprilis jam ultimo elapsi; sequenti majo D. Eugenius O'Neill de consensu Ultonien. exercitus cum praefectis copiar. Parlamenti propter varias rationes eo tempore proficuas causae cath. et praed°. exercitui, et speciatim, quia non habebat alias munitionem, et ut expectaret, quamdiu posset, quid inde ipsi de S. Sanctitatis voluntate intimaretur, et quid exterorum auxiliorum esset sperandum, fecit cessationem armor. ad 13 hebdomadas. In mense Junii 600 de illo exercitu pedites, et 200 circiter equites missi Dundalkiam, pro munitione, fuerunt per exercitum Baronis de Inchiquin, qui ex improviso supervenerat, profligati: obsidebatur tum civitas Derensis, quae Parlamentaria est, a Scotis. D. Eugenius obligatus durante cessatione dare, et recipere auxilia Parlamentariis, processit cum exercitu ad solvendam obsidionem, quae et statim soluta fuit. Dum haec ibi in Ultonia geruntur, D. Marchioni Ormoniae, ejusq. exercitus, et assistentes omnes apud Dublinium profligantur die 2 Augusti, tormenta bellica et impedimenta omnia hosti eor. Parlamentari cedunt. Superveniunt ex Anglia nova auxilia; et praefectus gnlis. Oliverius Cromwell vir his temporibus praecipuae auctoritatis recuperaverat e vestigio Carlinfordiam, Dundalkiam, Pontanam, et varia alia loca munita. Plurimi Hiberni etm. Cath$^{ci.}$ adhaerentes D. Marchioni de Ormond caeduntur. Exercitus Ultonien. opportune, importune solicitatur ad concordiam faciendam cum D. Marchione Ormoniae Pro-Rege; mediatores erant amici, et Catholici allegabant, ni concordia concluderetur nationem Hibernicam propere ruinandam. Propterea, et ob varias alias rationes concordia inita fuit (articulorum concordiae copia fuit missa Ill. Vrae. Gratiae) et finita die 12 Oct. D. Eugenius hoc tempore laborabat febri ethica, erratica, et quidem judicio medicorum irrecuperabiliter. Exercitus ducitur ex Ultonia in auxilium Lageniae et Momoniae, ante cujus accessum Wexfordia, Rospontum, et varia castra in Cromvelli potestatem rediguntur. D. Eugenius interea die 6 Nov. mortuus est. Exercitus subinde pro majori parte hyematum in Ultoniam missus est. Partem in praesidiis Clonmeliae, et alibi hinc inde collocatur. Pestis post magnas strages editas Galviae, grassatur Kilkenniae. Prorex et commissarii coguntur abire. Milites terrentur, civitas prope deseritur, Cromvel adivit castrum et omnia in potestatem redegit. Non fuit hostis in Connatia, donec nuper deficerent Montroe Iniskellin, et reliqui Scoti ad Parlamentum, et adhuc etiam cedit Parlamentis castrum. De Maner-

hamulton in Connatia oriuntur variae zelotipiae, seu suspiciones in hoc Regno. Placuit nobilib. et officialibus exercitus Ultoniensis eligere me ad gubernandum eumdem exercitum, res fuit ardua et plurimum contra meam inclinationem praesertim in tantis huj.-Regni confusione rerum, periculis, et mediorum pro alendo milite incertitudine ac penuria. Interim debui pati dominationem magnam et divisionem in dicto exercitu, et imperium alicujus, qui timeretur minus affectus erga comunem causam, ejusq. propugnatores, aut acceptare curam. Praetuli igitur propria incommoda comuni periculo et incommodis, maxime donec intelligam, quid sentiat super hoc negotio D. V. Illma. Rogo enixe, ut sua Ill. Gratia proponat rem SSmo. D. N., Emo. D. Card. Protectori hujus Regni, et EE. DD. Cardd. de P. F., et subinde dignetur me certiorem reddere de ipsorum voluntate et opinione super tota materia. Si S. Sanctitas approbet acceptationem illius praefecturae a me factam dignetur D. V. Illma. procurare S. Sanctitatis facultates quanto citius ad me transmittendas, quibus licebit mihi exercere actus necessario admittendos prefecto exercitus alioqui prohibitos Praelatis per canones, ut inductivos irregularitatis, prout actus effusionis sanguinis, &c. Haec epistola epilogus, et summa superiorum mear. omnium literararum. Quaeso enixe, ut Ill. V. Gratia scribere, aut intimari mihi curet citissime, si quidquam munitionis armorum, aliorumve subsidior. inde pro hoc exercitu possim sperare. Profecto si munitio, arma, et considerabilis aequa pecunia suppeteret, ausim dicere, qd. hic exercitus purgaret brevi saltem totam Ultoniam et notabiliter assisteret reliquarum Provinciarum liberationi, &c., &c.

Datum in Castris prope Niverium 14 Maji, 1650.

EMERUS, Clogheren.

Pro Illmo. Archiepo. Firmano.

CLXIV.

EXTRACT FROM LETTER OF RICHARD O'FERRALL FROM THE IRISH CAMP, 24 MAY, 1650, TO THE SECRETARY OF PROPAGANDA.

Pestis et ensis, severissima ultionis divinae flagella, conjurasse videntur in Lageniae et Momoniae interitum. Connacia ab hostili ferro immunis adhuc, peste conficitur. Sed Ultonia, peste intacta,

hostilibus undequaque cingitur armis: non tamen animo cadit sed animosa firmo domesticae, quae superioribus desiderabatur annis, concordiae praesidio validum habet foris equitum peditumque exercitum, quo speremus de omnibus hostium copiis quae jam in Provincia sunt, modo iis desint aliunde suppetiae, victoriam per Dei gratiam reportaturum iri.

CLXV.

Letter from the Bishop of Down and Connor, 24th May, 1650.

[Dr. Arthur Magennis, an Abbot of the Bernardine Order, and nephew of Owen Roe O'Neill, was consecrated Bishop of Down and Connor in 1647, and died in 1652.]

Rme. Dne.

Si meo in Italiam destinato itineri (cujus suscipiendi necessitas grata tamen mihi advenit ex mandato Nationalis Hibernici Cleri Cngnis. apud Clonmiknos celebratae 14 elapsi prox[e.] Decembris) si (inquam) Superi favissent, quae ad V. Ill. Dnem. scriptis nunc admitto, coram agere jam possem; sed (quia nescimus, quid petimus), et qui scit quid petendum sit, navigationem in destinatum locum adhuc impediit; Quid ni optarem quoque meipsum non balenae, ut Ionam post triduum evomendum, sed etiam terrae visceribus in ultimam tubam tradere, meis interea compatriotis, quibus nescio an adhuc 40 dies Ninivitas imitantibus, in cilicio et cinere, quo possunt justam ulciscentis jam numinis iram placare. Lagenia scilicet et Momonia peste et ferro pene penitus absumptae sunt. Conacia quidem grassantis pestis saevitiam patitur, sed ab hostili ferro tuta est, adhuc nullum siquidem externum gremio hostem habet. Ultonia vero a peste, quae ceteras Regni partes foeda contagione molestat, adhuc illibata, hostilibus undequaque premitur armis. Sed quia non nescit concordia res parvas crescere, ipsa jam, quod olim omnibus votis optabamus, concors, et tota sibi et consentiens non desperat; sed ut nobilis palma quo magis premitur, eo rectius erigitur, et accepto in morte Illmi. D. Eugenii Onelli Avunculi mei bo: me: vulnere virescit ejus virtus, eductum jam ex Hibernis exercitum non spernendum peditum et equitum habet in castris sub auspiciis Rmi. D. Emeri Clogheren. Epi., qui electione

provinciae in militare imperium meo successit avunculo. Magnam quoque fiduciam in vestro collocat favore Ultonia, et vestrum hactenus experta benignum affectum, certo sibi persuadet Vestram R. D. consilio et auxilio, quantum fieri poterit, semper sibi adfuturam. Et nunc quidem opportuna sese offert occasio non tantum dilectae vestrae Ultoniae gratari, sed etiam toti (ut existimo) Dei Eccliae. in hoc Regno praecipue. Rmus. D. Fr. Boetius Elphinen. Epus. e vivis nuper excessit; in successorem omnibus votis optamus sapientissimum Dnum. ac Magistrum nrum. Carolum O'Kelly S. Theol. Doct., necnon Metropolitanae Tuamensis Ecclesiae Decanum, quem praeter egregias corporis et animae dotes, natalium splendor commendat, patre viro primario familiae Kelliorum in Connatien. provincia antiquitate et nobilitate celeberrimae; ipsum quoque, ut opinor, commendabit zelus ille viro Ecclesiaste dignus, quo multorum invidiam, malevolentiam, et odia aspernans Illmi. D. Nuncii partes nuper constantissime secutus est, ad quas ejus ad Elphinensem Epatum. promotione accessio dubio procul fiat rebus Eccliae. in Ultoniensi etiam provincia magnae futura utilitati. His motus rationibus fidenter audeo Vestram interpellare, et obnixe rogare Rmam. D. ad sedulo agendum cum apud S. Sanctitatem, tum apud S. Cardinalium Cngnem. de ejus viri ad dictum Epatum. promotione, quo facto ipsius et meas, et multorum alior. preces merebitur V. Rma. Dntio., cujus manus deosculor ego.

Ex Castris prope Niverium, Maji 24, a. 1650.

Fr. Arthurus Magnesius,
Dunen. et Conneren. Epus.

CLXVI.

Letter of Rev. Robert Verdon, 26th May, 1650.

Nanetis, 26 Maji, 1650.

Huc appulit nudiustertius ex Hibernia P. Antonius O'Calaghan Recollectus vere Philopater. Refert totam Conaciam liberam esse ab hoste; Clogherensem factum Gnlem. exercitus catholici habere 10 millia peditum, et 3 vel 4 millia catafractorum. D. De Yueagh cum aliis 5 vel 6 magnae notae submiserunt se flexis genibus coram Primate, et

receperunt absolutionem, et poenitentiam pro excessibus. Londondery est in possessione Ultoniensium: civitatem de Iniskellin facit fortiorem Gnlis. Ultoniae, et Deo dante, tota Ultonia mundabitur ante nativitatem Dni. Marchio Ormondiae nullum habet exercitum, Castelhaven habet aliquot equites. Duncanan, Waterfordia, Clonmelia, Kilmalock, et Lemiricum sunt fidelissima patriae, pugnabunt usq. ad ultimum hominem. Sit Deus illis propitius. Clonmelia, D. Hugo O'Neill et sui, exeuntes interceperunt a Cromvellistis 10 millia libr. sterling. argenti, 700 equos, et maximam partem commeatuum. Kilmalock accepit ab iisdem facta irruptione 300 equos, et persecuti sunt eos praesidiarii, 3 vel 4 milliaria, et acceperunt spolia. Praeterea Gnlis. Ultoniae obtulit Lageniae et Momoniae 4 mille auxiliares. Vicecomes Roch, D. Castelconel, O'Sullevani cum toto comitatu de Kieri et Teperary conscriptos milites educunt contra Cromwellum. Modica assistentia ab exteris poneret patriam in bona fortuna et quiete.

Amicus et Cognatus,

ROBERTUS VERDON.

Clogherensis intercoepit Dridath occisis omnibus in ore gladii. Item trucidavit tria regimenta missa a Cromvellio in auxilium d[ae.] Civitatis. Trim est captum caesis praesidiariis. Decreverunt Catholici nri. nullam dare auctoritatem ulli Anglo, et specialiter Protestanti, quia experti sunt eos semper fuisse perfidos in omni occasione, et ita deduxisse nos in ultimam fere ruinam. Proinde multi principales olim amici protestantium exeunt e regno.

CLXVII.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF DUBLIN, 6TH JUNE, 1650.

ILLME. &C.

Gratissimae mihi fuerunt Illmae. D.V. Vrae. in festo S. Francisci anno superiori datae, quibus certior factus sum de salute et incolumitate Illmi. D. V. Archiepi. et Principis Firmani Nuncii Nri. de vestra etiam promotione in Secrium. S.C. de P. F. Utrumque mirum placuit, in utroq. laetatus sum et laetor, fruantur Illmi. DD. mei honorib. suis

virtutibus juste debitis, fruantur favoribus viris principibus debite reservatis, fruantur, fruantur, inquam, coelesti gloria vestris laborib. pro ingrato hoc populo pie exantlatis a Deo P. M. indubie ordinata, haec vota, hae preces, hi gemitus, et suspiria mea. Valeant, et vivant felices Dni. mei in sua patria, in urbe, in orbis capite, quor. praesentia non fuimus digni, quor. absentias omnes vere Catholici dolemus : sed veniamus ad domestica. Aspiciat Dntio. S. Illma. et sine fletu intueri dignetur statum hujus miserae patriae post ejectum hinc ab indigno Concilio Ill. Dnum. N. Nuncium praefatum, et Auctoritatem Aplicam. conculcatam. Die Aug. 2° apud Rathmines prope Dublinum a paucis haereticis dissipatus, et fugatus est regius iste Ormondi exercitus; sub initium Sept. captum Pontanum, et in eo 4 millia viror. selector. deleta, inter quos Colonelli Warren, Wale, Fleming (nepos meus), Finglas, &c. Wexfordia hosti cessit sub finem ejusd. mensis, in ea multi Sacerdotes, nonnulli religiosi, plurimi cives, et 2 millia militum trucidati, dein omnes civitates, oppida, castra, arces, praesidia, et portus Momoniae (exceptis Waterfordia, et Limericha) ab Inchinianis, propter quos lucrandos iniit Concilium foedus turpissimum et excommunicationem incurrit, prodita, et hosti tradita sunt, cui se etiam nuper adjunxerunt post nostras pecunias, et media exhausta, licet ipsis solis, et non catholicis eidem conc°. adhaerentibus plenior stipendii solutio facta est. Kilkenia tam a peste, quam ab hoste vastata vidit suum praesulem Rmum. Davidem Rooth sub initium Martii in curru pro fuga parato extractum, veste nudatum, et clamyde vili et vermibus scatente coopertum in loco abjecto repositum, ubi altero mense diem clausit extremum. In cujus locum utinam suffectus esset noster Paulus. Conacia a peste etiam depopulata est, et ab Ormondo (ut ita dicam) depauperata, praesule etiam amplmo. Ill. Boetio Egano Epo. Elphinen. viduata est, qui supero mense majo in Dno. requievit. In Ultonia aliqua vitae adhuc specimina: ibi post defunctum D. Eugenium O'Neil, qui sexto Nov. pie in Dno. obdormivit, electus est in ejus Provae. Gnlem. R. Emerus Epus. Clogheren. cujus industria expugnatae sunt hac aestate aliquot adversariorum arces, et plures, Deo dante, expugnabuntur. In Lagenia Duncannon et Carlagh solummodo nobis manent. Tecroghan arcte a 22 dieb. desperabunde obsidetur. In mea Dioec. plerique Sacerdotes mortui aut interfecti sunt, Religiosi fugati, populus pro majori parte bello et fame extinctus est, quamvis in ea vix apparet adhuc pestis, quae per reliquam Lageniam, Momoniam, et Conaciam grassata est et grassatur. Hic status, haec facies hujus execrati regni et Dioec. meae, pro quibus duo vos oro et obse-

cro; 1[m] ut a toto regno auferatur excommunicatio : 2[m] ea, que scribo, dignatur Ill. Dnus. meus significare eis in Urbe, quibus significari debent, cum desint mihi media, quibus Proprium Nuncium ad ea significanda destinare possem, ut satisfiat obligationi meae pro triennali informatione Sedi Aplicae. facienda. Quibus omnibus adjungere dignetur, qd. supra omisi, mortem sclt. Illmi. viri alterius Boetii Egani Epi. Rossen. a Parlamentariis nuper capti; suspensi, secti, et capite truncati in oppido de Bandonbridge in Momonia. Reliquum est, ut Deus O. M. vos, et reliquos Eccliae. suae praelatos et praecipum Ill. D.V. Nuncium ad altiora evectum in multos annos custodiat incolumes oraturos pro hac afflicta Ecclesia.

Salutat vos fr. Ant. Clonmacnocen. Epus. necnon D. Terentius Coghlanus, Illmus. Clonferten., Corcagen., et Imolacen. Salutant vos reliqui omnes quibus vras. salutationes significavi, et ultimo loco saluto vos.

6 Jun. 1650. FR. TH. Dublinen.

P.S.—Huj. Origle. propria manu scriptum misi alia via.

CLXVIII.

LETTER OF REV. PATRICK LYNCH, 14TH JUNE, 1650.

ILLME. DNE.

Salutavi vos non ita pridem per litteras quas tam in Galliam quam in Belgium misi, nunc autem praesentem opportunitatem iterum salutandi vos ommittere non potui, praesertim cum harum lator Dr. Meara tam fidus sit quam probus tabellarius qui vobis coram referet omnia de praesenti statu Religionis et Regni hujus, qui quidem nullis lachrymis deplorari satis potest. Sola spes nostra sub Deo est in exercitu Ultoniensi cum suo ductore Revmo. Clogherensi qui nuper suam provinciam penetrarunt usque ad Comitatum de Londonderry, fugatis undique hostibus et quibusdam occisis. In Momonia et Lagenia omnia fere alicujus nominis loca possidentur ab hostibus, exceptis Waterfordia, Limerico et Duncannon; in plerisque etiam locis earum partium grassatur morbus contagiosus. Nuper magna laude parta D. Hugo O'Niellus sponte deseruit Clunmelliam cum Marchiones et pseudo-Commissarii seu ex-Consules ne unciam quidem pulveris tormentarii

ad eum miserint nec alias res ullas quibus indigebat: strenue tamen se gessit et ad duo hostium millia dicitur in ea obsidione occidisse. Mortuus est Revmus. Elphinensis. Res patriae fideique ad extremam pene desperationem redactae sunt sed tunc maxime in Deo opt. max. sperandum est cum pene nulla superest spes humana: ita sperabit dum spirabit,

Illmae. Dnis. Vrae. servus humilis,

PATRICIUS LYNCHAEUS,

Praeposit. S. Nicolai.

Galviae, 14 Junii, 1650.

R. Dionys. Massario. S. Cong. Secret°.

CLXIX.

EXTRACT FROM LETTER OF DR. LEYBURN TO THE NUNCIO, 16TH JUNE, 1650.

[A marginal note of the present document informs us that Wintour Graunt was the assumed name of Dr. Leyburn, who acted as Secretary of Queen Henrietta Maria, and was subsequently Secretary of the Cardinal of York.]

Multi jam elapsi sunt menses ex quo Ormondiae Comes junctis copiis Baronis Inchiquin, Dublinium obsidione recuperare tentavit, sed incassum: crebris quippe hostium excursionibus totus pene illius exercitus deletus est: quem infelicem casum proxime subsecutus est appulsus ad insulam detestabilis illius Regicidae Cromwelli cum validissima veteranorum tum peditum tum equitum manu: cum qua primo quasi congressu Droghedae oppidum per vim oppugnavit ac diripuit miserabili civium strage, quos ad tria millia una cum nobilissimo Arthuro Ashtonio urbis Praefecto vobis apprime noto trucidavit. Hinc Wexfordiam profectus urbem illam moxque Rossium pari successu similique crudelitate usus in suam potestatem redegit. Interea militum Baronis Inchiquini perfidia tria alia oppida, Youghal, Kinsale ac Corcagia illi in manus traduntur: nec umquam Comitis Ormondiae exercitus cum eo necdum congredi sed neque conspectum illius pati ausus est. Quod nemini mirum videri debet; ea namque fuit miserabilis illius Populi Consternatio, ut plane dubitaret magis ne sibi formidanda esset Cromwelli Saevitia an Ormondiae Comitis atque Inchiquini

perfidia. . . . Cromwellus et privato sermone et publico rescripto profitetur se nulla ratione passurum ut Missae Sacrificium ullibi terrarum sub ditione Parlamenti celebretur: nec sane temere creditur illi in animo esse Hybernorum gentem prorsus extirpare.

Paris, 16° Junii, 1650. WINTOUR GRAUNT.

CLXX.

LETTER OF COLONEL RICHARD O'BERN, 21ST JUNE, 1650.

ILLME. DNE.

Non dubito, quin mors mei Gralis. D. Eugenii O'Nelli, qui 9[a] die Novemb. a. 1649, suos cum mirabili, et poenitenti contritione, finivit dies vobis jam nota sit; ejus loco successit Dnus. Clogherensis communi consensu totius provinciae. Ejus jam exercitus constant 10,000 peditum, equites vero (pro numero) nullis inferiores fortitudine, aut apparatu, expeditione jam 15 dier., decem castra in Ultonia expugnaverunt, nomine Dungebin, Leambady, Liffer, Stradbane, et cetera versus Londondery; in praesidiarios hor. castror. a militib. nris. ita saevitum est, ut vix mulierib. et infantib. parcitum sit; ea victoria perpauco (laus Deo) nobis sanguine stetit. Ex hoc nror. animoso aggressu, et felice successu hostes magnus incessit terror. Scoti omnes, qui istas incolunt partes ad castra nostra quotidie accedunt suar. facultatum contributione nostram oraturi pacem; Dnus. noster Generalis et reliqui milites magnam concipiunt spem, hac nra. aestiva expeditione Ultoniam liberatum iri hostibus, modo aliunde suppetiae prohibeantur: magna est inter provinciae nrae. nobiles animorum consensio, et concordia. Veni huc a decem diebus pro pulvere et aliis necessariis, ita quod non scio quid in isto intervallo actum est in exercitu. Sed spero civitatem Dirensem expugnatam esse, quia heri hic recepi litteras Dni. Ferral, qui de certo scribit inimicum profligatum esse prope Londondery cum profligatione 700 equitum, hoc de certo. Nullus est in Hibernia considerabilis exercitus praeter hunc, nil deest, nisi benedictio S. Pontificis, et Illmi. D. Nuncii.

Ego vero benedictionem Illmi. Dni. mei Nuncii toto corde exopto. Epus. Rossen. ab inimicis captus, et suspensus. Vras. officiose deosculatur manus,

Galviae, 21 Jun. 1650. RICH. O'BERN.

CLXXI.

Two Letters of the Archbishop of Armagh, 10th July, 1650.

Illme., &c.

Multa et varia incommoda nobis occurrerunt post vrum. a nobis discessum, quae omnia existimamus evenire ex inobedientia eor., qui votis V. Illmae. D., et alior. Episcoporum ex parte vra. stantium, se non accommodarunt. Wexfordia, Rossa vulgari nomine, Clunmelia, Casselia, et alia oppida circumcirca jacentia in manus hostium devenerunt; pestis in dies in partibus australibus, et in civitatibus Momoniae et Lageniae grassatur, et in omnibus locis, in quibus S. Illmae. D. contradictum est. Gratias Deo, nondum Ultoniam infecit: licet aliquod nuper infortunium ei accidit, cujus exercitus 21 Jun. profligatus fuit, et Clocherensis vulneratus, et captus in manu hostium, sed provincia suas rursus renovare vires intendit, sperans in Deo, et in Vestr. Illmae. D. auxilio se posse iterum inimicos debellare posse; quae semper dum aliqui eorum vixerint, in obedientia Sedis Apliae. manebit, sicut hactenus mansit. Omnes fere tam Ecclici., quam saeculares, antea contra Suam Ill. D. flentes agnoscunt suam culpam, et qui ex hac provincia erant pertinaces, poenitentiam, absolutionemq. acceperunt, et nobis conformati, veramque benedictionem, et absolutionem generaliter desiderant. Multa alia essent scribenda, quae nec chartae committenda censeo sperans ex alia via vobis patefacta fore. Facultates communicabiles omnibus praelatis in hac prov$^{a.}$, qui nullas habent, amplas obsecro, ut S. Illma. D. mihi mitti procuret, qui nullas a 5 annis habui, et me et omnia hujus prov$^{ae.}$ semper S. Sedi adhaerentis commendo et committo.

H. Ardmachanus.

Cavan, 10 Jul., 1650.

Rme., &c.

Scripsi Illmo. Firmano omnia hic nova, quae poterint tibi facile communicari, et multo ante ad suam Ill. Dnem. scripsi, gratulans de sua promotione ad Secretariam S. C. de Propda., et obnixe deprecans, ut mihi impetret amplas communicabiles aliis Praelatis facultates, et duraturas usq. ad mortem, quoniam hactenus non recepi nisi a septennio in 7^{nium} et jam a 5 annis non habemus ego, et ceteri hujus provinciae Praelati ullas, ita ut cogamur supplicare aliis comprovincialibus,

ut nobis, sin nostris subditis tales concedant, ad multum nostrum incommodum. Quare etiam atq. etiam hortor, ut sua Rma. Dntio. dignetur quantocius mihi eas mittere, diversis viis, ne in una via intercipiantur.

Placeret mihi etiam intelligere, quid evenit de hac nefasta appellatione contra excommunicationem Illmi. Nuncii interposita, an fuit aliquid conclusum contra, vel pro, ut ipsi refractarii gloriantur, qd. nos minime credimus; et ego me, et omnia hujus provinciae negocia commendo, et praesertim, ne promotiones ad Epatus. et majores dignitates hujus regni in curia fieri permittat nisi hominibus qui stabiles et constantes a parte Sedis Aplicae., et Nuncii in ultima opinionum diversitate permanserunt, ne contingeret, sicut antea, suas cristas contra eamd. Sedem extollere, qui taliter promoti forent.

Deus O. M. Vram, Rmam. D. diutissime et prospere toti Ecclesiae, et huic nrae. prov. incolumen servet, sicut, &c.

10 Jul., 1650.

Suae Rmae. Dnis.

Amantissimus Servus.

Hugo, Ardmacanus.

CLXXII.

Extract from Letter of Rev. John O'Molony, to the Secretary of Propaganda, from Paris, 5th of August, 1650.

Illme. Dne.

Nihil nisi triste et plusquam triste referre possum, quae causa fuit silentii mei per ultimum ordinarium. Aut Deus nobis irascitur quos tantarum miseriarum spectatores esse permittit aut servis suis favet qui rapti sunt ne malitia mutaret intellectum eorum. Perdidimus omnes fere nostros Machabaeos nec spes est ulla salutis nisi Deus suscitare velit filios Abrahae ex lapidibus istis. Vir Illme. habitus est infoelix quidam (an foelicem potius dicam qui tot martyres fecit) conflictus, nostros inter et haereticos in quo varii magni nominis ex Ultoniensibus solis Hiberniae Machabaeis ceciderunt.

CLXXIII.

LETTER OF THE BISHOP OF CLONFERT, 6TH AUGUST, 1650.

ILLME. DNE.

Jam aliquoties a discessu vestro scripsi ad vos de rebus pene conclamatis Hiberniae, sed quia forte epistolae meae vel interceptae sunt, vel alias amissae, his aequum aestimavi summatim, et brevissime omnia notitia vestra digniora transcribere. Ormonius ab initio reb. secundis, et factionum sibi adhaerentium potentia ac multitudine inflatus, ingentem ac instantissimum conscripsit exercitum, quo Dublinum Regni caput obsedit, sed turpissima ac irreparabili clade ibi accepta, omnibus opibus, pecuniis, tormentis, apparatis, castrisque omni opulentia plenis exutus, fuga sibi salutem quaesivit. Haec victoria Angliae Puritanos animavit, ut ducem suum fortunatissimum juxta, ac strenuissimum Crumwel cum validissimo exercitu ad victoriam consumandam, regnumque, ut sibi ipsi spondebant, subjugandum destinaverunt. Is primo impetu Pontanum, seu Tredatum occupavit, ac fortissime pugnando a praesidiariis Ormonicis recuperavit, inde totam Lageniae provinciam victoriis emensus castra omnia oppidaque munita, arces, et munimenta ab Ormonii exercitu debellata, et custodita, in potestatem recepit. Ormonius inde propriis destitutus viribus tractatum de pace cum D. Eugenio O'Neillo (proh dolor !) rebus paulo post humanis exempto habuit, quam ille infirmus tunc per conciliarios suos, ac inprimis Illmum. D. Clogheren. honestis admodum conditionibus indulsit, non amore Ormoniensium sed unico, quod tunc aderat, regni totius amittendi periculo permotus. In unum inde coalescente utroque exercitu Ormoniensium, viz. et Ultonen. per Ultonios milites obsidio Duncananae arcis strictissime ab hostibus oppugnatae solvitur. Waterfordia a D. Ferallo Eugenii Imp. legato praeclare defensa, Clonmellia ab Hugone O'Nellio per 6 menses et ultra non absque magna et frequenti hostium clade retenta, tandem nulla, quae expetierat, aut expectaverat subsidia recipiens deficientibus omnibus ad victum necessariis, aut tormentario pulvere, clam se, suosque omnes, cives etiam plerosque cum opibus suis Waterfordiam incolumes reduxit. In qua civitate pestis nunc maxime grassatur, et nunc, ut referunt, ab hostibus obsidetur. Inter haec, dum milites Ultonia partim in Provincia sua, partim in Momoniae ac Lageniae urbibus praesidiarios agunt, hostes invitis Ormonii militibus, vel certe, ut plerique referunt,

dissimulantibus per Rossiponti fluvium sublicio ponte constructo viam sibi in Kilkeniae comitatum munierunt, et brevi castris circumjacentibus in potestatem receptis ipsam Kilkeniam paulo post adoriuntur peste infectam, deficientibus subsidiis castra Kilkeniae, et ipsam urbem occuparunt. Capta Kilkenia in Conaciam nostram hostibus quidem vacuam, sed peste multipliciter laborantem, Ormonius cum Commissariis regni fiduciariis, ut vocant, confugit, ibi aliquantulum adversis rebus fracti oculos aperire coeperunt, Clerum, et Episcopos exterius saltem plus solito, et praeter consuetudinem revereri; quos post Congnem. celebrem et frequentem ante captam Kilkeniam apud Clunmacnoise habitam, ubi tamen nihil dignum pro S. Sedis Apostolicae dignitate, aut honore vestro reclamantibus Epis. vris. adversariis actum est, iterum, tertio, et quarto Loghregh in Dioec. mea, Lymericum, Athloniam convocarunt, in quibus conventibus nihil momenti factum est, praeter quamquod D. Prorex Ormonius quisbusd. Epis. conscribendi milites contra hostes Regis et Praes. per patentes suas litteras potestatem fecerit, atque inter ceteros R. D. Rossensi, qui dum 100 inter hostes armatos ad exercitum Momonien. duxisset, traditus, et ab hostibus circumventus constantissime cum uno D^re. Egano mortem sustinuit, et suspensus gloriosam laborum suorum coronam consecutus est. R. D. Clogheren. statim a morte D. Eugenii Generalis Ultonien. exercitus, ducum suffragiis est renuntiatus, et nunc prospera bella gerit, speratque Ultoniam totam ante tempus trimestre, seu ad primam Augusti fore purgandam. R. D. Ossorien., capta Kilkenia dum fugam adornaret, ab hostibus reductus vestibus exuitur, et illusus, ad primam vellet ingredi domum ire permissus, in qua intra tres septimanas senio confectus, et morbis ingravescentibus obiit. Obiit etiam in Dno. R. adm. jam noster Elphinen., ad quam sedem vacantem cum aliis Epis. ego R. adm. D. D^em. Carolum Kelleum Decanum Tuamen. commendavi. Sed quia forte Sanctitas Suà statuit Episcoporum promotionem in hoc Regno ad tempora magis pacata et secura differre, ideo summopere suam D. rogo, et obtestor, quatenus D. D^em. Bernardum O'Leyne Vic. olim, et Prof. Rmi. D. Elphinen. et nunc a Caplo. illius Dioec., sede vacante, rite, et nemine contradicente, electum in Vic. Aplicum. confirmare dignetur, hoc nostris votis postulantibus non denegabitur. Vobis namque nota satis est illius viri integritas, et Cath. Religionis zelus, nostis etiam quantocies, et quam fervide suis doctissimis et acutissimis concionibus infidos et nutantes catholicos reprehenderit, ideoq. in odia incurrit multorum. Quoad

juris utriusq. scientiam et experientiam attinet, in hoc regno quemquam non novi, qui ipsi palmam praeripere valeat. Deniq. ingenii suavitate, dicendi gratia, ac reliquis, summis aeque ac infimis in Dioec. Elphinen. percarus est, hanc ergo mihi gratiam (si ullam unquam) facere dignabitur clementia vra. ut talem, tantumque virum promoveri curet. Rogo etiam enixe, ut omni benevolentia, et amore D. Doct. Edmundum Meara complecti dignetur. Vere enim omni favore dignus est, non ingenii modo, et scientiae nomine, verum etiam optimi et sincerissimi in Cath. Religionem affectus, et constantiae, quam ab initio retinuit. Eum ergo omnibus in rebus adjuvabit et fovebit gratia sua, si vel Galviam nostram diligit, cui fovendae, curandae, et repurgandae sedulam ac egregiam operam navavit, quo tempore mortiferae pestis lues ibidem plurimos demeteret, sed per Dei gratiam in Collegium nostrum, in quo Sua Ill. Dntio. habitavit, nunquam pestis ingressa est. Laudanda in perpetuum sunt R. P. D. Doct. Patritii Lynchaei Wardiani Galv. constantia, zelus, et pastoralis sollicitudo, qui nunquam gregem suum saeviente utrinq. morbo illo deseruit, dignus est vere Pater ille, si ullus alius in hoc Regno Sacerdos, qui ad majora promoveatur; sed hoc alias, et plenius inculcabo.

Precor, ut mihi D. V. Illma, facultates quam amplissimas, quas poterit, obtineat, et per aliquem e suis procuret unionem monasterii Clunferten. ad Sedem meam, nec non Personatus de Loghreagh e camerae S. Sedis Aplicae. archiviis transumptam ad me transcribere, quae uniones ab 80 jam annis factae sunt.

Post has scriptas dum navis a portu haereticorum navibus obsito, et obstructo solvere non potuerit, tristia valde et periculis plenissima acciderunt. Exercitus Ultonien. caesus in magno numero tribunor. et nobilium capti non pauci. Ipse Generalis Revend. Clogheren. ad mortem vulneratus in potestatem hostium venit, et apud Iniskillin captivus detinetur. Clades illa Ultonien. regnum totum exterruit, et in maximas redegit angustias, praesertim quia armor. et pulveris tormentarii defectu redintegrari nondum potest, nec cogi facile poterit, quia portus omnes primarum civitatum hostium navibus nobis sunt interclusi. Laeta subinde audimus. Nam rex M. Britanniae a Scotis acceptus, et rex Salutatus ac coronatus ingentem victoriam in Scotia deletis pene omnibus Crumvelli Parlamentarii ducis copiis obtinuit, hinc territi simul, fractiq. parlamentarii hostes in hoc regno degentes in Angliam vocant. Ita Deus ad solatium servor. tristibus laeta saepe permiscet; alia minutiora ne prolixus sim, silentio praeteribo.

Vacant Decanatus simul, et Archidiaconatus Eccliae. meae Clonferten. Precor, quatenus ad primam dignitatem post pontificatum majorem et valoris annui 200 circiter marchar. promovere dignetur R. D. Donaldum O'Kelly Theol. et concionatorem, et honestae, piaeq. vitae Sacerdotem, vel P. Doct. Michaelem Lynch; ad secundam valoris 60 marchar. aut circiter Antonium French cognatum meum a multis annis mihi cum laude famulantem, et magnae spei adolescentem cum dispensatione ratione studiorum, quia nondum sacris est initiatus. Hanc mihi ad ceteros favores gratiam addere dignetur Ill. D. V., cui, &c.

Clonfert, 6 Aug., 1650.

WALTERUS, Clunferten. Epus.

CLXXIV.

LETTER OF REV. JOHN YOUNG, S.J., FROM GALWAY, 14TH AUGUST, 1650.

(FROM THE JESUIT ARCHIVES, ROME.)

Parlamentum Anglicanum post subactam Scotiam copiosum exercitum huc transmisit ad religionem nostram et gentem ipsam Hibernicam penitus excidendam : quo eodem tempore gravissima etiam pestilentia regnum invasit. Civitates et oppida prope absumpta haereticus hostis occupare non dubitat, fera strage in omnes sed praesertim Ecclesiasticos edita. Jam abominatio desolationis est in loco sancto, omnia templa ubi pedem haeretici fixerunt, conversa in stabula vel nosocomia peste infectorum, omnes arae, imagines, campanae disjectae, Divorum statuae in patibulis suspensae, crucifixi capite plexi, vasa et ornamenta sacra cum sanctorum reliquiis per ludibrium a militibus circumgestata, Ecclesiastici et Religiosi omnes quotquot deprehendi poterant, partim caesi, partim in exilium acti.

Nostri qui in partibus ab hoste occupatis vivunt, ad pristinum statum redacti sunt, hoc est, singuli seorsim personati, Catholicis adsunt, eos quibus possunt modis consolando et adjuvando.

CLXXV.

Letter of the Warden of Galway, 14th August, 1650.

Illme. Dne.

Soepius antehac ad vos scripsi ex quo rediistis in Italiam, nullas tamen a vobis toto eo tempore litteras accepi, nunc autem hanc opportunitatem scribendi omittere nolui quatenus notior vobis fieret hujus miserae patriae calamitas quae quidem extrema est et nullis lachrymis satis deplorari potest. Isti, quos bene nostis, deplumato Regno, illud tradiderunt in praedam hosti haeretico; sola pene Galvia superest cum Limerico; quae etiam loca indies boni illi exagitant ut in eis sua praesidia collocent et sic inimicis resignent: ubique pestis, ubique desolatio.

Accessit ad cumulun malorum quod nuper in Ultonia, Clogherensis (in quo spes aliqua supererat) cum sui exercitus parte superatus est ab hostibus, pars enim major dispersa erat ante pugnam praedas abigendo; ipse vulneratus et captus detinetur in Inishquelinn, quinque vel sex e praecipua nobilitate Ultoniensi decapitati in Londonderry.

His diebus noster clerus, tres videlicet Archiepiscopi (solus enim abest Casselensis) cum multis Epis. Congregationem Ecclesiasticam tenent Jacobopoli in Comitatu de Roscommon, qui si nihil ardui effecerint acta est tragoedia.

Precor nec indies precari desinam Deum O. M. ut Illam. D. V. ad bonum Ecclesiae suae ac desperabundae Hiberniae quam diutissime servet incolumen.

Galviae, 14 Augusti, 1650.

Vrae. Illme. Dnis. servus humus.,

Patricius Lynchaeus,

Praep. S. Nicolai Galviae.

CLXXVI.

Letter of the Archbishop of Dublin, 26th August, 1650.

Illme. ac Revme. Dne.

Ultimis meis epistolis datis, miserrimum statum nostrae afflictae patriae satis enucleavi, modo quid praeter augmentum miseriarum

scribam non occurrit, nam ob pestem grassantem seu potius saevientem in pluribus hujus Regni partibus nuper Waterfordiam et fortalitium de Duncannon perdidimus, militibus nostris in iisdem ante lue extinctis: amisimus Charlemont non pestis injuria sed munitionis et militum defectu ita ut modo nisi desuper aliquod fuerit nobis auxilium concessum, et patria tota perdetur et fides Catholica penitus hic extinguetur. Dignetur S. Illma. Dnio. me certiorem reddere an haec vel priores meae per varias vias missae in manus Vestras pervenerint. D. O. M. Illmum. ac Revmum. D. Ves. conservet incolumem.

26 Augusti, 1650.

Illmae. ac Revmae. Dnis. Vrae. Servus,

Fr. Thomas, Dublinensis.

CLXXVII.

Letter of Fr. William Malone, S.J., from Waterford, 31st August, 1650.

Postquam hostilis gladius et inde exorta fames graviter afflixisset miseram Hiberniam, repente invasit eamdem contagio pestifera ab Anglis primum invecta, quae in urbibus et oppidis dire grassata tum cives tum ipsos Praesidiarios milites mirum in modum depasta est, coegitque tandem vel invitos sese ferocienti adversario dedere. Quo ille successu turgidus et multiplici victoria insolentior factus, publice jactare coepit gloriabundus Deum ipsum pro se pugnare, Papistasque Hibernos immediate vindice manu, peste minirum aliisque aerumnis debellare. Brevi tamen aliter sentire placuit cum grassari etiam in castris et praesidiis suis lata strage pestilentiam animadvertit, adeo ut post receptam Kilkenniam, Clonmeliam et Waterfordiam cum ejus Praesidio munitissimo, Duncanonia, dum Limericum simul et Galviam (quae duae urbes solae Catholicis supersunt) aggredi eodem impetu statuit subsistere tantisper sit coactus et partem copiarum interim in Angliam transmittere subsidium sociorum inibi, ut ferunt, laborantium.

CLXXVIII.

Letter of Rev. John O'Molony from Paris, 9th September, 1650.

Illme. Dne.

Deploranda magis in dies occurrunt ex infelici Hibernia, mox completa erit miseria ejus. Ex quo dedi postremas ad D. V. Illmam. appulit in portum novum apud Haure de Grace in Gallia navicula quaedam ex Duncanan, quae refert Waterfordiam et Duncanan traditas fuisse parlamento, positis tamen bonis conditionibus, ut scribit, quas adhuc ignoramus: non dubito, quin etiam Limericum idem iter suscipiet brevi. D. Hugo O'Neill profectus est Ultoniam, ut sublevaret obsessum castellum de Charlemont; quid adhuc factum, nescitur. D. Cromwellius cum ingenti exercitu est in Scotia, Scoti renuunt cum ipso pugnare. In Gallia haec habemus: bellum crudelissimum regem inter et Burdegalos omni hostilitate abundans, creditur tamen nunquam posse praevalere regem, quamvis obsidione villam teneat. Hic tractant de pace ineunda cum Archiduce Leopoldo, qui eam per Nuncios postulat, eventum expectamus, bonum optamus. Nil autem adhuc conclusum, nisi legati sunt duo ex parlamento ad Regem et Reginam matrem ejus Burdegalum, qui nondum rediverunt, jurarunt Burdegali se nunquam obtemperaturos regis imperio, quin prius Cardinalis Mazarinus e Gallia expellatur. Deus O. M., &c.

Parisiis, 9 Septembris, 1650.

Io. O'Molony.

CLXXIX.

Letter of Father William St. Leger, Galway, 13th Dec., 1650.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

. . . . . Ptas. Vra. sibi persuadeat Hibernos utpote optimae indolis, ingenii et ad pietatem ac probitatem proclives, bonis naturae talentis praeditos, ad Societatem esse aptissimos et regionem hanc (sive aeris temperiem, sive rerum ad victum, vestitum, commercium, necessariarum copiam et salubritatem, sive pium et nobilem gentis genium spectes) esse Societati summopere congruam.

Die 7[a] hujus Decembris, 1650, in generali Regni Assemblea, unio omnium Catholicorum, praeter et contra spem, acceptata et declarata est. Quod, quia in vigilia Im. Conceptionis B. V. factum est uno omnium voto acceptatum et decreto publico statutum est, ut Deipara Virgo sub Im. Conceptionis titulo, esset Regni patrona, et dies ille tamquam solemnis et festus ad perpetuam rei memoriam toto regno deinceps perpetuo celebrabitur.

CLXXX.

Letter of the Archbishop of Cashel, 20th Dec., 1650.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

Illme. Rme. Dne.

Visum fuit nobis opportunum latorem harum R. Patrem Joannem Young e Societate Jesu Religiosum virum equidem omni virtute, religione ac spirituali doctrina divitem, Romam sub obedientia petentem ipsum nos Agentem nostrum in Curia constituere, cui enixe precor Ill. ac R. D. V[em.] meo nomine solvere libras poecuniarum sterlingarum octuaginta, quae summa restat mihi adhuc non soluta ex summa librarum centum vobis mutuo Waterfordiae tradita. Nec illi quaeso errori vertatur quod secum non fert Ill[mae.] D[nis.] V[rae.] Rev. syngraphum quem ego inter plures meas papiros ac libros perdidi per infensissimum Christiano nomini hostem Baronem de Inshequin, cuius milites ter Ecclesiam, et aedes meas omni pretioso ornatu et supellectili spoliarunt. Rogo etiam instanter Ill. ac. R. D. V. dignari solvere Paternitati suae pecunias mutuas acceptas a P. Roberto Nugentio tunc prout nunc sui Ordinis Missioni in Hibernia praefecto; quae quidem pecuniae pro maiori parte spectant ad fundationem Collegii noviter Casseliae fundati pro dictis Patribus per benevolum quendam ipsorum benefactorem, qui me teste maxima passi sunt dispendia ex non solutione illarum pecuniarum opportuno tempore. Deus optimus Maximus servet diu incolumen Ill. ac R. D. V. cuius manus deosculor. E Refugio nostro Vigesimo die mensis Decembris, 1650.

Illmae. ac R[mae.] D. V[rae.]

Semper Studiosissimus,

Thomas, Archiepus. Cassilensis.

CLXXXI.

Letter of the Bishop of Killaloe.

Illme. Dne.

Ex quo Illmus. D. Nuncius hac patriâ exivit aut valediximus simul Lymerici, nihil a Dominatione V^a. R^ma. accepi; verum de Statu Vestro in Sacrificiis, precibus, et inquisitionibus variis sum et semper fui sollicitus, idque per varios a quibus didici vestram Dominationem Illmam. non ita pridem promotam esse ad dignitatem et honorem Illmorum. et Revmorum. Cardinalium Sacrae Congnis. de Propag. Fide Secretarii: oro flexis genibus ut et ad numerum illorum et Collegium quamprimum promovearis; interim magnas gratiarum actiones agimus pro collato in vos beneficio et majores habemus quam quas referre possumus.

Res Catholicorum et Regni Hiberniae pessime a memorato tempore successit, adeo ut tribus gladiis, seu flagellis, incessanter percutimur, quippe bello fame et peste bellum ubique regnat apud nos: Pontana, Wexfordia, Rosse, Carrigia, Corkagia, Yoghall, Kintsalia, Bandonbridge cum arvibus ab iisdem dependentibus et comitatibus sunt possessa per inimicos, et quos non interficiunt ex civibus et incolis illorum locorum transmittunt captivos ad Insulas S^ti. Xtophori, Barbadas &c. Peste periit major pars Galviensium suique comitatus, necnon oppidi de Birr et in confinio per octo aut plures leucas fame innumerabiles perierunt, elapsis aestate et vere, sed modo ratione Autumni convalescunt. Perdidimus, (ut ferunt) opera superiorum, nostros homines arma et pecunias, adeo ut simus miserrimi: nisi Creator et Redemptor humani generis, Sedis Apostolicae necnon Illmi. D. Nuncii et operâ vestra miserrimo casui nostro succurrat.

Humus. et obseqmus. servus,

Joan. Laonensis Epus.

CLXXXII.

Report on the Irish Jesuits in 1651.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

Status Soc$^{tis.}$ in Hibernia nuperi belli tempore.

Anno Salutis 1648 fuse scripsi de Societatis quae tunc et nuperis ante annis in Hibernia fuit statu: nunc occasione belli et eorum quae de eo dicuntur ac scribuntur haec de Societate sincere notanda duxi. Societas Jesu jam inde a primo suo in Hiberniam ingressu sancte et fructuose in ea laboravit, missionibus, concionibus, Doctrinae Xtianae traditione, ministratione Sacramentorum, scholis, charitatis ac misericordiae operibus, aliisque suis functionibus, unde Cleri populique Catholici amorem, benevolentiam bonamque apud ipsos etiam haereticos adepta est aestimationem.

Ante nuperum bellum, persecutionis tempore, Patres summo cum fructu et satisfactione tenebant scholas Dublinii, Pontani, Kilkenniae, Rosponti, Wexfordiae, Waterfordiae, Clonmeliae, Casseliae, Corcagiae, Limerici, Galviae. Ab initio belli cessarunt scholae ad tempus Dublinii, semper Pontanae et Corcagiae, quod civitates illas occuparent haeretici et Catholicos ibi crudelius opprimerent: in aliis civitatibus floruerunt liberius, praeterea Athloniae novae sunt apertae, sed et Kilkenniae et Galviae tradebatur Philosophia. In omnibus hisce Civitatibus erant numerosae sodalitates B. Virginis; et Novitiatus primum Dublinii, deinde Kilkenniae, postea Galviae. Patrum in Hibernia numerus non excedabat 56.

Ante primae pacis (quae fuit anno salutis 1646) rejectionem, omnes de clero videbantur fuisse unius oris et cordis; nulla in clero et populo fuit divisio: sed rejecta et per Illmum. Nuncium ac clerum reprobata pace, tanta subito sequuta est regiminis dissolutio, militum libertas et insolentia, ut paucorum dierum spatio plus damni, malorum et miseriarum passa sit Hibernia, quam toto usque ad illud belli tempore. . . .

Illmus. D. Petrus Fr$^{cus.}$ Scarampus a Sede Apostolica in Hiberniam missus, tamquam ex nobis unus, familiaris nostris semper fuit, et eximie de Hibernia meritus, usque ad sanctam mortem, continuum negotiorum et litterarum quae nunc extant, servabat nobiscum commercium. Illmus. D. Ioan. Bapt. Rinuccini, Archiepus. et Princeps Firmanus

Aplicus. in Hib[a]. Nuntius amantissime nostros semper amplexus est; donec ab aliis aliquibus quibus aurem et fidem specialiter dabat allectus a supremo recedens concilio, alteri uni magis adhaesit parti. Et haec fuit fatalis Regni divisio; fractis et in se divisis Confoederatis, et in acie non semel contra se invicem dimicantibus, ut Parlamentarii hostes judicarent ac palam dicerent non esse necesse contra illos militem ducere aut pugnare; imo satius esse ac prudentius illos sibi delendos relinquere, ne forte si illis opponeretur, inde uniti ac inter se conciliati, evaderent fortiores.

Hoc ipso tempore adm. R. P. N. Generalis Vincentius Caraffa misit ad nos in Hiberniam visitatorem virum doctum, prudentem, discretum summe urbanum et religiosum R. Prem. Mercurium Verdier ex provincia Aquitaniae, qui, Deo feliciter disponente, appulit Galvie ubi tunc erat Illmus. Nuncius, et navi egressus antequam nostros videret Illmum. recta adiit Nuntium. Ille hoc primo congressu graviter de Nostris apud Patrem expostulavit; et dedit chartam continentem aliquos contra Patres articulos. Scripsit ille Kilkenniam de suo adventu; et illico unus ex Nostris inde missus, illum perduxit Kilkenniam, ubi summo honore, amore, benevolentia, ab Illmis. de Supremo Concilio Dominis, Praelatis, Nobilibus, Generosis, est exceptus. Hic ille, Convocatis Patribus, exponit adventus sui causam et auctoritatem, quam gratanter et humiliter amplexi sunt Patres, certi, si qua de illis Romae aut in exteris Regnis sinistra spargeretur fama, illius adventu, auctoritate et testimonio refutandam ac dissipandam. Nec mora: profert datos sibi ab Illmo. Nuncio articulos, mandatque a gravioribus Patribus examinari. Examinarunt illos acriter Patres ac deprehenderunt plerosque esse calumnias, mendacia, imposturas: alios tantum levibus suspicionibus et conjecturis innixos, quaedam nullus ponderis aut momenti. Et quod scirent illos ab aemulis et invidis esse fictos ac Illmo. Nuncio pro veris praesentatos responderunt succincte, clare, distincte ad singula. Ipse Pater Visitator omnia vidit, audivit, notavit, et clare deprehendit esse calumnias et injurias. Obivit ille algidissima hyeme longis et difficillimis itineribus bis omnes civitates; examinavit, vidit, pervidit personas et negotia; egit cum Concilio, Praelatis, Nobilibus, Clero, Religiosis, et absoluta visitatione, salubria dedit monita, reliquit instructiones, ex quibus haec "Ut nostri nulli chartae aut instrumento controversias aut negotia quae tunc agebantur continenti subscriberent." Et prudenter ac futuris quae praevidit malis occurrens, generalem a censuris absolutionem nobis nihil tale cogitantibus ab Illmo. Nuntio

obtinuit et ad cautelam dedit ac impertiit; et chartam ab Illmo. Nuntio hac de re subscriptam penes nos reliquit; quamvis non fuerit opus cum nostri ubique censuras observaverint, locorum ordinariis et Cathedrali seu matrici Ecclae. se conformando. Tandem Regno abiens, patres hunc in modum est alloquutus: "Deo meo gratias ago quod huc ad vos missus fuerim, pro Societatis honore et bono, vestraeque integritatis ac bonae famae quam inique violatam video conservatione: Et mihi vobisque gratulor quod in tantis incommodis et angustiis videam tantos labores et fructus; in tanta qua haereticos inter et laicos Catholicos quibus convivitis, libertate, tantam integritatem, tam religiosam, puram, prudentem instituti observantiam. Haec oculatus vidi, haec testabor ac nota faciam." Ita abiit et ab illo tempore, amantissimum se Hibernicae Missionis et nostrorum exulum patrum exhibet ac Patronum. Priusquam abiret e nostris unus scripsit claram ac succinctam belli ab initio narrationem, et fusius de controversia quae tunc erat Illmum. Nuntium inter et Concilium, eamque Patri dedit apertam rogavitque ut quibus vellet examinandum daret, Nostris aut saecularibus, ut si quid minus rectum esset deleretur aut corrigeretur. Id factum: et clausam ac signatam omnium nomine adm. R[do.] Pri. Generali Romae dedit; quae lecta et aliis Romae exhibita non solum omnem culpae suspicionem a Nobis detersit sed injuriam illatam, nostramque omnibus detexit innocentiam.

Quanta observantia quibusque officiis Illmum. Nuntium ejusque familiam Nostri ubique in Hibernia sint prosecuti, pudet scribere: testis est Deus, testis ipse Illmus. Nuncius, et nobiles de ejus familia Itali. Commendavit nobis adm. Rev. P. N. tunc Generalis Vicarius specialiter litteris ut Ill. D. Nuntium omni obsequio, observantia, officiis prosequeremur, et nulla in re illi deessemus. Omnino fecimus et Illmo. Nuntio et omnibus notum dedimus, poematis, emblematis, theatris, hospitio, rerum omnium procuratione, negotiorum etiam difficilium executione. Rejecta et suppressa de qua superius pace, Illmo. Nuntio clavum moderante statuti sunt qui publica Regni negotia Waterfordiae agerent, et moderarentur, commissarii: quibus ex voluntate ac desiderio Illmi. Nuntii adfuit ex nostris P. Robertus Nugent.

Hoc tempore quod Illmus. Nuntius rempublicam, ipsamque militiam regeret, deficiente pecunia, instanter egit cum eodem Pre. Roberto, ut Collegii Cassiliensis quae majori ex parte in praesenti extabat pecunia fundationem sibi mutuam concederet; quam tacto pectore in verbo Praelati

promisit solvendam ac restituendam ex primis quae Roma afferrentur pecuniis. Consuluit super hac re fundatorem Illmum. Thomam Valesium Archiepum. Cassilien. Pater; quo consentiente illa conditione dedit mutuam; quae tamen hactenus non est soluta aut restituta. Quod Illmus. Cassiliensis aegre ferens ex Hispania ubi exul vixit per litteras rogavit adm. Rev. Prem. Nostrum ut curaret pecuniam restitui et pium opus servari. Ad hujus pecuniae recuperationem aliaque missionis negotia e nostris Romam missus est P. Joannes Young qui ibi, dum haec scribuntur, vivit et novit quid hoc in negotio actum sit ac responsum.

Illmo. Nuncio id vehementer urgente suscepta est Catholici exercitus in Dublinium et adjacenter partes expeditio. Comitabatur exercitum ipse Illmus. Nuntius. Illum cum tota sua familia, Praelatis, aliisque de novo suo Concilio, DD^is. Ductoribus et plurimis hospitibus in castro Kilkea, viginti amplius dierum spatio, continuo excessit hospitio P. Robertus grandibus Societatis expensis et molestiis; siquidem castrum, supellex, et quidquid expensum fuit spectabat ad societatem. Et id totum in gratiam Illmi. Nuntii a nobis factum.

Ultima Cleri congregatio fuit in oppido Jacobi vulgo Jamestown, provinciae Connaciensis. Hujus Congnis. actis rogati sunt nostri subscribere, prout alii Religiosi multi, et plurimi de Clero fecerunt; sed excusarunt se Patres et renuerunt subscribere quod illis non liceret immiscere se politicis et status negotiis.

CLXXXIII.

Letter of Fr. Francis Magruairk.

Illme. Dne.

Pax Christi quae exsuperat omnem sensum. Antequam porrigerem Acta Congnis. Ardmachanae Ser^mo. Lotharingiae Duci, erat paratus renunciare suae cum Hibernia constipulationi ob machinationes et technas Clannricardi contra ipsum; et postquam illa recepit, eidem patriae succurrere resolvit, aut resolvere dissimulat. Parisiis dum nihil audiretur de eisdem Actis Rex Angliae dissimulabat, et huc scribebat, seipsum, Reginam matrem, Ormondum, Clanricardum, et caeteros ministros omnino latuisse Hiberniae cum Sua Celsitudine constipulationem: sed statim ut per Rmum. Fernensem ad aures omnium Parisiensium dicta

Acta pervenerunt, Rex misit quemd. Comitem Anglum haereticum suum legatum ad S. Celsitudinem, qui magis ac magis urgeat, ut S. Celsitudo juxta constipulationem in Hiberniam cum suo succursu properet. Ego praesentavi illi chartam, in qua S. Celsitudinem juxta missionem meam nomine Cleri et populi Ultoniae, et Connaciae inferioris invitavi: in qua etiam notavi, qui invitarent, et qui invitare renuerent, quo, quando, ad quid, quibus modis, mediis, et conditionibus invitaretur. Quibus etiam adjunxi instructiones concernentes locum, ex quo hinc solveret, et in Hibernia appelleret, quos suppetiarum administratione militiae, justitiae administrandae, et aerario publico praeficeret. Quibus omnibus tum ex ipso, tum ex aulicis satisfacturus videbatur; donec 4 vel 5 dierum colloquio dd[i]. legati uteretur: et deinceps de omnibus taedere videtur; imo nulli satisfacturus. Unde hoc? Videat et judicet V. Illma. Dntio. Londini, et inde huc spargitur militem nostrum Ultoniensem intercepisse Londonderium, Carrigferguss, et profligasse hostem in eod. loco de Lagan, quo ipse anno superiori caesus et profligatus fuit.

D. Hugo O'Neill in arce regia sine ullius accessu aut recessu tenetur. D. Alexander MacDonell in alio distincto loco tenetur captivus. Plura calamo digna non occurrunt. Valeat ergo S. Illma. Dntio., ut votis plenissimis optat. &c., &c.

Fr. Franciscus Magruairk, a S. Maria.

CLXXXIV.

Letter from Ireland to the Cardinal Protector in 1651.

Eme. Princeps,

Hiberniae gentis casus, et occasus, proscriptio, et eversio, aerumnae, et calamitates hodie in orbe Xno. neminem latent; unde vero tam subitanea regni alias catholicissimi, et orthodoxae fidei tenacissimi eversio, subversio, ac desolatio a plerisque non advertitur, ab omnibus non consideratur. Ducentis propemodum annis variante saepe fortuna pro catholica stabilienda religione, Haeresiq. profliganda, a fidelibus dicti regni, diversis datis occasionibus acerrime, multoq. sanguine pugnatum est: demumq. in ultimo bello, initio suscepto, ab iisdem fidei cath[ae]. constantissimis propugnatoribus, tem-

poribus Patrui tui fel. : rec: Urb. PP. VIII., et continuatione facta sub gloriosae me': Inn. X$^{o.}$ saepe cum hoste conflictum, nec raro reportata victoria. His progressibus Aplica. applausit S. Sedes, congavisi Xni. Principes et Monarchae, in suaeq. congratulationis et laetitiae pignus, illa cum summo potestate ad Hibernos destinavit Nuncios, hi Legatos et Agentes. Tamque confusi erant Haeterodoxi, ultimumq. vix ducebant spiritum, cum ecce filii quidam iniquitatis, malorum parentum perfida progenies (quippe quorum parentes et avi sub Henrico VIII. Rege, ejusque filia Regina Elisabetha castra secuti sunt Haereticorum, Rom. Ecclesiae fideles arte et marte impugnarunt), spreto fidelitatis juramento inito cum sociis fidei, ac patriae defensorib. ruptoq. foedere, extemplo foedus iniquum cum haereticis ineunt, introducunt magistratum haereticum, eiq. suprema Regni committunt gubernacula. Sed reclamat Aplicus. Nuncius, sed non auditur, veritatem praedicat, sed contemnitur, excommunicationis intentat et profert fulmen, sed persecutionem patitur, proscribitur, et fictis calumniae articulis reus Majestatis accusatur, et non auditus declaratur. Archiepi. Epi. cum Clero Waterfordiae congregati latam approbant, et urgent excommunicationis sententiam, cath$^{ae.}$ militiae supremus praefectus Excmus. D. Eugenius O'Neil cum saniori parte regni eand. veneratur, protegit, et defendit. Sed ipse mox cum Nuncio Aplico. laesae Majestatis accusatur, et cum adhaerentibus catholicis inauditus condemnatur, statimq. Aplici. Nuncii immediatus minister Aplicae. Nunciaturae auditor vir integer vitae, scelerisque purus Dionysius Massarius nunc in Urbe S. Cngnis. de Prop. Fide Secretarius., contra jus gentium carceri inhumaniter mancipatur ; ipse vero Nuncius fugam capere cogitur, et ab insequentibus filiis sceleratis, operariis iniquitatis, Galviae obsidione cingitur, et ad mortem quaeritur, qui salutem quaerebat miserorum ; donec tandem divina gratia, navis beneficio pervenit in Galliam, et inde Romam. Proh pudor Hiberniae ! O probrum nationis verae Religionis tenacissimae, et observantissimae, talia protulisse monstra, quae Religioni cath$^{ae.}$ Lutheri, et Calvini agnitos errores praetulere, nativitatis patriam prodidere, Sedem Aplicam. in suis ministris contempsere, Eccliasq. sanguine sociorum Deo et sanctis reconciliatas, ac postliminio recuperatas tam foede haereticorum foedandas spurcitiis exposuere : horum non ignorare notiones quia totius interest Reip. Xnae. adjunctae dabunt classes. Non unius sane hoc interest, interest quippe inprimis Eccliae. Rom$^{ae.}$, ne indigni, eiq. avita successione rebelles ad dignitates inadvertenter promoveantur illic interest Regum et Principum, sub quor. auspiciis horum quidam militiae

stipendia mereri dicuntur, ne nativi soli proditoribus, ac jurati juramenti toties violatoribus propriae patriae munimenta fidant aut committant. Interest vel maxime V.E. quem supremi numinis dispositio Regni Hiberniae protectorem constituit ac patronum, ne his impiis patrocinetur, ne perfidis fidat, aut notorie reos protegat, quorum tanta fuit callida infamia, ut supremae censurae mucrone percussi, dirisque devoti nec a frequentatione Sacramentorum abstinerent, nec tremendam aeternae maledictionis sententiam pertimescerent, sed de malo semper in pejus ruentes nullam non incurrerent censuram. Quidni? eo usque perfidorum crevit audacia, ut ad majores Europae aulas missis suae perfidiae commissariis seu malitiae commissariis se innocentes ostendere, injusteq. sceleris accusari contenderint; quodq. magis mirandum et sane foret incredibile, nisi res ipsa probaret, omnemq. excluderet dubitationem, postquam SS. D. N. Alex. PP. VII. suprad. dato Brevi approbasset sententiam a Nuncio Ap°. Io. Bapta. Archiepo. Firmano in refractarios haereticorum fautores, haereseosq. inductores, juste latam fuisse, eosq. alias censuras suspensionis, et interdicti, nec non et irregularitates diversas incurrisse; ecce a vestigio Romam volat ex Gallia quidam Carmelita nomine Cyrillus Wels ab uno Archiepo., tribusq. Epis. excommunicatis, excommunicatus missus non ut se humiliaret, aut absolutionis beneficium deprecaretur, sed potius ut pro illis novas gratias obtineret, ac pro se, suisque similibus apostatis vere indignis titulos et episcopales dignitates impetraret. Huic jam in Urbe consilio, et auxilio assistit D. Lucas Wadingus Franciscanus, sicut a principio isti maledictae adstitit factioni, ejusq. causam semper promovit, ut inde a piae me: Inn°. X°. nonnihil humiliatus et non emendatus a consuetis omnium Congregationum, Hiberniaeq. tractandis negotiis omnimodo amoveretur; verum quid clancularie tentat, nimis jam notum est urbi, et orbi; notissimi sunt, qui in Gallia hor. agentes agunt, noti qui in Belgio et in Germania, nec minus qui in Hispania optimorum Principum clementia aeque ac munificentia abutentes, nunc ab his ad illos, nunc ab illis ad hos perfide fugientes, nemini fidem servantes.

Quae breviter deducta, et praestricta sunt, ac V. E. praesentata, ne perfidorum circumveniatur astutia, illusionibus decipiatur, technis et artibus irretiatur patrocinando, et fovendo pro filiis Hiberniae legitimis, vere spurios proditores patriae, et Ecclesiae rebelles, quor. nomina et facta subsequens dabit index.

V. E. Servus.

CLXXXV.

Letter of the Archbishop of Armagh and others to the Secretary of Propaganda, 3rd February, 1651.

Illme. Dne.

Vestras ad Exmum. D. Catholicae memoriae Eugenium O'Neill destinatas, nobis porrexit Rev. P. Franciscus McGruairke a S. Maria, ordinis minorum, tamquam ejusdem Dni. Eugenii fidelissimis executoribus. Proh dolor! unigenitus Henricus sanguine suo laureatus interiit, quibus quomodo satisfecerimus harum lator idem Pr. Franciscus fusius recensebit cui fidem, afflictum fidei et patriae statum et conditionem ex parte nostra referenti, eique suae missioni apud. S. Sedem satisfacturo, assistere dignemini enixius oramus.

Valeat et vivat ut optat,

Datae Forbert, 3 Februarii, 1650, styl. vet.

Suae Illmae. Dnis. Servus addictmus.

Hugo, Archiepus. Ardmach. Tot. Hib. Primas.

Ricardus O'Ferrall.
Philipus O'Rely.
Coll. McMahon.

CLXXXVI.

Letter of the Bishop of Waterford from St. Malo, 3rd March, 1651.

Perillustris. Dne.

Nisi jam ante in appulsu meo in has oras scripsissem ad R. P. Lucam de statu et conditione in quibus reliqui Hiberniam, eumque rogassem ut ea omnia narraret perillustri Dni. Tuae, nunc ea repeterem, sed non expedit renovare dolorem. Bellum et pestis, ut plurimum, absumpsit omnia: Ecclesiae nostrae et Altaria prophanata sunt, et transformata in promptuaria vel stabula vel cubilia vel hospitalia militum; jam non est sacrificium, nec concio nec Sanctorum Sacramentorum administratio; Ecclesiastici quibus pepercit pestis, ejecti

sunt in exilium: peste interierunt plus 5,000 civium et militum nostrorum, et adhuc ut audio pestis ibi grassatur; peccata nostra promeruerunt istud flagellum. Nunc audio quod Confoederati sunt melius uniti et quod non patiuntur ullum Protestantem in suo exercitu. Ormonius et Inchiquin cum Protestantibus qui illis adhaeserunt, fuerunt compulsi regno discedere: Ormonius manet in Normannia et Inchiquin in Hollandia. Intellexi quod exercitus Catholicorum nuper paratus erat proelium committere cum exercitu Parlamentorum, quod foelix faustumque sit illis. In Assemblea generali habita nuper apud Loghrea in Conacia statuerunt Confoederati quod licet agnoscant Regem et venerentur non mutabunt tamen formam Regiminis sui, nec acceptabunt alium Proregem donec Rex sit liber et sui juris quandoquidem nunc sit in potestate Scotorum et Anglorum Puritanorum, qui voverunt delere et destruere nationem Ibernensem et Religionem Catholicam apud eos: et nisi Iberni adsciscant sibi potentem Protectorem Catholicum, actum erit de iis, quantum ego judicare valeo. Quod ad me attinet, post appulsum meum in has partes, longa debilitate laboravi et dum huc navigarem bis incidi in manus Piratarum: maneo hic (licet cum multis incommodis) donec videam eventum Belli; nam si bene res succedant Nostris, quantocius repatriabo in meam Dioecesim; si autem male, quo me vertam nescio. Interim et semper ero paratissimus ad mandata tua obsequenda, si quid valuero.

Perillustris Dnis. T. addictissimus servus,

FR. PATRICIUS, Waterfordien. et Lismoren.

Apud S. Machlovium, 3° Martii, 1651.

CLXXXVII.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF DUBLIN AND OTHERS TO THE MARQUIS OF CLANRICKARD.

PLACEAT SUAE EXCELLENTIAE.

Nobis serio considerantibus magnum Excellentiae V$^{rae.}$ zelum, in ipso ortu suffocando omnes cum Parlamento Angliae tractatuum delationes, in ultimis Comitiis Generalibus ad Loghreagh coactis, una

cum Vestrae Excellentiae et Commissariorum fiduciariorum declaratione adversus quascunque personas sive personam quae cum dicto Parlamento pro conditionibus aliquibus tractaret, necnon Excellentiae V[rae.] edictum in eundem finem publicatum praememorata sub poenis et poenalitatibus proditionis summae prohibens. Cum vero actualis traditio et deditio hostibus, quoad Regiae Majestatis munitiones aliaque Castella in Majestatis servitii promotionem publicis sumptibus conservata, jure regni summa sit proditio laesaeque Majestatis crimen et priori crimine longe gravius, utique fidei violatione aggravatum, expedire valde judicavimus Excellentiam Vestram supplicare pro vestro priori zelo et desiderio praestandorum Suae Majestatis jurium, confirmandorum in sua fidelitate suae Majestatis verorum subditorum, deterrendorum male affectorum, atque justitiae in eos qui jam actu dictam majestatem prodiderunt, exequendae, curare, vestrae Excellentiae edictum protinus emanet adversus Vice-Comitem Costologh, Jacobum Dillonum equitem auratum, et Robertum Talbotum Baronettam, tamquam Serenissimi nostri Regis proditores ob deditionem et traditionem in manus hostium, absque auctoritate et mandato, contra suae fidelitatis vinculum, suae Majestatis Castelli de Athlonia. Atque ut dictum Ex[ae.] Vrae. edictum vim suam pariter exerat adversus omnes et singulos Consiliarios, hospitantes, procurantes, recipientes, defendentes et alentes omnes vel ex dictis proditoribus ullum intra ullas Suae Majestatis ditiones, donec in dictos malefactores tempore opportuno pro jure Regni statuatur. Minime dubitantes de efficaci Vrae. Exae. in hac materia progressu, humiliter supersedemus, &c.

THOMAS, Dublinensis.
WALTERUS, Clonfertensis.
RICARDUS FARRELL.
BRIEN O'NEILE.
HUGO MAGUIRE.
LUDOVICUS MOORE.
ROGERUS MOORE.

BRIEN McPHELIM.
CORNELIUS O'BRIEN.
DANIEL KAVANAGH.
MURTAGH O'BRIEN.
ARTURUS FOX.
&c., &c., &c.

CLXXXVIII.

Letter of the Bishop of Emly, 29th March, 1651.

Illme. &c.

Annus modo agitur, qd. praesumpserim D. V. S. interpellare pro R. P. Fr. Olivero de Burgo ad vacantem Sedem Elphinen., cui neminem judico magis proficuum ob longam ipsius experientiam, bonae vitae famam, et maximum apud nunc pro-regem catholicum, favore, cujus gratia apud ipsum maxime conducet rebus fidei et religionis in his partibus. Suspicans tamen ipsum non adeo omnino bene apud D. V. audire, utpote tanquam a consiliis Illmi. Tuamensis in novissima turbatione regni de excommunicationis validitate, in quo negotio, quoad sciverim, ita sobrie processit, ut tunc vix constiterit, cujus fuerit opinionis, et ex tunc talia dederit indicia suae nobiscum conformitatis, et Ill. D. Nuncio obedientiae, qd. si alii a D. Sua tunc dissidentes ejus consiliis adhaererent, jam omnia forent pacificata cum satisfactione vestra. Ultro non dubito virum in gratiam receptum, si ipsius operam, judicium, ac labores a discessu vestro in ablegando Ormonio, catholico introducendo gubernio, re fidei promovenda, et regni hujus erga S. Sedem obsequio continuando rescivisset. In his sane punctis ita strenue laboravit, ut horum agnitio me hac in re importunum reddit intercessorem ad D. V. Illmam., ut postpositis praeteritis, attentis praesentibus meritis, et futuris nrae. spei indiciis ipsum ad pristinum favorem recipiat, et apud Illum. D. meum D. Nuncium curet recipi, atque in signum ipsius reconciliationis ad D. V. Illmam., ut ad d[am.] Sedem Elphinen. eumdem strenuo sollicitet promoveri. Forte S. Sanctitas adhuc nauseabit ullos promovere in hoc regno Episcopos, donec res regni, et fidei majorem habeant stabilitatem ; adhuc tamen non potest Vicarior. Gnlium. Institutio excusari, quibus cura animarum, et Eccliarum regimen incumbat. Quare V. Illma. D. iterata intercessione submississime oro, ut P. Oliverus ejusd. Dioec. instituatur Aplicus. Vicarius, si contingat nullum posse nunc creari Episcopum. Spero hanc mihi a V. Illma. D. exhibendam gratiam, quod nra. prima sit petitio ex mera confidentia vrae. pietatis, et generosissimae indolis profecta, quem Deus, &c.

Galviae, 29 Martii, 1651.

Quantum ad statum regni remitto me relationi dicti P. Fr. Oliveri, et Epistolae a me una cum reliquis praelatis scriptae ad D. V. Illmam. Non pigeat, rogo, D. V. Illman. accommodare D. Matthaeum O'Brien, uti ante rogavi.

Fr. Terentius, Imolacen. Epus.

CLXXXIX.

Another Letter of the Bishop of Emly, same date.

Illme., &c.

Non dubito, D. V. Illmam. pro sua in gentem meam pietate, et Religionis Cath. incolumitatis ubiq. sollicitudine cupere de nostris audire rebus, me vero summa vra. erga me benevolentia devinctum debito soepius rescribendi officio non perfunctum agnosco. Sed unde hoc? Certe eo devenere miseriae nrae., ut ad Sineni ripam, et Conaciae limites occupata ab hostibus universa insula etiam mare undiq. infestant, et omne cum exteris nationib. commercium occludunt: usq. dum nuper ingravescente hieme, quae Galviensem obsidebant portum, naves recesserunt. Ceterum quot strages, quot damna sustinuerimus biennio isto elapso sub Ormonii praefectura, triste et longum esset recensere. Ac aliunde D. V. Illmae. jampridem innotuisse credo. Rebus itaq. desperatis et universis aut malas artes, aut summum infortunium Pro-Regis in nationis exterminium omnino vergere timentib., precibusq. ac gemitibus cleri interpositionem salutis ergo compellantibus, tandem convenere praelati mense Augusti praeterito apud Jamestoune in Conacia, et brevi post Galviae, unde Ormonium monuerunt non posse Catholicis satisfieri, aut gentem misere dilaniatam ac varie distractam etm. ad sui defensionem coalescere, ni ipse ad Regem suppetias allaturus proficisceretur, ac regiam auctoritatem penes aliquem catholicum genti gratum deponeret, quo renitente et indigne id ferente nomine totius nationis contra ipsum protestati sunt, inhibendo etm. sub poena excommunicationis omnibus fidelib. ullam ipsi exhibere obedientiam. Cum vero ipse paucos esse, qui contra cleri unanimis monita sibi adhaererent, comperisset, expilato prius Rmo. Laonen. ad 1460, libras Anglicanas, ipsoque per aliquot dies captivo detento, mense Dec. sedentibus apud Logh-Reagh regni comitiis deputato D. Marchione de Clanricard

Pro-Rege in Gallias una cum Barone de Inchiquin secessit, obtenta prius a comitiis quad. declaratione suae erga regem fidelitatis, quae maximam passa est decertationem clero eam opponente, aliisque Ormonicae factionis eumd. acriter prementibus, quibus (potius quam videre regnum divisum, ac consequenter intra mensem parlamento tunc in milite potentissmo, subjugandum) permissa est, ita sepulta est synagoga cum aliquali honore. Ab illo die nullum vidimus non meliora promittentem, nam brevi post ipsius discessum 10 naves (cum ne unam ante haberemus) ad portum Galvien. pervenerunt cum armis, pulvere tormentario, aliisque necessariis, quibus tunc maxime egebamus, cito post harum adventum venit Serenismi. ducis. Lotharingiae legatus (qui licet inexpectatus, tamen gratissimus) cum armis, pecuniis, et offerens protectionem; res modo agitatur hic, credo legationem sortituram effectum, clero unanimiter et strenue id sollicitante, maxime habita (sub idem tempus) intimatione aliqua ab Ill. D. Secrio. de Prop. Fide monente alicujus Cath$^{ci.}$ Principis capiendam protectionem. Jam itaque sub auspiciis Pro-Regis avita Catholici sanguinis et fortunar. necessitudine nationi devincti, boni aliquid (ni nra. praepediant peccata) speratur, qui et habitis mense Febr. proxime elapso apud dictum Loghreagh comitiis generalibus viriliter agere, et bellum redintegrare satagit. Iisdem etiam comitiis decretum est, ut supplices ad S. Sanctitatem litterae destinarentur, quatenus dignaretur universum regnum a censuris (quas vehementer timent moderatiores quiq. plurimos incurrisse) absolvere, et benedictionem Aplicam. impertiri; utinam majorem redolerent litterae submissionem, utcumque non est aequum gentem tenacissime Catholicam, ac Sedis Ap. observantissimam ad ultimam occasionem usque ob paucor. malitiam aut temeritatem tanto fraudari beneficio, vel S. Sanctitatis paterna cura privari. Ad hunc finem illuc a pro-Rege et comitiis generalibus Regni destinati proficiscuntur Rmus. Dunen., et adm$^{m.}$ R. P. Fr. Oliverus de Burgo, de quo sane audacter, et ex certa scientia audeo cum veritate dicere, qd. nullus ipso efficacius aut laboriosius desudavit ad haereticum ablegandum, catholicum introducendum gubernium, et ad d$^{am.}$ submissionem et legationem ad S. Sanctitatem expediendam. Horum intuitu meritorum etiamsi nulla alia superessent, ut supersunt, ipsum D. V. Illmae. gratissimum non dubito, et ne mea seria deesse contingat intercessio apud D. V. Illmam., enixe rogo, dignetur P. Oliverum omni favore prosequi, idemq. amicis in urbe suadeat, nec non et eamd. D. V. Ill. enixe rogo, et in visceribus Xti. obtestor, ut deposita in quoscumque nostratum

merita indignatione apud S. Sanctitatem et Emos. Cardles. pro fide Cath[a.] apud nos conservanda (quae jam extreme periclitatur) sicubi opportunum videbitur, intercedere non pigeat. Hoc enim honorificum, sic Xti. pro persequentibus exorantis inhaeretur vestigiis. Sat passi sumus, exercitus integros, urbes, oppida devoravit gladius, omnes pene regni angulos pervasit pestis, nullibi non visa incendia, aedes, devastationes, Ecclesiae dirutae, sacra temerata, Ecclici. quiq. ad mortem crudelissme persecuti, Clocheren., Rossen., alique plurimi Sacerdotes, et religiosi martyrio affecti, Waterfordien. capta civitate Armoricam detrusus, universi Momoniae ad Sinenum, Lageniae, Ultoniae praesules a suis exulant sedibus, mihi ab anno et amplius meam pede attingere non licuit dioecesim, in Galliam profectus est Fernen., inde (credo) in Lotharingiam, non ut nostris se subducat miseriis, sed potius ut auxilium acceleret. Hic est status rer. nrarum. quae diu subsistere non possunt, ni motus, quos in Anglia audimus, majoresq. futuri promittuntur, respirandi praebeant facultatem, ac Sedis Ap. et Xnor. Principum, maxime Serenmi. Ducis Lotharingiae in nos inclinentur animi, qd. et D. V. J. curae esse ac cordi spero, et cupio. Illuc ante annum misi D. Matt. O'Brien Sac[tem] putans me posse de quando in quando ipsi aliquid mittere simul ac confidens ipsum posse accommodari in aliquo Coll[o.] intercedentib. D. V. J. et D. Secrio. de P. F. quod iterum D. V. J. commiseranti meum auxilium serio recommendo, et illi manus affectissime deosculor.

Galviae, 29 Martii, 1651.

Fr. Terentius, Imolacen.

CXC.

Intercepted Letter sent to the Marquis of Ormond by Ro. Allen on 24th May, 1651, and enclosing another Letter to the same Marquis from his Agent in Ireland.

(From the Archives of the Irish College, Rome, and the St. Isidore's MSS.)

May it please your Excellency, ...

Your Excellency's speedy arrival here is wished beyond all measure by all your frends; your delaying being of such dangerous

consequence, contained in the inclosed, be pleased, my good Lord, to answer our expectation, and the present favourable everlasting opportunity wheron depends the prosperity or ruine of all your frends and the preservation of all your house and family: pardon me for this overpassioned expressing forced by my zeal and affection to your safety and welfare; it is not onely myne but the sense and common expression of all your frends in generall, whereof your Excellency will be soone assured if their letters in that behalfe may come safe into your Excellency's hands, which I hope, coming into your hands, will not onely call you home with expedition, but alsoe remove all obstacles, working in you that honourable resolution of Henry the Borboun in choosing to hear one Masse rather than to hazard his kingdome, wherewith I conclude and humbly take leave, and remain your humble servant, the 24th of May, 1651.

Ro. Allen.

Enclosed Letter :—

Noble Cousin,

Finding this opportunity I thought fit to crave your favourable intercession to his Excellency in my behalf touching the money I sent his Excellency, whose assignement unto me in that behalf, and the Lord Deputy and St. George tooke hitherto noe effect, though pursued by me with much expence of time, labour, and moneys. I need not relate the sad condition I am brought to, you cannot be ignorant thereof; onely this that it will not be possible for me to supporte my charge without speedy releef heerin; therefore I am in despair without his Excellency's further directions or his owne presence heer, which is not only expected by me but by all his friends (whoe are, God be thanked, multiplyed to twenty now for one at his departure) and the chiefest head peeres of all, his best wishers doe give him and themselves, with all their adherentes, for lost, if he doe not answer the present opportunity, whilst the civill and marshall government be in the hands of his frends, which they are assured to loose if the Duke of Lorrain be landed heer before him, soe that it is most men's opinion (however affected) whoesoever of them comes first shall command all; and this is not all that is to be feared, but that if Lorrain comes first, my Lord's best frends, that runne all hazards to serve him, will be destroyed, or, at least, brought to that posture that they will not be able to serve him further to any purpose; neither can they, with all the power they have,

prevent this at the present, by the reason of the obstinacy of Limerick and Galway to the government, held up by the worsest sort of people in both places, whoe might have been soone daunted by his Excellency in person, especially being backed with all the power of the kingdome now in the hands of his frends. Yet some of my Lord's frends are affrayed of some opposition or rabbel without he come over Catholick, and are of opinion if he came over Catholick, and continued soe but one year, he will bring his designes to passe and settle all his frends, in the spite of the Pope, Lorrain, and all their partakers, provided he be heer before Lorrain. Muskerry is powerfull and prosperous in the counties of Corke and Kerry, and broake the designs of the clergy there with them, their two active instruments, David Rothe and Murtagh O'Bryan; they both are come to Lymerick frustrated of their ends. Castlehaven is noe less powerful in Toomond, soe that neither they two nor any other disaffected to the government can bear up head there, and is like ere long, with the honest bishop of Limmerick, to bear all the sway within Limmerick, and in time curbe Dominick Fanning and his faction there, and pull downe the arrogance of the present Mayor. He allredy boare downe the sway of Hugh O'Neil, whoe attempted the bouldness to send him orders by his adjutant, whome he traightened to hang for attempting, telling him with an undaunted spirit that he will make his master as obedient to him as the least corporal of his army, and within two months Mounster should not hold but one of them two, which is like to be now accomplished, Hugh O'Neil being alredy commanded to the field to command the army for the present expedition for Ulster, whence I hope he shall never returne to that nest. His Lordship is likewise by degrees curbing the faction of Lorrain in his army; he presumed the courradge to tell his officers in the head of his army they should not sell their loyalty for a little moneys to a forrainer, and none durst answer to the contrary. To prevent any rupture in Government, he brought all the tories under command. The good Lord of Limmerick is no small help to him therein. Clanrickard did the like in Connaught, and commandes the armies of the other three provinces. He disbanded the three activest instruments in Connaught, Colonel Don O'Connor, Colonel Randell M'Donnell, and Colonel Richard Bourke; he had a designe on Aghter, Connaught, and Ennishboffinne, to curbe Lorrain's faction there. My Lord of Costellogh, Sir Walter Dongan, Sir Thomas Esmond, Sir Robert Talbot, and Bagnall are to command all men in Leinster; Barnewall commands West-

meath horse; none to be feared in all Leinster but Brien M'Felim's party, but they are commanded to Athlone for the present expedition, whence I hope they never shall returne to their ould nest of Glenmalory again, or to be able to doe little abroad. The Ulster armie are broaken and divided among themselves. Dromore is the commandingest prelate among them, and is like to prove a second Clogher, notwithstanding the private working of Ardmagh and Kilmore, and likewise the powerfullest prelate in Leinster, notwithstanding the private working of Dublin and Clonmacnoise. Tuame and his brothers, with Killalow and Fingbury (Finniborensis), doe steer the church affairs of Connaught, notwithstanding the privat working of Clonfert and Dr. Kelly. Oliverius is bound for Rome, and like to be Bishop of Elphin; honest Doctor Deice is like to carry the Viccairage Apostolike from Doctor Plunkett, that active instrument of the clergy, in succession of his honest unkle, now dead. I have much more to inform his Excellency which I omit, but that the same was written to him by severall of his frends whoe could give a straighter accompt thereof and with more authority than I, that through my zeall to his Excellency's welfare presumed this bouldness, for which I beg humbly pardon, and remaine, &c.

CXCI.

Letter of F. Anthony Nugent, of the Capuchin Order, 30th June, 1651.

Reverende Pater,

Cum placuerit Deo ubique pene dare victoriam Parlamentariis, sumus dispersi, quilibet meliorem modum quaerens diligentem perquisitionem nostrorum inimicorum evadendi, et sicut ubique praevalent illi in Hibernia (exceptis Limerici, quae tamen stricta obsidione modo cingitur, et Galviae et Athlonii Civitatibus quas non dubitatur hac aestate fore superandas) ita nullus Ecclesiasticus audet apparere, nullum enim horum tollerant aut favore victi aut muneribus: hoc me coegit deserere fratrem et Westmidiam (omnibus Franciscanis Multifernensibus effugatis et praesertim in eorum monasterio collocatis) et in Mediam transire, ubi mansi donec agnitus coactus

sum Dublinum fugere, ubi habitavi instar hortulani donec omnes Catholici e Civitate expulsi sunt. Postea veni in Civitatem Kilkenniensem ubi inveni Patrem nostrum Fiacrium et alios Sacerdotes et Religiosos in carcere quibus frater noster Joannes laicus, ex permissione mendicando providet, sed quia non erat necessaria opera mea Kilkenniae cum ibidem sint multi Religiosi et Sacerdotes, profectus sum in Civitatem Rossensem ubi nullum inveni Sacerdotem aut Religiosum, sed magnam necessitatem spiritualem. Postquam ibidem Missionem perfecissem perrexi Waterfordiam ubi major necessitas est, cum sit populosior et peste plurimi moriantur. Hic sum solus his sex septimanis, prospiciens indifferenter pauperibus et divitibus, ubi intendo remanere donec pestis aut patibulum vitam finierit. Fui in necessitate Confessarii donec Deus misit Anglum Sacerdotem ad hanc urbem, qui nuper ex Hispania veniens in Angliam, coactus est militare per Parlamentarios nescientes eum fuisse Sacerdotem, et missus cum aliis in Hiberniam, ab eis fugiens, secreto hic latitat. Libere vado per civitatem velut hortulanus praecipui haeretici hujus urbis: laboro etiam in ferendis oneribus velut unus ex vectoribus. Quod Deus hanc securitatem mihi diu conservet indifferens sum, sed si tandem agnitus fuero et evasero, Dungarvan pergam et Yeocheliam et sic circuibo Hiberniam usque dum ex vita me assumpserit.

Pater Gregorius noster est intra 15 vel 20 milliaria prope me, sed quia cognitus et gravis non potest ad me venire, neque ego ad ipsum propter penuriam Sacerdotum in his partibus, cuncto nativo clero expulso. Cuilibet nostrorum meum amorem praesentet quaeso: Scripsissem ad plures eorum nisi quod lator festinet navem conscendere. Rogo pariter ut mei memineris in tuis precibus et quando audieris de mea morte ut scribas in Flandriam ubi pro me orabitur. Interim sum.

Tuus pauper Antonius (Nugent),
Capucinus indignus.

Waterfordiae, 30 Junii, 1651.

CXCII.

The Condition of Ireland, the 13th of August, 1651.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

Narratio brevis Status Regni Hiberniae, et Nostrae in eo Missionis, a die Februarii 22[di] 1651, *stylo novo, ad usque diem* 12[am] *Augusti,* 1651.

Discessit ex hoc Regno Gallias versus P. Joannes Yonge, et a portu Galviensi solvit die 22[da] Februarii, 1651, stylo novo. Confecimus tunc binas integras, et quam potuimus perfectas narrationes; alteram Status Politici (qui tunc erat) Regni hujus, alteram nostrae Missionis, rectius annuae illius anni 1650. Harum narrationum duplicata misimus exemplaria, unum per ipsum Patrem Yonge, alterum per duos extyrones nostros, qui paulo post in Hollandiam, et Belgium solverunt. Narrationes has in manus pervenisse vestras, dubium non est, cum Nostros illarum latores salvos et incolumes suis appulisse locis nobis constet. Itaque quae ab illo tempore notatu et scitu digna apud nos contigerunt, et quo res nunc sint loco, breviter expono.

Parlamentarii hoc anno 1651, totam pene, majorem certe, Momoniae partem, illam, quae ab Oriente et Austro ad fluvium Shanon tenditur pervaserunt, castra oppida civitates occuparunt: Sed et ipsum fluvium Shanon prope Castrum de Killalou mense hoc Majo cum suo equitatu trajecit Ireton Parlamentariorum Primarius Ductor, et ponte super Shanon ad castrum Kilconnel statim strato libere suas ab una ripa ad alteram duxit copias, et in dies ducit ac reducit. Hic primo impetu Comitatum Clare, (qui ultra Shanon ad occidentem situs, Momoniae pars, ab hoste hactenus immunis fuit) pervadit et vastat; dein Connaciam ab illa penetrat parte: ab alia vero quae Ultoniae proxima est, Carolus Coote Parlamentarius ab Ultonia exercitum in Connaciam ducit, et tradita illi per proditionem munitissima Athloniae arce, maximam Connaciae partem victor subito percurrit, oppidis et castris nullo negotio expugnatis ac in deditionem receptis. Rebus hunc in modum pene apud nos conclamatis et desperatis, Marchionis Clanrichardii Proregis uxor cum liberis aliisque nonnullis sese mari committit et Gallias petit. Idipsum statuit facere Clanricardius ipse Prorex, et jam parabat facere, ac fecisset, nisi mutato unde unde, Deus novit, consilio, a navi quam conscenderat, redux, cum Hibernis Catholicis si

stare vellent ac resistere, statuisset ipse stare, vel occumbere. Haec contigerunt Majo et Junio hujus anni 1651.

Ireton interea Limericum arcta ab utraque parte premit obsidione, erectis prope urbem aggeribus, et munitissimis ut vocant fortalitiis, seu propugnaculis, unde majora tormenta explodere, et bombos (ita vocant) in civitatem possit immittere: quod utrumque aliquoties acriter fecit: et prostratis muris, ac disjecto, quod ad occidentalem Civitatis pontem est, castro, irruptionem in Civitatem tum terra, per armatos milites, tum in aquis per plurimas adornavit scaphas et cymbas: dum facit, Limericenses non tantum strenue ac generose resistunt ac repellunt; sed civitate etiam exeuntes hostem fundunt fugant frangunt, caedunt ad mille quingentos; scaphas et cymbas intercipiunt, et victores civitatem repetunt: Simile quid aliquoties ab illis factum. Unde ex hostibus in ipsa Limericensi obsidione, quingenti amplius supra tria millia censentur periisse. Adjuvit nimirum ipse Deus peste et lue (quae jam Pontanae, Yoghiliae, Corcagiae, Wexfordiae, Rosponti, Waterfordiae, Kilkeniae, et in omnibus fere quae hosti subsunt, locis dominatur) in hostilibus etiam castris dominante. Limericensis Gubernator vir apprime probus, pius, et bene expertus miles Hugo Oneleus Eugenii nepos ad haec multum contulit.

Eodem tempore Carolus Coote Connacia pene tota subacta, Galviam, ubi jam nos sumus, obsidione premit, et proxima Galviae circumquaque castra occupat, et munit. Humano judicio videri possent res nostrae conclamatae et desperatae: siquidem terra, marique vallamur et cingimur, mari Parlamentariae naves undique concursantes ita replent omnia, ut nihil ad nos ab ultramarinis partibus literarum aut nunciorum, nedum navis ulla pluribus jam mensibus accedere potuerit: Unde nihil a Gallia, Italia, Belgio, Hispania, sed nec ab ipsa accepimus Angliâ; terra nihil hosti superest subjugandum, nihil illi resistit, nisi duo loca, Limericum et Galvia, et ipsa jam obsessa. Sed ecce manus Domini in necessitatibus in ancipiti rerum sorte ac periculo misericorditer auxiliantis. Convocat Clanricardius Prorex in extremam, montosam illam lapidosam et maxime miseram Connaciae partem (Ierconnacht vocant) quas potest Catholicas copias. Adsunt ab Ultonia, et Lagenia, sparsae, quae in illis erant provinciis Catholicorum turmae, et turbae aliquae numquam hactenus melioribus votis et animis congregatae. Videntur certe potuisse et voluisse applicare sibi Evangelium illud: Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus Te: rectius: Ecce nos perdidimus omnia; illa scilicet invisi

perdiderunt, quae illos hactenus irretitos, et bonarum a Parlamentariis obtinendarum conditionum spe quasi compeditos aliorum Regnorum, Principumve auxiliis, et subsidiis tenebant; sed solius Dei pietate et causae bonitate freti, et inopes bonis ac terris ejecti, hosti resistere, illumque aggredi statuunt. Interim a Parlamentariis passim irridentur ac subsannantur, vilipenduntur. At ecce mense Junio ineunte, Parlamentarium equitum superba et insolens pars, quae equorum suorum ungulis proterere non dubitavit, cum nostris longe minori numero, congressa, adeo fusa est et fracta, ut in ipso loco pene omnes vel coesi fuerint vel capti; tantumque evaserint pauci, equorum alite penna et cursu servati, cladis suae testes ac nuncii. Paullo post iidem Parlamentariis navibus vecti Ovis Insulam proxime Galviam (in qua stat Arx seu specula advenis navibus meta, et ad regendum cursum signum) occupant, fortissimo muniunt vallo, et elatis vexillis, Galviae insultant, et irrident; navibus omnibus, cymbis etiam piscatoriis, egressum ac ingressum prohibent, et impediunt: Verum die 20 Julii Dominica illa, maxima pluviâ, sub noctis crepusculum praesidiarii Galvienses milites egressi non dubitarunt collo tenus per salsas aquas in Insulam irrumpere: et irruptione facta in ictu oculi, ducentos qui inibi erant Parlamentarios milites omnino delectos, ex illis sexaginta nautas seu navium rectores trucidarunt, et gloriosi victores, Insula, hostium vexillis, armis, instrumentis ac tentoriis potiti, Galviam redierunt. Galviam gubernat celeberrimus juxta ac vigilantissimus Thomas Prestonius Vicecomes Tarah virtute bellica ac vitae integritate domi forisque clarus. Pars Lageniensis nostra Duce Joanne Fitz Patrick fluvium Shanon ad castrum Milick ex Lageniâ in Connaciam praetervecta, castrum illud admotis scalis expugnavit, et praesidiarios, qui inibi erant, hostes gladio truncavit: jamque cum suis nostro ipse adjungitur exercitui. Varias easque luculentas clades in variis Lageniae partibus hoc anno non semel acceperunt Parlamentarii, trecentis alicubi, alibi quingentis occisis, et opimis spoliis reportatis ducibus Nostrorum Waltero Dongan Equite, Thoma Scurloke, Bírne, Kevanagh, Denn, Naish, Joanne Fitz Patrick, Richardo Grace, aliis.

In Momonia Vicecomes Muscrie feliciter rem agit, totum Comitatum de Kierie, si unicum excipias locum ab hoste recepit, plurima in Corcagiensi Comitatu castra expugnavit et flammis dedit, portus maritimos aliquos liberos habet. Nuper de hoste egregiam retulit ille victoriam coesis in praelio amplius quadringentis, centum circiter

vulneratis, et relatis spoliis. Habet elegantem et bonum exercitum selectorum militum equitum et peditum, non de plebe, sed generosorum fere omnium. Summa certe spes est rem catholicam ab illo brevi instaurandam, et parlamentarios graviter affligendos: siquidem ipse Muscrie vir est eximiis naturae, experientiae, educationis artibus, corporis robore, magnitudine animi, acri ingenio et ad moderandum ac imperandum non exigua praeditus gratia. Et jam tandem perspecto Parlamentariorum ad Regem, Patriam, ac Catholicam religionem perdendam acri molimine fortiter et strenue urget opus, ipse in periculis angustiis miseriis est primus et Dux. Sunt et alii egregii catholici in Momonia Ductores, ex quibus Rochaeus Vicecomitis filius, O'Brien, O'Duire, Condonus, Butlerus, alii suas singuli numerant copias.

In Comititu Clare ab hoste nuper recepit Rochaeus castrum Carrick Caulik cum aliquot tormentis majoribus, copia pulveris, et navi, sale ac ferro onustâ, quae ante castrum in anchoris stabat: felix id et commodum Limericae accidit Civitati, cui sal, cujus penuria laborabat, hinc suppeditatum. Receperunt et alia duo longe majora ab hoc castro emolumenta; liber nimirum transitus a Comititu Clare in Comitatum Kierie reliquamque Momoniam illo castro hactenus impeditus; et navium statio, quae in illo tractu antea nobis defuit. Paulo post hujus castri expugnationem, Ireton ab obsidione Limericensi misit majores cymbas tres onustas tribus majoribus tormentis cum sufficienti copia pulveris, glandium, fomitis, et mortario (ut vocant) maximo, bombisque jam confectis et paratis, cibariis, omnique apparatu necessario ad expugnandum castrum de Clare; ipse interim terra mittebat ad hoc exercitum, cum ecce tibi (divina ita disponente providentia, premente necessitate) mutat consilium Iretonus, et militem Limericum versus a medio revocat itinere: quod dum facit nautae, qui tormenta et alia cymbis vehebant, castro accedentes, dum putant praeesse et adesse suos a quibus ipsi exciperentur, Parlamentarios in Nostros incidunt, capiuntur, ac totus ille commeatus Nostris cedit ingenti Parlamentariorum dolore, et, cordolio. Detecta et impedita est hujus castri, quam parabant aliqui proditio, et ex auctoribus unus in patibulum actus est. In alios alio modo animadversum.

In Ultonia munitissimum castrum de Charlemont, et alterum de Tuam toti provinciae incommodum et damnosum a Phelimeo O'Neil sunt recepta: et absente jam inde, cum Parlamentario exercitu, Carolo Coote, copiae catholicae ibi reviviscunt: habet illa provincia

egregios ductores; strenuos robustos et probatos milites nonnullos in variis Regni partibus utiliter merentes; hosti vel ipso nomine formidandos.

Hoc Augusto, 1651. Dum haec scribuntur, cogit Clanricardius Prorex quas potest selectas ex provinciis copias, ut Carolum Coote in Connacia vel deleat, vel inde expellat. Adsit Deus.

Waterfordia mense Majo, 1651, expulsi, et publico edicto bonis domiciliis ac terris ejecti sunt cives omnes, et antiqui inquilini ac coloni nulla spe redeundi relicta. Idipsum Dublinii et alibi Catholicis fit. In sacerdotes ac Religiosos severe ab hostibus inquiritur : Capti sacerdotes carceribus et vinculis traduntur, barbare ac misere tractantur, et in ultramarinas plerique alleguntur partes. Mense Aprili, 1651, ex Religiosa S. Dominici familia Sacerdos, quod missam faceret et Sacramenta, maxime Poenitentiae, ministraret, Clonmeliae in publico foro laqueo suspensus gloriose obiit. Qui Sacerdotem aut Religiosum domo excipit, aut hospitio, graviter mulctatur et opprimitur. Hisce gravaminibus moti generosi, et alii incolae exactionibus ac Catholicae Religionis, quam Parlamentarii moliuntur, suppressione perspecta, malunt plerique quaevis tentare et aggredi, quam servitutem sub illis servire. Hinc arma passim sumunt majore, veriore ac firmiore quam unquam hactenus unione et concordia. Vident siquidem spem quam de Parliamentariis aliqui hactenus concipiebant, et opinionem bonam, vanam esse et male fundatam; et sibi pereundum esse statuunt vel vincendum. Unde nunquam commodiori, quam quae nunc est occasione aut tempore possent venire Lotharingua diu sperata et expectata subsidia; illa si adessent, divino auxilio, bene omnia succederent. Desunt Catholicis Hibernis nummi, annona, pulvis bellicus, instrumenta et reliquus belli commeatus nec habent nisi quae ab hoste vi, congressibus, praeliis et vitae auferunt periculo; auferunt autem in dies equos, arma, pulverem, annonam. Verum haec sparsim in variis Regni locis facta, hoc uno prosunt, quod hostem debilitant et frangunt; in exercitum certe nostrum non conferuntur. Videmus jam Galviae ante oculos stare nostros hostilem exercitum tentoriis, vexillis, tormentis, instrumentis omnibus et commodis instructissimum; videmus accedere in dies naves quae omnia illis subministrant et suppeditant: ab altera parte, non procul habemus Catholicum nostrum exercitum sine tentorio, annona, nummis, et per illum vidimus victorias de quibus supra relatas et assiduas in dies inferri clades hosti videmus.

Paulo post Patris Yonge e Regno discessum, venit in Hiberniam die 22 Februarii, 1651, stylo novo, Ser[mi.] Lotharingiae Ducis orator omnino insperatus, et inexpectatus et prius in portu Galviensi tormenta majora explosit quam adesse sciretur. Attulit ille tempestiva subsidia et auxilia desperatis tunc propemodum et conclamatis rebus. Haesit in Hibernia poene duos menses e consilio cum Prorege aliisque inito ac rebus transactis et statutis in Belgium Galvia solvit die Aprilis 18, 1651. Una cum illo ad Ser[mum.] Ducem Regni oratores abierunt Perillustris Nicolaus Plunketus Eques et Zephirinus Browne Armiger. Expectabantur majora subsidia (nam ita promissum vel certe propositum fuit) ante finem Julii, 1651. Sed nihil ne nuncius quidem ab Regni agentibus vel de illis hactenus venit negotiis ; quod omnibus mirum videtur et grave ; nam si subsidia diu haererent aut deficerent multum inde toti Regno proveniret incommodi et anxietatis.

Ex multis duo lepida, visum est hic notare. Primum Waterfordiae accidit. Ibi sub feriis hujus anni 1651, paschalibus congregatis in templo militibus ac populo ; qui verba faciebat (nam aliud nihil in templis aut Congregationibus fit) multum diuque dixit pro cantu et psalmodia iterum revocanda et instauranda. Ubi ille peroravit, ascendit statim e ductoribus unus ; et in priorem, quod spiritum Dei non haberet, graviter invectus, contra Papisticas illas cantilenas, et ceremonias strenue dixit. Post hunc alter contrarii omnino spiritus rostra occupat, et utrumque qui praecessit, oratorem acriter perstringens longe omnino aliud proponit ac suadet : unde concione incalescente, et in tumultis ac sectas abeunte, a verbis ad arma in ipso ventum fuisset templo, nisi aliquorum Ductorum potens ac severa impediisset auctoritas. Terruit haec concertatio auditores tres amplius horas ; postea confusi et in varias secti opiniones suam quisque repetiit domum. Alterum accidit Carrigiae : hic sponsus et sponsa contrahere volentes, gubernatore (qui solus per se vel alium matrimoniis assistere eaque legitima reddere potest) absente, cum apud illius secretarium pro matrimonio celebrando urgerent, scripsit hunc in modum secretarius: Proceditur in matrimonio, et continuetur, donec aliud vel ulterius mandatum a Dno. Gubernatore prodierit. Ex his duobus de reliqiis licet conjicere. Et hic est politicus praesens Hiberniae status die 13 Augusti, 1651.

De missionis statu haec breviter : praeter ea quae per P. Yonge missa sunt, et variis postea literis (nam varias variisque temporibus dedi) commissa ; nostri exiguo licet ac valde tenui numero in omnibus

tamen fere Regni partibus sunt aliqui. In Comitatu Wexfordiensi, et Waterfordiensi duo; Kilkeniae in Kilkeniensi et Regio comitatu tres; in Comitatu Caterlocensi ac vicinis locis duo; Dublinii ac in ejus comitatu duo; in Comitatu Limericensi, Corcagiensi et Kerriensi tres: Casheliae et in vicinis locis duo: per Connaciam duo: In Bovis Insula, vulgo Innisbovin Conaciensis Provinciae haeret et utiliter laborat noster unus; in Insulam Sillie ad missionem a Catholicis, qui inibi erant primo expetitus, et destinatus, sed insula hac a Parlamentariis capta, Deo ita providente, haeret et laboret Pater ibi unde solvere parabat. In Media tres inter medios versantur hostes et se saluti ac proximorum obsequio prudenter impendunt. Et hi omnes in evidentissimis vitae dies noctesque periculis Societatis munia strenue obeunt ac utiliter, et catholicis qui se vicissim Patrum causa gravissimarum mulctarum ac perdendorum bonorum periculo exponunt, omni adsunt solatio. Limerici ex nostris degunt septem; Galviae duodecim, scholis aliisque muniis nostris initiati: Galviae Castro missiones aliquas hoc anno fructuose instituimus. Ex nostris praeterea duo missionem Castrensem periculosam illam, et summe incommodam, constanter obeunt. Et hic est nostrae missionis status hac die Augusti 13, 1651.

Absoluta hac narratione certo nuncio accepimus, sacerdotes quatuor, ex illis saeculares duos, alios duos ex sacra S. Dominici familia religiosos, in castro quodem nuper ab hoste in hac Connaciae provincia capto in patibulum actos esse et suspensos.

CXCIII.

Letter of the Bishop of Leighlin, 22nd September, 1651.

Illme. Dne.

In primo appulsu Dni. Antonii Geoghegani Prioris B. Mariae de Conallmore, quamquam credentias vras. illi datas viderimus, nihilominus in negotio sibi commisso non adeo tunc nobis licuit procedere ac nunc, cum per obitum Illmi. ac Rmi. D. Fr. Thomae Archiepi. Dublinensis, Praelati sane sincerissimi in causa nra. communi, jus melius res faciendi nobis evenerit, utpote qui ex duobus suffraganeis nunc solum in hac Prov[a]. superstitibus antiquitate praeeminemus, ac

proinde convocandi Concilium Provle. jurisdictio in nobis maneat. Quapropter, ut D. V. Illmae. (cujus constantiam, vigilantiam, et sollicitudinem indefessam in propda. fide orthodoxa, atq. hujus afflictae nationis libertate recuperanda mirari satis non possumus) literis, et iis, quae ex parte Sedis Aplicae. praedicto D. Antonio commisistis, morem gereremus, concilium seu Congregationem utriusq. Cleri huj. Provinciae Dubl. convocari fecimus, quibus omnibus et nobis tam lator litterar, vrar., quam quae in mandatis habuit, pergrata et accepta esse nequaquam non poterant, et in negotiis promovendis insudabimus, quae cum Dei auxilio exitum vestris et nris. desideriis correspondentem habitura speramus, et sicut statum rerum hic, necessitates nras., et quid ibi agere vellemus suprad°. D. Antonio juxta mandata vra. de tempore ad tempus indicare solerter conabimur. Ita Illma. D. V. pro sua erga nos solita benevolentia nobis in curia Rom. continuo patrocinari non gravetur. Cui gratias exhibentes immensas, et perpetuam voventes felicitatem manus affectuose deosculamur.

Datum Beladrohid 22 Septembris, 1651, ex Cngne. utriusq. Cleri.

Fr. Edmundus, Laghlinen.
Praeses Congregationis.

De Mandato Congregationis utrisque Cleri,
Ja. Dempsy, Vic. Aplicus. Kildaren.

CXCIV.

Letter of the Rev. Edward Tyrrell to the Bishop of Clonmacnoise, 29th November, 1651.

(From the MSS., T.C.D.)

Rt. Rev. Father in God,

And my very good Lord, though your Lordship hath not been pleased to comfort me with your success of late by setting forth the state and condition whereunto it pleased God to have advanced your affairs in that our desolate country, yet I understand of it by several ways, and I do congratulate with all my heart those who are the principal actors, and will not cease to pray God for their prosperity. My

Lord, I have understood a *huge* alacrity to have been produced in our people by the same succours sent by his Highness the Duke of *Loraigne* a most pious and charitable prince. I do kindly intreat your Lordship to spur our friends to continue the same way, to gather much more courage by the assistance and the assurance you may give them of sudaine greater supplies to be sent, if not *even* sent, by his Highness, who has resolved not only the venture of losing his good, in a high measure, but also to losing of his own person, for to establish our religion and rescue us from the slavery of merciless enemies—a most heroical resolution! It may be, some will say, that his Highness will forsake us, and others can be had who will cheerfully succour us, and that without delay. But such are not to be believed until experience doth teach you that they have advanced much more than £40,000 for your religion and protection, as this your prince hath already done. France has enough to do, and if it be now to do anything for us, we shall not be ungrateful for it: yet we must not let slip the occasion which God, of his infinite goodness, hath given us of making ourselves possessors of the heart of a most pious, stout, and rich prince altogether suited to our help, and in such a sort, as I believe, that his second cannot be met withal in this age. Our king, God be praised, is here safely, and of his own much inclined to help us, if it were God's pleasure to enable his majesty with power proportionable to his good will, for which we must acknowledge our behouldingness to stick to his interests, as far as they may not be destructive to our religion, which we are to prefer to all human considerations, because it is our duty to God as principal Master, who is the king's Master also as well as ours.

My Lord of Ormond is here, who accuses my Lord of Ferns of treason, and does intend upon his own suggestion to keep my said good Lord from paying his duties to his majesty, which is kissing his hands; but if Fernensis is not admitted to his majesty, he will make known to the world how he is used. The king will write to those of Limerick and Galway kindly, and will also endeavour to help you all in general, as he may. Truly I believe his inclination to govern us is well and good; but if he make use of your declared enemy, you must look to yourselves or else you will feel the smart of it. His majesty hath written to the Duke of *Loraigne* a good letter, praying his continued assistance to comfort his subjects of Ireland, which is sufficient motive for you all to stick to your treaty concluded with said duke,

and not to believe such others as endeavour to divert you from the observance of the same.

This much you may signify to all your friends to whom I cannot write at this present, prelates, noblemen, and gentlemen. Commend me to my brother, I pray; let me hear from him. Commend me to my cousen, the prior of *Connallmore*, of whom I wonder I cannot hear, and show him this letter if he be there. I will write many more letters, but not so ample as this. And thus in haste I will abide

Your Lordship's most humble servant and kinsman,

EDWARD TYRRELL.

Paris, 29th Novemb., 1651.

Endorsed:

For my very good Lord ANTHONY, Clunmacnosensis Epus.

CXCV.

EXTRACT FROM LETTER OF RICHARD O'FERRALL, IN 1652, TO THE DEAN OF FERNS.

Cum essem Waterfordiae singulis mensibus scripsi ad Illustrissimam Dominationem Vestram, sed nec unam quidem vestram accepi epistolam; quare aut vestras aut meas interceptas esse non dubito, sicut etiam D. Vestram audivisse de nostris infortuniis praesertim in Ultonia ubi florentem nostrum exercitum amisimus, capto Reverendissimo Clogherensi et meo fratre, et occiso D. Henrico O'Neile cum aliis quatuor Coronellis et pluribus Officialibus.

Datum in Comitatu Longfordiae.

RICHARDUS O'FERRALL.

CXCVI.

Letter regarding the Irish Jesuits, 1st June, 1652.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

Pax ✠ Xti.

Patri Hieronymo Vogado V. Provinciali S.J., Lusitaniae.

Cum postulatum fuisset a Congne. Generali postrema ut propter dissolutionem Collegiorum multorum et Residentiarum in Hibernia, turbine Saevientis illius belli, missio illa afflictissima levamen aliquod de charitate ab aliis Provinciis acciperet, judicarunt Patres omnes unanimi consensu admittendum esse a singulis Provinciis unum aliquem Hibernum si qui idoneus se offerret, educandumque in studiis omnibus donec Missioni aptus esset, et post hunc alios successive. Praeterea senes et fractos laboribus in Missione, cum nullum ibi nunc habeant refugium distribuendos esse per Provincias varias judicio Praepositi Genlis. Hac de causa imploro hisce charitatem $R^{ae.}$ $V^{rae.}$ pro Patre Nicolao Nugent latore harum qui post 33 annos in Missione illa fructuosissime impensos grassante persecutione in Catholicos optat quaerere asylum, et inveniet illud confido in sinu $R^{ae.}$ $V^{rae.}$ et Provinciae istius in qua olim in studiis est enutritus : quare plura nunc non addo ne diffidere videar effusissimae ad similia charitati $V^{ae.}$ $R^{ae.}$ cujus $S^{is.}$ $Sacrif^{iis.}$ me plurimum commendo.

Romae, 1 Junii, 1652.

Goswinus Nickle.

CXCVII.

Letter of the Bishop of Clonfert from Inisbofin, 31st August, 1652.

Illme. Dne.

Quia de rebus Hiberniae nrae. Sanctitatem S. nos deceat informare, ita illae nunc temporis se habent : subdolis perfidor. actibus effectum est, ut Angli totam fere regionem nram. occupaverint. Cum enim

nemo prorsus ex iis omnib., qui partibus Illmi. D. N. Nuncii adhaeserunt ullum hactenus perfidiae aut proditionis documentum ediderint; multi ex illis, qui Ormonicam foverunt factionem, arces, oppida, castra, civitates, loca munitissima nihil interdum contra eos adnitendo, nihil depugnando tradiderunt. Comitatus tantum de Cavan in provincia Ultonia nobis in continenti relictus, et insulae quaedam non ita spatiosae ad occidles. oras marittimas hostium arma evaserunt, inter quas est insula haec de Inisbofino, in qua mihi, Galvia capta, solatium aliquod, et perfugium comparavi. Et haec ipsa ob rerum ad victum conducentium, et pulveris bellici defectum jamjam mense praeterito hostibus erat tradenda, cum subito, faventib. superis, navis quaedam bellica classis regiae frumenti vim non contemnendam in portum venalem asportavit, qua recepta omnis cum hostibus pactio, conventioq. cessavit. Hanc secutae sunt duae Sernmi. Ducis Lotharingiae celoces, seu frigatae (quas vocant) cum pulvere, aliisq. bellicis instrumentis, quae de firmissimo praefati principis et Protectoris nri. suppetias afferendi proposito certissimos reddiderunt.

In singulis etiam provinciis vivunt, vigentq. armatorum nonnulli Machabaeorum more justitiam et judicium in deserto quaeritantes, qui omnes vices mihi suas commiserunt, quatenus omnium et singulor. nominibus celsitudini principis praefati fidem facerem adventum subsidiorum suor. omni ope, operaque expectaturos. Itaq. si opportune, (ut speramus) auxilia supervenerint ejusmodi deperdita oia. brevi etiam tempore, cum Deo, recuperari posse non dubitamus. Eo praesertim quod hostium nror. accisis per intestinas in Anglia discordias, et bella cum Batavis susceptas viribus, nec non pestes, morbosq. in partibus eor., et praesidiis grassantes, vires mirum in modum decreverint, et ad nihilum pene redactae sint. Accedit ad haec, quod populares nri. ab aris et focis ejecti partim, partim tanquam oves occisionis perditi, dilaniati, variisq. modis oppressi excutere jugum dominantium insupportabile anxiis ita meditantur animis, ut etiam ad Turcica, si advenirent, arma, auxiliaq. confugerent salutem quaesituri.—His tertio adjungam, quod occulta pseudofoederatorum, flagitia (cum omnes ad unum ad hostes defecerint) amplius timenda non sint.

De Episcoporum nostrorum statu cognoscere si velit, haec accipe. Capta Limericen. civitate, Limericensis fugam inter milites quaerens elapsus est; deprehensus D. Imolacen. laqueo ob egregia in fidem facinora suspensus animam Deo reddidit. D. Archiepus. Cassellen., D. Ardferten., D. Corcagien. in Provincia Momoniae, ut in Conacia D. Tuamen.

Archiepus., DD. Aladensis, et Duacen. protectionem ab hostibus ad sex menses valituram acceperant. Dnus. autem Primas Rappoten., Kilmoren., Laghlinen., Clunmacnosen. ad protectionem confugere nolentes latibula coguntur investigare. D. Drumorensis protectioni etiam sese submisit. Mortuus est in Galliis D. Waterforden., et D. Dunensis (proh dolor) dum hinc transfretaret, tormenti globo non attingente, sed horribili, tremendoque cum sonitu sub lectulum, in quo jacebat, transeunte deterritus expiravit. Jamdudum etiam anno praeterito Laonensis in civitate Limericen. obsessus, et Galviae Illmus. D. Dublinensis et Meden. obierunt. Fernensis in Gallias se contulit, ubi nunc est.

Ultonienses Clanricardium sequi noluerunt, nisi absolutionem ab excommunicationibus acciperet. Quod ille facere dedignatus est, et ita ab Imperatore militiae potestate exauctoratus ad hostes confugit, et conditiones ab eis accepit. Et ista est brevis et verissima narratio status Hiberniae, quam scribit,

Ex Insula Inisbofin ultimo Aug. 1652.

WALTERUS, Clunferten. Eps.

CXCVIII.

LETTER OF REV. PHILIP MACROLY, 14TH DECEMBER, 1652, TO THE SECRETARY OF PROPAGANDA.

ILLME. &c.

Scripsi Illmo. Dno. meo posta praeterita de meo in Angliam itinere, meoq. reditu Dunfortam Cravelingam, et Ostendam; atq. in omnibus his locis nullam prorsus esse de praesenti commoditatem in Hiberniam penetrandi. Locutus sum heri cum Ser$^{mo.}$ Lotharingiae duce; postquam ei exposuerim, unde venerim, quo redam, quis fuerim &c., de meo etiam itinere in Angliam, deq. rerum omnium statu ac conditione de praesenti tum in Anglia, tum in Hibernia, tum etiam in Scotia, et haec omnia prout res vere de facto in se erant, retulerim: S. celsitudo statim incidit in convicia contra Hibernos, et praecipue contra Clanricardum, Prestonum, Taffum, Dilonum, Brunum, Plunkettum, &c. vocavitq. eos furbi, traditori, riformi &c. Multum item conquestus est qd. S. Sanctitas, et reliqui principes, ac status Catholici non adjuvar-

int ipsum in negotio Hiberniae, in conservanda religione ac populo cath°· in d°· regno. Existimarunt omnes (inquit) quidquid ego fecerim pro Hibernia, ob proprium aliquod interesse meum hoc fecisse: longe enim decipiuntur, qui hoc existimant, inquit. Tandem facta inquisitione seria de statu ac conditione Hiberniae promisit, habita certitudine earum rerum, quas ego ei retulerim, nimirum insulam de Bofine in Hibernia esse fortificatam contra Parlamentum cum 30 tormentis bellicis, et ibi 700 plus praesidiarios esse milites, suasq. ipsius Celsitudinis frigatas salvas eo appulisse, totamque adhuc provinciam Ultoniae cum multis ex Connacia, Momonia et Lagenia in armis esse, 5 millia de exercitu Ultoniae ad recipiendam ammunitionem, et pulverem tormentor. a S. Celsitudine ipsi missam per totam Connaciam ad insulam usq. de Bofin accessisse, ac deniq. novum ibi supremum Concilium (cujus caput est Illmus. D. Primas) erectum esse, a quo Concilio multae frigatae pyraticae suam commissionem derivant, cujus virtute praedas navales a parlamentariis ad d$^{am.}$ insulam quotidie afferunt, se in Hiberniam ampliorem missurum succursum, imo suam Celsitudinem in propria persona eo ituram. Ego tamen ipsi credere non possum; vir enim inconstans est in suis promissionibus et actionib., ejusq. verba in multis fidem non merentur. Ego ante paucos dies pergam in Hollandiam, ut videam quid ibi moliantur Hollandi contra Anglos via Hibernica et Scotica. In ultimis meis scripsi Illmae. D. V. de negotio Collegii pastoralis Hibernor. Lovanii. Plurimum sane concernit tam praesens, qm. futurum Hiberniae commodum, qd. praeficiatur aliquis verus Hibernus in d°· Collegio. Hoc unicum rogo, et humillime deprecor, ut S. Illma. D. suo more solito cum maturo judicio dignetur in hoc negotio procedere, et ad Illmum. D. Internuncium hic efficaciter scribere, ut ex informatione eor., qui fideles sint et noverint inter lepram, et lepram Hibernor. bene distinguere procedat. Si ita fiet, res sortietur effectum ad gustum D. Suae Illmae. quam D. O. M. &c.

Bruxellae 14° Decembris, 1652.

PHILIPPUS MACROLY.

CXCIX.

Letter of the Bishop of Clonmacnoise, 17th December, 1652.

Illme. Dne.

Alteras ante has ad Illmam. D.V. litteras dedi in quibus quam breviter rationem reddidi de miseria Hyberniae, et ne fortasse ad manus sacras vestras non pervenerint, ecce tibi status noster. Haeretici Angli tenent omnia nostra. Soli Ultonienses cunctando restituunt rem. Statuerunt (Angli) ne quis Praelatus, Clericus aut Religiosus vivat in ista patria, praesertim ullus eorum qui adhaeserunt lateri vestro, quorum unus ego ultimo fere anno in Sylvis vitam degi, nec tecta aliqua aut mea aut aliena subire propter imminentem persecutionis gladium licuit. Tandem expulsus minis huc relegatus sum. D. Laghlinen. venturus erat in altera nave, eadem nocte qua ego navem conscendi. D. Dunen. occisus est in mari: D. Waterfordien. mortuus est Nannati: D. Ardaghaden. vivit ibidem. Ex quo huc appuli decollaverunt dicti haeretici 40 viros nobiles. D. Terentium vestrum Coghlan (si non inter eos) adhuc in vinculis retinent, spoliaverunt fere omnibus bonis; ejus filii duo major et minor natu defuncti sunt. Dna. Maria plorat quotidie. Actum denique est de tota istius Regni Republica, fide et bonis. Inter has lachrymas, angustias et miserias interque exilii tenuitatem et fortunarum jacturam non parum solatii foret accipere quomodo V. Illma. Dtio. si habet. Cui omnem felicitatem precatur ad multos annos,

E. Conventu Franciscanorum Madriti, 17 Decemb., 1652.

Dnis. V. Illmae.

Servus addictissimus,

Fr. Antonius McGeoghegan,

Epus. Clunmacnosensis.

Illmo. Principi Firmano, &c.

CC.

Annual Letters S.J., for the Year 1652.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

Missio Hibernica anno 1652.

Edicto Parlamentario cum proscripti essent omnes sacerdotes, jussique sub poena capitis omnes ante decimum a promulgatione diem Regno excedere; jacebat lecto affixus in mediis febribus P. Gulielmus Salingerus Missionis Superior. Nobilis civis Kilkeniensis apud quem diversabatur infirmus, Gubernatorem Civitatis Anglum haereticum adiit rogavitque inducias dum aeger morbo levatus posset suis pedibus insistere. Respondit cum Juramento Gubernator, etiamsi Jesuita ille toto corpore emortuus esset, et in uno solo ejus digito vita remaneret, emigrandum illi protinus esse toto regno. Itaque confestim injicitur a satellitibus lectulo extractus Salingerus in feretrum potiusquam lecticam, et per milliaria 20 tanquam funus exportatur ad portum maritimum. Unde in navigium Hispaniam versus intruditur simul cum duobus aliis e nostris P. Joanne Egano et Gulielmo Bergino, et sacerdotibus saecularibus 40: post undecim dierum navigationem, et jactationem plurimam, tandem appulerunt ad S. Sebastianum in Hispania.

Reliqui nostri plurima ex parte relegati alius alio. Nonnulli mortui calamitatibus et aerumnis exhausti. Remanserunt in Insula superstites 20 qui fere omnes in aedibus Catholicorum ita conclusi latebant, ut ne semel toto anno daretur in lucem prodire. Noctibus aliquando conveniebant nostri, vel se invicem confessionis aut consilii causa, vel etiam Catholicos alios auxilium spirituale. Cujus tantae solitudinis causa praecipua erat periculum saecularium Catholicorum, apud quos diversabantur, par enim erat poena sacerdotis in insula reperti et saecularis illum hospitio recipientis.

Amandabantur interim turmatim e Regno Catholici militaturi nimirum sub Rege Catholico partim in Belgio, partim in Hispania, et ut gentem Hibernicam haeretici penitus extirparent, viros mittebant multa millia ad Bella Belgica, plura ad Catalaunica, simulque foeminas pari numero, uxores nimirum praedictorum in Indias occidentales, sive in Insulas Tabaci, ut vocant, ad eam herbam operandam ut hac

scilicet separatione, perpetuoque divortio, tota successio gentis atque Hibernica generatio e rerum natura tolleretur.

Jam diminuto multis in Regni partibus habitantis populi numero, excrescentibusque pro vastitate sylvis, excrescere simul coeperunt rabidae luporum catervae, quae cum novos colonos infestarent, excitata venatorum industria, propositis praemiis, et promissis argenti libris quinque in singula luporum capita, et simul in opprobrium Religionis Catholicae eadem summa promissa est cuicumque sacerdotis aut Jesuitae delatori, adeoque lupi caput et sacerdotis eodem venale pretio fuit. Nostri sat gnari quantum valeat apud servulos vernaculosque pecunia, ne quid periculi suis crearetur hospitibus, deposito usitato vestitu, nonnulli pastoritiam exercere coeperunt, circumeuntes in melotis, et pellibus caprinis, ne gregrem Christi lupis rapacibus devorandum derelinquerent.

CCI.

Letter of the Bishop of Ferns to His Holiness.

Bme. Pater.

Ego Praesul miserrimus per barbaram haereticorum Angliae rabiem profugus in terra aliena, persoluto in aede Lauretana voto, et visitatis Liminibus Apostolorum, ad B. Tuae pedes provolutus, aliam de pastorali meo officio et salute animarum in Ecclesia Fernensi meae fidei tradita rationem reddere non valeo quam Sacra omnia pessum ire: pollutae squallent Ecclesiae, bona Ecclesiastica praeda furum sunt, vasaque Sacrata pocula temulentorum et domus Dei fit spelunca latronum.

In hoc uno solari possum V. S. quod populus sub scelerati hostis imperio multis affectus poenis non desinat esse Catholicus imo persecutione fit ferventior. Parochi viginti (reliquos ademit gladius et mors) cum tribus Religiosis egentes et afflicti animarum Custodiae laudabiliter incumbunt. Solus ego a dilectissimo grege avulsus exul, inconsolatus munerisque mei periculo pavidus gemo bene sciens non admitti Pastoris excusationem, si lupus oves comedit, et Pastor nescit; nam requirendus est de manibus meis a Supremo Judice Sanguis animarum si gregem mihi Commissum more mercenariorum deseram. Verum ad meos remeans gravissimae persecutionis auctor

fiam quem nuper in Sylvis et montibus meae Diaecesis latitantem ad necem quaesivit truculentus hostis et cui modo, omnibusque me hospitio excipientibus aut favore ullo aut beneficio prosequentibus manifestum vitae periculum imminet. . . .

NICOLAUS, Epus. Fernensis.

CCII.

LETTER OF THE BISHOP OF CLONMACNOISE, 4TH JANUARY, 1653.

ILLME. &c.

Aliquas jam litteras ad D. V. Ill. dedi, ex quo huc in exilium missus sum quibus quam breviter rationem de statu Hiberniae reddere conatus sum. Dnis. V. I. humanitas eximia, et singularis charitas erga me olim in Hibernia cogunt toties quoties molestum me in scribendis ad Ill. D. V. in gratiar. actionem litteris Praelati, Clerici, &c. qui praesertim adhaeserunt lateri vro., et viae veritatis, expulsi, quorum Dunen. occisus est, Waterfordien. obiit Naneti, Ardagh. vivit ibid. Laghlinen. venit Bilbae. Ego postquam ultimum annum in speluncis et sylvis vitam vixi, tandem coactus sum huc venire, ubi vivitur exiguo. Soli Ultonien. adhuc conabantur se praeservare hosti non succumbendo, jam crevit eorum scintilla (ut hic quotidie accipimus) in magnam flammam; 1,400 enim (ut ajunt) milites sunt. Narratur hic etiam, qd. Conacen., Lageniensesq. resurgunt contra haereticos. Tandemq. Momonien. cum 3,000 viris eos consequuntur passib. aequis. Omnes ad unum consurgunt tam nobiles, quam generosi cum suis sequacib., venit et opilio, tardi venere bubulci.

Faxit D. O. M. ut sit verum sicut accipimus, ut tandem ad gregem meum liceat mihi redire, et cum iis in osculo pacis mori.

Interim, O Illme. mi Dne. nil mihi magis in votis est, quam sacra Aplor. PP. limina deosculari posse, et plantas pedum S. Sanctitatis, et SS. charissimasq. Illmae. D. V. manus, et Bmae. Virginis habitaculum Lauretanum &c. et ut voti compos fieri valeam, suppliciter deprecor Ill. D. V. ad me scribere, ut receptis litteris animosior ad tanti tam longiq. itineris onus reddar. Interim (modo negotium vobis non facessat) Eplam. Vram. expectatam habeo. &c.

E. Conv. Franciscan. Matriten. 4 Jan., 1653.

FR. ANT. M^c^GEOGHEGANUS, Eps. Clunmacnossen.

CCIII.

Letter of the Provincial of the Irish Dominicans, 9th Jan., 1653.

Illme. Dne.

Parisiis meas indicantes causam missionis meae insimul cum epistolis Rmi. Clunferten. nomine confederatorum modo arma gerentium pro defensione fidei orthodoxae in Hibernia ad V. Ill. D. destinavi. Restat modo V. Ill. D. certiorem reddere me huc incolumem venisse ad obsequium V. I. Dnis., meam quoque legationem nro. Serenissimo Protectori Duci Lotharingiae exposuisse, gratamq. fore suae celsitudini, imo magnam praestitisse fiduciam, incoepta pro zelo domus Dei in Hibernia prosequi. Proculdubio haec libentius, abundantiusq. praestabit, si paternali charitate Suae Sanctitatis intercessio interveniret. Non ambigo Illmum. D. Internuntium hic libenter subiturum laborem intimandi Sermo. nro. Protectori intentionem S. Sanctitatis, quantum ad nostra negotia, dummodo in commissione id haberet; eiq. rerum statum tradidi, resq. longe melius se habent, quam cum Hibernia exivimus. Nam ut ex plurimis eplis. Londini scriptis colligitur, tota Conacia (demptis civitatibus) arma arripuit in Parlamentarios, idemq. effecit Dnus. Marquio de Arguil cum aliis permultis nobilibus in Scotia, imo partem Borealem Angliae praedaverunt. Item Battavi bellum navale prope Douns in litore Anglicano inierunt cum Parlamentariis, hique terga verterunt cum amissione plurium Meopareonum, aliqui ferunt 42, alii minus, imo aliqua Fortalitia in Anglia praesertim de Douns occuparunt, fortificantes unam insulam in ingressu de Thams, quo navium via Londinum obstruitur, imo gazeta Anglicana fatetur, Batavos praedas inaestimabilis valoris arripuisse, unde rebus undequaq. oculatius inspectis, nullatenus Hibernia ab exordio belli in statu recuperationis vere et realiter erat usque modo. Quapropter semotis omnibus suspicionis et excusationis occasionibus cordialiter et fortiter opponat unusquisq. omnem conatum, ne pereant vere Catholici, qui momentanee de vita periclitantur in Hibernia pro fidei defensione. Illme. Dne., inspecto statu belli Hiberniae certocertius et pro fidei, patriae, ac vitae particularis tutela certatur, ac proinde ecclesiasticus horum impugnatores interficiens (salvo meliori judicio) non incurrit irregularitatis censuram, de hoc non ambigo, non tamen praxi mandavi, ne forte esset saltem scandalum passivum, quod, ut tollatur, deprecor V. Illmam. D. dignetur in

scriptis mandare S. Cngnis. opinionem quantum ad hoc. Item in brevi concedente facultatem absolvendi ab excommunicatione lata ab Illmo. D. Nuncio D. Io. Bapta. non fit mentio, an Episcopi talem censuram incurrerunt, si non, maximam injuriam effecimus, qui contrarium praedicavimus, si ita ut totus scrupulus deponatur quaeso fiat expressio, an Epi. sub tali censura comprehenduntur. Item non latet V. Illmam. D. moris esse in Hibernia a carnibus abstinere fer. IV. cujuslibet septimanae; porro modo bello increbrescente ac saepius necessitate (licet forte non tam urgente) id expostulante, qui militiae saltem adscribuntur, hoc jejunium non observant non forte absq. aliquo scandalo. Quare dignetur procurare absolute licentiam vescendi carnibus praedicta fer. IV., sicut ubiq. moris est, quia de praesenti ob maximas necessitates plura sunt motiva ad hoc, quam hactenus unquam, vel saltem dispensetur cum his, qui militiae adscribuntur; etiam ecclesiasticis detur quaeso auctoritas quibusdam aliis dispensandi dicto in casu, cum itavidebitur expedire.

Ignoscat quaeso importunitati meae, Vramq. Illmam. D. Omnipotentis tutelae committens semper remanebo, &c.

Bruxellis, 9 Jan. 1653.

FR. GUILLELMUS DE BURGO,
P[ls.] Hiberniae Ord. Praed.

CCIV.

LETTER OF FR. GREGORY FRENCH, 18TH FEBRUARY, 1653.

ILLME. DNE.

Saepe scripsi Dni. Vrae. Illmae., et maxime doleo, quod non meruerim hactenus ullum vestrum habere responsum; modo profugus et exul cum aliquibus ex monialibus meis in Hispaniam veni, ut si forte illis, in Conventibus Ordinis nri. refugium, durante saltem rigore persecutionis in Hibernia habere possim. Credo D. V. Illmam. in hoc mihi auxilium praebituram, quantum negocia vestra permiserint, et fretus benignitati vrae. audeo Ill. Dnem. Vram. rogare, ut dignetur significare Rmo. P. Generali nro. quanta religione, exemplo, et devotione noverat nostras moniales vixisse Galviae, et quam gratum existimat fore divinae Majestati, illis modo in exilio coactis succurrere. Ego ipsis

in patria servivi gratis, et modo etiam hic ipsis, quantum possum, servio, et tandem, auxiliante Deo, acquisivi intercessione, et industria Rmi. P. Magistri Fr. Io. Martines Regis confessarii concessionem quinque millium ducatorum monetae Hispaniae ad earum sustentationem, et si molestum non foret Illmae. V. Dni., mihi gratissimum fuisset, ut illi pro sua in hac re benignitate gratias egisset D. V. Illma., meque illi, ut obsequentissimum vestrum famulum recommendatum per litteras vras. haberet. De statu Regni nihil scribo, nam omnia, quae noveram ex Gallia, Vrae. Ill. D. scripsi ad longum, et jam a 6 mensibus hic vivo; ubi appulerunt Illmi. Dni. Epi. de Laghlen, et Clunmacnois, qui regnum in miserrimo statu reliquerunt, ut ipsi vobis fusius scripserunt. Tandem manus D. V. Illmae. deosculor, &c.

Ex Conventu Passionis Matriten.

18 Feb., 1653.

Fr. Gregorius French, qui fuit Prior Conventus Galviensis.

CCV.

Letter of Rev. John O'Molony, from Paris, 28th February, 1653.

Illme. &c.

Nihil prorsus posterioribus novis addendum habeo, nam omnia apud gallos eumdem statum tenent, quem in ultimis indicavi. Cardlis. Mazarinus, per omnia imperat, timent multum, ne redeunte aestate redeat etiam princeps Condaeus cum exercitu Hispano. Miserunt legatum in Angliam, qui cum parlamento tractare debet; quid futurum sit, nondum certum. Verentur multum Rex Angliae, et ejus sequaces, quae inter se concordent. *De Hibernia referunt* paucos superstites pro sui defensione totis viribus, et conatu undique hosti resistere, ut dent vires omnibus sequentibus: omnium princeps strenuissimus et zelosissimus est Moriartus O'Bryen, quem existimo D. V. Illmae. notum, cum semper contra omnes tentationes, et adversitates fortiter et generose religionis tutoribus adhaesisset, dignus est valde, qui sacris vestris precibus commendetur, ut quemadmodum optime incoeperit, et hucusq. perfecerit, sic semper perseveret. D. O. M., &c.

Parisiis, 28 Febr., 1653.

J. O'Molony.

CCVI.

Letter of Dr. John Dowley, Vicar-General of Tuam, 9th March, 1653.

In loco nostri refugii juxta Cruagh Patrik Diaec. Tuamen. Die Martii 9, an. 1652, st. veteri.

Rme., &c.

Obsequii mei esse duxi V. D. certiorem facere de quibusdam relatu dignis, quae in hoc regno nostro contingebant ab illo tempore, quo mense 7bri. ult. ad V. D. scripsi de rebus praesertim hujus prov$^{ae.}$ Conaciae. Ultimo autumno, quamvis D. Pro-Rex, Dnus. De Mayo, et alii sua arma deponentes submiserunt se Anglis, nobilis terrae familia de Flaherty in territorio de Conamara in arma contra eosdem anglos assurgentes Dno. Moriarto O'Brien Legionario (qui ex omnibus Momoniae Colonnellis solus palam restitit Anglis arma deponere recusans) se associabant, qui vere quibusdam capitaneis, et 1,000 circ. viris, aliquot castella, etiam et insulam de Aran una cum propugnaculo ibidem e manibus hostium ultima hyeme extorquebat, licet tandem Anglis undique confluentibus eo insulam de Aran amisit, ipseq. recessit in Thomoniam, ibique adhuc cum pluribus nobilibus, et capitaneis in Momonia iisdem Anglis resistit. Angli postquam Aran expugnabant, invaserunt Conamara predictum ubi se opposuit illis Dudleus Costelon colonnellus, et conflictu hinc inde habito 100 circiter ex parte Anglorum desiderati sunt, uno capitaneo, et 3 aut 4 militibus ex manu Costelon interfectis. Angli tamen inde progredientes Insulam de Inisbofin obsidere gestiebant. Georgius Cusak gubernator loci, Dudleus Costelon, Richardus Burk colonnelli, Thaddaeus Maley, et alii capitanei animadvertes Ducem Lotharingiae in nostras oras cum auxiliaribus suppetiis juxta tempus constitutum et expectationem communiter hic conceptam non appulisse (licet navis, in qua pater Provlis. Dominicanorum cum litteris et legatione ad ipsum hinc missus est, reverteretur) dictam insulam de Bofin cum fortalicio ibidem in manus hostium dederunt 15 ultimi Febr., etiamsi ista insula balistis, Sclopetis, armis, victu, milite, et reliquis bellicis apparatibus sufficienter instructa fuisset, conditione ab hoste recepta de 1,000 viris inermibus in Hispanias hinc transportandis sub ductu istius Dni. Cusak, et Costelon, et Burk. Contra hanc deditionem, submissionem factam, et nostror. militum transpor-

tationem D. Thaddaeus Egan praepositus Tuamen. et commissarius, et alii in dignitate Ecclica. constituti reclamantes protestati sunt, et protestantur (quibus pro mea parte adstipulor), qualem protestationem D. Primas, et Clerus Armachanus in simili casu 30 Julii ultimo elapsi ediderunt: censuerunt enim factum eorum, qui nostra propugnacula haereticis dedunt, arma nostra, et bellicos apparatus ipsis tradunt, et milites catholicos juxta beneplacitum et nutum eorumdem haereticor. transportaturos hinc efficiunt, nihil aliud esse, quam haereticis et haeresi favorem exhibere, ac rem catholicam hoc in regno plane enervare, quod et Clerus hujus prov^ae. censent. His tamen non obstantibus Ultonienses Angliae adhuc in armis resistunt, sic et Baro de Slane, D. Bernardus O'Birn et alii nobiles in Lagenia cum D. Moriarto O'Brien, et sequacibus in Momonia, ac Colonnello Donato O'Connor et alii in hac nostra prov^a., quor. exemplum ceteri sequerentur, si ulla spes superesset de auxilio superventuro, ita enim tyrannide Anglor. perstringuntur. Quod ex eor. factis et publicis edictis liquet, emanavit enim eorumdem edictum Datum Kilkenniae 11 Octobris a. 1652, ex quo constat Clerum et nobiles impunitatem aut misericordiam expectare hic non debere. Effinxerunt enim quamdam anticatholicam fidei professionem de abdicanda et abiuranda S. Pontificis auctoritate, de neganda reali praesentia Corporis Xti. in Eucharistia, contra propitiatorium Missae Sacrificium &c., quo vinculo miseros incolas onerare moliuntur. Et jam nuper egressum est ipsorum decretum proscriptivum contra Clerum Datum Dublinii 6 Jun. ultimo, quod decretum in latinum translatum hic inclusum ad D. V. mitto. D. N. Primas elapso mense obiit, D. Theobaldus Bourk vicecomes de Mayo Galviae ultimo Jun. ab Anglis est interfectus non obstantibus ipsius quartorio et fide data in contrarium. D. Felimus O'Neyle primus motor instantis belli captus est, et Dublinium abductus. Noster Tuamen. Archiepus. contra quarterium et salvum conductum ipsi factum nullam quietem reperit, imo citatur jam ad Dublinii comparendum responsurus nescio quibus articulis. Quidquid de ipso senserit Sedes Romana, nos Capitulum et Clerus Tuamen. in causa ultimae nefandae cessationis Comitis Kilkenniae cum Barone de Insiquin partibus D. Nuncii adhaesimus. Imo modo confessioni, ac declarationi D. Primatis et Cleri Armachani 30 Julii a. 1651, factis subscribentes fatemur, et coram Deo et mundo agnoscimus injurias eidem Illmo. Dno. hic illatas, et justas ipsius censuras contra supremum nostrum Concilium cum adhaerentibus latas fuisse, et esse in causa, quod instantia mala et calamitates nos, et hoc expirans regnum sufferent, et

expungent: quo tamen in flebili casu piissimi Dei, ac clementis Aplicae. Sedis misericordiam humillime deprecamur, et obnixis precibus postulamus rogantes, quatenus opportunum auxilium et suppetias huc ad nos transmittendas accelerare dignemini, quamvis nihil tale mereri videamur, ne fides catholica in hac Sanctor. Insula, iniqua haereticorum malitia penitus extinguatur. Visum est Illmo. D. Tuamen. me constituere suum officialem et vicarium generalem; necesse igitur esset, (ut existimo) habita temporum consideratione, me extraord^iis. fac^bus. Aplicae. Sedis instrui, quod V. Dnis. discretioni remitto; et quamquam plures e Clero Anglorum tyrannidem ut evitent, et ultimo ipsorum damno deterriti Regnum hoc deserere gestiunt, et de facto deserunt, ego tamen adhuc hic sistere intendo, qualis est et aliorum plurium animus. Propitius sit nobis Deus., &c., &c.

Jo. Duleus, qui supra.

Illmo. Dno. Dionysio Massario,
Secrio. de Prop. Fide, Roma.

CCVII.

Letter of the Bishops of Raphoe and Clonfert, 3rd May, 1653.

Rme. Dne.

Omnia pertulimus, omnia tentavimus, ut causam fidei orthodoxae in regione nostra miserrima sustinere possimus. Tandem in insula quadam conclusis, advenientibus haereticis, aut mori nobis optio dabatur, aut in has Belgiae regiones concedere. Aprili 9 exeunte Bruxellas devenimus, ubi nunc in summa rerum penuria jacemus exules. Quare necesse habuimus ad Sanctitatem Suam pro ope et remedio confugere, quia in his partibus utpote bellorum devastationibus et oneribus exhaustis, parum admodum aut etiam nihil possumus adjumenti expectare. Quare intercessiones Suae Rmae. D. apud SSmum. humiliter imploramus, quatenus de maturo nobis auxilio in Belgio mandatum faciat. Etenim mendicare turpiter Epos. non decet; et ad itinera Romana propter aetatem septuagenario in uno, in altero sexagenario majorem, paupertatem, et confractas laboribus et itineribus vires inepti sumus, nec calidioribus a multis jam annis regionibus assueti sumus. Novit Dntio.

sua quam sincere semper partes Eccliae. et Illmi. D. Nuncii sumus secuti, et idem SSmo. referre non gravetur. De Hibernia nostra nihil, nisi tristia scribere possumus; Ecclici. passim aut occiduntur, aut exulare coguntur. Haec est hora haereticorum, et potestas tenebrarum. Dabit Deus his quoque finem. Via prima salutis, quo minime remur, Anglo pandetur ab orbe. Domesticae apud gentem illam turbae, bella forensica, et peccata eorumdem ad Deum clamantia inimicor. praenuntiant interitum, nostratum flagellis resipiscentium levamen, quae D. O. M. mature concedat juxta, et vobis salutem et gratiam, quam ex animis vovent,

Bruxellis, 3 Maji, 1653.

Io., Rapoten., Eps.
WALTERUS, Clunferten. Eps.

CCVIII.

LETTER OF FR. FELIX O'CONNOR, O.S.D., 17TH MAY, 1653.

ILLME., &c.

Post manuum oscula. Non est, quod Vestram Ill. D. ambagibus officiosis sollicitem, non habens, quae per litteras darem, nisi ea, quae ex Hibernia ad V. D. fuse scripseram, et postea ad P. Paulum King, quem enixe rogavi, quatenus vobis meam Eplam. ostenderet in qua totum Hiberniae Statum, et conditionem depictam dedi. Quare tot calamitatibus agitata, aliisque divinis flagellis afflicta, peste, fame, et bello, quasi devastata ad Hereticor. possessionem devenerit, et eorum rabie in dies ingravescente, et ob peccata nostra invalescente, jam vix tutum sit viris Ecclesiasticis ibi vivere, et prae aliis ex nostra Dominicana familia religiosis, qui pro fide, et patria strenue laborantes, publice, et privatim pro vinea Dni. Sabaoth Irlanda, Catholicos excitando, militibus praedicando, nobilibus arma assumere, atq. cum illis in montibus, et silvis continuo assistentes haereticor. invidiam in se provocaverunt, et maxime quod unanimiter renuerunt, alicui capitulationi cum illis initae pro armor. depositione, aut castrorum submissione subscribere, non obstante morte ipsis et multoties personar. haereticis traditione comminata. Ego, qui tempore

Illmae.V.D. eram prior Conventus S. Dominici Kilkeniensis propter continuam Illmi. ac R. D. Nuncii censurar. observationem omnium tam haereticor., tam malor. Catholicor. animos in me incitavi ita, ut ter a Consiliariis sim ad exilium condemnatus; et ab haereticis ab omni quarterio exemptus, post fatale Kilkenien. exitium electus fui in priorem Conventus Buresulen. in finibus Conatiae versus occidentalem plagam, e regione insulae de Boffen, ubi jam a triennio eram aliorum religiosorum receptaculum, donec haeretici (qui nec angulum intactum reliquerunt) post eorum bis a Conventu repulsionem cum impetu ac magnâ resolutione in eum insilierunt, ac occisis omnibus militibus, quos mecum habui, religiosis partim captis, partim vulneratis, et aliis in montem prosilientibus, ego solus cum uno puero parvam accepi cymbam, atque in altum oceanum egrediens elegi fluctibus maris me fidere citius, quam eorum rabiem amplius expectare; tandem, divina favente clementia, contra opinionem hominum in illa cymba ex uno ligno facta per 6 leucas in altum mare navigavi usque ad insulam, in qua erant parvi milites, nobiles, et Ecclesiastici, qui fidem zelantes per montes et silvas divinum expectantes auxilium anno jam exacto habitis cum inimicis diversis conflictibus, tandem compulsis ad illam insulam appulere, ubi non diu morantes quando septem parlamentorum navibus cum 22 cymbis vidimus nos circumseptos omni prorsus auxilio destitutos, foris utpote pugnis, intus timoribus pessumdatos, et maxime, quod insula fortissima de Boffen nobis vicina ex quadam desperatione alicujus auxilii forensis sit inimicis tradita. Quare coacti nostri Insulam cedere, et navigiis impositi per sententiam exulare coacti sumus capite plectendi, si unquam ad regnum istud revertamur. Exiit enim edictum publicum (proh nefas !) quo statutum est omnes Ecclesiasticos aut statim exulare, aut morti crudelissimae, quamprimum esse obnoxios, non solum autem hos, verum etiam quempiam ex clero recipientes, auxiliantes, faventes, aut aliquid ex eor. bonis tutandum, aut custodiendum accipientes eidem poenae, et confiscationi omnium bonorum subjectos esse, quod quantum incutierit oppressis catholicis metum, dictu incredile est, quippe metu mortis jam ob oculos imminentis nihil consolationis praeterquam divinae sit illis relictum. Unde nos heu 13 venimus ex nostro Ord. S. Dominici, qui nullum habemus solatium relictum praeterquamquod non simus in communi opinione refractorum, quae (sic) non dubitamus a V. Illma. D. opinio de nobis sustentari. Unum restat, quod V. D. procuret nobis perpetuitatem Castri S. Io. Lovaniensis, ex quo annualem solvimus censum, ut ibi possimus plures

religiosos alere, atque studium (ex paupertate deficiens) restaurare. Cetera, quae noviter occurrunt tam in Hibernia, quam in Anglia ex P. Provincialis nostri epla. fusius intelliget. Jam secundo febricitans plura scribere non audens me, nostrumq. Ord. et Provinciam vestris favoribus commendatum (quaeso) habeat, Vram. Illmam. D., &c.

Bruxellis, 17 Maji, 1653.

FR. FELIX O'CONNOR.

CCIX.

LETTER OF THE BISHOP OF CLONFERT, 6TH JUNE, 1653.

RME. DNE.

Jam scripsimus ad D. Suam de nostro in Belgium appulsu, et de necessitatib., quas hic patimur satis magnas, in quibus D. S. rogavimus obnixius, quatenus pro remedio et solatio SSmo. D. N. Innocentio nos commendatos habere dignaretur. Enim vero, quia forte illas non recepistis, et quia consultum nobis fuit per R. admodum D. Vic. Aplicum. Clogheren., ut ad S. C. Vram. de Propda. supplicationem mitteremus; visum fuit eam his insertam transmittere, ut si videatur vobis, vel si jam negotia nostra promota et ad exitum perducta non sint, eamd. supplicationem EEmis. PP. S. C. praedictae praesentare, et causam nostram suo patrocinio promovere velit. Etenim cum inde absit Illmus. et Dilectissimus D. N. Firmanus, in alio spem nostram, quam in clarissima D. Vra. tutius et confidentius reponere non possumus. Solita etenim charitas et benignitas sua erga nos et gentem nostram, opem operamque suam non defuturam rebus nris. certissime promittunt. Epistolam suam humanitate et benevolentia plenissimam ad Epos. Hiberniae nrae. recipimus; sed (proh dolor!) nullus est fere ibi Epus., ad quem eas transmittere possimus; unico cxcepto Rmo. D. Corcagiensi. Nam Illmus. D. Primas exemptus humanis est; nec viam mittendi litteras in patriam interclusis Catholicor. navigationibus, et saeviente nimis ibidem persecutione habemus; quam peculiarem ad D. Clunferten. scripserat, non vidimus. Audimus, quod D. Moriartus O'Brien in Momonia Prov[a]. satis bonum generalis Imperator factus ducit exercitum. In Ultonia plures ad arma iterum convolarunt, sed quod dolendum est, occisis partim in bello, partim ab hostibus morti

addictis illius prov$^{ae.}$ proceribus et optimis plerisque ducibus, ipsi propterea capitaneo et ductore carent idoneo. Potest tamen Deus ex lapidibus suscitare filios Dei, athletasq. fidei. De mutato in Anglia Parlamentario regimine, jam credo, audivistis; plura scribere nunc non vacat. Valeat, &c.

Bruxellis, 6 Junii, 1653.

Io., Rapoten. Epus.
WALTERUS, Clunferten. Epus.

CCX.

LETTER OF RICHARD O'FERRALL TO MONSIGNOR RINUCCINI, ARCHBISHOP OF FERMO, 12TH OF JUNE, 1653.

ILLUSTRISSIME DOMINE,

Debui jam quarto post discessum vestrum anno ob intestinos tumultus et discordias, rebus Catholicis in Hibernia desperatis, cum haereticis transigere atque conditiones quasdam, jubente id soepius nostro Primate atque ad conditiones me urgente, acceptare per quas mihi licuit cum non parva delectorum militum manu in Hispanias in quibus nunc dego velificare. Si Romanae Ecclesiae servire possim libens solum verterem ad obsequium scilicet totum me dico Ecclesiae Catholicae uti et a teneris meis unguiculis semper feci . . .

Madriti, 12 Junii, 1653.

RICHARDUS O'FERRALL.

CCXI.

LETTER OF REV. JAMES MAHONY, PROVINCIAL OF THE AUGUSTINIAN ORDER IN IRELAND, THE 16TH JULY, 1653, TO THE SACRED CONGREGATION OF PROPAGANDA.

Harum latorem patrem Fr. Jacobum Charlkeum nostri ordinis sacerdotem divini Verbi praeconem ac artium lectorem, virtutum et morum honestate decoratum, perantiqua et illustri familia oriundum,

apud vos commendatum esse volens, intimare aequum duxi ipsum virtute edicti cujusdam nuperrime ab Anglis editi, nempe nulli sacerdoti saeculari vel religioso absque capitis periculo licere in hoc miserrimo regno degere diligenter conquisitum ac certa pecuniae summa promissa ipsum vel alium ejusdem vocationis invenientibus, navem conscendere coactum ac perpetui exilii subire poenam; meque Anglorum satellitibus inauditum furorem et innocui sanguinis rabidam sitim declinare volentem prope littus convenisse, nondum e portu soluta navi, cui hanc commendatitiam chartulam dedi, cujus nisi me limites excedere timerem et nisi me stupor ob tot recentes innocentium funestissimas clades catholici cruoris rivis nondum exsiccatis, campis undique sanguine tinctis, impediret, ea vobis recensere potuissem quae praecordia quantumvis ferrea, pectora quamvis saxea, flecterent et a torvis et quantumvis siccis oculis lachrymas exprimerent. Illud unum praeterire non potui Rev. patrem Fr. Franciscum Sullevanum, meritissimum Provincialem Seraphici Ordinis, infimae sortis militis gladio occubuisse die ante festum divi Joannis Baptistae proxime praeteritum, sed brevitati consulens caeteros omitto, eorum spiritibus ad aethera missis, cadaveribus inhumatis jacentibus, quae vobis harum bajulus, a paternis laribus pro crucifixi fide exulans prolixius dicere poterit, quem vobis omnibus in Christi visceribus commendamus.

CCXII.

Letter of Fr. Edward Barry, of the Congregation of the Mission, July, 1653.

[Though this letter only bears the name of Fr. Edward Barry, yet it is marked on the back as of Father Edmund Barry and Father Gerald O'Brin. These were two Fathers of the Congregation of St. Vincent de Paul, and had laboured with indefatigable zeal in Limerick during its siege by Ireton. For some account of these heroic Priests, see the "*Historical Sketch of the Persecutions,*" &c., part iii., chapter 2. The present letter is marked as written from Richelieu in July, 1653.]

Pax ✠ Xti.

Revd. Father,

And much honored friend. One of my dearest friends being resolved to return to Ireland, together with another good Priest, and

expose their lives to help our poor Catholics, have earnestly desired me to write unto your Reverence in their behalf, and intreat you to procure such faculties for both as you think requisite to work in our Lord's harvest in the realm of Ireland, England, and Scotland. They can scarce find any Bishop in any of these three kingdoms from whom they may derive authority, wherefore I pray, good friend, do your possible to obtain for them from His Holiness such faculties as followeth :—1° power to absolve ab omnibus casibus reservatis et censuris tam a jure quam ab homine : 2° to administer all sacraments usually administered by Parish Priests, et hoc in terra papali : 3° to dispense in gradibus prohibitis : 4° commutandi vota simplicia, etiam officium canonicum in itinere et in partibus haereticorum : 5° to dispense super fructibus bonorum Ecclesiae male perceptis, benedicendi indumenta sacerdotalia et altare portatile si fieri potest, concedendi Indulg. Plen. iis quos reconciliaverint et iis quorum confessionem Generalem exceperint, concedendi Apostolicam Benedictionem in art. mortis, and such others as you think fit. I expect that favour from your bounty and charity, and will hold it as done unto myself. The one is named fa. Geralt Geraldine, Cluonensis, Doctor in Divinity, and a special friend of my Lord Bishop of Cork ; the other fa. James Geraldine, Ardfertensis. They had charge of souls heretofore in Ireland ; both are very learned men and irreproachable in their lives. If your Rev^e. can obtain these faculties for them, I pray cause them to be written on some little thin parchment which may be easily sewed up in their dublets, and direct it to Monsieur des Espinettes Chesneau, Banquier demeurant a l'entree de la fosse pres la porte St. Nicolas a Nantes pour faire tenir a Monsieur Geraltin presbitre hybernois et docteur en Theologie, demeurant dans la mesme ville.

The news I hear from Ireland are that there is no hope of accommodation or liberty of conscience for the poor Catholics there. Those of the Irish army who forced us to render the city of Limerick to the enemy, upon so base conditions, were hanged at Cork, viz., Col. Ed. Fenell, and Lieut. Col. William Bourke, of Brittas. All the clergy were banished, except very few. As I am informed there are three score of these exiled priests for the present at Nantes. Little James Strich wrote to me of late from St. Malos : he tells me his mother, greatmother, brethren, sisters, and uncles remaineth in a little island upon the river of Limerick, called *Aghnish*. His uncle Patrick

Strich died four days after his arrival at St. Malos. You have been informed, I believe, of your cousin James Creagh Fitz Andrew's death, and his daughter Margaret's.

I would wish you had there one of Thomas Strich's children to be presented to some Cardinal.

I remain your affectionate friend and
humble servant to command,
ED. BARRY, Priest unworthy of the Mission.

P.S.—I should be very glad to hear from you. When you be pleased to write to me, give your letters to the Superior of the Mission there, with whom I wish you had acquaintance: he is a special friend of mine, and a very good man.

CCXIII.

EXTRACT FROM LETTER OF F. ANTHONY GEARNON, O.S.F.

(FROM THE ST. ISIDORE'S MSS., ROME.)

[The first sentences of this letter are very much effaced. Sufficient however remains to see that "all who were spared, and refuse to apostatize, are sent to Connaught or the Barbadoes," and that the number already sent to the Barbadoes was about 14,000.]

. . . Adhuc licet videre capita nobilium Catholicorum in stipitibus per muros civitatum in perpetuam rei memoriam. Statutum habent quod infantes nondum nati sint rei laesae majestatis, quod nati ab haereticis baptizentur, quod adolescentes sub tutela haereticorum instruantur, sexdecim annorum fidem Romanam abjurare tenentur, quod adulti exulent et bonis priventur nisi haeresim agnoscant. Non licet Anglis nubere Hibernis. Hic interim Provincialis fratrum Minorum per montes habitat et paludes ut missionariorum defectum mitiget; missionarii pane et lacte nutriti nec ultra vigintiquatuor horas in uno loco residentes, instar militum domicilia portant de loco in locum, nec ignem adstruere audent nisi de nocte ne propter fumum perdantur: excurrunt per patriam tamquam vigiles ut statum missionariorum ac Catholicorum referant et ubi major vel minor neces-

sitas est ut succurratur: undequaque venantur ab haereticis, turbis peditum et equitum, sed Catholicorum vigilantia tempestive fugiunt. Unicam percepimus inter tot afflictionum procellas consolationem quod Catholici Nobiles licet hac tempestate quassati, bonis licet omnibus spoliati, in sterilem et montosam regni partem licet relegati, imo plures licet carcere ac ferreis vinculis mulctati omnia tam constanti alacrique animo perferant, ut nihil dolere videantur praeter privationem spiritualis consolationis, nihil metuere nisi juventutis seducendae periculum, cum illa infirmior aetas facilius aut prae metu terreatur aut praemiis alliciatur. Hinc est videre, quod admirandae Divinae benignitatis favori adscribendum, parentes oblitos se esse parentes ut se in fide constantes demonstrent, optantes prolis mortem corporalem ne haeresi infecti spiritualiter moriantur, nihil gratius habere quam charissimos natos maris, exilii in quamcumque Catholicam regionem, imo famis inediae periculis exponere, ne domi gravius animae patiantur naufragium. Rusticorum licet universim non tam intemerata, admiranda tamen est ac singularis in fide constantia quae aequiori animo bonorum patiuntur privationem quam ad audiendos haereticorum conciones coactionem: congregantur enim armatis stipati ac ad easdem audiendas compelluntur, sed statim ac liberi dimittuntur remordente conscientia quietem non habent donec non mediocri labore requisitum sacerdotem ad hoc piaculum expiandum inveniant: pauci quidem poenis ac praemiis seducuntur haeresimque ficte licet profitentur. . . . .

Fr. Antonius Gearnon,
Guardianus Conv. Dublinensis,
pro fide exul.

CCXIV.

The State of Ireland in 1653, by the Bishop of Kilmacduagh.

Status Regni Hiberniae pro Emo. et Revmo. Cardinali Antonio.

Ex viginti sex Episcopis qui ante hanc nuperam Ecclesiae persecutionem in Hibernia apud suos Greges residebant modo supersunt tantum quatuor vel quinque ad summum, Joannes Archiepiscopus Tuamensis, Franciscus Alladensis, Edmundus Limericensis, Eugenius

Kilmorensis, et Hugo Duacensis destinatus huc a meis Collegis in Provincia Conaciae ut Suae Sanctitati et V^rae.^ Emae. hinc significarem (cum persecutionis rigor nullum patiatur ex Hibernia commercium litterarum cum partibus ultramarinis) statum illius Provinciae et vicinarum. Etiam antequam ex Hibernia solvissem, adhuc erat ibi Thomas Archiepiscopus Casselensis, senii incommodo lecto confixus, e quo extractum haeretici Clonmellia (ut intelligo) Waterfordiam rapuerunt et Navi in Hispaniam solventi, sine commeatu et aliis commoditatibus tantae senectuti necessariis imposuerunt, ut vel sic ejus servirent martyrio quod hac crudelitate amolire se credebant qui eum publice supplicio afficere in Regno noluerunt ne saltem Catholicis ejus Martyrium solatio esse possit.

Post exactissimam inquisitionem in Sacerdotes et Ecclesiasticos omnes per totum Regnum, plurimi devenerunt in manus haereticorum quos omnes navibus impositos in varias regiones Hispaniam, Galliam, Belgium, Indias (prout se prima navium solventium offerebat occasio) sine ullo commeatu et necessariis ad victum ablegarunt, postquam omnia eorum bona fortunas et pecunias in suam redegerunt potestatem.

Hanc inquisitionem ne decima quidem Ecclesiasticorum pars evasit quae modo in latebris montium et sylvarum maximis aerumnis vitam ducunt plenam. Catholici enim eos adjuvare non possunt nisi cum jactura omnium bonorum et latifundiorum. Et ne hoc illis succedat boni Ecclesiastici malunt se sylvis continere et omnes miserias pati quam Catholicos in tantum discrimen conjicere : montibus et Cavernis interdiu latitant, noctu erumpunt et Catholicorum per aliquot horas spiritualibus invigilant necessitatibus. Valde indigent facultatibus tam ordinariis quam extraordinariis, quas humiliter et obnixe rogant tempestive mihi transmitti ut secure ad eos pervenire possint. Vra. Eminentia pro magno suae Protectionis zelo dignabitur has facultates huc destinare per viam Nuntii Parisiensis qui eos mihi facile transmittere poterit. Sine his facultatibus multa occurrunt quae vineae illius operarios et Catholicos magnis disconsolationibus afficiunt : tempore tam crudelissimae persecutionis Ecclesiae spiritualia debent abundanter adesse solatia. Durum esset pro Ecclesia extrema pati, et patientibus non compati Ecclesiam. Hoc amovebit V. Etiae. zelus salutis tantarum animarum. Quare, etc.

Londini.

Hugo, Duacensis Episcopus.

CCXV.

An Account of the Irish Church in 1654.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

Status rei Catholicae et Soc^tis. Nostrae in Hibernia hoc anno 1654, *breviter repraesentatus Admodum R^do. P. Nostro.*

Ab anno hujus saeculi 50mo. quo Parlamentum Anglicanum duce Cromvello rerum potiri in Hibernia coepit, usque ad annum 53^m. licet Urbes et loca munita Regni pleraque in manus haereticorum devenerint, quia tamen Catholici magno ubique numero erant, et per varia loca junctis copiis Cromvellianos infestabant, non sunt ausi haeretici rem Catholicam aperta fronte adoriri; sed connivebant cum Sacerdotibus, nec multum negotii cuipiam in privato Religionis exercitio facessebant. Invitabat interim Rex Hispaniae militem Hibernum identidem ad bellum Catallaunicum, et in hunc finem Legatus ejus Londinensis Procuratorem habebat semper in Hibernia, qui Parlamento volente, seu potius instigante, millenos et millenos singulis prope mensibus partim in Hispaniam, partim etiam in Belgiam transmittebat. Hac ratione diminutis paulatim Regni viribus, Parlamentarii jam minus timere coeperant, et Papismi (sic Religionem Catholicam vocant) exterminium palam comminari. Itaque anno Dni. 1653, die 6° Januarii prodiit primum saevitiae Parlamentaris Edictum contra Clerum in Hibernia: quo jubente primo loco Jesuitae, tum Sacerdotes ac Religiosi omnes toto Regno excedere sub poena capitis, si quis post vigesimum ab Edicti promulgatione diem usquam intra insulam reperiatur: prohibetur item saecularibus Catholicis ne quemquam de dicto Clero recipiant hospitio, aut ullo auxilio foveant sub eadem capitali poena et confiscatione bonorum. Eodem tempore Superior Societatis in Hibernia febri laborans decumbebat in domo honesti civis, ita imbecillis, ac lecto affixus, ut movere se non posset, nedum equo, aut pede incedere. Ut ergo domus et familiae integritati consuleretur, supplicatum est Gubernatori nobis haeretico, pro aliquorum dierum, dum is aliquantulum convalesceret, tolerantia. Respondit Gubernator si in isto Jesuita, toto reliquo corpore emortuo, superesset vita tantum in unico pede, manuve, quamprimum emigrandum illi esse ex universa Hibernia. Ergo e vestigio infirmus abripitur lectulo, et algidissima hyeme 20 milliarium Hibernicorum spatio,

quae duplo Italicis longiora sunt, ad portum maritimum evectus, injicitur in navigium asportandus in Hispaniam, simul cum duobus aliis de Societate, et sacerdotibus saecularibus quadraginta. Plures deinceps e nostris ab haereticis capti in exilium abacti sunt, alius alio, qui magna charitate in Provinciis excepti opportunitatem expectant redeundi ad labores pristinos et pericula missionis.

Multa quidem prioribus annis sub Regibus Angliae contra Sacerdotes Edicta similia prodiere; sed non difficile fuit in Hibernia minas hujusmodi ac terrores evadere, ubi toto videlicet Regno Catholico, tam in urbibus in quibus haereticus vix ullus habitabat, quam rure, ubi Proceres more gentis, ut plurimum sua domicilia ponebant, apud amicos et populares suos delitescere tuto Sacerdotes poterant, nemine eos persequendo praeter Apparitores aliquos, seu lictores, qui facile eludi poterant, vel etiam pecunia deliniri. Jam vero tota rerum facie mutata, difficultates, et pericula quotidiana occurrunt, quae nulla humana industria declinari possunt, sed divinae Providentiae et protectioni relinquenda sunt. Urbes et Oppida omnia expulsis Catholicis civibus jam haeretici incolunt: rura domus et Castella Nobilium in praesidia militaria conversa sunt, vel certe a novis invasoribus, utique haereticis, occupantur: Iter facere per ullam Hiberniae regionem nemo permittitur, quin ad singula milliaria per milites, ubique dispositos examinetur, proferendae sunt literae patentes Gubernatoris loci, unde profectus sis, quibus describitur aetas, statura corporis, barbae et capilli color, conditio, qualitasque personae, pluresque aliae circumstantiae particulares, quarum si in ulla deficias, e vestigio tamquam explorator, vel de Sacerdotio suspectus in vincula constringendus es, nec alia sententia, quam ipsius hic comprehensoris judicandus. Habet enim quilibet militum, jus authenticum quod illi vocant jus martium seu militare, quemcumque suspectum apprehendendi, et ultimo supplicio afficiendi. Iisdem etiam jure belli conceditur, ut ingredi valeant in Catholici cujuscumque domum quavis diei vel noctis hora, et omnes latebras perscrutari, ad inquirendos videlicet prehendendosque Sacerdotes: et ne forte pecunia tentaretur miles ad dimittendum si quem deprehenderit, Respublica Anglicana plus constituit pretii singulis comprehensoribus quam possit a Catholicis Hibernis jam extenuatis et exhaustis expectari. Milites ergo partim impellente odio in Religionem Catholicam, partim avaritia alliciente ac lucri spe, dies noctesque non cessant in Catholicorum aedes irrumpere, et omnes eorum recessus perlustrare, insuper et

speculatores per loca conductos habent, a quibus tempestive moneantur, si quando Sacerdos ullus advenisse dicatur, vel uspiam tota illa Regione commorari.

Adeo oculata persecutorum vigilantia facit, ut nostri Patres qui fere omnes ruri habitant, aliquot Sacerdotes, aut Religiosi vix audeant in aedibus Catholicorum pernoctare. Vivimus ut plurimum in montibus et silvis, et in mediis non raro paludibus, quo haereticorum palantes equites penetrare non possunt. Huc ad nos confluunt pauperum Catholicorum greges, quos Verbo Dei et Sacramentorum solatio reficimus, et quo possumus consilio et instructione in fidei constantia et Crucis dominicae tolerantia confirmamus. Haec tam tacite fieri non possunt, quin ad haereticorum aures perveniant, qui toto impetu per montes feruntur et silvas, Sacerdotum latibula perquirentes. Nec sane videtur uspiam gentium venatio ferarum aut crebrior aut vehementior, quam sit per silvas Hibernicas horum concursatio grassatorum, quorum praecipua vel tota recreatio est silvestres has bestias (sic enim Sacerdotes vocitant) ad necem indagare.

Unum e nostris provectae aetatis virum P. Joannem Carolanum, tanta solertia pertinaciaque venati sunt, ut bonus senex eorum insidiis undique septus, nec tamen deprehensus fame demum enectus interierit: refovere quidem illum, ac cibo recreare conata est nobilis matrona, Domina de Barnevalle, quae spreto omni periculo in domum suam illum adduxit, omnique charitate tractavit: sed sero adhibita remedia sunt, nam ille clausis jam intestinis et emortuo stomacho nauseabundus ad omnia, paucis diebus ad laborum ac tolerantiae coronam uti sperandum est, emigravit. Alii ut se Catholicorum obsequio reservent, coguntur in antris et subterraneis specubus habitare. Et nominatim P. Christophorus Nettervillius ad instar S[cti.] Athanasii per annum totum et amplius delituit in sepulchro paterno. Unde tamen, vix e manibus horum indagatorum elapsus ad aliud hospitium incomodius emigrare compulsus est. P. Jacobus Fordus meditullio vastissimae paludis, ubi tellus aliquantulo cohaeret firmior, aediculam excitavit. Ad illum convenit adolescentum non exiguus numerus, quos in mapalibus circumquaque extractis, Litterarum studiis exercet et virtutum, in magnis rerum ad vitam necessariarum incommodis, quae cum Magistro discipuli, non modo fortiter, sed et alacriter perferunt. Alius e nostris latibulum habuit in profunda caverna, unde per occasiones prodibat ad opera charitatis. Haeretici, accepto Latebrae indicio, circumfusi lapidum ingentes moles injiciunt,

obruituri bonum Patrem, et ibidem sepulturi. Sed Deo res disponente, contigit, ut cum non esset in spelunca noster, ad pium aliquod opus evocatus, mortem alioqui certam evasit, ad plures labores et certamina Deo protegente reservatus. In his et similibus ferarum potius quam hominum receptaculis, quia Missae Sacrificium variis de causis celebrari non potest, habent penes se tam nostri quam alii Sacerdotes hostias consecratas, competenti numero, ut et ipsi Sacrosanctam Eucharistiam pro sui devotione sumere possint, et infirmis ad quos accersuntur, aliisque ministrare.

Non deest ad miseriae cumulum pestilentiae morbus, quo Catholici vehementer affliguntur. Ex toto numero nostrorum non est ullus qui se se alacriter ad infectorum auxilium tam corporale, quam spirituale non offerat, et de facto quavis data occasione se illorum obsequio non impendat. Et speciali Dei protectioni tribuimus neminem e nostris ea aegritudine infici, cum ex aliis qui in eo ministerio fructuose laborant pauci contagionem evadant. Ad placandam Divini numinis iram indictae sunt toto Regno preces et poenitentiae cohortantibus populum sacerdotibus singulis in districtu suo. Res tam serio suscepta est ut non fuerit vel unus in Universo Regno Catholicus, qui triduum in pane et aqua non jejunaverit, atque adeo pueruli quatuor aut etiam trium annorum jejunium istud rigidissime peregerunt, omnesque quotquot per aetatem potuerunt SS$^{mis.}$ Sacramentis Confessionis et Eucharistiae recreati sunt. Haec populi pietas pervulgata, tamquam infuso in flammam oleo rabiem haereticorum in Catholicos concitavit, quibus tamquam lupi famelici spirantes minarum et caedis intentant atrociora quotidie.

Unum est quod nos valde perplexos habet, transmigratio, seu ut illi vocant transplantatio gentis in provinciam Connaciae: est is Hiberniae tractus plurima ex parte saxosus atque montosus, et jam continuato per tot annos bellorum turbine prope ad solitudinem redactus. Nusquam tota illa regione videas domum, imo vix parietinam stantem, incensis omnibus et dirutis aedificiis ne quod superesset Catholicis habitaculum aut munimentum. Solae relictae sunt civitates duae, quas expulsis inquilinis inhabitant Angli Anabaptistae, praeter portus aliquot maritimos ab eadem colluvie occupatos: reliqua tota illa provincia penitus devastata est ac solo aequata.

Ad hoc ergo desertum transmittuntur proceres regni, virique nobiles omnes, et quotquot per tres reliquas Hiberniae provincias terrarum ullarum Domini, possessoresve fuerant, accepturi inter illa montana

particulas aliquas agellorum, exiguas illas et ut plurimum steriles, et petrosas. Ibi domicilia figant, ibi aedificent sibi prout possunt vel sub Jove frigido cubent. Neque his terminis concluditur malum. Catholici transmigrantes licet fere omnibus exuti fortunis ac bonis, tenentur tamen in illo suo exterminio Connacensi suis sumptibus sustentare 70[a.] Praesidia Parlamenturiorum militum, quae certis distantiis per illam regionem disponuntur specie quidem securitatis suae, ne Catholici capita conferre, aut res novas scilicet moliri inermes audeant, valeantve, revera tum ut omnes Sacerdotes arceant, et totum Religionis exercitium iis in locis impediant, tum denique ut si quid relictum est fortunarum transmigrantibus hac tanta praesidiatorum multitudine devorent, et absumant, et hac ratione gentem universam extinguant, quam vident nulla vi aut artificio a Religione Catholica dimoveri posse. Curaverunt sane Gubernatores Regni significari multis viris nobilibus, quibus gratiam praestare cupiebant, totam hanc vexationem transmigrationis redimi facile posse, modo vellent illi Rom[o.] Pontifici, ac Missae imprimis renunciare. Conatique sunt Catholicis non paucis persuadere ne in voluntarium sese exilium praecipitarent, quod tam levi, ut ajebant, remedio praeveniri posset. Sed obturaverunt Catholici aures suas timore Domini Sancto, ne sirenum incantationes audirent, maluntque extrema quaeque perpeti, quam inferre crimen gloriae suae, scientes se non habere hic civitatem permanentem, sed tamquam filios sanctorum aliam haereditatem expectare. Hac de causa Haeretici desperantes, Hibernos ab avita fide divelli unquam posse, filios eorum divenditos transmittunt plenis navibus ad Insulas Indicas, Angliae subjectas ne supersint ullae reliquiae et tota demum natio penitus extirpetur. Quid parvulis in ea servitute futurum sit Deus novit: sed ex eo quod anno proximo elapso qui fuit hujus saeculi quinquagesimus tertius, contribulibus eorum contigit, licet conjectari. Cernentes enim haeretici res in Insula Sancti Christofori Accolis Hibernis prospere succedere, partim invidia, partim odio Religionis accensi trecentos qui coeteris praeeminebant una nocte vinculatos deportarunt in Insulam desertam, et rebus omnibus ad sustentandam vitam necessariis destitutam, frigore et fame morituros: sicut omnes ibidem de facto mortui sunt, praeter duos, qui prae desperatione rerum maluerunt se mari committere, quam in scopulis istis inedia perire. Horum alter fluctibus absorptus est, alter viribus valentior ad continentem natando pervenit, tristis nuncius cladis reliquorum.

Hic est in universum Status rei Catholicae et nostrae Societatis in Hibernia: hoc tempore supersumus ibidem de Societate octodecim, quorum in tantis licet rerum angustiis nemo est otiosus. Invidere videntur nobis Anabaptistae Martyrium, unde quos comprehenderunt, malunt ut plurimum exilio mulctare, quam morte: nec dementes intelligunt ad quantam quietem, ex quantis aerumnis nos mittant, dum ex silvis et montibus, ex fame et siti, ex frigore et nuditate, in maternum Sinum Societatis et Collegiorum nostrorum charitatem tamquam exules amandant. Sed haec illorum nequitia facit ut nos caute ambulemus, nec facile in eorum laqueos incidamus; donec Divina Providentia in cujus manibus sunt sortes nostrae, praefinitum a se tempus adducat, et vel nos hostibus tradat, vel eorum rabiem coerceat, proutcumque Sanctissimae Suae voluntati placuerit. Interim aporiamur sed non destituimur, persecutionem patimur sed non derelinquimur, dejicimur, sed non perimus. Nulla nobis est in rebus, aut remediis humanis fiducia: et quia a solo Deo pendemus, cui raro sane sacrificium Missae offerre possumus in solitudinibus errantes, in montibus et speluncis, et cavernis terrae, ideo facile apparet quantum indigeamus Sanctis Sacrificiis, et precibus Paternitatis Vestrae, aliorumque patrum, ac fratrum nostrorum.

CCXVI.

Letter of Fr. Magruairk, O.S.F., in 1655.

EEmi. &c.

Fr. Franciscus Magruairk a S. Maria Ord. Min. S. Franc. strict. observ. Hibernus, Regno Hiberniae ditioni parlamentariae plene subacto, dilapidatis in omnibus Regni partibus, aut sacrilega haereticorum conversatione pollutis Ecclesiis, eversis Altaribus, combustis altarium in foro publico omnibus ornamentis, prophanatis calicibus, dirutis imaginibus crucibus et Sanctor. statuis, trucidatis in odium SSmi. Sacramenti, et Sacrificii Dnici. ex utroque Clero innumeris Sacerdotibus (laici enim, ac conversi religiosi, decrepitique Sacerdotes, sicut et coeci, et claudi tanquam inepti ad divina mysteria peragenda in patria vivere permittuntur, si propria industria vel arte illi, et hi eleemosyna vivere queant), et in exilium coactis quam plurimis, in mandatis habet a superstite adhuc utroq. Prov[ae.] Ardmachanae Clero in

montibus et speluncis, spe longioris vitae ac uberioris in vinea Dni. fructus faciendi adhuc latitante, et de momento in momentum carnificinium expectante, primum informare S. Sanctitatem de eorum scrupulosa cunctatione circa manendum in patria, aut inde migrandum; manentes enim occasionem praebent utrumque sexum, omnem aetatem et conditionem, et uno verbo totam cum Religione nationem a facie terrae eliminari; nam par exiit dirae mortis edictum contra Sacrificantem, eique assistentem, ac eum hospitio recipientem, et sic recipientis ac proinde capitis damnati omnia bona fisco addicantur, et uxor omnibus bonis spoliata ne esset oneri Reip. cum prole, famulis, et famulabus aere numerato Barbadis, et Barmudis venditur; nec minus malum expectant, si ex patria migrent, timentes incidere in manus Dei viventis, relinquendo gregem Dnicum. absque Pastore lupis devorandum, juventutem haeresi depravandam, et senectutem ex hac luce sine S. viatico migrantem, quorum animarum misere pereuntium sanguis a rigido judice juste requiri possit; deinde supplicare S. Sanctitati pro Missione Apostolica et eleemosyna, qua vel in patria juxta determinationem S. S^tis.^ manentes sustententur, vel inde migrantibus de naulo et viatico provideatur.

Quare suppliciter orat, quatenus VV. EE. pro majore reverentia et honore SS. Sacramenti, et Sacrificii Dominici, in cujus odium praefatus cum populo Clerus Sedi Ap. perpetuo addictus tam extreme in praesentiarum laborat, dignentur d^am.^ S. S^tis.^ resolutionem, Missionem, et eleemosinam, qua potuerit, acceleratione, periculum in mora, praestolari. Et orabit.

CCXVII.

Letter of Fr. Forstall, O.S.A., 17th December, 1655.

Rme. &c.

Ante meum discessum Roma mense elapso Maji conveni V. D. Rmam. in negotio duor. PP. meae religionis, et nationis, qui eximio Dei et fidei propdae. zelo ducti in Hiberniam regredi cupiunt; et licet res haec periculosae aleae plena sit ob haereticor. potentiam et inclementiam, et ob tot edicta et minas in Sacerdotes, adeo tamen dicti PP. erga Deum et animar. salutem pietate constituti sunt, ut minas judicum nequaquam timentes, multominus terrenam gloriam quaerentes, in

tam Sancto et Xno. opere ultimam sui sanguinis guttam fundere non recusent. Et bone Deus, quis huic SSmae. intentioni secundare non vellet? Ego sperabam in eximiam V. D. Rmae. pietatem et zelum, rem hanc quantocyus expediendam; quid eam impedierit, haud suspicari possum. Sed quia forte deficit probitatis et vitae ipsor. testimonium, ideo mitto ad P. Secrium. Nri. Ord. patentes lras. P. Provincialis Hiberniae, in quibus luculentam fidem praebet, qui et quales sint dicti PP.; quae et quanta hactenus pro Christo praestiterunt, et sustulerunt: qui et, easdem V. D. Rmae. praesentabit: ex iis perspicuum fiet, quam male mereantur, ut eorum religiosissimo proposito obex ponatur, aut de eorum probitate dubitetur.

R. P. Jac. Cartaeus Hibernus Augustinianus saepius scribit dd[is.] PP. et P. Provinciali, quod continuo pro ipsis laboret apud D. V. Rmam. sed tamen quod non possit suum finem assequi. Rme. mi Domine, si aliquid difficultatis latet, aut quid forte sinistre ab aliquo invido, aut malevolo dictum sit contra ipsos, id significare non graveris; ipsi enim centies id refutabunt, omnemque a se calumniam facile abjicient; nam in doctrina, moribus, et probitate quemcumque lacessere possunt, nec ulli, qui eos impedire vellet, in virtute secundi sunt. Igitur Vram. D. R. qua par est, demissione et cultu rogo, ut hos dignissimos PP. ad hoc sanctum opus cito expediat, eisq. calcar et stimulum addat: et considerare velit, quam missio illa sine interesse, aut lucro mundano sit; nullae enim ibi divitiae, nulla spes lucri, aut quietis, aut deliciar., sed potius tormentor., turbulentiar., inediae, aliarumque deplorandar. calamitatum. Et quidem illud miserum Regnum nunquam ita indiget missionariis, sicut modo: messis porro multa, operarii vero pauci. Confidens ergo summopere in pietate, zelo, et Summa V. D. Rmae. humanitate, quod hoc sanctum Dei servitium sedulo promovebit, prolixior esse desino. Interim V. D. Rmam., &c.

Brunae, 17 Xbris. 1655.

P.S.—Nomina dictor. PP. haec sunt: P. Gulielmus O'Hea, et P. Nicolaus Kearney.

M. Fr. Marcus Forstall,
Ord. N. S. Aug[ni.] et S. Theol. Professor.

CCXVIII.

The State of Ireland in 1656.

(From the St. Isidore's MSS.)

Brevis Relatio conditionis praesentis Regni Hiberniae.

Quis fuerit afflictae Hiberniae status 17° Septembris anni 1656, quo die inde solvi, quibusve mediis Haeretici moliantur Catholicorum reliquias supprimere, nostraeque religionis singulari Dei gratia tot retro saeculis stabilitae fundamenta penitus evertere paucis ac fideliter referam.

Ut a domo Dei sumam exordium cuncta per regnum illud Templa, Monasteria, Conventus, Coenobia quae viris foeminisque religiosis aut erexit aut nuper restauravit Catholicorum pietas, omnesque aedes quas Majorum zelus quocumque charitatis titulo sacravit, vel eversa jacent, vel in Haereticorum domicilia aut bestiarum stabula conversa prophanis usibus inserviunt. Quantas vero in hoc genere ruinas Haeresis ediderit vel ex hoc uno conjicere licet quod in sexaginta duobus Monasteriis divi Francisci sequacibus non dudum repletis et in decem S. Clarae, non sit qui sacrificet aut Deum invocet.

Omnes Archiepiscopi, Episcopi, Praelati, totus clerus religiosique omnes paucis exceptis qui montes silvas et cavernas incolunt ne penitus Xti ovile lupis rapacibus sine aliquali subsidio relinquatur per Xtianum orbem exulant crudelibus coacti obtemperare edictis quae omni cum severitate genus hominum immite et omni immanitate in Catholicos saeviens executioni mandat, mercedem etiam, ne deesset proditoribus stimulus, adjiciunt; apprehendenti enim aut prodenti aliquem ex clero, victum vestitum aut aliquod necessitatum suarum levamen aut eum apud quem Missam quis celebravit aut aliqua ex Sacramentis administravit, publico edicto proditionis praetium decreverunt, ac in Sacerdotem mortis poena, in laicum Sacerdoti ullo modo subvenientem et mors et possessionum bonorumque omnium confiscatio, lege statuta sunt.

Verumtamen cum ingeniosi scelerum magistri, tot ex Clero Religiosisque mactatis, sententiae illius veritatem experientia comprobassent, *sanguis Martyrum semen est Ecclesiae,* novum inierunt consilium et collectis undequaque nonagintasex Sacerdotibus et Religiosis

qui in diversos carceres haud inerti et lucrosa militum industria detrusi fuerunt, omnes in Fergusii-rupe, vulgo *Carrickfergus,* quae in Boreali Hiberniae parte ad mare posita est incluserunt ut inde ad Jamaicam insulam navibus in Americam soluturis luctuosam mancipiorum sortem subituri eveherentur. Si vero mitius in quempiam statuere ac in Catholicam eum regionem ablegare decreverint, hoc nonnisi cautione data conceditur eum nunquam in Hiberniam Angliam aut Scotiam rediturum, quam perpetui exilii conditionem mihi meoque socio P. Jacobo Gearnon, ordinis S. Francisci strictioris observantiae, in discessu impositam fuisse ipsummet exilii nostri decretum a principe ipsius regni judice factum demonstrat. . . .

Sub Elisabetha numquam persecutio talis fuit quia tunc soli Ecclesiastici passi sunt, modo vero omnes nobiles et mulieres dummodo Catholicae sunt. Videre erat mulieres post maritos exules currere, immo usque ad profundum maris se praecipitare ut permitterentur eos comitari per naves; infantes post matres cursitantes in viis publicis mori; integros pagos in Barbadoes mitti; alios pro horrore et tristitia per campos insanire; domos relictas vacuas et omni adventanti praedam; virgines violari, infantes occidi, incolas catervatim exulari. O triste spectaculum! . . .

Georgius Guerdam miles eques retulit Marcellinae Brimigam residenti in Lagenia de quodam milite in Momonia qui sacerdotem occidit, mox ipse a muribus occisus in conspectu omnium ita ut nullus eum defendere posset et post mortem ita foetivit ut nemo eum pati posset. . . .

CCXIX.

List of Irish Bishops in 1656.

Nomina Archiepiscoporum et Episcoporum qui de facto vivunt ex Regno Hiberniae.

Ex Provincia Armachana vivunt, quorum Metropolitanus fuit Primas Armacanus :

1. Illmus. D. Patricius Plunkettus, Epus. Ardachensis: habitat ad praesens in Gallia.
2. Illmus. D. Oliverius Darcy, Ep. Dromorensis: habitat similiter in Gallia.

3. Ill. D. Antonius MacGeogheganus, Epus. Cluanmacnosensis: habitat in Collegio de Prop. Fide.

4. Ill. D. Eugenius Swiny, Epus. Kilmorensis: in Hibernia solus ex Episcopis habitat, de ejus morte dubitatur.

Ex Provincia Lageniae:

Illmus. D. Edmundus Dempsy, Epus. Laclanensis: habitat in Hispania.

Ill. D. Nicolaus French, Epus. Fernensis: habitat in Gallia.

Ex Provincia Momoniae:

Ill. D. Robertus Barry, Epus. Corcagien.: habitat in Gallia.

Ill. D. Andreas Lynch, Epus. Finiboren.: habitat in Gallia.

Ex Provincia Connaciae.:

Ill. D. Joannes Burk, Archiepus. Tuamen.: habitat in Gallia.

Ill. D. Franciscus Kirrwan, Epus. Alladensis: habitat in Gallia.

Ill. D. Gualterus Lynch, Epus. Clunfertensis: habitat in Germania.

CCXX.

Letter of an Irish Capuchin, 14th March, 1656.

Rndo. P. Guardiano Conventus Cappucinorum—Carolopolim.

Rnde. Pater.

Humiliter saluto Rntiam. V., cui scripsi ex urbe Corcagiensi in Hibernia, in quam appuli 10 die Dec. ultimo elapsi. Crediderim tibi haud fore molestum scire rerum mearum ab eo tempore progressum, quem propterea hic sinceritate, qua possum maxima, breviter adumbrare conabor. Post appulsum ex Anglia in d$^{am.}$ urbem Corcagien., mox exinde profectus sum Kinsaliam, ea ductus spe, quod ibi expiscarer, qua in crypta moraretur P. Michael. Sed inde procedendum erat ulterius ad Dni. Courcei tractum, ubi post 15 circiter leucar. iter ipsum offendi, et cum illo mansi 3 vel 4 dies, ut nihil fuerit delectabilius, quam videre tam admirabilem plane indigenarum devotio-

nem, qui P. Michaelem de loco in locum sequerentur, quatenus Sacramentorum usum participarent, adeout simul atque in ullum locum appellarit, dies, quicumque demum ille sit, festus habeatur. Verum nonnisi in casulis sacrum celebrat, ne si in domibus rem sacram perageret, inter celebrandum ad hospitis et omnium adsistentium praejudicium caperetur. Duas autem missas communiter celebrat singulis diebus antelucano tempore, quibus perpauci assistunt, ne esset periculum in falsis fratribus. Poenitentiae autem, et S. Eucharistiae Sacramenta omnibus administrat. Multas patitur aerumnas adeo, ut mihi protestatus sit, quod saepius ne cervisiam quidem, qua sitim extingueret, inveniat. Quo non obstante optima utitur valetudine, et adeo est vegetus atque pinguis, ut alter Daniel esse videatur. Praesentem tunc patiebatur necessitatem, quare illi ex meo ipsius viatico duas pistolas cum dimidio suppeditavi. Digressus inde redi Corcagiam, exindeque transivi Yeogholiam, et duobus circiter ab urbe millibus passuum ad D. Thomae Valsaei aedes apud Piltonium haud citra magnas difficultates inveni demum P. Gregorium in parva casula adeo arcta, ut in ea nemo in ea erecto corpore stare valeret. Ad cujus primum intuitum non potui me cohibere a lacrymis prae compassione. Eum enim inveni decumbentem super parvo stramine, et mane quiescentem post nocturnos labores in functionibus missionariis collocatos, et post missas antelucanas in vicinia celebratas. Cum quo mansi dies binos, et interea observavi miram incolarum devotionem, qui eum ad frequentanda Sacramenta turmatim convenirent. Nunquam biduo in eodum loco haeret, et 20 circiter leucas in circuitu habet in missionarii functionis districtum. Vestitur instar viri plane rusticani; pileolum enim Leviden. et oblongam chlamydem indutus totam barbam promittit: in omnibus procedendi modis non utcumque hominem, sed verum Aplum. gerit. Quare maximo apud omnes est in pretio et longe majori, quam ut ego rem exprimere valeam.

Exinde perrexi Limericum, et sexto ciciter ab urbe illa milliario incidi in P. Antonium, qui 30 fere in circuitu leucas missionariis functionibus peragrare solet, ut nullo fere die ab apostolicis excursionibus conquiescat. Plures autem in diversis locis habet casulas quasi eremititias, in quas se per vices recipit, ne si apud ullius domum caperetur, non sua modo vita plecteretur, sed et hospiti bonorum pariter, et vitae ruinam crearet. Moratur in altera in d^is.^ casulis, quam 60 assibus extruendam curavit: et hic similiter apud omnes summo in loco habetur ob zelum, et charitatem. Quod P. Bernardum concernit, uno circiter

mense ante meum appulsum petiit Ultoniam, quapropter eum non vidi. Sed donec redeat, ejus portionem deposui apud D. Thomam Comminum. P. Antonius mox atque suam partem recepit, dedit 5 pistolas in Lytrum ultimae captivitatis, quam anno superiori passus est. Illinc magnas inter difficultates Dublinium perrexi, et post bidui quietem petii Killinium, ubi offendi P. Barnabam, qui meo adventu plurimum laetatus dixit mihi coram nepote suo, chiliarcho Barnevallo, se toto anteriori triennio ne verbum quidem ex Conventu Carolopolitano recepisse. Non possum exprimere, quantopere animarum salutem procuret. Cujus rei aliquam praebebit notitiam annexa his relatio, quae tamen revera materiam non recenset, sed delineat.

Ex eodem loco perrexi ad P. Stephanum commorantem nunc in parrochia *gladiorum* (*i.e.*, Swords); ubi 20 villis ministerium praestat inter continuos et maximos labores, eosque magnam partem nocturnos. Ad cujus singulas missas diceres celebrari plenarias indulgentias; tanta esse solet poenitentium et communicandorum multitudo. Porro ad omnes missas sermonem habet ad populum. Ea die qua ego apud ipsum mansi, concionatus est Hibernice post mediam noctem: multum laborat calculi tormentis, nil propterea functiones missionarias vel latum unguem intermittit. Denique ne multis immorer, est verus Aplus., et ab omnibus pene adoratur ut talis.

Exinde profectus sum ad P. Anselmum *Suttoniis* residentem, qui 9 vel 10 pagis spiritualia ministrat, in quibus egregie cooperatur Deo in salutem animarum. Ante vero quam Dublinum appulissem, didici certo P. Fiacrium fuisse ab haereticis captum, et damnatum ad perpetuam Anglorum servitutem in America, eoque fine illuc navigio transportatum. Solvi ex portu Dublinien. Dom. 1ª Quadragesimae, et postera die Sabbathi hic Nannetis terra Gallicana potitus fui.

Nannetis, 14 Martii, 1656.

FR. EDUARDUS, Hibernus Capp. Indignus.

CCXXI.

Letter of Rev. James Phelan, Priest of Ossory, to the Secretary of Propaganda, 21st April, 1656, with Letter of the Nunzio Rinuccini.

Octavo Idus Apriles accepi litteras a te scriptas die S. Matthiae sacro, quas si maturius accepissem, prius quoque hasce ad te dedissem. Iis tamen, quas antea proxime scripseram, nihil obstantibus studium meum atque decretum Hiberniae, quamtum in me est, opitulandi constans remanet, ac immutabile. Neque rem ad Augustum ullo pacto differrem, nisi ad absolvendos, quos hoc anno juris canonici tractatus excipio, et ad proficiscendum hinc securius una cum quibusdem colonnellis Hibernis, qui circiter idem tempus Hiberniam, ut avent, petituri sunt. Ceterum, ut pie me monet nupera tua epla., non me latet, ubi de Dei causa, et animar. salute agitur, non esse nectendas moras, quin potius bonum publicum privato cujusque emolumento esse anteponendum. Equidem quod fertur de abjuratione fidei, nonnihil confusionis, ac molestiae facesset; periclitari tamen nos oportet, ut tum jurejurando jam adactos reconciliare, tum alios, qui non dubito exilium potius, et inopiam, quam Religionis jacturam patientur, conservare atque confortare possimus. Bonus siquidem pastor ponit animam pro ovibus suis. Quod ad me attinet, cordium et renium scrutatorem testor, non meae vitae discrimen quamtumlibet unquam e patria abegisse, sed apertum eorum quibuscum versari possem, periculum : nec enim optabiliorem esse vitam hanc momentaneam existimo morte pro fidelibus animabus in aeternum duraturis appetita. Statuo itaque et tuis, et Illmi. Dni. mei Nuncii in Galliam Apo$^{ci.}$ mandatis, quamprimum volueritis, obtemperare, et quos, favente Deo, progressus alioqui facerem, in Sacramentorum ministerium convertere atque adeo gregis mei instructionem, et custodiam propriae quieti, libertati, utilitati, ac promotioni praeferre. Illmus. D. Nuncius meum propositum commendat, qua de re ad S. C. scribit, optatque ut quam secretissime hic, illicq. geratur. Et ego, eo monente, statui cum alio socio R. D. Nicolao O'Hea Praecentore Imolacen. Prothonot$^{o.}$ Ap$^{o.}$ et, ut fertur, ejusdem dioecesis Vic$^{o.}$ Ap$^{o.}$ nuperrime electo, qui labores, pericula, tribulationes, necemque ipsam pro parochianorum suorum salute ac conservatione se passurum libentissime spondet, et in hoc negotio comitem meum acturum pollicetur : de cujus

exemplari vita, ac sufficientia satis bene testari possunt Illmi. DD. Epus., Clonmacnosen, Creagh, alliique ibi morantes. Necessarias nobis esse arbitror facultates amplissimas, quales puris Sacerdotibus, concedi possunt, in tribus regnis Anglia, Scotia, et Hibernia exercendas: et viaticum sufficiens comparandum: multa enim, videlicet vestes laicales, crines adoptitii, et similia hic nobis emenda; iter etiam longum, ac sumptuosum est et per Londinum faciendum, ubi procurandum est mercatoris, vel alicujus generosi praesidium, quo opportune muniti securiores possimus incedere; et cum in Hiberniam appulsi fuerimus apud Haereticos diversandum est noctu, ne apud catholicos inventi apprehendamur, et in insulas remotissimas vulgo Barbados dictas, quo plures Hiberni jam transmissi sunt, transportemur: propriis sumptibus plerumque nobis ob catholicorum paupertatem et inopiam vescendum est, unde annuatim subsidium aliquod necessario suppeditandum est. Nam certe non dubito, quin unus nostrum hisce modis et viis instructus plus praestare possit, quam decem alii, qui dum aliorum ope plurimum indigent, nimis formidolose ac timide se gerant, necesse est, ne eos, a quibus ita pendent, in discrimen, ut facile est, inducant. Quamobrem magnopere rogo vos, atque obsecro, ut nostrorum propositum apud S. Cngnem., imo apud S. Sanctitatem, aliosque, ut Tibi in Dno. videbitur, promovere, ac expedire digneris nec non ut pecuniae pro nostro viatico Illmo. D. Nuncio, donec tempus ad eumdem opportunum offeratur, conservandae transmittantur.

Deus conservet, &c., Parisiis, 21 Apr., 1656.

JACOBUS PHELAN.

P.S.—Necessarios esse arbitror in Hibernia duos ad minus Episcopos laboribus idoneos, nec aetate provectos; sunt enim passim in Hibernia eruditi juvenes, Ludimagistri, scribae, aliiq. admodum literati, qui ad SS. ordines clam promoti tutius sacerdotum munia exercere possent, utpote qui Haereticis antea de facie cogniti minus suspicionis periculo subessent.

Copy of Letter of the Nunzio Rinuccini to Rev. James Phelan and other Priests of Kilkenny, in 1648.

Deus, qui spirat ubicumque vult, dedit robur ac fortitudinem vobis RR. DD., ut exemplo Tobiae non sequamini turbam vitulos adorantem. Ipse remunerabit vos, ostendetque modum iis, qui cupiunt, vobis

benefacere, et majora, quam nunc amittitis, largiri. Quoad desiderium vestrum celebrandi, sensum meum libere scribo P. Paulo King, a quo eumd. accipietis. Ego vero adeo in robore, ac virtute vestra confidere sum paratus, ut existimem libenter audituros, et accepturos quidquid mihi in Domino visum est rescribere, cupiens merita vestra potius etiam augere, quam diminui. Dies proferet nova fortasse consilia; interim confortamini, et estote viri pro Ecclesia Dei, quae cum sit omnium mater, non potest non amare suos filios, et illis omnia bona exoptare, prout ego illius nomine semper profitebor, &c. Deus vos servet, &c.

Galvia, 24 Jun., 1648.

CCXXII.

Letter of an Irish Capuchin, 20th July, 1656.

Emi. ac Rmi. DD.

Mortuus est tandem strenuus ille et indefessus militiae nostrae Missionis Cappuccinor. Ibern. P. Fiacrius Tobin Kilkenien. qui dum viveret, soli sibi vivere, minus vivere, semper aestimabat. Hic tam feliciter in illa Dni. vinea laboravit, ut anxius dubitem, quid in eo magis Dno. et animarum lucro militavit, libertas an vincula? Liber; indefessus erat in catechisandis rudibus, maxime pauperioribus, cum quibus libenter victitabat, quousque ad exhomologesim et S. synaxim turmatim provocabat. Kilkeniae pestiferis intrepide inservivit, captaque mox ab Haereticis illa Urbe, aegris ac sanis aeque debitor, publice et per domos visitabat omnes circuiensque baptismum parvulis, poenitentiam et Eucham. adultis in dies administrabat. Ab Haereticis tandem Anglis captus in vincula conjicitur morte plectendus. Sed carcer aeque, ac libertas saluti animar. famulatur; nam dum, Deo disponente, liber ad eum accessus pateret omnibus Catholicis, omnium Cath^m. excipiebat Confessiones. Post aliquot incarcerationis menses angustior hic carcer in ampliorem commutatur, utpote civis quidam praepotens inter Catholicos a Magistratu haeretico petit, ut ei civitas pro carcere assignetur, seq. vadem praestitit, spondens Patrem a se sistendum Senatui, quandocumque vellent. Annuit Senatus: tunc dilatata libertate ampliabatur

Dei gloria; tunc enim liberius visitat infirmos, uberius consolatur afflictos, securius erigit nutantes, audacius stantes corroborat, felicius lapsos relevat &c.; quibus pietatis officiis incensi haer$^{ci.}$ in eum mortis erant sententiam prolaturi, donec idem pius civis, et alii obtinuerunt *commutationem mortis in exilium.* In Gallias igitur exulat, vixq. Nanetas (urbs est Britanniae Armoricce) appulit, cum reditum meditatur, sortem suam miseratus, quod animam suam pro fratribus non poneret. Obtenta superiorum venia et mandato in Hiberniam revertitur, ubi post triennium in difficillimis his persecutionib. expletum incessanter laborans tam in confirmandis Catholicis, quam in Haereticis reducendis, iterum ab Haereticis Anglis capitur, in vincula conjicitur, et ad insulas Barbados in Americam tanquam ad metalla damnatus, navi imponitur in portu Dublinien. mancipium eternum futurus. Dum e portu hoc solvunt, milites Fiacrium jam febricitare incipientem rebus omnibus (o duplex crudelitas haeretica et Anglicana!) spoliant. Dum navigant, Deo ita ordinante, contrario vento in portum Waterfordiae conjiciuntur, ubi caelo diu multumque clementer inclemente permanere coguntur; in hoc fluctuante carcere inter rigidiores hiemis inclementias duri asseres erant tectulus febricitanti corpusculo; cervical lignum, putris et purulenta aqua potus, pisa semicocta et pauca reliquum nutrimentum; donec opportuna illa S. Vrae. Cngnis. de Prop. Fide benignitas, et pia vigilantia huic necessitati occurrit; nam in hac angustia extremae necessitatis constitutus recepit suppetias illas ab Emtiis. VV. superiori anno illuc destinatas, quibus famem et infirmitatem, quantum licuit, sublevavit; verum quia jam morbus nimium invaluerat, transacto in his miseriis 5° captivitatis mense, e navi illa et haereticorum catenis migravit in coelum haud dubium martyr saltem charitatis et voluntatis 6° Martii, 1656. Plura de illo, et aliis habentur lectu digna in relationibus ad S. Cngnem. nuper missis, quae vera esse testatur,

Fr. Bernardinus, Cappucinus,
Hibernus, Comiss$^{rius.}$ &c.

Ex loco nostro Montis S$^{ti.}$ 20 Jul. 1656.

CCXXIII.

The Oath of Abjuration and the Catholics of Cork.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

Relatio quorundam quae in Hibernia acciderunt circa iuramentum quod abiurationis vocant, a Cromvello Catholicis iniunctum emitti.

Deus Opt. Max. tametsi Ecclesiam suam iugiter invisibilis gratiae munimine firmet et irroratione foecundet, nihilo minus pro temporum locorum ac Personarum ratione quaedam misericordiosissimae suae assistentiae indicia ad fidelium consolationem iniquorumque confusionem dare non desinit. Quam plurima huius generis in Hibernia (olim Sanctorum Insula) apparuerunt; praesertim a tempore quo Reges Angliae (qui et ipsa patiuntur) in Schisma et haeresim lapsi, omni arte ac vi suos subditos hac peste inquinare satagebant, frequentissime vero iuxta ac evidentissima Superiores proxime anni exhibuerunt: e pluribus unum vel maxime notatu dignum referam.

Postquam insignis ille praedo Cromvellus tota Anglia ac Scotia potiretur, cum ingentibus copiis in Hiberniam anno 1649, traiecit, eamque septennii contra sectarios bello extenuatam et civilibus discordiis infeliciter divisam paulo citius triennio, qua vi qua dolo universam sui iuris fecit: gentem autem cum nec minis nec pollicitationibus, nec pertinaci in clerum persecutione (quo gladio, crucibus, carceribus, ablegatione Insulam pene orbavit) ab avita Religione retrahi posse vidisset; ratus nonnisi Religionis Catholicae exterminio, et animarum strage se plenam adipisci victoriam, anno 1656, iuramentum excogitavit, quod abiurationis vocitabant, quo Ecclesiae Romanae Transubstantiationis mysterio, purgatorio, venerationi Sacrosanctae Hostiae, Crucifixi aliarumque imaginum, bonorum operum ad salutem efficaciae, Summi Pontificis auctoritati renunciabatur. Poena renuentibus indicta bonorum omnium duae trientes et ex reliqua parte toties repetendas quoties oblato ab officialibus iuramento non assentiretur: ac tandem qui solvendo non essent, in Insulas Americas ut mancipia ablegari decretum erat. Verum toxicum quod omnibus parabatur, ne si omnibus simul propinaretur,

potiores et ingenui, tantam aversati impietatem, alios suo exemplo firmarent, qui promovendo negotio deputati erant, simulant iuramentum istud nonnisi inferioris Ordinis hominibus, colonis, artificibus et plebeis proponendum : etenim praecedenti anno universa nobilitas, et qui latifundia aut bona immobilia possidebant cum consanguineis in primo et secundo gradu, insuper qui aliquando in armis pro re catholica contra Parlamentarios stabant, publico edicto et sub interminatione supplicii extremi (quod et aliquibus in aliorum terrorem inflictum erat) in tractum illum Provinciae Conaciae et comitatus de Clare qui fluvio Syneno et oceano occidentali concluditur, transmigrare coacti sunt, illisque ratione obedientiae huic mandato exhibitae, et ne tyrannidem nimis proderet tot malis simul obrui, ab hoc posteriori immunitas polliceri videbatur. Interim constituuntur per loca Commissarii et officiales qui edictum executioni mandent. Tum videre erat e clero ubi tuto poterant, latebris exeuntes cursare per catholicorum domos, monentes ut corruptibilis substantiae possessionem incertam pro aeternae haereditatis patrimonio despicerent, et qui mundum universum hominum usui adaptavit, sua providentia non defuturum confitentibus se, cuius manus non sit abbreviata quin reliquiis centuplum possit dare incrementum qui grana singula terrae commissa in plura, etiam in pravorum commodum, surgere curat: quid non sperandum piis ? Haec et similia non surdis canebantur. Profecto enituit in hoc universae gentis in fide orthodoxa firmitas innata, quanta forte non memorant historiae de alia : quippe eodem afflati spiritu parati videbantur omnes etiam extrema quaeque pati citius quam impiis obedire mandatis. Ego qui ista scribo, huius et aliarum nuper ibidem persecutionum testis oculatus, inter alios, ad quosdam opulentiores accedebam, veritus ne plus caeteris hoc terrore quaterentur : facilius enim pauperes reculae suae quam ditiores abundantiae (qua plus aequo ut plurimum detestantur) detrimentum patiuntur. Constantissimos inveni, imo qui palam profiterentur nihil ipsis in toto belli ab haeterodoxis illati et inde angustiarum decursu minus grave accedisse, utpote pro quibus aliae ab inimicis praetendi quam Religionis causae possint; verum in praesenti clare et expresse fidei Catholicae res ageretur, pro qua etiam ineundum ipsis esset exponere quae aliis eventibus facile et sine merito amittere possent. Ista sane ita ingenue ac tanta cum alacritate dicebant, ut cuique honoris Dei zelum habenti crediderim facile lachrimas prae gaudio elicerent. Illud tametsi ridiculum, omittendum non puto, quam plures ex haetero-

doxis, praesertim pecuniores, qui iam Catholicorum substantiam (ut pote subhastandam indeque ipsis vili praetio cessuram) animo devorantes, ne praeda tam avide desiderata elaberetur, Catholicos conveniebant, compati se ipsis simulantes, edicti rigorem in re Religionis condemnabant, nempe quae libera cuilibet esse deberet: se non posse non laudare ipsorum in sua (tametsi erronea) constantiam: id namque proborum hominum esse, non deserere quam suasam haberent, ideoque merito de Hibernis per totam Europam praedicatam fidei tenacitatem, quam dolebant ipsos non posse, vel salvo honore, in praesenti occasione dissimulare: caeterum forti debere esse animo, Deum hanc ipsorum honestam ac bonam voluntatem (qualem praecipue respicit) procul dubio in hoc saeculo remuneraturum, suaque non defuturum providentia. Vides Lupos Vulpes imitantes ut certius praedentur ac devorent. Verum non diu duravit haec quassatio, flexit enim divinam misericordiam prompta fidelis populi pro Dei honore dura quaeque pati voluntas et vel maxime (ut pie credi posest) quod modo referam spectaculum, coelo quidem dignum, et quod marmoribus ad posteritatis exemplum insculpatur.

Est in Provincia Momoniae nobilis Urbs et emporium celebre Corcagia, huc ad certum diem et horam ex circumiacente comitatu sive territorio citantur omnes cuiuscumque Ordinis Catholici, qui decimum quintum aetatis annum excessissent, sub poenis carcerum et confiscationis bonorum: qui poterant excusationes praetendere, se subtrahebant rei eventum praestolaturi; conveniunt ad quinque aut sex millia hominum: sedent pro tribunali in Ecclesia Parrochiali, quae Christi dicebatur, utpote ipsi sacra, iniquitatis commissarii (usitatum enim haereticis saecularibus conventibus ac iudiciis Ecclesias prophanare) illuc, bono omine, coguntur Christum libere confessuri; qui ut distinctius examinarentur turmatim introducendi, longo agmine in platea quae mediam dividit Urbem quasi processionaliter stant. Inter primos qui ingressi sunt, quendam hilari vultu fidenterque accedentem iudices intuiti, abiuraturum sperant: hunc primum interrogant velisne subscribere iuramento: prius sibi legi deposcit; quod et factum: verum cum Anglico idiomate conceptum esset, quamvis probe intelligeret, lingua vernacula (Hibernica scilicet) explicari rogat; in gratiam procul dubio aliorum qui aliter non caperent, ideoque venenum ipsos latere posset. Id a viro litterato Catholico ibi praesente annuentibus iudicibus fideliter factum: tum ipse, et quae mihi poena, si non iuravero: Responsum duos trientes bo-

norum ut supra diximus: subiungit: sex tantum habeo, sumite quatuor, ex duobus reliquis mihi et familiolae meae poterit Deus providere, non iuro. Tunc quidam provectae aetatis agricola qui iuxta stabat, ipsum confirmandó dicit clara voce, non iures. Idem reliqui omnes quotquot intra Ecclesiam erant repetunt. Serpit vox ad eos qui foris in platea erant, et a primo ad novissimum eamdem ingeminant, non iures, non iures, execrabile iuramentum nunquam emittemus. Respice Deus, adiuva Deus, adiuva Maria Mater Dei; ista per mediam circiter horam repetentes, ingens factus est multitudinis clamor, qui ad coelum perveniens, ibi exaudiri statim apparuit: nam non secus ac si inde horrende intonuisset, territi supramodum Commissarii aliquamdiu stupentes haeserunt. Tandem (metuenses forte ne multitudo quamvis inermis, violenti aliquid in ipsos attentaret) praeconis voce sub capitis poena mandant omnibus et singulis ante horam unam exeant Urbe, ac proprias repetant Sedes, redituri cum iterum citarentur. Ibant ergo gloriosi Christi confessores gaudentes a conspectu Concilii, Deum laudantes in auxilio opportuno; nec ab illa die usque in hanc quicquam molestiae passi sunt in re ista. Mirabile autem est ex tot millibus nec unum quidem notatum, qui ad edictum illud, quo ad extremam miseriam non obsequentibus texebatur filum, vacillaret, sicque imbellis multitudo et ignara (nempe pro maiori parte ex infima plebe) fortitudine posteris celebranda facem praebuit pro veritate certandi, quae ab adversa potestate, penes quam erat rerum summa, tanto cum apparatu et conamine, everti parabatur: quia infirma mundi elegit Deus ut confundat fortia. Sed et continuo per totum Regnum evanuit terriculamentum istud, nec cujusquam bona abiurationis causa de facto pubblicata vel fisco acquisita sunt: et ita incassum fremuerunt gentes ac meditati sunt inania. Nam qui habitat in coelis irrisit eos: ipsi soli gloria. Multa quidem alia per universam Hiberniam in hoc tenebrarum negotio virtutis invictae argumenta recitare possem; cum vero ex ungue Leonem facile sit dignoscere, ista sufficiant.

CCXXIV.

Letter of F. Andrew Saul, S.J., 19th October, 1659.

(From the Jesuit Archives, Rome.)

Adversarii his jam 4 aut 5 annis statuerunt sacerdotum neminem aut afficere morte aut in exilium mittere sed perpetuo carceri mancipare quas caperent; partim credo, invidentes incredibili gaudio quo gestiunt nostri in praeclaro mortis genere, quo frustra terreri nos sed animari potius clare vident; partim sperantes hac se ratione omnem in patriam redeundi proximosque juvandi occasionem successuros. Ideoque ex 52 qui carceribus detinentur, 36 sacerdotes in insulas nuper Innisboffin et Aran, praesidia haeretica, incluserunt, ubi nec sacrum facere, nec Catholici vultum cernere, nec supremos invicem ritus ministrare poterunt.

Nannetis, 19 Oct. 1659.

CCXXV.

An Account of the Jesuit Mission in Ireland by F. St. Leger, in 1662.

(From the Archives of the Irish College, Rome.)

Adm. Rev^do. in Xto Patri, P. Joan. Paulo Olivae, S.J., Vic. Gen.

Ex iis quae P. V^a. litteris die 28 Julii, 1661, datis mihi in Hiberniam profecturo commendavit, primum fuit hisce verbis "Est autem quod R. V^ae. magnopere commendem, nempe ut missionem illam in majori lumine nobis constituat; et quia ejus adeo plenam teneat notitiam quantocius adhuc ante discessum, me de numero et qualitate personarum ac locorum illius Missionis certiorem optimo quo potest modo reddet." Cui ut satisfaciam ad littus maris haerens, et navigandi commoditatem praestolans, perfunctorio calamo quae P^ti. V^ae. offero, scripsi. In missione illa inutilis operarius, impendi annos octo et viginti, et duodecim circiter abhinc annis ingravescente apud nos bello, haereticis praevalentibus re Catholica ad interitum vergente, ne simul nobiscum nostrarum mihi rerum interiret memoria, scripsi succinctam

satis tamen plenam missionis, quoad personas Collegia Residentias et functiones narrationem, quae Romam missa an fuerit accepta nescio; intercipiebantur enim tunc omnes ultro citroque a Nobis et ad Nos missae litterae; nunc rebus omnibus in Hibernia perditis, eversa Religione Catholica ejusque cultoribus viris Ecclesiasticis, bonorum ac terrarum spoliatione, carceribus, exilio, morte affectis et oppressis dici breviter possit—Fuerunt in Hibernia Collegia, Residentiae, Scholae, oratoria, Congregationes B. Virginis, missiones, et jam non sunt—Status in Hibernia noster est, *rerum perditio:* Quae vero illa sit, dignoscitur ex eorum quae perdita sunt narratione. Quare ut Pti. Vae. plene satisfiat, visum est, nostrum in Hibernia, qui fuit, laborem, fructum, aestimationem, nostras functiones et exercitia, domus et Residentias quasi e tumulis excitare et P. Vae. ob oculos et cor ponere ut inde perspiciat grandes Dei in nos favores; societatis in Hibernia congruam et commodam stationem; et ex iis quae fuerunt ad majora et grandiora quae esse possunt pro Dei obsequio speranda ac urgenda excitetur et animetur. "Quid est quod fuit," ait Ecclesiastes, ipsum quod futurum est, quid est quod factum est, ipsum quod faciendum est. Sed, Deo propitio, Ptis. Vae. studio et zelo fient majora, meliora succedent "Dominus dedit, Dominus abstulit," quod abstulit cum fructu et incremento restituet; "quae seminavirit homo haec et metet" seminavimus nos in Hibernia, cum benedictione metemus; quod seminavimus Evangelici frumenti granum, per haereticorum persecutiones, afflictiones, calamitates, exilia, jam mortuum, multum fructum afferet. Hibernia apprime aptus est et commodus societati locus, sive suavem soli et aurae genium; sive innatam indigenarum, ad pietatem, virtutem et scientias, indolem; sive rerum ad sustentationem necessariarum copiam, sive civitatum et oppidorum commodum situm, amplitudinem et opulentiam spectes; quod vel ex hac brevi constabit narratione, quam offero Pti. Vae. tamquam agrum urticis et sentibus obsitum, ut in eo evellat et destruat, et disperdat et dissipet, et aedificet et plantet; tamquam tabulam rasam in qua vestra ac sociorum opera rebus in melius restitutis dicat, scribatque qui sedet in throno "Ecce nova facio omnia." Ita vovet et precatur,

Compostellae die 20ma Martii, 1662.

Adm. Rae. P. Vrae.

humilis in Xto filius

GULIELMUS SALINGERUS.

Litterae Annuae a Patribus Soc. Jesu in Hibernia ad Emos. DD[os.] *S. Congnis. de Propa. Fide, S.R.E. Cardinales.*—1662.

1. Cum Dei O. M. opera per inutiles servos hujus minimae Societatis suae patrata in animis in Missione lucrandis honorificum sit Divinae majestati suae (in quam omnia nostra refundimus) manifestare, visum est nobis fore operae pretium ut pauca aliqua selectiora capita ex multis (nam omnia percensere nimis prolixum foret opus) ad Eminentias vestras prout officii nostri ratio et S[ae.] isti Congni. debita observantia exigunt transmittere. Hisce tredecim fere retroactis annis quo tempore Crumwellus ille Tyrannus omnes Magnae Britanniae insulas occupavit, tantus fuit in Catholicos et maxime in Societatis nostrae mystas, in Hibernia haereticorum furor ut litteris conscribendis ob assiduas in Religiosos inquisitiones nostrorumque causationes et de loco in locum fugam, omne nobis otium penitus advenerit. Quam feliciter tamen hisce annis elapsis Dei benignitate res Xtiana per homines nostrae Soc[tis.] in Hiberniam administrata fuit, apertum satis exploratumque facit ille qualiscumque fructus quem 18 nostri Sacerdotes acri sane studio ac diligentia in dominicum horreum invexerunt; in quo negotio eo nobis impensius desudandum erat quo valentius adversarii magna temporum iniquitate nostros conatus impugnabant. Quod ut manifestius evadat revocanda memoria est communium miseriarum, si miseriae vocandae sunt quae religionis causa universum hoc regnum a 13 fere annis non mediocriter exercuerunt. Enimvero quamprimum Cromwellus totam Hiberniam subegit armis, ejus loco Reipublicae administratores edictum evulgarunt ut intra 20 dies quicumque S. Sedis Apostolicae auctoritate Sacris ordinibus initiati Sacerdotes tamquam Reipublicae nequissimi hostes, perduellionisque rei, Regno proscriberentur et ne forte in mora illi pertinaces futuri essent aut semel exterminati reduces fierent, cautum fuit ut quicumque ejus edicti Sanctiones non servarent, legibus illi ac poenis implicati tenerentur quae anno regni Elisabethae secundo ad proscribendam orthodoxam Religionem, Sacerdotes perduellionis eorumque hospites condemnantes in publicas tabulas relatae fuerunt, quae ut adamussim mandarentur executioni per illud edictum concessa facultas fuit regni ministris non Sacerdotes modo sed eorum etiam hospites adjutoresque in custodias ac vincula conjiciendi, ut edicti contemptum poena capitis compensarent. In quantas difficultatum

syrtes, hac oborta tempestate, Respublica Xtiana hisce in partibus devoluta fuerit, cuivis facile est conjicere, quam parum vero hac arte profecerint adversarii, illustri testimonio res ipsa declarat: nam quo magis eorum in Sacerdotes saeviabat furor, eo majores his ad patiendum addebantur animi et quamquam ex iis plurimi in singulis Regni urbibus in vincula conjecti fuere, quorum nonnulli patibulo suspensi, alii inter aerumnas paedore tenebricosi carceris confracti vitam clauserunt, alii in exilium in Hispanias, alii in Barbados Americae insulam Anglorum ditioni subjectam aeternum mancipandi missi fuerunt, persecutionibus tam diris non solum non cessere qui ex inimicorum insidiis evaserant verum etiam alii qui per Catholicas sparsi Academias doctrinae cote falces acuerunt oculos levantes videntesque regionem hanc ad messem aristis maturis albentem, occurrentibus temporum calamitatibus superiores copiosiori numero quam multis retro annis ad operas confluxerunt. Porro magistratus hoc sacrum edictum quotannis per universum regnum publicari curavit ne fortassis e memoria Sacerdotum excideret et ut hospitibus ne eos domi alerent majorem terrorem incuterent, unde factum ut maxima pars Sacerdotum in Cavernis ac Cryptis montium in sylvis aliisque regni abstrusissimis abscondiculis, ut hospitibus suis nullum crearent periculum, soepissime etiam sub dio inter frutices maximam etiam hyemis partem, vitam agere coacti sint. Quae deploranda rerum facies magnam toto illo tempore quo regnavit Crumwellus universae multitudini trepidationem attulit. Aliqui melioris notae populares quibus domestica Sacerdotis cura suppetebat externis rem divinam audire cupientibus proditorum timore vix audebant vel probatissimis veritatem patefacere: alii ob eamdem causam pietatem suam inter privatos parietes solitaria precatione continere cogebantur. Ad nos vero quod attinet quamquam res haec publicis nostris concionibus ac lectionibus sacris quae ante id tempus sane frequentes habebantur silentium indixit octoque residentias in quibus aliquot e nostris convivebant, scholasque quas ad juventutem erudiendam habebant, omnino dissolvit, non tamen propterea per varias regni urbes, oppida, pagosque dispersi desistebamus confitentibus praebere aures, aliaque sacramenta administrare, privatis colloquiis atque etiam exhortationibus hominum vitam moresque corrigere, Catholicos in avita fide et religione confirmare simultates ac dissidia tollere, aliaque id genus instituto nostro congrua praestare opera quae ad Societatis bonam existimationem Deique gloriam in hoc regno promovendam non mediocriter fecisse confidimus.

2. Haec fuit omnibus sacerdotibus durante gubernio Crumwelli vitam transigendi ratio, sed post adventum serenissimi Regis nostri Caroli maxime hac aestate paulo mitius nobiscum actum est, unde non solum inquisitiones in mystas omissae sunt verum etiam qui in carcere detinebantur captivi dimissi sunt ut irent quo vellent, data prius fide ut regiae auctoritati ejusque gubernio nullam injuriam inferrent.

Sed jam proprius ad res Societatis nostrae accedamus. In singulis provinciis aliquot e nostris morantur praeterquam in Ultonia quae quia a Puritanis pessimo haereticorum genere fere tota incolitur ob defectum hospitum Catholicorum e suis sedibus pulsorum, qui nostros domi suae excipere possint, nobis his annis duodecim fuit impervia. Eorum vero quae in singulis provinciis tanto temporis intervallo gesta reperiuntur aliqua in particulari deinceps prosequemur, alia horum temporum injuria coacti data opera praetermittemus, quorum tamen accessione res nostrae haud modice illustrarentur.

3. Dublini quae urbis est Lageniae Regnique Metropolis ab anno 1650, moratus est unus e nostris ubi toto illo anno et per tres alios insequentes per universum regnum grassata est pestis quae in urbis Dubliniensis incolas toto illo tempore tantopere saeviit ut supra 30 millia hominum e vivis sustulerit. Hic sacerdos noster summis periculis quae ei non solum a contagione sed etiam ab haereticis impendebant qui in Sacerdotes scrutinium in singulos fere dies faciebant se magno cum zelo exposuit. Incredibile dictu est quanta hic pericula subiit pater, cum ei de domo in domum excurrendum erat ubi moribundi peste infecti inter haereticos promiscui vivebant, ne ab his internosceretur dum Sacramenta ministraret illis; sed Deo ita ad animarum salutem disponente e summo vitae discrimine soepius evasit. In sequenti hieme furor pestis nonnihil desaeviit sed haereticorum rabies in orthodoxos incaluit: nam ipso S. Stephani Protomartyris die, urbis moderator ut quorum Catholicorum corporibus lues pepercerat, quantum per ipsum licuit eorum ipse animas devoveret orco, curavit vulgari edictum ut omnes Catholici cujuscumque sexus aut aetatis quotquot a peste erant in civitate superstites ni haereticorum templa adirent intra 14 dies ad secundum ab urbe lapidem sub poena capitis extra muros sese conferrent, neminique liceret in urbem redire, nisi habita prius moderatoris licentia idque de die tantum ut negotia conficerent, nam pernoctare vel semel in urbe cuivis erat nefas: huic Catholicis crudelissimi moderatoris mandato parendum aut animae aut corporis

subeunda mors. Inter tot angustias ex confertissimo totius Urbis Dublinensis populo, quingenta tantum gregarii homines frigoris famis aliarumque aerumnarum ferendarum foris apprehensione perculsi quas plus gladio pertimescebant, haereticorum templa adierunt. Hac tempestate dum inimicus homo omnem movebat lapidem ut orthodoxos pauperiores frigoris et inediae quas eis perferendas rigidissimo hiemis tempore objiciebat timore percelleret, pater omnem adhibuit operam ut eos in avita fide, spe aeterni praemii Xtique patientis exemplo confirmaret, confirmavit autem non paucos qui periculum jacturae corporis potius quam animae subire maluerunt nec eis inter tot angustias defuit divina bonitas, qui suis semper servis exagitatis praesto adest ut eos soletur: nam orthodoxi qui undequaque circa urbem, praedia et pagos habebant pro fide exules summa animi alacritate quotquot ex eis erant pauperes in suburbanis suis hospitia praebuerunt, usquedum anno vertente urbis gubernatoris in Catholicos furor nonnihil defervesceret, quo anno maxima pars eorum qui anno superiore haereticorum conciones adierant in gremium S. Matris Ecclesiae hortante patre convolarunt. Pariter Jurisperitus quidam haereticus Anglus qui animi causa ad amicos apud quos etiam solebat hospitari pater, diverterat; soepius cum Patre de fidei controversiis colloquium habuit, et post frequentes duorum mensium hac de re velitationes, fortissimis veritatis armis victus, manus dedit, haeresim tandem abjuravit, estque modo inter omnia fortunae tela fidei Catholicae constantissimus assertor. Dum pater in hunc modum in animarum salutem ardenter incumbit, vaferrimus humani generis hostis ira invidiaque corroditur, quare mulierculam quamdam in patrem concitat quae ad simultatem quam erga patris hospitem diu animo foverat vindicandam, constituit ut eum in manus traderet haereticorum ut ea via hospitem puniret in patre, haec proditorum more indicavit duobus militibus haeterodoxis domum ad quam solebat pater divertere, ejusque lineamenta vultus descripsit ne aliquis personae interveniret error; tandem a militibus captus est pater et in vincula conjectus: enimvero in carcere panem otiosus non comedit, nam ibi singulis diebus rem divinam faciebat, et quia Catholicis titulo visitationis patebat aditus nonnullis quotidie confitentibus praebebat aures sacramque synaxim porrigebat. Vix octiduum exegerat inter vincula cum ecce dux quidam haereticus Anglus qui quondam in Academia Cantabrigiensi in Anglia magistri artium laurea fuerat insignitus, ob debita in carcerem compactus est, et quia captivorum magna

erat turba et cubilia pauca, coactus est pater haereticum ducem in societatem lecti admittere, quae res quamvis fuit incommoda patri ut rem divinam quotidie perageret tandem tamen praeclare in Dei opt. max. cessit gloriam : iste enim dux, afflante divina gratia, voci interne loquentis obtemperavit et post octo dies (nam tandiu detentus erat in carcere usque dum debitum solvisset) abjurata haeresi sacramentorumque particeps factus inter orthodoxos Ecclesiae Romanae filios summo animi sensu annumeratus est. Ad extremum post 5 mensium captivitatem in carcere Dubliniensi Pater in Barbados Americae insulam missus est inter alios captivos, ubi multa passus tandem soluto lytro rediit in Hollandiam et inde in Hiberniam. Dum haec aguntur Dublini alius Pater in loca circumvicina evangelicae sationis gratia destinatus non erat otiosus nam rudibus doctrinam tradebat Xtianam et singulis diebus festis Sacramenta populo ministrabat loco pastorum.

4. Rossiponti quod etiam est Lageniae oppidum habitavit unus e patribus his 12 annis qui in animis lucrandis plurimum se impendit : ter ab haereticis captus sed post aliquot mensium captivitatem semper dimissus multa praeclara praestitit opera, omnibus omnia factus, personam cujusvis artificis ut animas Xto lucrifaceret soepius induit, tempore severissimi edicti de quo in principio facta fuit mentio cum nemo ex Rossipontanis auderet eum domi suae excipere adeo opportunum reperit pater in valle locum non procul oppido quo adventantibus Rossipontanis ad multos menses patebat aditus ut pater eos coelesti tum verbi divini tum sacramentorum pabulo nullo negotio reficere posset, singulis diebus festis et Dominicis tanto fervore his tribus ultimis elapsis annis rudi populo tradidit doctrinam Christianam addita semper aliqua exhortatiuncula in fine. Cum pater hic semel ab haereticis captus fuisset, res notatu et admiratione digna accidit ; nam tunc temporis sacrum viaticum quod pro moribundo quodam in pixide penes se habebat ut id in haereticorum manus minime veniret, clam cuidam adstanti Catholico servandum tradidit qui postea timore perculsus in foribus cujusdam haeretici amiserat pixidem per quas plurimi ultro citroque transierant sed a nemine reperta fuit usque dum post aliquot dies pauperis coeci et mendiculi ductor cum ad haeretici fores stipem emendicaret forte eam offenderit ; hanc patri mendiculus ille post tres septimanas salvam et integram sine ullo detrimento reddidit. Sed nunc ex Lagenia in Momoniam transeamus.

5. Unicus pater e nostris qui Casseliae agit, quae est hujus Pro-

vinciae urbs antiquissima et Archiepiscopi sedes plurimos Anglos ad Ecclesiae gremium reduxit, multosque orthodoxos ne laberentur in avita fide confirmavit.

6. Waterfordiae quae Momoniae est emporium Societatis nostrae sacerdos hisce tribus elapsis annis commoratus est ubi multos schismaticos qui ne fortunas amitterent haereticorum templa adierant a schismate ad rectum coeli tramitem revocavit. Ex eadem Dioecesi erat quidam qui ne in exilium mitteretur ab Anglis, adiit haereticorum templum et in schismatis praemium honorificum munus (vicarium tamen) Rempublicam administrandi obtinuit : hac de causa sacerdotes omnes ejus consortium vitabant eo quod sese ei credere minime auderent, fortuito tamen ei pater occurrit in quadam domo ubi, inter potandum, soepius execrandum in modum dejerabat quod ut inaudiit pater ad eum accedens interrogavit quorsum tam horrende jurasset ad cujus vocem inexpectatam expalluit, Deo intus loquente, culpam confestim agnovit. Admonitione facta cum Pater vellet discedere rogavit eum dejerator ut in illa domo pernoctaret sibique facultatem ab hospite in eadem domo manendi obtineret, habita licentia uterque simul pernoctavit sed schismaticus totam illam noctem, scelestam vitam deflendo, insomnem egit, mane vero facto simulatam haeresim abjuravit magna omnium admiratione. Inter omnes quas tempore Cromwelli haec nostra insula passa est miserias maxima sane fuit juramentum ut vocant abjurationis quod in animarum perniciem cacodaemon, mali consilii angelus, commentus erat. Enimvero postquam animadvertit Cromwellus per prius edictum quod in sacerdotes, aliquot antea annis, vulgaverat se parum aut nihil profecisse contra orthodoxos ut eos a vera fide removeret per pastorum absentiam, aliam excogitavit viam in ipsum gregem ut qui pastores percutere non poterat novam machinam in ipsum ovile admovendo, universum gregem dispergeret. Porro juramenti illius abjurationis, quo primaria fidei dogmata abjurabantur, poena erat ut cujuscujusque qui illud praestare negaret, duae tertiae partes bonorum omnium proscriberentur. Waterfordiae quidam qui affluebat divitiis execrandum illud juramentum praestitit eratque adeo accuratus in frequentandis haereticorum templis ut ab ipsis Protestantibus communi nomine Protestans devotus appellaretur; neque consilium suum mutare unquam voluit usque dum coeleste numen in eum forte brachium extenderet. Morbo correptus, peccati sui deformitatem coepit intueri; unde Patrem accersens, seque reum fassus rogavit ut sibi a Deo delicti veniam deprecaretur, eumque sacrosanctae matri ecclesiae

restitueret. Pseudo-Episcopus frendere coepit ob deperditam praedam et inter concionandum postea affirmavit nullam fidem papistae quamvis puritanismum simularet in posterum adhibendam. Porro aeger 20 dies a conversione, omnibus sacramentis munitus summa omnium visitantium aedificatione, praeclaris poenitentiae dolorisque de peccatis caeterorumque actuum spei et caritatis in Deum editis signis, diem ultimum clausit.

7. Accedamus denique ad tertiam provinciam quae Connacia vocatur in qua quidam pater e nostris egit his 13 annis, litteras humaniores docuit per plures annos Galviae quae hujus Provinciae est maximum emporium. Postquam vero dissolutae sunt scholae ob iniquitatem temporum, multas animarum salutis causa pertulit aerumnas difficultates et persecutiones cum extremo periculo vitae aut incarcerationis sed ex omnibus illum Deus incolumem eripuit. Toto hoc tempore non destitit Catholicos confirmare et solari quibus potuit modis excipiendo confessiones et confessos communicando aliaque sacramenta administrando potissimum ubi non erant parochi. In montanis interioris Conaciae quam vulgo Irconatiam vocant plures fecit excursiones, Deus scit cum quanto incommodo ibique multos baptizavit : pro opportunitate loci aut temporis doctrinam Xtianam explicuit rudibus et pueris, aut brevem aliquam exhortatiunculam singulis fere diebus festis et Dominicis fecit, quibus passim ita Catholici et parvuli recreabantur ut soepe in occursum advenientis Patris exirent vixque apti ad loquendum eum salutarent. Eo anno quo declinandae persecutionis caussa secessit pater in fines Ultoniae ad Dioecesim Rapotensem quae adjacet Connatiae, ortum est implacabile schisma inter clerum praefatae Dioecesis de superiore electo aut eligendo post discessum Illmi. Rapotensis acti in exilium saeviente persecutionis impetu. Diu multumque laboravit pater in ea controversia componenda suasionibus et consiliis, multa itinera difficilia in eum finem confecit, donec tandem Deo operante acquieverunt ; hinc prudentiores in hunc usque diem memores eorum quae facta sunt agnoscunt operam patris multum usui fuisse multumque profuisse.

CCXXVI.

Irish Martyrs of the Franciscan Order under the Cromwellian Rule, 16th July, 1662.

(From the Archives of St. Isidore's.)

Nomina Religiosorum O.S.F. qui ab ultima Regni Hiberniae commotione passi sunt ob odium fidei et Religionis :—

Rev. admodum P. Franciscus Matthaeus, Provinciae Provincialis.
fr. Eugenius Colin, laicus.
P. Richardus Butler.
fr. Jacobus Saul, laicus.
Rev. adm. D. Thomas O'Morisa, Tertiarius.
P. Joannes O'Kearney.
P. Richardus Sinott.
P. Joannes Esmond.
P. Paulus Sinott.
P. Raymondus Stafford.
P. Petrus Stafford.
fr. Didacus Chivers.
fr. Jacobus Rochford.
P. Eugenius O'Cahan.
P. Antonius Ferallus.

Rev. adm. P. fr. Franciscus Sullevanus, cum esset in actuali ministerio Provincialatus.

Revmus. D. Boetius Eganus, Ep. Rossensis, olim Definitor Generalis.
fr. Nicolaus Wogan.
P. Olanus Conrius.
P. Benedictus Luchranus.

P. Marianus Vardaeus, initio hujus belli a piratis suspensus ex Malo navis.

P. Christophorus Ultanus, die qua morti adjudicatus erat, in carcere mortuus.

P. Joannes Dormer
P. Joannes Donogh
P. Franciscus Geraldinus } in vinculis obierunt.

Squalore carceris quamvis libertati restitutus obiit P. Hugo Mageoin.

P. Guillelmus Hicquaeus.	fr. Guillelmus ——.
fr. Thadaeus Becan, laicus.	P. Joannes Daton.

CCXXVII.

Letter of the Bishop of Ferns to His Holiness, 15th October, 1665.

(From the Archives of St. Isidore's.)

Beatissime Pater,

Etsi jam effluxerunt anni duo e quo demisse petii facultates Apostolicas dari solitas Episcopis in terris haereticorum ad melius utiliusque incumbendum gregi et meo ministerio necdum voti compos factus sum, interim ad me pervenerunt litterae Illustrissimi D. Nuntii Hispaniarum perferentes mandatum Vestrae Sanctitatis ut me conferrem ad Ecclesiam meam quam citissime.

Pater Sanctissime, benigne patere ut libere loquar in hoc gravi negotio. Si idoneus sum ad certamen cum haereticis, cur S. C. de Propaganda Fide, cui V. B. preces meas pro recensitis facultatibus commisit, tardavit biennio integro arma concedere ad pugnam necessaria? Si inutilis quare urget me praeceptum Apostolicum?

Cogitet modo V. B. quinam homines sumus qui Te imperante sub Crucis vexillo descendimus in pericula. Milites Christi sumus, servi crucis, vineae Dominicae operarii, victimae carceribus vinculis ludibriis ipsi martyrio consecratae. Quo pergimus? In Hiberniam, S. Sedis feudum, Provinciam hac luce sub coelo miserrimam. Et cur eo tendimus? Ad Deo Sancte famulandum, ad lupos a grege arcendum, ad V. Beatitudini fideliter obediendum. Proficiscimur ergo in terram ubi perfidi homines pietati Romanae infensi comederunt Jacob et locum ejus desolaverunt, ubi nobiles Catholici olim locupletes et splendide viventes, modo ad instar cypressus, (quae arbor sterilis est et procera) solum retinent nomen et altitudinem, amare lugent, villis praediis domibus spoliati: ubi innocens vulgus Catholicum tributis afflictum arat et seminat Dominis Acatholicis. Haec est patria ad quam tendimus. Olim erat insula Sanctorum, modo tabescit lue haereseos affecta. Heu, heu, haereditas nostra versa est ad alienos, domus nostrae ad extraneos. Recordare, SS. Pater, quid acciderit nobis, intuere et respice opprobrium nostrum.

Dicam libere Sanctitati Vestrae, universo orbi dicam. Virgo Israel, insula Sanctorum, projecta est in terram, non est qui suscitet eam, commota est et contremuit terra illa in mortibus hominum, in exiliis pauperum, in divitum vinculis et carceribus; et ipsa religio,

proh dolor! venit in opprobrium. Hinc est ut omnes convulsi, sauciati, afflicti, ruentes in terram, Vestrae Sanctitatis pedes apprehendamus. Noli Pater Sancte, per Deum noli nos amovere quia animae nostrae in amaritudine sunt.

Ut de mea aerumna aliquid dicam, vado senex laboribus fractus ad Ecclesiam meam inique invasam ab infami et profano intrusore Pseudo-Episcopo regis Angliae; rapit ille lanam gregis mei, lac exsugit, et eadem est sors atque inopia Pastorum omnium in toto regno. Procul a nobis, Sancte Pater, sunt blanda opum et deliciarum lenimenta. Calamitas nostra poscit et efflagitat charitatem et misericordiam cunctorum Ecclesiae principum, speciatim Beatitudinis Vestrae qui es Dux militiae nostrae. Reficite ergo omnes parientem in nobis fidem, Christum inopem, afflictam pietatem, et satagite dignitatem Ecclesiae, haereticorum flagitio in nobis prostratam, aliquomodo erigere ac sublevare. Nihil enim esse potest rationi, pietati, justitiae magis consentaneum quam nos qui portamus aestum et pondus diei et crucem Christi inter juratos Crucis hostes sustulimus debere in necessariis de Christi patrimonio participare.

Quod ad me speciatim attinet, expendat obsecro animoque volvat Vestra Beatitudo, si aeque mecum et benigne agitur qui armis ad confodiendum haeresim destitutus jubeor in arenam descendere. Hinc suspiria mea, hinc preces calentes ut dignetur V. Sanctitas sine omni mora facultates humiliter petitas et soepe a S. Congregatione de Propaganda Fide promissas concedere et opem aliquam ad vitam sustinendam impertiri. Veniant haec arma et subsidia necessaria antequam deficiant robur et vires et caligent oculi mei, fiamque pondus iners et inutile super terram. Provolutus ad sacra pedum oscula enixe peto Apostolicam Benedictionem.

B. V. servus humillimus,

NICOLAUS, Ep. Fernensis.

Compostellae, 15 Octobris, 1665.

CCXXVIII.

An Account of the Meeting of the Catholic Clergy in Dublin, the 11th June, 1666, by Rev. William Burgatt.

(From the Vatican Archives.)

Relatio Congregationis Cleri Hiberniae habitae Dublini die 11 *Junii, anno* 1666.

Monitoriae nomine Proregis, Ducis scilicet Ormondiae, datae mense Nov. anno 1665 ad Archiepiscopum Tuamensem, Vicarios Aplcos. Dublinensem et Cashellensem, ac Vicarium Gnlem. Armachanum directae sunt, ut suarum respective Provinciarum Ordinarios monerent ad comparendum una cum ipsis Dublini undecimo Junii subsequentis anni 1666, ex qualibet Provincia decem numero ex Clero Saeculari, nec non et Ministri Provinciales ordinum Regularium adscitis cuique duobus sociis Theologis sui Ordinis, detrectantes vero perduellionis et pravi erga Gubernium animi suspicandos. Idem intimatum fuit Archiepiscopo Armachano, Hiberniae Primati, et Epo. Finaborensi, qui in Galliis, nec non et Epo. Fernensi qui in Hispania tunc degebant. Convenire autem jussi ut fidelitatis Sacramentum totius Cleri nomine Regi persolverent.

Hujus mandati rumor, etsi apud omnes cito increbuerit, non tamen ante mensem Aprilis subsequentem intimatum fuit citatis saltem aliquibus, praesertim Dno. Io. De Burgo Vic°. Aplco. Cashellensi, qui statim ad Tuamensem lectulo affixum et paralyticum (virum alioqui prudentem) se contulit ut quid agendum consultarent. Inde ad Episcopum Ardaghaden., qui Dublini degebat, scribunt ut ab ipso (qui propius arcana indagare poterat) ad capiendum consilium aliqua ediscerent. Interea, appulit Dublinum ex Gallia Finaboren., Epus., literisque rogat praefatum Vic. Cashellen., ut ipsum denuo mense Majo apud Tuamen. conveniat. Advolat secundo, et communibus votis satius indicant parere quam immeritis suspicionibus proindeque imminenti universo Clero persecutioni ansam dare. Suasit etiam procul dubio quod postea Ardaghaden. et Finaboren. testati sunt nempe Proregem ipsis palam dixisse quamcumque Declarationem unanimi Cleri consensu factam, modo fidelitatem plene exprimeret, acceptandam fore: et quod salvum conductum ad propria redeundi verbotenus ipsis concederet. Insuper quoque Fr. Petrum Valesium

(totius negotii promotorem) pollicitum fuisse se protestationi per ipsum Regi exhibitae non instituturum : alioquin se nunquam consensuros ut fieret ille conventus, asserebant.

Itaque in dictis die et loco conveniunt 60 circiter ex utroque Clero Saeculari et Regulari. Prima Sessione Finaborensem constituunt Praesidem Congregationis (nondum enim ante tertium diem postea appulit Armachanus). Valesius prolixo sermone convocationis causam aperit, nempe fidelitatis Regi et Gubernio praestandae gratia: cujus justitiam, necessitatemque urget non aliter satis testandum, quam protestationi jam Regi porrectae subscribendo : tametsi a se minime formatam dicebat, sed a quodam Doctore Cressi Scoto, missamque ipsi ex Hibernia Londinum (ubi tum degebat) per P. Fitz Symon, et Richardum Belingum, eamque exhibuisse, et subscribi procurasse spe boni Ecclesiae et Patriae inde venturi; et quam justam et Catholicam omnino indicabat, ideoque ab omnibus amplexandam contendebat. Eodem die post meridiem misit Pro-Rex ad Congnem., per manus DD. Nicolai Plunchеti, Roberti Talbot, et Io. Valesii literas (quas tamen post se, aut earum transumptum relinquere noluerunt) quibus monebat negotium accelerari, et fidelitatem, ut par erat, attestarentur. Eodem etiam die sequens Declaratio Cleri nomine lecta, et ab universa Congregatione approbata est, Valesio interim reclamante, nihil eam significare, nec aliam, quam a se exhibitam, facere satis. Toto triduo in hoc haeserunt. Itaque declarationi a Congne. admissae omnes subscribunt, quae sequentis erat tenoris.

SERENISSIMAE S. M. CAROLO II,

Magnae Britanniae, Franciae, et Hiberniae Regi. Nos V. Majestatis subditi Clerus Catholicus Hiberniae hic Dublini congregatus, per praesentes declaramus, et solemniter protestamur coram Deo et Angelis, quod agnoscimus et fatemur V. Majestatem esse nostrum verum, et legitimum Regem, supremum Dominum, et indubitatum Monarcham tam hujus Regni, quam aliorum S. Majestatis dominiorum. Consequenter fatemur nos in conscientia teneri ad obediendum Vrae. Majestati in omnibus civilibus, et temporalibus rebus quantum subditus quis piam suo Principi juxta quod leges Divina, et naturalis a nobis requirunt. Ideo promittimus V. M. in Coeli conspectu quod veram allegeanciam servabimus V. M. legittimis haeredibus ac successoribus suis, et quod nulla in terris potestas a nostro hac

in parte debito nos avertere poterit: imo quod semper, etiam ad effusionem sanguinis (modo occasio requirat) tuebimur V. Majestatis jura contra quoscumque illa invadentes, aut V. Majestatem, legitimosve successores ulla earumdem parte privare attentantes, et ut haec nostra sincera Protestatio gratiorem inveniat acceptationem ulterius declaramus non esse nostram doctrinam quod possint subditi eximi, absolvi, vel liberari ab obligatione praestandi debitam obedientiam, et veram allegeanciam suo Principi: multo minus concedere possumus aut tolerabilem admittimus ullam doctrinam quae perniciose et contra Dei verbum tuetur ullum privatum subditum posse legitime occidere aut assasinare unctum Domini, suum Principem: unde conformiter ad profundam apprehensionem quam de abominanda, et funesta sequela praxis hujusmodi facinoris habemus, obligamus nos ad aperiendum V. Majestati, aut alicui ex suis ministris status quarumcumque hujus generis machinationem, aut ullius rebellionis contra V. Majestatis personam coronam vel Regalem auctoritatem, quae ad nostram notitiam perveniet, quominus horrenda mala proveniri possint. Denique uti praemissa bonae conscientiae conformia judicamus, ita religiose curamus ad debitam eorumdem pro viribus observantiam. Quae omnia docere, et nostris respective gregibus praedicare promittimus. In quorum testimonium huic subscribimus.

Interim propositiones ab universitate Parisiense anno 1663 subsignatae ipsis offeruntur approbandae, non sine minis ex parte Pro-Regis, et exilii intentatione recusantibus. Tum etiam 4ª conventus die mittit ad Congregationem Pro-Rex per D. Richardum Belingum literas, quae ut sequitur dicebant:

"Intelligo rumorem spargi mihi in animo fore intra paucos dies ex hac urbe discedere, proindeque congregatos hic ex Clero Rom. suspicari temporis satis non suppetiturum ipsis ad considerandum, et concludendum super negotio, cujus gratia ipsis permissum est convenire, videlicet ad subscribendum declarationi et protestationi subsignatae, et praesentatae S. Majestati mensibus Jan[i.] et Febr[i.] anno 1661, a nonnullis ex Magnatibus nobilibus ex Rom. Clero. Ideo non abs re duxi ipsis notum facere, me non ita propere discessum meditari, quin satis temporis habeant ad determinandum ut subscribant d[ae.] declarationi ac Protestationi, quae nihil aliud continet praeter necessariam, et obsequiosam fidelitatis, quam S. Majestati debent, agnitionem. Praeterea expedire judico ipsis in mentem revocare, qualis haec est, opportunitatem ipsis, aut eorum praedecessoribus concessam non

fuisse, et si modo negligatur, forte non ita facile, aut cito recuperandam. 15 Junii 1666."

Interea Valesius, qui cum suis sequacibus in vicina conventiculum faciebat domo, qua pollicitationibus, et spe libertatis conscientiae, qua terroribus et praesentis exilii aut carcerum minitatione, omnem movet lapidem, ut suae annuant protestationi: cumque nil profecisset, instat saltem ut sequenti attestationi subscribant quam in haec verba obtulit.

"Serio lecta, examinata, et discussa declaratione, et protestatione fidelitatis exhibita S. Majestati mensibus Jan[i.] et Feb[i.] anno 1661, per Epum. Dromorensem et Fr. Petrum Valesium aliosque Theologos nationis nostrae Hiberniae, Magnatesque ac Nobiles tum Londini, qui suis subscriptionibus et exhibitione, ut praefertur, concurrebant, non invenimus ullam partem, clausulam, aut propositionem, vel omnino quidpiam in eadem, quod vel in parte vel in toto adversetur fidei Catholicae ut agnosci et subsignari non possit tuta et bona conscientia."

Subscribere tamen prorsus negarunt dixeruntque plane se nunquam testimonium daturos protestationem illam contra conscientiam non esse. Urget denuo Valesius supramemoratas propositiones Parisienses ut saltem istis subscribant suae protestationi viam inde aperiendam sperans. Sub idem tempus fiebant etiam Dublini comitia generalia Regni, quibus interesse solis heterodoxis liberum erat, exceptis paucis Magnatibus. In his agitabatur de uniformitate Religionis (protestanticae scilicet) lege sancienda, et persecutione in dissentientes maxime Catholicos excitanda: non aliter satis provisum fore fidelitati erga Regem causantes. Hoc territus nuncio Clerus qua possint via quoad testimonium fidelitatis, ultra praemissam declarationem (quam intellexere non acceptandam) Gubernio satisfacere sedulo disquirunt, et inter alia memoratas Sorbonae propositiones examinant, quae satis periculosae, et odiosae ipsis videbantur. Dumque in hoc dubii et anxii agebantur, intervenit quidam P. Netervillus e Soc. Jesu, qui se dicebat Parisiis fuisse dum istae propositiones Universitati a regiis ministris offerrentur, et compertum habuisse, quo sensu Doctores iisdem subscriberent; nempe quoad hoc "*Non est nostra doctrina*" vel "*Non esse doctrinam facultatis,*" &c., id est non docemus, neque praedicamus, quia res odiosa, sed semper opponimus, et prohibemus docentes, &c. Hoc Congregationem induxit, ut tribus seqq. primis scilicet a sex Sorbonicis, mutatis mutandis subscriberent quae ejusmodi erant.

I. Non esse doctrinam Facultatis SS. Pontificem aliquam in tem-

poralia Regis Christianissimi auctoritatem habere, imo semper obstitisse Facultatem etiam iis, qui indirectam tantummodo voluerunt esse illam auctoritatem.

II. Esse doctrinam Facultatis, quod Rex Christianissimus nullum omnino agnoscit, nec habet in temporalibus superiorem praeter Deum, eamque esse doctrinam suam antiquam a qua nunquam recessura est.

III. Doctrinam Facultatis esse quod subditi fidem et obedientiam Regi Christianissimo ita debent ut nullo praetextu ab iis dispensari possint.

Sequentes quoque Sorbonae propositiones a Valesio et suis toto triduo vehementer urgebantur, quae ultimae erant ex sex supradictis, nempe.

IV. Quod eadem Facultas non approbet, neque approbavit unquam ullas propositiones contrarias auctoritati Regis Galliae, aut libertatibus Ecclesiae Gallicanae, aut canonibus receptis in illo Regno: ex. gr. quod Papa possit deponere Episcopos contra eosdem canones.

V. Non est doctrina Facultatis quod Papa sit supra Concilium Generale.

VI. Non est doctrina Facultatis, vel dogma quod Papa sit infallibilis, si res definita non admittatur aut approbetur ab Ecclesia.

His vero subscribere universa Congregatio prorsus recusavit, suasque rationes in scriptis una cum suprarecensita Cleri protestatione ad Pro Regem mittunt per manus Episcopi Ardaghadensis et D. Io. De Burgo Vic. Apostolici Cashellen., quae et porrexere praesente etiam Valesio: qui ad Congregationem reversi retulerunt se comiter a Pro-Rege exceptos, et quamvis sibi satisfactum fore non invenit, ista se ad Regem transmissurum dixisse. Eodem die, qui erat 25 Junii ad Pro-Regis nutum dissoluta est Congtio. verum biduo postea exiit a Pro-Rege mandatum, quo vetabatur Armachanus, Ardaghden., Finaboren., et Vic. Ap. Casshellen., urbe exire sine ipsius in scriptis licentia: quod antequam intimaretur discessit Finaboren., et paulo post Vic. Aplicus. Casshellen.; et inde Armachani et Aradaghaden. domibus milites adhibiti custodes, Finaborensis, quam primum commode potuit in Gallias trajecit, ubi etiam nunc moratur. Ardaghadensis post mensem circiter liber dimittitur; sed Armachanus per tres et amplius menses sub custodia detinetur. Interim parabantur contra ipsum laesae Majestatis Articuli, quibus obnoxius in judicium vocandus dicebatur. Verum alio a Pro-Rege capto, ut videtur, consilio per Angliam in Belgium exul mittitur, inde Lutetiam (ubi jam degit) anno superiore contendit. Valesius autem quamvis explosam suam protestationem

viderit, a solitis ineptiis non abstinet, turbas et schismata in Clero praecipue sui ordinis procurando, et si quas possit secum dissentientibus molestias inferre paratus. Caeterum quod forte praemitti debuit de saepius memorato Petro Valesio pauca subjungere non erit abs re, ut ipsius genius et scopus plenius innotescat. Est Ordinis Minorum strictioris, ut vocant, observantiae, natus non procul Dublino, parentibus licet obscuris, cognomen tamen cum splendida in Hibernia familia commune praefert. Studuit in Belgio. Vir est bene doctus, acris ingenii, de quibus multum praesumit; eloquio facundus ac promptus ita ut ad loquacitatem sibi in hoc complaceat. S. Theologiae lectorem jubitatum se scribit; ubi tamen et apud quos docuerit non invenio; ante multos jam annos sui Ordinis Patribus molestias intulisse perhibetur quas Religiosum dedecebat, in ipso modestiam, et obedientiam desiderantibus. Latis circa anno 1648 ab Archiepiscopo Firmano, tum in Hibernia Nuncio Apostolico, censuris contra amplexantes cessationem armorum a supremo Confoederatorum Catholicorum concilio cum heterodoxis tum temporis pactam, a quibus ad Sedem Apostolicam appellavit Concilium, licet nulliter ut autumabat D. Nuncius: R^us. Valesius pro Concilii partibus scribendo, concionando acriter stat, in hocque aliis praeeminere (reclamantibus suis superioribus) sudabat: quorum exinde mandata, etiam censuras contemnere dicebatur. Postea Duce Ormondiae in Pro-Regem Hiberniae assumpto, et militiae ab eodem propositis adhaesit. Cromvellio autem grassante, et Pro-Rege in exteras partes coacto Valesius etiam in Hispanias concessit, ubi a suis apud Generalem Ordinis accusatus, aliquando inclusus, postea dimittitur: in Galliam et Belgium se transfert ubi Angliae Rex Carolus II. tunc exulabat, cujus curiam sequitur Valesius. Regi et Duci Ormondiae, qui ad Regis latus semper erat, se insinuat. Cui ad Regnum restituto anno 1661 Protestationem parum Catholicam, et Sedi Apostolicae injuriosam, nomine Cleri, Magnatumque et nobilium Hiberniae porrigit, titulo Procuratoris Cleri tam saecularis, quam Regularis ejusdem Regni, eo quidem (ut videtur) nixus quod ab Archiepiscopo Armachano, et Episcopo Medensi (qui tum temporis in Hibernia erant) aliisque Vicariis Generalibus tribus literas habuerit procuratorias (reliquis Regni Ordinariis insciis) ut Regi ad avita jura redeunti Cleri nomine aggratularentur, fidemque attestarentur; quibus modo et via melioribus possit a persecutionibus immunitatem procuraret. Quia vero de dicta Valesii protestatione saepius mentionem fecimus, ipsius tenorem hic habes fideliter ex Anglico idiomate traductum, &c.

CCXXIX.

LETTER OF THE ARCHBISHOP OF ARMAGH TO THE S. C. OF PROPAGANDA, FROM BRUSSELS, IN 1666.

[Dr. Edmund O'Reilly, who, after the death of Dr. Fleming, had administered the See of Dublin with the title cf Vicar Apostolic, was nominated for the See of Armagh in the Congregation of Propaganda of the 25th April, 1656. His appointment, however, was not confirmed by the Pope till the 15th March, 1657. He was consecrated privately in Brussels in 1658, and died in March, 1669.]

Displicet ut audio suis Eminentiis quod factum fuit Dublinii in Hibernia in Congne. publica Cleri istius Regni ultimo mense Junio. Ad istam Congregationem ego a Duce Ormoniae Hiberniae Prorege, intercessione et mediatione P. Petri Walchaei vocatus festinavi; ut impedirem quominus noster Clerus amplecteretur praefati Walchaei Remonstrantiam, ut vocat, suae fidelitatis erga Regem. Appuli secunda die post incoeptam Convocationem Dublinii: tertia die quae fuit dicti mentis 13[a] lectae et propositae fuerunt praesente Walchaeo ejus Remonstrantia, et aliquot aliae propositiones, quae ut placebant nonnullis praesertim Confratribus suis minoritis, ita et pluribus et plurimis displicebant. Dum res in dubio penderet, surrexi, et significavi paucis me fuisse in Alma urbe cum libellus Walchaei continens praefatam Remonstrantiam et alius P. Remondi Caronis defuncti, fuerunt perlati et de mandato Emorum. Cardd. de Prop. Fide in latinum translati: quod doctrina contenta in Remonstrantia et dictis libellis fuerit insipida, nauseam movens, et exosa sanctae Sedi Apostolicae: insuper quod licet novitas et irreverentia dictae doctrinae erga Vicarium Xti merita fuerit acerbam censuram, tamen sua Sanctitas ob rationes melius sibi notas, et maxime ut non impingeret in offendiculam Serenissimi Regis Angliae tunc noviter in suo Throno collocati, eamdem adhuc distulerit, non parcendo sed convenientius tempus exspectando: Quod ego pro mea parte prius permitterem utramque manum meam comburi quam ut istis Remonstrantiae et propositionibus subscriberem. Quibus auditis iverunt mecum in eamdem sententiam, melior, sanior, et longe major pars conventus. Quid tunc ? ut possimus apparere et esse veri subditi composita fuit una protestatio et fidelitas ex parte nostra, quam existimavimus abunde sufficere et Regiae Majestati satisfacturam, quam in aliquot punctis corripuerunt sycophantae fraterculi;

nimirum cum diximus neminem esse qui arceret aut amoveret nos a dicta fidelitate persolvenda isti sycophantae inseruerunt qui nos amovere aut arcere posset, &c. Statim ea nocte vel sequenti ego fui vocatus ad castrum Dubliniense coram Prorege, praesentibus solum Walche et Belingo Patre ejus Belingi qui fuit Romae anno 1663, sollicitans dignitatem Cardinalitiam pro D. Aubigni Anglo defuncto. Ormondus post humanam salutationem interrogavit quorsum negavi subscribere Remonstrantiae Walchaei: Respondi, propterea quod fuit nova doctrina, non approbata a Sede Apostolica, expressa terminis irreverentibus et indignis Majestate et Sanctitate Summi Pontificis. Nihil, inquit Prorex, est ibi contra fidem: Respondi, non esse meum hoc ipsum definire, et nos debere subsequi, non debere praecedere Ecclesiam Dei. Addidi ultra quod nullus in Europa princeps fuerit hac tempestate magis amicus aut magis benevolus Serenissimo Regi Angliae quam fuerit Sua Sanctitas, et haec iteravi soepius in Congregatione. Respondit Walchaeus Sixtum V. Clementem VIII. Paulum V. et multos alios Pontifices non fuisse tales. Tandem Belingus, vos inquit, qui admittitis Papam esse infallibilem nunquam evaditis boni subditi, quia quidquid diceritis hodie, si Papa improbaverit, dêtrectabitis. Nihil respondens, tacui. Denique Ormondus; Ego vocavi te de industria ut subscriberes isti Remonstrantiae P. Walchaei: dixi, (quod verisimum fuit) illud non fuisse mihi significatum, et quod non moverem pedem ex Gallia, posita tali conditione. Walchaeus affirmavit se scripsisse illud ad me licet non fuisset certus an receperim litteras suas necne et iste fuit finis Congressus. Procedit ultra P. Walchaeus proferens nobis sex propositiones publicatas Parisiis et subscriptas a Sorbonicis circa annum 1663, quarum prima incipit non est nostra doctrina, &c. Audivimus ista legi. Domini mei, inquit Walchaeus, promittitis vos facere nostro omnium Regi quod alii Xtiani Catholici faciunt suis Principibus: ecce Doctores Sorbonici signaverunt istas a multis annis et spero quod idem facietis: Nos scientes tales propositiones fuisse taliter subscriptas et ignorantes quod fuerint censuratae aut improbatae a S. Sede Apostolica subscripsimus tribus prioribus ex istis sex ut videremur obsequi Regi nostro ut Galli suo: et eas censurari nescimus adhuc nisi ex auditu. Illmus. D. Rospigliosi hic in Belgio internuncius Apostolicus, vir sane optimus nos docuit eas esse improbatas in libro quodam Gallico: quod si fuisset tempestive factum, et notitia ejus pervenisset ad nos, certum est quod numquam eis subscripsissemus; nunc autem, si sint damnatae,

censuratae, improbatae, nos eas eodem modo damnamus, improbamus et censuramus quo Sedes Apostolica facit. Speramus interim quod S. Sedes non sit futura nobis minus favorabilis in manibus haereticorum ante carceres, cruces et patibula constitutis, quam Sorbonicis qui nihil simile metuebant. Imo essemus coram Ormondo indemnes si possemus ostendere auctoritatem Apostolicam pro nostra negatione talium propositionum.

Postero die fuit perlatum ad me et Illmum. Ardachadensem mandatum D. Proregis prohibens nobis discedere a Dublinio sine speciali licentia dicti Proregis in scriptis. Ego cui minae et periculum maxime imminebant obedivi: fugit Revmus. Finiborensis Epus. in Galliam. D. Joannes Burke Vic. Apostolicus Cassilien. fugit ad matrem Proregis cui est a confessionibus. Revmus. Ardagheden. obtinuit licentiam eundi rus ad unum mensem et nos quatuor fuimus soli comprehensi in dicto mandato. Post 5 vel 6 septimans dum pararem me ad lectum ad horam 10^{mam} post meridiem intrarunt in meum cubiculum viginti circiter milites scrutantes meas chartas, libros et arcam pro litteris ex Urbe et Gallia, quibus ablatis cum iis quas habebam pecuniis; et combustis ea nocte in vigiliis suis, meis cereis, et exhausto vino quibus utebar in sacro; duxerunt me postero mane ad secretius concilium ubi examinatis meis Scriptis nihil contra Regem, regni statum aut regimen continentibus, restituerunt mihi tam pecunias quam chartas admonentes interim quod positis prius vadibus de non redeundo in Hiberniam sine licentia Regis pararem me ad exilium cum custodiente me milite. Respondi me post mediam horam futurum satis accinctum ad iter: nihilominus etiam interpositis fidejussoribus haesi per septem septimanas in meo cubiculo adhibitis ad meas fores quotidie tribus novis militibus qui caverunt ne quidquam loquerer adventantibus ad me nisi Anglice: et hoc praesente eorum primiplo: istos tres debebam quotidie alere ut sic possem esse quietus, legere horas, et celebrare: Tandem 1° Octobris, stilo veteri, debebam conscendere navem in portu Dubliniensi cum uno satellite majori, uti vocant, fortassis aeque inhumano ac fuerunt decem leopardi S. Ignatii Ep. et Martyris. Iste comitatus est me usque Londinum ubi secundo ad D. Arlintonium Regis Secretarium adductus debebam, sexto die postquam appuli Londinum, cum eodem leopardo ire Doveriam, ubi post moram duarum vel trium dierum fui coram multis testibus ad id adhibitis, impositus in navigium quod fert litteras in Belgium et sic tandem evasi ex faucibus istius Leopardi. In mari

Belgico pyratae Caletani surripuerunt mihi quod leunculus ille reliquit sed Galli magis misericordes diviserunt mecum quod superfuit de viatico. Veni, laus Deo, vivus, licet aeger, Bruxellas, ut Illmo. Internuntio redderem rationem villicationis meae.

Hoc possum asserere quod Episcopi et boni pastores sunt admodum necessarii in Hibernia, quod sit etiam necessarium censurari libros Remonstrantiam Walchaei, Caronis, et similium; obstruere ipsi os, imponendo silentium; et si Walchaeus non obediat, obedient tamen Catholici mandatis et decretis Sedis Apostolicae, et mirantur impudentiam istius Apostatae clamantis et publicantis quod Sedes Apostolica non audet censurare ejus scripta.

EDMUNDUS, Ardmachanus.

CCXXX.

FOUR LETTERS OF THE BISHOP OF FERNS, IN 1666, 1667, AND 1668.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

§ 1.—*Letter to His Holiness.*

Burdigalae die 22 Maii, 1666.

BEATISSIME PATER,

Sapienter Aristoteles. Amo caute descendentes in pericula. Sed utinam fecissem, tempusque eligissem magis tutum aptumque pro adimplendo imperio Vestrae Beatitudinis jubentis ut Ecclesiam meam peterem quam citissime. Non sic egi, sed incalui, velociter valefeci Emo. Dno. Petro Carrillo de Acuña Archiepiscopo ac Domino Compostellano (cujus sub alis mihi bene fuit septennio integro) ipso multum reluctante: et zelo quodam magis fervido quam discreto (sic dicebant Hispani) accensus, me ipsum projeci in mille labores, aerumnas, pericula, neglecta senectutis meae graviumque infirmitatum solicitudine. Haec non dicuntur, ut de mandato Beatitudinis vestrae in se justo, pio, ad Dei gloriam ordinato velim murmurare aut conqueri; hoc solum dico ad me pervenisse tempore difficillimo.

Aluit me aliquamdiu spes navigandi e portubus Galeciae, sed ea spe frustratus, exivi Compostella 24 Martii, et 8 Maii (Deo me protegente) incolumis attigi Sebastianopolim, portum maris in Provincia Guipuscoae, e quo omnino statui in patriam cum una navicula hispanica navigare:

animum postea mutavi, amicis navigationem acriter disuadentibus, ob metum Maurorum, cum navibus bellicis in mari britanico, Christianos atrociter capientium et perdentium qui eo penetrare ausi sunt, freti pace et amicitia Anglorum.

Oborta est et alia formido (faelix malum quod venit solum) occasione litterarum scriptarum Dublinii decimo Martii mala nova ad me perferentium; litterae erant cujusdam amici (qui triennio integro, multo labore et studio nitebatur Ducis Ormoniae in me iram placare) non aliam continentes materiam, quam responsum D. Ducis, dicto datam amico.

Contra Episcopum Fernensem (verba sunt Ormonii) omnem iram depono, acta adversus me Parisiis, trado oblivioni, plus dico; existimo illum bonum virum, bonum sacerdotem, bonum Episcopum, candidum et sine dolo: sed habentem intellectum, pravis principiis imbutum. Quapropter mutet intellectum, mutet principia dignitati regiae periculosa, et subscribat Protestationi affirmatae a Catholicis Theologis Londini, dein veniat in patriam et omnem ei, quam potero, protectionem dabo. Quodsi renuat Protestationi subscribere, et alia, quae dixi, praestare; non veniat, nisi velit sibi et suis author esse multarum molestiarum. B^me. Pater. Quid consilii in hoc arduo negotio? proficisci in patriam, Duce non placato, et mihi, et meis afferet periculum, et forte exitium; et si ibi essem, non possem diu latere, et si possem, ad quid utilis esset talis solitudo? e contra, languere in exilio, et amittere omnem spem dilectum gregem videndi, non aliud erit quam quoddam genus martirii. Ut igitur recte sciam, et sine errore, quid a me agi debeat in hac spinosa questione, expectabo Sanctitatis Vestrae sententiam ad me dirigendum, instituendum, consolandum. Modo in Belgium tendo (ubi praestolabor vestrum imperium) ut me paululum abscondam in otio, donec mihi mittatur sapientissimum dictamen animi tui. Audebo hoc loco et tempore ad Vram. Bnem. uti verbis S. Hieronymi ad S. Damasum Papam. Quamquam tui me terreat magnitudo, invitat tamen humanitas. A Sacerdote victimam salutis; a Pastore, praesidium ovis efflagito. Cum successore piscatoris, et discipulo Crucis loquor. Valde effusus moerens, et animo vulneratus, posco a Vestra Beatitudine quietis medicamentum. Prostratus ad sacra pedum oscula demisse peto apostolicam benedictionem. Burdigalae 22° Maii, 1665.

Sanctitatis Vestrae humillimus filius,

Nicolaus French, Epus. Fernensis.

§ 2.—*Letter to a Friend in Rome.*

PERILLUSTRIS DNE.

Quandoquidem in animum induxerit Rmus. Dnus. columnas erigere in Ecclesia Hibernica, nostrum est homines commendare magnae virtutis et idoneos ad tam altum ministerium. Talis est bonorum omnium testimonio illustris et sapientissimus D. Joan. O'Molony, S.T.D. Parisiensis, Canonicus nobilissimae Ecclesiae Cathedralis Rhotomagensis. Tam claris ornatur ille virtutibus ut non facile dixerim quid me magis delectat in eo. Est nobilis ortu, excellenter doctus, vitae exemplaris, affabilis, prudens, trium linguarum nempe Gallicae Hibernicae et Anglicae ita peritus ut possit in quavis eleganter concionari, in egentes patriae suae liberalis, in eos effundit Canonicatum suum et duo beneficia simplicia aliaque emolumenta ita ut in fine anni non sit inter omnes pauperior illo. Plane idem agit quod Tobias senior, qui quotidie pergebat per omnem cognationem suam et consolabatur eos, esurientes alebat, et nudis vestimenta praebebat. Adhuc unum addo, eum aptum esse et parem arduis negotiis tractandis peracris ingenii excellentiam. Non poterimus nos ambo unquam oblivisci dulcis cum eo consuetudinis Parisiis anno Dni. 1666, et vere deliciae nostrae erant cum eo conversari ob amoenum ingenium et mores quibus pollebat. Quanti fiebat a multis Galliae proceribus notavimus bene, praesertim ab Illmo. Dno. Harlay Archiepo. Rhotomagen. et fratre ejus Exmo. Dno. Marchione, in cujus palatio vivit amicus noster ab eo dilectus quasi frater uterinus. Est illius erga Sanctam Sedem devotio sincera et obedientia constans quam ostendit bene in multis occasionibus. Est ergo dignus ut honoretur, quoniam vas est (ita sentio) in honorem, iis conspicuus virtutibus quibus honoretur Deus, ornetur Ecclesia. Ponet ergo SSmus. Dnus. eum super Candelabrum in nobilissima Provincia sua et tua, (in qua vacant Episcopatus octo et nonus quasi vacat, quia ei praeest Illmus. D. Finiborensis, senex et minus firmae valetudinis in patriam numquam reversurus quia exulat in Gallia sub interminatione) lucebit spondeo et ardebit. Opto fateor et multum cupio ut homo qui me multum amat et supra meritum honorat et multa Parisiis obtulit officia benevolentiae quibus non egui, infulas Episcopi quibus plane dignus est adipiscatur: non tamen hoc loco tam ita me impellit amicitia erga illum ac pietas erga patriam quae multum hac vice caret Episcopis. Si qui secus judicant aut loquuntur de illo quam hic

scribo, aut virtutes ejus ignorant, aut illis invident; est enim raro virtus sine comite invidia. Erit ipsi tam liber in patriam accessus (obtendant quidquid velint aliqui) ac aliis patriae suae, durante pace inter Galliam et Angliàm et si forte occurret aliquod obstaculum, potentes habet amicos ad illud amovendum.

Haec scribo de Dno. O'Molony sincero animo, a Vra. Dne. communicanda iis Praelatis quibus speciatim incumbit sollicitudo Ecclesiae Hibernicae, praesertim Emmis. DD. de Sacra Congne. Propagandae, et Illmo. D. Secretario. Precor etiam ut haec referat Emo. Dno. Rospigliosi patrono meo, cujus Eminentiae Bruxellis honorificam feci mentionem de supradicto Dno. Idem etiam communicabis Emo. Dno. Assolini qui dicitur multum favere afflictissimae Ecclesiae Hiberniae. Si quid valebo, valebo tibi in quacumque occasione, quo animo claudo hanc scriptitationem.

Gandavi, ubi ob fidem exulo, die 16° Feb., anno Domini 1668.

Perillustris Dnis. Vrae. amantissimus Servus,

NICOLAUS, Ep. Fernensis.

§ 3.—*Letter to the Secretary of Propaganda.*

ILLME. AC REVME. DNE.

Clamat ad Romanos sponsa Christi, Ecclesia Hiberniae, ex sylva haeresum et segete errorum; illa olim vinea electa florens, speciosissima quae dedit exteris nationibus Apostolos Praesules, Doctores, Monachos, Magistros; proh dolor, gemit hodie affecta plagis gravissimis, cui pallium honoris expuerunt sicarii haeretici; perstat tamen etiamnum generose militans contra potestatem tenebrarum. Leonibus opus est ad pugnam cum tot bestiis et nationibus lumini coeli rebellibus: leones appello Episcopos vigiles, fortes, severos, duces tutandis Gregibus necessarios. Sentiebant quidem veteres tunc Episcopatum quaerere quando per eum perveniebatur ad pericula, carceres, supplicia, non modo licitum fuisse sed etiam laudabile. In ea incidimus tempora in Regno Hiberniae et ideo petunt homines Catholici pro Patribus ac Episcopis viros praestantes. In illo numero est eximius D. Jacobus Lynch S.T.D. Salmanticensis, multis pollens virtutibus et dignus qui dux fiat in exercitibus Israel. Mitto Cleri, Nobilium, Populique, Catholici splendida de eo testimonia: mitto vota omnium ac suspiria pro illo Patre et Antistite habendo. Mitto copiam litterarum mearum

ad Emum. Rospigliosi ad eundem effectum : omnes hunc Dominum quaerunt ut praesit Ecclesiae Tuamensi.

Ad. S. Congregationem de Prop. Fide (cui commisit Sanctissimus Dominus magnam partem sollicitudinis Ecclesiae Hibernicae) tamquam fontem communem accurrimus omnes ; ex illo aquam salubrem bibere speramus omnes. Ergo qui hoc sapientissimum tribunal male informat, fontem veneno inficit, piaculum facit et fit infamis ; quem scopulum evadere volo dicens veritatem de Statu Ecclesiae Tuamensis bono animo adversus omnes. Exosculor amanter et reverenter sacratas manus vestras.

Gandavi, ubi ob fidem exulo die 10 Maii, 1668.

Addictmus. famulus,

NICOLAUS, Ep. Fernensis.

P.S.—Mitto narrationem calamitatum gentis nostrae veridicam, sed vitiose impressam (de Gallia venit) compositam a Sacerdote notissimae probitatis, Patriae amatore, et bene callente res hibernicas. Latere vult et ignotus esse tam urbi quam orbi et ideo me adjuravit ut nemini ejus nomen aperiam.

§ 4.—*Letter to His Holiness.*

BME. PATER,

Post Sancta pedem oscula. Gaudio gestiens benedico Patrem misericordiarum et Deum totius consolationis qui posuit super candelabrum in domo sua B. Tuam lucernam sapientiae luce fulgentem ad illuminandum ; charitatis igne ardentem ad fovendum omnes qui in domo Dei sunt ; ad trahendum eos qui extra sunt. Longum sit Sanctissime Pater, longum precor super nos imperium tuum. Fugiat atra mortis eclipsis a tam benigno sidere, quod tantae mortalium expectationi, tanto desiderio ortum est in hoc inferiori militantis Ecclesiae Haemisperio, sentiant cito omnes gentes ortus tui lucem et fervorem. O sentiat inter primas fides sub persecutionis modio frigens in patria mea. Transeat jam sanctus pietatis tuae zelus ad miserrimam illam Ecclesiam transmarinam quia tempus miserendi ejus venit. Vinea Sabaoth est, vinea electa, vinea olim speciosissima sanctissimi Patricii manibus vere taumaturgicis a duodecim jam et ultra saeculis plantata; tot Martyrum Sanguine irrigata; tot SS. Confessorum agminibus,

tot virginum choris, quasi botris undequaque pendentibus coronata, vinea quae neque in spinas haeresis neque labruscas Schismatis degeneravit per tot saecula : sed nunc heu in desertum pene redacta est in fine saeculorum quia multae ferae depastae sunt eam.

Exilio meo in urbe Gandavensi asylum praebet Illustrissimus D. Epus. Eugenius Albertus Dallamont, Comes de Brandeville, Baro de Busi, et Toparcha de Malandry, clarus sanguine utpote duorum Nobilissimorum Comitum nepos, sed clarior moribus. Reddat illi Dominus secundum opera ejus, et conservet multos annos Ecclesiae et orbi B. Tuam, prosperam, incolumem, florentem, ad cujus pedes profundissima veneratione prostratus peto pro afflictissimo grege et me ipso Aplicam. Benedictionem maneoque quoad vixero S[tis.] Tuae Obedientissimus filius,

NICOLAUS, Epus. Fernensis.

Gandavi, 30 Sept. 1667.

CCXXXI.

LETTER OF THE VICAR GENERAL OF CORK, &c., TO THE BISHOP OF KILFENORA, 22ND JUNE, 1668.

(FROM THE ARCHIVES OF THE IRISH COLLEGE, ROME.)

REVME. DOMINE,

Nuper ad te scripsi de his quae etiam suggerenda duxi. Hoc in Regno appulit Frater Franciscanus nomine Jacobus Taafe cum transumpto cuiusdam Bullae in qua ipse nominatus Nuncius, sed non a latere, et Vicarius Apostolicus totius Hiberniae ad visitandum, corrigendum, nominandos Vicarios Generales, et deponendos prout ipsi placuerit; et cum plena potestate supra Clerum tam secularem, quam Regularem : suos delegatos constituit quosdam Franciscanos, cum aequali potestate, cuique plures assignans dioeceses. Quantum huc usque rescire potui omnes sunt Valesii sectatores. Quidam Frater Franciscus Copinger (solus in nostris partibus Valesianus) est delegatus pro dioecesibus Corcagiensi, Cloynen. Rossen. Lymricen. Adferten. et Acadoen. Hic homo ante dies quatuordecim mihi et Domino Joanni Russel Vic. General. Cloynen. aliisque tribus venerab.

Sacerdotibus ostendit copiam transumpti attestatam per Episcopum Ardachaden. pro auctoritate P. Taafe, et praefatus Copinger suam etiam monstravit de legatione a dicto Taafe. Respondimus quod nos semper adhaerebamus Sedi Metropolitanae eiusdemque Vicario, et petimus nobis dari inducias usque dum scire possimus, quid hac in re facturus esset Metropolitanus, hancque nostram petitionem rescripsimus dicto Francisco, qui eamdem Dublinium transmisit ad explorandum utrum nostris annueretur precibus. Verum inde Frater Franciscus Baalerius respondit omnino displicuisse illum nobis concedi tempus, super quo misimus Casseliam ad D. Joannem de Burgo Vicarium Apostolicum Casselen. ad resciendum de ipsius procedendi modo et responsum misit quemdam Aroldum Franciscanum ad ipsum venisse titulo delegati, pro pluribus dioecesibus specialiter Casselen. (Provinciae nostrae Metropolit. unde vides qualiter caput a membris divisum habuerimus). Iste Aroldus est Valesianus et suae delegationi obedientiam petiit. Verum Dominus De Burgo respondit, se consulturum Episcopum Ardachaden. et re tanti momenti cum fratribus Canonicis et Clero collaturum; sed Aroldus Responsum statim extorquere satagebat. Quod cum vidisset Dnus. De Burgo assertum esse gravamen ab eodem appellavit. Quid vero subinde ignoramus : die veneris iam proxime elapso simile nostro delegato Responsum dedimus, nempe nobis de iure dari debere competens tempus ad consultandum cum nostris fratribus, et quod in dies expectabamus audire a Metropolitano $D^{no.}$ De Burgo, cumque hoc non admisisset, ab hoc gravamine appellavimus ad S.S. Sed et heri Dominica videlicet 6^{a} post Pentecosten Copingerus magnum habuit Corcagiis conventum, in quo cum ceremoniis extinctionis et Dirarum imprecationum me et $Cancell^{um.}$ Corcagien. $D^{m.}$ Hermoldum Sarsfelt unum ex pastoribus ibidem, itidemque alium Dnum. Guilielmum Goldeum Sacrae Theologiae Doctorem excomunicavit excomunicatione $PP^{li.}$ $PP^{ae.}$ reservata, postquam monitionem 24 horarum pro peremptoria nobis dedisset die veneris proxime praecedente : quo etiam die nos suspendit ab officio et beneficio. Pater amantissime dignare hac de re apud Suam S. conqueri, vel quamprimum in Urbem te conferas huius rationis clerum saecularem defensurus. Fratres excomunicabunt omnes Sacerdotes, qui ipsis resistent. Rescribat etiam quantocius per viam G. M. aut si qua expeditiori poterit, certioremque faciat Dnum. Burgat de tota hac re, et Doctorem Duleum, moneatque qualiter

procedere debeamus. Si necesse fore credidissemus absolutionem peteremus ad cautelam, re autem vera scrupulum nobis non facit censura tam exorbitanter lata. Caeterum omnia vestrae commendamus discretioni neque à lacrimis temperare possumus propter confusionem, quam frater iste per suam delegationem Ecclesiae nostrae induxit, excomunicando eos, qui ad gubernaculum acerbissimae persecutionis tempore steterunt, ipsis per manus Fratrum Laicorum perrectis huiusmodi censurarum libellis. P. R$^{me.}$ Satage totis viribus hanc extinguere flammam, alioquin perimus. Corcagiae 22 Junii, stilo veteri, 1668.

Humillimus,

D. R. Vic. Corcagien,
E. S. Cancel. Corcagien.

P.S.—Vicarius Metropolitanus Dnus. Joannes De Burgo nos suis litteris monuit submittere Visitatori Coppingeri; Itemque Episcopus Plunchetus et ipse de Burgo submisit. Timemus finem huius tragediae fore Hierarchiae dissipationem, et nos sub iugo Valesii cogere: non possumus non submittere, quandoquidem tota submiserit Provincia. Responsum quam citissime flagitamus. 3° Julii, stilo veteri, 1668.

Pro Illmo. Finiborensi.

CCXXXII.

Two Letters of the Archbishop of Armagh to Cardinal Rospigliosi, August, 1668.

(From the Vatican Archives.)

Eme. Dne.

Praeter ea quae nuper in duabus litteris supremis meis scripsi de fratribus Jacobo Taaffe et Petro Walchaeo Franciscanis, haec adnecto, quod hac septimana fuit ex Hibernia huc transmissum, quod nimirum prohibuerint et adhuc prohibent omne litterarum commercium cum Sede Apostolica sub poena indignationis Regiae: quod non permittant

ut aliquis licet canonice ad id ab habente Auctoritatem Aplicam. deputatus et mandato Apostolico fultus exequatur quidquam nisi ab ipsis tam causa ipsa quam personae fuerint approbatae, et tunc tantum cum dependentia a "Revmo. in Xto Patre Jacobo Taaffe Vicario Generali totius Hiberniae." Excommunicationes fulminatae ab ipsis Dublinii, publicantur a solis fratribus Franciscanis recusantibus illud facere omnibus aliorum ordinum Religiosis.

Eme. Dne., fortassis ibi sunt aliqui qui suadent ut Hibernia relinquatur in modo et formâ Angliae Scotiae et Hollandiae, scilicet sine Epis., Archiepis., Pastoribus et omni Hierarchiae facie: sciant tales quod praeter rei enormitatem infinitae animae praetioso Xti Dni. sanguine redemptae taliter ab Ecclesiasticis pastoribus desertae periturae sint cum Missionarii respiciant solos ditiores qui dant ipsis necessaria ad vitam sustentandam; miseri, pauperes et nihil habentes non visitantur: testis est ipsa Anglia in qua pauci nobiles et Magnates cum aliquot famulis iisque rarissimis sunt. In Hibernia autem omnes rudes et miseri homines cujuscumque conditionis sunt Catholici cum nobilibus et Magnatibus exceptis Anglis qui induxerunt eo haeresim. Pastoralis autem sollicitudo non habet respectum personarum.

Si liceat prout ipsi Taaffe et Walsh publicant, subscribere Remonstrantiae Walchaei ex indulgentia et consensu sacrae Sedis Apostolicae: quorsum religamur? Quare patimur in Hibernia et extra, ratione negatae subscriptionis? vere latet dolus et isti fraudulenti fraterculi volunt inducere Patriarchatum aut Regimen Democraticum. Itaque necessarium est ut commissio data Taaffio revocetur tempestive; cum nullus se submiserit ei nisi solus Vicarius Generalis Casseliensis D. Joannes Burke confessarius matris Ducis Ormondi, omnes scandalizantur et ringunt dentibus &c. Si revocatio mittatur ad me, curabo illud affigi portis Civitatis et valvis Ecclesiarum Dublinii ita ut inexcusabiles sint si ulterius prosequantur suam iniquitatem. Hoc dico quia nemo audebit ostendere illis talem cessationem aut revocationem sine certissima incarceratione, durante beneplacito Proregis id est Walchaei. Frater Dominicanus qui eo tulit litteras suae Eminentiae in mense Junio, 1666, ex illo tempore ad hunc diem haeret in custodia Dublinii: Ego etiam eo tempore detuli mecum alias similes litteras, sed eas commisi cuidam Haeretico tradendas. Deus omnipotens dirigat suam Eminentiam ad omne opus bonum: hoc me consolatur, quod confidam quod SSmus. D. Clemens IX. durante suo

Pontificatu non permittat Ecclesiam nostram sepeliri. Post revocationem istius auctoritatis nominetur immediate unus bonus et fidelis Archiepiscopus Dublinii, quales existimo esse D. Brenan et D. Eustachium.

Eminentiae Suae,

Humillimus servus,

EDMUNDUS, Archiepus. Ardmachanus.

Parisiis, 10 Augusti, 1668.

Emo. D. Card[li.] Rospigliosio, &c., &c.

EME. DNE.

Fr. Jacobus Taaffe Franciscanus nondum a sua nequitia cessat qui acrius persequitur fideles sacerdotes in Hibernia quam unquam fecit omni sua tyrannide Cromwellus, Henricus ejus nominis octavus Rex Angliae, Eduardus Sextus, aut Regina Elizabetha. Illi enim palam et aperto Marte processerunt: Taffeus clam occulte et sinistro modo praeferens prae se Auctoritatem Apostolicam, cum sit quasi Apostata. Non vult ostendere si quam habet commissionem in originali vel in transumpto. Proferunt quidem caudam alicujus schedulae complices ipsius subscriptae ab Illmo. Ardaghadensi Episcopo quasi authenticante illud quod est occultatum quousque Prorex illud prius approbabit. Interea persecutio saevit. Scandalizantur Catholici videntes altare contra altare: immo et haeretici. Soli isti Franciscani qui subscripserunt sententiae Walchaei praeferuntur, unus tribus, alter quatuor Dioecesibus tanquam Vicegerentes fr. Taaffe, qui est Vicarius Gen. totius Hiberniae, Nuncius Apostolicus ut Franciscani eum venditant, et Collegii Cardinalium Candidatus. Inter istos Vicegerentes eminent fr. Coppinger quem Ormondus id est Walchaeus indigitavit pro Provinciali (cum totius ordinis Capitulum elegerit una voce fr. Barnabam Barrium piae mem[ae.]) fr. Harold, fr. Antonius Gernon, fr. Lions et similes scurrae. Nullus ex clero saeculari adhuc dedit dextram nisi solus D. Joannes Bourke Vic. Apcus. Casselliensis qui est a Confessionibus Vicecomitissae de Turles, matri D. Ducis Ormundi. Nondum possum expiscari quid fecerit Illmus. Ardaghadensis. Ego optarem sane quod loco istius Joannis Bourke taliter ad primum classicum deficientis substitueretur Archiepiscopus, aut D. Joannes Molony vir impavidus, Doctus et Zelosus, S. T. Doctor Parisinus: aut R. D.

Dominicus Rochaeus Vic. Gen. Corcagiensis qui se opposuit ut murum aeneum istis tormentis, appellando ad Sedem Apostolicam, &c.

In Provincia Dubliniensi ubi isti duo Gog et Magog, Taaffeus et Walchaeus, Prodromi Antichristi resident et dominantur, statuantur Domini Nicolaus Eustace et Joannes Brenan ut Enoch et Elias. Nominentur duo alii in Provincia Tuamensi RR. DD. Gregorius O'Fallon qui est Bononiae in Collegio Hispanico et D. Joannes Douly: nominetur R. D. Thomas FitzSymons Diaecesis Derren. Episcopus in Prov. Ardmachana. Sit D. Nicolaus Geraldinus Vic. Gen. Kildariensis. Quibus sic dispositis fides perseverabit, et aliqua facies Hierarchiae visibiliter apparebit, manentibus reliquis ut sunt.

Parisiis, 17 Augusti, 1668.

Emae. Suae.,

humillimus servus,

EDMUNDUS, Archiepiscopus Ardmachan.

CCXXXIII.

LETTER OF THE BISHOP OF FERNS FROM BRUSSELS, 30TH AUGUST, 1668, COMMENDING REV. PETER TALBOT FOR THE SEE OF DUBLIN.

D. Talbotus ortus est parentibus nobilibus et Catholicis incolis ipsius Dioecesis Dublinensis; presbyter probus, prudens, gravis, quietus, urbanae educationis, insignis Theologus et versatissimus in controversiis Religionis, perstrinxit haeresim calamo suo feliciter. Vidi duo opuscula ejus (tacito nomine edita) erudita, pulchra, nervosa, contra Ecclesiam Anglicanam a Romana apostatantem. Est dexter in arduis consultationibus et negotiis. Adversam Caroli Regis exulantis fortunam secutus, praestitit Catholicis utilia in spiritualibus obsequia, Regisque Pseudotheologos veritati Romanae obstinate adversantes egregie coarguit et confutavit: delitescens modo inter Catholicos Angliae magni fit ab eis et ingentem facit fructum in vinea Domini. Hoc unum in eo laudare et admirari possum quod Regi suo inter primos fidus et prae omnibus nostrae gentis presbyteris gratus et carus, protestationi seu Remonstrantiae Valesianae Regiam potestatem plus aequo extollenti et Romanam inhonoranti ac praecipuis Palatinis summopere

arridenti subscribere renuerit magna animi constantia dum alii Theologi ad eam affirmandam sponte accurrerint. Quod e Religione Soc. Jesu exierit ut occasionem haberet melius incumbendi saluti Patriae suae et liberius attendendi conversioni animarum in saeculo, non debet ideo a dignitate in Ecclesia repelli. Cum vero illum audiam Regis Angliae pensionarium esse et proinde illi speciali gratitudinis vinculo adstrictum fateor rem non carere periculo; potest enim timeri ne gratia Apostolica in eum collata non defendat ipsam a qua evectus est potestatem contra praetensam Regiam, si acciderit certamen inter utramque jurisdictionem (ut modo fit in casu Valesii) praesertim si periculum fuerit, e gratia Regis excidendi ducuntur enim multi hoc saeculo ambitione et commodis temporalibus: spero tamen eum sic minime facturum quia est homo bonae conscientiae et notae probitatis, qui huc usque valde constanter se opposuit schismaticae doctrinae Valesianae.

CCXXXIV.

Six Letters of the Archbishop of Armagh in 1688.

(From the Vatican Archives.)

Eme. Dne.

Illmus. D. Rinuccini Archiepiscopus et Princeps Firmanus et ad Confoederatos Catholicos in Hibernia Nuncius Apostolicus extraordinarius piae memoriae curavit per litteras suas anno 1647 ad Sedem Apostolicam nominari octo Episcopos in sedibus vacantibus in Hibernia ita ut simul et semel fuerint in eo regno 27 Episcopi. Inter istos taliter nominatos fuerunt Patricius Ardaghaden. Monachus Ord. S. Bernardi et Oliverius Episcopus Dromorensis Dominicanus: hi duo se adjunxerunt omnibus tam Catholicis quam haereticis Ormondum inducere conantibus. Hinc divisio et ruina Religionis et Patriae. Haec scribo in eum finem ut caveat Sedes Apostolica ab istis qui semel ceciderunt.

Addo hoc: casu quo neuter ex istis quos ego nominavi pro Sede Dublinensi placet, commendo *D. Petrum Talbotum* ex-Jesuitam qui est vir doctus Dioecesis Dublinensis et hostis infensissimus fratri Petro Walchaeo cum quo numquam conveniet in Remonstrantia aut ulla alia

dubia sententia: est in summo favore apud Regem Angliae, sicut Walchaeus apud Proregem Hiberniae: nunquam subscripsit ejus doctrinae. Nihil potest ipsi objici praeter illud quod fuerit Societatis Jesu. Finiborensis fuit etiam nutans et varius; sicut et Fernensis qui excidit ex gratia D. Rinuccini Nuncii et consequenter ex favore Innocenti $X^{i.}$ Haec sunt vera licet veritas odium pariat. Kilmorensis non est habilis, dignus, aptus aut idoneus, qui ullibi sit Episcopus. Desiit enim esse qui fuit ante annos triginta. Haec scribo in nullius odium sed ad majus Ecclesiae lucem et bonum. Superest ut continuem meas preces pro SSmo. Domino, Sua Eminentia, et tota Sede Apostolica.

Parisiis, 31° Augusti, 1688.

Emae. Suae.,

humillimus servus,

EDMUNDUS, Archiepiscopus Ardmachan.

EME. DNE.

Recepi suae Eminentiae litteras de data 16 Augusti supremi, eas ut tesseram, signum et arrham suae bonae valetudinis exosculatus sum. Deus eam continuet, confirmet et consolidet.

De fratre Jacobo Taaffe heri a quodam bono et docto sacerdote qui nuper venit ex Hispania audivi, quod praetendat auctoritatem sibi datam a Congne. Cardinalium S. Officii approbatam et roboratam ab Alexandro $7^{mo.}$ piae memoriae et a sua Sanctitate Clemente $IX^{o.}$ Quidquid sit in meo judicio expediret protestari contra ipsum. Collegium nostrum Lovanii est in misero statu. D. Eduardus Wesly, S.T. Licentiatus qui fuit ejusdem Collegii alumnus et Procurator et quem Revmus. D. Fernensis et ego commendavimus Bruxellis Suae Emae. est in nostro judicio maxime idoneus qui agat ibi Rectorem sive Presidem, ut vocant. Sit saltem aliquis bonus. D. Stapleton commendat alium mihi ignotum: oro ut aliquis statuatur quia vere indiget Collegium Reformatione. Deus custodiat suam Emam. incolumem.

Parisiis die 14 Septembris, 1668.

Emae. Suae,

humillimus servus,

EDMUNDUS, Archiepus. Armacanus.

Emo. $Card^{li.}$ Rospigliosio.

EMINENTISSIME DNE.

Ecce imposturae, falsificationes et nequitiae fratrum minorum Jacobi Taaffe, Petri Walchaei, Antonii Gernon, Herraldi, Coppingeri praetensi Provincialis fratrum Minorum et aliorum ejusdem ordinis, et massae fratrum quibus adjunxerunt se Joannes Reynold Dominicanus, Joannes Spiensfield praetensus Decanus Ecclesiae Collegiatae SSmi. Salvatoris Dublinii, et Laurentius Archbold praetensus Vicarius Generalis Dioecesis Dubliniensis sacerdotes saeculares: non est opus quod plura scribam.

Crimine ab uno disce omnes—Rogo tamen ut remedium tempestivum adhibeatur. Nebulo iste et impostor venditat Bullam SSmi. D. Clementis IX. de data 20ae. diei Augusti 1667, cum sua Sanctitas coeperit possessionem Ecclesiae Lateranensis 3 Julii immediate dictum Augustum praecedentis sed oportuit mendacem esse memorem. Agit omnia cum gravissimo populi scandalo, sacerdotum expilatione et ruina et tam sua, quam complicum infamia.

Deus conservet suam Eminentiam incolumem.

Quod est Anglicum D. Brenan de mandato suae Eminentiae transferet in latinum.

Parisiis, 21° Septembris, 1668.

Eminentiae suae,
humillimus servus,
EDMUNDUS, Archiepus. Ardmachanus.

Emo. Rmo. Cardinali Rospigliosi.

EMMO. DNO CARDINALI ROSPIGLIOSO.

EME. DNE.

Dignabitur Sua Eminentia excusare meam importunitatem, quod nimis frequenter scribam et nimis multa; sed urget iste Antichristus Taaffe, qui dat majus scandalum Ecclesiae Hiberniae quam omnes Apostatae a tempore Martini Lutheri: multa habeo, quae non possum simul transmittere propterea humiliter oro, ut dignetur Sua Eminentia commendare Illmo. Dno. Nuncio ut non gravetur transmittere meas litteras ad Suam Eminentiam. Satagit adhuc Taaffe cum Petro Valesio et Emissariis eorundem qui subscripserunt Remonstrantiae Valchaei promovere suam Papalem potestatem, ut vocant. Habent

duos Emissarios Sacerdotes Joannem Spensfield et Laurentium Archbold qui fulminant censuras nomine ejus, sunt isti Gog et Magog. Misi suprema septimana per viam Illmi. Dni. Nuncii ad Suam Eminentiam Extractum Bullae Pontificiae, quae non est, quod in propatulo ostentat tam Taaffe quam ejus Emissarii, Visitatores et Satellites Gog et Magog, tum multis aliis ementitis litteris. Spero quod perveniet ad Eminentiam Suam septem diebus ante has habeo plurima de ipsis modo quae non possunt scribi uno mense, mitto nunc tantum ejus censuras contra Pastores in Comitatu Lovidiae, quae est pars Dioecesis Ardmachanae, et contra Pastores Civitatis Dublinensis. Oro ut adhibeatur remedium opportunum et injungatur Taaffe refundere pecunias violenter extortas miseris Pastoribus. Deus Suam Eminentiam conservet.

Parisiis, 28 Septembris, 1668.

Eminentiae Suae

Humillimus servus,

Ed. Archiepiscopus Ardmachanus.

Eme. Dne.

Recepi nuper gratissimas Suae Emin. literas datas 16 ultimo elapsi Octobris. Recepi etiam legendas ab Illmo. Dno. Nuncio Suae etiam Emae. literas ad praefatum Illmum. Dnum. Nuntium in gratiam meam, pro quibus omnibus, et suis continuis in me cumulatis beneficiis ago, et habeo infinitas gratias. Et de fratre Jacobo Taaffe aliquid dicam. Quidam Sacerdos non nihil officiosus accepit a P. Taaffe commissionem ad visitandas quatuor Dioeceses in Provincia Armachana, scilicet Dunensem, Dromorensem, Rapotensem, et Kilmorensem. Visitatori isti nomen fuit Ronano Magin educato in Collegio Hibernorum in Urbe, qui in visitatione fuit a militibus haereticis deprehensus, ad judicem ductus, ab eodem examinatus, et fassus commissionem derivatam a Fr. Jabobo Taaffe magno scilicet S. Sanctitatis Vicario, carceri commissus: et pater iste magnus Vicarius per satellites ubique quaesitus, sed abfuit, et adhuc latet, fugit in Angliam, et Londini in luxu, et crapula, ne quid aliud dicam expendat pecunias a misero Clero in execratione et mendacio extortas. Interea ipsius Emissarii fratres, qui vocantur Remonstrantes, perseverant in collecta per fas et nefas urgenda. Boni Sacerdotes, quos

curavit expilari, excommunicari aut suspendi rident ipsius casum, et fugam.

Ego meditor iter usque in Britanniam Armoricam, ut possim ibi vivere minoribus expensis, quam hic Parisiis. Dolor in tibiis reservavit meum iter hyemi; Dublinum sentit cum dolore, et damno absentiam Pastoris, sicut et reliqua Hibernia. Quare si nec Dnus. Nicolaus Eustace, aut D. Jo. Brenan placeat pro ista sede, non est alter similis D. Petro Talboto Ex-Jesuitae, inter quem et Fr. Petrum Walsh intercedit inveterata antipatia. Rex Angliae prefert Talbotum mille Walsaeis; Dux Ormondiae e contra stat pro Walsaeo: DD. Eustace, et Brenan neminem offenderunt; sunt graves, zelosi, et docti viri; Ossoriensis Dioecesis in Provincia Dublinensi indiget Pastore, cui nullus aptior quam praefatus D. Brenan ibi natus.

Superest ut Deus conservet SSmum. Dnum. et Suam Emtiam. sicut precatur,

Parisiis die 9 Novembris, 1668.

Eminentiae Suae

Humus. servus,

Edmundus, Archiepus. Armacanus.

Eme. Dne.

A tempore Caelestini primi quo primum fuerunt Hiberni (tunc etiam dicti Scoti) edocti fidem Xti ad hunc usque diem ab ea numquam avulsi sunt, immo eam mordicus cum bonorum omnium dispendio, libertatis etiam et vitae discrimine amplexi sunt et etiamnum amplectuntur. Verum, proh dolor! cum, hac tempestate desiderentur in Ecclesia Hibernica pastores, Episcopi scilicet et Vicarii Generales qui eam regant foveant et pascant, sine quibus perit omnis facies Ecclesiasticae Hierarchiae; prope est ut in ea mala et contagiones incidamus quibus laborant vicini nostri Angli, Scoti, Suevi, Dani, Batavi, qui Pastores Catholicos ex suis terris, suis placitis et iniquis decretis, proscripserunt. Habentur hodie de facto plures in Hibernia schismatici qui brevi profitebuntur publice heresim (quod Deus avertat) ni tempestivum ponetur a S. Sanctitate remedium. Spero tamen et confido quod SSmus. D. Clemens IX. Summus Pont. Xti Vicarius et S. Petri Successor non sit neglecturus tam multas animas praetioso Xti Dni. sanguine redemptas, accedente praesertim Suae Emae. suggestione, solido zelo, et continua intercessione. Vereor

nisi id fiat in S. Sanctitatis Pontificatu quod actum sit de fide Catholica in Hibernia.

Status et facies Ecclesiae Hiberniae talis est. Sunt in ea 31 Episcopatus inter quos sunt Archiep. quatuor: tamen in hac tempestate est unicus Ardaghadensis qui munia Episcopalia exercet: vivit adhuc Kilmorensis in lecto multis annis, et pudet dicere quomodo impendit suam senectutem: est bene octogenarius. Reliqui qui supersunt istius Ecclesiae Episcopi, sunt in exilio; scilicet Fernensis qui est Ormondo Duci et Proregi exosus, Finiborensis qui clam fugit Dublino anno 1667 et Ego.

In Provincia Dublinensi ubi fons, scaturigo et centrum totius schismatis et haeresis latitat, nullus est Episcopus; Fernensis est ejus Provinciae: in Provincia Cassiliensi nullus Episcopus; de ea est Finiborensis: in Provincia Tuamensi nullus Epus. nequidem absens. In Ardmachana est Ardachadensis, Kilmorensis, Ardmachanus, Parisiis, cui exsudavit se Abbas S. Audomari propter pestem tunc in ea urbe grassantem, et hostem omnia devastantem.

Necesse est Eme. Dne. quod in singulis Provinciis sint ad minimum duo Epi. non numerando eos qui sunt in exilio: dignentur igitur nominare pro Sede Archiepali. Dublinensi unum aliquem ex seqq. D. Joannem Brennan qui est in Collegio de Propaganda Fide vel D. Nicolaum Eustace, vel D. Patricium Dempsey, vel D. Eduardum Wesly, vel D. Nicolaum Geraldinum qui est de facto in Hibernia, vel D. Joannem Morphy qui est a 30 annis strenuus operator in ista Provincia. Unus aliquis ex istis sit in Episcopatu Ossoriensi.

In Prov. Ardmachana nominetur vel D. Thom. Fitzsymons Epus. Derensis, (ut sine strepitu amoveatur pestis illa scandalosa nimis Terentius O'Kelly) vel D. Gulielmus Ward qui est pastor prope Gandavum in Flandria.

In Provincia Cassiliensi D. Burgatt, vel Dominicus Rochaeus, vel Joannes O'Molony, vel Joan. Bourke, nisi timerem quod promotus sequeretur schisma Ormondicum, cujus Matri est a confessionibus; quod ipsum vidi in aliis, tempore Illmi. D. Archiepi. Firmani nostri quondam Nuncii Apostolici piae memoriae, vel D. Thadaeus O'Brien: unus sit Archiepiscopus Casseliensis alter ex ipsis Epus. Laonensis nominetur; vel D. Jacobus Douly qui praeest in Urbe Collegio Neophitarum.

In Tuamensi omnimode destituta Episcopis, nominetur vel D.

Gregorius Fallon qui est in Collegio Hispanico Bononiae, vel D. Joannes Daly qui est his annis multis in vinea Hibernica. D. Burgatt nominabit alios.

Postquam nominaverit S. Sanctitas paucos Epos., commendabimus alios in Vicarios Generales, ita ut habeamus nostram Ecclesiam insidentem fundamentis Apostolicis. Fr. Jacobus Taaffe qui Bruxellis mense Januario 1667 visitavit suam Emam., haesit Londini ad Feb. anni 1668: nunc in Hibernia est totus Walchaeus, idem sapiunt, idem sentiunt, idem loquuntur, idem faciunt, et est revera Walchaeo longe deterior, minus doctus, minus temperatus et Sedi Apostolicae minus obsequens.

Non expedit quod aliquis Regularis aut quisquam ab haereticorum fautoribus commendatus, promoveatur. Multum sane conduceret si Generales Franciscanorum, Societatis Jesu, et Carmelitarum discalceatorum scribant ad suos subditos respective ut modestius se gerant, ut non mittant suas falces in messem alienam ut non multiplicent missas singuli eodem die.

Pro Suae Eminentiae cura et benevolentia erga me habeo gratias infinitas, et quod unice possum continuabo meas preces pro Sua Sanctitate et Sede Apostolica et omnibus ejus ministris inter quos in precibus meis habet primam Sedem Sua Eminentia. Denique addo hoc quod in Anglia nunquam erit aliquis apparens fructus in negotio fidei promovendae (oblatrent et praetendant in contrarium quidquid possunt Regulares) nisi constituantur ibi aliquot Episcopi.

Emae. Suae humus. servus,

Edmundus, Ardmachanus.

All' Emo. Rospigliosi, &c., &c., &c.

CCXXXV.

Letter of the Vicar Apostolic of Cashel to the Cardinal Prefect of Propaganda, 1st December, 1668.

Eme. Dne.

Decimo Novemb. Vras. accepi, 25° Augusti datas, quae mihi sane ac reliquo Clero pergratae fuerunt, cum et audaciam fregerint fr. Jacobi Taffe, ejusdemq. confoederatorum, et nos in posterum contra

similes imposturas armarint. Licet hactenus, ut occasio tulit, scripserim non semel ad R. D. Guillelmum Burgat, qui Romae jam a quinquennio res agit Provinciae nostrae, de progressu fratrum in negotio illo valde nobis ad tempus incommodo, nunc autem passim scandaloso; nolui tamen mihi modo deesse, quin Emam. Dnem. Vram. certiorem de re tota facerem.

Mense Martio fr. Jacobus Taaffe Dublinum appulsus, cum non aliam haberet potestatem sibi commissam (ut pro certo comperi), quam ut fr. Petrum Valesium, ac socios subscriptores illius Protestationis Sedi Aplicae. dudum ingratae, ad obsequium debitum reduceret, propalavit sibi fuisse jurisdictionem Auctoritate Aplica. amplissimam in utrumque Clerum Hiberniae universum. Post intervallum multorum dierum convocatis Epo. Ardaghaden. et aliis ex utroque Clero, quos adducere poterat, fictitium illud diploma (cujus transumptum misi ad praefatum D. Burgat) ostendit. Fides a plerisque habita est. Quo successu animatus ille convocavit e variis partibus quosd. fratres sui ordinis, et nonnullos alterius Cleri, omnes subscriptores protestationis Valasianae, eosdemque quos debuerat revocare ad frugem, eodem tempore mense Junio disseminavit in omnes Regni provincias cum eadem, quam prae se tulit, amplissima jurisdictione, visitandi, corrigendi, deponendi, instituendi, commutandi, substituendi, excommunicandi, suspendendi &c. omni appellatione posthabita. In hanc Momoniae Provinciam destinavit pro dioecesibus Cassellensi, Imolacen., Laonen., Finaboren. fr. Thomam Haroldum Minoritam: pro dioecesibus Corcagiensi, Clonen., Rossen., Achaden., Ardferten., et Limericen. Commissarium Provincialem fr. Franciscum Coppingerum: pro Dioecesibus Waterfordien. et Lismorien. fr. Eduardum Valesium ejusd. ordinis. Hi omnes in sua quiq. sorte superveniunt torrentis instar: totam pene provinciam cum aliis fratribus obeunt. Tam a Vicariis Glbus., quam Parochis Bullar. copias exigunt, ac alias literas, quibus nixi fungerentur officiis suis. Postulant itidem a quolibet Vic°. Gli. 50, a parocho quolibet 10 florenorum summam numerandam in diem 21 Julii; secus illos excommunicationis latae sententiae feriendos esse: dicebant enim fr. Jacobo Taffe inito augusto redeundum esse Romam ad reddendam rationem villicationis suae. Parent Vic^s. Generalis Waterfordien., Imolacen., Laonen., Finaboren., e quorum tamen Parochis nonnulli vel noluerunt tantam summam numerare, vel non potuerunt. Vicarius Corcagien. nec ipse pecuniam dedit, nec quisquam ex suis. Proinde fr. Coppingerus illum publice

excommunicavit die dnico. cum caeremoniis solitis, tradendo ipsum Satanae &c. Quo ille fulmine territus, paulo post aegrotavit periculose, quoad a me monitus Jurisdictionem fuisse nullam (multis ea de re habitis Roma literis) convalescere coeperit. Sub idem tempus, quo ceteri ad suos ivere districtus, venit ad me praefatus fr. Thomas Haroldus, potestatem depromit sibi delegatam a fr. Jacobo Taaffe, et copiam Bullae quasi pontificiae. Ubi advertendum, cum fratres illi clerum universum, nemine dempto, suae jurisdictioni subjicere molirentur, et in Patres Soc. Jesu, (licet nullum lapidem non moverint), vires suas exequi non possent, de quibus scilicet nullam fecisset expressam mentionem fictitium diploma Pontificis, in hac tamen commissione facta fr. Thomae Haroldo, inserta transumpto fuisse verba illa [*etiam Patres Soc. Jesu*]. Quo etiam dolo nil contra dd[os.] PP. assecuti sunt. Hic ego gratum mihi futurum esse respondi quemcumque Suae Sanctitatis Commissarium; sed in re adeo insolita non esse temere procedendum; tempus mihi mensis unius dari debere ad deliberandum de tanti re ponderis. Cum recusaret ille dare plus triduo, et ego tantilli respuerem angustias temporis, absque mora legendam contra me curavit censuram excommunicationis nisi mox parerem. Quod cum vehementius urgeret, appellavi ad SS. Pontificem ab injusta illa sententia, et Aplos. petii. Jam, inquit. acta res est. Quasi per diploma S. Sanctitatas omnis esset ablata potestas appellandi. Homine dimisso, destinavi unum e meo Clero Dublinum ad Epum. Ardaghaden., ut significaret, qua ratione hoc in negotio esset agendum. Rescribit ille parendum esse observando decreta S. Concilii Trid[i.]. Interposito dierum aliquot intervallo redit ad me fr. Thomas Haroldus cum Suo Secrio. praeside Cassellensi (nullum enim habet hic ordo in Hibernia triennio pene Guardianum), qui praesentibus quibusdam e meo clero legit inter cetera, excommunicationem etiam ferendam in nos, nisi in diem 21 Jul. effunderemus summam pecuniae propositae.

Feci equidem de consilio Epi. Ardaghaden. fr. Haroldo potestatem visitandi Sacerdotes dioecesis meae, qui tamen decrevere non illi dare vel obolum: percurrit ille cum quibusdem fratribus totam pene dioecesim, convocat parochos nunc hos, nunc illos; scientibus haec et similia tam in his partibus, quam in aliis Regni provinciis, protestantibus, et conniventibus.

Dictu mirum est, qua confidentia e fratribus alii jactarint Pontificem sibi prae aliis fidere, quos elegerit ad Clerum reformandum, alii minati sint quosdam a meo clero cura pastorali, et me Vicariatu Aplico.

degradandos esse, ac nonnullos cum supercilio et auctoritate commone fecerint officii sui: ipsemet denique eorum dicteriis et comminationibus immunis non fui. Erat qui nobis objiceret, ignaros nos esse maximi boni, quo privabamur propter nostram contumaciam.

Inter haec venit tandem ipse fr. Jacobus Taaffe in hanc Provinciam. Bis me convenit lecto tunc prae valetudine decumbentem, postquam demum in me oleum, et operam perdidisset, Clonmeliam concessit, inde Waterfordiam, ubi in Conventibus fratrum receptus est, ac venditatus pro Legato Aplico. Quibusdem e Clero facultates dedit, quas praesetulit, amplas; Sacris suis qui interessent, 15 annor. concessit indulgentias, singulis, qui accedere vellent, impertiens Aplicam. benedictionem. Ex his partibus Dublinum reverso fr. Jac. Taaffe, deinceps ceperunt imposturae clarescere, datis non paucis Roma, et ex aliis partibus, literis, quarum tamen fidem fratres passim extenuant. Quid autem modo de illa nube testium, accedentibus jam vestris litteris omni exceptione majoribus, sentiam, ipsi viderint. Ubi demum sit ipse fr. Jac. Taaffe, quidve faciat, non intelligo: audio tantum eum latere. Utinam in coenobio fugiens a ventura ira faceret fructus dignos poenitentiae. Haec hactenus.

Scripsi de mandato vestro ad omnes Vic^{os.} Generales, Foraneos, et alios e Clero hujus Provinciae: nec desisto saeculares etiam fraudis admonere compositae, quo et mercenarios dignoscant, et debitam veris Pastoribus obedientiam praestent. Ceterum sic habeto, Card. Eme., omnia tam quae Ema. Dntio. Vra. hactenus jusserit, quam quae in posterum mandatura sit, me quam diligentissime esse observaturum.

Datum Casseliae 1° die Dec. A.D. 1668.

Emae. Dnis. Vrae.

Servus Humus. et Obsqmus.,

Io. DE BURGO, Vic. Aplicus. Cassellen.

CCXXXVI.

AN ACCOUNT OF THE DOINGS OF TAAFFE, PRESENTED TO PROPAGANDA IN 1668.

Pater Jacobus Taaffe Minorita virtute litterarum Apostolicarum facit se Commissarium et Vicarium Apostolicum supra clerum saecu-

larem et Regularem Regni Hiberniae, cum potestate absolvendi, visitandi, instituendi, excommunicandi, quoscumque etiam Vicarios Generales, Apostolicos, Provinciales Regularium, eorumque respective subditos. Protestationem Valesianam ejusque fautores promovet, eosque dumtaxat, cum plenitudine potestatis in visitatores instituit.

Eos qui pro auctoritate S. Sedis tuenda, passi sunt carceres et vincula persequitur et ab officiis absolvit, ut videre est in Provinciali Dominicanorum, quem adhuc inauditum ab officio suspendit, sigilloque et archiviis Provinciae privavit, eaque cuidam Valesiano fidit. Idem fere contigit Provinciali ordinis Eremitarum S[ti.] Augustini.

Visitatores in suis visitationibus non tam inquirunt de observantia regulari quam de rebus politicis: etenim 19[a] interrogatio est "Quinam erant perturbatores pacis cum Ormonio anno 1646 et 1648 ?" Quasi dicerent quinam adhaeserunt Illmo. Dno. Nuntio. 30[a] interrogatio "Quinam male loquuntur de Protestatione communiter dicta Valesiana ? et quinam dixerunt eam esse schismaticam, peccaminosam aut illicitam ?"

Visitatores extorquent a quolibet Vicario Gen. centum schelingos sterling, a quolibet Pastore 20, a quolibet conventu seu Vicariatu, etiamsi unus tantum ibi resideat, 30.

Valesiani sine scrupulo omnia facient ad nutum Regis, unde nisi cito adhibeatur remedium, fides destruetur.

Exiit recens edictum arrestandi clerum Connaciensem et Ultoniensem, cujus executio suspenditur donec visitatores absolverint : deinde soli Valesiani, prout suspicatur, erunt liberi, caeteri vero incarcerabuntur et proscribentur.

CCXXXVII.

Two Letters of Rev. Peter Talbot, 25th of February and 6th of March, 1669.

Illme. Dne.

Heri vespere in Concilio pleno divulgatum est decretum contra Ducem Ormondiae, nominatusque est ejus successor in regimine Hiberniae Dnus. Baro Roberts. Comes de Orrery bis recusavit illam dignitatem ne videretur in querelis contra Ormondum quaerere potius

propriam promotionem quam publicum bonum. Id saltem obtinuimus ut finis imponatur schismati Valesiano qui jam meditatur fugam, et quidem merito cum novus prorex jam plene informatus sit de illius nequitia artibusque. Dnus. Deus ita res disposuit ut per imposturam fr. Jacobi Taaffe detur optima occasio persequendi Remonstrantes Valesianos non ut sacerdotes sed ut nebulones. Interregnum hoc videtur tempus maxime opportunum declarandi vel nominandi Epos. et Vic. Aplicos. in Hibernia quia expedit ut Sedes suas occupent antequam novus gubernator eo perveniat. Sed hoc relinquendum est prudentiae ac pietati S. Congnis. et Illmae. D. V$^{rae.}$ cujus manum humiliter deosculor.

Londini $\frac{15}{25}$ Febr., 1669.

PETRUS TALBOT.

Revmo. Nuntio, Bruxellis.

ILLME. DNE.

Litteras Illmae. Dnis. V$^{rae.}$ dat. 9 Feb. hac 25 stil. vet. accepi, cum ante octo dies alteras dederim quibus certiorem facerem Ill. D. V$^{ram.}$ Ducem Ormondiae exauthoratum esse, Dominumque Robertum custodem privati sigilli declaratum esse Hiberniae proregem. Vir est sagax necnon severus, sed assertor libertatis conscientiae quamvis vulgo putetur presbyterianus. Sed cum totus sit familiae Comitis de Orory ac ducis Buckinghami qui ipsum promovit, actum est de schismate Valesiano : jam enim tradidi Excellentiae Suae relationem vitae ac morum Valesii, nec non Jacobi Taafe et promittit utrumque in exilium mittendum.

Quod spectat ad libertatem conscientiae nihil certi habemus adhuc, bene tamen speramus in proximo Parlamento mense Octob. Interim non possumus conqueri de persecutione ; nam rex et praecipui Consiliarii nobis favent. Buckingham est in summa auctoritate et amore Regis, alias Ormondus numquam loco cecidisset. Diu pugnatum fuit ancipiti fortuna, sed tandem Dom. Deus deposuit potentem de sede, sedemque apostolicam liberavit a politico et periculoso schismate P. Valesii. Nihil amplius novi, etc.

Londini, $\frac{25 \text{ Feb.}}{6 \text{ Mart.}}$ 1669.

PETRUS TALBOT.

CCXXXVIII.

Letter of the Bishop of Ardagh, 16th March, 1669.

Eme. Dne. Patrone Colendissime.

A quatuor mensibus altum silentium tenui in non scribendo ad Em$^{am.}$ V$^{am.}$ Scrutans vias P. Jacobi Taafe et expectans semper quod Suae Sanctitati obediret in exeundo ex hoc Regno in quo scandalum commisit, tandem praetensa jurisdictione totaliter privatus et declaratus infamis falsator, cum non esset hic locus illi prae confusione in ullo diversorio, post jacturam propriae famae, Angliam petiit, quaerens requiem, dubito an inveniet. Timeo posteriora facta ipsius futura pejora prioribus, (quod Deus avertat): an vero in Anglia mansurus aut ulterius transiturus nescitur, tempus docebit. Antiquus malorum dierum fr. Petrus Valesius in insidiis ponendis perseverat prout latius scripsi D$^{no.}$ Baldeschi. Interim elevatis oculis et genibus flexis florentissimos et diutissimos annos exoptat,

Em$^{ac.}$ V$^{rae.}$

Humus. servus,

Patritius, Ep. Ardachaden.

Dublinii, 16 Martii, 1668, stylo veteri.
(id est, 1669.)

CCXXXIX.

Letter of Rev. Peter Talbot, 18th March, 1669.

Illme. ac Rme. Dne.

Cum multorum literis constet Petrum Walsheum, seu Valesium omnibus modis ac viis conari, ut victum lucretur (uti hactenus) per divisionem ac destructionem Cleri Cathol$^{i.}$ in Hibernia, atque in eum finem destinaverit quemdum monachum Franciscanum (nomine Lyons), ut agat cum regiis ministris, ac novo Prorege de utilitate ac necessitate suae haereticae pravitatis ac proditionis; operae pretium duxi mittere ad D. V. Illmam. originalem commissionem, seu literas patentes Dni. Ronani Magin (quas ipsemet tradidit mihi) confectas, et conscriptas a Petro Valesio manu propria, et subscriptas manu propria Jacobi Taaf, cujus sigillum (vicariatus nimirum Aplici.) sunt etiam

munitae. Etsi vero non putem legationem praefati Lyons gratam futuram Consiliariis Angliae, aut novo Proregi (jam enim satis informati sunt de Valesii vita, vitiis, et artibus, nec ipsius amicus Ormondus jam quicquam potest); tamen in re tanti momenti nullum non debemus movere lapidem, ut perfidi, ac perditi hominis machinatio careat successu.

Quapropter debita cum humilitate propono Dni. Vrae. Illmae., ut consideret S. Cngtio., an non-expediat censuras ferre et promulgare contra Jac. Taaf, et Pet. Valesium eo scilicet nomine, quod sint falsarii Bullar. Aplicar., et speciatim contra P. Walsheum, eo quod foverit imposturam Taaf, commissionesque finxerit, et instructiones dederit ad exigendum pecunias a subditis S. Majestatis Britanniae virtute Bullae non solum falsae, sed cujus falsitas neminem latere poterat, nisi supponatur ignorantia crassissima, quam jus non praesumit, nec per illam excusari potest Walsheus: si hoc fiat, actum erit de factione Remonstrantium, ac praetensa ipsor. fidelitate, qua sola innixi se tutos satis ac tectos lauro regia contra fulmina Sedis Aplicae. existimarunt. Sed in severitate contra imposturam Taaf, mulctamq. subditor. (quod est crimen laesae Majestatis in hisce Regnis) concurret Rex et Consiliarii cum S. Cngne. Ignoscet facile V. D. Illma. imperitiae meae, audaciaeque, si ad intentionem respiciat, quae sane alia non est, quam ut jam tandem aliquando ponatur finis schismati, ac persecutioni Walshei ac Remonstrantium. Hic maxima fruimur pace in rebus ad Religionem spectantibus, soli pseudoepi. et rigidi presbyteriani sunt contrarii libertati conscientiae; Rex, Dux Buckingamius Dnus. Arlingtonus, et custos magni sigilli (qui sunt tres praecipui consiliarii) oderunt persecutionem. Dnus. Coventrii hostis Catholicorum nuper missus est in turrem londinensem, ubi adhuc detentus est, sed dimissus a consilio status, ac aerarii, quia provocaverat ad duellum Ducem Buckingamium, sed vera causa est, quod foverit factionem Ormundi et Clarendonii; est enim vir sagax et audax, Duciq. Eboracensi intimus. Deus servet diu incolumem D. V. Illmam., cujus manus humillime deosculor.

Londini, 18 Martii, 1669.

Humus et Obsqmus. Servus,

PETRUS TALBOT.

P.S.—Rndus. Pater Tullii ad Vos proficiscitur, impedivitque, ne ego mitterem ad V. D. Illmam. commissionem scriptam manu Valesii,

quia hic urgebimus apud Regem et consiliarios impudentiam hominis, qui invehitur in alios propter exercitium jurisdictionis Aplicae. ac Romanae, cum tamen ipsemet idem faciat falsa Commissione quam finxit. Ipsemet Tullii dicet Dni. V. Illmae. quomodo sine strepitu aut invidia curiae Romanae Walsheus excommunicari possit a commissario Generali sui Ordinis. &c.

Illmo. Dno. Internuntio Aplico. Bruxellis.

CCXL.

Letter of Fr. Nicholas Netterville, S.J., 21st March, 1669.

Eme. Dne.

Nunc tandem excessit e Regno Taffius rei Xnae. turbamentum ingens et scandalum, at alior. impulsu, quam suo ingenio pejor. Hactenus etiam tempori servitum, dum in Ormonio duce metuendus jure videretur Walsheus ; jam vero cum Ormonius ipse Proregis, ut fertur, officio·exutus sit, eoq. destitutus adminiculo is frater, existimo jam amplius cunctationi locum non videri, quominus librata jamdiu, ac dilata in eum censura aliquando emanet, concepta, ne elabatur, stylo quo vos soletis ; pertingat ad fautores item et adhaerentes sub interminatione, ne Catholici ejus concionibus, quod faciunt, cum haereticis mixtim intersint tanto bonorum scandalo, dum ad confertam multitudinem ea soleat effutire vir impotens, quae sustinere aequis auribus catholici probiores non possunt. Dirigantur exemplaria ad Vic^os. Generales toto regno, nec non ad ordinum Provinciales et reliquos in dignitate constitutos cum mandato ut quamprimum promulgetur dicta censura. Est etiam tripartitum ejus opus sub praelo, quod clero probrosum, Sanctitati Suae injuriosum cum sit, ead. cuperemus censura involvi ; non quod potenti hocce pharmaco Sanctum iri Walsheum spes sit : est enim in morbo adversus remedium omne nimium quam pertinaci ; sed quo tenerioris conscientiae Catholici ei studentes sacro hoc igne territi retrahant sese.

Emam. Dnem. Vram. diu nobis et Eccliae. suae servet incolumem Deus.

Emtiae. Vrae. Servus in Xto Humus.

Fr. Nic. Nitervil.

Dublini, 21 Martii, 1668,
(stylo veteri).

CCXLI.

Letter of the Bishop of Ferns, 3rd May, 1669.

Illme. ac Rev$^{me.}$ mi D$^{ne.}$ Colen$^{m.}$

Quod Sacra de fide propaganda Congregatio preces meas exaudierit et egestatem sublevaverit, non parum fecit, suada V$^{rae.}$ pietatis: hoc antea spondebat singularis animi tui Bonitas humanissimis litteris expressa. Id ipsum etiam scripsit Ill$^{mus.}$ et eximius D. Oliverus Plunket, qui crebris ad me litteris tam perspicua, vera, solida, ardentis in generoso tuo pectore erga gentem Nostram a Sceleratis Haereticis profane conculcatam amoris encomia significavit ut mihi stuporis materiam dederit. Talem mirari debeo et efferre charitatem hoc pravo saeculo dum pauci compatiuntur super contritione Joseph. Fructus est pro magna parte tui zeli ae virtutis nupera electio praesulum pro Ecclesia Hibernica, Virorum praestantium, qui annuente Numine, S$^{tae.}$ Sedis imperium et nomen in illo Regno pro viribus tuebuntur. An non mihi dolendi seges hic nascitur? Quod non valeam modo cum novis his Ducibus et Angelis Ecclesiarum ad praelium descendere contra latrunculos Amalecitas; sed exspectare ad tempus debeam sedens ad Sarcinas. Spero nihilominus in Misericordia divina aliquando fore ut rursus tenellos dilectosque a quibus avellor agnos revisam ac cum illis diem claudam extremum. Agimus interim omnes, Antistes magnifice, ingentes gratias pro amore, studio, et summa tua sollicitudine in erigenda Hierarchia Ecclesiae Hybernicae pene labente: Servet Deus O. M. ad multos annos felicem et florentem tam Sancti moliminis promotorem: ut ita eveniat Deum precabor ardenter in Sacrificiis meis quotidianis. Quod ex animo cogitans, reverenter deosculor Sacratas Vestras manus.

Gandavi, die 3^{a} Maii, 1669.

Illmae. D. V$^{rae.}$ obsequis. Servus,

Nicolaus, Fernensis.

CCXLII.

Four Letters of the Archbishop of Dublin, 15th May, 1669.

[Dr. Peter Talbot, some of whose letters have been printed in the preceding pages, was appointed to the See of Dublin on the 11th of January, 1669, and was consecrated on Sunday, the 9th of May, the same year, in Antwerp, by the Bishop of that See, assisted by the Bishops of Ghent and Ferns. He died a confessor for the Faith in prison in 1680.]

Eme. Dne.

Literas Aplicas. et facultates simul cum epla. E. V. mihi, altera Clero Dublinensi scripta, ea qua par est, reverentia accepi ab Illmo. Dno. Internuntio hic Bruxellis: et Dominica prox[e.] elapsa consecratus fui Anthuerpiae. Fateor onus mihi a S. Sanctitate impositum longe superare vires meas, quas probe novi esse valde exiguas. Sed spero Spiritum, qui universam regit Eccliam., et singulis membris gratiam et dona distribuit juxta exigentiam munerum, quibus funguntur, mihi quoque licet indigno daturum ea auxilia, quae necessaria sunt ad tuendum a lupis gregem mihi commissum, et ad repellendum ultimos Petri Valesii conatus, qui non contentus praeterita sua persecutione etiam nunc omnem movet lapidem, ut in infami Exploratoris, et satellitis officio confirmetur, ac in suo schismate sordescat. Ut vero illam dignitatem assequatur, parat se ad iter in Angliam, precibus nonnullorum haereticorum, literisque commendatiis Pseudoprimatis Armacani munitus. Sed infamis ac insani hominis causam haec arma non multum juvabunt, cui lethale vulnus inflixit Ducis Ormundi casus, vel saltem recessus ab Hiberniae regimine. Ceterum et mea sponte et amicorum suasu festino Londinum, ut Valesio occurram, regiosque ministros confirmem in opinione ac odio, quibus jam imbuti sunt contra illius nequitias. Inde recta petam Dublinum, Vramq. E. monebo de statu ac spe rerum.

Sed quia nulla pars Hiberniae magis indiget idoneo pastore ac primate quam Provincia Armacana, in qua Clerus in factiones divisus, nec non maxima praebet scandala et Hibernis Catholicis, et Protestantibus Anglis Scotisque quibus scatet Ultonia, non potui differre significare E. V. quam sit necessarium continuo nominare Archiepum. Armacanum. Etsi vero non expediat nunc plures creare Epos., ne scilicet Ormondus dicat, seipso exauctorato Pontificiam auctoritatem

repentino ac periculoso incremento dominari in Hibernia : tamen unus Armacanus additus tribus aliis Archiepis. nullam dabit ansam loquelae vel invidiae, praesertim si vir fuerit Aulae non invisus. Tres mihi propositi sunt ab Hibernis rerum ac personarum gnaris. *D. Patritius Everardus* doctus Theologus, vir valde pius et prudens. Multa passus est pro fide Catholica spatio 36 annorum, quibus strenue ac constanter laboravit in excolenda vinea Dni. evellendisque vitiis in Provincia Armacana, in qua natus est, et quidem nobili et antiqua familia. Ipsius prudentia vel inde patet, quod inter tot divisiones Cleri suae Provinciae nunquam fuit notatus factionum auctor, vel fautor, et cum nullus unquam fuerit apertior Valesianae doctrinae hostis, nemo tamen fuit ministris Regiis minus obnoxius. Subscriptioni Dublinensi propositionum Sorbonicarum se opposuit, condemnavit. Peritissimus est linguae Hibernicae, concionatur etiam Anglice, utrique genti charus est, nec ingrata erit Regi illius promotio. Secundus, qui pro Primate mihi propositus fuit, est *Dnus. Thomas fitz Simon*, vel *mac Simon*, contra quem nihil audio objectum praeter subscriptionem Dublinen. Tertius est *Dr. Nugentius*, qui degit, non scio an etiam docuerit, in Hispania. Sed non puto illum adeo idoneum ac D. Everardum.

Cum vero Prov[a]. Armacana sit tam vasta, ut ad minimum duo suffraganei videantur desiderari, Kilmorensis autem deliret, vel (quod deterius est) delinquat in multis existimo *D. Oliverium Dease* Vic[um]. Glem. Medensem, dignum esse vel Sede Ardachense, vel Clogherense : praesertim cum nihil praeter senectutem illi objiciatur, et tamen sit firma valetudine. Indubie annorum numerus, quibus militavit in Dei castris, impellet potius, quam impediet S. Cngnem. ut promoveat hominem non minus meritorum, quam dierum plenum.

A. P. Jacobo Taafe nihil damni communis timendum : adeo enim laborat defectu pecuniae et prudentiae, ut soli sibi nocere possit, ab omnibusque habetur insignis impostor. Quotidie promittit se venturum in Belgium, stabitque (ni fallor) promissis, quia sine pecunia non poterit diu haerere in Anglia.

De Capitulo Anglicano egit mecum Illmus. D. Internuncius : puto dissolvi posse majori plausu, quam periculo, si praeficiatur Clero R. P. Fr. Philippus Howard, Ser[mae]. Reginae magnus Eleemosynarius : qui etsi regularis, minus tamen obnoxius erit, quam ullus alius: ipsius enim nobilitas non dabit locum emulationi, sicut nec indoles invidiae. Haec sunt praecipue quae mihi occurrunt. Plura scribam ex Anglia.

Interim deprecor Dnum. Deum, ut servet diu incolumem E. V. pro bono ac splendore Eccliae. Catholicae. E. V. manus humillime deosculor.

Bruxellis 15 Maii, 1669.

Em. Vrae.

Obsqmus. in Xto servus,

PETRUS, Dublinen.

EME DNE.

Post has scriptas accepi E. V. litteras datas 27 Apr., quibus datur facultas absolvendi omnes recurrentes pro absolutione a censuris per D. Rinuccinum fulminatis. Paternam benignitatem S. Sanctitatis ea qua par est obedientia et humilitate amplector. Visum tamen mihi est proponere E. V. publicationem hujus facultatis non carere ingente periculo: cautum enim est decreto Regis, et Parlamenti in Hibernia, ut quicumque petierit absolutionem a censuris D. Rinuccini, fiat incapax suae haereditatis ac bonorum, et longe maxima pars catholicorum laudat hanc legem: nec memini ullius qui recurrerit ad personas olim nominatas pro absolutione a censuris Dni. Nuncii Rinuccini: imo omnes nunc uno ore ruinam fidei ac patriae tribuunt divisioni fundatae in illis censuris. Neq. hoc effert dumtaxat ignarus vulgus, sed maxima pars Cleri tam regularis, quam saecularis, qui mordicus tuentur censuras fuisse plane invalidas. Unde miror quomodo supplicatum fuerit S. Sanctitati pro absolutione ab iisdem nomine Orthodoxor. Hiberniae. Ego quidem judico expedire, ut facultatem habeamus absolvendi in foro conscientiae recurrentes ad nos: sed si res innotuerit, in magnum discrimen adducetur totus status Ecclesiasticus Hiberniae, et status saecularis Catholicor. cogetur publico instrumento declarare, se nunquam dedisse Commissionem supplicandi S. Sanctitati pro tali absolutione. Itaque necessarium duxi, idque dixi Illmo. D. Internuncio, ut oretenus accipiant Archiepi. hanc facultatem, et nullomodo mittantur in Hiberniam literae E. V. donec habeatur responsum vestrum ad hanc difficultatem, quam debita submissione propono. E. Vrae. manus humillime deosculor.

Bruxellis, 15 Maii, 1669.

E. V. Obsqmus. in Xto servus,

PETRUS, Dublinen.

ILLME. ET R$^{ME.}$ D$^{NE.}$

Ex litteris meis ad Eminentissimum D. Card. Franciscum Barberini intelliget Vestra D$^{nio.}$ Illma. quae nunc occurrunt. Hinc maximas gratias habeo V. D$^{ni.}$ Illmae. pro singulari erga me benevolentiâ. Faxit Deus ut S. Cong$^{nis.}$ ac V$^{rae.}$ respondeam expectationi. Certe curabo auctoritatem Sedis Ap$^{ae.}$ tueri et Valesium persequi donec convertatur. Non scit jam quo se vertat: in Hiberniâ non audet haerere, novi scilicet Proregis ac Comitis Orory metu perculsus. In Anglia nullos habet amicos praeter unum Ormundum qui cum jam non indigeat operâ Valesii illius obsequia praeterita vix agnoscet praesertim cum nullo modo proficua fuerint, sed potius praejudicaverint Ormundum.

Tanta humanitate, totque beneficiis me cumulavit Illmus. D. Internuntius ut plane confundar, nec unquam sperare possum occasionem compensandi. V. D. Ill$^{ma.}$ quaeso reddet illi gratias.

Casu quo non statim nominari poterit Archiepus. Armacanus et judicetur expedire statuere Vic. Apcum. pro tempore, puto R. D. Philippum Draycot qui hactenus fuit Vicarius Generalis defuncti Armacani mereri locum, est enim vir prudens pius acerrimusque zelator disciplinae Ecclesiasticae.

Haec raptim. Londino ero longior. Interim deosculor manus Illmae. D. V.

Bruxellis, 15 Maii, 1669.

Obseqmus. in Xto servus,

PETRUS, Dublinensis.

ILLME. AC RME. DNE.

Non ausus sum scribere ad D. V. Illmam. per cursorem ordinarium: lator harum plura dicet oretenus: ne tamen et promissis et officio meo desim, pauca referam. Petrus Valesius totis viribus conatur impedire residentiam Episcoporum in Hibernia, scilicet ut ipse solus dominetur, suasq. seminet haereses, fructuque gaudeat iniquitatis. Illo urgente Dux Ormonius agit cum Rege multa objiciens contra Praesules, sed praesertim contra me, meamque doctrinam. Sed omnia frustra: nam Rex ne verbum quidem respondit, sicut nec Arlingtonus, quocum etiam serio egit eadem de re. Dedi scriptum Duci Buckingamio.

in quo declarabam nequitias Valesii, imposturamque Taaf; sumpsi in me nullam futuram perturbationem, aut rebellionem a Clero mihi subjecto concitatam. Vades mei sunt ipsemet Buckingamius, D. Arlingtonus, et Comes de Orery. Cupiunt, ut respondeam pro toto Clero Hibernico tam seculari, quam regulari: dixi superiores suos id facturos. Sed vereor, ne regulares plus negotii facessant quam expedit: sunt enim ita divisi, et tot muniti privilegiis, tamq. imprudentes ut vix posset aliquid ipsorum nomine promitti. Quod attinet ad D. Burgattum, in nomine Dni. consecretur, mittaturq. statim cum Tuamensi in Hiberniam, nihil enim audio contra ipsum in particulari: sed nullomodo loquatur de absolutione a censuris Rinuccini.

Fateor me hic mutasse opinionem meam de creando statim Primate Armacano, etsi ex altera parte videatur res moram non pati, tot sunt scandala, factionesq. in illa Provincia. Quantum ad personam praefero omnibus D. Patricium Everardum, qui inclusam scribit pro P. Nicolao Netterville. Postquam conculcatum fuerit nomen ac Remonstrantia Valesii, poterunt plures creari Epi.; et spero id brevi futurum. Interim oportet aliquomodo prospicere tumultibus Cleri Prov$^{ae.}$ Armacanae.

Fr. Jacobus Taaf est in maximo omnium contemptu, consanguinei nolunt illi succurrere, unde in magnis est angustiis ac penuria. P. Valesius etiam laborat defectu pecuniae, non audet comparere, saepe mutat hospitium, fingit se poenitentem, sed nemo credit. Proposui per P. Fallonium (quocum agit), imo promisi, quod si velit ire in Belgium, seq. submittere Eccliae., ac D. V. Illmae., mitissime a S. Matre tractandum esse. Sed nihil boni spero ab homine in suo schismate sordescente. Non despero tamen illum mittendum in exilium, saltem certus sum nunquam ipsum reversurum in Hiberniam, quamdiu durabit hoc regimen. Postquam de illo actum fuerit, festinabo Dublinum. Haec poterit D. V. Illma. remittere Illmo. D. Caesareae.

Londini 30 Maii, styl. vet., 1669.

P. T. Arch. Dubl. Hib. Primas.

Dno. Comiti Airoldi,
Bruxellas.

CCXLIII.

Letter of the Archbishop of Tuam, 2nd June, 1669.

[Dr. James Lynch was appointed Archbishop of Tuam in the Congregation of the 11th January, 1669, and was consecrated at Ghent on the 16th of May, 1669. The consecrating Prelate was the Bishop of Ghent, who was assisted by Dr. Talbot, Archbishop of Dublin, and Dr. French, Bishop of Ferns. Dr. Lynch, having worn the mitre of St. Jarlath for forty-four years, died in Paris in October, 1713.]

Eminentissime Domine,

Humanissimas Eminentiae Vestrae litteras cum diplomatibus Apostolicis accepi in quibus SSmus. D. Noster dignatus est Ecclesiae Tuamensis curam mihi cōmittere. Fateor ea dignitate me omnino indignum nec habere vires tanto oneri pares, confidens tamen in Dei bonitate qui gratia speciali eos adjuvat quos ad vineae suae culturam vocat, humeros oneri supposui, et spero divinam providentiam in hac re sua non mihi defuturam. Itaque ut primum vestrae ad manus meas pervenerunt, sine mora in Belgium profectus sum ubi feliciter una, in Urbe Gandavensi, repertis tribus Episcopis consecrationis munus rite et canonice suscepi, mallens longi itineris difficultates et molestias subire quam diutius in Hibernia morari, ubi Episcopi tot (quamvis essent) non facile sine Magistratus offensione convenire possent. Statim salutato Illmo. D. Belgii Internuntio in patriam ad commissam mihi provinciam redeo ibique nullis parcam laboribus in confirmando grege meo in avita religione et filiali erga Sedem Apostolicam observantia. Ubi autem illic appulero Emam. Vram. certiorem faciam de rebus omnibus ac difficultatibus occurrentibus ut pro sua prudentia remedium iis tempestive applicare possit. Caeterum gratias habeo maximas Eminae. V^rae.^ pro cura quam inter tot maximi momenti negotia habet de Hibernia nostra nec desistam ego Deum Omnipotentem semper orare ut Eman. V^am.^ Nobis et toti Reipublicae Xtianae diutissime incolumem conservet.

Bruxellis die 2^a^ Junii, 1669.

Emmae. D^nis.^ V^rae.^ Humillimus servus

Card. Protectori. Jacobus, Archiepus. Thuamensis.

CCXLIV.

Letter of Dr. Burgatt, Archbishop of Cashel, 5th July, 1669.

Illme. ac Rme. Dne.

Ex quo in hanc urbem appuli, non scripsi ad V. D. Illmam, quia nil certi in iis, quae circa me erant, significare potui: aliquoties in itinere dedi, et saepius ad D. Plunkettum, quem D. V. aperuisse non dubito, quae ad Ecclesiae nostrae rem forent, idemque semper monui. Altera postquam huc venissem die, incidi in litteras Rmi. Fernensis, quibus ex mandato Illmi. Dni. Internuntii Belgici me monebat ut consecrari me satagerem hisce in partibus, cum in Belgio omnes Epi. aetatis, aegritudinis, aliisque in praesentiarum tenerentur impedimentis, ut vix aut ne vix quidem ad munus illud obeundum convenire aut adduci possent. Ut primum ex itinere lassitudinem posui, adivi S.S[tis.] hic nuntium, ipsique totum aperui: me perhumaniter excepit, ipsoque annuente scripsi ad D. Internuntium, ut meas huc (si ita opportunum videbatur) remittere Bullas ad D. Nuncium, qui eas ad me nudiustertius misit. Heri ipsum denuo invisi, et licet primo congressu ultro suam mihi obtulerit in illo ministerio assistentiam quia tamen intellexit archiepum. hujus civitatis id forte non aequo animo laturum non petita ipsius licentia, quod facere non videbatur decere talem Sedis Aplicae. ministrum; ego, qui novi quorumdam hisce in partibus facile excitari animos, ut de curia Rom[a.], ejusque ministris obloquantur, prudentiam viri agnovi, et lubens assensi, adeoq. pro ministerii illius impendio alio me convertere decrevi, et intra paucos dies opus perficere spero, statimque iter arripere cum Dei adjutorio propono. Ceterum, Illme. Dne., ego multum mirabar, facultates Aplicas., quas una cum Bullis accepi, nec me illas ulli alii communicare, aut extra dioecesim Casshellen. exercere posse: est enim illa restrictiva clausula. Cum Vicarius eram Aplicus., mihi concessae facultates dabant potestatem communicandi aliis expresse: istae nil tale continent, et numquid credemus Sedem Aplicam. uni tantum dioecesi velle providere in re tam necessaria, et nullatenus aliis? Ex omnibus enim Vicariis Genlbus. per totam Prov. Casshellen. ne unus quidem in praesenti nostris facultatibus gaudet, imo neque in aliis, nisi sint nuperrime concessae: nam hactenus obtentae jampridem exspirarunt. Apud nos in Hibernia

consuetudo semper erat, ut Archiepi. facultates hujusmodi sibi concessas alior. locorum ordinariis, qui illis indigerent, aliisque ad eorum postulationem communicarent. Ego, qui potius notariorum illam fuisse omissionem, quam S. Sanctitatis, aut S. Cngnis. volitam dispositionem autumo, non sine evidenti ratione usitatae apud Antecessores nostros consuetudini inhaerere me debere existimo, usque dum aliter a S. C. provisum fuerit necessitatibus nostris; alioqui soli Regulares (uti jam ab aliquot retro annis faciunt ad summam Sacerdotum consternationem, indignationemque) hanc sibi passim assument licentiam. Ceterum si ad me solum ex omnibus Provinciae partibus confluant pro absolutionibus, dispensationibus, aliisque casibus reservatis, qualiter possem tanto sufficere labori! Obnixe rogo Illmam. D. V. dignetur quantocius huic incommodo remedium procurare, et interim S. Sanctitatis saltem oretenus ratihabitionem pro animulae meae pace postulare, eorum quae per me in praemissis disponenda necessitas et miserae illius Ecclesiae bonum et consolatio dictaverint, usque dum aliter provisum fuerit. Rogo etiam, ut quamprimum fieri poterit, saltem Vic[i.] Aplici. in dioecesibus nominentur, quia pluribus in locis lites de praepositura ejusmodi oriuntur, ut intelligo, et si hoc protrahi contigerit, saltem deputentur judices, qui lites possint componere, et ubi opus fuerit, Vicarios aut officiales dioecesum vacantium nominare, usque dum aliter a S. Sede provisum fuerit. Intellexi etiam, dum Romae essem, aliquos informavisse de D. Jo. De Burgo Vic[o.] Aplico. Casshellen., quod fuerit decrepitus et minime doctus. Ego hominem novi ab incunabulis, et quidem grandaevum esse scio, sed vegetum certe, supra quam facile credi possit in illa aetate, et licet superiori anno gravi affligebatur infirmitate (dissenteria nempe) prorsus convaluisse et suis et alior. ex literis intelligo. Caeterum quoad doctrinam, hac in universitate totius philosophiae et Theologiae cursum laudabiliter perfecit, controversiis et moralibus aliquot deinde annis studuit: unde ipsum indoctum aliqui velint nominare, non intelligo, nisi quia forte logicis sophismatibus parum utebatur, qui solidiori doctrinae semper deditus erat. Ceterum ego Deum testor, me nunq. apud nos vidisse magis sollicitum, aut ad Ecclesiae regimen idoneorem, quive plures hac in parte sustinuerit labores, aut majorem pro conditione acquisierit auctoritatem. Vergit qdm. ad 70 aetatis annos, ex iis plusquam 30 Ecclesiae nostrae insigniter adlaboravit. Si merita respiciantur, nescio quis illi praeferendus, sin non facile populis gratiorem inveniendum, quem longa experientia, zelus et vigilantia

apud omnes praedicant. Non expedit virum tam egregie meritum, tamque popularem praeterire. Praeterea rogo D.V. Illmam. fidem potius adhibere ejusd. Provinciae relatoribus, quam aliis quibuscumque. Novi ego audere quosd. se immiscere ultra quam par est, aut de personis, eorumve meritis notitiam habere possint; sed si quos sibi notos aut benevolos habent, extollere nituntur. Sat sapientiae Vrae. dictum. Quae D. Plunketti diligentiae ac sollicitudini D. V. Illmae. suggerenda reliqui scripsive, quaeso expediantur, quia ad pacem, consolationemque nostram spectant. Mitto relationem D. Io. Grace illius apud insulas Americae Missionarii reverti coacti propter eas, quas inserit rationes quas veras esse non dubito, novi enim haereticorum cum quibus ipsi agendum erat, genium: novi etiam relatoris candorem, zelum, ac pietatem. Si comites ipsi hisce in partibus invenire nequivero, mecum in patriam contendet, ubi spero invenire, qui illam suscipiant missionem. Nec profecto est quod me magis angit, quam tot contribules meos in tanta miseria, animarumque certis periculis cogitare, Deumque testem voco, si per aetatem licuisset, me citius, alacriusq. ad ipsos proficisci velle simplicis titulo Missionarii, quam in Hibernia cum infulis. Vere salarium illud 50 scutor. nimis angustum est pro mittendis illuc, quo ut perveniatur, summa illa non sufficit, et praeterea navigationis, ibique vivendi difficultas, pericula et incommoditates ampliori egent invitatione.

Illmam. D. V. (cui manus submisse deosculor) Ecclesiae suae bono diu incolumem servet Omnipotens. Ita precatur,

Parisiis, 5 Jul., 1669.

Illmae. ac Rmae. D. V. obsqmus. servus,

GUILL., elect. Casshellen.

CCXLV.

AN ACCOUNT OF THE MISSION IN THE WEST INDIAN ISLANDS, BY REV. JOHN GRACE, 5TH JULY, 1669.

ILLME. ET REVME. DNE.

Monitus ab Illmo. et Revmo. Archiepiscopo Cassellensi ordinario meo ut relationem vobis darem missionis a me susceptae in insulas Americae occidentalis humillime obsequor et do ut sequitur.

Studiosus amor fidei cui conservandae et amplificandae vestra charitas et sollicitudo invigilat vestram Dnem. ignorare non sinit plures adjacere Americae occidentali insulas variis ac discolis nationibus subditas, praesertim vero Gallis et Anglis et in iis insulis quae Anglis obtemperant magnam reperiri Catholicorum multitudinem qui gubernante nuper tyranno Cromwello aliisque saevis Ecclesiae Catholicae ac fidei hostibus, ex Hibernia nostra eo amandati sunt Anglis in agrorum cultura ministraturi, cum quibus misere et crudeliter agitur tum in temporalibus tum maxime in spiritualibus; cum Sacramentorum et omnis Catholicae instructionis usus illis interdicatur et ministris Ecclesiae ad eos praecludatur aditus, nec ubi Anglorum invalebat potestas ulli sine vitae discrimine hoc titulo assistere aut vivere licebat ideoque nulli inveniebantur qui pericula subire aut opus alioquin summae necessitatis suscipere vellent. Ego his miseriis commotus suadentibus nonnullis ex nostra gente viris piis commorantibus Parisiis ineunte anno 1666 rebus fere omnibus, ad tantum tamque periculosum iter necessariis, destitutus eo profectus sum una cum Gallis negotiatoribus; quo ubi primum appuli reipsa comperi Catholicorum ibi degentium miseriam non fuisse minorem rumore quem audiveram.

Coepi statim catechizare, confessiones audire, ministrare Sacramenta Eucharistiae et Extremae Unctionis mortuos sepelire in quo exercitio satis feliciter Dei beneficio ultra biennium consumpsi. Praeterea ex ipsis Anglis triginta circiter apud me haeresim abjurarunt, uti patet ex variis testimoniis quae mecum detuli virorum insignium, ex quibus unicum Patrum Societatis Jesu testimonium quod mihi discedenti ex insula S. Christophori datum fuit, instar omnium ad Vestram Dom. Illm. mitto; quo nimirum liquido constat salarium quod mihi pia Sacrae Congregationis charitas solvi decrevit non fuisse inutiliter aut male collocatum, pro quo et pro reliqua vestra in me beneficentia gratias impendo maximas, mihique quaeso ignoscat Dnio. V. Illma. si litteras a me interim non acceperit quas soepius dedi ad eos quorum interventu et sollicitatione profectus sum et vestra illa charitas mihi concessa fuit, uti bene novit Illmus. D. meus Electus Casseliensis.

Jam in Hiberniam pergo cum animo semper in miserrimas illas insulas data occasione redeundi modo sic visum fuerit ordinario meo et inveniantur socii ad tantum munus obeundum idonei. Siquidem unus aut alter non sufficit ad illud iter suscipiendum propter locorum distantiam et Catholicorum multitudinem quae non minus est quam 12,000: nam in una insula Barbados numerantur ad octo millia, et in

aliis insulis quarum ego quinque perlustravi, scilicet Antigonam, Martinicam, Guardelupum, S. Xtophori, et S. Eustachii e quarum tribus Galli tunc Anglos ejecerant, degebant quam plurimi.

Ego in ultima occasione quidquid habui de meo vel ex amicis mutuatione aliisque titulis accipere potui expendi; donec occasione pacis et foederis inter Reges initi insulae a Gallis captae restitutae fuerint Anglis: unde mihi non licuit ibi diutius commorari aut in alias insulas Anglorum ditioni subditas transire. Siquidem Angli omnia sibi illata damna in Hibernos Catholicos et praesertim in me (quamvis initio non interfuerim) refundent, unde satius duxi amicorum suasu me ad tempus subtrahere ne ut fur aut latro paterer.

Parisiis, 3° Nonas Julii, 1669.

Vrae. D. Illmae.

Servus humus. ac maxime devinctus,

JOANNES GRACE, Sacerdos Hibernus.

Monsignor Baldeschi, Sec. di Propaganda.

Relatio.

Prima Americarum insularum ad quam Galli et aliae etiam nationes primo appellant, appellatur vulgo Martinica; in qua ante recentiores tumultus pauci fuere Hiberni quibus de ejectis ex reliquis insulis ultimis hisce temporibus accessit alius numerus, ita ut existimem ibi jam reperiri ducentos circiter quorum non tanta est in re spirituali necessitas quanta aliorum qui in sequentibus insulis degunt, quippe qui commorantur inter Gallos Catholicos et quamvis linguae commercium cum illis non habeant, possunt tamen in extremis positi nutibus et signis uti ut Sacramenta recipiant ab Ecclesiasticis viris ibi laborantibus in vinea Domini.

Hinc navigantibus Austrum versus 60 leucis distans occurrit celebris Anglorum insula dicta Barbados quae quadraginta ad minus continet animarum millia in quibus numerantur Hiberni Catholico ad octo millia omni auxilio spirituali destituti, quorum mira est et miraculosa in fide constantia non obstantibus immodicis exactionibus, minis, pollicitationibus aliisque machinis quibus eos proposito deterrere conantur haeretici.

Versus Aquilonem 30 tantum leucis distat a praefata Martinica alia spatiosa insula vulgo *Guardeloupe* in qua eadem vel pejori sorte

degunt inter Gallos Hiberni ad octingentas animas, habitantes in locis insulae infructuosis et abditis, et quamvis insula sit Catholica parum aut nihil illis prodest propter locorum distantiam, difficultatem accessus, et Clericorum ibi degentium paucitatem.

Hinc pergentibus in insulam S. Xtophori quae aliis 30 leucis distat occurrunt hinc inde aliae duae insulae Anglicae: ad dextrum latus Antigona in qua Hiberni 400: ad sinistram Montserrat, haec tota fere ab Hibernis incolitur ex quibus continet ad duo circiter animarum millia quibus etiam recenter datus est gubernator de sua gente Catholicus, qui tutum esset asylum Clericis illuc euntibus.

In insula Menis quae juncta est Sti. Xtophori quae distat a praedictis 10 leucis et in ipsa insula S. Xtophori in qua nunc Galli et Angli permixti sunt, Hiberni degunt 600, qui dum ad Gallorum Ecclesias pergunt Sacrum audituri diebus festivis, vel infantes deferunt ad baptismum, mulctas et verbera patiuntur ab Anglis.

In aliis minoribus insulis quae infra has per maria sparsae sunt, ut Tabago, Sti. Martini, Sti. Eustachii, Anguillae, S. Crucis, reperiuntur in minori et incerto numero ex praedictis Catholicis haereticis permixti qui omnes in maximo et imminenti subversionis periculo versantur, nisi Spiritu Sancto inspirante mittantur operarii in messem Domini.

CCXLVI.

Letter of Rev. John O'Molony, 19th July, 1669.

Illme. Dne.

Nesciens an temeritatis magis arguerer, quod D. V. Illmae. ignotus scribam, an ingratitudinis, quod publico nomine tot beneficiis devinctus sileam; malui temeritatis notam, quam ingratitudinis labem incurrere; quippe cum temeritate saepenumero bona voluntas conjuncta reperiatur, etsi peccat fortasse intellectus, sed modicum ingratitudinis fermentum (in quo, inquit Cicero, nil mali non inest) totam massam corrumpit, peccat scilicet ingratus sciens et volens: quare (ut verbis S. Bernardi utar) nihil ita Deo displicuit praesertim in filiis gratiae, quemadmodum ingratitudo: est enim superbia et delictum maximum uti datis tanquam innatis, et in acceptis gloriam usurpare beneficiis. Mihi, rogo, liceat, vir Illme., etiam temeritatis

periculo crimen ingratitudinis repellere, ut D. V. Illmae. de rebus nostris afflictis optime merenti privato quodam, non publico tamen jure gratias reponere valeam. Quis enim catholici nominis vel Hiberni tam immemor, qui accepta recens beneficia tibi cum foenore gratiam non referat, qui sedatis vento et mari periculum (quod maxime a falsis fratribus imminebat) avertisti, eoque tua opera nostrum appulit navigium, ubi deinceps non poterit metuere naufragium; providisti namque opportuno tempore fluctuanti naviculae providos gubernatores, qui pro ea, qua pollent rerum scientia, atque, experientia irascentis oceani tumultus sedare, navimque sibi commissam (ne omni rapiatur vento doctrinae) in tuta statione collocare sedulo curabunt. Nec in hisce rebus gerendis minimam laudem meretur, quod irreligiosam quorumd. regularium ambitionem supprimere voluisti, quasi ob oculos semper versans praeclaram Clem. $V^{i.}$ $P^{s.}$ $M^{i.}$ constitutionem, quae refertur in Clement. In plerisque de elect., ubi de Regularibus Episcopatus honorem, non laborem ambientibus sic loquitur: qui nec, ut expediret, prodesse, nec praeesse, ut deceret, volentes, instabilitate vagationis, et mendicitatis opprobrio serenitatem Pontificalis obnubilant dignitatis. Tuae itaque curae, vir Illme. (ut a plerisque; maxime vero a cl. viro D. Plunketto accepi) praecipue debet Hibernia, quod fraternitas Epum., plebs praepositum, grex pastorem, Ecclesia gubernatorem, Xtus. antistitem, et Deus Sacerdotem habeat. Quas proinde dignas tantis beneficiis gratias referre possumus, quae omnem superant fandi potestatem: at silere pudet, ubi sine crimine sileri nequit. Accipe ergo, Vir Illme., qualecumque grati animi testimonium, et si quid exigui hominis et fere inutilis opera hisce in partibus valeat sive pro rebus familiaribus sive pro publicis Eccliae. negotiis, in quibus totus versaris, promptissimum in me reperies parendi animum, studiosissimamq. complacendi, et satisfacendi voluntatem. In aula apud regni administros non sum ignotus, in rebus agendis, et tractandis non penitus ignarus: in nostra facultate $Theol^{ae.}$ Parisiensis apud melioris notae, et sanioris mentis Theologos, qui debitam Sedi Aplicae. reverentiam, et obedientiam nunquam detrectarunt, (cum his enim solis portionem meam semper ponebam), nonnihil possum. Post haec autem omnia nihil mihi melius convenit, quam quod sim,

D. V. Illmae.

Parisiis 19 Jul. 1669.

Servus quidem inutilis, obsqmus. tamen et fidissimus,

J. O'Molony.

CCXLVII.

Letter of the Bishop of Ferns, 24th July, 1669.

Illme. et Revme. mi Dne. Obseqme.

Erit, sic augurari fas est, memoria nominis tui in perenni benedictione ob studium tuum egregiamque operam in creatione antistitum gentis nostrae gnaviter collocatam. Instaurabitur ab his Sacerdotibus infulatis Hierarchia Ecclesiae Hibernicae antea pene prostrata; reviviscet per eos ecclesiastica disciplina in multis lebefactata; pax cleri lacerata sanabitur, exulabunt jurgia, redibit concordia, extirpatis vitiis pietas reflorescet, demum Ecclesiarum gloria apud Deum hominesque eorum studio, sollicitudine, charitate in immensum proficiet. Cur non speraremus haec bona ac beneficia a viris tam doctis, integris, eminentibus? Gaudeat ergo communis pater orbis Xtiani de filiis evectis ad culmen dignitatis episcopalis; gaudeant Patres purpurati de felici personarum electione; gaudeat cum illis gratia Vra. pars magna tanti tamque sacri moliminis. Gaudete omnes in Domino de semine bono jacto in terram bonam; non enim potest non utilis esse Ecclesiae diligentia tam insignium Prelatorum omni tempore et occasione. Si Deo ventis et mari imperante cessabit persecutio ostendent se palam bonos patres, pastores, magistros; lucebunt, ardebunt, proderunt omnibus: sin autem in mari durabunt motus, ac in procella exhibebunt se fortes peritosque navarchos. Quod dant Acatholici accipimus nullatenus securi de religionis exercitio, quia omnia pendent ab arbitrio Palatinorum et ministrorum status, in quibus confidere non est integrum, quippe satis de semine hominum Romanae pietati adversantium. Ergo in Deo omnipotente et in Rege omnium Xto Redemptore nostro tota spes nostra et salus consistit: ab eo et correptionem libenter suscipimus et pacem veniamque ab eo similiter expectamus.

Archiepi. nostri non videntur esse otiosi: Tuamensis qui solvit e portu Ostend putatur appulisse: Casseliensis Parisiis consecrandus est brevi, inde in patriam profecturus: Dublinensis Londini it obviam amentiae Valesii, summo studio et contentione nitens vafra viri astuti tentamenta evertere. Scripsit nuperrimè litteras Valesius ad Illmum. D. Internuntium Belgarum specie humiles, re tumidas, astu plenas, pietate palliatas ad circumveniendum (sic timeo) animum generosum Domini Illmi. cui libere dixi neutiquam scribendum esse ad filios discolos, perversos, schismaticos, quos rapuit superbia e monasterio,

donec exhibeant signa poenitentiae. Ambulat adhuc Taffius figulus Bullarum in plateis Babylonis nihil cogitans (si vera scribunt Londino) de eremo poenitentiae. Expectat furiosus pecuniarum decoctor (nam pauper et inops) nummum ab Illmo. Dno. Internuntio pro itinere in Belgium.

Accedo ad meam erga Dnem. V[m.] Illmam. obligationem. Quid vinculis beneficiorum ligatus retribuam gratiae tuae quia de me magna locuta fuit in conspectu Principis Emi. Dni. Rospigliosi benignissimi Patroni mei, circa Capellaniam quam peto. Perge, vir optime, mihi favere, licet beneficium illud exiguum sit pro dignitate mea, est tamen bonum aliquid certi habere. Agnoscit libenter gens mea tantam esse magnitudinem tuorum erga omnes meritorum ut nequeamus bonitati tuae satisfacere : sola nobis superest bona voluntas et gratitudo. Legat, obsecro, inclusam epistolam animo attento, claudat et tradi jubeat; meam de persona commendata sententiam integre permitto tuo judicio. Si quae occurrent nova de statu Religionis et Ecclesiae litteris denunciabo omnia, aliter negotia quibus implicaris Sancta et gravia minime interpellabo.

Impertiat Deus omnem prosperitatem Illmae. Dni. V[ae.], cui manus sacratas exosculor summo cultu et observantia.

Ex pago de Ham 24 Jul., 1669.

Illmae. Dnis. V[ae.]

Servus obmus. et fidelmus.,

NICOLAUS, Epis. Fernen.

Illmo. Dno. Archpo. Caesarien.

CCXLVIII.

LETTER OF THE BISHOP OF MEATH, 6TH AUGUST, 1669.

(FROM THE VATICAN ARCHIVES.)

BEATISSIME PATER,

Sedes Apostolica Gregis sibi divinitus crediti particulam tenuitati meae benigne commisit, Dioecesim scilicet Ardaghadensem in Hibernia, cui jam a 22 annis praefui, confido in Divina Clementia haud inutiliter. Unum sane est de quo libet in Domino Gloriari, quod nuper

mandata Sanctitatis Vestrae de Consilio S. Congregationis de propaganda fide contra Valesium et Taaffium Ecclesiae nostrae perturbatores impigre promulgavi, ita ut ex hoc regno recedere coacti fuerint. Deinceps placuit benignitati Stis. Vrae. transferre me ad Dioecesim Medensem ubi messis est copiosior: superest ut pro tanto beneficio Deum Opt. Max. incessanter deprecer, ut Sanctitatem Vram. diu servet incolumem, ad consolationem totius orbis Christiani, et praesertim hujus nostrae gentis Sanctitati tuae et Sedi Apostolicae constanter addictissimae. Ita ex animo vovet ad Sacros pedes provolutus.

Sanctitatis Vestrae,

Obsequentissimus filius et servus,

PATRITIUS, Epus. Mediae.

Dublinii, 6° Augusti, 1669.

CCXLIX.

LETTER OF THE CLERGY OF OSSORY TO THE CARDINAL PREFECT OF PROPAGANDA, 16TH AUGUST, 1669.

EME. DNE.

Tota Ecclesia Ossoriensis a viginti fere annis orthodoxo Antistite orbata, et ferocissimis luporum oves Xti rapere, dispergere, mactareque conantium morsibus ictibusque lacerata lugubriter toto illo tempore ingemuit, nunc demum tristitia ejus per Sanctitatem Suam versa est in gaudium exaltando Rev. D. Jacobum Felanum facultatis Rhemensis Doctorem Theologum meritissimum et eximium verbi Dei praeconem ad dignitatem Episcopalem, quem ante viginti duos annos SSmus. D. Bonae Mem. Innocentius X^us. Cancellarium instituit Ecclae. Cathedralis Ossorien., postea Capitulum Ossoriense annuente Rmo. Epo. Decanum ejusdem Ecclae. elegit, deinde ipsum protonotarium Apostolicum Alexander VII. fael. record. creavit, denique Sanctitas Sua (quam pro generali totius Ecclae. regimine Deus servet incolumem) ad Rectoriam de Callan nunc vero cum communi populi clerique applausu ad Episcopatum Ossoriensem (ad quem humilitas ipsius numquam aspiravit, gratiose promovit, sicut ex S. Sanctitatis diplomatibus ac etiam ex

Eminentissimae D$^{nis.}$ V$^{ae.}$ litteris ad nos scriptis intelligimus. Nos itaque Capitulum et totus Clerus Saecularis Ossoriensis, Sanctitatis S. filii immensas agimus gratias quod nobis virum e nostris in Civitate Kilkenniensi piis honestisque parentibus natum, litteratum, moderatum ac pium, moribus gravem vitâ exemplarem aliisque qualitatibus ac dotibus in Epo. juxta Canones requisitis imbutum in pastorem dederit, cui Eccla. nostra Ossorien. laetanter aperiet ejusque vocem audiet ac ipsum proprias oves vocantem nominatim ac educentem sequetur, quod S$^{ti.}$ Suae intimare Em$^{am.}$ V$^{am.}$ D$^{nem.}$ enixe rogamus. In quorum omnium fidem prostrati ante pedes S$^{tis.}$ Suae hisce subscribimus in Synodo Dioecesana sub eodem Rmo. Epo. nostra Congregati.

Kilkenniae, 16° Augusti, 1669.

JOANNES MORISIUS, Cantor. Ossorien.
NICHOLAUS ROTHUS, Thesaur. Diaec. Ossorien.
THAD. BROHY, praeb. de Aghure et Vic. foran. de Callan.
NICOLAUS TUE, praeb. de Blackrath.
PHILIP. PURCELL, rector B. M. de Rossconnell et praeb. de Mayen.
PAULUS DE NAASSE, Canonicus Kilkennien.
STEPHANUS GERALDINUS, praeb. de Clonamery.
PET. WALSH, praeb. de Killamury.
PHILIP. WALSH, praeb. de Kilmanagh.
PETR. PURCELL, pastor Ecclae. S. Joannis de Kilkenia.
GULIELMUS SWAYNE, Rect. Ecclae. B. M. de Goran.
LUCAS COWLAEUS, Archdiac. Ossorien. Protonot. Aplicus.
RICH. CASEE, Vic. F. de Aghowre.
THADAEUS DULLANY, Presb.
THOM. MOORE, Vic. Foran. de Aghaboo.
DERMITIUS FREYNY, Vic. de Castlecomer.
EDW. MOLLOY, pastor Ecclae. de Athamachart.
LUCAS ARCHER, Vic. B$^{ae.}$ Mariae de Kilkenny.
JOAN. ROCHE, Sacerdos.
JACOBUS KAVANAGH, Parochus S. Canici Kilken.
ADAM SHEE, Vic. de Urlingford.
MARCUS ROTHE, Paroch. Ecclae. SS. omnium de Newtowne.
JACOBUS VALESIUS, Parochus Ecclae. S. Patricii de Kilkenny, necnon rector B. Mariae de Inshiologhan.
NICOLAUS DOBIN, V. F. decanatus de Claragh.
THEOBALD ARCHER, Vic. B. Mariae de Rossbercon.
JOAN. GRAUNT, Vic. de Fiddoune.
PATRIT. ARCHER, presbyter.
MAURIT. PHELAN, pastor Ecclae. S. Columbae.
JOAN. DOWLING, rector de Kiemaloge, etc.
DERMIT. KININ, pastor Ecclae. de Scuirke.
DERMIT. RIAN, Vic. de Callan.
ROBERT SHEE, Vic. de Knocktopher.
EDMUND BALLARD, presbyter.
MALACHIAS DUIGNI, pastor Ecclae. S. Coedi.

CCL.

Letter of the Bishop of Ossory, 23rd August, 1669.

Eme. Dne.

Vrae. mihi gratissimae fuere, licet res in eis significata et corpori et animae meae forte periculosissima futura sit, sanctitatem nimirum suam Episcopatum Ossoriensem, onus quidem angelicis humeris formidandum mihi imposuisse. Honor qdm. vens. sed terribile pondus est in his maxime partibus, ubi non solum Catholici roborandi, haeretici reconciliandi, schismatici reformandi, verum baptismali caractere nondum insigniti in ovile Xti inducendi, etsi ad nos de illis, qui foris sunt, non spectet judicare. Si ille, qui aedificavit domum suam supra petram, adversus quam portae inferi non praevalebunt, nobis hic propitius non fuisset; si ille, qui pro Petro rogavit, ut non deficiat fides ejus, et jussit, ut conversus confirmet fratres suos; infinita sua misericordia nos non respexisset, quasi Sodoma essemus, et similes Gomorrhae fuissemus. Misericordia Dni., quia non sumus consumpti, quia non defecerunt miserationes ejus.

Salvator noster, qui S. Petrum in fluctibus ambulantem, et coapostolum ejus Paulum de profundo pelagi, pusillum hunc Hiberniae, Sanctorum olim Insulae, gregem (cui, ut speramus, complacuit dare regnum coelorum) de ore leonis liberare nunc velle videtur. Videns enim qd. messis multa, operarii vero pauci essent, misit operarios, Archioperarios, inquam, Dublinensem, Cassellen. et Tuamen. in vineam suam, quibus me quartum tanquam minimum Episcoporum, et qui non sum dignus vocari Episcopus, gratiose addidit. Faxit ille, cui nihil impossibile, qui mutos facit loqui, et surdos audire, qui ex ore infantium et lactentium perficit laudem, et qui ex lapidibus potest suscitare semen Abrahae, ut ministerium, qd. mihi et illis commissum est, sit ad aedificationem, et non ad destructionem, et ut fructum afferat in justitia et patientia, quae nobis hic necessaria est, ubi parum aut nihil corporei emolumenti, multum vero incommodi periculique habetur. Non sit discipulus sup. Magistrum, si illum persecuti sunt, et nos persequentur, hic secet, hic urat, modo in aeternum parcat. Gratia Dei sumus id qd. sumus, et gratia ejus in nobis vacua in posterum non sit, non defuit Dei gratiae gratia Sedis Apostolicae, quae nos ministros Xti, Aplorumq. successores (utinam imitatores) fecit. Pro

tanta gratia mirificas ego gratias ago (qd. etiam Sacerdotes dioecesis meae faciunt) Sanctitati suae, quae me licet indignum ad tantum exaltavit honorem. Hic interim Ema. Dntio. Vra. recipiet fidei professionem a me factam 1° die hujus mensis st. vet., in quo munus consecrationis ab Illmo. Episcopo Midensi Dublinii suscepi, quam ad suam Sanctitatem (ut moris est) cum reverentia et humilitate debitis mitto.

Ego Jac. Felanus Episcopus Ossoriensis ab hac hora in antea fidelis et obediens ero b. Petro Aplo., S. R. Eccliae., et D. N. Clem. PP. IX. suisque successoribus cance. intrantibus, &c.

Jacobus, Epus. Ossoriensis.

CCLI.

Four Letters of the Archbishop of Tuam, October, 1669.

§ 1.—*Letter to the Secretary of Propaganda.*

Illme. Dne.

Longitudo itineris mei ex Flandria in Hiberniam per mare Britannicum et turbae ante adventum meum in his locis excitatae ob dissensionem quorumdam religiosorum mendicantium impedierunt quominus ante hoc tempus ostendere potuissem observantiam meam in Ecclm. Romanam et grati animi memoriam in Illmam. Dnem. V^am. Accepi enim labores vestros pro Tuamensi et tota Hiberniae Eccla. susceptos quos quidem quam efficaces fuerint in tam longe dissitis locis incipimus experiri. Primo, solatio fuere Ecclae. Tuamen. accepto pastore. Deinde Deo et vestris precibus adjuvantibus, spero uberiorem inde fructum manaturum in populum Xtianum si Deus mihi dederit id peragere quod constitui. Nam ut gregem meum ad normam Xtianae vitae dirigere possim multa mihi agenda esse video, mores corrigendos lites componendas clerum reformandum. Quae si a nobis perfici poterunt amplissimum laborum nostrorum fructum videbimus. Adjutorio ergo erit Illma. D^tio. V^ra. ad promovendum incoeptum opus et ad nos omnes in Catholica fide confirmandos cum optime sciat nihil gratius Deo nihil utilius Ecclesiae esse posse. Hinc fiat ut regio haec

sit juncta Romanae Ecclae. fide, religione, obsequio, et fidelis hic populus continuo oret pro sede aplica. ut protegatur a Deo, ut impleatur Spiritu Sancto ad recte moderandum toto orbe diffusam Ecclesiam.

De aliis rebus scribam ad V^ram. Dnem. cum expedire visum fuerit. Caeterum cupio certiorem facere Illmam. Dnem. V^am. de mea in Eam observantia, studio, gratitudine, meque perpetuo fore.

Illme. Dne. Obsvmum Servum,

JACOBUM, Archiep. Tuamen.

Galviae, 7 Octobr., 1669.

§ 2.—*Letter to His Holiness.*

SSME. PATER,

Fides Xtiana quam profiteor, munus Sacerdotale quod gero onus a Sanctitate V^ra. mihi nuper impositum, grave quidem imbecillitati meae, honorificum tamen in Eccla. Dei me hortantur et obligant ad exhibendum omnem cultum et obsequium Sanctitati V^rae. Sed cum brevitas hujus Epistolae non patiatur de hoc munere meo fusius agere, uno verbo profiteor me omnes honorum titulos, elogia, venerationem, et obsequium, quae vel ipsum Evangelium, vel SS. PP. et concilia Ecumenica, vel omnes ubique Ecclesiae tribuere S. Petro et successoribus ejus, ea omnia saltem mente complecti et deferre Sanctitati Vrae. Arbitror enim humilitatem meam non sufficere ad deferendum debitum honorem Vic^o. Xti nisi in adjutorium accedat universae Ecclesiae praedicatio. Ego vero provolutus ad pedes vestros supplex benedictionem exposco. Quae si orbi Xtiano necessaria est, quanto magis nobis qui inter tenebras errorum et fluctus persecutionum quotidie versamur. Ab ipso nascentis Ecclesiae tempore, jura, leges, dogmata fidei, ac praecepta pietatis ab Aplica. ea Sede tamquam a capite in totius Ecclesiae corpus usque ad praesens tempus emanavere. Hanc ego benedictionem peto pro Eccla. Tuamen. sentiens oneris gravitatem, cui succumbere necesse est, si non aliunde virtutem accipiam. Nam praeter alia mala quae nos circumstant, irrepserunt in clerum et populum hujus Ecclesiae multa ignorantia, vivendi licentia, depravati mores et intestina dissidia quae omnia comprimere non tam meae diligentiae quam vestri auxilii est. Aliquid ergo de Apostolicae petrae firmitate mihi necessarium video ut possim firmus consistere

contra exterius irruentes undas, sapientiam Augustini, vigilantiam Gregorii, constantiam Ambrosii non minus necessaria puto ut possim gregem mihi commissum pascere et ducere in viam salutis. Fretus ope vestra id oneris suscepi, eadem fretus aggrediar sustinere sperans eamdem numquam defuturam,

Galviae, 7 Oct., 1669.

Sanctitatis V^rae.

Humillimo atq. obseqsmo Filio,

JACOBO, Archiepo. Tuamen.

§ 3.—*Letter to the Cardinal Prefect of Propaganda.*

EME. DNE.

Gratificationem nostram ob vestram curam, sollicitudinem et benevolentiam in universam Hiberniae Ecclesiam maxime Tuamensem nostram satis exprimere non possum. Et licet hunc vestrum animum predicaverim populo, praedicaverim Clero, tamen mihi satisfacere non possum existimans omnem meum conatum minorem esse meritis vestris. Cum in Capitulum Convocati essent Canonici Tuamen. Ecclae. apostolicis litteris et vestris propriis perlectis gratulati sunt omnes ob paternum affectum suae Sanctitatis et V^rae. in eos. Quamobrem una mecum declaraverunt omnes grati animi fidelem memoriam et se Romanae Ecclesiae filios palam professi sunt. Iisdem Apostolicis litteris obedientiam praebuerunt mihique reverentiam debitam et in Pastorem et parentem unanimi consensu receperunt. Haec sine turbis, sine dissidio pacifice sunt acta. Sed quaedam procella persecutionis in absentia mea exorta, a malevolis hominibus excitata impedit quominus possim libere agere et ministerium meum tuto aggredi, quam spero brevi, Deo favente, dissipandam. Non tamen est animus propterea desistere ab officiis pascendi gregis mei ad quod agendum omnem rationem decrevi. Nam mihi molestum esset oves meas pro quibus debeo animam ponere, a lupis me spectante dilaniari et subvenire non posse; spero preces vestras mihi in hoc casu non defuturas. Necessarium est enim ad conservandam scintillam illam fidei quae restat in hoc regno Rom. Ecclae. studium in nos et nostrum in eamdem obsequium plurimum. Locus est tam dissitus a S. Sede, nullus alius videtur crebrius impugnari ab hostibus, jactari procellis, obscurari

tenebris. Sed Vester in nos paternus animus, monita salutis a vobis accepta alacritatem afferunt, in adversis solatia sunt, in prosperis ad laborem incitamenta. Meum autem frequens votum et oratio ad Deum est ut possim vivere et mori Romanae Ecclae. filius necnon Eminentiae. V[rae.]

Prope Galviam, 12 Oct., 1669.

Eme. Dne. Humus. Capellanus,

JACOBUS, Archiepus. Tuamensis.

§ 4.—*Letter to the Cardinals of the Sacred Congregation.*

EMI. PATRES,

Cum multa ab Ecclesia Romana divinitus instituta sint tum illud praeclarissimum quod vos fidei Catholicae propagandae praeesse voluerit ut Sapientissimi PP. contra spirituales nequitias defenderent Ecclm. et gloriam Dei promoverent. Prodit annalium vetustas quam vehementer impugnata fuerit Catholica fides a Paganis, haereticis, schismaticis, Turcis et male viventibus Xtianis, ita ut, si Dei providentia non obstitisset, jamdudum compressa fuisset. Quam ergo sapienter provisum est ab Apostolica Sede ut plenum Sapientia et Dei zelo senatum institueret, quem iisdem hostibus tamquam murum opponeret, et per eum eamdem fidem ubique disseminaret. Docet D. Paulus ea quae habentur in Eccla. in qua militamus esse imagines quasdam eorum quae sunt in ea, in qua Sancti triumphant. V[ram.] Congnem. eam esse arbitramur quae primam hierarchiam coelestem representat. Quoniam Vicario Xti semper assistens, omnes orbis Ecclesias a vertice Romano contemplatur, eaque statuit quibus fides ubique incrementum accipiat. Hoc nuper re ipsa comprobavit Hibernia nostra, quae in finibus mundi constituta et assiduo labore et agone fatigata jam respirare coepit acceptis pastoribus qui gregi Dominico invigilarent et a luporum rabie defenderent. Quod nos omnes inducit ad immortales vobis gratias agendas. Continuam curam vestram in regionem hanc postulant mala quibus quotidie premimur. Nam praeter eas quas intus patimur calamitates, si quando foras egredimur, in hostes fidei incidere necesse est. Circumvallamur undique errore infectis gentibus, nempe Anglis, Scotis,

Danis, Svecis, contra quos plusquam humanum auxilium necessarium est. Erit certe jucunda in malis et grata in dolore vestra in nos voluntas. Subvenite ergo Emi. PP. huic Hiberniae Ecclae. tanquam lucernae lucenti in caliginoso loco ne forte perpetuis undis ac tempestatibus jactata penitus extinguatur. Putate hanc esse centesimam partem gregis Xti et exemplo pastoris illius qui ad quaerendam centesimam ovem reliquit nonaginta novem in deserto, et inventam gaudio exultans domum retulit. Sit ergo per Vos Emi. PP. gaudium Pastori aeterno Xto ob hanc particulam gregis sui retentam in Ecclesia. Sit gaudium Angelis Dei, sit universae Ecclae., sit etiam

Prope Galviam, 12 Oct., 1669.

Emi. PP.

Hmilmo. et obsmo. Servo V^ro.

JACOBO, Archiepo. Tuamen.

CCLII.

LETTER OF DR. BURGATT, ARCHBISHOP OF CASHEL, FROM NANTES, 12TH OCTOBER, 1669.

(FROM THE ST. ISIDORE'S MSS., ROME.)

[This letter was probably addressed to F. Wadding; the original is in English.]

. . . Here we understand they make a cabal to see how to exclude Dr. Dowley, but if God send us safe, I undertake to settle him in spight of all opposers; as I begun to serve, will continue to doe. . . . Our churchmen at home have no persecution, save what among themselves or by their indiscretion from particulars drawn upon them. F. Thomas Harrold I hear arrived in Bourdeaux towards the General Chapter; there I suppose he will get countenance for the Valesians, as the General hath already done to Coppinger.

Dr. Stritch is in Archet waiting for passage as we daily expect here.

Be pleased to do my respects to F. Guardian Moloy, Magranet,

Porter, and the rest there. F. Verdin's nephew that went thither I pray be careful of: I would wish he were fitted in the College.

I might understand fa. Rector Locke was to go together with the Primate: if there yet, do my respects to him and all the scholars, specially Fa. Egan and my cousin Gould, who I hope by this is priested. I have care of what he recommended to me.

Poore Langan lost, by a very unfriendly accident, all his wealth, that consisted in some reliquaries and such things he had committed to my custody on the way.

Your Reverence, his affectionat frend to serve you,

W. Cashel.

CCLIII.

Letter of the Bishop of Ferns, 17th October, 1669.

Illme. ac Rme. mi Dne. Observandissime.

Favet impense popularibus meis Illmus. ac Rmus. D. Epus. Gandavensis, sed prae omnibus mihi, quem a primo aspectu vocavit ad commorandum secum. Fuit primus assistens Antuerpiae in consecratione Illmi. D. Archiepi. Dublinen. quem in ipso actu consecrationis pulcro annulo donavit. Ast ipse in magna nobilium, civiumque corona cum summo decore et splendore Illmum. D. Archiepum. Tuamen. consecravit, annuloque pretioso desponsavit Ecclesiae Tuamen., dein prandio splendido ambos Assistentes, Dublinen. et me, selectos Ecclesiae suae canonicos cum quinq. hibernis spectabilis conditionis ac duobus religiosis anglis excepit cum gaudio, honore, urbanitate: venio ad particularem erga me favorem.

Constituto diebus praeteritis in agonia Dno. Rattendal diacono canonico graduato hujus Ecclesiae Cathedralis (hoc mane mortuus est) significavit mihi Illmus. Dnus. propositum suum me ad illam promovendi.

Videt hic, Dntio. Vra. Illma., rem meam agi, quapropter confugio ad praesidium tuae benevolentiae. Duo ad hanc, vel quamvis aliam praebendam obtinendam, judicantur mihi necessaria: primum breve pontificium retentionis, pro quo jam scribo ad Emum. D. Rospiliosi

patronum meum; alterum gradus Doctoris, vel licentiati in Theologia vel jure canonico. His a SSmo. Dno. impetratis affulget spes praebendam (cujus electio est ipsor. graduator., quor. primus est ipse D. Episcopus) consequendi: haud dubie permovebit Dntio. Vra. Illma. tam Card. patronum, quam SSmum. Dnum., ut justas, quas peto, gratias adipiscar; quid enim a pietate Clem. IX[i.] Pontificum optimi negari poterit praesuli ob fidem praescripto, et speciatim ab hereticis ad poenas atroces petito, eo praesertim nomine, quod S. Sedis honorem, ac potestatem scripto, verboque tuitus fuerit: benigno et festino mihi dato responso libera erit S. Cngtio. de Propda. ab omni sollicitudine mihi providendi. Sumpsi fiduciam has literas exarandi ad Dnem. Vram. Illmam., in cujus pectore domicilium tenet charitas patiens, et benigna.

Sospitet Deus incolumem et florentem Dnem. Vram. Illmam., cui reverenter manus exosculor.

Gandavi, 17 Octob., 1669.

Illmae. ac Rmae. Dnis. Vrae.

Obsqmus. ad omnia Servus,

Nicolaus, Fernensis.

Illmo. ac Rmo. Archiepo. Caesarien.

CCLIV.

Letter of the Irish Dominicans, assembled in Chapter, 19th November, 1669.

Eme. Princeps ac Praedicatoriae Tribus Dignissime Protector integerrimam cum omni desiderabili prosperitate salutem Eminentiae Tuae totique Apostolico Collegio ex animo precatur ejusdem Tribus pusillus grex hic capitulariter Congregatus ac charitatis in invicem et omnino prout hactenus in bono unitissimus.

Liquet manifeste universo hujus Regni clero et populo quali ac quanto fidei propagandae ac Pontificiae authoritatis tuendae zelo invincibili, favente mirabiliter nostro Patriarca haecce Dominicana familia hucusque fronduerit, floruerit ac foecundis successibus jugique

incremento fructificaverit, inter tot haereticorum, Valesianorum ac inanis illius ultimi Vicarii Apostolici (Taaffe) assaltus ac quotidianos noxios incursus: doctissimi ac SSmi. ejusdem tribus Episcopi propter fidem orthodoxam, prae aliis sui similibus, partim occisi, partim incarcerati, partim toto Regno extorres coacti, insigne post sese monumentum et suae integritatis testimonium orbi reliquerunt. An non perpetua apud nos memoria perennabunt tot sapientia ac sanctitate praeclari Evangelici verbi praecones, in sanguine Agni dealbati, ac alii nostri fame, siti, nuditate, exilio ac diuturnis carceribus usque ad ultimum agonem absumpti. Silere nolumus de venerabili nostro exprovinciali P. Joanne Harte aliisque venerabilibus, propter formularium Valesianum de anno in annum et usque modo a nonnullis falsis fratribus, suggeritur Calvinistis, fratres nostros, quippe ubique fidissimi Sedis Apostolicae Achates, ac Haereticae pravitatis censores, debere supprimi aut exulare. Proinde demisse supplicamur Vrae. Emae. pro benigno suo sub his angustiis patrocinio et commendatiis ad Illmum. D. Primatem ac reliquos hujus Regni antistites ut hos orphanos soli vestro favori relictos, nomine vestro contra quosquos protegat. Deus et S. Dominicus totum remunerabit ut orabunt,

Datum in Capitulo nostro Athenryensi die 19° Nov. 1669.

Vestri humillimi ac deditissimi filii et servi,

CONSTANTINUS KYFFE, S. Theologiae Magr.
et pr. provlis. ord. praed. pro Hyb.
Fr. FELIX O'CONOR, 1us definitor.
Fr. THADAEUS BIRAGRA, 2us definitor.
Fr. GERARDUS DILLON, 3us definitor.
Fr. THOMAS MAHON, 4us definitor.

Emo D. Card. Prot. Ordnis. Praedicat.
Card. Barberini, &c., &c.

CCLV.

Diploma of the Most Rev. Oliver Plunket, Archbishop of Armagh, 20th March, 1670.

(From the St. Isidore's MSS., Rome.)

Oliverius Plunkettus Dei et Apostolicae Sedis gratia Archiepiscopus Armacanus et Totius Hiberniae Primas, Venerabili viro Dno. Joanni Brenano, S. Theol. Doctori ac Professori, nostro in urbe procuratori et negotiorum gestori salutem in Dno. sempiternam.

Cum ex Sedis Apostolicae benignitate consuetum est pallium de corpore B. Petri Apostolorum Principis sumptum singulis Archiepis. consistorialibus aut aliis juxta SSmi. D. N. Papae beneplacitum concedi et tradi, cupientes tanto beneficio et dignitate frui, aegre vero ferentes quod, ut deceret, praesentes et personaliter ad illud petendum et obtinendum non simus eo quod legitimis et arduis praepediamur negotiis, ideo tibi committimus et specialiter in mandatis damus nomine nostro et pro nobis in consistorio seu Camera SSmi. D. N. Papae, aut alibi ubi hujusmodi Pallium peti et obtineri potest et consuevit etiam coram eodem SSmo. D. N. Papa, sanctaeque R. E. Cardinalibus cum Advocato Consistoriali aut alia persona solita dictum Pallium de corpore supradicti B. Petri Apostolorum Principis desumptum vel sumendum, instanter, instantius et instantissime, ac humiliter, humilius et humillime, semel, pluries et iteratis vicibus prout conveniens fuerit, litterasque Apostolicas desuper necessarias ac convenientes petendum, obtinendum et recipiendum. Nec non S. S. et dictos EE. DD. Cardinales aliosque ad quos spectat ut illud nobis concedere et tradere velint, &c., &c.

In quorum omnium robur et fidem his manu propria subscripsimus, Dublinii in Hibernia die 20 Martii, stil. vet. An. 1670.

Oliverius Plunkettus, Archiepus. Armacanus
et Primas Hiberniae electus.

CCLVI.

Petition of the Irish Clergy, 4th August, 1670.

[The following Petition was presented to the Sacred Congregation on the 4th August, 1670, in the name of the Irish Clergy, by Dr. John Brenan, then agent of the Irish Bishops in Rome. It was referred by Propaganda to the Sacred Congregation of Indulgences, and on the 23rd September, 1670, the following Decree was communicated to Dr. Brenan :—" Sacra Congregatio censuit concedi posse Indulgentiam Plenariam in Ecclesiis Parochialibus Regni Hiberniae bis in quolibet anno ut petitur: et in Parochia loci de Camma Dioecesis Elphinensis ter in quolibet anno, ad annos triginta."]

Emi. et Revmi. Dni.

Clerus Saecularis Regni Hiberniae Supplicat humiliter S.S. ut dignetur concedere Indulgentiam plenariam pro qualibet Ecclesia parrochiali dicti Regni in die Patroni et dedicationis ejusdem Ecclesiae; et si contingat Ecclesiam esse destructam supplicat ut dicta Indulgentia lucrari possit in viciniori capella.

In Dioecesi Elphinensi in Hibernia est fons S. Brigidae dicatus (in paroecia loci de Camma) antiqua et devota populi frequentia percelebris. Ex privilegiis Urbani VIII. fel. rec. concessa fuit Indulgentia plenaria quotidiana cuilibet Xti fidelium visitanti talem fontem, quod privilegium duravit per annos 30. Limitatum fuit per successores Romanos Pontifices ad diem festum S. Brigidae et feriam 2am Pentecostes, quo non obstante perseverat idem populi concursus nec sibi persuadere potest talem Indulgentiam esse abrogatam.

Supplicat igitur humiliter EE. VV. pro parte Cleri Saecularis Hiberniae quatenus pro consolatione populi Xtiani in dicto Regno dignentur impetrare a S. Ste. Indulgentiam plenariam pro qualibet Ecclesia Parrochiali ut supra et Indulgentiam plenariam quotidianam pro fonte S. Brigidae.

CCLVII.

Letter of the Archbishop of Dublin to the Internuncio in Brussels, 11th October, 1670.

Illme. et Rme. Dne.

Ex pluribus D. Brennani litteris intellexi S. Congnem. ac D. V. Illam. graviter sensisse discordiam me inter et Armacanum ortam circa Primatiam ac precedentiam in civitate ac Provincia Dublinensi.

Fateor me defendisse jura ac privilegia Sedis Dubliniensis summorum Pontificum ac praesertim Innocentii 6[ti] decretis concessa necnon praxi multorum Praedecessorum meorum confirmata; adeoque puto me in hoc non deliquisse nec aliquid commississe a canonibus vel consuetudinibus Ecclesiasticis alienum.

Quod ad Remonstrantiam attinet certum est D. Proregem a primo sui ingressus in hoc regnum die petiisse a me et enixe rogasse instrumentum aliquod fidelitatis eo praesertim nomine quod illa sola via liberaremur a Remonstrantia Valesii cui favebat maxima pars Regii Consilii. Distuli prius, deinde restiti mandato Proregis, dixique nobis minime fas esse ullum fidelitatis juramentum praebere sine sensu et assensu Romanorum PP.; et quamvis existimaveram tunc Proregi fuisse abunde satisfactum, postea tamen expertus sum contrarium. Postquam enim Pseudo-Armachani industria Excellentiae Suae constitit nostrum Armacanum non esse alienum ab instrumento fidelitatis in rebus temporalibus, denuo pressit ac petiit Remonstrantiam, scripsitque ad Regem me solum fuisse tepidum ac tardum in hoc obsequio suae Majestatis.

Certe non satis capio—quomodo venerit in mentem D. V. Illmae, competitorem me fuisse aut esse nostri Armacani in accupando vel occupando D. Proregis favore cum satis orbi innotescat, et nunc id fateatur ipsemet Prorex se mihi adeo obstrictum ut illum aula ejectum necnon exulem, pristino honori, gratiae, ac fortunae per Hispanos restituerim, mediaque quibus splendide vivere posset in Belgio (caeteris Aulicis summa inopia laborantibus) obtinuerim: non satis inquam capio quomodo D. V. Illma. existimaverit virum bonum, nec ingratum tot titulis mihi devinctum, voluisse Armacanum, hominem illi penitus ignotum, immo Regi tunc invisum (in mandatis enim dederat Proregi Robertio ut Oliverium Plunkettum Regno expelleret) mihi praelaturum.

Aperiam D[ni.] V. Illmae. totius rei seriem ac mysterium. Dux Ormoniae semper fuit estque adhuc Petri Valesii ejusque doctrinae Protector ac Promotor. Videt mea opera Valesium hinc expulsum, neque, urgente auctoritate mea, illum facile rediturum. Hinc in me conspiratio; hinc libellus supplex Valesianorum Regi traditus contra me: hinc detractio ac diminutio auctoritatis meae.

Hortatur me D. Brenanus, nomine vestro, ad concordiam cum Armacano. Semper illum humaniter excipio, nec ullae in posterum erunt de Primatu lites.

Unum fateor aegre fero, scilicet dum ego solus in acie contendo, omniumque adversariorum tela me unicum petant vos Romae putetis me potius contendere cum Armacano de Proregis gratia quam pugnare pro veritate fidei. Non adeo degener sum ut velim nec adeo derelictus ut cogar Proregis aut ullius alterius gratiam modis iniquis aucupari: sed Dei causam intrepide (ipso favente) agemus dum spiramus, et si cadamus in conatu canemus in coelo triumphum.

Quae scribo ad vos hic sunt adeo nota omniumque oculis pervia ut mirum sit quomodo a Romana perspicacia ac prudentia occultari possint. Servet Deus D. V. Illmam. diu incolumem cujus manus humillime deosculor.

Dublinii, 11 Oct[ris.] st. vet. 1670.

Illmae. D. V[rac.]

Obseqmus. in Xtó Servus,

PETRUS, Dublinensis.

CCLVIII.

LETTER OF DR. DOWLEY, VICAR APOSTOLIC OF LIMERICK, 13TH JANUARY, 1671.

ILLME. DNE.

Paulo post adventum in patriam accepi litteras vestras mihi gratissimas et statim responsum dedi, dando etiam rationem aliquorum gestorum in Dioecesi. Sed ut me monet D. Brennanus, Ill. D. Vra.

non accepit meas litteras, quare modo scribo quae occurrunt in hac Dioecesi.

In hac Dioecesi sunt variae scholae in quibus docetur juventus praecipue in rudimentis fidei, nam fere in omni parrochia invenitur unus aut duo Magistri.

In Civitate habent Patres Soc. Jesu unam domum, illic docentur scholae inferiores cum magno fructu et instruuntur juvenes in articulis fidei et bonis moribus, illas scholas frequentant aliqui adversae religionis.

In duabis villis hujus Dioecesis docetur Philosophia et etiam scholae inferiores. In Dominicis et festis in qualibet Dominica fit concio vel docetur doctrina Xtiana. Jam finitum est Jubileum apud nos cum magno fructu et permulti fecerunt Confessiones Generales. Interfui in variis parrochiis audiendo Confessiones et praedicando.

Rogo Ill. D. Vam. ut concedatur mihi potestas fundandi Confraternitatem SSmi. Sacramenti in civitate hac; et ut omnes fratres et sorores hujus Confraternitatis habeant plenariam Indulgentiam quotannis in festis SSmi. Sacramenti et Purificationis B. M. et hoc ad 30 annos: et etiam ut possim fundare in alia domo in civitate aliam Confraternitatem S. Patritii cum plenaria Indulgentia simili modo in festo S. Patritii et festo Sanctorum omnium.

Permulti in hac Dioecesi hoc anno conversi sunt ad fidem Catholicam.

Mense Julio praeterito habuimus Concilium Provinciale et ante incoeptum Concilium monui nos debere examinare quibus debebantur voces decisivae et quibus consultativae: et in fine debebant legi omnia acta clare scripta et omnes qui habebant voces decisivas subscribere. Sed nihil horum observatum est: Illmus. solus voluit concludere. Praeterea petiit visitationem per totam Provinciam: ad hoc respondi non esse dandas visitationes nisi cognita causa et probata in concilio provinciali, quod non fuit factum. Aliqui me sequebantur; alii vel ex timore vel alia re concedebant: sed quid poterant contra Concilium Tridentinum et consuetudinem Provinciae.

Rogo Illmam. D. Vam. me habere excusatum et me submitto sententiae S. Congnis, et D. Vestrae.

Limerici, 13 Januarii, 1670, styl. vet.

Humillimus servus,

JAC. DOULEUS, V. Ap[cus.] Limericen.

CCLIX.

Letter of the Archbishop of Dublin, 16th March, 1671, to the Secretary of Propaganda.

Illme. et Revme. Dne.

Quam gratae vobis futurae sint nostrae litterae etsi ignorem, tamen judico mei muneris esse de iis quae hic aguntur vos reddere certiores.

Illmus. Armachanus Dublinii librum anglice scriptum nunc edidit in quo Primatum ac praecedentiam sibi deberi evincere conatus est, sed ineptis adeo argumentis ut Praevaricator potius quam Assertor causae merito habeatur. Miratus sum hominis et inscitiam et inconstantiam. Conventum enim fuerat me inter ac ipsum ut controversia illa Sedis Apostolicae judicio relinqueretur; interim sileret uterque, ne cum orthodoxorum scandalo, Protestantiumque gaudio de lana caprina contendere videremur: praesertim postquam nobis innotuit quanto dolore dissidia nostra Romanam Curiam affecerant. Ego quidem Ill^mae. D^is. V^ae. sanum consilium secutus omnes contentionis ansas vitavi, et quoties vitare non potui occasiones et congressus, me haud ea videre simulavi, quae temere sibi arrogabat Armacanus; quorum unum fuit absolvere Dublinii Martinum French Apostatam Augustinianum ab excommunicatione aliisque censuris, me inconsulto ac Dublinii tunc residente.

Quid nunc facere debeam libello publico lacessitus, Regni Praesules, quos consului docebunt. Vereor tamen ne Provinciae nostrae clerus populusque aegre ferat silentium meum in quod maxime propendeo, sperans fore ut vestrum responsum fluctuantes commotosque nostratum sedet animos; praesertim si Sancta Sedes renovare dignabitur antiquum Innocentii VI. Decretum (de quo Waraeus de Praesul. Hib. pag. 112.) Ab eo tempore trecentorum et plurium annorum spatio nulla fuit contentio de Primatu et praecedentia: ambo fuerunt Primates, ambo omnino pares. Hisce vero diebus Oliverius Plunkett omnibus praedecessoribus suis oculatior vim nescio quam vidit in vocula *totius* qua tot centuriarum praxis ac pax funditus evertitur. Sed non animadvertit ingeniosus Praesul ex ipsis verbis Decreti pontificii clarissime patere vocem *totius* distinctionem dumtaxat a Dublinensi Primatu, non majorem Armachani dignitatem innuere.

Caeterum ne putetis Archiepiscopum Armacanum ullo patrocinio

aut probatione hac in causa fultum, noverit Illma. D. V. praecipuum Proregis Secretarium Consiliariumque nuperrime ex Anglia reversum statim ad me venisse et paullo post praesente meo generali Vicario mihi obtulisse Excellentiae suae mandatum ut Oliverius Plunkettus coram me genuflexus veniam peteret temeritatis suae ac injuriarum mihi illatarum. Post solitas Proregi gratias habitas, excusavi quantum licuit Praesulis imprudentiam ejusdemque intentionem benigne interpretatus sum: ipsius etiam fautor Joannes Patricius Dublinii maxima nota affectus ab Aula ac Prorege recedere cogitur.

Nec minus caret pro Primatu Suo Armacano probatione quam patrocinio . . . .

Faustum nostri Regis edictum promulgatum fuit 13° hujus mensis quo declarantur Hiberni Catholici capaces antiquorum suorum Privilegiorum, Magistratuumque in Urbibus ac oppidis hujus Regni sine ulla obligatione jurandi aut profitendi Regis primatum in spiritualibus. Magni momenti est, meliorumque temporum argumentum.

Dublinii, 16 Martii, styl. vet. 1671.

Servus obseqmus.

PETRUS, Dublinensis.

CCLX.

LETTER OF THE SUPERIOR OF THE IRISH AUGUSTINIANS, WITH A LIST OF THE MEMBERS OF THAT ORDER IN IRELAND, 22ND SEPT., 1671.

EMINENTISSIME DNE.

Vestras litteras pluribus jam mensibus elapsis accepi cum commissione S. Cong. de Prop. Fid. me instituente Praefectum Missionariorum ordinis Eremitarum S. Augustini in Hybernia, cum fuerim per aliquot menses ante Galviae in carcere detentus et accusatus a quodam ex nostris tunc perverso nunc autem converso: inter alia quod fuerim strenuus pro Nuncio Aplico., quod Bullas obtinui ex Curia Romana, quod aliquas commissiones procuravi a S. Cong. de Prop. Fid. quare quum omni libertate ferme privatus fuerim et scribendi et aliquam notitiam transmittendi, me ad silentium consultius restrinxi etiam de consilio peritorum ne litterae interciperentur,

cum plures fuerint tunc praedones, qui litteras sine scrupulo caperent et in judicium producerent: tandem de carcere in carcerem soepe mutatus donec tandem ex decreto Pro-Regis fuerim adscitus et vocatus, imo fidejussoribus obligatis, fuerim coactus comparere coram Prorege Dublinii ubi nunc habito cum obligatione tamen comparendi coram Prorege intra viginti dies post citationem. Tandem nunc omnia sunt pacata, et adversarius reconciliatus: laqueus contritus est et nos liberati sumus.

Hic transmitto Catalogum Patrum nostri ordinis quos judicavi fore capaces ut sint missionarii in hoc Regno ad cujus effectum eos vobis propono ut hic ferventius laborent in vinea Dni., ad majorem Dei gloriam animarumque salutem. Quamvis hic per plures annos persecutione pro fide Catholica et Ecclesia Dei oppressus, Avunculum Vrum. fael. rec. Urbanum 8$^{um.}$ agnovi et Romae vidi vivum et mortuum quemadmodum et Em. Vam. et fratrem V$^{m.}$ Card. Anton. Barberinum fael. mem. nuper enim audivimus ejus obitum. . . . . . . Tempus quidem pacatum et serenum est in hoc Regno pro Ecclesiasticis ex conniventia Serenmi. nostri Regis et Reginae sicut ex suavi dispositione Proregis qui hodie ex Anglia Dublinum appulit. Harum latorem juvenem Jacobum Maro, filium eximii Doctoris Maro qui non cum parvo decore aliquamdiu versabatur Romae et hic magno cum applausu medicus inter magnates tam Catholicos quam Protestantes. Dignetur Em. V$^{ra.}$ illum favere et fovere, et me excusatum habere qui semper paratus ero, &c.

Fr. Stephanus Lynch, O.S. Augustini.

Dublinii, 22 Sept., 1671.

Emo. D. Card. Barberini, &c.

1. Mag$^{r.}$ fr. Christophorus Dillon, egregius Praedicator, nuper R$^{or.}$ Prov$^{lis.}$ et nunc Provincialis Prov. Hyberniae.

2. Mag$^{r.}$ fr. Martinus Lynch, in Provincia Mag$^{r.}$ et definitor 2. quondam in Germania definitor, et prior in provincia Bohemiae.

3. Mag$^{r.}$ fr. Balthasar de Burgo, def$^{or.}$ et nunc P$^{or.}$ Ardnarensis.

4. Venerab. P$^{er.}$ Edw. Bodkin, saepe in Prov. def$^{r.}$ Prior, R$^{or.}$ provincialis, et nunc Pater Provinciae.

5. Ven. P$^{r.}$ Hieronymus Gibbon, Prov. absolutus et praeses capituli praeteriti, egregius praedicator.

6. Rev. Pr Mauritius Nagle, Theol. et quondam Prov$^{ae.}$ def^{r}

7. Ven. P$^{r.}$ Guliel. Shea, aliquando def$^{r.}$ et Visit$^{r.}$ Prov$^{ae.}$ saepius Prior.

8. Ven. P$^{r.}$ Fergalus Gara, vir doctus saepe def$^{r.}$ et visit$^{r.}$ Prov$^{ae.}$ nunc P$^{or.}$ Bonadensis.

9. R$^{us.}$ P$^{r.}$ Joan. Skerett, egregius praedicator et quondam P$^{or.}$

10. Ven. P$^{r.}$ Thomas Cusack, saepe def$^{r.}$ et visit$^{r.}$ Prov$^{ae.}$ nunc P$^{or.}$ Skirenensis.

11. Rev. P$^{r.}$ Matthaeus Comerfort, def$^{r.}$ et saepe P$^{r.}$

12. Ven. P$^{r.}$ Nicolaus Kearney, saepe P$^{or.}$ et nunc def$^{r.}$

13. R$^{us.}$ P$^{r.}$ Joannes Gibbon, quondam def$^{r.}$ et visitator et nunc P$^{or.}$ Mureskerensis.

14. R$^{us.}$ P$^{r.}$ Petrus Sarsfeld, quondam def$^{r.}$ et visit$^{r.}$ nunc P$^{or.}$ Corcagiensis.

15. R$^{us.}$ P$^{r.}$ Gaspar Baskoriule, saepe P$^{or.}$ et visit$^{or.}$ nunc def$^{or.}$ et P$^{or.}$ Dunmorensis.

CCLXI.

Letter of the Bishop of Ferns to the Internuncio, from Antwerp, in January, 1673.

Ea quae D. V. Illma. dixit Dno. Cleere urbana, benigna, amantia grandem quam semper habui de magnitudine animi tui ac constantia, de candore ac speciali in me immeritum affectu, plenissime confirmarunt opinionem. Sed quare, mi Dne. Illme. quidam in urbe qui sensu suo abundant et meum ignorant, judicant me trepidum et quasi expalescentem ad calamitates quas debeo experiri et eas sic formidantem quod videor commoditates quibus fruor, anteferre sollicitudini, et amori gregis dilectissimi, scio tamen abundare et scio egere. Parvi facio regulas hujus mundi cito advolantis, et conabor cum Paulo dicere " sive vivimus sive morimur, Dni. sumus," ejus volo esse in aeternum. Fateor cum ingenti animi fortitudine Emos. Dnos. meos de Propda. majorem mihi exhibuisse munificentiam quam aliis Praesulibus quod mihi (sic existimo) debebatur qui plus aliis passus sum et una die pro Deo et fide (quod nulli fratrum meorum contigit) omnia amisi nempe 11° Octobris, an. 1649 : illa funestissima die civitas Wexfordia gentilitia, opibus, ratibus, mercimoniis florens in ore gladii deleta fuit et furenti

militi in praedam data a Cromwello peste inferni Anglicana. Ceciderunt ante altare Dei victimae Sacrae Sancti Dni. Sacerdotes, alii extra fores templi reperti flagellis caesi sunt, alii suspensi, alii capti et vincti catenis, alii crudeliter necati. Fundebatur clarus civium sanguis quo inundabant plateae, vix erat domus non foedata strage et plena ploratu. In ipso Palatio immaniter trucidati sunt unus ephebus amabilis puer, hortulanus et Sacristanus, capellanum vero quem domi reliqueram sex gravibus vulneribus affectum reliquerunt. Et haec abominanda facta sunt in facie solis a profanis sicariis, a qua die non vidi (quod me facit hominem sub sole miserrimum) civitatem, gregem, patriam, gentem. A civitatis excidio vixi in sylvis 5 mensibus in horas ad necem quaesitus. Ibi erat potus meus lac et aqua, panis in arcta mensura quem quidem semel spatio quinque dierum non gustavi: cibus nulla arte coquorum conditus; cubavi sub dio sine lecto et stragulis. Demum sylva in qua delitui densis hostium turmis circumdata, qui eo venerant ut me caperent et in Angliam mitterent catenis ligatum, erupi Angelo Tutelari me ducente ac evasi generosi equi velocitate.

Jam peto a gratia tua an tam acerba passus pro Deo et religione non habeam jus ad aliquam portionem panis ac patrimonii Jesu Christi. An forte negabit probato militi Christi opem et stipendium dux supremus Ecclesiae militantis SSmus. D. N. Clemens X: et dedit et dabit auxilium Praesuli septuagenario sub purpureo crucis vexillo militanti.

Haec sunt quae duxi scribenda,

D. V. Illm.

Nicolaus, Fernensis Epus.

CCLXII.

Letter of Most Rev. Dr. Burgatt, Archbishop of Cashel, to the Internuncio, 5th February, 1673.

Non ita pridem ad D. V. I. scripsi, saepius antea hoc anno, verum cum littora nostra undique latrociniis infestentur ita ut quamplurimae ex nostris navibus desiderentur, nec responsum acceperim, periisse non dubito.

Ultimo mense Decembri in suo capitulo Provinciali fratres Franciscani (juxta alias in suo capitulo Provinciali propositum) non abs re fore judicarunt, ut ex una hactenus in hoc Regno ipsorum ordinis, duae fierent Provinciae. Ego sane a multis jam annis illius eram opinionis id non tantum expedire sed et omnino necesse esse ad pacem et disciplinam regularem in illo ordine servandam : longa enim experientia didici australium ac septentrionalium hujus Regni incolarum mores ita discrepare ut ne vix quidem invicem patiantur. Credo D. V. I. rem Deo gratam et ordini proficuam facturam modo negotium hoc promoveat.

Quoad res Religionis apud nos ex Dei singulari gratia, Regisque nostri clementia, in pace omnia sunt et munere nostro palam ac sine impedimento fungimur. De religiosis etiam in hac Provincia quaeri non possum, modeste enim se gerere et ordinariorum morem habere incipiunt praesertim ex quo turbae inter Franciscanos sedatae quas potius animositas ex ambitu quam verus zelus continuaverat.

Haeret adhuc Dublini ex tertio jam mense Illmus. Laonensis suffraganeus meus, sine dubio gravibus distentus negotiis: paci inter Armachanum et Dublinensem conciliandae multum contulit: gratulor valde, opus enim bonum operatus est.

A biennio et amplius juxta quod ex mente S. Congnis. insinuavit Emus. Cardlis. Barberinus, omnem adhibui diligentiam ut aliquos invenirem idoneos ad missionem in insulas Americas ubi multa nostratium millia sine Pastoribus et Sacramentorum beneficio misere vivunt: et vix (nec ita pridem) unum tantum inveni idoneum qui illam subiret provinciam : tanta est apud nos sacerdotum paucitas.

E loco Refugii nostri 5 Feb. 1672, stilo veteri.

Guil., Arch. Casselensis.

P.S.—Post sigillatas praesentes accepi vestras cum Bulla Jubilei pro rebus Poloniae, sine ulla mora ad suffraganeos transmittam.

END OF FIRST SERIES.

BROWNE AND NOLAN, PRINTERS, NASSAU-STREET, DUBLIN.

BX 1507 Moran
.08M83 Spicilegium Ossor-
iense